

KERTOMUS
HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLISHALLINNOSTA

60

1947

EDELLINEN OSA

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOTOIMISTON
JULKAISEMA

HELSINKI 1951

ALKULAUSE

Tämä kuudessakymmenes vuosikerta julkaisua »Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta» on laadittu samojen periaatteiden mukaisesti kuin aikaisemmatkin. Kolme uutta lukua on tullut lisää ja yksi luku on poistettu. Marraskuun 6 p:nä 1946 päätti kaupunginvaltuusto asettaa palkkalautakunnan, jonka tehtävänä on hoitaa kaupungin viranhaltijain ja työntekijäin palkkausta ja palvelusehtoja koskevia asioita. Selostus tämän lautakunnan toiminnasta, joka alkoi v:n 1947 alusta, käsittää tämän julkaisun kolmannen luvun. Kaupunginvaltuuston päätöksellä marraskuun 27 p:ltä 1946 perustettiin kaupunginkanslian yhteyteen Helsingin kaupungin painatus- ja hankintatoimisto, jonka toimintakertomus v:lta 1947 käsittää viidennen luvun. Uusi on myöskin kuudes luku, jossa selostetaan rahatoimiston sotilasavustusosaston toimintaa tammikuun 1 p:stä 1941, jolloin osasto perustettiin, kesäkuun 30 p:ään 1947, jolloin se lakkautettiin ja sen tehtävät siirrettiin sotainvalidihuoltojaostolle. Puhtaanapitolaitos, joka v:n 1946 loppuun toimi puhtaanapitolautakunnan alaisena itsenäisenä laitoksena, liitettiin tammikuun 1 p:stä 1947 rakennustoimistoon, ja puhtaanapitolautakunta lakkautettiin. Selostus kaupungin puhtaanapitotoiminnasta sisältyy sen tähden julkaisun lukuun Yleiset työt. Kansanhuoltolautakunnan kertomus v:lta 1945 ja majoi-tuslautakunnan kertomus v:lta 1941—45, jotka puuttuvat kunnalliskertomuksen vastaavista vuosikerroista, on nyttemmin saatu käsikirjoituksina tilastotoimistoon. Kuitenkaan ei ole katsottu aiheelliseksi painattaa näitä jälkeenkäin; painattamattomat alkuperäiset käsikirjoitukset säilytetään tilastotoimiston arkistossa ja ovat siellä niistä mahdollisesti kiinnostuneiden henkilöiden käytettävissä.

Puheena oleva kunnalliskertomus julkaistaan kuten edellinenkin vuosikerta kahtena erillisenä osana, joihin kumpaankin liittyy oma asiahakemistonsa.

Toimitustöitä on johtanut aktuaari *V a l b o r g K u h l e f e l t*.

Helsingin kaupungin tilastotoimistossa helmikuun 10 p:nä 1951

Karl-Erik Forsberg.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Alkulause.....	III
1. Kaupunginvaltuusto	
1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat	2
2. Rahatointa koskevat asiat	12
3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat	42
4. Palotointa koskevat asiat	44
5. Terveysten- ja sairaanhoitoa koskevat asiat	44
6. Huoltotointa koskevat asiat	52
7. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat.....	55
8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat	59
9. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat	67
10. Yleisiä töitä koskevat asiat	82
11. Liikennettä koskevat asiat	84
12. Satamaoloja koskevat asiat.....	86
13. Teurastamoja ja elintarvikekeskusta koskevat asiat.....	87
14. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat	88
15. Muut asiat	94
2. Kaupunginhallitus	
1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat	104
2. Rahatointa koskevat asiat	137
3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat	141
4. Palotointa koskevat asiat	143
5. Terveysten- ja sairaanhoitoa koskevat asiat	147
6. Huoltotointa koskevat asiat	159
7. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat.....	164
8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat	177
9. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat	186
10. Yleisiä töitä koskevat asiat	203
11. Liikennettä koskevat asiat	213
12. Satamaoloja koskevat asiat.....	223
13. Teurastamoja, kalasatamaa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat.....	229
14. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat	231
15. Muut asiat	240
Hakemisto	245

1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuutettuina olivat v:n 1947 alusta lukien:

Puistotalojen isännöitsijä V. A. Ahde	Kirjanpitäjä M. H. Meltti
Päätoimittaja L. E. Aho	Toimitsija U. O. Miettinen
Pankinjohtaja L. J. Ahva	Toimistopäällikkö G. M. Modeen
Viilaaja M. Ampuja	Toimitusjohtaja B. R. Nybergh
Kansakoulunopettaja H. S. Arpokari	Pankinjohtaja H. K. Paloheimo
Kunnaneläinlääkäri A. G. Backman	Toimitsija N. E. Parkkari
Lästenhuollontarkastaja M. R. S. Borg-Sundman	Kirvesmies E. A. Peuranen
Kirjastonhoitaja E. M. Bruun	Toimitsija Y. A. Rantala
Osastonjohtaja J. M. Ekebom	Kivityöntekijä E. V. Riipinen
Johtaja K.-A. Fagerholm	Toimittaja K. Y. Räisänen
Veturinkuljettaja F. B. Gröndahl	Taloudenhoitaja A. B. Rönquist
Opettaja M. Hannula	Liittosihteeri H. M. Salmela-Järvinen
Johtaja Y. A. Harvia	Opettaja J. J. Saukkonen
Leikkaaja L. A. Heinonen	Liittosihteeri L. P. Saurama
Toimitusjohtaja K. Huhtala	Lääkintöneuvos S. S. Savonen
Pääjohtaja J. Hämäläinen	Professori P. H. Schybergson
Sosiaalitarkastaja S. Jacobsson	Johtaja M. Sergelius
Toimistonhoitaja J. E. Janatuinen	Kansliasihteeri K. W. Snellman
Seppä K. E. Kaukelin	Libristi K. F. Sundquist
Professori K. Kauppi	Asianajaja O. E. Tulenheimo
Päätoimittaja J. E. Kilpi	Professori A. O. I. Turunen
Toimitsija J. S. Kivi	Konepuuseppä J. V. Turunen
Pankinjohtaja A. K. Kivialho	Kaupunginjohtaja O. A. Tuurna
Mainospiirtäjä K. L. Kulo	Toimitusjohtaja T. S. Valanne
Professori F. W. G. Langenskiöld	Osastonpäällikkö A. Valta
Konttoristi L. S. Lehto	Osastonpäällikkö P. T. Virkkunen
Ompelija S. O. Lehtonen	Toimitsija U. W. Väre
Museonhoitaja T. L. Leivo-Larsson	Notariaattiasaston päällikkö C. A. Öhman
Rovasti F. E. Lilja	Notariaattiasaston päällikkö K.-E. Östen-son
Insinööri A. W. Liljeberg	

Eduskunnan puhemieheksi valitun ja valtuuston jäsenyydestä vapautusta saaneen vtn Fagerholmin tilalle tuli varamies, sähköasentaja Hj. E. Malmström ¹⁾ sekä työn paljouden vuoksi vapautusta saaneen vtn Kilven tilalle varamies, toimittaja S. N. Manninen ²⁾. Edesmenneen vtn Ampujan tilalle tuli varamies, toimitsija E. K. Salonen ³⁾ ja edesmenneen vtn Harvian tilalle varamies, lääketieteen lisensiaatti A. Nikula ⁴⁾.

¹⁾ Kvsto 19 p. helmik. 121 §. — ²⁾ S:n 22 p. tammik. 19 §. — ³⁾ S:n 24 p. syysk. 498 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. huhtik. 239 §.

Ulkomailla oleskelun johdosta maaliskuun 1 p:n ja kesäkuun 30 p:n väliseksi ajaksi vapautusta saaneen vtn Sergeliuksen tilalle tuli varamies, tullipäällismies S. E. Lindroos¹⁾, syyskuun 3 p:stä kahden kuukauden ajaksi ulkomaanmatkan takia vapautusta saaneen vtn Borg-Sundmanin tilalle toinen varamies I. Sahlan²⁾ ja sairauden vuoksi joulukuun 15 p:stä v:n 1947 helmikuun 29 p:ään 1948 vapautusta saaneen vtn Janatuisen tilalle varamies, toimitsija V. Puskala³⁾).

Paitsi edellä mainittuja henkilöitä, jotka vuoden varrella tulivat varsinaisiksi kaupunginvaltuutetuiksi, olivat valtuutettujen varamiehet seuraavat:

Metalityöntekijä O. E. Ahomaa	Osastonjohtaja W. Mattlar
Liittosihteeri H. Bjurström	Putkiasentaja T. E. Nieminen
Sosiaalihoitaja M. H. Björklund	Taloudenhoitaja A. F. Niemistö
Professori K. Bruhn	Talousohittaja A. A. Nissinen
Kansakouluntarkastaja G. E. Cavonius	Varatuomari H. R. Nybom
Kauppatieteiden kandidaatti S. H. R. Colliander	Osastopäällikkö B. V. Oljelund
Toimistonjohtaja A. Edberg	Kirjaltaja T. M. Paasivuori
Arkkitehti K. G. G. Englund	Rovasti K. F. Palomäki
Kamreeri A. G. R. Estlander	Halkokauppias I. F. Palotie
Kipsityöntekijä Y. Forsström	Rouva E. Peräläinen
Toimitusjohtaja E. Hirvonen	Toimittaja A. Pohjanmaa
Kanslianesimies O. M. M. Ilvesviita	Pastori V. A. Päivänsalo
Raitiovaununkuljettaja J. W. Johansson	Kirvesmies T. Pöyry
Toimistopäällikkö A. K. Jokisalo	Toimistoapulainen V. T. Ristell
Järjestelymestari K. J. Kahila	Tuomiorovasti K. A. Santavuori
Viilaaja A. J. Kauhanen	Filosofian kandidaatti O. E. C. Schildt
Liikkeenharjoittaja T. H. Kettunen	Toimistopäällikkö A. O. Stenvall
Toimitusjohtaja E. Kilpiä	Johtaja J. O. Suvanto
Ilmoitusasiamies J. Kivilahti	Toimitsija O. K. Tainio
Kauppias L. A. Koivujuuri	Pastori L. I. Takala
Ravintolan tarkastaja S. Koskinen	Toimittaja L. R. Takki
Toimitusjohtaja W. W. Kuhlback	Kauppias K. A. Teräskallio
Kivityöntekijä A. P. Kääpä	Liikennetarkastaja O. H. Träskvik
Varatuomari M. K. Laisaari	Insinööri J. E. Tuokkola
Rouva S. E. Lehtivuori	Alilääkäri U. E. Tötterman
Säästöpankinjohtaja O. H. A. Lindberg	Professori A. V. Vartiainen
Leipuri K. R. Lindholm	Toimitusjohtaja L. Viljanen
Toimitusjohtaja A. W. Liukkonen	Johtaja J. V. Vuortama
Teknillinen johtaja C.-G. O. Londén	Arkkitehti M. Välikangas
	Toimitusjohtaja T. V. Väyrynen

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi vt Tulenheimo⁴⁾ ja varapuheenjohtajana vt Janatuinen⁵⁾.

Kaupunginvaltuusto kokoontui 21 kertaa.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjain pykäläluku oli 718 ja sen puolesta lähetettyjen kirjeiden lukumäärä 137.

Kaupunginvaltuuston vuoden varrella käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuuston jäsenmäärää koskevan kaupunkien kunnallislain pykälän muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾, ettei vtn Gröndahlin aloite kaupunginvaltuuston jäsenmäärää koskevan kaupunkien kunnallislain pykälän muuttamisesta antanut aihetta toimenpiteisiin.

¹⁾ Kvsto 19 p. maalisk. 165 §. — ²⁾ S:n 3 p. syysk. 405 §. — ³⁾ S:n 17 p. jouluk. 686 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. tammik. 2 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 3 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. maalisk. 172 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 5.

Johtaja Y. Harvian muistorahaston perustaminen. Kunnallinen keskustoimisto oli ilmoittanut Kaupunkiliiton hallituksen päättäneen huhtikuun 12 p:nä perustaa johtaja Y. Harvian muiston pysyväksi kunnioittamiseksi hänen nimeään kantavan rahaston, josta tultaisiin myöntämään apurahoja kunnallisen elämän ja kunnallishallinnon alalla tapahtuvan tieteellisen tutkimustyön edistämiseen, sekä esittäneen toivomuksena, että kukin kaupunki ja kauppa lahoittaisi mainittuun muistorahastoon rahasumman, joka oli vähintään 1 mk kaupungin tai kauppalan henkikirjoitettua asukasta kohden. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tällöin myöntää yleisistä käyttövaroistaan mainitun muistorahaston perustamiseen 350 000 mk:n suuruisen määrärahan.

Määrärahat. Kaupunginvaltuuston v:n 1946 määrärahaa Siivoaminen päätettiin ²⁾ sallia ylittää 24 000 mk.

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot

Kaupunginhallitus, kaupunginkanslia ja asiamiesosasto. Kaupunginhallituksen jäseniksi v:ksi 1947 valittiin ³⁾ vtt Aho, Hannula, Huhtala, Modeen, Nybergh, Räsänen ja Väre sekä Suomen kunnantyöntekijäin liiton puheenjohtaja J. A. Kivistö ja kansakoulujen taloudenhoitaja P. B. J. Railo.

Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön joulukuun 20 p:nä 1946 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ⁵⁾ kaupunginhallituksen ohjesäännön 8, 13, 14, 15 ja 30 a §:n sekä 17 §:n 1 momentin muuttamisesta.

Vtn Huhtalan aloite sellaisen muutoksen tekemisestä kaupunkien kunnallislain 11 §:ään, että kaupunginhallituksen tai lautakuntien jäseniksi ei voitaisi valita näiden alaisia palknauttijoita, päätettiin ⁶⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ lakkauttaa lokakuun 1 p:stä 1947 lukien kaupunginkanslian yhden 37 palkkaluokkaan kuuluvan vahtimestarin viran sekä perustaa tammikuun 1 p:stä 1948 lukien kaupunginkansliaan uuden 37 palkkaluokkaan kuuluvan toimistoapulaisen viran ja oikeuttaa kaupunginhallituksen siirtämään virkaan, sitä haettavaksi julistamatta, tilapäisen toimistoapulaisen M. Karkisen.

Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁸⁾ ylittämään seuraavia v:n 1946 määrärahoja alla mainituin määrin: kaupunginhallituksen määrärahaa Autokulut 75 230 mk; kaupunginkanslian määrärahoja Siivoaminen 6 063 mk ja Tarverahat 384 821 mk; asiamiesosaston määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 141 018 mk, Siivoaminen 4 744 mk, Tarverahat 17 664 mk ja Oikeudenkäyntien aiheuttamat menot 103 398 mk; pääluokan Yleinen kunnallishallinto luvun Erinäiset hallintomenot määrärahoja Sairaslomasijaiset 975 681 mk, Matkakustannukset 72 548 mk, Hautausapu 65 045 mk, Vakuutusmaksut ja vahingonkorvaukset 504 285 mk, Vakuutusmaksut 3 670 559 mk, Kaluston hankinta 751 908 mk, Kaluston kunnossapito 59 462 mk, Puhelinmaksut 445 932 mk, Valiokunta- ja komiteamenot 614 359 mk, Jäsenmaksut kaupunkiliitoille 6 650 mk, Jäsenmaksut 500 mk ja Kaupunginhallituksen puhelinkeskuksen laajentaminen 37 735 mk; terveydenhoidon pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 11 300 mk; sairaanhoidon pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 30 000 mk; huoltotoimen pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 82 732 mk; lastensuojelun pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 40 410 mk; erinäisten sosiaalisten tehtävien pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja työttömyyden varalta 1 091 022 mk; opetustoimen pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 50 856 mk; kiinteistöjen pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin 1 630 659 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroja 432 202 mk; yleisten töiden pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 7 544 036 mk; sekalaisten yleisten menojen pääluokan määrärahoja Sekalaisten tulojen poistot ja palautukset 335 319 mk, Kaupunginhallitukset yleiset käyttövarat 1 277 512 mk, Kaupungin edustustilaisuuksia varten, kaupunginhallituksen käytettäväksi 370 773 mk, Kalliinanjanlisäykset palknauttijoille, kaupunginhallituksen käytettäväksi 177 886 535 mk, Kalliinanjanlisäykset eläk-

¹⁾ Kvsto 21 p. toukok. 293 §. — ²⁾ S:n 2 p. huhtik. 224 §. — ³⁾ S:n 8 p. tammik. 4 §. —

⁴⁾ S:n 19 p. helmik. 122 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 5. — ⁶⁾ Kvsto 15 p. lokak. 582 §. —

⁷⁾ S:n 15 p. lokak. 546 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. maalisk. 189 § ja 2 p. huhtik. 224 §.

keennauttijoille, kaupunginhallituksen käytettäväksi 10 890 561 mk ja Kalliinajanli-säykset kaupungin leski- ja orpokassan eläkkeennauttijoille, kaupunginhallituksen käytettäväksi 1 762 804 mk; sekä Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 2 740 955 mk.

Kaupunginhallitus oikeutettiin ¹⁾ ylittämään seuraavia kertomusvuoden määrärahoja alla mainitun verran: kaupunginhallituksen asiamiesosaston määrärahaa Oikeudenkäyn-tien aiheuttamat menot 170 000 mk; pääluokan Yleinen kunnallishallinto luvun Erinäi-set hallintomenot määrärahoja Puhelinmaksut ja Jäsenmaksut vastaavasti 1 200 000 mk ja 5 390 mk; sekä sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyviä kaupungin-hallituksen käyttövaroja kaupungin edustustilaisuuksia varten 1 200 000 mk.

Kaupunginarkisto. Kaupunginarkiston kertomusvuoden määrärahaa Valaistus pää-tettiin ²⁾ sallia ylittää 8 000 mk.

Rahatoimisto. Rahatoimiston v. 1943 vahvistetun johtosäännön 11 §:n 9 kohdan mu-kaan rahatoimiston toimisto-osaston tehtävänä oli mm. valmistella puhelimia ja kaluston hankintaa koskevat kysymykset. Painatus- ja hankintatoimiston perustamisen yhtey-dessä ³⁾ oli painatus- ja hankintatoimiston johtosäännön 5 §:n 1 kohtaan otettu määräys, jonka mukaan toimiston hankintaosastolle oli keskitetty konttorikoneiden, -kaluston ja -tarvikkeiden hankinta kaupungin virastoille ja laitoksille, joten mainitut johtosäännöt olivat ristiriidassa keskenään. Koska puhelimien hoito oli täysin rinnastettavissa konttori-koneiden ym. senkaltaisten hankintaan, kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen esi-tyksestä päätti ⁴⁾ kumota rahatoimiston johtosäännön 11 §:n 9 kohdan.

Seuraavia rahatoimiston v:n 1946 määrärahoja päätettiin ⁵⁾ sallia ylittää alla maini-tuin määrin: Tilapäistä työvoimaa 1 938 538 mk, Siivoaminen 35 941 mk, Painatus ja sidonta 606 488 mk, Tarverahat 256 919 mk, Pankkien kannantaprovisiot 1 110 137 mk ja Jakelukulut 334 719 mk.

Rahatoimiston sotilasavustusosaston seuraavia kertomusvuoden määrärahoja pää-tettiin ⁶⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 625 000 mk, Vuokra ja lämpö 50 000 mk sekä Painatus ja sidonta 2 000 mk.

Tilastotoimisto. Kaupunginvaltuuston päätettyä ⁷⁾, että kunnallisten elinten johto-sääntöihin oli tehtävä ne muutokset, jotka johtuivat palkkajärjestelyn yhteydessä teh-dyistä virkojen nimitysten muutoksista, tilastotoimisto oli laatinut ehdotuksen uudeksi johtosäännökseen, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁸⁾.

V:n 1946 käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin sekä palkankorotuksiin kau-punginvaltuusto myönsi ⁹⁾ 9 440 mk eräiden tilastotoimiston sääntöpalkkaisten virkojen siirtämisestä ¹⁰⁾ ylempään palkkaluokkaan aiheutuneiden kustannusten peittämiseen.

Tilastotoimiston v:n 1946 tarverahoja päätettiin ¹¹⁾ sallia ylittää 7 000 mk sekä seuraa-via kertomusvuoden määrärahoja alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 200 000 mk, Siivoaminen 15 000 mk ja Tarverahat 20 000 mk.

Palkkalautakunta. Palkkalautakunnan toimistoon päätettiin ¹²⁾ tammikuun 1 p:stä 1948 lukien perustaa 17 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluva sihteerin virka ja 38 palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka.

Palkkalautakunnan kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaa päätettiin ¹³⁾ sallia ylittää 150 000 mk.

Revisiolaitos

Kaupungin v:n 1946 hallinnon ja tilien tarkastus. Tutustuttuaan kaupungin revisio-toimiston kertomukseen v:lta 1946, vuositilintarkastajat valittuaan ¹⁴⁾ sihteerikseen sihtee-ri V. Kanervan sekä jakauduttuaan kuten ennenkin jaostoihin, jotka tutkivat eri hallinnonhaaroja ja laitoksia, antoivat tilintarkastuskertomuksensa ¹⁵⁾, jossa he todet-tuaan kaupunginkassan maksuvalmiuden heikentymisen sekä ennakkomenojen huoles-

¹⁾ Kvsto 12 p. helmik. 96 §, 24 p. syysk. 528 § ja 26 p. marrask. 664 §. — ²⁾ S:n 15 p. lokak. 568 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 6. — ⁴⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 254 §; ks. Kunnall. ase-tuskok. s. 20. — ⁵⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 224 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. marrask. 632 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 9. — ⁸⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 213 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 35. — ⁹⁾ Kvsto 26 p. helmik. 147 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 8 ja v:n 1945 Kunnall. asetuskok. s. 334. — ¹¹⁾ Kvsto 12 p. helmik. 99 § ja 5 p. marrask. 616 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. syysk. 434 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. syysk. 479 §. — ¹⁴⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 113. — ¹⁵⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 5.

tuttavan suuruuden julkitoivat eräitä eri hallinnonhaaroja koskevia huomautuksia. Saatuaan kaupunginreviisorin ja vuositilintarkastajien kertomuksissaan tekemien huomautusten johdosta asianomaisilta laitoksilta ja lautakunnilta pyytämänsä selitykset, jotka se katsoi tyydyttäväiksi ja joista ilmeni asianomaisten jo ryhtyneen tai vastedes aikovan ryhtyä toimenpiteisiin sellaisten epäkohtien korjaamiseksi, jotka sitä vaativat, kaupunginhallitus antoi niiden johdosta lausuntonsa ¹⁾, jonka mukaisesti kaupunginvaltuusto sittemmin päätti ²⁾ hyväksyä v:n 1946 tilinpäätöksen sekä myöntää kaupunginhallitukselle ja kaupungin kaikille lautakunnille, virastoille ja laitoksille vastuuvapauden mainitun vuoden hallinnosta ja tileistä.

Vuositilintarkastajat. Kaupungin v:n 1947 hallinnon ja tilien tarkastajiksi valittiin ³⁾ pankkamreeri U. V. Aho, liikevaihtoverotoimiston virkailija A. F. Alenius, filosofian tohtori K. O. Alho, kauppatieteiden kandidaatti S. H. R. Colliander, toimistonjohtaja A. Edberg, liittosihteeri V. J. W. Kanerva, kauppatieteiden kandidaatti S. Kihlman, sähköasentaja L. R. Myllymäki, toimitusjohtaja A. Raikkala, kivityöntekijä E. V. Riipinen, pankinjohtaja V. V. Sipi ja varajohtaja T. A. Wiherheimo sekä tilintarkastajain varamieheksi pankinjohtaja L. J. Ahva, kamreeri L. Henrikson, johtaja Y. M. Ihari, pankinjohtaja A. K. Kivialho, asianajaja N. A. Lahtinen, toimitusjohtaja T. A. Lassila, postivirkailija E. H. Liikanen, kirjanpitäjä S. Mäntykoski, lautatarhanisännöitsijä J. Sandqvist, liikennetarkastaja O. H. Träskvik, pääjohtaja T. Vanhala ja toimitusjohtaja C. G. Weckman.

Kaupungin irtaimen omaisuuden inventointi. Kaupungin irtaimen omaisuuden tarkastajien toimintakertomus päätettiin ⁴⁾ lähettää tilastotoimistolle kunnalliskertomuksessa huomioonotettavaksi.

Revisiotoimisto. Reviisori A. Lindrothille myönnettiin ⁵⁾ virkaero marraskuun 1 p:stä lukien. Kahteen avoinna olevaan reviisorin virkaan valittiin apulaisreviisorit N. V. Puisto ⁶⁾ ja A. H. M. Kinnunen ⁷⁾.

Avoinna olevaan apulaisreviisorin virkaan valittiin ⁸⁾ virkaa toimittava apulaisreviisori I. A. Ilvonen.

Revisiotoimistoon päätettiin ⁹⁾ tammikuun 1 p:stä 1948 lukien perustaa 35 palkkaluokkaan kuuluva revisioapulaisen virka.

Revisiotoimiston seuraavia v:n 1946 määrärahoja päätettiin ¹⁰⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Siivoaminen 3 605 mk, Tarverahat 6 042 mk ja Matkakustannukset 1 483 mk.

Revisiotoimiston kertomusvuoden määrärahaa Siivoaminen päätettiin ¹¹⁾ sallia ylittää 3 500 mk.

Verotusviranomaiset

Taksoituslautakunnan toiminnan tutkimista koskeva aloite. Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾, ettei v:n Peurasen aloite, joka koski 5-jäsenisen toimikunnan asettamista tutkimaan taksoituslautakunnan toimintaa, koska aloitteentekijä epäili, ettei taksoitusta kaikissa suhteissa ollut toimitettu lain ja kaupungin etujen mukaisesti, antanut aihetta toimenpiteisiin.

Verotusvalmisteluvirasto. Merkittiin ¹³⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen joulukuun 21 p:nä 1946 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁴⁾ verotusvalmisteluviraston johtosäännön 6 §:n 1 momentin muuttamisesta.

Verotusvalmisteluvirastoon maksuluetteloiden kirjoittamista varten hankittujen sähkökirjoituskoneiden vuokraan ja reijityskorttien hankintaan myönnettiin ¹⁵⁾ kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista 690 000 mk.

Verotusvalmisteluviraston v:n 1946 määrärahoja Ylityökorvaukset ja Painatus ja sidonta päätettiin ¹⁶⁾ sallia ylittää vastaavasti 1 334 427 mk ja 2 625 mk sekä kertomusvuoden määrärahaa Valaistus 25 000 mk.

¹⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 6. — ²⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 385 § ja 3 p. syysk. 419 §. — ³⁾ S:n 8 p. tammik. 5 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. kesäk. 348 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. marrask. 428 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. tammik. 27 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. marrask. 597 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. toukok. 289 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. lokak. 545 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. helmik. 98 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. marrask. 663 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. kesäk. 388 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. helmik. 72 §. — ¹⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 9. — ¹⁵⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 258 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. maalisk. 190 § ja 5 p. marrask. 617 §.

Viranhaltijain ja työntekijäin virkasääntö-, työjärjestely-, palkka-, eläke- yms. kysymykset

Taksan vahvistaminen eräiden kaupungin viranomaisten antamien jäljennösten ja todistusten lunastuksia varten. Kumoten v. 1946 vahvistamansa taksan Helsingin kaupungin viranomaisten antamista pöytäkirjanotteista, asiakirjajäljennöksistä ja todistuksista kannettavista lunastusmaksuista kaupunginvaltuusto vahvisti ¹⁾ mainittuja lunastusmaksuja koskevan uuden taksan.

Kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön uusiminen. Helsingin virkamiesyhdistyksen anottua voimassa olevan kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön muuttamista siten, että kaupungin viranhaltijoille suoritettaisiin palkkiota riippumatta siitä, olivatko he lautakuntien tai muiden hallintoelinten itseoikeutettuja tai ohjesäännön mukaisia jäseniä, oliko kysymyksessä heidän lähimmän hallintoelimensä tahi sen asettaman komitean kokous ja pidettiinkö kokous pääasiallisesti virka-aikana tai sen ulkopuolella ja palkkalautakunnan asetuttua eräin poikkeuksin puoltamaan ehdotusta, kaupunginhallitus oli laatinut uuden tarkistetun ehdotuksen luottamusmiesten palkkiosäännöksi, jossa mm. oli otettu huomioon palkkalautakunnan ehdotus ja palkkioiden korotus n. 30 %:lla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ eräin pienehköin muutoksin ehdotuksen.

Matkustussäännön mukaisten päivärahojen korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ tehdä v. 1943 vahvistamansa kaupungin matkustussäännön 12 §:ään siinä määrättyjen päivärahojen korottamista koskevan muutoksen.

Sairaslomamääräysten uudistamista koskeva aloite. Vtn Virkkusen aloite kaupungin sairaslomamääräysten uudistamisesta siten, että täysi palkka maksettaisiin sairaustapauksissa ainoastaan kolmelta päivältä ja sen jälkeen enintään 2/3 palkasta, minkä ohessa kaupunki voisi ryhtyä kustantamaan sairaanhoitoa sairauden alkamisesta lukien, päätettiin ⁴⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Viranhaltijain kielitaitosäännön muuttamista koskeva aloite. Vtn Gröndahlin aloite viranhaltijain kielitaitosäännön muuttamisesta siten, että kanslia- ja toimistoapulaiset sekä heihin verrattavat viranhaltijat siirrettäisiin V kielitaitoluokasta IV kielitaitoluokkaan sekä että viranhaltijoilta V kielitaitoluokassa, mikäli he palvelevat yleisöä, nimenomaan vaadittaisiin tyydyttävä taito puheessa käyttää myöskin ruotsin kieltä, päätettiin ⁵⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Osapäivätyön käytäntönottaminen kaupungin virastoissa. Vt Borg-Sundman oli tehnyt ⁶⁾ aloitteen osapäivätyön käytäntönottamisesta kaupungin virastoissa sekä esittänyt, että valtuusto tutkituttaisi perheenemäntien osapäivätyön järjestelymahdollisuuksia kaupungin virastojen työssä sen seikan selvittämiseksi, millä aloilla tällainen järjestely oli toteutettavissa ja millä edellytyksillä. Palkkalautakunnan pyydettyä asiasta lausunnot eri virastoilta ja lautakunnilta se kaupunginhallitukselle antamassaan lausunnossa huomautti, että osapäivätyö ei tule kysymykseen siellä, missä määrätyn viranhaltijan työskentely muodostaa sellaisen kokonaisuuden, jossa myös vastuun täytyy olla jakamaton, joten kysymykseen tuli ainoastaan alistettu työvoima ja senkin joukosta vain ne viranhaltijat, joiden tehtävät olivat joko puhtaasti mekaanisluontoisia taikka jaettavissa erillisiin itsenäisiin osiin. Koska palkkalautakunnan käsityksen mukaan kysymys siitä, missä laajuudessa ja millä tavalla osapäivätyö tulevaisuudessa olisi käytännössä järjestettävä, oli selvitettävissä ainoastaan kokemusten perusteella, lautakunta ei katsonut toistaiseksi olevan aihetta ryhtyä luomaan erityisiä osapäivävirkoja. Kaupunginhallitus oli puolestaan pääasiassa yhtynyt palkkalautakunnan tekemiin ehdotuksiin. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾:

että lauta- ja johtokunnat oikeutetaan palkkalautakunnan kussakin yksityistapauksessa antamalla luvalla suorituttamaan töitä osapäivätyövoimaa käyttämällä;

että osapäivätyövoimaa tarvittaessa on siitä ilmoitettava työvälistysoimistolle;

että osapäivätyövoiman palkkauksen perustaksi on otettava suhteellinen osuus vastaavan viran peruspalkasta;

¹⁾ Kvsto 15 p. lokak. 556 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 49. — ²⁾ Kvsto 5 p. marrask. 600 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 51. — ³⁾ Kvsto 3 p. syysk. 464 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 97. —

⁴⁾ Kvsto 21 p. toukok. 339 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. marrask. 628 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. huhtik. 236 §. —

⁷⁾ S:n 5 p. marrask. 608 §; kvston pain. asiakirj. n:o 13.

että niin kauan kuin osapäivätyöntekijä on osapäivätyössä, saa hän toistaiseksi virkasäännössä edellytetyt vuosi- ja muut lomaedut sekä suhteessa työajan pituuteen supistetut ikäkorotukset, mutta hänen tultuaan kokopäivätyötä suorittavaksi viranhaltijaksi osapäivätyöskentelyä ei toistaiseksi lasketa palvelusajaksi asianomaisen sosiaalisia etuja määriteltäessä; sekä

että virkasääntökomiteaa kehoitetaan ottamaan harkittavakseen, mitä muutoksia osapäivätyön käytäntöönottamisen johdosta virka- ym. sääntöihin ehkä olisi aihetta tehdä.

Päivystyskorvaukset. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä ¹⁾ kaupungin virastoissa ja laitoksissa säännöllisen työ- ja virka-ajan ulkopuolella suoritetun päivystyksen suhteen määräyksen, että jos työntekijä voi vapaasti valita olinpaikkansa, mutta on tällöin kuitenkin velvollinen ilmoittamaan työnantajalleen, missä hän on tavattavissa, on enintään yhdestä viidesosasta tätä varallaoloaikaa suoritettava hänelle hänen yksinkertaisen tuntipalkkansa mukaan laskettu korvaus, ja alistettua mainitun päätöksensä sosiaaliministeriön vahvistettavaksi, sosiaaliministeriö oli ilmoittanut pyytäneensä työneuvostosta elokuun 2 p:nä 1946 annetun lain 9 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesti työneuvoston lausuntoa. Työneuvostolla ei ollut mitään huomauttamista päätöstä vastaan. Sosiaaliministeriö ilmoitti lähettäneensä mainitun lausunnon ammattientarkastajille tiedoksi kehoittaen heitä työaikalain noudattamista valvoessaan ottamaan sen huomioon. Ilmoitus merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Sairaalalautakunnan huomautettua siitä huomattavan suuresta päivystyskorvauksesta, jota kaupunginvaltuuston päätöksen ³⁾ mukaisesti oli suoritettava sairaalan määräämässä huoneessa päivystäville lääkäreille ja joka eräissä tapauksissa ylitti jopa varsinaisen palkan, palkkalautakunta, jonka mielestä tähän epäkohtaan oli syytä tehdä jonkinlainen rajoitus siltä osalta, miltä päivystyskorvausten määrä riippui kaupungin viranomaisten omista päätöksistä tai harkinnasta, oli ehdottanut, että päivystyskorvauksia koskevaa päätöstä olisi täydennettävä sellaisella lisäyksellä, että päivätyökorvaus ei saanut ylittää 50 % asianomaisen viranhaltijan varsinaisesta palkkatulosta. Asiasta oli pyydetty lausunnot Helsingin kaupungin virkamiesyhdistykseltä, Helsingin kunnantyöntekijäin keskustuomikunnalta sekä eräiltä kaupungin lautakunnilta. Kaupunginhallitus oli puolestaan asettanut puoltamaan palkkalautakunnan tekemää esitystä tehden siihen eräitä selvennyksiä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen päivystysmääräysten 3 a ja 3 d kohtien muuttamisesta.

Sunnuntaityökorvaus. Sen jälkeen kun eduskunta oli katsonut asianmukaiseksi, että sunnuntaityökorvauksen sisällyttämisestä kuukausipalkkaan kokonaan luovutaan ja että sen sijaan sunnuntaityöstä suoritetaan se palkankorotus, josta säädetään työaikalain 18 §:n 1 momentissa, ja valtioneuvosto antanut kaikille ministeriöille ja keskusvirastoille määräykset sunnuntaityökorvauksen suorittamisesta, Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvosto oli kiinnittänyt kaupunkien ja kauppalaan huomiota siihen, että sunnuntaityöstä oli suoritettava työaikalain mukainen korvaus kaikille kaupunkien ja kauppalaan palveluksessa työsuhteessa oleville työntekijöille ja työaikalain alaisille viranhaltijoille. Lisäksi palkka-asiainneuvosto oli suositellut, että myöskin kaikille niille muille viranhaltijoille, jotka kyseisenä aikana työskentelevät asianomaisen hallintoelimen tai viranomaisen määräyksestä, suoritetaan työaikalaissa säädetty sunnuntaityökorvaus työhön käytettyjen tuntimäärien perusteella. Korotukset oli suoritettava työaikalain voimaantulosta eli tammikuun 1 p:stä 1947 alkaen. Palkkalautakunta, jonka käsityksen mukaan oli ilmeistä, että kaupunki käytännössä oli pakotettu seuraamaan työaikalain alaisten viranhaltijain osalta valtion esimerkkiä kertomusvuoden alusta lukien ja koska ei myöskään näyttänyt mahdolliselta tehdä poikkeusta niiden viranhaltijain sunnuntaityökorvauksen suhteen, jotka eivät olleet työaikalain alaisia, oli laatinut ehdotuksen sunnuntaityökorvauksen suorittamisesta kaupungin viranhaltijoille, johon kaupunginhallitus oli yhtynyt. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ ehdotuksen ja julisti päätöksensä kiireellisenä täytäntöönpantavaksi.

Rationalisointitoimenpiteet kaupungin virastoissa ja laitoksissa. Kaupunginvaltuusto

¹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 10. — ²⁾ Kvsto 12 p. helmik. 69 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 Kunnall. asetuskok. s. 362. — ⁴⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 695 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 91. — ⁵⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 696 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 98.

päätti¹⁾ myöntää kertomusvuoden yleisistä käyttövaroistaan 540 000 mk:n suuruisen määrärahan kaupunginhallituksen käytettäväksi rationalisoimistutkimusten jatkamista varten kaupungin virastoissa ja laitoksissa kaupunginhallituksen määräämässä laajuudessa v:n 1947 ensi puoliskon aikana.

Vtn Väreän ym. aloite 9-jäsenisen komitean asettamisesta tutkimaan ja tekemään ehdotuksia kaupungin eri laitosten kannattavuudesta ja järkiperaistamisesta päätettiin²⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Lapsilisät. Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvosto oli huomauttanut, että valtioneuvoston päätöksen mukaisesti lapsilisän suorittaminen oli pakollista sekä yksityisoikeudellisessa työsuhteessa oleville työntekijöille että valtion viran- ja toimenhaltijoille sekä suositellut päätettäväksi, että kaupunkien ja kauppalaan viranhaltijoille suoritetaan, mikäli sitä ei vielä ole tehty, ainakin kertomusvuoden lokakuun 1 p:stä lukien lapsilisät. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾, että jokaiselle kaupungin viranhaltijalle, joka on perheensä pääasiallinen huoltaja, suoritetaan lapsilisää kustakin hänen elätettävänään olevasta alle 17 vuotiaasta omasta tai aviopuolison lapsesta tai ottop lapsesta 500 mk kuukaudelta v:n 1947 lokakuun 10 p:stä alkaen. Samalla kaupunginvaltuusto päätti kehoittaa kaupunginhallitusta ottamaan harkittavakseen kysymyksen lapsilisää koskevan määräyksen sisällyttämisestä uuteen virkasääntöön. Päätös julistettiin kiireellisenä täytäntönpantavaksi.

Viranhaltijain palkkojen ja eläkkeiden sekä työntekijäin eläkkeiden järjestely. V. 1945 tapahtuneesta⁴⁾ viranhaltijain palkkojen järjestelystä huolimatta oli palkkaluokittelu jäänyt epätasaiseksi ja kaupunginhallitukselle oli jatkuvasti tehty huomautuksia korjausta vaativista epätasaisuuksista. Lisäksi oli aivan yleisesti ollut havaittavissa tyytymättömyyttä palkkatasoon sellaisenaan, varsinkin sen jälkeen kun indeksin muutoksiin perustuva palkkakehitys oli keskeytynyt. Kun täten, mahdollista laajempaa palkkauksen uudelleenjärjestelyä silmällä pitäen, oli osoittautunut tarpeelliseksi saada käsitys vallitsevista olosuhteista kaupungin kaikissa virastoissa, kaupunginhallitus oli kehoittanut kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä hallituksia esittämään perustellut ehdotukset hallintoalainsa palkkauksessa ilmenneiden epäkohtien poistamiseksi. Palkankorotusanomuksia oli kehoituksen johdosta saapunut erittäin runsaasti. Laatiessaan ehdotusta uudeksi palkkajärjestelyksi kaupunginhallitus oli ottanut huomioon lisättyvoiman palkkaamisen välttämiseksi tarpeellisen työajan pidentämisen, ikäkorotusten vahvistamisen kaikissa palkkaluokissa samansuuruisiksi eli 6 %:ksi, kalliinajanlisäysjärjestelmästä luopumisen ja kalliinajanlisäysten yhdistämisen peruspalkkoihin, viranhaltijain palkkojen nostamisen samalle tasolle, kuin millä vastaavien työntekijäin palkat olivat, sekä eläkkeiden korottamisen. Suunnitelmaa laadittaessa oli pohjana pidetty silloista kokonaispalkkaa ilman ikäkorotuksia, mitä kaikissa palkkaluokissa oli korotettu keskimäärin n. 30 %:lla, prosenttimäärien vaihdella 28:sta 33:een. Järjestelmää suunniteltaessa oli todettu yhtenäisen linjan aikaansaamiseksi olevan välttämätöntä yhdistää kaksi palkkaluokkaa ja niinpä oli 38 palkkaluokkaa yhdistetty 37 palkkaluokkaan, mistä johtuen myös kaikki seuraavat palkkaluokat siirtyivät numerollisesti palkkaluokkaa nykyistä ylemmälle. Kaupunginhallituksen ehdotuksen⁵⁾ mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾:

1) että sääntöpalkkaisia virkoja varten vahvistetaan kaupunginhallituksen ehdottama luokitusjärjestelmä siinä mainittuine peruspalkkoineen ja ikäkorotuksineen;

2) että tilapäisen työvoiman tililtä palkkaluokittelun puitteissa palkattujen viranhaltijain palkkaus on järjestettävä uudelleen 1 momentissa mainitun luokitusjärjestelmän mukaisesti;

3) että kaupungin virkasäännön 13 §:ään hyväksytään seuraava uusi väliaikainen 2 momentti: »Vuoden 1948 loppuun on edellä tarkoitettujen viranhaltijain tehokas työaika syyskuun 1 päivän ja toukokuun 31 päivän välisenä aikana kuitenkin seitsemän tuntia, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina, jolloin työaika on viisi tuntia. Tarpeen vaatiessa on viranhaltija velvollinen tekemään ylityötä.»;

4) että kaupungin virkasäännön 18 §:n 1 momentti muutetaan näin kuuluvaksi: »Viranhaltija, joka on nimitetty vakinaiseksi palkkasäännössä mainittuun virkaan ja

1) Kvsto 22 p. tammik. 34 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 10 ja 133. — 2) Kvsto 5 p. marrask. 630 §. — 3) S:n 17 p. jouluk. 694 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 99. — 4) Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 7. — 5) Kvston pain. asiakirj. n:o 1. — 6) Kvsto 12 p. helmik. 116 §, 19 p. helmik. 124 § ja 24 p. helmik. 127 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 1 ja 227.

nauttii siinä mainitun palkkaluokan mukaista palkkaa, saa ikäkorotuksen kolmen, kuuden, yhdeksän ja kahdentoista vuoden palveluksen jälkeen, kunakin kertana yhtä suuren, palkkasäännössä mainitun määrän, ollen hänellä oikeus ikäkorotuksen saamista varten lukea hyväkseen aika, jonka hän 21 vuotta täytettyään on ollut vakinaisena kaupungin virassa.»;

5) että kaupunginhallituksen ehdottama virkojen luokitus ja siinä ehdotetut virkojen nimitysten muutokset hyväksytään noudatettaviksi;

6) että kysymys siitä, sisältykö määrätyn viran luonteen mukaiseen vuorotyöhön kuuluvasta sunnuntaityöstä tuleva korotettu palkka edellisessä momentissa mainitun luokituksen ja 1 momentissa mainitun luokitusjärjestelmän mukaiseen kuukausipalkkaan vai onko siitä maksettava eri korvaus, ja onko viimeksi mainitussa tapauksessa palkkaluokitus ehkä otettava siltä kohdalta uudelleen harkittavaksi, jätetään eri yhteydessä ratkaistavaksi;

7) että asianomaisia lauta- ja johtokuntia, joiden johtosääntöihin virkojen nimitysten muutokset aiheuttavat muutoksia, kehoitetaan ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin;

8) että Nikkilän sairaalan ylilääkärille myönnetään 3 500 mk:n, apulaisyllilääkärille 2 000 mk:n ja alilääkäreille 1 500 mk:n sekä Malmin sairaalan apulaislääkäreille 1 500 mk:n suuruinen kuukautinen paikallislisä, jota eläkettä laskettaessa ei oteta palkkaetuna huomioon;

9) että rahatoimiston työläispalkkojen kassanhoitajan viran nykyinen haltija oikeutetaan nauttimaan sanotusta virasta 25 palkkaluokan ja rakennustoimiston tiliviraston puhtaanapito-osaston kamreerin viran nykyinen haltija 17 palkkaluokan mukaiset palkkaetut niin kauan kuin he sanottuja virkoja hoitavat;

10) että kaupungin viranhaltijoille myönnettyjen eläkkeiden eläkepohjaa on nostettava siten, että kuukausipalkkaisten osalta palataan eläkkeen perusteena olevaan pohjapalkkaan, joka sijoitetaan vastaavaan uuteen palkkaluokkaan, tämän palkkaluokan pohjapalkka ja sille tulevat ikälisäykset muodostavat uuden eläkepohjan;

11) että kaupungin työntekijöille myönnettyjen eläkkeiden eläkepohjaa on nostettava siten, että vanha eläkepohja sijoitetaan sen nykyisen palkkaluokan kohdalle, minkä loppupalkkaa se vastaa, ja vastaavan uuden järjestelmän mukaisen palkkaluokan loppupalkka otetaan uudeksi eläkepohjaksi, jolle lasketaan sen palkkaluokan mukainen eläkeprosentti; sekä

12) että edellisissä momenteissa ehdotetut päätökset tulevat soveltuvin osin voimaan taannehtivasti tammikuun 1 p:stä 1947 lukien.

Valtioneuvoston hyväksyttäväksi alistettiin niiden viranhaltijain palkat, joiden palkkaus lain mukaan oli sen hyväksyttävä.

Helsingin kaupungin virkamiesyhdistys oli huomauttanut, että valtioneuvoston lokakuun 3 p:nä antama päätös työpalkkojen säännöstelystä tulisi aiheuttamaan sen, että myös julkisoikeudellisessa virkasuhteessa olevien henkilöiden palkkakysymys oli otettava harkittavaksi. Kunnallisten viran- ja toimenhaltijain palkkojen horotuksesta ei toistaiseksi kuitenkaan ollut mitään päätöstä, vaikkakin neuvottelut olivat jo käynnissä, koska Kaupunkiliitto ei ollut halunnut tehdä lopullista ratkaisua, ennen kuin valtio oli tehnyt ratkaisun omien virkamiestensä palkkojen osalta. Elinkustannusten yhä noustessa olivat viranhaltijat kuitenkin joutuneet kestävämpään taloudelliseen asemaan, eivätkä takautuvasti maksettavat palkankorotukset auttaneet viranhaltijoita heidän nykyisessä vaikeassa asemassaan. Näillä perusteilla Helsingin kaupungin virkamiesyhdistys oli ehdottanut, että kaupungin viranhaltijoille suoritettaisiin mahdollisimman pian yhden kuukauden palkkaa vastaava määrä, joka myöhemmin vähennettäisiin lokakuun 1 p:nä 1947 myönnettävästä palkankorotuksesta. Kaupunkiliiton palkka-asianneuvosto oli puolestaan päättänyt kehoittaa kaupunginhallituksia väliaikaisesti ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että viranhaltijoille ensi tilassa ja viimeistään joulukuussa tapahtuvan palkanmaksun yhteydessä suoritetaan ennakkona väliaikainen palkanlisä, jonka suuruus on puolet tähänastisesta kuukautta kohden lasketusta viranhaltijain kokonaispalkasta. Kaupunginhallituksen esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾:

että kaupungin kaikille viranhaltijoille kertomusvuoden joulukuussa suoritetaan pal-

¹⁾ Kvisto 26 p. marrask. 676 §.

kanlisän ennakko, jonka suuruus on yksi kuudesosa siitä kokonaispalkasta, jonka asianomainen viranhaltija on oikeutettu saamaan kertomusvuoden viimeisen vuosineljänneksen aikana;

että tämä ennakko otetaan huomioon vähennyksenä niissä korotuksissa, jotka myöhemmin tullaan lopullisesti järjestämään;

että näin suoritettavaa ennakkoa ei makseta niille viranhaltijoille, jotka ennen kaupunginvaltuuston asiassa tekemää päätöstä ovat luopuneet kaupungin palveluksesta muuten kuin viranhaltijain eläkkeelle siirtymisen johdosta;

että kaupungin eläkkeennauttijoille suoritetaan eläkelisän ennakko, jonka suuruus on yksi kuudesosa siitä eläkkeestä, jonka asianomainen eläkkeensaaja on oikeutettu saamaan kertomusvuoden viimeisen vuosineljänneksen aikana;

että teknillisten laitosten lautakunta oikeutetaan ylittämään vesijohtolaitoksen, kaasulaitoksen ja sähkölaitoksen kertomusvuoden määrärahoja Kalliinanjanlisäykset ja palkan korotukset vastaavasti 705 000 mk, 3 500 000 mk ja 28 000 000 mk; sekä

että liikennelaitoksen lautakunta oikeutetaan ylittämään liikennelaitoksen eri palkkatileille merkittyjä määrärahoja enintään 11 000 000 mk.

Työntekijäin työehtosopimukset. Palkkalautakunnan lähetettyä kaupunginhallitukselle huhtikuun 8 p:nä ehdotuksen¹⁾ uudeksi työehtosopimukseksi kaupungin ja Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan välillä, ehdotus oli poistettu valtuuston esityslistalta, koska Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvosto oli kehoittanut lykkäämään kaupungeissa ja kauppaloissa vireillä olevat neuvottelut työehtosopimuksista, kunnes palkka-asiainneuvoston ja Suomen kunnantyöntekijäin liiton v. 1946 hyväksymän työehtosopimuksen malli oli tullut uusituksi. Palkka-asiainneuvoston lähetettyä sittemmin työehtosopimuksen uuden mallin kaupunginhallitukselle oli mallin pohjalla laadittu uusi sopimusehdotus ja neuvotteluissa Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan kanssa sovittu siitä, että uuden sopimusehdotuksen käsittely lykätään, kunnes on saatu selvitys valtion viranomaisten laadittavasta uudesta palkkausjärjestelmästä. Sen jälkeen kun valtioneuvosto lokakuun 3 p:nä 1947 oli antanut uuden päätöksen työpalkkojen säännöstelystä, oli Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan edustajien kanssa jatkettu neuvotteluja, joiden tuloksena laadittu uusi sopimusehdotus perustui kaikessa oleellisessa edellä mainittuun mallisopimukseen. Palkkalautakunnan asetuttua puoltamaan eräin muutoksin laaditun sopimusehdotuksen hyväksymistä ja kaupunginhallituksen yhdyttyä palkkalautakunnan kantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi²⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen³⁾ uudeksi Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan ja kaupungin väliseksi työehtosopimukseksi.

Kiinteistölautakunnan ilmoitettua, että Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto oli ehdottanut, että sen alaisten työntekijäin palkka, joka työehtosopimuksen mukaan maksettiin yhtä suurena kaikkina kuukausina, suoritettaisiin nyttemmin kuukausittain todellisen työajan pituuden mukaan, kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ tehdä mainitun ammattiosaston ja kaupungin välillä tehdyn työehtosopimuksen 6 §:ään tätä tarkoittavan muutoksen.

Viranhaltijain eläkesäännön muuttamista koskeva aloite. Vtn Ekebomin aloite sellaisen muutoksen tekemisestä voimassa olevaan eläkesääntöön, että viranhaltija, joka tammikuun 1 p:n 1947 jälkeen eroaa kaupungin virasta vähintään 5 vuotta palveltuaan, oikeutettaisiin eläkeiän saavutettuaan saamaan virka-aikaansa vastaava lyhennetty eläke myöskin siinä tapauksessa, että eroaminen on aiheutunut muista kuin voimassa olevan eläkesäännön mukaan eläkkeeseen oikeuttavista syistä, päätettiin⁵⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Työntekijäin eläkkeiden laskeminen. Työntekijäin eläkkeiden uudelleenlaskeminen, joka perustui kaupunginvaltuuston päätökseen⁶⁾ työntekijäin eläkkeiden eläkepohjan nostamisesta, tapahtui käytännössä interpoloimalla siten, että ensin laskettiin perustyöpalkan suhde vanhan palkkaluokittelun mukaisiin lähempiin palkkaluokkiin ja että sijoittaminen uuteen palkkaluokitteluun suoritettiin vastaavaa suhdetta käyttämällä. Koska valtuuston päätös ei kuitenkaan edellyttänyt interpoloimisen ulottamista myöhemmin määrättäviin eläkkeisiin, oli niiden osalta jatkuvasti eläkesäännön mukaisesti ollut las-

¹⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 4. — ²⁾ Kvsto 5 p. marrask. 607 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 209. — ³⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 12. — ⁴⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 700 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 81. — ⁵⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 283 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 9.

kettava perustyöpalkkaan pohjautuva peruseläke, ja tälle maksettu kalliinajanlisäystä. Kun kalliinajanlisäysjärjestelmästä oli kaikissa muissa suhteissa luovuttu ja kun se yksinomaan työntekijäin eläkkeisiin sovellettuna voisi johtaa ristiriitaisuuksiin, näytti välttämättömältä muuttaa laskemisjärjestelmää siten, että myöskin uusille työläiseläkkeille heti voitaisiin laskea niiden lopullinen määrä. Mikäli viranhaltijain eläkkeiden laskemisessa noudatettua menettelyä sovellettaisiin työntekijäin eläkkeisiin, johtaisi se nykyvaiheessa useimmiten epäedulliseen tulokseen eläkkeensaajan kannalta. Eläkkeensaajien etua silmällä pitäen olisi sen vuoksi kohtuullista, että laskettaessa eläkettä eronneelle työntekijälle se laskettaisiin sekä kolmen vuoden todellisen palkka-ansion mukaan että tähänastisen menettelytavan mukaisesti interpoloimismenetelmää käyttäen. Jälkimmäisen menettelytavan mukaan saatu eläke myönnettäisiin siinä tapauksessa, että se on ensiksi mainitulla tavalla saatua suurempi. Vertailua olisi jatkettava kolmen vuoden ajan, minkä jälkeen myönnettävät eläkkeet laskettaisiin yksinomaan todellisen ansion perusteella. Lisäksi tuntui kohtuulliselta, että eläkkeen perusteena ryhdyttäisiin käyttämään perustyöpalkan asemasta normaalia kokonaisansiota, mihin silloin myös kaikki asianomaisen nauttimat prosenttilisäykset sisältyisivät. Helsingin kunnantöytäjäin keskusostimikunnan hyväksyttyä edellä selostetun ehdotuksen kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tehdä tätä tarkoittavan, työntekijäin eläkkeiden laskemista koskevan muutoksen kaupungin työntekijäin eläkesäännön 8 §:ään päättäen samalla, että ne eläkkeet, jotka oli myönnetty jälkeen edellä mainitun kaupunginvaltuuston päätöksen tekemisen ja ennen tämän päätöksen voimaantuloa, oli muunnettava samalla tavoin kuin mainitussa päätöksessä aikaisemmin myönnettyjen eläkkeiden osalta oli määrätty.

Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassa. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ toukokuun 1 p:stä 1947 alkaen lakkauttaa kalliinajanlisäysten suorittamisen Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassasta eläkettä nauttiville, mutta sen sijaan maksaa sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista kalliinajanlisäyksiin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan eläkkeennauttijoille kassan sääntöjen mukaisiin peruseläkkeisiin niin suuret lisäeläkkeet, että eläkkeet kokonaisuudessaan ovat kaupungin omien vastaavien peruseläkkeiden nyttemmin korotettujen ³⁾ määrien suuruiset.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen 5 §:n 1 momentin muutoksen, joka koski siinä määrättyjen kassan jäsenten peruspalkkamäärien muuttamista kaupunginvaltuuston päättämän ⁵⁾ uuden palkkaluokittelun mukaisiksi.

Myönnetyt ylimääräiset eläkkeet. Alla mainituille kaupungin laitoksen palveluksessa olleille henkilöille myönnettiin ylimääräiset elinkautiset eläkkeet, joiden kuukausimäärät olivat seuraavat:

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Terveystoimisto Kaupunginkirjasto	Andberg, Hj. J. ⁶⁾ v. Timroth, N. R. F. ⁶⁾	Katsastusmies Kirjastoapulainen	19 1/7 47 19 1/7 47	1 800 1 800

Leskieläkkeitä myönnettiin alla mainituille henkilöille:

Eläkkeensaajan miesvainaja			Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Virasto tai laitos, jossa viimeksi toiminut	Nimi	Virka tai toimi		
Työlaitos	Lindroth, G. V. ⁷⁾	Esimies	19 1/10 47	1 800
Puhtaanapitolaitos	Mattsson, V. ⁸⁾	Työntekijä	19 1/1 47	1 645
Satamalaitos	Lindberg, J. A. ⁹⁾	»	19 1/4 47	1 800
Vesijohtolaitos	Abrahamsson, A. V. ¹⁰⁾	Konemestari	19 1/4 47	1 800

¹⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 384 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 80. — ²⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 257 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 9. — ⁴⁾ Kvsto 21 p. toukok. 296 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 89. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 8. — ⁶⁾ Kvsto 3 p. syysk. 490 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. jouluk. 715 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 62 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. toukok. 335 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. kesäk. 361 §.

Helsingin tiettävästi vanhimmalle asukkaalle, leskirouva M. H. Koskiselle päätettiin ¹⁾ myöntää tammikuun 1 p:stä 1947 lukien elinkautinen 1 645 mk:n suuruinen peruseläke kuukaudessa.

Evätyt eläkeanomukset. Kaupunginvaltuusto ei katsonut olevan syytä myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen saantia koskeviin anomuksiin, joita seuraavat henkilöt olivat tehneet: Helsingin maalaiskunnan ulosottoapulainen K. Lahtivirta ²⁾, muonamiesten A. Broströmin ³⁾ ja J. Lähteen ⁴⁾ lesket, rakennustoimiston varastonhoitajan O. V. Riuttasalonsalon ⁵⁾ leski, rakennustoimiston työntekijät V. Punkka ⁶⁾, O. Raatikainen ⁷⁾ ja H. Superi ⁶⁾, rakennustoimiston työntekijäin N. Heinosen ⁵⁾, J. V. Kaasisen ⁷⁾, J. Rautiaisen ⁶⁾, T. K. Salovaaran ⁶⁾, R. Tampion ⁸⁾ ja E. M. Valdénin ⁶⁾ lesket, puhtaanapitolaitoksen ajurin E. Ansisen ⁹⁾ leski, satamalaitoksen lämmittäjän A. Kyyrön ⁵⁾ ja kalustonhoitajan J. A. Sahlbergin ⁴⁾ lesket, Raitiotie ja omnibus oy:n toimitusjohtajan G. Idströmin ¹⁰⁾ leski, vesijohtolaitoksen työntekijä A. Mustonen ⁶⁾ ja vesijohtolaitoksen putkityöntekijän A. Salosen ⁷⁾ leski.

Yksityisessä poliklinikassa palvelun ajan lukeminen virkavuosi eläkettä varten. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ oikeuttaa sairaanhoitajatar E. M. Brandtin lukemaan hyväkseen eläkettä varten sen kymmenen vuoden ja 4 kuukauden pituisen ajan, jonka hän oli palvellut tohtori Weberin poliklinikassa ennen kaupungin palvelukseen tuloaan.

2. Rahatointa koskevat asiat

Kaupungin v:n 1946 tilinpäätös. Kaupungin v:n 1946 tilinpäätöksen valmistuttua merkittiin ¹²⁾ tiedoksi seuraava mainitun vuoden tulos:

Menoylitykset	mk 447 471 618: 83	
Tulovajaukset	» 102 633 164: 90	
Menot talousarvion ulkopuolella	—	mk 550 104 783: 73
Menosäästöt	» 142 564 415: 77	
Ylitulot	» 371 737 513: 68	
Tulot talousarvion ulkopuolella	» 15 425 412: 72	» 529 727 342: 17
Vajaus.....		mk 20 377 441: 56

Edelleen merkittiin tiedoksi, että kaupungin käyttörahaston pääoma, jolle ei lasketa korkoa oli v:n 1946 lopussa 100 000 000 mk ja verotasausrahaston pääoma kertyneine korkoineen 99 465 176: 85 mk sekä että kertomusvuoden talousarvioon on 4 000 000 mk merkitty siirtyvänä säästönä edelliseltä vuodelta.

Verotasausrahasato. Kaupunginvaltuusto hylkäsi ¹³⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen, joka koski verotasausrahaston sääntöjen 2 §:n muuttamista siten, että rahaston kartuttaminen olisi mahdollista kertomusvuonna vaikkakin veroäyriellä kannettava määrä nousisi yli 8 mk:n.

Käyttörahasto. Kaupunginvaltuusto hylkäsi ¹⁴⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen Helsingin kaupungin käyttörahaston sääntöjen 2 ja 3 §:n muuttamisesta siten, että siirrot rahastoon keskeytettäisiin vasta kun sen pääoma on noussut 500 milj. mk:aan sekä että siirtoja rahastoon ei sidottaisi arvioituun säästöön.

Määrärahat. Seuraavia v:n 1946 talousarvion pääluokan Korot ja lainakustannukset määrärahoja päätettiin ¹⁵⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: 1938 vuoden II laina 180 334 mk, Tilapäisluoton korot 22 445 951 mk ja Kurssitappiot, kustannukset ja poistot 837 765 mk.

Obligaatiolainan ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁶⁾ ottaa kahta vuotta pitemmällä maksuajalla ja enintään 15 vuoden kuoletusajalla 31 000 000 mk:n suuruisen obligaatio-

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 62 §. — ²⁾ S:n 8 p. tammik. 14 §. — ³⁾ S:n 26 p. helmik. 161 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. huhtik. 278 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. jouluk. 715 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. syysk. 490 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. toukok. 335 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. huhtik. 231 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. tammik. 62 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. marrask. 623 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. kesäk. 383 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. huhtik. 209 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. kesäk. 366 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. marrask. 602 §. — ¹⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 224 §. — ¹⁶⁾ S:n 5 p. marrask. 601 §.

lainan, jonka korko olisi liikkuva ja riippuvainen liikepankkien talletuskorosta siten, että obligaatioiden korko olisi 2 % talletuskorkoa korkeampi, ei kuitenkaan alle 5 % eikä yli 7 %. Kaupunginhallitus valtuutettiin päättämään muut lainaehdot. Lainasta käytettäisiin satamatoiden jatkamiseen 4 500 000 mk, Vanhankaupungin suodatinlaitoksen laajennustyon ensimmäisen rakennusvaiheen loppuunsaattamiseen 2 070 000 mk, pääputki-verkoston laajentamiseen ja uusimiseen 1 380 000 mk, sähkölaitoksen koneistoon 22 610 000 mk sekä vastedes määrättäviin tarkoituksiin 440 000 mk. Päätös julistettiin kiireellisenä täytäntöön pantavaksi.

Pienasuntolainan ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ pyytää sosiaaliministeriöltä edelleen Maunulan pienasunnot oy:lle myönnettäväksi aikaisemmin myönnettyjen ²⁾ 46 620 000 mk:n ja 41 765 000 mk:n suuruisen pienasuntolainojen lisäksi 17 615 000 mk:n suuruisen pienasuntolainan. Sisäasiainministeriö vahvisti ³⁾ marraskuun 29 p:nä valtuuston päätöksen.

Perheenasuntolainan ottamista koskevan päätöksen vahvistaminen. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön joulukuun 19 p:nä 1946 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ²⁾ 8 040 000 mk:n ja 22 400 000 mk:n suuruisen perheenasuntolainain ottamisesta.

Lainan ottaminen valtion omakotirahastosta. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, että omakotilainojen välittämistä varten omakotirakentajille ja yleishyödyllisille yhtiöille otetaan valtion omakotirahastosta, siitä annettujen säännösten ja päätösten mukaisin ehdoin, enintään 10 000 000 mk:n suuruisen laina kahta vuotta pitemmällä maksuajalla. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Luoton myöntäminen Ehrensverd-seuralle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ myöntää 12 000 000 mk:n suuruisen korottoman luoton Ehrensverd-seuralle käytettäväksi seuran suunnittelemaan rakennustoimintaan Suomenlinnan muinaismuistoalueella ja määrätä, että laina saadaan nostaa erissä sitä mukaa kuin sitä tarvitaan töiden kustantamiseen ja sitten kun asianomainen valtion viranomais on antanut suostumuksensa alueen käyttämiseen matkailutarkoitukseen, ja hyväksynyt Ehrensverd-seuran ja Suomen matkailijayhdistyksen välisen sopimuksen sekä Ehrensverd-seuran puheena olevan luoton johdosta kaupungille antaman velkakirjan määräykset. Kaupunginhallitus valtuutettiin ryhtymään asiaan vaatimiin toimenpiteisiin.

Oy. Mankala ab. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen toimenpiteen ⁸⁾ uusien osakkeiden merkitsemisestä 9 000 000 mk:n määrästä Oy. Mankala ab. nimisessä yhtiössä, merkitä v:n 1948 talousarvioon tarkoitusta varten 9 000 000 mk:n suuruisen määrärahan ja uusista osakkeista menevää leimaveroa varten 180 000 mk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen jo kertomusvuonna käyttämään mainitun määrärahan.

Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön helmikuun 26 p:nä 1947 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁰⁾, jolla Helsingin kaupunki yhdessä Etelä-Suomen voima oy:n kanssa oli sitoutunut omavelkaiseen yhteisvastuulliseen takaukseen Oy. Mankala ab. nimisen yhtiön kansaneläkelaitokselta otettavasta kahdesta obligaatiolainasta.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen toimenpiteen ¹²⁾ Oy. Mankala ab:n 2 673 osakkeen ostamisesta Etelä-Suomen voima oy:ltä ja merkitä v:n 1948 talousarvioon näiden osakkeiden ostamista ja leimaveron suorittamista varten yhteensä 2 806 650 mk:n suuruisen määrärahan sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Abborfors oy:n osakkeiden ostaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹³⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen toimenpiteen ¹²⁾ Oy. Abborfors ab:n 4 010 osakkeen ostamisesta Etelä-Suomen voima oy:ltä ja merkitä v:n 1948 talousarvioon näiden osakkeiden ostamista ja leimaveron suorittamista varten yhteensä 4 210 500 mk:n suuruisen määrärahan sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

Osakkeiden merkitseminen perustettavassa puunkyllästämisyhtiössä. Kaupunginhallituksen annettua ¹⁴⁾ teknillisen johtajan tehtäväksi neuvotella muiden asiasta kiinnostuneiden kanssa puunkyllästämisyhtiön perustamisesta, neuvotteluissa oli laadittu ehdotus

¹⁾ Kvsto 15 p. lokak. 558 §. — ²⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 18. — ³⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 687 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. tammik. 21 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. marrask. 653 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. jouluk. 697 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 84 §. — ⁸⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 241. — ⁹⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 205 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 19. — ¹¹⁾ Kvsto 10 p. jouluk. 679 §. — ¹²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 139. — ¹³⁾ Kvsto 10 p. jouluk. 680 §. — ¹⁴⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 231.

yhtiösopimukseksi. Sopimuksen mukaan yhtiön nimi olisi Kyllästysosakeyhtiö — Impregneringsaktiebolaget. Toiminnassaan yhtiö tyydyttäisi osakkaittensa kyllästetyn puutarvan tarpeen kunkin osakkaan yhtiöosuuden mukaan. Osakkeet olisi jaettava siten, että Helsingin kaupunki merkitsisi 400 osaketta, Helsingin puhelinyhdistys 140, Suomen rata-pölkkykonttori oy. 230 ja liikemies B. Holm 230 osaketta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että kaupunki liittyy osakkaaksi perustettavaan Kyllästysosakeyhtiö nimiseen yhtiöön merkitsemällä yhtiössä 400 osaketta à 10 000 mk, että osakkeiden hinnan ja leimaveron suorittamista varten merkitään 4 080 000 mk v:n 1948 talousarvioon sekä että kaupunginhallitus oikeutetaan käyttämään tämä määräraha jo kertomusvuonna.

Kunnallisverotus. Verovelvollisen tuloista v:n 1946 tulojen perusteella suoritettavassa kunnallisverotuksessa tehtävät vähennykset vahvistettiin ²⁾.

Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ ehdottaa valtiovarainministeriölle, että v. 1948 pidettäisiin kunnallisveroa varten 12 mk:n veroäyrin hinnan mukainen ennakko.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että v:n Lindroosin aloite sellaisten kustannusten matkoista työpaikoille ja sieltä takaisin kotiin, jotka aiheutuivat junan, linja-auton tai raitiovaunun käytöstä, vähentämisestä kaikkien niiden henkilöiden tuloista, jotka asuvat esikaupunkialueilla tai joilla on työpaikkansa siellä, ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

Uusien tulolähteiden aikaansaamista kaupungille koskeva v:n Kiven ja Rönnqvistin aloite päätettiin ⁵⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

V:n 1948 talousarvioehdotus. V:n 1947 epävakaisissa taloudellisissa oloissa ovat edellytykset v. 1948 tarpeellisten määrärahojen oikein arvioimiselle varsin heikot. Talousarvionumeroiden pyrkinessä pakostakin paisumaan, ei ilmiö johdu niinkään kunnallisen toiminnan laajenemisesta kuin inflatiosta. V:n 1948 talousarvioehdotuksessa on arvioitu esim. varsinaisten menojen kasvavan yli 30 % v:n 1947 vastaavista menoista. Tämä arviointi vastannee jokseenkin vallitsevia oloja, kun otetaan huomioon, että virallinen elinkustannusindeksi on syyskuusta 1946 syyskuuhun 1947 kohonnut n. 31.5 %. Missä määrin v:n 1948 talousarvioehdotuksen numerot tulevat pitämään paikkansa, riippuu vastaisesta rahanarvon kehityksestä eli toisin sanoen siitä, jos inflatio ei pahasti horjuta arvioita eikä ilmene muitakaan tekijöitä, mitkä järkyttävät talousarviota. Talousarvioehdotuksen mukaan pääomamenot osoittavat nousua yli 90 % v:n 1947 pääomamenoihin verraten. Erittäin tuntuva on nousu tuloa tuottavissa pääomamenoissa, jotka nousevat yli 133.5 %. Näiden menojen nousu kohdistuu varsinkin teknillisiin laitoksiin, joissa eräitä uudistofta ei ole voitu siirtää tuonemmaksi vaarantamatta laitosten tulevaa toimintaa. Erikoista huomiota herättää se, että nämä väistämättömät pääomasijoitukset, joutuvat nyt, kun lainavarojen saanti kaupungille on osoittautunut täysin kielteiseksi, rahoitettaviksi verovaroilla, vaikka tällaiset sijoitusmenot, jotka hyödyttävät tulevia veronmaksajapolvia, olisi terveiden talousarvioperiaatteiden mukaan rahoitettava lainavaroilla, jotta niiden aiheuttama rasitus, kuten niistä koitua hyötykin, jakaantuisi useille vuosille. Se, että kaupungin on ollut luovuttava vuosikymmenien aikana noudattamastaan periaatteesta, tällaisten menojen rahoittamisesta kokonaan lainavaroilla, osoittaa, että kunnallistalouden rahoitusperiaatteissa on tapahtunut perusteellisia muutoksia. Uusia lainavaroja ehdotetaan v. 1948 käytettäväksi ainoastaan n. 105.1 milj. mk eli 6.1 milj. mk enemmän kuin v. 1947. Kun tämän vuoksi välttämättömät tuloa tuottavat pääomasijoitukset joutuvat rahoitettaviksi verovaroilla, korotetaan täten kaupungin verovelvollisten veroäyriä suoritettavaa määrää runsaasti 3 mk siitä, mitä se terveiden talousarvioperiaatteiden mukaan saisi olla. Veroäyrin turvin kootaan nyt yli 70 % kaikista nettotuloista. Tulot verotuksesta ennen sotia tuskin ylittivät 35 %.

Varsinaiset tulot nousevat talousarvioehdotuksen mukaa n. 45.5 % kertomusvuodesta.

Sivistys- ja yleishyödyllisille laitoksille myönnettäviä avustuksia on katsottu voitavan korottaa keskimäärin n. 25 %, ainoastaan poikkeustapauksissa enemmän.

Huolimatta siitä, ettei v. 1948 suurta työttömyyttä ole odotettavissa kaupungin kirjoissa olevien henkilöiden keskuudessa, on kuitenkin varattu riittävän suuri määrä talousarvioon työttömyys- ja avustustofta varten.

V:n 1948 talousarvioehdotusta yksityiskohtaisesti tarkastettaessa havaitaan, että bruttotalousarvion loppusumma on 7 587.1 milj. mk sen oltua v. 1947 5 193.7 milj. mk

¹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 470 §. — ²⁾ S:n 22 p. tammik. 37 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 42. — ³⁾ Kvsto 12 p. marrask. 637 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. huhtik. 237 § ja 17 p. jouluk. 698 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. helmik. 118 §.

ja nousevat tällöin menojen lisäykset 2 830.6 milj. mk:aan ja vähennykset 437.2 milj. mk:aan, joten nettolisäys on 2 393.4 milj. mk. Tulosäännessä lisäykset ovat yhteensä 2 393.4 milj. mk, vähennyksiä ei ole. Lisäykset menojen osalta kohdistuvat pääasiallisesti tuloa tuottaviin pääomamenoihin, liikennelaitokseen, teknillisiin laitoksiin, sairaanhoitoon ja opetustoimeen ja tulojen osalta veroihin, teknillisiin laitoksiin ja liikennelaitokseen sekä vähennykset menojen osalta sekalaisiin yleisiin menoihin. Verotuksella on v. 1948 talousarvioehdotuksen mukaan koottava 3 773 119 710 mk v:n 1947 lopullisen määrän oltua 2 628 468 739 mk, joten korotus edellisestä vuodesta on 1 144 650 971 mk eli n. 43.5%. Verovaroilla tulee peitettäväksi n. 50 % kokonaismenoista eli suunnilleen sama määrä kuin kertomusvuonnakin ja siis huomattavasti enemmän kuin normaali vuosina. Edellä mainittuja vertailuja tehtäessä on otettu huomioon teknillisten laitosten ja liikennelaitoksen bruttomenot ja -tulot.

Käsiteltyään kaupunginhallituksen laatimaa talousarvioehdotusta kaupunginvaltuusto vahvisti ¹⁾ v:n 1948 talousarvion ²⁾, jonka pääluokkien ja osastojen loppusummat sekä näiden meno- tai tulolisäykset (+) ja meno- tai tulovähennykset (—) v:een 1947 verraten ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

M e n o t

Varsinaiset menot

1.	Yleinen kunnallishallinto	mk	238 217 945	+	136 535 983
2.	Oikeus- ja järjestystoimi	»	165 390 816	+	49 008 344
3.	Palotoimi	»	61 825 571	+	34 464 457
4.	Terveystenhoito	»	104 603 153	+	52 680 988
5.	Sairaanhoito	»	562 813 553	+	272 807 798
6.	Huoltotoimi	»	246 580 987	+	112 677 937
7.	Lastensuojelu	»	86 167 757	+	35 226 392
8.	Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	114 504 355	+	38 501 892
9.	Opetustoimi	»	403 127 334	+	212 131 371
10.	Sivistystoimi	»	57 019 623	+	30 034 804
11.	Kiinteistöt	»	204 381 510	+	64 767 740
12.	Yleiset työt	»	332 844 468	+	101 077 901
13.	Liikennelaitos	»	759 055	+	759 055
14.	Satamat	»	183 494 395	+	47 984 355
15.	Teurastamo	»	31 853 959	+	19 074 865
16.	Elintarvikekeskus	»	64 620 680	+	1 953 848
17.	Teknilliset laitokset	»	—	—	5 768 322
18.	Sekalaiset yleiset menot	»	516 929 000	—	315 886 000
19.	Korot ja lainakustannukset	»	163 775 522	+	7 451 567
20.	Verojen poistot ja palautukset	»	63 250 000	—	19 000 000
			Yhteensä mk	3 602 159 683	+ 876 484 975

Pääomamenot

21.	Tuloa tuottavat pääomamenot	mk	1 213 801 145	+	694 949 884
22.	Tuloa tuottamattomat pääomamenot	»	370 373 806	+	131 101 122
23.	Velan kuoletus	»	105 243 434	—	7 232 543
			Yhteensä mk	1 689 418 385	+ 818 818 463
			Kaikkiaan mk	5 291 578 068	+ 1 695 303 438

T u l o t

Varsinaiset tulot

1.	Yleinen kunnallishallinto	mk	423 000	+	170 000
2.	Oikeus- ja järjestystoimi	»	3 259 800	+	1 250 000
3.	Palotoimi	»	2 900 000	+	850 000

¹⁾ Kvsto 10 p. jouluk. 682 § ja 17 p. jouluk. 685 §. — ²⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 10, 15 ja 17.

4.	Terveystenhoito	mk	16 214 619	+	5 805 952
5.	Sairaanhoito	»	154 928 374	+	69 926 529
6.	Huoltotoimi	»	60 233 727	+	18 372 529
7.	Lastensuojelu	»	25 185 615	+	8 678 268
8.	Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	15 429 528	+	3 622 258
9.	Opetustoimi	»	55 648 287	+	23 334 032
10.	Sivistystoimi	»	5 792 464	+	1 816 272
11.	Kiinteistöt	»	190 761 243	+	35 946 828
12.	Yleiset työt	»	92 958 007	+	30 940 400
13.	Liikennelaitos	»	—	—	3 629 114
14.	Satamat	»	203 625 000	+	77 375 304
15.	Teurastamo	»	33 237 176	+	22 700 124
16.	Elintarvikekeskus	»	69 000 000	+	4 200 000
17.	Teknilliset laitokset	»	66 954 557	+	34 567 984
18.	Sekalaiset yleiset tulot	»	3 750 000	+	500 000
19.	Korot ja osingot	»	140 685 413	+	37 374 433
20.	Verot	»	3 800 725 440	+	1 153 050 971
			Yhteensä mk		4 941 712 250 + 1 526 852 770

Pääomatulot

21.	Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot	mk	169 777 818	+	91 322 668
22.	Lainavarat	»	105 088 000	+	6 128 000
	Säästö v:sta 1947	»	75 000 000	+	71 000 000
			Yhteensä mk		349 865 818 + 168 450 668
			Kaikkiaan mk		5 291 578 068 + 1 695 303 438

Seuraavassa tehdään tarkemmin selkoa tärkeimmistä muutoksista, jotka ovat havaittavissa valtuuston v:ksi 1948 vahvistamassa talousarviossa v:n 1947 talousarvioon verraten:

Menosääntö. Varsinaisten menojen ensimmäisen pääluokan Yleinen kunnallishallinto luvun Revisiolaitos nimike Tilintarkastajat ja inventtaajat muutettiin Tarkastajisto nimiseksi. Revisiotoimiston sääntöpalkkaisten virkain momentille merkittiin palkkausmenot valtuuston päätöksen¹⁾ mukaisesti uutta 35 palkkaluokkaan kuuluvaa revisioapulaisen virkaa varten tammikuun 1 p:stä 1948 lukien. Toimiston tilapäisen työvoiman määrärahoihin merkittiin varat 2 revisioapulaisen palkkaamiseen entisen yhden asemesta. Luvun Kaupunginhallitus nimikkeeseen Asiamiesosasto sisällytettiin uusi momentti Kesälomasijaiset, 12 000 mk:n suuruinen. Helsingin kaupungin rahatoimiston sotilasavustusosasto lakkautettiin kesäkuun 30 p:nä 1947, mutta osaston toimintaa jatkoi sotainvalidien huoltojaosto, jota varten merkittiin 549 400 mk. Sotilasavustusosaston momentti, Vuokra ja lämpö, poistettiin. Tilastotoimisto nimisen luvun tilapäisen työvoiman määrärahaan merkittiin 4 toimistoapulaisen palkkausmenot entisten 2:n asemesta ja vuokramäärärahoihin varattiin uusi 23 004 mk:n suuruinen erä kaupungintalossa olevan julkaisuvaraston vuokraa varten. Verotusvalmisteluvirasto luvun tarverahojen määrä nousi huomattavasti, kun näihin menoihin sisällytettiin koneiden vuokraa varten arvioitu 1 476 104 mk, joten momentin loppusumma oli 2 100 000 mk. Lukuun lisättiin sitä paitsi kaksi uutta momenttia, nimittäin Kiinteistöjen luokitus ja rekisteröiminen, 1 000 000 mk, ja Uuden hissinn laitto, 1 200 000 mk. Erinäisten hallintomenojen luvun nimikkeessä Eläkkeet ja apurahat määrärahojen lopullinen summa osoitti yli 74 milj. mk:n nousua, mikä pääasiallisesti, 57 772 905 mk:n määrin, kohdistui momenttiin Myönnettyt eläkkeet ja apurahat. Nimikkeeseen Vaalikustannukset merkittiin 4 075 200 mk eduskuntavaalien aiheuttamia kuluja varten. Pääluokan viimeisessä luvussa, Palkkalautakunta, nousi momenttien lukumäärä kertomusvuoden 3:sta 6:een, jolloin poistettiin momentti Sekalaista ja lisättiin momentit Palkkiot, Vuokra, Painatus ja sidonta sekä Tarverahat. Luvun määrärahojen loppusumma oli 1 633 050 mk sen kertomusvuonna oltua 697 000 mk.

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 5.

Toisessa pääluokassa, Oikeus- ja järjestystoimi, Ulosottolaitoksen luvun nimikkeeseen Toisen kaupunginvoudinkonttori merkittiin uutena momenttina 58 050 mk:n suuruinen määrä kesälomasijaisia varten. Nimikkeen Helsinki—Malmin ulosottopiiri sääntöpalkkaisten virkain määrärahoihin merkittiin valtuuston päätösten ¹⁾ mukaisesti uudet palkkausmenot yhtä 27 palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa, yhtä 38 palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa ja 2 40 palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa varten sekä siirrettiin yksi ulosottoapulaisenvirka 29 palkkaluokasta 27 palkkaluokkaan. Momentin menot nousivat täten yli 2 milj. mk eli 2 808 440 mk:aan. Rakennustarkastuksen menoista mainittakoon tilapäisen työvoiman määrärahoihin sisällytetty 29 760 mk:n suuruinen uusi menoerä Espoon itäosien rakennustarkastajan tehtävistä suoritettavia maksuja varten. Raastuvanoikeus nimisen luvun tilapäisen työvoiman määrärahoihin varattiin puhtaaksikirjoituskanslian kohdalle tarvittavat varat kahden tilapäisen toimistoapulaisen palkkaamiseen, joten menot puhtaaksikirjoituskanslian osalta nousivat 408 000 mk:aan. Luvun Syyttäjistä tilapäisen työvoiman määrärahaan, ottamalla huomioon valtuuston päätökset ²⁾, merkittiin varat 14 1 200 mk:n kuukausipalkkaisen apulaissyöttäjän palkkaamiseen entisten 13:n asemesta; lisäksi merkittiin varat 8 800 mk:n kuukausipalkkaisen toimistoapulaisen palkkaamiseen. Poliisilaitoksen luvun menoissa tuntuvim määrärahojen kasvu tapahtui momentilla Kaupungin osuus poliisilaitoksen rahallisiin menoihin, jonka lisäys oli 11 000 000 mk lopullisen määrän ollessa 67 000 000 mk. Laitoksen sairaushuollon sairaanhoitokustannuksia oli korotettava 30 000 mk:sta 100 000 mk:aan tuberkuloosisairaalan kieltäytyttyä enää ottamasta poliiseja valtion vapaapaikoille. Pääluokan viimeisen, huoneenvuokralautakunnat käsittävän luvun menot vähenivät 1 136 770 mk kertomusvuodesta. Menojen supistamiseksi mm. vähennettiin palkkiomäärärahojen kohdalla kokousten lukumäärää sekä lakkautettiin apulaissihteerien ja vahtimestarien (haastemiesten) toimet, mikä aiheutti mainitulla momentilla yli 2 milj. mk:n vähennyksen. Rationalisoimalla työskentelyä lakkautettiin suuri joukko tilapäisiä toimia. Uutena eränä tilapäisen työvoiman määrärahoihin oli kuitenkin merkittävä keskuskortistonhoitajan palkkausmenot, 120 000 mk. Painatus- ja sidontakustannusten samoin kuin tarverahojenkin määrää alennettiin molempia 100 000 mk eli 400 000 mk:aan.

Järjestyksessä kolmannesta pääluokasta, Palotoimi, on mainittava sen ensimmäisen luvun, Palolaitos, kaluston hankintamenot, joita v:n 1948 talousarviossa korottivat mm. seuraavat uudet hankinnat seuraavin arvioiduin määrin: paineilmakojeeit ilmapuristimineen, 268 000 mk:n, uusien sairaankuljetusautojen alustat verhoiluineen, 2 300 000 mk:n, 2 kellareiden ym. Ejektor nimistä tyhjennyspumppua, 50 000 mk:n, 1 hiilihappolumisammuttaja, 20 000 mk:n, ja 1 vesisäiliöauton à 5 t. alusta nokkapumppuineen liitosaluetta varten, 650 000 mk:n määrin, sekä lisäksi edellä mainittujen autojen kunnostaminen kotimaassa, 100 000 mk:n määrin. Kalustonhankintamenot nousivat kaikkiaan 5 170 000 mk:aan ollen lisäksi 1 606 000 mk edellisen vuoden vastaavista menoista.

Neljännän, terveydenhoidon pääluokan luvun Terveydenhoitolautakunta ja sen toimisto tilapäisen työvoiman menoja arvioitaessa alennettiin sunnuntaipäivystystä hoitavien lääkärien lukumäärä kantakaupungin alueella 3:sta 2:een ja liitosalueella korotettiin 2:sta 4:ään. Uusina menoerinä tälle tilille varattiin 30 000 mk Suomenlinnan päivystävän lääkärin koko vuotisiin palkkausmenoihin ja 12 000 mk Suomenlinnan sairaanhoitajan varattomien henkilöiden luokse tehtäviä kotikäyntejä varten. Luvun Terveystieteiden tutkimusten laboratorio tilapäisen työvoiman määräraha korotettiin 58 000 mk:sta 138 000 mk:aan 39 palkkaluokan mukaan palkattavaa ylimääräistä laboratorioapulaista varten. Eläinlääkintöosaston menoista mainittakoon määräraha rottien hävittämiseksi, mikä korotettiin v:n 1947 määrästä, 300 000 mk:sta, 1 000 000 mk:aan. Maidontarkastamon kalustonhankintamenot, jotka kertomusvuonna tarkastamolle ostettavan auton vuoksi olivat tavallista suuremmat, alenivat nyt 402 500 mk:sta 52 500 mk:aan. Tarverahoihin varattiin uutena menoeränä 36 600 mk auton käyttökustannuksia varten. Momentti Maitonäytteiden osto, poistettiin. Asuntojen tarkastus nimisen luvun tilapäisen työvoiman määrärahoista poistettiin 2 apulaistarkastajan palkkausmenot, joten määrärahan loppusumma aleni 244 079 mk:sta 36 359 mk:aan. Luvussa Tuberkuloosihuolto huoltotoimiston tilapäisen työvoiman määrärahoihin merkit-

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 42. — ²⁾ S:n s. 43.

tiin palkkausmenot 2 sairaanhoitajaa varten entisten 3:n asemesta sekä, huoltotoimiston toimistotöiden lisääntymisen vuoksi, uutena menoeränä varat 8 200 mk:n kuukausipalkkaisen toimistoapulaisen palkkaamiseen koko vuodeksi. Luvun Asuntolat nimisen nimikkeen tilapäisen työvoiman käyttövaroihin sisällytettiin uusina erinä vastaanottolaitoksen toisen siivoojan palkkaukseen 75 000 mk, ruoankuljetuskustannuksia varten 36 500 mk ja pyhätyökorvauksiin 61 936 mk. Lukuun sisältyvien parantolahoidon menojen lisäys momentilla Parantolahoitoa keuhkotautisille oli 11 498 372 mk momentin loppusumman noustessa 26 155 850 mk:aan. Uuden työaikalain mukaisten työaika-rajotusten vuoksi varattiin vakinaisten hoitajien työn helpottamiseksi Sielullisesti sairaiden huoltolaitosten vastaanottoaseman tilapäisen työvoiman määrärahoihin menoerät osastonhoitajan palkkaamiseen 8 tunniksi viikossa ja mielisairaanhoidajan palkkaamiseen 15 ½ tunniksi viikossa, mitkä palkkausmenot aiheuttivat määrärahojen nousun 3 000 mk:sta 66 000 mk:aan. Kesälomasijaisten määrärahaan lääkärien lisääntyneen työn vuoksi merkittiin uutena menoeränä 34 440 mk lääkärien kesälomasijaisten palkkaamiseen 1 kuukauden ja 6 viikon ajaksi. Naisten keskuskodin tilapäisen työvoiman menovaroihin varattiin uutena eränä 189 800 mk päiväystyökorvauksiin, joten momentin loppusumma nousi 6 000 mk:sta 195 800 mk:aan. Kysymyksessä olevaan, Sielullisesti sairaiden huoltolaitokset nimiseen lukuun v:n 1947 talousarviossa sisältyneet miesten keskuskodin menoja koskevat arvioterät poistettiin ja tilalle merkittiin lastenpsykiatrin toimiston arviomenot yhteensä 647 040 mk:n määrin, jotka jakaantuivat Lastenpsykiatrin toimisto nimisen nimikkeen kolmelle momentille, nimittäin Sääntöpalkkaiset virat, Tarverahat sekä Matka- ja kuljetuskustannukset vastaavasti 605 940 mk:n, 26 100 mk:n ja 15 000 mk:n määrin. Kouluhammasklinikan menot sisältävän luvun momentille Tilapäistä työvoimaa merkittiin 4 000 mk:n suuruinen uusi menoerä Munkkiniemen alueklinikan huoneiston siivoukskuluja varten. Niinikään 4 000 mk:n suuruinen uusi menoerä varattiin veneuristen tautien poliklinikan kesälomasijaisten menoilille venerologin palkkaamiseen 6 viikon ajaksi. Äitiys- ja lastenneuvolat nimisen luvun tilapäisen työvoiman määrärahoihin sisällytettiin lastenneuvoloiden lääkärien palkkioihin uutena eränä 54 000 mk uuden lastensairaalan lastenneuvolan osalle ja äitiysneuvoloiden lääkärien palkkioihin uusina erinä varat Pakilan (Lepolan), Tapanilan, Naisten klinikan ja kättilöopiston äitiysneuvoloiden osalle; lääkärien palkkio oli 250 mk vastaanotolta kantakaupungin alueella ja 350 mk liitosalueella sekä 30 mk jokaista kävijää kohden. Tilapäisen työvoiman määrärahoihin merkittiin lisäksi 96 000 mk:n käyttövarat ensimmäistä kertaa äitiysneuvoloiden hammaspoliklinikkaa varten. Mainittu klinikka on v:n 1947 alusta alkaen toiminut Lapinlahden koulun hammaspoliklinikassa ja on siellä järjestetty hammaslääkärin vastaanottoja 2 kertaa viikossa Helsingin äitiysneuvoloiden kirjoissa oleville äideille vapaaehtoisin, ilman palkkaa toimivin työvoimin. Uusina erinä tilapäisen työvoiman momentille merkittiin vielä Malmin terveystalon lämmittäjän palkkausmenot, 36 000 mk, sekä 69 120 mk:n suuruiset arviomenot työn paljouden vuoksi ylimääräisten terveyssisarten palkkaamista varten suurimpien lastenneuvoloiden vastaanotoille. Vuokramenoihin merkittiin pienehköjä uusia vuokramenoeriä, jotka osaltaan aiheuttivat tämän momentin lopullisen määrän kohoamisen 519 880 mk:sta 560 968 mk:aan. Pientä määrärahojen nousua on myöskin havaittavissa luvun erällä muillakin momenteilla äitiysneuvoloiden hammaspoliklinikan ja koululääkärin aiheuttamien kujen vuoksi. Luvusta Desinfiomislaitos poistettiin momentit Kesälomasijaiset ja Ruokinta ja momentti, Pienehköjä korjauksia, muutettiin Yleisten laitteiden kunnossapito nimiseksi. Huomioonottaen valtuuston päätös ¹⁾ sisällytettiin, Avustukset nimiseen lukuun Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Helsingin osaston sotakummivaliokunnan käytettäväksi 200 000 mk:n suuruinen määräraha oppikoululaisten hampaiden hoidon järjestämistä varten. Pääluokan viimeisen luvun käsittävät kaupunginhallituksen käyttövarat merkittiin entisen, 100 000 mk:n, suuruseksi. Pääluokan menot nousivat v:n 1947 menojen määrästä kaikkiaan 52 680 988 mk.

Viidennen pääluokan, Sairaanhoito, menot nousivat 272 807 798 mk. Pääluokan ensimmäisen luvun kokoonpanosta mainittakoon, että palkkiomäärärahat sisällytettiin nimikkeeseen Sairaalalautakunta ja sääntöpalkkaisten virkain ja tarverahojen menot nimikkeeseen Sairaalavirasto. Mainitut nimikkeet sisältävä ensimmäinen luku merkittiin

1) Ks. tämän kert. I osan s. 65.

Sairaalalautakunta ja sairaalavirasto nimiseksi. Eri sairaalain sääntöpalkkaisten virkain palkkausmenoihin arvioitiin varat huomioonottaen valtuuston päätökset ¹⁾ uusien virkain perustamisesta v:n 1948 alusta lukien. Täten Marian sairaalan kohdalla merkittiin palkkausmenot 35 palkkaluokkaan kuuluvaa osastonhoitajan virkaa, 40 palkkaluokkaan kuuluvaa 2 kodinhoitajan virkaa ja 38 palkkaluokkaan kuuluvaa lämmittäjän virkaa varten; kulkutautisairaalan kohdalla palkkausmenot 35 palkkaluokkaan kuuluvaa apulaisyölyhoitajan virkaa, 34 palkkaluokkaan kuuluvaa sosiaalihoitajan virkaa, 37 palkkaluokkaan kuuluvaa 3 sairaanhoitajan virkaa, 37 palkkaluokkaan kuuluvaa laboratorioapulaisen virkaa, 40 palkkaluokkaan kuuluvaa 6 lastenhoitajan virkaa, 41 palkkaluokkaan kuuluvaa 2 apumiehen virkaa, 49 palkkaluokkaan kuuluvaa siivoajan virkaa, 49 palkkaluokkaan kuuluvaa 2 pesuapulaisen virkaa, 49 palkkaluokkaan kuuluvaa 2 keittiöapulaisen virkaa ja 46 palkkaluokkaan kuuluvaa ompelijan virkaa varten; Kivelän sairaalan kohdalla palkkausmenot 22 palkkaluokkaan kuuluvaa laboratorioalilääkärin virkaa, 22 palkkaluokkaan kuuluvaa prosektorin virkaa, 22 palkkaluokkaan kuuluvaa alilääkärin virkaa, 35 palkkaluokkaan kuuluvaa laborantin virkaa, 37 palkkaluokkaan kuuluvaa 15 sairaanhoitajan virkaa, 40 palkkaluokkaan kuuluvaa 5 apuhoitajan virkaa, 35 palkkaluokkaan kuuluvaa kanslianhoitajan virkaa, 41 palkkaluokkaan kuuluvaa naisvahtimestarin virkaa, 37 palkkaluokkaan kuuluvaa autonkuljettajan virkaa, 41 palkkaluokkaan kuuluvaa 3 apumiehen virkaa, 49 palkkaluokkaan kuuluvaa 3 siivoajan virkaa, 31 palkkaluokkaan kuuluvaa koneenhoitajan virkaa, 37 palkkaluokkaan kuuluvaa asentajan virkaa ja 25 palkkaluokkaan kuuluvaa apulaislääkärin virkaa varten; Nikkilän sairaalan kohdalla palkkausmenot 32 palkkaluokkaan kuuluvan voimistelunohjaajan viran, joka samalla muutettiin voimistelunopettajan viraksi, siirtämiseksi 29 palkkaluokkaan ja varastonhoitajanviran siirtämiseksi 36 palkkaluokasta 35 palkkaluokkaan, molemmat v:n 1948 alusta lukien; tuberkuloosisairaalan kohdalla palkkausmenot 25 palkkaluokkaan kuuluvaa apulaislääkärin virkaa, 49 palkkaluokkaan kuuluvaa 2 siivoajan virkaa, 37 palkkaluokkaan kuuluvaa asentajan virkaa ja 36 palkkaluokkaan kuuluvaa suutarin virkaa varten; sekä Malmin sairaalan kohdalla palkkausmenot 40 palkkaluokkaan kuuluvaa 3 apuhoitajan virkaa, 40 palkkaluokkaan kuuluvaa 2 lastenhoitajan virkaa, 40 palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa, 41 palkkaluokkaan kuuluvaa apumiehen virkaa ja 49 palkkaluokkaan kuuluvaa siivoajan virkaa varten. Sairaalain tilapäisen työvoiman määrärahoissa Marian sairaalan kohdalla korotettiin lääkärin palkkioita lääkintöopillisista tutkimuksista sekä poliklinikoissa pidetyistä iltapäivävastaanoitoista. Kulkutautisairaalan kohdalla mm. merkittiin hoitohenkilökunnan menoihin uusi 109 200 mk:n suuruinen erä ylimääräisen toimistoapulaisen palkkaamiseen koko vuodeksi johtajalääkärin kansliaan; ylimääräisten lastenhoitajien lukumäärä alennettiin 12:sta 6:een. Uutena eränä taloushenkilökunnan menoihin merkittiin palkkausmenot 2 ylimääräistä pesuapulaista varten, mutta poistettiin taloustöissä päivystystä hoitavaa apuhenkilöstöä, Kivelän sairaalan kohdalla niinkään korotettiin lääkärin palkkioita sekä varattiin arvion mukaan 60 000 mk ylimääräistä päivystystä varten kulkutautisairaalassa. Uutena eränä sisällytettiin konehenkilökunnan määrärahoihin 79 200 mk lämmittäjän palkkaamiseen 9 kuukauden ajaksi. Nikkilän sairaalan kohdalla mainittakoon hoitohenkilökunnan menoista urkurin kertapalkkion korottaminen 400 mk:sta 500 mk:aan. Tuberkuloosisairaalan kohdalla on tilapäisen työvoiman määrärahoissa havaittavissa supistumista, mikä tuntuvimmin ilmeni talous- ja konehenkilökunnan menoissa, joista edelliset supistuivat 305 600 mk:sta 97 700 mk:aan ja jälkimäiset 129 900 mk:sta 88 000 mk:aan. Malmin sairaalan kohdalla tilapäisen työvoiman tilille merkittiin uutena menoeränä 52 000 mk röntgentutkimuksia varten sisältyen tähän 52 käyntiä 1 000 mk:n käyntimaksuin. Tuntuvin menojen nousu palkkausmenojen ohella tapahtui sairaalain ruokinnan sekä lääkkeiden ja sairaanhoitotarvikkeiden määrärahoissa, joista edellisten lisäys Marian sairaalan osalta oli 7 970 000 mk, kulkutautisairaalan osalta 5 350 000 mk, Kivelän sairaalan osalta 12 000 000 mk, Nikkilän sairaalan osalta 12 200 000 mk, tuberkuloosisairaalan osalta 7 700 000 mk ja Malmin sairaalan osalta 1 907 500 mk; ruokintapäiväkustannukset merkittiin kaikissa muissa sairaaloissa 50 mk:sta korotettuina 80 mk:aan paitsi maaseudulla sijaitsevassa Nikkilän sairaalassa, jossa kustannukset nousivat 38 mk:sta 60 mk:aan. Lääkkeitä ja sairaanhoitotarvikkeita

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 47, 48, 49, 50, 51.

koskevat menot nousivat eniten Marian ja Kivelän sairaalain menoarvioissa, edellisessä 3 740 000 mk:sta 6 362 500 mk:aan ja jälkimmäisessä 5 750 000 mk:sta 9 950 000 mk:aan. Merkittävät ovat myöskin viimeksi mainittujen sairaalain kalustonhankintamenot, jotka Marian sairaalan osalta korotettiin 880 000 mk:sta 4 500 000 mk:aan ja Kivelän sairaalan osalta 3 060 000 mk:sta 4 600 000 mk:aan. Tuberkuloosisairaalan menomomenttiin, Erilaatuiset menot, merkittiin uusina menoerinä varat koe-eläinten ruokintaa sekä parantolaopistoa varten. Malmin sairaalan kalustokunnossapitomenot korotettiin 95 000 mk:sta 620 000 mk:aan. Erinäisten sairaanhoitomenojen luvun nimikkeeseen Erinäiset menot sisältyviä eri sairaalain ja laitosten kannatuseriä oli kustannusten nousun vuoksi myöskin korotettava. Siten momentin Sairaalamaksuja Suomen punaisen ristin sairaalaan lisäys oli 7 470 000 mk nousten arviomäärä 21 420 000 mk:aan. Hermo- ja mielitautien vastustamisyhdistyksen kaupungilta nauttimaan avustussummaa korotettiin valtuuston päätöksen ¹⁾ mukaisesti 112 500 mk:sta 212 500 mk:aan, Kellokosken piirimielisairaalan avustusta lähes 5 milj. mk eli 7 316 100 mk:aan, yliopiston klinikkain avustustilää yli 7.6 milj. mk eli 14 000 000 mk:aan ja Boijen sairaalan ja synnytyslaitoksen avustussummaa 810 000 mk:sta 1 944 000 mk:aan. Sairaanhoidon viimeisen luvun käsittäviin kaupunginhallituksen käyttövaroihin varattiin 500 000 mk.

Kuudennessa pääluokassa, Huoltotoimi, menot lisääntyivät 112 677 937 mk v:n 1947 vastaavasta määrästä. Huoltotoimen sääntöpalkkaisten viranhaltijain palkkausmenojen tuntuva nousu aiheutui palkkojen korotuksen ohella siitä, että kaupunginhallituksen käyttövaroista tähän asti maksetut viranhaltijain kalliinajanlisäykset merkittiin nyt eri hallintohaarojen asianomaisille palkkausmomenteille. Ilahduttavana seikkana on kertomusvuonnakin todettava, että avoimessa huollossa olevien henkilöiden lukumäärä on edelleenkin pysynyt erittäin alhaisena eikä todennäköisesti tule lähiaikoinaan muuttumaan. Tosin on otettava huomioon se mahdollisuus, että siirtoväen erikoishuolto kenties lakanee v:n 1948 alusta lukien, jolloin avustettavien lukumäärä voi jonkun verran nousta. Avunsaajien avustuseriä on ollut jälleen huomattavasti korotettava. Samoin laitoshuollon aiheuttamat kustannukset ovat kohonneet. Pääluokan ensimmäisen luvun, Huoltolautakunta ja huoltoviraston yleinen toimisto momentti Alkoholihuollon tehostaminen korotettiin valvontapalkkioiden korottamisen vuoksi 150 000 mk:sta 200 000 mk:aan. Luvun Kunnalliskoti laitoksineen yhteisten kustannusten tilapäisen työvoiman määrärahoissa otettiin huomioon uusina menoerinä tarvittavat varat vartijain, konemestarin ja lämmittäjämekaanikon varallaolopäivystystä varten sekä 4 12 kuukaudeksi palkatun keittiöapulaisen palkkausmenot. Itse kunnalliskodin tilapäisen työvoiman tililtä poistettiin edellisessä talousarviossa Vartiokylän haaraosastoa varten varattu määräraha ja merkittiin uusina menoerinä varat ruokalan apulaishoitajan, 8 hoitajan, 5 siivoojan ja yhden kylvettäjän palkkausmenoja varten. Kunnalliskodin yhteydessä toimineen työlaitoksen tultua lakkautetuksi ja laitoksen tultua muutetuksi kunnalliskodiksi, aiheuttivat muutostoimenpiteet menojen nousua useilla kunnalliskodin menomomenteilla sekä vastaavasti vähennystä osan, entisen työlaitoksen menomomentteja käsittävän Työhuoneet nimisen nimikkeeseen menoissa. Kunnalliskodin ruokintamenot olivat yhteensä 15 120 000 mk; ruokintakustannukset korotettiin 26 mk:sta 42 mk:aan ruokintapäivää kohden. Uutteruusrahojen tili nousi 175 000 mk:sta 400 000 mk:aan, kun uutteruusrahan enimmäismäärä korotettiin toukokuun 8 p:nä 1947 200 mk:sta 500 mk:aan. Sekalaisiin menoihin varattiin uutena menoeränä 350 000 mk hoidokkien viihdytystoimintaa ja henkistä huoltoa varten, mistä määrästä osa ajateltiin käyttää huoltolautakunnan määräämin ehdoin hoidokkien raitiotiematkoihin sekä päivärahan maksamiseen sellaisille hoidokeille, jotka työkyvyttömyyden vuoksi eivät voi saada uutteruusrahaa ja joilla ei myöskään ole käytettäväänään eläkkeitä, talletuksia tai omaisten myöntämiä varoja pienten henkilökohtaisten tarpeidensa tyydyttämiseen. Sekalaisten menojen loppusumma nousi täten 600 000 mk:aan. Kunnalliskodin menojen lisäys oli lähes 21 milj. mk lopullisten menojen ollessa 49 121 453 mk. Osan entisen työlaitoksen menomomentteja käsittävään Työhuoneet nimiseen nimikkeeseen varattiin uutena menoeränä 200 000 mk:n suuruinen määrä tilapäistä työvoimaa varten ja kesälomasijaisten palkkausmenoihin 23 850 mk:n erä portinvartijan sijaisen palkkaamiseen. Työhuoneiden aiheuttamat menot olivat 438 422 mk pienemmät kertomusvuoden työ-

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 51.

laitoksen vastaavia menoja. Kunnalliskodin tuotantolaitoksiin kuuluvan pesulaitoksen tilapäisen työvoiman palkkausmenoihin varattiin työaikalain mukaisten työaika-rajoi-
tusten vuoksi uutena eränä 42 460 mk:n menot lämmittäjämekaanikon palkkioon varalla
olosta. Luvun Kunnalliskoti laitoksineen menot nousivat kertomusvuodesta lähes 27
milj. mk. Luvussa Tervalammen työlaitos ja maatila työlaitoksen menojen tilapäisen
työvoiman kohdalle merkittiin ensimmäistä kertaa yhden keittiöapulaisen 72 600 mk:n
suuruiset palkkausmenot sekä 20 000 mk:n suuruinen määrä esitelmöitsijän ja muiden
valistustilaisuuksien ohjelmansuorittajien palkkausta varten. Työlaitoksessa v:sta 1942
alkaen toiminnassa ollut irtolaisosasto lakkautettiin ja sen tilalle perustettiin alkoholis-
tiosasto, minkä johdosta 5 ylimääräistä naisvartijan virkaa voitiin lakkauttaa ja ilmen-
neen tarpeen mukaan perustettiin edellä mainittu keittiöapulaisen toimi sekä maatilan
menojen tilapäisen työvoiman kohdalle merkittiin uutena eränä varat puutarhurin apu-
laisen palkkausta varten. Perustetun alkoholiosaston aiheuttamiin menoihin valtio
osallistuu korvaamalla apulaisjohtajan ja sairaanhoitajan palkat sekä osan lääkärinpalk-
kioista, jotka on otettu vastaavasti huomioon tuloina tulosäännessä. Työlaitoksen ruo-
kintakustannuksia varten varattiin 1 396 125 mk, jolloin ruokintapäiväkustannukset
korotettiin 32 mk:sta 45 mk:aan päivässä. Ruokintakustannusten yhteydessä mainitta-
koon, että laitoksen hoidokkien lukumäärä aleni kertomusvuoden 90:stä 75:een; viranhal-
tijain lukumäärä oli entinen eli 10. Tervalammen maatilan tilapäisen työvoiman määrä-
rahoissa otettiin huomioon ainoastaan yhden navetta-apulaisen palkkausmenot entisten
3:n asemesta nautayksikköluvun vähennyttyä puolella eli 50:een. Maatilan kustannuk-
sista mainittakoon, että edellisen vuoden talousarvioon kuorma-auton ostoa varten
varattuun, mutta toistaiseksi vielä käyttämättä olevaan 400 000 mk:n suuruiseen määrä-
rahaan merkittiin lisää 100 000 mk ja kanalan rakennuskustannuksia sekä kanojen hanki-
mistä varten varattiin 150 000 mk. Työtupien menot käsittävän luvun määrärahoista
mainittakoon hoidokkien ruokintakustannukset, jotka korotettiin 45 mk:sta 55 mk:aan
päivässä sekä hoidokkien ja työntekijäin palkat, joista edelliset korotettiin 45 mk:sta
55 mk:aan ja jälkimmäiset 175 mk:sta 215 mk:aan päivässä, mitkä korotukset aiheuttivat
ruokintakustannusten nousun 3 465 000 mk:aan ja työntekijäin palkkojen nousun 5 880 000
mk:aan. Hoidokkien ja työntekijäin lukumäärä oli entinen. Vaikka työtupien toiminta
oli edelleenkin kovin supistettua, nousivat menot niiden kohdalla runsaasti yli 4 milj.
mk. Luvun Hoito huoltolautakunnalle kuulumattomissa laitoksissa ja yksityisissä ko-
deissa sekä suoranaisia avustuksia menot lisääntyivät 50 590 000 mk, mikä lisäys pää-
asiallisesti kohdistui momentteihin Sairaalahoido ja Suoranaiset avustukset. Edellisen
kohdalla lisäys oli n. 17.5 milj. mk ja jälkimmäisen kohdalla 32 milj. mk. Avustukset
nimiseen lukuun merkittiin uutena eränä 192 000 mk väestöliiton kotisisartoimintaa var-
ten ja 96 000 mk Svenska befolkningsförbundet i Finland nimistä yhdistystä varten. Pää-
luokan viimeisen luvun sisältämiin kaupunginhallituksen käyttövaroihin merkittiin
tällä kertaa 2 000 000 mk.

Menosäännön seitsemännen pääluokan, nimeltä Lastensuojelu, menot lisääntyivät
35 226 392 mk. Kertomusvuonnakin on, kuten lähinnä aikaisempinakin vuosina jälleen
korostettava sitä, että lastensuojelulautakunnan työn laajentuminen monille lasten-
suojelutoiminnan eri aloille, samoin kuin 8 tunnin työaikalakikin, vaikuttavat kumpikin
osaltaan lastensuojelumenojen huomattavaan lisääntymiseen, vaikkakin lautakunnan
täysihuollossa olevien lasten lukumäärä on kaupungin kasvamisesta huolimatta pysynyt
jokseenkin entisellään. Menoja lisäävästi vaikuttavat myöskin vajaakykyisille lapsille
avattava Nukarin lastenkoti sekä poikien eristyslaitos. Lastensuojelulautakunnan
sääntöpalkkaisten virkain menoissa otettiin huomioon valtuuston päätös ¹⁾ lastensuoje-
luvirastoon kuuluvan yhden kodissakävijän viran ja 2 toimistoapulaisen viran sekä
Malmin lastensuojelutoimistoon kuuluvan toimistonhoitajan viran vakinaistamisesta
tammikuun 1 p:stä 1948 lukien sekä eräitä muita virkajärjestelyjä. Tilapäisen työvoi-
man tilille varattiin uutena menoeränä 120 000 mk kodissakävijän palkkaamiseen työ-
huolto-osastolle. Lastenhuoltolaitosten sääntöpalkkaisten virkain määrärahoihin mer-
kittiin mm. valtuuston päätösten ¹⁾ mukaisesti palkkausmenot, joihin kuuluivat seu-
raavat Nukarin lastenkotiin tammikuun 1 p:stä 1948 lukien perustettavat sääntöpalk-
kaiset virat: 35 palkkaluokkaan kuuluva johtajan virka, 4 40 palkkaluokkaan kuulua

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 54.

lastenhoitajan virkaa, 46 palkkaluokkaan kuuluva keittäjän virka, 49 palkkaluokkaan kuuluva keittiöapulaisen virka, 3 49 palkkaluokkaan kuuluvaa palvelijan virkaa ja 37 palkkaluokkaan kuuluva talonmiehen virka. Lisäksi määrärahasa otettiin huomioon eräät virkajärjestelyt Toivoniemen koulukodissa, jonne perustettiin 37 palkkaluokkaan kuuluva käsityönopettajan virka syyskuun 1 p:stä 1947 lukien ja lakkautettiin samasta päivästä lukien 47 palkkaluokkaan kuulunut palvelijapuutarhanhoitajan virka sekä elokuun 1 p:stä 1947 lukien 27 palkkaluokkaan kuulunut kansakoulunopettajan virka. Saman luvun tilapäisen työvoiman tilille merkittiin Sofianlehdon pikkulastenkodin kohdalla uusina menoerinä tarvittavat varat apulaislämmittäjän, 8 200 mk:n kuukausipalkkaisen toimistoapulaisen, sairaanhoitajan, lastenhoitajan, keittiöapulaisen ja siivoojan palkkaamiseen sekä käyttövarat päivystyskorvauksia varten; vastaanottokodin kohdalla uusina menoerinä varat apulaisompelijan, apulaissiivoojan ja vapaapäivinä toimivan lämmittäjän palkkaamiseen sekä menot ylimääräistä suursiivousapua varten; ammattioppilaskodin kohdalla uusina menoerinä varat hoitajaharjoittelijan ja tilapäisen suursiivousapulaisen palkkausta varten; sekä Toivolan koulukodin kohdalla uusina menoerinä varat yläkansakoulunopettajan, apulaishoitajan ja keittiöapulaisen palkkaamiseen. Lisäksi ensimmäistä kertaa merkittiin tilapäisen työvoiman tilille menot Nukarin lastenkotia ja poikien eristyslaitosta varten, joista jälkimmäisen menoihin varattiin palkkaamenot mm. johtajaa, emännöitsijää ja vahtimestaria varten. Sofianlehdon pikkulastenkodissa korotettiin harjoittelijain lukumäärä 4:stä 8:aan ja Malmin lastenkodissa hoitajaharjoittelijain lukumäärä 2:sta 4:ään. Tilapäisen työvoiman menot nousivat kaikkiaan yli 2 milj. mk. Lastenhuoltolaitosten useilla menomomenteilla aiheuttivat määrärahojen nousua Nukarin lastenkotia ja poikien eristyslaitosta varten tarvittavat menot. Täten esim. kalustonhankintamenot lisääntyivät n. 1.3 milj. mk, mistä lisäyksestä uusina menoerinä mainittakoon 50 000 mk Sofianlehdon pikkulastenkodin kaluston uusimiseen, 876 774 mk Nukarin lastenkodin kalustoa varten, 50 000 mk poikien eristyslaitosta varten sekä 45 000 mk Toivoniemen koulukodin kudontatöihin tarvittavaa kalustoa varten. Ruokintakustannukset nousivat yli 3.6 milj. mk; korkein ruokintapäivähinta oli 45 mk ja alin 30 mk. Luvun kaksi viimeistä menomomenttia, Eristyslaitoksen perustaminen ja Eristyslaitoksen käyttökustannukset, voitiin poistaa. Ottaen huomioon todennäköisesti välttämättömät hoitomaksujen korotukset korotettiin luvun Sijoitus yksityishoitoon, apumaksut ym. momentti Yksityishoito ja jatko-opetus 11 000 000 mk:sta 12 500 000 mk:aan. Momentti Suojelukasvatuksen alaisten hoidokkien sijoittaminen valtion laitoksiin ja yksityishoitoon korotettiin 600 000 mk:sta 1 200 000 mk:aan. Hoidokkien lukumäärän mahdollisen lisääntymisen ja hoitomaksujen kohoamisen varalta varattiin momentille Keuhkotautisten lasten hoito Drogen nimisessä lastenkodissa 2 400 000 mk entisen 2 200 000 mk:n asemesta huolimatta siitä, että hoidokkien lukumäärä kertomusvuonna oli entinen eli 91. Samasta syystä korotettiin momentti Tylsämielisten lasten erikoishoito ja opetus 100 000 mk:n määrin eli 1 600 000 mk:aan, vaikka hoidokkien lukumäärä kertomusvuonna olikin vähentynyt 79:stä 71:een. Lastenhuoltolaitosten tiloista mainittakoon, että Toivoniemen tilan kohdalla sääntöpalkkaisiin palkkausmenoihin merkittiin valtuuston päätöksen ¹⁾ mukaisesti varat naispuutarhurin palkkaamiseen Toivoniemen tilalle. Toivolan tilan kustannusmenojen tilille varattiin tilapäisen työvoiman kohdalle uutena menoerinä 6 kuukaudeksi palkattavan puutarha-apulaisen palkkausmenot ja varat vapaapäivien lomittajan palkkausta varten. Avustukset nimiiseen lukuun sisältyviä yksityisten yhdistysten ja laitosten avustuseriä korotettiin kaikkia tasapuolisesti n. 25 %. Erillisenä lukuna pääluokkaan sisältyvät kaupunginhallituksen käyttövarat korotettiin 150 000 mk:sta 200 000 mk:aan.

Erinäiset sosiaaliset tehtävät nimisen kahdeksannen pääluokan toisesta luvusta, Työnvälityslautakunta ja sen toimisto, mainittakoon, että työnvälityksen nyttemmin vapauduttua sota-ajan sille asettamista rajoituksista on voitu määrätietoisesti ryhtyä tehostamaan työnvälitystä. Henkisen työn osasto, joka samalla toimii koko maata käsittävänä Henkisen työn välityskeskusena, on erikoisesti naispuolisen työvoiman välityksessä saavuttanut hyviä tuloksia. Samoin on nuorisosoastolla välitystoiminnan ohella tarmokkaasti edelleen kehitetty ammatinvalinnan ohjausta, joka kertomusvuonna on jo koskenut kaikkia kaupungin kansakoulujen jatkoloukilta päässeitä oppilaita ja

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 54.

mahdollisesti jo ensi vuonna käsittää myöskin ammattikoulujen oppilaat. V. 1946 toimintansa aloittanut ravintola-osasto on menestynyt erinomaisesti ja saavuttanut ravintolatyönvälityksen alalla hyviä tuloksia. Merimiesosaston toiminta on niinkään varsinkin uuden ns. vuorjärjestelmän vuoksi laajentunut. Tätä työnvälitystoimiston nykyistä toimintaa silmällä pitäen on jouduttu arvioimaan määrärahat v:n 1948 talousarviota varten. Työnvälityslautakunnan ja sen toimiston sääntöpalkkaisten virkain määrärahassa otettiin huomioon valtuuston päätös ¹⁾ merimiesosaston ja ravintolaosaston johtajien palkkausmenojen siirtämisestä 22 palkkaluokkaan. Tilapäisen työvoiman tilille mm. varattiin uusina menoerinä 24 ja 32 palkkaluokkaan kuuluvat apulaisen palkkausmenot sekä käyttövarat siivousapua varten. Palkkio iltavastaanoton hoitamisesta merimiesosastossa korotettiin 4 000 mk:sta 5 000 mk:aan kuukaudessa ja lämmittäjän kuukausipalkkio 2 200 mk:sta 3 000 mk:aan. Momentti Kaluston hankinta, jolle kertomusvuonna merkittiin varat lisäkaluston hankkimiseen toimistoon, poistettiin. Työnvälitystoimiston nuorisovälityksen ja ammatinvalinnan ohjauksen saattamiseksi kiinteämpään yhteistyöhön kansakoululaitoksen kanssa, merkittiin lukuun uutena määrärahana ammatinvalintakomitean käyttöön valtuuston päättämä ²⁾ määrä, 300 000 mk, ammatinvalinnallisia julkaisuja, elokuvia ja esitelmiä varten, mikä määräraha siirrettiin opetustoimen menoarviosta kansakoulujen yhteisten menojen tililtä Ammatinvalinnan oppaiden julkaiseminen. Luvun Työttömyyden aiheuttamat erinäiset toimenpiteet ainoa momentti, Kaupunginhallituksen käyttövarat työttömyyden varalta, merkittiin entisiin, 1 000 000 mk:n määrin. Luvun Yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahat ainoa momentti, Apurahoja yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, korotettiin 1 250 000 mk:sta 1 560 000 mk:aan. Kysymyksessä olevan pääluokan menojen lisäyksestä noin puolet kohdistui Urheilu ja retkeily nimiseen lukuun, jossa tuntuvimmat lisäykset tapahtuivat kansanpuistojen ja urheilulaitosten menoissa. Edellisten lisäys oli n. 6.6 milj. mk ja jälkimmäisten lähes 10 milj. mk. Kansanpuistojen sääntöpalkkaisten virkain menoissa otettiin huomioon valtuuston päätös ²⁾ 33 palkkaluokkaan kuuluvan Korkeasaaren kaitsijan viran lakkauttamisesta tammikuun 1 p:stä 1948 lukien. Eläinten ruokintamenot nousivat 551 770 mk eli 1 500 000 mk:aan. Korjaukset nimisen momentin määräraha nousi lähes 1.5 milj. mk, josta 1 295 000 mk:n menolisäys kohdistui Korkeasaareen suoritettaviin korjaus- ja uudistustöihin, joiden määräraha korotettiin 505 000 mk:sta 1 800 000 mk:aan. Lähes 2 milj. mk nousivat myöskin uudisrakennuksia varten arvioidut käyttövarat, joihin mm. Korkeasaaren menoja varten merkittiin 2 540 000 mk ja kokonaan uusina menoerinä merkittiin 25 000 mk Mustasaaren vene- ja uimalaituria varten, 45 000 mk Varsasaaren käymälää varten, 35 000 mk Pihlajasaaren pientä venesiltaa varten, 380 000 mk Lauttasaaren vesijohtotöitä ja käymälää varten, 10 000 mk kiintotelineitä varten Hietarannan uimarannalle, 50 000 mk Kivinkassa suoritettavia töitä varten ja 60 000 mk Herttoniemen uimarannalla ym. suoritettavia töitä varten. Nimikkeen Urheilulaitokset hallinto- ja hoitomenoissa määrärahasta Viitoitetut hiihtoladut siirrettiin Haagan hiihtomajaa koskeva erä momentille Retkeily, matkailu sekä loma- ja vapaa-ajan vietto, jonka menot korotettiin 100 000 mk:sta 702 200 mk:aan; vuotta 1948 on pidettävä varsinaisesti ensimmäisenä vuotena, jolloin kaupungin retkeily- ja matkailuasioita tullaan hoitamaan talousarvion puitteissa. Kunnalliseen urheiluneuvontaan käytettäviä varoja merkittiin yhteensä 400 000 mk, johon mm. uusina menoerinä sisältyi 60 000 mk 6 kuukaudeksi palkattavan naisurheiluneuvojan, 30 000 mk talvikaudeksi palkattavan 3 voimistelunohjaajan ja 5 000 mk mäenlaskuneuvojan palkkausmenoja, 10 000 mk hiihtoneuvontaa ja -kurseja varten ja 15 000 mk ennakolta arvaamattomia ohjaustarpeita varten. Yleisurheilun-, palloilun-, voimistelun-, nuorten- ja naistenohjaajien lukumäärä korotettiin 5:stä 7:ään ja niiden palkkio 20 000 mk:aan 15 000 mk:sta. Kysymyksessä olevan nimikkeen, Urheilulaitokset, korjaus- ja kunnossapitomenoihin lisättiin momentti Lämpö- ja vesijohtojen korjaus, 83 000 mk:n suuruinen, ja momentille Liitosalueiden urheilukenttien ja uimarantain ym. rakennukset merkittiin uutena menoeränä 82 800 mk Pirttimäen retkeilymajaa varten ja 40 000 mk Vartiokylän uimarantaa varten. Katurakennusosaston tilille Urheilu- ja pallokenttien, hiihto- ja kelkkamäkien sekä luistin- ja ratsastusratojen ym. korjaus ja kunnossapito vanhalla kaupunkialueella varattiin uutena menoeränä 220 000 mk uimastadionia varten.

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 55. — ²⁾ S:n s. 56.

Momentti, Käpylän raviradalla suoritettaviin töihin, poistettiin. Urheilu ja retkeily luvun viimeiseen nimikkeeseen Avustukset sisältyviä eri voimistelu- ja urheiluseuroille jaettavia avustusrahoja korotettiin runsaasti 25 %. Momentti Piirien kurssi-toiminnan avustaminen oli uusi ja sille merkittiin käyttövaroja 50 000 mk. Kansanhuoltolautakunnan ja sen toimiston menoja arvioitaessa pyrittiin säästäväisyysistä entistä enemmän supistamaan toimiston varsinaisen henkilökunnan lukumäärää. V:n 1948 talousarviossa arvioitiin viranhaltijain lukumäärä 264:ksi, joten henkilöluku väheni 78:lla eli lähes 23.1 % edellisestä vuodesta. Tällainen henkilökunnan supistaminen edellyttää kuitenkin pätevän ja kokeneen työvoiman palkkaamista ainakin tärkeimpiin tehtäviin, jonka vuoksi katsottiin olevan syytä samassa yhteydessä eräiden virkojen palkkauksen korottamiseen. Toisaalta taas on ilmennyt tarve perustaa muutamia uusia alempipalkkaisia virkoja. Näiden virkajärjestelyjen tuloksena arvioitiin peruspalkkojen aiheuttaman säästön nousevan yli 7 milj. mk kertomusvuodesta. Toimiston arviomenot nousivat nyt yhteensä 44 561 876 mk:aan, joten lisäys oli edellisestä talousarviomäärästä yli 6 milj. mk. Tilapäisen työvoiman tilin, jolta suoritetaan kansanhuolto-toimiston ko ko henkilökunnan palkkaus, menolisäys oli 4 824 740 mk. Tätä määrärahaa koskevista eri osastojen kohdalla tapahtuneista virkajärjestelyistä mainittakoon, että kansliaosastossa mm. lakkautettiin yhden apulaissihteerin, yhden kirjaajanapulaisen ja monistajan virat ja tukku- ja vähittäiskauppaosastossa apulaisosastonjohtajan ja kala-kaupanvalvojan virat; uusina menoerinä varattiin kansliaosastolle 38 palkkaluokan mukaiset toimistoapulaisen palkkausmenot, kuljetus- ja polttoaineosastolle apulaisosastonjohtajan ja 2 tarkkailijan palkkausmenot, tarkkailuosastolle 26 ja 31 palkkaluokan mukaiset tarkkailijan palkkausmenot ja tukku- ja vähittäiskauppaosastolle 38 palkkaluokan mukaiset toimistoapulaisen palkkausmenot. Polttoainepäällikön osaston menot, joita varten v:n 1947 talousarviossa oli oma määrärahaansa, yhdistettiin nyt kuljetus- ja polttoaineosaston menoihin; näistä määrärahoista jätettiin pois mm. lämpöteknillisen asiantuntijan palkkausmenot. Lukumäärältään eniten muutoksia tapahtui toimistoapulaisien viroissa, joita muuteltiin ja siirrettiin tarpeen mukaan. Toimiston menoihin supistavasti vaikutti myöskin se, että tammikuun 1 p:stä 1948 lukien päätettiin lakkauttaa Kulosaaren, Sörnäisten ja Lauttasaaren kansliat. Kahden viimeksi mainitun kanslian lopettamisesta arvioitiin kertyvän n. 900 000 mk:n suuruisen säästön ottamalla huomioon, että ostokorttiosastolle on näiden kansliain lopettamisen vuoksi palkattava lisää 4 toimistoapulaista. Jalkinejakelusta aiheutuvia kustannuksia ja muita ennakolta arvaamattomia menoja varten varattiin ylimääräisen työvoiman palkkaamiseen 1 500 000 mk. Ostokorttien jakeluun tarvittavat varat korotettiin 4 110 000 mk:sta 7 800 000 mk:aan. V:n 1948 talousarviossa oli vielä edelleen otettava huomioon väestönsuojelulautakunnan tarvitsemat käyttövarat. Nämä määrärahat käsittävän luvun arviomenot supistuivat kuitenkin kertomusvuoden 76 050 mk:n määrästä 42 300 mk:aan. Luvun toinen ja viimeinen momentti, Arvaamattomat menot, muutettiin Arkiston järjestely ja arvaamattomat menot nimiseksi. Työasiainlautakunnan, jonka tehtäviin edelleen v. 1948 tulee ilmeisesti kuulumaan työtä vieroksuvia henkilöitä koskevan lain ainakin osittainen toimeenpaneminen sekä lisäksi lautakunnalle muuten kuuluvat, mm. työttömyyhuollon piiriin kuuluvat tehtävät, menot arvioitiin suunnilleen kertomusvuoden menojen mukaisesti; menojen arviomäärä oli 1 821 147 mk. Asutuslautakunnan menot korotettiin 19 100 mk:sta 20 000 mk:aan. Luvun Kansaneläkelaisissa säädettyjen lisäeläkkeiden kunnanosuudet ainoalle momentille merkityt kansaneläkelaitokselle tulevat korvaukset korotettiin 1 000 000 mk:sta 5 000 000 mk:aan. Raittiusvalistuslautakunnan menot nousivat 357 800 mk:sta 622 600 mk:aan. Lautakunnan palkkiomäärärahoissa korotettiin sihteerin palkkiosuus 36 000 mk:sta 54 000 mk:aan sihteerin työmäärän lisääntymisen vuoksi ja vahtimestarin palkkiomenot siirrettiin lukuun merkitylle uudelle tilille, Tilapäistä työvoimaa, johon myöskin merkittiin ensimmäistä kertaa 3 000 mk:n erä siivoajan palkkaamiseen. Luvun sääntöpalkkaisten virkain tilille, joka myöskin oli uusi, merkittiin valtuuston päätöksen ¹⁾ mukaisesti menestykselliseksi osoittautunutta työmaajuopottelun torjuntatoimintaa varten raittiusvalistuslautakunnan neuvojan palkkausmenot, 153 600 mk. Raittiusvalistustoimintaa varten varattiin tällä kertaa 320 000 mk. Nuorisotyölautakunta niminen luku oli uusi ja merkittiin sitä varten käyttövaroja valtuuston päätöksen ¹⁾

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 58.

edellyttämä määrä, yhteensä 561 200 mk, mikä jakautui seuraaville momenteille: Palkkiot, 40 200 mk, Sääntöpalkkaiset virat, 415 800 mk, Vuokra, 18 000 mk, Valaistus, 4 200 mk, Siivoaminen, 3 000 mk, Kaluston hankinta, 65 000 mk ja Tarverahat, 15 000 mk. Pääluokan viimeisen luvun, Avustukset, ainoa momentti, joka sisälsi määrärahan Tervalammen raittius- ja varhaisnuorisotyöopiston lomakotia varten, korotettiin 100 000 mk:sta 125 000 mk:aan.

Opetustoimen pääluokkaan, järjestyksessä yhdeksänteen, sisältyvistä eri opetuslaitosten menoista mainittakoon, että suomenkielisissä kansakouluissa arvioitiin oppilaiden lukumäärän talousarviovuonna nousevan n. 15 000:een ja ruotsinkielisissä kansakouluissa n. 4 200:aan, joita lukumääriä soveltuvien kohdoin on pidetty jonkunlaisena perustana talousarviota laadittaessa. Sekä suomen- että ruotsinkielisten kansakoulujen palkkiotilille merkittiin uusina menoerinä veistonjohtajan ja käsityönjohtajan palkkausmenot sekä 10 000 mk ruotsinkielisten kansakoulujen opettajakuoron avustamiseen, Suomenkielisten kansakoulujen sääntöpalkkaisten virkain momentille merkittiin valtuuston päätöksen ¹⁾ mukaisesti uuden, 32 palkkaluokkaan kuuluvan koulupsykologin palkkausmenot tammi-kuun 1 p:stä 1948 lukien. Momentin menot nousivat lopullisesti 27 919 900 mk:sta 119 596 790 mk:aan. Tilapäisen työvoiman määrärahoissa tapahtui suomenkielisten kansakoulujen osalta n. 2.7 milj. mk:n lisäys, mihin lisäykseen uusina menoerinä sisältyvät huonokuuloisten opettajan ja puhevikaisten opettajan palkkausmenot, ja ruotsinkielisten kansakoulujen osalta lähes 1.4 milj. mk:n lisäys, johon sisältyy mm. uutena menoeränä 350 000 mk syyslukukaudella todennäköisesti tarvittavien lisäopettajien palkkaukseen. Vuokramenoihin merkittiin suomenkielisten kansakoulujen tilille 28 080 mk:n suuruiset vuokramenot Vartiokylän koulu varten ja ruotsinkielisten koulujen tilille 25 000 mk:n suuruinen erä luokkahuoneen vuokraamiseen Lauttasaaren kansakoululle. Suomenkielisten kansakoulujen momentti, Käpylän uuden koulurakennuksen kalustaminen, oli uusi ja merkittiin sille 3 956 000 mk. Etenkin oppilaiden hammashoidon vuoksi oli määrärahaa Lääkkeet ja oppilaiden hammashoito korotettava ollen lisäys suomenkielisten kansakoulujen osalta n. 2.5 milj. mk eli menojen lopullinen määrä 4 546 000 mk ja ruotsinkielisten kansakoulujen osalta 0.5 milj. mk eli menojen lopullinen määrä 1 028 000 mk. Suomenkielisten kansakoulujen koulutarvikkeiden menot nousivat 4 000 000 mk:sta 10 000 000 mk:aan ja ruotsinkielisten koulujen vastaavat menot 1 600 000 mk:sta 2 620 000 mk:aan. Tuntuva menojen lisäystä on myöskin havaittavissa ruokakustannusten nousun vuoksi momentilla Suoranaiset avustukset, joka suomenkielisten koulujen kohdalla nousi 25 480 000 mk:sta 32 630 000 mk:aan ja ruotsinkielisten koulujen kohdalla 7 302 000 mk:sta 9 512 000 mk:aan. Suomenkielisten oppilaiden kesävirikistykseen varattuja käyttövaroja korotettiin 1 milj. mk, joten lopulliset käyttövarat olivat 6 000 000 mk ja oppilaiden voimistelu- ja urheiluharrastusten edistämiseen osoitettuihin menoihin merkittiin uutena menoeränä 200 000 mk suksivaraston täydentämistä varten. Ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaiden kesävirikistykseen varattua määrärahaa korotettiin myöskin jonkun verran nouden käyttövarat 1 495 800 mk:aan. Kansakoulujen yhteisten menojen 458 630 mk:n suuruudesta lisäyksestä noin puolet kohdistui koulupuutarhan menoihin. Suomenkielisen työväenopiston sääntöpalkkaisten virkain momentille merkittiin valtuuston päätöksen ²⁾ mukaisesti 34 palkkaluokkaan kuuluvan ylivahtimestarin palkkausmenot. Yleiset ammattikoulut nimiseen lukuun sisältyvissä kirjapainokoulun menoissa otettiin huomioon valtuuston päätös ³⁾ litografisen osaston perustamisesta kirjapainokouluun, mikä osaltaan aiheutti määrärahojen nousua momenteilla Palkkiot, Tilapäistä työvoimaa, Kaluston hankinta ja Opetus- ja työtarvikkeet. Kirjapainokoulun menojen suurin nousu tapahtui kalustonhankinnan tilillä, johon varattiin litografiosastoa varten 902 400 mk; tämä momentti nousi 14 000 mk:n määrästä 916 400 mk:aan. Ammatteihin valmistavat koulut nimisessä luvussa Valmistavan poikain ammattikoulun kalustonhankintamenoja alennettiin yli 2 milj. mk eli 2 792 795 mk:sta 397 000 mk:aan. Uusina menoerinä tälle tilille varattiin 65 000 mk eri jännitteitä varten säädettävää muuntajaa varten ja 50 000 mk vedenlämmityslaitteita varten Pietarinkadun työpajaan. Oppilaiden hammashoitomenojen vuoksi oli tuntuvasti korotettava sekä Valmistavan poikain ammattikoulun että Valmistavan tyttöjen ammattikoulun määrärahaa Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet, joka edellisen osalta nousi 12 000 mk:sta 415 000 mk:aan ja jälkimmäisen osalta 7 000

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 59. — ²⁾ S:n s. 62. — ³⁾ S:n s. 63 ja 181.

mk:sta 360 000 mk:aan. Valmistavan tyttöjen ammattikoulun sääntöpalkkaisten virkain määrärahoja arvioitaessa otettiin huomioon valtuuston päätös ¹⁾ tyttöjen ammattikoulun leipojan viran lakkauttamisesta ja 35 palkkaluokkaan kuuluvan ammattityönopettajan viran perustamisesta, molemmat v:n 1948 alusta lukien. Tyttöjen ammattikoulun kaluston hankintamenoihin varattiin pianon hankkimista varten 200 000 mk. Tämän momentin menot nousivat 53 050 mk:sta 285 400 mk:aan. Uutena määrärahana mainitun ammattikoulun menoihin merkittiin valtuuston päätöksen ¹⁾ edellyttämä määrä, 314 600 mk, uuden talousluokan perustamista ja uuden ompeluluokan jatkamista varten. Ammattioppilaslautakunnan luvun tilapäisen työvoiman määräraha poistettiin. Lastentarhojen menot nousivat kaikkiaan n. 45 milj. mk, mikä pääasiallisesti kohdistui nimikkeeseen Lastentarhat laitoksineen. Sekä lastentarhain johtokunnan että lastentarhoja laitoksineen koskevien sääntöpalkkaisten virkain määrärahoja arvioitaessa otettiin huomioon valtuuston päätös ²⁾ eräistä uusista laitoksista koskevista virkajärjestelyistä, joista mainittakoon perustettavat 12 uutta 33 palkkaluokkaan kuuluvaa lastentarhanopettajan virkaa, 2 47 palkkaluokkaan kuuluvaa talousapulaisen virkaa, 2 48 palkkaluokkaan kuuluvaa talousapulaisen virkaa ja 7 54 palkkaluokkaan kuuluvaa aputyön virkaa. Lastentarhain johtokunnan tilapäisen työvoiman tilille merkittiin uusina menoerinä tilapäisen apulais-tarkastajan, puistotätien toimintaa tarkastavan valvojan ³⁾ sekä siivoojan palkkausmenot. Nimikkeessä Lastentarhat laitoksineen palkkiomäärärahat merkittiin ottamalla huomioon valtuuston päätös ²⁾ johtajattarien palkkioiden korottamisesta. Kalustonhankintamenojen nousuun 201 965 mk:sta 701 165 mk:aan vaikutti pääasiallisesti kaluston uusimiseen sekä pianoja varten varatut menot. Ruokintakustannusten nousun vuoksi korotettiin ruokintamäärärahaa lähes 3 milj. mk, joten näiden menojen lopullinen määrä oli 6 298 000 mk. Porvoonkadun tienoille perustettavan päiväkodin menot, jotka kertomusvuonna sisältyivät puheena olevan nimikkeen, Lastentarhat laitoksineen, eri momenteille, mutta joita ei voitu käyttää, merkittiin nyt momentille Porvoonkadun päiväkoti 607 480 mk:n määrin. Uusina määrärahoina lisättiin nimikkeeseen momentit Käpylän uusi lastentarha ja seimi, 2 029 505 mk:n, Oulunkylän lastentarha, 1 008 400 mk:n, ja Haagan lastentarha, 959 475 mk:n, suuruisin määrin. Kertomusvuoden talousarvion määrärahat momentilla Tapanilan ja Pakila—Pirkkolan lastentarhat merkittiin erillisiksi, Pirkkolan, Tapanilan ja Pakilan lastentarhaa koskeviksi menoiksi vastaavasti 584 355 mk:n, 921 605 mk:n ja 527 215 mk:n suuruisin määrin. Lukuun Avustukset sisältyvistä eri laitosten avustuseristä mainittakoon, että mikäli niitä korotettiin, niin korotus oli miltei kauttaaltaan 25 %. Poikkeuksen tekivät Vaatturiammattikoulun ja Kultaseppäkoulun saamat avustukset, jotka korotettiin valtuuston päätösten ⁴⁾ mukaisesti, edellinen 8 500 mk:sta 44 400 mk:aan ja jälkimmäinen 23 500 mk:sta 60 000 mk:aan. Muut huomattavimmat korotukset tapahtuivat Taideteollisuuskeskuskoulun, Verhoiluammattikoulun, Helsingin käsityöopiston, Pasilan lastenseimen ja Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Santahaminan lastentarhan saamista avustuksissa, joista Verhoiluammattikoulun ja Santahaminan lastentarhan avustukset nousivat vastaavasti 75 ja 80 % ja muiden avustukset n. 50 %. Uusina määrärahoina merkittiin nimikkeeseen Kauppaoppilaitokset, teknillinen opetus ym. Lauttasaaren yhteiskoulua varten 175 000 mk:n suuruisen avustus ja nimikkeeseen Lastentarhat ja seimet Kottby privata svenska barnträdgård nimistä lastentarhaa varten 60 000 mk ja Suomen lastenhoitoyhdistys—Barnavårdsföreningen i Finland nimiselle yhdistykselle 330 000 mk:n suuruisen avustus. Lastentarhoja ja seimiä koskevista avustuksista poistettiin määrärahat Vapaan huollon Haagan keskuksen lastentarha ja päiväkoti ja Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Oulunkylän osaston lastentarha. Pääluokan viimeisen luvun, Käyttövarat, ainoa, kaupunginhallituksen käyttövarat sisältävä momentti, oli entisen suuruisen, 200 000 mk.

Kymmenenteen pääluokkaan, Sivistystoimi, kuuluvista kaupunginkirjaston menoista mainittakoon, että kirjaston kalustonhankintamenot nousivat edellisestä 600 000 mk:n määrästä 2 300 000 mk:aan, mihin määrään sisältyy valtuuston päätöksen ⁴⁾ edellyttämä määrä, 350 000 mk, Kulosaaren sivukirjaston sisustamiseen ja 986 700 mk Töölön sivukirjaston kalustamiseen ja sisustamiseen. Momentin Painatus ja sidonta menot ajettiin kahdelle momentille siten, että painatusmenot sisältävälle momentille varat-

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 63 — ²⁾ S:n s. 64 — ³⁾ S:n s. 65. — ⁴⁾ S:n s. 66.

tiin käyttövaroja 300 000 mk ja sidontaa sekä kirjallisuutta varten varatut menoerät yhdistettiin Kirjallisuuden hankinta ja sidonta nimiseksi momentiksi, jolle merkittiin käyttövaroja 7 800 000 mk. Kirjaston vuokramenoihin sisällytettiin 4 080 mk:n erä Sofiankadun 4:ssä olevan varastohuoneen vuokraa varten. Momentti, Järjestelyjä Töölön haarakirjastossa, voitiin poistaa. Kaupunginmuseon kokoelmien kartuttamista varten tarkoitettuja käyttövaroja korotettiin 30 000 mk:sta 60 000 mk:aan museolle ostettaviksi tarjottavien Helsingin historiaan kuuluvien arvoesineiden ja taideteosten hintojen nousun vuoksi. Musiikkilautakunnan menoista mainittakoon, että huomattavin menojen lisäys tavanmukaisten palkkamenojen nousun ohella tapahtui vuokramenoissa, joihin lisättiin Pohj. Hesperiankadun 15:ssä olevan huoneiston vuokra, 36 348 mk, mikä korotti lopulliset vuokramenot 54 648 mk:aan. Kaupunginorkesterin konserttikustannukset arvioitiin 700 000 mk entisiä suuremmiksi eli 1 975 000 mk:n määrin, koska vierailevien johtajien ja solistien palkkiot samoin kuin painatus- ja ilmoituskulut ovat tuntuvasti nousseet; lisäksi sinfoniakonserttien lukumäärää lisättiin 4:llä kalenterivuotta kohden. Pääluokan viimeiseen lukuun, Avustukseen nimiseen, sisältyviä teatterien ja taidelaitosten avustuseriä korotettiin yleensä 25 %. Poikkeuksen tästä tekevät Ruotsalainen teatteri ja Helsingin Työväenteatteri, jotka saivat avustuseränsä n. 40 %:n korotuksen, edellinen ehdoin, että teatterin on annettava 25 huokeahintaista näytäntöä ja jälkimmäinen sen vuoksi, että työväenteatteri on nykyisin taiteellisessa suhteessa täysin verrattavissa pääkaupungin kolmeen muuhun suureen teatteriin ja että se, vaikka kertomusvuoden menoarviossa avustuksen suurempi korottaminen jo otettiin huomioon, jäisi edelleen huonompaan asemaan jos sen avustusta korotettaisiin vain 25 %. On huomattava, että Helsingin Työväenteatterin lippujen hinnat on pidettävä alhaisempina kuin muiden suurempien teatterien. Usuna avustuksen saajina merkittiin Kalliolan orkesteri 25 000 mk:n ja Tapanilan työväen näyttämö, jolle kaupunginvaltuusto jo v. 1947 oli myöntänyt 25 000 mk:n suuruisen avustuksen, 30 000 mk:n suuruisin avustumäärin. Ulkoilmakonserttien toimeenpanemista varten kertomusvuodeksi varattu 84 300 mk:n suuruisen määräraha korotettiin 150 000 mk:aan, edellisen määrärahan osoittautuessa aivan riittämättömäksi. Avustusmenojen lisäys oli lähes 2 milj. mk. Teatterien ja oopperan avustusten saannin ehdoksi valtuusto asetti sen, että Ruotsalainen teatteri ja Helsingin kansanteatteri antoivat vähintään 25 sekä Suomalainen ooppera vähintään 8 kansannäytäntöä puolin tai sitä halvemmin lipunhinnoin. Suomen kansallisteatteri vapautettiin huokeahintaisten näytäntöjen antamisesta teatterin saaman suhteellisen vähäisen avustuksen vuoksi.

Kiinteistöjen pääluokan, yhdennentoista järjestyksessä, luvun Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto tilapäisen työvoiman määrärahoista poistettiin kiinteistötoimiston tonttiosaston menoerästä asutuslakimiehen ja rakennusneuvojan palkkausmenot ja talosaston menoerästä isännöitsijän palkkausmenot; asemakaavaosaston vastaavalle tilille varattiin 600 000 mk entisen 420 000 mk:n asemesta satunnaisen työvoiman palkkaamiseen. Tilapäisen työvoiman määrärahan lisäys kertomusvuodesta oli 242 600 mk. Momentti Kolmio-, monikulmio- ja yksityiskohtien mittaukset korotettiin 3 900 000 mk:sta 4 450 000 mk:aan. Mainittakoon, että tilapäisen työvoiman määrärahaan sisältyvä entinen menoerä, maanmittaus- ja kartastotöiden osasto, muutettiin Kaupunkimittaussosasto nimiseksi ja momentti Muovailutyöt, karttojen painatus ym. muutettiin Asemakaavamallit, karttojen painatus ym. nimiseksi. Maatalousosaston sääntöpalkkaisten virkain tilille merkittiin valtuuston päätöksen ¹⁾ edellyttämä määrä, 855 600 mk, maataloustyönjohtajan virkain perustamiseksi kiinteistötoimiston maatalousosaston alaisille Tuomarinkylän, Haltialan, Pukinmäen, Vartiokylän, Fallkullan ja Talin tiloille tammikuun 1 p:stä 1948 lukien. Tuomarinkylän tilan maataloustyönjohtajan virka merkittiin 29 palkkaluokkaan ja muut 31 palkkaluokkaan kuuluviksi. Maatalousosaston tilapäisen työvoiman määrärahaan merkittiin palkkausmenot mm. 2 maanviljelystyönjohtajalle entisten 8 asemesta, 3 karjakolle entisten 4:n asemesta, 2 karjanhoitajalle entisen yhden asemesta ja 85 muonamiehelle entisten 89 asemesta. Tähän määrärahaan sisältynyt menoerä, Rahapalkka päiväläisille, muutettiin momentiksi Työpalkat lähes 2 milj. mk:n menolisäyksen, joten työpalkkojen lopullinen määrä oli 6 500 000 mk. Muut tuntuvimmat menojen lisäykset tapahtuivat momenteilla Navetat ja sikala, Maanviljelys ja Rakennukset vastaavasti

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 67.

4 070 250 mk:n, 2 036 000 mk:n ja 1 045 000 mk:n määrin. Rakennusten menoihin merkittiin uudisrakennuksia varten mm. 600 000 mk 5 talousrakennusta varten. Kiinteistötoimiston metsätalousostaston tilapäisen työvoiman tilille merkittiin uusina menoerinä 2 ylimääräisen metsänvartijan palkkausten sekä 30 000 mk riistanhoidon, kalastuksen ja metsästyksen valvontaa varten. Tilin entiset menoerät, Hakkuut ja vedätykset, sekä Metsänparannustyöt, muutettiin vastaavan nimisiksi momenteiksi, joista jälkimmäiselle varattiin mm. 25 000 mk:n uusi erä satunnaisen työvoiman palkkaamiseen. Metsätalousostaston kaluston ja työvälineiden hankinta- ja kunnossapitomenot korotettiin 50 000 mk:sta 490 000 mk:aan mm. pakettiauton, metsänarvioinnin ja metsätaloussuunnitelman tarvikkeiden sekä soutuveneiden hankkimista varten. Momentti Erikoishankinnat ja perusparannukset oli uusi ja 287 000 mk:n suuruinen. Kiinteistötoimiston talo-osaston kaupungin talojen hallinto- ja hoitomomentille Tilapäistä työvoimaa merkittiin uusina menoerinä 51 900 mk Kruunuvuorenkadun 11—13:n porrassiivoojan, 11 700 mk Kyllikinkadun 15:n talonmiehen, 95 400 mk Lapinlahdenkadun 2:n talonmiehen, 39 000 mk Keijontien parakien talonmiehen, 31 200 mk Torppamäki n:o 10 a:n talonmiehen, 46 800 mk Myllyhaka n:o 21:n talonmiehen ja 70 400 mk Steniuksentien 4:n talonmiehen palkkausten. Momentti Korjauskustannukset korotettiin 1 076 000 mk eli 9 000 000 mk:aan, mihin määrään sisältyy valtuuston päätöksen ¹⁾ mukaisesti 3 500 000 mk virkamiesruokalan järjestämistä varten kaupungintalon kellarikerrokseen. Poliisihuoneistojen tilapäisen työvoiman tilille merkittiin palkkausten 8 talonmiestä ja 41 siivoojaa varten entisten, vastaavasti 6:n ja 40:n asemesta. Kunnallisten työväenasuntojen menomomentti Korjaukset korotettiin 1 500 000 mk:sta 3 500 000 mk:aan. Kysymyksessä olevan talo-osaston rakennusten korjausmenoihin merkittiin poliisilaitoksen rakennusten tilille uusina menoerinä 35 000 mk Suomenlinnan poliisiasemaa varten ja 45 000 mk Messuhallissa olevaa VI vartiopiirin asemaa varten. Lastentarhain huoneistojen korjausmenot korotettiin 400 000 mk:sta 1 500 000 mk:aan ja työväenasuntojen korjausmenoihin sisällytettiin uusi, 700 000 mk:n suuruinen määräraha, Kumpulan, Toukolan ja Koskelan puistokylät. Nimikkeen Erinäiset rakennukset ja sekalaiset menot arviomenojen lisäys ylitti 5 milj. mk, mikä johtui mm. useista uusista menoeristä, joista mainittakoon momentilla Erinäiset talot, taloja Kruunuvuorenkatu n:o 11—13, Lapinlahdenkatu n:o 27 ja Runeberginkatu n:o 3 koskevat, vastaavasti 358 000 mk:n, 161 000 mk:n ja 50 000 mk:n suuruiset menot, momentilla Erinäiset korjaukset Kulosaaren kartanoa ja Vartiokylän kartanoa varten varatut vastaavasti 114 000 mk:n ja 154 000 mk:n suuruiset menot sekä momentilla Lämpö- ja vesijohtojen korjaus uudet menoerät kaupunginmuseota, kaupunginpuutarhaa, Toukolassa olevaa konepajaa, Kyläsaaren ja Rajasaaren puhdistuslaitoksia, Pukinmäellä olevaa toipumiskotia, taloja Eteläranta n:o 10, Helsinginkatu n:o 24, Kasarminkatu n:o 21 ja Meritullintori n:o 4, kouluhammasklinikoita sekä linja-autoasemaa varten, menoerä Lauttasaaren liitosalueen paloasemaa varten sekä menoerät Munkkiniemen liitosalueen paloasemaa ja kirjastoa varten. Momentti Haagan poliisiasema, 46 000 mk, ja momentti Lämpö- ja vesijohtojen korjaus liitosalueilla, 75 000 mk, olivat uusia. Siirtolapuutarhojen menojen lisäys kohdistui melkein kokonaan siirtolapuutarhojen korjausmenoihin, jotka nousivat 447 040 mk:sta 1 336 760 mk:aan; tuntuvin menoerä, 284 000 mk, varattiin Herttoniemen siirtolapuutarhan vesijohtoverkon liittämistä varten yleiseen vesijohtoverkoston. Erinäiset menot nimisessä luvussa huomattavin, 2,5 milj. mk:n suuruinen menojen lisäys tapahtui momentilla Arvaamattomat vuokrat ja vuokrankorotukset lämmityskustannusten vuokrasta erottamisen johdosta; lopulliset menot olivat 4 500 000 mk. Helsingin matkailijakartan uutta painosta varten varattiin 600 000 mk edellisen määrän oltua 220 000 mk. Momentti Liitosalueen tiemaksut oli uusi ja 130 000 mk:n suuruinen. Entiset momentit Autoasemien puhelimet, Korvaus Lapinlahden sairaala-alueelta kaupungille siirtyneen puutarha-alueen käytöstä, Tutkimustöiden suorittaminen Pakilan malmialueella sekä Pakilan malmialueen valtauskirjojen lunastaminen, poistettiin. Luvun Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset menojen nousu ylitti 8 milj. mk, lopullisen määrän ollessa 32 523 555 mk. Uusina menoerinä sisällytettiin terveydenhoidon rakennusten menoihin 200 000 mk Viipurinkadun varrella olevaa desinfiomislaitosta varten, sairaalain rakennusten menoihin 66 600 mk tuberkuloosihuoltotoimistoa varten, kansakoulurakennusten menoihin 10 000 mk Apollonkadun 12:sta vuokrattua huoneistoa varten,

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 80.

liitosalueiden kansakoulurakennusten menoihin 70 000 mk Vartiokylän koulurakennusta varten ja ammattiopetuslaitosten rakennusten menoihin 90 000 mk kirjapainokoulua varten. Momentti Lämpö- ja vesijohtojen korjaus liitosalueilla oli uusi ja määrältään 387 000 mk:n suuruinen. Viimeiseen lukuun, Käyttövarat, sisältyviä kiinteistölautakunnan ja kaupunginhallituksen käyttövaroja korotettiin molempia 100 000 mk, joten lopulliset varat olivat vastaavasti 600 000 ja 500 000 mk.

Pääloukan Yleiset työt, joka on järjestyksessä kahdestoista, luvun Yleisten töiden lautakunta ja rakennustoimisto sääntöpalkkaisten virkain määrärahan lisäys kertomusvuoden määrästä oli lähes 37 milj. mk palkkamenojen lopullisen määrän noustessa 48 938 135 mk:aan; määrärahaassa otettiin huomioon valtuuston päätös ¹⁾ kaupunginpuutarhan talonmiehen viran muuttamisesta 37 palkkaluokkaan kuuluvaksi talonmieslämmittäjän viraksi tammikuun 1 p:stä 1948 lukien. Momentille Tilapäistä työvoimaa merkittiin uusi menoerä laboraattorin palkkaamiseen rakennustoimiston katurakennusosastolle ja uudet menoerät tilapäisen avun palkkaamiseen toimiston sekä puisto- että varasto-osastolle. Luvun Kadut ja tiet menot nousivat 30 220 960 mk. Tuntuvin lisäys tapahtui katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaus- ja kunnossapitomenoissa. Nämä kustannukset vanhan kaupungin osalta nousivat 21 000 000 mk:sta 26 100 000 mk:aan ja liitosalueen osalta 9 500 000 mk:sta 14 825 000 mk:aan, sisältyen viimeksi mainittuun määrään myös uusi 300 000 mk:n erä tiemaksuja varten. Momentin Liikennejärjestely sekä katujen ja teiden päällystykseen uusiminen, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, määräraha jaettiin kahdelle eri momentille, nimittäin momentille Liikennejärjestelyt ja momentille Katujen ja teiden päällystykseen uusiminen, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, edellinen 2 000 000 mk:n, johon myöskin sisällytettiin vanhan kaupunkialueen katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaus- ja kunnossapitomenoista liikennemerkejä koskevat menot, ja jälkimmäinen 8 000 000 mk:n määrin. Viemärien korjaus- ja kunnossapitokustannusten tilille, Puhdistuslaitosten käyttö ja hoito, merkittiin uutena menoeränä Rajasaaren puhdistuslaitoksen lietelavojen korjaukseen 1 000 000 mk ja lietteen poisajoon 100 000 mk sekä uutena eränä Kyläsaaren puhdistuslaitoksen lietesäiliöiden I ja II lämpöjohtojen uusimiseen 200 000 mk. Satamalautakunnan käytettäväksi varattujen käyttövarojen määrä oli entinen, mutta momentti, Herttoniemen teollisuusalueen viemärit, muutettiin Varasto- ja teollisuusalueiden viemärit nimiseksi. Luvun Istutukset momentti Puistot ja istutukset korotettiin 8 000 000 mk:sta 11 000 000 mk:aan. Puisto- ja puutarhahalustomenot nousivat 2 200 000 mk:aan; uusina menoina tälle tilille merkittiin 300 000 mk kiinteiden leikkivälineiden hankkimiseen, 50 000 mk irtoaitojen hankkimiseen lastenkatsijain käytettäväksi sekä 80 000 mk puistoalueiden varaamista lapsiryhmille osoittavien kilpien hankkimiseen. Vanhojen nurmien ja käytävien uudistamiseen varattiin 1 500 000 mk entisen määrän oltua 2 000 000 mk. Varasto nimisen luvun uusien koneiden oston määrärahoja alennettiin 2 milj. mk eli 13 000 000 mk:aan, johon sisältyy 8 000 000 mk puhtaanapito-osaston autojen uusimiseen varattuja varoja. Samoin alennettiin työkonoiden vuosikorjausten menot 3 500 000 mk:sta 2 000 000 mk:aan. Sitä vastoin määräraha Aitojen ja vajojen kunnossapito sekä uudistaminen korotettiin 200 000 mk:sta 850 000 mk:aan, josta 650 000 mk varattiin Toukolan korjauspajan alueella olevan varatorakennuksen muutos- ja täydennystöiden suorittamiseen. Momentti Liput ja lipputangot korotettiin 50 000 mk:sta 150 000 mk:aan ja momentti Uusia työmaakojuja 1 000 000 mk:sta 2 000 000 mk:aan. Työehtosopimuksen mukaisesti on kaupungin kustannettava likaisissa töissä työskenteleville työntekijöilleen suojavaatteita, mikä huomioonottaen merkittiin varaston menoihin 1 000 000 mk:n määräinen uusi momentti Suojavaateetus. Varaston menoihin sisältyviin korjauspajan menoihin merkittiin uusi 400 000 mk:n suuruinen momentti Koneiden hankinta silinteriporakoneen hankkimista varten. Puhtaanapitomenojen pääasiallisin lisäys tapahtui sopimusten mukaisissa kiinteistöpuhtaanapitomenoissa, joiden lisäys koko puhtaanapitomenojen, 11 298 075 mk:n suuruisesta lisäyksestä, oli 6 588 860 mk eli lopullinen määrä 26 939 574 mk. Korvaus satamarakennusosaston yleiskustannuksista korotettiin 15 000 mk:aan. Työntekijäin ja työmäärärahoista palkattujen kuukausipalkalla olevien viranhaltijoiden erinäiset edut nimisen luvun suurin menojen lisäys koski kesälomapalkkoja, joiden määrä nousi 28 000 000 mk:aan. Sairausavun tilille merkittiin 14 000 000 mk, joten momentin lisäys oli 800 000 mk. Kansanelä-

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 82.

kelaitokselle suoritettavien vakuutusmaksujen määrä korotettiin 4 000 000 mk:aan, kun sitä vastoin reserviin kutsuttujen palkkausmenoja vähennettiin 550 000 mk:sta 250 000 mk:aan. Luvun Erinäiset menot ainoa momentti Poistot ja palautukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi, korotettiin 50 000 mk:sta 100 000 mk:aan. Pääluokan viimeiseen lukuun, Käyttövarat, sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja korotettiin 4 milj. mk, joten ne nousivat 11 000 000 mk:aan; yleisten töiden lautakunnan käyttövarojen määrä oli entinen eli 100 000 mk.

Kolmannentoista pääluokan menot, liikennelaitoksen menot, nousivat siinä määrin, että huomioonottaen laitoksen sekä tulot että menot, arvioitiin pääluokan menoissa talousarviovuonna syntyvän vajeusta 759 055 mk kertomusvuoden talousarvion mukaisesti oltua ylijäämää 3 629 114 mk. Raitiotieliikenne nimisen luvun arviomenojen lisäys oli lähes 250 milj. mk. Itse raitiotieliikennettä koskevien menojen lisäys oli 188 576 037 mk, josta 161 476 037 mk oli palkkamenojen lisäystä ja 27 000 000 mk koski käyttövoiman menojen lisäystä käyttövoiman tilin noustessa 45 000 000 mk:aan. Ratojen ja ilmajohton kunnossapitomenot nousivat 17 270 425 mk sisältyen tähän lisäykseen mm. uutena eränä korokkeita ja laskutustöitä varten 4 000 000 mk. Raitiotievaunuston kunnossapitomenojen lisäys oli 40 352 861 mk eli lopulliset arviomenot 123 345 835 mk, jolloin varsinaisiin korjauksiin merkittiin uutena menoeränä 5 000 000 mk pyörärenkaita varten ja 550 000 mk suoja-pukuihin sekä varsinaisiin huoltovaroihin 10 000 000 mk jarrutönkiä varten. Omnibusliikenteen menot nousivat 81 710 940 mk. Itse omnibusliikenteen menojen lisäys oli 60 708 450 mk menojen lopullisen määrän ollessa 101 583 150 mk. Omnibusvaunuston kunnossapitomenot lisääntyivät 19 810 490 mk, mihin uutena menoeränä sisältyy mm. 1 500 000 mk akkumulaattorien korjauksia varten. Luku Johdinautoliikenne oli uusi ja sen menojen yhteissumma 3 474 000 mk, joka jakautui seuraaville momenteille: Palkat, 1 880 000 mk, Käyttövoima ja voiteluaineet, 750 000 mk, Sekalaiset menot, 110 000 mk, ja Johdinvaunuston ja ilmajohtojen kunnossapito, 734 000 mk. Laivaliikenne nimisen luvun sisältämät höyrylaiva J. L. Runebergia koskevat menot arvioitiin 3 951 135 mk pienemmiksi edellisestä, 7 176 135 mk:n suuruudesta arviomäärästä eli 3 225 000 mk:n määrin. Pilketehaan ja sahan käyttökustannuksiin, jotka muodostivat puheena olevassa pääluokassa oman lukunsa, varattiin 4 000 000 mk; uutena eränä merkittiin 500 000 mk kuljetuskustannuksia varten. Pääluokan luvussa Yhteiset sekalaismenot, arviomenot nousivat 233 104 000 mk:sta 265 085 000 mk:aan. Momentti Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut korotettiin 46 644 000 mk:sta 60 405 000 mk:aan. Yhteisistä sekalaismenoista poistettiin kertomusvuoden talousarviotilit Verot ja Kalliinanjanlisäykset. Pääluokan viimeisen luvun, Käyttövarat, sisältämät liikennelaitoksen lautakunnan käyttövarat korotettiin 400 000 mk:sta 1 600 000 mk:aan.

Neljännentoista, satamien menot käsittävän pääluokan hallintomenojen mainontaa koskeva määräraha pysytettiin kertomusvuoden vastaavan arviomäärän, 200 000 mk:n, suuruisena ja varattiin siitä 170 000 mk tällä kertaa suomenkielisen satamakäsikirjan kustantamiseen. Satamien liikennemenot nousivat 50 547 387 mk. Sääntöpalkkaisten virkain palkkausmenojen lisäys oli 25 449 006 mk; palkkausmenoja arvioitaessa otettiin huomioon valtuuston päätös ¹⁾ eräiden satamalaitoksen kassa- ja tiliviraston sekä varastois- ja laiturihuolto-osaston virkain uudelleenjärjestelystä. Momentille Työpalkat, jonka arviomenot nousivat 10 268 581 mk lopullisten menojen ollessa 24 073 810 mk, merkittiin uutena menoeränä 341 100 mk uuden satamahinaajan miehistön palkkaamiseen ja 10 000 mk ylityönä suoritettavaa vedenjakelua varten. Kaluston hankintamenoja korotettiin 5 400 000 mk eli 250 000 mk:sta 5 650 000 mk:aan. Tähän määrään sisältyy 2 250 000 mk 3 kuljetusvaunun (truck), 2 000 000 mk autonosturin ja 1 000 000 mk 2 hiilikauhan hankintaa varten. Käyttökulujen menojen lisäys ylitti 8 milj. mk määrärahan noustessa 19 742 200 mk:sta 28 040 000 mk:aan. Vakuutusmaksut korotettiin 2 425 000 mk:aan. Satamajäänsärkijä Otson vakuutusmaksu pysytettiin entisenä, 1 515 000 mk:na, ja uuden hinaajan vakuutusmaksuun varattiin 510 000 mk. Luvun Korjaus ja kunnossapito tilapäisen työvoiman tilille merkittiin uutena menoeränä 10 kuukaudeksi palkkattavan kartoittajan palkkausmenot. Kiinteiden laitteiden arviomenoja lisättiin 3.5 milj. mk menojen lopullisen määrän noustessa 11 800 000 mk:aan. Korjaus- ja kunnossapitoluvun menot lisääntyivät kaikkiaan 14 565 663 mk menojen lopullisen summan ollessa

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 86.

34 222 790 mk. Kalliinajanlisäyksiä koskevan määrärahan poisjättäminen luvusta Yhteiset sekalaiset menot vaikutti osaltaan tämän luvun menojen vähenemiseen, jotka vähenivät kaikkiaan 18 214 934 mk. Luvun momentin, Osuus kaupungin suorittamiin eläkkeisiin, lisäys oli 1. s milj. mk lopullisen summan tultua korotetuksi 9 500 000 mk:aan. Momentti Nosturinhoitajain lääkärihoito ja lääkkeet poistettiin. Menojen vähäistä alenemista on havaittavissa momenteilla Laitteiden arvon kuoletukset ja Pääoma-arvon korko, joista edellinen aleni 8 148 900 mk:sta 7 418 900 mk:aan ja jälkimmäinen 17 973 750 mk:sta 17 669 193 mk:aan. Tullilaitoksen aiheuttamat menot merkittiin entisiin, 2 012 885 mk:n määrin. Avustukset nimiseen lukuun lisättiin 40 000 mk:n suuruinen momentti Suomenlinnan odotushuoneen vuokra. Puheena olevan pääluokan viimeiseen lukuun, Käyttövarat, sisältyviä satamalautakunnan ja kaupunginhallituksen käyttövaroja korotettiin hieman lopullisten varojen ollessa vastaavasti 150 000 mk ja 300 000 mk.

Viidennentoista pääluokan, Teurastamo, arviomenot ja -tulot huomioonottaen oli laitoksen arvioitu voitto talousarviovuonna 1 383 217 mk laitoksen kertomusvuonna tuotettua tappiota 2 242 042 mk. Teurastamon menojen lisäys oli n. 19 milj. mk lopullisten menojen noustessa 31 853 959 mk:aan. Sääntöpalkkaisten virkain palkkamenoihin merkittiin valtuuston päätöksen ¹⁾ edellyttämät 35 palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa ja 37 palkkaluokkaan kuuluvaa vahtimestarin virkaa koskevat varat tammiukuun 1 p:stä 1948 lukien. Lämpökustannukset, joita varten kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty 210 250 mk:n suuruinen määrä edellisistä vuosista säästyneen riittävän polttoainevaraston vuoksi, korotettiin nyt 4 204 375 mk:aan. Mahdollisuuksien mukaan korotettiin laitoksen tarpeellisia hankinta- ja kunnossapitomenoja seuraavasti: koneiden ja työkalujen hankintamenot 1 000 000 mk:aan, yleisten laitteiden kunnossapitomenot 1 500 000 mk:aan ja rakennusten, teiden ja ratojen korjaus- ja kunnossapitomenot 4 000 000 mk:aan. Käyttövoiman tilille merkittiin n. 1.4 milj. mk:n lisäys eli yhteensä 2 342 500 mk ja aputeurastajien palkkausmenoihin varattiin 2 616 240 mk huomioonottaen 52 800 49: 55 mk:n tuntipalkan suuruista työtuntia vastaavien lukujen kertomusvuonna oltua 179 040, 4 800 ja 37: 30.

Elintarvikekeskuksen pääluokan, kuudennentoista, sekä arviomenot että -tulot huomioonottaen, laskettiin laitoksen tuottavan voittoa 4 379 320 mk voiton kertomusvuonna oltua 2 133 168 mk. Laitoksen menojen lisäys oli lähes 2 milj. mk lopullisten menojen noustessa 64 620 680 mk:aan. Pohj. Esplanaadikadun 11—13:a koskevan tilitysvuokran siirtäminen ensimmäiseen pääluokkaan kaupunginvaltuuston vuokramenoihin sekä lisäksi Hietarannan kahvilan vuokran poistaminen aiheuttivat vuokramenojen alenemisen 1 458 500 mk:aan. Tavarano ostot nimiselle momentille merkittiin 41 000 000 mk arviomenojen edellisessä talousarviossa oltua 49 500 000 mk.

Seitsemännentoista, teknillisten laitosten pääluokan kohdalla arvioitiin, huomioonottaen laitosten sekä tulot että menot, laitosten talousarviovuonna tuottavan ylijäämää kaasu- ja sähkölaitoksen kertomusvuoden talousarvion mukaisesti tuotettua ylijäämää jo kertomusvuonnakin, mutta vesijohtolaitoksen tuotettua tällöin tappiota 5 768 322 mk. Ylijäämistä tarkemmin tulosääntöä koskevassa selostuksessa. Laitosten määrärahoja koskevana muodollisena muutoksena mainittakoon kertomusvuoden hallinnon ja käyttövarojen momenttien, Osuus hallituksen menoista ja Teknillisten laitosten hallituksen käytettäväksi, muuttaminen vastaavasti seuraavasti: Osuus lautakunnan menoista ja Teknillisten laitosten lautakunnan käytettäväksi. Vesijohtolaitoksen menot lisääntyivät kaikkiaan 31 680 613 mk. Laitoksen kassa- ja tiliviraston menolisäys oli lähes 4 milj. mk viraston menojen loppusumman ollessa 5 600 775 mk. Sääntöpalkkaisten virkain palkkausmenojen tavanimukaisen korottamisen ohella oli lisättävä tilapäisen työvoiman palkkausmenoja tilapäisten mittarinlukijain lukumäärän kasvaessa jakelualueen laajentumisen vuoksi. Vesijohtolaitoksen käyttöä koskevat menot lisääntyivät lähes 17 milj. mk. Näiden menojen palkkatilin uusina menoerinä mainittakoon 120 000 ja 130 000 mk:n suuruiset palkkausmenot vastaavasti kemistien pävyystyspalkkioita ja työnjohtajan palkkausta varten. Menojen suurin nousu, 10 810 000 mk:n määräinen, syntyi veden puhdistusta ja pumppuamista koskevissa määrärahoissa, joihin merkittiin 35 390 000 mk. Merkittävimmät lisäykset kohdistuivat puheena olevan määrärahan vedennostokuluihin, jotka nousivat 6 920 000 mk eli 12 250 000 mk:aan, ja kemiallisen puhdistuksen

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 88.

menoihin, joihin sisältyvää aktiivihiihtä koskeva menoerä mm. korotettiin 60 000 mk:sta 2 500 000 mk:aan aktiivihiihtien käytön yleistämiseksi eränä vuodenaikoina; uutena menoeränä merkitiin puheena olevalle tilille 500 000 mk saostusaltaiden tehon lisäämistä tarkoittavien tutkimusten edistämiseen. Vesijohtolaitoksen jakelua koskevat menot arvioitiin 15 180 790 mk:n määrin, joten lisäys edellisistä menoista oli n. 6.7 milj. mk. Yhteiset sekalaismenot luvun menojen lisäys oli 3 120 000 mk. Luvun momentille Työntekijäin erinäiset edut merkittiin uusina menoerinä 180 000 mk suoja-pukujen hankkimiseen ja 20 000 mk tuotantokomitean käyttöä varten. Työkalujen ja kaluston hankintamenoja korotettiin 500 000 mk:sta 1 800 000 mk:aan, mihin summaan sisältyy 1 400 000 mk 2 uuden kuorma-auton hankkimiseen. Vakuutusmaksujen määrärahasta poistettiin 1 000 000 mk:n suuruiset sotavakuutusmaksut, joten kiinteistöjä sekä irtaimistoa ja tarvikkeita koskeva vakuutussumma nousi ainoastaan 100 000 mk:aan. Uutena momenttina vesijohtolaitoksen sekalaismenoihin merkittiin 5 000 000 mk:n suuruinen määräraha kaupunginhallituksen käytettäväksi palkkojen järjestelyä varten. Entinen momentti Kalliinajanlisäykset ja palkankorotukset voitiin poistaa. Vesijohtolaitoksen lukuun sisältyvät teknillisten laitosten lautakunnan ja kaupunginhallituksen käyttövarat merkittiin entisen suuruisiksi, yhteensä 150 000 mk:n määrin. Kaasulaitoksen menot nousivat 21 907 320 mk. Tuntuvimmin nousivat kassa- ja tiliviraston menot, yhteensä n. 10 milj. mk. Viraston palkkausmenojen lisäyksen muodostaessa suurimman erän, 7 620 603 mk, 2 500 000 mk kohdistui momenttiin Kaasumittarirahakkeet ja provisiot rahakkeiden myynnistä tämän momentin määrärahan tultua korotetuksi 4 100 000 mk:aan. Kaasulaitoksen käyttöä koskevien määrärahojen palkkatilille merkittiin uusi 9 000 mk:n suuruinen menoerä isännöitsijän tehtävien palkkausta varten. Kaasunvalmistuksen aine- ja työ-kustannusten menot alenivat lopullisesti 8 297 700 mk kertomusvuoden menoista määrärahan eri menoerissä tapahduttua muutoksia kumpaankin suuntaan. Näiden menojen tuntuvin aleneminen, n. 15 milj. mk:n määräinen, tapahtui kaasutettavien hiiltien kustannuksissa; höyry- ja syöttövesikustannukset alenivat n. 6.6 milj. mk. Momentin lopulliset menot olivat 351 428 400 mk. Kaasunvalmistuksen sivutuotteita koskevat menot nousivat n. 3.5 milj. mk. eli 15 755 000 mk:aan. Momentille Korjaukset ja muut kustannukset merkittiin 22 500 000 mk, joten menojen lisäys oli 6.5 milj. mk. Kaasulaitoksen jakelumäärärahojen lähes 8 milj. mk:n suuruisesta noususta koski huomattava osa tiliä Korjaukset ja muut kustannukset, joka korotettiin 4 500 000 mk:sta 8 263 000 mk:aan. Laitoksen yhteisten sekalaismenojen loppusumma osoitti 3 269 000 mk:n vähennystä kertomusvuoden vastaavasta määrästä. Uutena momenttina sekalaismenoihin merkittiin 7 000 000 mk:n määräraha kaupunginhallituksen käytettäväksi palkkojen järjestelyä varten. Momentti Kalliinajanlisäykset ja palkankorotukset voitiin poistaa. Momentille Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut merkittiin uutena menoeränä 20 000 mk tuotantokomiteaa varten. Kaasulaitoksen lukuun sisältyvät teknillisten laitosten lautakunnan ja kaupunginhallituksen käyttövarat arvioitiin entisen suuruisiksi, vastaavasti 50 000 mk:n ja 500 000 mk:n määrin. Sähkölaitoksen menojen lisäys oli erittäin tuntuva, 310 633 933 mk. Kassa- ja tiliviraston palkkausmenojen lisäys oli lähes 14.5 milj. mk; näihin menoihin merkittiin uutena menoeränä 500 000 mk säännöstelyn aiheuttaman lisätyövoiman palkkaamiseen sekä 500 000 mk:n erä säännöstelyn aiheuttamien toimisto- ym. kulujen suorituksiin. Menojen suurin lisäys syntyi sähkölaitoksen käyttöä koskevissa määrärahoissa, jotka nousivat n. 246 milj. mk lopullisten menojen ollessa 588 454 845 mk. Näihin menoihin kuuluvien energianhankinnan ja käyttötarvikkeiden menojen lisäys oli n. 218.6 milj. mk arviomenojen määrän ollessa 536 700 000 mk. Momentti Korjaukset ja muut kustannukset korotettiin 24 550 000 mk:aan, josta 750 000 mk varattiin höyryvoimalaitoksen käyttöinsinöörin asunnon muutostöitä varten, ja palkkausmenoihin lisättiin 12 000 mk:n suuruinen uusi menoerä isännöitsijän tehtävistä suoritettavan palkkion maksamiseen. Sähkölaitoksen jakelua koskevat määrärahat nousivat kaikkiaan n. 17.5 milj. mk, mistä 5 550 000 mk:n suuruinen lisäys tuli korjausten ja muiden kustannusten osalle. Laitoksen yhteisten sekalaismenojen lisäys oli 30 265 000 mk. Näihin menoihin kuuluva momentti Laitteiden arvon kuoletukset korotettiin 29 100 000 mk:aan, joten menojen lisäys oli 15 milj. mk. Määrärahaa Korot konttokuranttilille kaupunginkassassa jouduttiin korottamaan 18 milj. mk eli lopullisesti 20 000 000 mk:aan suurten polttoainehankintojen ja uudisrakenteiden etumaksujen vuoksi. Työkalujen ja kaluston hankintamenoihin varattiin kaikkiaan 3 500 000

mk, mihin sisältyy 2 500 000 mk yhden henkilöauton, yhden kuorma-auton ja yhden katuvaloporrassauton hankkimiseen. Momentille Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut merkittiin uutena eränä 50 000 mk tuotantokomitean palkkioita ja kuluja varten. Sähkölaitoksen yhteisiin sekalaismenoihin lisättiin 12 000 000 mk:n suuruinen uusi määräraha kaupunginhallituksen käytettäväksi palkkojen järjestelyä varten. Entinen momentti Kalliinajanlisäykset ja palkankorotukset poistettiin. Kysymyksessä olevan laitoksen menoihin erillisenä tilinä kuuluvat höyrynyyntiä koskevat kulut alennettiin 24 500 000 mk:aan merkitsemällä samalla momentin nimeksi Kaasulaitokselle ym. myytävän höyryn hankinta. Sähkölaitoksen luvun viimeiseen nimikkeeseen, Käyttövarat, sisältyviä teknillisten laitosten lautakunnan ja kaupunginhallituksen käyttövaroja korotettiin hieman, joten summat nousivat vastaavasti 200 000 mk:aan ja 1 500 000 mk:aan.

Sekalaiset yleiset menot nimisessä kahdeksannessatoista pääluokassa lopulliset menot vähenivät 315 886 000 mk kertomusvuoden vastaavasta määrästä, jolloin menot päinvastoin nousivat 524 173 950 mk. Pääluokan ensimmäiseen lukuun, Erinäiset määrärahat nimiseen, sisältyviä avustuseriä korotettiin melkein kauttaaltaan n. 25 %. Poikkeuksen näistä korotuksista teki Helsingin kaupungin historiatuomikunnan käyttöä varten merkitty avustuserä, jota alennettiin kertomusvuoden 2 000 000 mk:sta 300 000 mk:aan. Uutena momenttina lisättiin lukuun 5 000 000 mk:n suuruinen summa Helsingin kaupungin 400-vuotisjuhlan valmisteluja varten. Tämän luvun menot nousivat lähes 4. s milj. mk menojen loppusumman ollessa 10 529 000 mk. Pääluokan menojen vähentyminen tapahtui sen toisessa ja viimeisessä luvussa Käyttövarat, jonka loppusumma aleni 826 600 000 mk:sta 506 400 000 mk:aan eli kaikkiaan 320 200 000 mk. Tähän lukuun sisältyviä kaupunginvaltuuston samoin kuin kaupunginhallituksen yleisiä käyttövaroja korotettiin, edellisiä 5 milj. mk ja jälkimmäisiä 3 milj. mk, ja kaupunginhallituksen käyttövarat kaupungin edustustilaisuuksia varten korotettiin 600 000 mk:sta 2 000 000 mk:aan. Kertomusvuoden talousarvion kaupunginhallituksen käyttöön varatut varat kalliinajanlisäyksiin ja palkankorotuksiin palkannauttijoille sekä arvaamattomia menoja varten rahanarvon vakiintumattomuuden johdosta, varat kalliinajanlisäyksiin eläkkeennauttijoille, sekä varat kalliinajanlisäyksiin kaupungin leski- ja orpokassan eläkkeennauttijoille merkittiin kaikki samalle momentille Palkkojen ja eläkkeiden korottamiseen, kaupunginhallituksen käytettäväksi, alentamalla samalla kertomusvuoden menot 818 000 000 mk:sta 485 000 000 mk:aan. Uusina momentteina käyttövaroihin merkittiin kaupunginhallituksen käytettäväksi 1 200 000 mk:n suuruinen määräraha veden hinnan korottamiseen johdosta ja 2 200 000 mk:n suuruinen määräraha kokouspalkkioiden korottamisen johdosta.

Yhdeksännentoista pääluokan, Korot ja lainakustannukset, menot vähenivät kaikkiaan 1. s milj. mk kertomusvuoden vastaavista menoista. Menojen vähentymistä tapahtui pääluokan ensimmäisen luvun Vakautetun velan korot nimikkeessä Ulkomaisessa rahassa maksettava velka, jonka osalta menot alenivat n. 1.4 milj. mk eli 19 721 378 mk:aan ja nimikkeessä Suomen rahassa maksettava velka, missä vähennys oli 3.7 milj. mk eli lopulliset menot 56 669 816 mk. Koko luvun menojen loppusumma oli 78 225 522 mk, joten menot vähenivät n. 4.4 milj. mk. Tilapäisluoton korkomenoihin, jotka muodostivat pääluokan toisen luvun, merkittiin 2 000 000 mk:n suuruinen korotus, joten nämä menot nousivat 50 000 000 mk:aan. Pääluokan kolmannessa ja viimeisessä luvussa Kurssitappiot, kustannukset ja poistot, tapahtui muutoksia kumpaankin suuntaan, joista mainittakoon momentin Leima- ym. verot korottaminen 100 000 mk:sta 2 000 000 mk:aan ja 23 pääluokasta siirretyn kuoletusten kurssitappioita koskevan määrärahan korottaminen 9 000 000 mk:sta 12 500 000 mk:aan sekä korkojen kurssitappioihin varatun määrärahan alentaminen 5 milj. mk eli 20 000 000 mk:aan.

Verojen poistojen ja palautusten pääluokassa, joka on järjestyksessä kahdeskymmenes, momentti Kunnallisverojen poistot ja palautukset aiheutti 19 000 000 mk:n vähenyksen.

Pääomamenot alkavan kahdennenkymmenennen ensimmäisen pääluokan, Tuloa tuottavat pääomamenot, lukuun Kiinteistöostot merkittiin valtuuston päättämät määrät, 2 200 000 mk Nurmijärven pitäjän Nukarin kylässä olevan Pengerkoski nimisen tilan ostoon ¹⁾, 4 750 000 mk Munkkiniemen korttelin n:o 48 tonttien n:o 1, 3 ja 5 ostoon ²⁾,

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 54. — ²⁾ S:n s. 69.

875 000 mk Lauttasaaren Pohjoiskaaren n:ossa 48 olevien huvilarakennusten oston¹⁾, 200 000 mk kaistaleen lunastamiseen korttelin n:o 199 tontista n:o 2²⁾ ja 100 000 mk Herttoniemen tilan RN 5²¹ kohdalla olevien huvila-alueiden vuokraoikeuksien lunastamiseen³⁾. Lukuun Satamat merkittiin seuraavat uudet määrärahat: 8 000 000 mk ensimmäisenä eränä kahden nosturin hankkimiseen Rahapajanrantaan Katajanokalle, 10 000 000 mk Makasiinirannan matkustajapaviljonkia varten, 7 000 000 mk Katajanokan vuota- ja öljyvarastorakennuksen rakennustöitä varten, 3 000 000 mk Katajanokan tavara-asemarakennuksen perustustöitä varten, 2 000 000 mk satamatyöntekijäin väliaikaista pukeutumishuonetta varten Eteläsatamaan, 7 000 000 mk valtuuston päätöksen mukaisesti uuden hinaajan hankkimiseen⁴⁾ ja 850 000 mk Eteläsataman tullipaviljongin laajentamista varten. Aikaisemmin aloitettuja, v. 1948 jatkettavia töitä varten sisällytettiin lukuun seuraavat määrärahat: 3 850 000 mk lisämäärärahaa jo päätettyjä, vielä tekeväksi olevia töitä varten, mistä määrästä 150 000 mk uutena eränä uusia mukavuuslaitoksia varten satama-alueelle; 34 000 000 mk Eteläsataman makasiinirannan rakennustöitä varten; 2 500 000 mk Katajanokan rakennustöitä varten; 12 000 000 mk Sörnäisten sataman rakennustöitä varten; ja 17 500 000 mk Herttoniemen sataman rakennustöitä varten, mistä määrästä valtuuston päätöksen edellyttämä määrä, 6 000 000 mk, öljysataman väylän syventämiseen⁴⁾, ja 10 000 000 mk tien siirtoa ym. töitä varten Herttoniemen tilan RN 5²¹ kohdalla³⁾. Lisäksi merkittiin lukuun 1 000 000 mk täytteen ottoon rannoille, 2 500 000 mk laiturien uudistamiseen, 1 450 000 mk uusia venelaitureita varten sekä 19 588 000 mk uuden satamajäänsärkijähinaajan hankkimiseen. Lukuun Vesijohtolaitos sisältyy kahden entisen momentin, nimittäin Vesimittarien hankinta, jolle merkittiin 2 000 000 mk kuten kertomusvuonnakin, ja momentin Kaupunginhallituksen käytettäväksi, joka korotettiin 1 000 000 mk:aan, lisäksi seuraavat uudet määrärahat: valtuuston päätösten mukaisesti 1 100 000 mk Pitäjännäen teollisuusalueella rakenteilla olevien vesijohtojen valmiiksi saattamiseen⁵⁾ ja 5 500 000 mk Koskelantieltä Mannerheimintien pohjoispäähän tulevan päävesijohdon tunneli- ja maatoiden loppuunsaattamiseen⁵⁾, sekä 1 020 000 mk vesijohtolaitoksen talojohto-osaston asennuspajan muutostyötä varten, 650 000 mk kaupungin alueella tehtäväksi päätettyjen vesijohtojen valmiiksi saattamiseen, 425 000 mk Herttoniemen läntisellä asuntoalueella tehtäväksi päätettyjen vesijohtojen valmiiksi saattamiseen, 1 850 000 mk Herttoniemen teollisuusalueella tehtäväksi päätettyjen vesijohtojen valmiiksi saattamiseen, 30 000 000 mk Koskelantieltä Mannerheimintien pohjoispäähän tehtäväksi päätetyn päävesijohdon rakentamiseen, 1 100 000 mk vesijohdon rakentamiseen Lauttasaaren Salmisaarentien ja Lauttasaarentien väliselle Pohjoisniementien osalle, 2 500 000 mk uusien vesijohtojen rakentamiseen Pohjois-Haagaan, 14 500 000 mk uusien vesijohtojen rakentamiseen Pitäjännäen ja Marttilan invalidikylän alueille, 1 580 000 mk vesijohdon rakentamiseen Malmin sairaalasta Malmin kansakoululle sekä 1 230 000 mk vesijohdon ja vesipostin rakentamiseen Steniuksentien 13:n ja Pajapolun väliselle osalle. Kaasulaitoksen luvun menot nousivat n. 159 milj. mk laitoksen menojen loppusumman ollessa 187 683 419 mk. Momenttien, Pääputkiverkoston laajennus ja uusiminen, sekä Kaasumittarien osto, entiset, yli 2 milj. mk:n suuruiset määrärahat alennettiin kummatkin 1 000 000 mk:aan; 4 viistokammioniunin rakennustöiden jatkamista varten merkittiin 18 000 000 mk:n suuruinen lisämääräraha. Uusina momentteina merkittiin kaasulaitoksen lukuun seuraavat määrärahat: 175 000 mk kaasumittarirahakkeiden laskemis- ja käärimiskoneen hankkimiseen, 3 013 000 mk työkoneiden hankkimiseen käyttöosastolle, 5 500 000 mk kaasulaitoksen osuutena Suvilahden viemäriin rakennuskustannuksiin, valtuuston päätöksen mukaisesti 155 000 000 mk kaasulaitoksen laajennustöitä varten⁵⁾, 630 000 mk työkoneiden hankkimiseen asennustyöpajalle, 375 000 mk lämminilmatuuletuslaitteita varten ja valtuuston päätösten edellyttämät määrät, 83 556 mk ammoniakipesulaitteen⁶⁾ ja 306 863 mk kaasupumpun⁶⁾ hankkimiseen kaasulaitokselle. Kaupunginhallituksen käytettäväksi merkittiin 1 000 000 mk kuten kertomusvuonnakin. Sähkölaitoksen luvun kokoonpano oli osittain entinen; menojen lisäys oli lähes 285 milj. mk. Lisämäärärahoja aikaisemmin aloitettuihin töihin merkittiin mm. seuraavasti: 35 000 000 mk Meilahden 35/5 kV aseman rakennustöihin; 27 000 000 mk Vallilan 35/5 kV aseman

1) Ks. tämän kert. I osan s. 64 ja 196. — 2) S:n s. 69. — 3) S:n s. 70. — 4) S:n s. 87. — 5) S:n s. 90. — 6) S:n s. 91.

rakennustöihin, mistä määrästä 15 000 000 mk sähkölaitteiden alkuhankintaa varten; 300 000 000 mk Salmisaaren höyryvoimalaitosta varten; ja 14 000 000 mk asemien muuntajia ja sähkölaitteita varten. Entistä, johtoverkkoa ja jakelulaitteita koskevaa määrärahaa alennettiin lähes 65 milj. mk eli 60 070 000 mk:aan. Määrärahojen alenemista tapahtui myöskin momenteilla Suvilahden höyryvoimalaitos ja katuvalaistus. Sähkömittarien hankintamenot korotettiin 8 000 000 mk:aan. Uutena määrärahana lukuun merkittiin 600 000 mk:n suuruinen määrä tarkkuusmittarien hankkimista varten ja valtuuston päätöksen mukaisesti 1 030 000 mk Heikinlaakson sähkösuuskunnan johtoverkoston lunastamiseen ¹⁾). Kaupunginhallituksen käyttöä varten varattiin 1 000 000 mk:n käyttövarat. Lukuun Talorakennukset merkittiin uusina määrärahoina 477 000 mk korttelissa n:o 585 olevien työväenasuntojen korjaustöitä varten, 5 690 000 mk teurastamossa suoritettavia erinäisiä töitä varten sekä 1 500 000 mk kioskeja varten. Lisämäärärahoina merkittiin 25 000 000 mk:n suuruinen määrä kunnallisten asuinrakennusten rakentamiseen Kymin ja Limingantien varrelle, 18 160 000 mk kalasatamassa suoritettavia erinäisiä rakennustöitä varten sekä valtuuston päätöksen mukaisesti 922 825 mk asuntojen kunnostamiseen Kruunuvuorenkadun 11—13:ssa ²⁾). Korvaus rakennustoimiston yleiskustannuksista korotettiin 5 174 982 mk:aan. Liikennelaitoksen luvun menoissa syntyi lähes 149 milj. mk:n lisäys. Kokoonpanonsa puolesta lukuun sisältyi seuraavat uudet määrärahat: 49 277 000 mk rakennuksia varten, mistä määrästä valtuuston päätösten edellyttämät määrät, 440 000 mk, 2 huoltokanavan rakentamiseen liikennelaitoksen Vallilan autohalliin ³⁾, ja 303 000 mk vajarakennuksen korjaamiseen linja-autoja varten ³⁾); 15 000 000 mk keskuslämmityslaitteiden uusimiseen Töölön konepaja- ja hallialueella; 9 050 000 mk sähkölaitteiden uusimiseen Töölön ja Vallilan konepaja- ja hallialueilla; 6 000 000 mk koneellisten varusteiden hankkimiseen vaunuhuoltoon varten; 12 731 559 mk uusia ratoja varten, mistä määrästä 451 559 mk valtuuston päätöksen mukaisesti Haagan raitiotiesilmukan rakentamiseen ³⁾); 19 200 000 mk ratojen rakentamis- ja hoitokaluston hankkimiseen; sekä 3 642 210 mk valtuuston päätöksen mukaisesti moottorin hankkimiseen Korkeasaaren liikennettä varten rakennettavaan moottorilauttaan ⁴⁾). Uusien vaunujen hankinnan siirtomääräraha korotettiin 10 000 000 mk:sta 100 000 000 mk:aan. Sitä vastoin momentti, Konepajojen koneet ja varusteet, alennettiin 14 690 000 mk:aan ja momentti Koneita ja kalustoa ratatöihin, 2 500 000 mk:aan. Pääluokan kahdeksas ja viimeinen luku, Muut sijoitukset niminen, sisälsi seuraavat uudet määrärahat: valtuuston päättämät määrät, 9 180 000 mk, Oy. Mankala ab. nimisen yhtiön osakkeiden merkitsemiseen ⁵⁾, ja 4 080 000 mk, Oy. Helsingin kyllästyslaitos — Helsingfors impregneringsverk ab. nimisen yhtiön osakkeiden merkitsemiseen ⁵⁾; 4 210 500 mk Oy. Abborfors ab. nimisen yhtiön osakkeiden ostamiseen; sekä 2 806 650 mk Oy. Mankala ab. nimisen yhtiön osakkeiden oston.

Kahdennessakymmennessätoisessa, tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokassa talorakennusten lukuun merkityistä menoista, jotka nousivat kaikkiaan 193 474 295 mk:aan, tulee yleisen kunnallishallinnon rakennusten osalle 170 000 mk; oikeus- ja järjestystoimen rakennusten osalle 30 381 000 mk, mistä 30 000 000 mk poliisitalon rakentamiseen Vallilaan; terveydenhoidon rakennusten osalle 6 150 000 mk, mistä 6 000 000 mk desinfioimislaitoksen rakentamiseen; lastentarhain huoneistojen osalle 981 000 mk, mistä valtuuston päätökseen ⁶⁾ perustuen 530 000 mk lastentarhan sisustamiseen Lauttasaaressa Pohjoiskaaren 48:ssa; erinäisten rakennusten ja sekalaisten menojen osalle 6 960 000 mk, mistä mm. valtuuston päätöksen ⁷⁾ mukaisesti 658 000 mk:n lisämääräraha Kulosaaren kartanon rakennusten korjausten loppuunsaattamiseen, 562 000 mk saunan rakentamiseen Kulosaaren kartanoon, 412 000 mk saunan rakentamiseen Stansvikin kartanoon, valtuuston päätöksen ²⁾ mukaisesti 2 720 000 mk öljylämmityslaitteiden hankkimiseen eräisiin kaupungin kiinteistöihin, valtuuston päättämä määrä, 1 120 000 mk, ruokalarakennuksen rakentamiseen varastoalueelle Malminkadun 5:een ⁸⁾ sekä 985 000 mk suomenkielisen työväenopiston kesäkodissa Lauttasaaressa tehtäviä korjauksia varten; sairaalain rakennusten osalle 28 840 100 mk, mistä mm. valtuuston päätösten perusteella 490 000 mk kahden uuden höyrypadan hankkimiseen

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 92 — ²⁾ S:n s. 80. — ³⁾ S:n s. 85. — ⁴⁾ S:n s. 56. — ⁵⁾ S:n s. 13. — ⁶⁾ S:n s. 64. — ⁷⁾ S:n s. 82. — ⁸⁾ S:n s. 81.

kulkutautisairaalaan ¹⁾, 883 000 mk muutostöiden suorittamiseen Marian sairaalan lastenosastolla ²⁾, 1 700 000 mk:n lisämääräraha ullaakotilojen järjestämiseen asunto-tarkoituksiin Nikkilän sairaalassa ³⁾, 3 132 100 mk erinäisiä töitä varten Nikkilän sairaalassa, mistä 533 100 mk mukavuuslaitosten ym. järjestämiseen lääkärin ja henkilökunnan asuntoihin, valtuuston päätöksen mukaisesti 1 600 000 mk:n lisämääräraha uuden korva-, nenä- ja kurkkutautiosaston järjestämiseen Kivelän sairaalaan ⁴⁾, valtuuston päätöksen mukaan 948 000 mk muutostöiden suorittamiseen Kivelän sairaalan laboratoriossa ja fysikaalisella osastolla ⁴⁾, 345 000 mk erinäisiä Kivelän sairaalassa tehtäviä töitä varten, 1 283 000 mk erinäisiä tuberkuloosisairaalassa tehtäviä töitä varten, 655 000 mk erinäisiä Malmin sairaalassa tehtäviä töitä varten, valtuuston päätöksen mukaisesti 12 580 000 mk kulkutautisairaalan paviljonki IX:n korottamista varten ¹⁾, 3 770 000 mk kulkutautisairaalan talousrakennuksen lisärakennusta varten ¹⁾ ja 690 000 mk erinäisiä Malmin sairaalassa tehtäviä uusimistöitä varten; huoltotoimen rakennusten osalle 3 903 000 mk, mistä valtuuston päättämä ⁵⁾ määrä, 1 603 000 mk, kunnalliskodin F-rakennuksessa Koskelassa suoritettavia muutostöitä varten; lastensuojelulautakunnan rakennusten osalle 3 280 000 mk, mistä valtuuston päättämä ⁶⁾ määrä, 1 339 000 mk, Nukarin lastenkodissa Nurmijärvellä suoritettavia korjaus- ja uudistöitä varten; sekä kansakoulurakennusten osalle 112 809 195 mk, mistä valtuuston päätöksen perusteella 56 050 mk:n lisämääräraha kansakoulutalossa Puutarhakadun 1:ssä suoritettavia erinäisiä töitä varten ⁷⁾, 40 000 000 mk kortteliin n:o 837 rakennettavaa Käpylän uutta kansakoulurakennusta varten, 35 000 000 mk Snellmaninkadun kansakoulun pommitusvaurioiden korjaamiseen, 2 771 500 mk Tehtaankadun kansakoulun pommitusvaurioiden korjaamiseen, valtuuston päättämä määrä, 514 000 mk, Vartiokylän kartanon päärakennuksen osittaiseen kunnostamiseen kansakoulutarkoituksiin ⁷⁾, 553 000 mk näyttämön rakentamiseen Kaisaniemen kansakouluun, 198 000 mk Aleksis Kiven kansakoulussa tehtäviä muutostöitä varten, 6 058 000 mk Haagan kansakoulutalon lisärakennusta varten, ja 10 000 000 mk Maunulan kansakoulua varten; momentti Korvaus rakennustoimiston yleiskustannuksista korotettiin 17 503 845 mk:aan. Katujen ja teiden lukuun merkittiin uusia katuja ja teitä varten 53 340 000 mk, mistä valtuuston päättämä määrä, 320 000 mk, Itäisen Puistotien levittämistä varten ⁸⁾, 1 875 000 mk Lastenlinnantien ja Stenbäckinkadun välisen Linnankoskenkadun osan pohjoispuolen rakentamiseen, 5 500 000 mk Paciuksenkadun sillan pengerrystöiden jatkamiseen, 4 500 000 mk Pikku-Huopalahden yli vievän Paciuksenkadun sillan ensimmäisen rakennusvaiheen töihin, 325 000 mk Helsinginkadun ja Hellaantien välisen Eläintarhantien pohjoispuolen osan jalkakäytävän rakentamiseen, 2 760 000 mk Kumpulantien ja Koskelantien välisen Mäkelänkadun länsipuolen osan kunnostamiseen, 2 750 000 mk Kumpulankadun ja Toukolantien välisen Hämeentien osan oikaisuun, 600 000 mk Hämeentien itäpuolen levittämiseen korttelin n:o 669 kohdalla Arabia oy:n tontin osalta, 75 000 mk kävelytien rakentamiseen Helsinginkadulta Vesilinnanmäelle, 7 100 000 mk Hakaniementorin liikenteen järjestämiseen, 2 000 000 mk Lauttasaarentien jalkakäytävien rakentamiseen, 7 900 000 mk Nurmijärventien eteläosaa pitkin Haagan itäiselle rautatiealikäytävälle kulkevan tien tasoitukseen, 5 360 000 mk Haagan itäiseltä rautatiealikäytävältä Pohjois-Haagaan vievän tien tasoitukseen, 5 000 000 mk Pohjois-Haagan asutusalueen ensimmäisen rakennusvaiheen katujen tasoitukseen, 185 000 mk Partiotien ja Reimarsin Urheilutien välisen Puistotien osan tasoitukseen, 5 000 000 mk Malmin Hämeentien päällystämiseen ja jalkakäytävän rakentamiseen asutusalueen kohdalle, 1 000 000 mk Malmi — Tapanilan tien perusparannusta varten ja 1 090 000 mk tien oikaisuun Degerön sillan luona. Lisäksi lukuun merkittiin 4 865 000 mk lisämäärärahana aikaisemmin päätettyjä, vielä tekemättä olevia töitä varten, 1 500 000 mk mukavuuslaitoksen rakentamiseen Messuhallin eteläpuolelle, 2 000 000 mk Kaivopuiston rantatien töihin, 1 500 000 mk Kyläsaaren varastoalueen laajentamiseen, 16 000 000 Herttoniemen teollisuusalueen katu- ja tietöihin sekä 1 950 000 mk korvausta satamarakennusosaston yleiskustannuksista. Lukuun Viemärit merkittiin uusia viemäreitä varten kaikkiaan 17 525 000 mk, mistä 5 000 000 mk Pohjois-Haagan asutusalueen ensimmäisen rakennusvaiheen viemäritöihin, 4 500 000 mk Pohjois-Haagan viemäritunnelia varten, 3 500 000 mk Marttilan

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 48. — ²⁾ S:n s. 47. — ³⁾ S:n s. 50. — ⁴⁾ S:n s. 49. — ⁵⁾ S:n s. 53. — ⁶⁾ S:n s. 54. — ⁷⁾ S:n s. 61. — ⁸⁾ S:n s. 69.

Partiotien viemäristöä varten, 3 330 000 mk Kaironkadun viemäritöihin sekä 1 195 000 mk Steniuksentien 14:n ja 12:n välisen osan ja Steniuksentien 16:n ja Asematien välisen Pajapolun viemäritöihin. Viemäreiden uusimiseen varattiin 12 000 000 mk kuten kertomusvuonnakin. Lisämäärärahaa aikaisemmin päätettyjä, vielä tekemättä olevia töitä varten merkittiin 3 077 000 mk. Lisäksi merkittiin lukuun siirtomäärärahoina 5 000 000 mk Haagan puhdistamossa suoritettavien töiden aloittamiseen, 1 750 000 mk Kyläsaaren puhdistamon ilmastuosasto IV:n kuntoonpanemiseen, 3 050 000 mk Kyläsaaren puhdistamon kaasutehtaalle menevän kaasujohdon uusimiseen, 1 470 000 mk Rajasaaren puhdistamo varten, 350 000 mk Alppilan puhdistamon saostuskaivojen päällysrakenteen uusimiseen sekä 1 533 000 mk eräiden liitosalueella olevien palokaivojen korjaamiseen tai uusimiseen. Urheilukentät nimisen luvun talorakennusosaston alaiseksi merkittiin seuraavat määrärahat: 700 500 mk uimalaitoksissa suoritettavia erinäisiä töitä varten, 853 000 mk urheilukentillä suoritettavia erinäisiä töitä varten, 70 000 mk uuden käymälän rakentamiseen Herttoniemen hyppyrimäelle, 501 000 mk uuden ulkohuonerakennuksen rakentamiseen Pirttimäen retkeilymajan yhteyteen, 272 000 mk Munkkiniemen uimarannan järjestämiseen, 90 000 mk uimavartijan kopin rakentamiseen Malmin uimarannalle, 90 000 mk uimavartijan kopin rakentamiseen Vartiokylän uimarannalle ja 1 000 000 mk erinäisten sisustustöiden suorittamiseen uimastadionille. Luvun nimikkeeseen Katurakennusosasto merkittiin siirtomäärärahoina momentti Uusia urheilulaitteita vanhalla kaupunkialueella 3 426 000 mk:n, mistä valtuuston päättämä määrä, 750 000 mk, uimastadionin väliaikaiseen kunnostamiseen ¹⁾, Uusia urheilulaitteita liitosalueella 6 547 000 mk:n ja Lisämääräraha aikaisemmin päätettyjä, vielä tekemättä olevia töitä varten 1 440 000 mk:n suuruisin määrin. Lisäksi merkittiin lukuun 5 000 000 mk Pallokentän laajentamiseen, 730 000 mk uimastadionin aita varten, 2 000 000 mk velodromin ja ravi-radan välistä harjoitusalueetta koskevien töiden aloittamiseen sekä 2 271 950 mk korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista. Urheilukenttiä koskevat menot nousivat yli 13 milj. mk eli lopullisesti 24 991 450 mk:aan. Istutukset nimiseen lukuun sisällytettiin edellisessä talousarviossa esiintymättömiä määrärahoja 300 000 mk Kulosaaren kartanon puiston kunnostamiseen, 287 000 mk Maunulan leikkikentän lähimmän ympäristön kunnostamiseen, 1 419 000 mk pyöräilyradan ympäristön kunnostamiseen, 2 988 000 mk uimastadionin istutuksia varten, 508 000 mk Läntisen rantatien kunnostamisen jatkamiseen, 1 200 000 mk Puistokadun istutustöihin Lauttasaaressa, 250 000 mk Helsingin kaupungin puistotalojen istutuksia varten, 190 000 mk monistushuonetta varten Talin taimistoon, 1 420 000 mk puistikon järjestämiseen Harjutorille sekä 160 000 mk Tapanilan leikkikentän perustamiseen. Työttömyys- ja avustustöiden lukuun merkittiin entiset määrät, vastaavasti 2 000 000 mk ja 1 000 000 mk kaupunginhallituksen käytettäväksi erinäisiin avustustöihin sekä valtuuston määräyksen mukaisesti työttömyyden lieventämiseksi tarkoitettuihin töihin. Lisäksi v:een 1948 siirtyy käyttämättöminä 36 423 591: 10 mk työttömyyden lieventämiseksi tarkoitettuihin töihin. Lukuun Siirtolapuutarhat merkittiin valtuuston päättämä määrä, 3 700 000 mk, Pakilan siirtolapuutarhan kuntoonpanotöiden loppuunsaattamiseen ²⁾ sekä 370 000 mk korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista. Entisen luvun, Sekalaista, tilalle merkittiin Muut sijoitukset niminen luku, johon varattiin valtuuston päätöksen mukaisesti 2 500 000 mk kulkutautisairaalan tilapäissairaalalle hankittavia tarvikkeita varten ³⁾ sekä 1 506 061 mk kulkutautisairaalan uuden tarkastuspaviljongin kalustamiseen ³⁾. Viimeiseen lukuun, Käyttövarat, sisältyi entinen momentti, Kaupunginhallituksen käytettäväksi, 5 000 000 mk:aan korotettuna. Pääluokan menot nousivat 370 373 806 mk:aan.

Kahden viimeksi mainitun pääluokan menoista puheen ollen mainittakoon, että sellaisia pääluokkiin Tuloa tuottavat pääomamenot ja Tuloa tuottamattomat pääomamenot kuuluvia uudistöitä, joita varten talousarvioon oli merkitty siirtomääräraha, sai aloittaa ainoastaan kaupunginhallituksen suostumuksella.

Kahdennestakymmenennestäkolmannesta ja viimeisestä, velan kuoletuksen menot käsittävästä pääluokasta siirrettiin momentti Kuoletusten kurssitappiot 19 pääluokkaan. Velan kuoletus osoitti 7 232 543 mk:n vähennystä kertomusvuodesta.

Tulosääntö. Varsinaisten tulojen ensimmäisen osaston, Yleinen kunnallishallinto, luvun Kaupunginhallitus momentti Perittäviä oikeudenkäyntikuluja korotettiin 20 000

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 57. — ²⁾ S:n s. 82. — ³⁾ S:n s. 48.

mk:sta 100 000 mk:aan ja luvun Verotusvalmisteluvirasto momentti Verotusvalmisteluviraston osuus kirkkokonttorilta saatavasta korvauksesta verotusluettelon jäljennöksestä 60 000 mk:sta 150 000 mk:aan, joten osaston tulot nousivat kaikkiaan 170 000 mk eli 423 000 mk:aan kertomusvuoden vastaavasta määrästä.

Oikeus- ja järjestystoimi nimiseen toiseen osastoon merkittiin uusi, julkisten notaarien palkkiot ja toimituskirjain lunastukset käsittävä luku Maistraatti, 350 000 mk:n suuruisen. Luvussa Rakennustarkastus rakennustarkastuksesta saatavat toimitusmaksut korotettiin 1 600 000 mk:sta 2 500 000 mk:aan.

Kolmannen, palotoimen osaston tuloista sairaskuljetuksista saatavat tulot korotettiin 1 150 000 mk:sta 1 700 000 mk:aan.

Terveystenhoito nimisessä neljännessä osastossa alennettiin maidontarkastamon tulot 1 895 330 mk:aan niiden kertomusvuonna oltua 2 219 670 mk. Uusina tuloerinä tälle momentille merkittiin 14 580 mk kermankuljetusastioista saatavia tuloja ja 18 000 mk Espoon ja Helsingin pitäjien maidontarkastuksesta saatavia tuloja. Kouluhammasklinikan arviotulot korotettiin entisestä 3 050 000 mk:n määrästä 7 075 000 mk:aan; uutena tuloeränä tälle momentille merkittiin ammattikouluista saatava 750 000 mk:n suuruisen erä. Momenteille Kätilötoimi ja Terveysisartoimi tuloksi merkittävä valtionapu korotettiin edellisen kohdalla 126 540 mk:sta 498 825 mk:aan ja jälkimmäisen kohdalla 591 705 mk:sta 1 530 900 mk:aan korottamalla samalla kaupunginkätilöiden lukumäärä 2:sta 7:ään ja terveystisarten lukumäärä 9:stä 21:een. Äitiysneuvolat ja lastenneuvolat nimiselle momentille merkitty valtionapu alennettiin 1 128 000 mk:sta 950 000 mk:aan ja Malmin terveydenhuoltotoimiston ylläpitoa varten saatava valtionapu 280 000 mk:sta 100 000 mk:aan. Rottien hävittämisestä taloilta saatavat korvausmaksut korotettiin 400 000 mk:sta 1 200 000 mk:aan. Momentin, Muita tuloja, lopullinen määrä arvioitiin 32 520 mk:n suuruiseksi mm. erinäiset uudet vuokratulot huomioonottaen. Terveystenhoidosta kertyvät tulot lisääntyivät kaikkiaan 5 805 952 mk kertomusvuoden tuloista.

Sairaanhoidon osaston, viidennen, tulot osoittivat huomattavaa nousua, kaikkiaan 69 926 529 mk, mihin vaikutti pääasiallisesti sairaalataksojen korotus. Marian sairaalan osalta tulot lisääntyivät 6 000 000 mk, kulkutautisairaalan osalta 600 000 mk, Kivelän sairaalan osalta 8 000 000 mk, Nikkilän sairaalan osalta 3 300 000 mk ja tuberkuloosisairaalan osalta 2 800 000 mk. Huoltotoimen suoritettava korvaus sairaanhoidosta kaupungin sairaaloissa korotettiin 30 860 000 mk:aan. Näiden maksujen tuntuvim lisäys koski Nikkilän sairaalaa, jonka osalta korvaussumma korotettiin 11 400 000 mk:sta 21 000 000 mk:aan. Luontoiseduista kertyvät tulot lisääntyivät 16 707 329 mk ja nousivat kaikkiaan 35 619 174 mk:aan. Tuloksi laskettavan valtionavun lisäys oli 10 180 000 mk eli avustuksen lopullinen määrä 29 760 000 mk.

Kuudennen, huoltotoimen osaston luvussa Korvaukset huollosta nousivat sekä valtiolta saatavat korvaukset ja hyvitykset että yksityisiltä korvausvelvollisilta saatavat korvaukset 8 000 000 mk:aan ja vierailta kunnilta saatavat korvaukset 7 000 000 mk:aan. Kunnalliskodin yhteydessä toimineen työlaitoksen tultua lakkautetuksi jäivät eräät vähäisemmät tuloerät pois ja hoidokkien tulot päivätoista siirrettiin kunnalliskodin kohdalle, jonka tulot korotettiin 847 000 mk:aan. Jäljellä olevien työhuoneiden toiminnasta arvioidut tulot merkittiin omalle tulomomentille, Työhuoneet, 1 080 000 mk:n määrin. Luku, johon mm. edellä mainitut tulomomentit sisältyivät, muutettiin Kunnalliskoti laitokseen nimiseksi. Luvusta Tervalammen työlaitos ja maatila mainittakoon, että työlaitoksen tuloissa havaittava nousu aiheutui pääasiallisesti valtion ja kuntain irtolaisten hoidosta laitokselle suorittamista korvauksista. Tällöin korotettiin valtiolta perittävä hoitopäivämaksu 40 mk:sta 70 mk:aan ja kunnilta perittävä maksu 20 mk:sta 35 mk:aan. Uutena juloeränä laitoksen tuloissa oli 355 560 mk:n suuruisen valtion suoritettava osuus apulais-tohtajan, sairaanhoitajan ja lääkärin palkkoihin. Tervalammen työlaitoksen tulot maatilan tuoton osalta olivat 9 656 600 mk, johon uutena eränä sisältyi 200 000 mk tuloja kanalasta. Työtupien osalta tulot lisääntyivät n. 3 milj. mk myyntitulojen ollessa nyt 9 000 000 mk.

Lastensuojelu nimiseen seitsemänten osastoon sisältyvä tulomomentti Lastenhoito-korvaukset korotettiin 6 000 000 mk:sta 8 500 000 mk:aan ja momentti Koulukotien valtionapu 2 600 000 mk:sta 4 500 000 mk:aan. Momentti, Valtionapu eristyslaitoksen peruskustannuksiin ja käyttöön, voitiin poistaa.

Kahdeksannessa osastossa, Erinäiset sosiaaliset tehtävät, työnvälitystoimiston työnvälityksestä saama valtionapu korotettiin 3 627 500 mk:sta 3 700 000 mk:aan. Henkisen työn osaston samoin kuin nuoriso-osaston ja ammatinvalinnan ohjauksen osalta merkittiin v. 1948 entisen 60 %:n sijasta saatavan 50 %:n korvaus. Merimiesosaston ja ravintolaosaston osalta korvaus arvioitiin entisen suuruiseksi eli 50 %:ksi. Maatalousosaston menoista saatava korvaus poistettiin. Luvussa Korvaukset kansaneläkelain mukaan suoritettujen lisäläkkeiden kunnanosuuksista korotettiin vierailta kunnilta saatavat korvaukset 25 000 mk:sta 100 000 mk:aan. Kansanhuoltolautakunnan luvussa valtion osuus säännötelymääräysten valvonnasta aiheutuvista kustannuksista alennettiin entisestä 2 662 450 mk:n määrästä 1 677 180 mk:aan. Tulojen pääasiallinen nousu tapahtui luvussa Urheiluja retkeilylautakunta, jonka tulojen lisäys oli yhteensä 3 755 028 mk. Tästä lisäyksestä 1 939 528 mk tuli kansanpuistojen tulojen osalle, josta Korkeasaaren osuus oli 1 290 000 mk. Kansanpuistojen tulojen entinen momentti Kauppaneuvos Borgströmin puisto ja Tuurholman lepokodit muutettiin Tullisaari nimiseksi momentiksi. Urheilulaitokset nimikkeen arviotulot nousivat 4 633 384 mk:aan. Näihin tuloihin kuuluvat Käpylän raviradan tulot korotettiin 50 000 mk:sta 200 000 mk:aan ja momentin nimeksi merkittiin Käpylän ravirata sekä sen palloilu- ja yleisurheilukentät. Uutena nimikkeenä lukuun sisällytettiin retkeilystä, matkailusta sekä loman- ja vapaa-ajan vietosta saatavat tulot, jonka ainoalle momentille, Sekalaiset, merkittiin 263 000 mk. Osaston viimeinen luku, Työasiainlautakunta, oli uusi käsittäen 205 000 mk lääkärinpalkkioista ja muonarahaennakoista kertyviä korvauksia.

Järjestyksessä yhdeksännessä osastossa, Opetustoimi, suomenkielisten kansakoulujen valtionapu korotettiin 7 000 000 mk:sta 7 500 000 mk:aan ja ruotsinkielisten kansakoulujen valtionapu 1 950 000 mk:sta 2 100 000 mk:aan. Tällöin arvioitiin oppilaiden lukumäärän edellisissä kansakouluissa nousevan 15 000:een ja jälkimmäisissä kouluissa 4 200:een avustuksen suuruuden ollessa 500 mk oppilasta kohden. Suomenkielisten kansakoulujen saama korvaus vieraspaikkakuntalaisten oppilaiden koulunkäynnistä Helsingissä korotettiin 80 000 mk:sta 300 000 mk:aan ja seurojen suoritettavat korvaukset valaistuksesta ym. korotettiin 60 000 mk:sta 250 000 mk:aan. Luvussa Yleiset ammattikoulut kirjapainokoulun valtionapu ja luvussa Ammatteihin valmistavat koulut valmistavan poikain ja valmistavan tyttöjen ammattikoulun valtionapu korotettiin vastaavasti 351 489 mk:sta 1 418 862 mk:aan, 2 994 220 mk:sta 5 103 823 mk:aan ja 2 574 237 mk:sta 4 509 839 mk:aan; kussakin koulussa korotus oli 65 % koulun menoista. Luvussa Lastentarhat lastentarhojen valtionapu korotettiin 4 918 831 mk:sta 16 249 194 mk:aan, joten lisäys oli 11 330 363 mk. Samoin lasten ruokamaksut nousivat yli 1 milj. mk eli 4 917 700 mk:aan. Tulot Tapanilan ja Pakila—Pirkkolan lastentarhoista, jotka kertomusvuoden talousarviossa merkittiin samalle tulomomentille yhteensä 122 150 mk:n määrin, merkittiin nyt erillisinä Pirkkolaa, Tapanilaa ja Pakilaa koskevinä tulomomentteina vastaavasti 65 500 mk:n, 80 000 mk:n ja 54 000 mk:n määrin. Uusina tulomomentteina lukuun lisättiin momentit Tuloja Porvoonkadun päiväkodista, 56 600 mk:n, Tuloja Käpylän uudesta lastentarhasta, 250 600 mk:n, Tuloja Oulunkylän lastentarhasta, 110 500 mk:n ja Tuloja Haagan lastentarhasta, 80 000 mk:n, suuruisin määrin.

Kymmenennen osaston, Sivistystoimi, tuloja arvioitaessa korotettiin tulot kaupungin-kirjaston osalta 800 000 mk:sta 1 000 000 mk:aan ja kaupunginorkesterin osalta 2 600 000 mk:sta 3 655 000 mk:aan. Kaupunginorkesterin valtionapu merkittiin 450 000 mk:sta 1 000 000 mk:aan korotetuin määrin.

Kiinteistöt nimisen yhdenentoista osaston tulojen loppusumma osoitti 35 946 828 mk:n tulolisäystä. Tuntuvin lisäys tapahtui Maatalousosasto nimisessä luvussa, jonka tulojen lisäys oli 19 917 161 mk. Tästä määrästä 19 689 177 mk kohdistui tulolisäyksenä maatalousosaston hoitamista tiloista saataviin tuloihin korottamalla ne 50 153 000 mk:aan. Luvussa Tonttien ja alueiden vuokrat tulot nousivat 4 643 277 mk eli 31 126 183 mk:aan; luvun momentti, Asuntotontit, korotettiin 6 482 324 mk:aan, jolloin omakotitonteista saataviin vuokratuloihin merkittiin uusina tuloerinä vuokratuloja Maunulasta 30 640 mk ja Laajalahdesta 1 033 380 mk. Luvussa Kiinteistölautakunnan hoidossa olevien rakennusten ja huoneistojen vuokrat tulojen lisäys oli 6 019 200 mk. Tuntuvin lisäys tapahtui kaupungintalojen käteisvuokrissa, jotka korotettiin 4 694 774 mk:sta 8 884 606 mk:aan. Myynti- ja toripaikkojen vuokrat nimisessä luvussa tulojen lisäys oli 4 505 500 mk, mistä luvun ensimmäisen momentin, Kauppahallit, kioskit ja torit, tulojen osalle tuli tulolisäys-

tä 3 630 500 mk momentin koko määrän noustessa 14 772 500 mk:aan ja luvun toisen ja viimeisen momentin, Myyntipaikat, tulojen osalle lisäystä 875 000 mk, johon mm. sisältyy uutena eränä 152 300 mk ulkomainonnasta saatavia tuloja. Lukuun Siirtolapuutarhat merkittiin kaksi uutta momenttia, nimittäin Pakilan siirtolapuutarhan maanvuokra, 300 000 mk, ja Herttoniemen siirtolapuutarhayhdistyksen osuus siirtolapuutarhan vesijohtoon liittämiseen yleiseen vesijohtoverkostoon, 142 000 mk. Metsätalousoaston arviotulot osoittivat jälleen vähenemistä kertomusvuoden vastaavaan määrään verraten pääasiallisesti metsätuotteiden myynnistä saatavien arviotulojen vähennyttyä 4 500 000 mk:sta 3 596 000 mk:aan.

Yleiset työt nimisen kahdennentoista osaston tulojen loppusumma osoitti 30 940 400 mk:n lisäystä. Luvussa Voitot ja korvaukset suoritetuista töistä korotettiin momentti, Voitot tilaustöistä, 4 000 000 mk:sta 7 000 000 mk:aan. Momentti Valtionapu Lauttasaaren sillan kunnossapidosta poistettiin. Tulojen varsinainen lisäys tapahtui puhtaanapidon ja erinäisten tulojen luvuissa, joista edellisen tulolisäys oli 11 443 000 mk ja jälkimmäisen 16 562 400 mk. Puhtaanapidon osalta tuntuvimmat lisäykset kohdistuivat yksityisten katuosuuksien sekä yksityisten kiinteistöjen puhtaanapidosta saataviin tuloihin, joista edelliset korotettiin 5 000 000 mk:sta 8 000 000 mk:aan ja jälkimmäiset 22 100 000 mk:sta 29 000 000 mk:aan. Erinäisten tulojen osalta huomattavimmat tulojen lisäykset kohdistuivat puhdistuslaitosten tuottamiin tuloihin, jotka korotettiin 1 500 000 mk:sta 3 000 000 mk:aan, sekä rakennustoimiston yleiskustannuksista saataviin korvauksiin, jotka korotettiin 17 363 120 mk:sta 32 102 492 mk:aan.

Liikennelaitos nimisen, menosäännön mukaisesti kolmannentoista osaston tulot lisääntyivät kaikkiaan 370 530 000 mk. Suurimmat lisäykset syntyivät momenteilla Raitiotieliikenne ja Omnibusliikenne, joiden tulot korotettiin vastaavasti 470 000 000 mk:sta 743 000 000 mk:aan ja 79 000 000 mk:sta 161 000 000 mk:aan. Momentti Johdinautoliikenne oli uusi ja sille merkittiin tuloja 7 000 000 mk. Momentti Laivaliikenne muutettiin Meriliikenne nimiseksi ja arvioitiin sille tuloja entinen määrä, 5 000 000 mk. Kun otetaan huomioon liikennelaitoksen tulot, 937 130 000 mk, ja menot, 937 889 055 mk, oli laitoksen tuottama tappio 759 055 mk sen kertomusvuonna tuotettua ylijäämää 3 629 114 mk.

Neljännentoista osaston, Satamat, tulot osoittivat lisäystä 77 375 304 mk. Suurimmat korotukset tapahtuivat momenteilla Tuulaakimaksut ja Liikennemaksut, joista edelliset nousivat 28 000 000 mk:sta 50 000 000 mk:aan ja jälkimmäiset 27 000 000 mk:sta 50 000 000 mk:aan. Laituri- ja aluevuokria sekä Laiturihuoltotuloja korotettiin kumpiakin 11 000 000 mk edellisten noustessa 33 000 000 mk:aan ja jälkimmäisten 17 000 000 mk:aan. Venelaituritulot korotettiin 300 000 mk:sta 1 100 000 mk:aan. Huoneistovuokrat korotettiin 3 000 000 mk:aan, johon sisältyvät Munkkisaaren tehdasrakennuksen ym. huoneistovuokrat, kassa- ja tiliviraston ja varastoimis- ja laiturihuolto-osaston tilitysvuokrat, satamarakennusosaston toimistohuoneiston tilitysvuokra sekä tullin virastohuoneiden ja tullaustoimistohuoneiden tilitysvuokrat. Korvausta satamarakennusosaston yleiskustannuksista merkittiin 2 525 000 mk.

Viidennentoista osaston, Teurastamo, tulot nousivat huomattavasti, 22 700 124 mk:n määrin, kertomusvuodesta. Mm. teurastamon tulot korotettiin 1 300 000 mk:sta 7 700 000 mk:aan, lihantarkastusosaston tulot 750 000 mk:sta 4 650 000 mk:aan, tukkumyyntihallin tulot 800 000 mk:sta 6 000 000 mk:aan ja jäähdyttämön tulot 4 000 000 mk:sta 8 500 000 mk:aan.

Elintarvikekeskuksen osaston, kuudennentoista, tulot arvioitiin 69 000 000 mk:n määrin, joten lisäys kertomusvuoden tuloista oli 4 200 000 mk.

Teknilliset laitokset nimisen seitsemännentoista osaston tuloista mainittakoon, että kaikkien laitosten arvioitiin tällä kertaa, kuten menosääntöä koskevasta selostuksesta ilmenee, tuottavan ylijäämää, mikä vesijohtolaitoksen osalta oli 7 853 065 mk laitoksen kertomusvuonna tuotettua vajaan 5 768 322 mk, kaasulaitoksen osalta ylijäämää 21 461 527 mk sen kertomusvuonna oltua 28 443 775 mk ja sähkölaitoksen osalta 37 639 965 mk sen kertomusvuonna oltua 3 942 798 mk. Vesijohtolaitoksen tulojen loppusumma osoitti kertomusvuoden tuloihin verraten 45 302 000 mk:n lisäystä. Tulojen nousu tapahtui pääasiallisesti momentilla Vedenmyynti, jonka tulot, kansanhuoltoministeriön heinäkuun 15 p:nä 1947 v:n 1947 loppuun vahvistaman taksan mukaisesti arvioituina, korotettiin 78 700 000 mk:sta 122 000 000 mk:aan. Kaasulaitoksen tulojen loppusumma

osoitti 14 925 072 mk:n lisäystä. Laitoksen tulot sivutuotteista korotettiin 265 337 900 mk:aan, joten näiden tulojen lisäys kertomusvuodesta oli 9 337 900 mk. Lukuun lisättiin uusi 5 500 000 mk:n suuruinen momentti Mittarin vuokrat. Sähkölaitoksen tulojen loppusumma osoitti 344 331 100 mk:n lisäystä. Tulojen suurin nousu kohdistui yksityiskulutuksen tuottamiin tuloihin, jotka korotettiin 434 500 000 mk:sta 714 078 000 mk:aan, joten tulojen lisäys tältä osalta oli 279 578 000 mk. Raitiotievirrasta saatavat tulot korotettiin 16 800 000 mk:sta 45 000 000 mk:aan ja kaupungin laitosten kulutuksesta arvioitujen tulot 16 690 000 mk:sta 48 775 000 mk:aan. Katuvalaistuksesta ja sinisen alueen satamavalaistuksesta kertyvät tulot merkittiin kertomusvuoden talousarviosta poiketen kahdelle momentille, nimittäin momentille Katuvalaistus vanhalla kaupungin alueella ja sinisen alueen satamavalaistus, ja momentille Katuvalaistus liitosalueella, joista edelliselle arvioitiin tuloja 11 900 000 mk ja jälkimmäiselle 2 400 000 mk.

Kahdeksanteentoista osastoon, Sekalaiset yleiset tulot, kuuluva väkijuomayhtiön vuosivoitosta saatava osuus korotettiin 3 600 000 mk:aan.

Korot ja osingot nimisen yhdeksänentoista osaston tulot lisääntyivät yhteensä 37 374 433 mk. Tuntuvin lisäys, 29 430 000 mk:n suuruinen, tapahtui osaston ensimmäisessä luvussa Korot. Tämän luvun momentti, Omien laitosten konttokuranttitilit korotettiin 12 900 000 mk:sta 42 500 000 mk:aan, jolloin menosäännön mukaisesti mm. sähkölaitoksen konttokuranttitilin korko korotettiin 2 000 000 mk:sta 20 000 000 mk:aan ja liikennelaitoksen konttokuranttitilin korko 2 400 000 mk:sta 11 000 000 mk:aan. Sitä vastoin yleishyödyllisen rakennustoiminnan lainarahastoista kertyvät korot, jotka laskettiin velkakirjain mukaisten korkomäärien perusteella, alennettiin 1 140 000 mk:sta 870 000 mk:aan. Luvussa Osingot merkittiin Etelä-Suomen voima oy:n arviolta 6 %:n mukaan jakama osinko 721 620 mk:n suuruiseksi. Luku Laitosten pääoma-arvon korot osoitti tulojen lisäystä 8 495 443 mk. Tällöin arvioitiin mm. vesijohtolaitoksen pääoma-arvon korko 19 100 000 mk:n määrään ja sähkölaitoksen pääoma-arvon korko 24 600 000 mk:n määrään.

Kahdennenkymmenennen osaston, Verot, arviotulojen tuntuva kokonaislisäys, 1 153 050 971 mk:n suuruinen, kohdistui pääasiallisesti kunnallisveroihin. Veronlisäysten luvun toinen ja viimeinen momentti Veronkorotuksesta, korotettiin 12 000 000 mk:sta 20 000 000 mk:aan.

Pääomatulojen edellisen eli koko tulosäännön kahdennenkymmenennen ensimmäisen osaston, Kaupunginomaisuudesta saadut pääomatulot, tulot osoittivat tällä kertaa lisäystä 91 322 668 mk, mikä pääasiallisesti kohdistui lukuun Tulot kaupungin omaisuuden myynnistä. Tässä luvussa tulot tonttien myynnistä korotettiin 25 000 000 mk:sta 100 000 000 mk:aan ja hautapaikkamaksuista saatavat tulot 10 000 mk:sta 75 000 mk:aan, joten tulojen summa lisääntyi 75 065 000 mk lopullisen määrän ollessa 100 075 000 mk. Osaston ensimmäisen, Laitteiden arvon kuolelutukset nimisen luvun tulolisäys oli 16 270 000 mk, mistä 15 000 000 mk:n lisäys kohdistui sähkölaitoksen laitteiden arvon kuolelutukseen. Luvun Takaisin maksetut lainapääomat sisältämälle ainoalle momentille, Kaupungin myöntämien lainojen kuolelutukset, merkittiin v. 1948 lainoista suoritettavia kuolelutuksia 983 918 mk:n arvosta eli 12 332 mk vähemmän kuin kertomusvuonna.

Pääomatulojen jälkimmäisen ja koko tulosäännön viimeisen eli kahdennenkymmenentoisen osaston, Lainavarat, ainoassa luvussa Osoitukset lainavaroista osoitettiin vastedes otettavasta lainasta alla mainittuihin tarkoituksiin seuraavat rahamäärät: Eteläsataman Makasiinirannan rakennustöitä varten 34 000 000 mk, Sörnäisten sataman rakennustöitä varten 12 000 000 mk, Herttoniemen sataman rakennustöitä varten 17 500 000 mk, Katajanokan Rahapajanrannan nosturien hankkimiseen 8 000 000 mk, Katajanokan vuota- ja öljyvarastorakennuksen rakennustöitä varten 7 000 000 mk, uuden hinaajan hankkimiseen 7 000 000 mk ja uuden satamajäänsärkijähinaajan hankkimiseen 19 588 000 mk. Kysymyksessä olevan osaston tulojen loppusumma, 105 088 000 mk:n määräinen, osoitti tällöin 6 128 000 mk:n suuruisesta lisäystä kertomusvuoden 98 960 000 mk:n määrästä.

Kertomusvuoden säästö voitiin v:n 1948 talousarvioon merkitä 4 000 000 mk:sta 75 000 000 mk:aan korotetuina määrinä.

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Maistraatti. Sen jälkeen kun kunnallispormestari L. R. Ehrnroothille oli maaliskuun 10 p:stä myönnetty ¹⁾ virkaero, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ asettaa ehdolle kunnallis-pormestarin virkaan oikeusneuvosmies C. C. Oker-Blomin, vanhemman oikeusneuvosmiehen C. G. E. von Bonsdorffin ja hallitusneuvos W. W. Henrikssonin.

Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ vahvistaa maistraatin lisäjäsenenä asemakaava- ja rakennusasioita käsiteltäessä toimivan asiantuntijan palkkion siinä tapauksessa, että tehtävää hoiti kaupungin palveluksessa oleva viranhaltija, 3 500 mk:ksi kuukaudessa tammikuun 1 p:stä 1947 lukien sekä oikeuttaa maistraatin ylittämään palkkion suorittamista varten kertomusvuoden määrärahaansa Palkkiot enintään 18 000 mk.

Maistraatin seuraavia v:n 1946 määrärahoja päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Siivoaminen 79 144 mk, Painatus ja sidonta 127 886 mk sekä Tarverahat 19 653 mk.

Kaupunginvoudinkonttori. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ perustaa Helsinki—Malmin kaupunginvoudin konttoriin tammikuun 1 p:stä 1948 lukien yhden 27 palkkaluokkaan kuuluvan ulosottoapulaisen viran, yhden 38 palkkaluokkaan kuuluvan toimistoapulaisen viran ja kaksi 40 palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa sekä siirtää mainitussa kaupunginvoudin konttorissa olevan 29 palkkaluokkaan kuuluvan ulosottoapulaisen viran samasta ajankohdasta lukien 27 palkkaluokkaan. Viran siirtoa koskeva päätös alistettiin sosiaaliministeriön palkkaosaston hyväksyttäväksi.

Ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin seuraavia kertomusvuoden määrärahoja päätettiin ⁶⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Tilapäistä työvoimaa 190 000 mk, Siivoaminen 6 000 mk ja Tarverahat 14 000 mk.

Toisen kaupunginvoudin konttorin seuraavia v:n 1946 määrärahoja päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Siivoaminen 7 228 mk, Painatus ja sidonta 62 000 mk sekä Tarverahat 12 100 mk. Kertomusvuoden määrärahoja Siivoaminen ja Tarverahat päätettiin ⁸⁾ sallia ylittää vastaavasti 50 000 mk ja 14 000 mk.

Rikostuomioiden toimeenpanijan konttori. Rikostuomioiden toimeenpanijan konttoriin päätettiin ⁹⁾ v:n 1948 alusta lukien perustaa uusi 27 palkkaluokkaan kuuluva ulosottoapulaisen virka.

Rikostuomioiden toimeenpanijan konttorin v:n 1946 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa ja Vuokra päätettiin ¹⁰⁾ sallia ylittää vastaavasti 4 520 mk ja 22 640 mk sekä kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaa 65 000 mk.

Rakennustarkastus. V. 1946 hyväksytyt ¹¹⁾ maksut Helsingin kaupungin rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista ja oikeudesta rakentaa ulkonevia rakennusosia päätettiin ¹²⁾ korottaa 100 %:lla. Kansanhuoltoministeriö hyväksyi ¹³⁾ syyskuun 19 p:nä päätöksen.

Rakennustarkastuskonttorin kertomusvuoden määrärahaa Siivoaminen päätettiin ¹⁴⁾ sallia ylittää 10 000 mk.

Raastuvanoikeus. Avoimna olevaan oikeuspormestarin virkaan päätettiin ¹⁵⁾ asettaa ehdolle hovioikeudenneuvos J. E. Kalha, oikeusneuvos H. Tauleri ja vanhempi oikeusneuvosmies B. C. Carlson.

Kahteen avoimna olevaan raastuvanoikeuden nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan valittiin ¹⁶⁾ rikosasiainnotaari G. I. H. Lindblad ja ylimääräinen nuorempi oikeusneuvosmies T. K. Tyllinen. Lääninhallitus vahvisti ¹⁷⁾ vaalin kesäkuun 27 p:nä.

Raastuvanoikeuden eri osastojen kokoonpanon ja toimintamuotojen uudelleenjärjestämistä valmistelemaan asetetun ¹⁸⁾ komitean esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ¹⁹⁾ tehdä oikeusministeriölle esityksen sellaisen lainsäädännön aikaansaamiseksi, jonka mukaan lainhuudatus- ja kiinnitysasiat kaupungeissa voidaan komitean ehdotusten mukaisesti siirtää yhden raastuvanoikeuden virkamiehen käsiteltäviksi.

¹⁾ Kvsto 19 p. maalisk. 170 §. — ²⁾ S:n 18 p. kesäk. 374 § ja 3 p. syysk. 426 §. — ³⁾ S:n 12 p. helmik. 83 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. helmik. 100 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. lokak. 547 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. marrask. 665 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 100 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. marrask. 666 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. toukok. 292 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. maalisk. 191 § ja 15 p. lokak. 569 §. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 46. — ¹²⁾ Kvsto 3 p. syysk. 445 ja 446 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 168. — ¹³⁾ Kvsto 15 p. lokak. 538 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. marrask. 667 §. — ¹⁵⁾ S:n 3 p. syysk. 427 §. — ¹⁶⁾ S:n 21 p. toukok. 288 §. — ¹⁷⁾ S:n 3 p. syysk. 414 §. — ¹⁸⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 150. — ¹⁹⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 386 §.

Raastuvanoikeuden v:n 1946 määrärahaa Tarverahat päätettiin¹⁾ sallia ylittää 23 653 mk sekä kertomusvuoden määrärahoja Tilapäistä työvoimaa ja Tarverahat vastaavasti 30 000 mk ja 350 000 mk.

Syyttäjäistö. Kaupunginvaltuusto päätti²⁾ muuttaa päätöstään³⁾ apulaissyöttäjän tehtäviä hoitaville poliisilaitoksen toimenhaltijoille suoritettavasta palkkiosta siten, että elokuun 1 p:stä 1947 lukien saadaan enintään 14 poliisilaitoksen toimenhaltijalle suorittaa mainittujen tehtävien hoitamisesta 1 200 mk:n suuruinen kuukausipalkkio. Samalla kaupunginviskaalinvirasto oikeutettiin tarkoitusta varten ylittämään tilapäisen työvoiman määrärahaansa enintään 6 000 mk.

Syyttäjäistön v:n 1946 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa ja Kesälomasijaiset päätettiin⁴⁾ sallia ylittää vastaavasti 111 070 mk ja 21 318 mk sekä kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaa 105 600 mk.

Maistraatin ja raastuvanoikeuden arkiston v:n 1946 seuraavia määrärahoja päätettiin⁵⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Vuokra 2 304 mk, Valaistus 1 044 mk, Siivoaminen 42 252 mk, Painatus ja sidonta 9 987 mk sekä Tarverahat 49 987 mk.

Poliisilaitos. Seuraavia poliisilaitoksen v:n 1946 määrärahoja päätettiin⁶⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: yleismenojen määrärahoja Vuokra 623 750 mk, Kalusto, kaupunginhallituksen käytettäväksi 321 948 mk, Kaupungin osuus poliisilaitoksen rahallisiin menoihin 2 122 804 mk, Pidätettyjen henkilöiden ylläpito 408 319 mk ja Matka- ja kuljetuskustannukset 107 547 mk sekä sairashuollon määrärahoja Kesälomasijaiset 1 411 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 10 962 mk sekä Sairaanhoitokustannukset 25 355 mk. Kertomusvuoden määrärahaa Sairaanhoitokustannukset päätettiin⁷⁾ sallia ylittää 50 000 mk.

Huoneenvuokralautakunnat. Huoneenvuokralautakuntien toiminnanjohtaja oli huomauttanut, että valtioneuvosto oli maaliskuun 20 p:nä 1947 antamallaan päätöksellä päättänyt muuttaa ja täydentää huoneenvuokralautakuntia koskevia säännöksiä siten, että kaupungissa ja kauppalassa valtuusto voi päättää asettaa yhden tai useampia huoneenvuokralautakuntia, joiden puheenjohtajat ja jäsenet valitaan toistaiseksi ja hoitavat tehtäviään päätoimina määrättyä kuukausipalkkaa vastaan, millä päätöksellä valtioneuvosto oli tahtonut tehdä mahdolliseksi sellaisten lautakuntien asettamisen, jotka voivat toimia joustavammin ja nopeammin kuin nykyiset lautakunnat, joiden puheenjohtajat ja jäsenet hoitavat tehtäviään sivutoimina. Huoneenvuokralautakuntien toiminnanjohtaja olikin esittänyt harkittavaksi olisiko Helsingissä mahdollisesti siirryttävä ns. vakinaisten huoneenvuokralautakuntien kannalle, missä tapauksessa toiminnanjohtajan käsityksen mukaan kolme lautakuntaa riittäisi suorittamaan sen työn, minkä 8 varsinaisen kaupunkialueen lautakuntaa tekivät. Täten asiain käsittely yksinkertaistuisi ja saavutettaisiin arviolta n. 2. s milj. mk:n vuotuinen säästö. Huoneenvuokralautakunnat olivat asettuneet vastustamaan ehdotusta ja ilmoittivat supistaneensa huomattavasti määrärahoja talousarvioehdotuksessaan. Huoneenvuokralautakuntien vähemmistö oli kuitenkin ollut sitä mieltä, että olisi harkittava kysymystä yhden vakinaisen lautakunnan asettamisesta pääasiassa sellaisten asiain käsittelyä varten, joissa yleisöä ei ole läsnä. Kaupunginhallituksen yhdyttyä viimeksi mainittuun kantaan kaupunginvaltuusto hyväksyen kaupunginhallituksen ehdotuksen⁸⁾ päätti⁹⁾ perustaa yhden huoneenvuokralautakunnan, jonka jäsenet hoitavat tehtäviään päätoimena sekä kehoittaa huoneenvuokralautakuntia tekemään esityksen tästä aiheutuvasta nykyisten lautakuntien lukumäärän supistamisesta sekä mahdollisista muista toimenpiteistä.

Kaupunginvaltuusto päätti¹⁰⁾, että ylempänä perustettavaksi päätetyn vakinaisen huoneenvuokralautakunnan ohella toimii varsinaisella kaupunkialueella 3 varsinaista ja 2 ylimääräistä huoneenvuokralautakuntaa, minkä lisäksi myöskin Malmin lautakunta säilytetään sekä että v:n 1948 alusta lukien huoneenvuokralautakunnan yhteiselle puheenjohtajalle suoritetaan 36 000 mk:n suuruinen vuosipalkkio sekä muiden paitsi edellä mainitun vakinaisen lautakunnan puheenjohtajille 750 mk ja jäsenille 450 mk kokoukselta.

Huoneenvuokralautakunnat olivat ehdottaneet, että myös ylimääräisten lautakuntien

¹⁾ Kvsto 26 p. helmik. 148 §, 5 p. marrask. 618 § ja 26 p. marrask. 668 §. — ²⁾ S:n 15 p. lokak. 553 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 47. — ⁴⁾ Kvsto 12 p. helmik. 101 § ja 15 lokak. 570 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. maalisk. 191 § ja 21 p. toukok. 328 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. tammik. 45 §, 19 p. maalisk. 192 § ja 2 p. huhtik. 224 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. kesäk. 359 §. — ⁸⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 7. — ⁹⁾ Kvsto 15 p. lokak. 557 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. marrask. 652 §.

puheenjohtajat osallistuisivat vastuuseen neuvottelukunnassa tehtävistä periaate-, tulkinta- ja muista päätöksistä sekä että neuvottelukunta olisi päätösvaltainen kun puheenjohtajista vähintään neljä, nykyisen kahden asemasta, oli kokouksessa läsnä ja otti osaa päätöksen tekoon. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tämän johdosta tehdä edellä mainittuja seikkoja koskevan muutoksen huoneenvuokralautakuntien johtosäännön 12 §:ään.

Huoneenvuokralautakuntien v:n 1946 määrärahaa Siivous päätettiin ²⁾ sallia ylittää 171 mk.

4. Palotointa koskevat asiat

Palojärjestyksen muutos. Merkittiin ³⁾ tiedoksi lääninhallituksen vahvistaneen joulukuun 21 p:nä 1946 kaupunginvaltuuston päätöksen ⁴⁾ kaupungin palojärjestyksen 2 §:n muuttamisesta.

Ruiskumaalaamoita varten vahvistettujen paloturvallisuusmääräysten täydentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä Helsingin kaupungissa olevia ruiskumaalaamoita varten vahvistettuihin paloturvallisuusmääräyksiin uuden 15 §:n, jonka mukaan maistraatilla oli oikeus palolautakuntaa kuultuaan, erikoisen painavien syiden niin vaatiessa, myöntää poikkeuksia mainituista määräyksistä. Lääninhallitus vahvisti ⁶⁾ heinäkuun 17 p:nä valtuuston päätöksen.

Palolaitoksen sairaankuljetusvaunujen käyttömaksut. Kaupunginvaltuuston alistettua päätöksensä ⁷⁾ palolaitoksen sairaankuljetusvaunujen käyttömaksujen korottamisesta kansanhuoltoministeriön vahvistettavaksi ministeriö oli ilmoittanut vahvistaneensa helmikuun 11 p:nä 1947 mainitut maksut kaupunginvaltuuston päätöksestä poiketen. Ilmoitus merkittiin ⁸⁾ tiedoksi.

Paloläpäälystökurssien toimeenpano. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁹⁾ yhteensä 44 963 mk:n suuruinen määräraha toimeenpantujen paloläpäälystökurssien kertomusvuoden menojen peittämiseen.

Palokunnassa v. 1941 tapahtuneiden irtisanomisten tutkiminen. Kaupunginvaltuuston lähetettyä ⁷⁾ vttn Riipisen ja Peurasen aloitteen, jossa vaadittiin tutkimusten suorittamista eräiden palokunnassa v. 1941 poliittisista syistä tapahtuneiden irtisanomisten johdosta sekä irtisanomiseen syyllistyneiden asettamista vastuuseen, kaupunginhallituksen valmisteltavaksi, kaupunginhallitus oli saanut asiasta palopäällikkö Bergströmin, apulaispalopäällikkö Kartton, palolautakunnan ja kaupunginlakimiehen antamat selitykset, joiden perusteella kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾, ettei asia antanut aihetta toimenpiteisiin.

Palolaitoksen määrärahat. Seuraavia palolaitoksen v:n 1946 määrärahoja päätettiin ¹¹⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Lämpö 65 000 mk, Siivoaminen 5 000 mk, Vedenkulutus 25 000 mk, Kaluston kunnossapito 275 000 mk ja Vaatteiden pesu 10 000 mk sekä tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Talorakennukset sisältyvää määrärahaa Saunan rakentaminen Pasilan paloasemalle 19 690 mk.

Palolautakunta oikeutettiin ¹²⁾ ylittämään seuraavia kertomusvuoden määrärahoja alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 33 360 mk, Kesälomasijaiset 113 750 mk, Siivoaminen 10 000 mk, Puhtaanapito 15 000 mk, Kaluston kunnossapito 800 000 mk, Tarverahat 100 000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 20 000 mk ja Käyttövoima 15 000 mk.

5. Terveysten- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveystenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveystenhoitolautakunta ja sen toimisto. Lääninhallituksen vahvistettua ¹³⁾ helmikuun 4 p:nä 1947 kaupunginvaltuuston päätöksen ⁷⁾ terveystenhoitolautakunnan ohjesäännön

¹⁾ Kvsto 8 p. tammik. 9 § ja 22 p. tammik. 32 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 42. — ²⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 225 §. — ³⁾ S:n 12 p. helmik. 80 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 48. — ⁵⁾ Kvsto 19 p. maalisk. 185 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 105. — ⁶⁾ Kvsto 3 p. syysk. 412 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 49. — ⁸⁾ Kvsto 26 p. helmik. 131 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 105. — ⁹⁾ Kvsto 26 p. helmik. 141 § ja 26 p. marrask. 660 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. maalisk. 184 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. helmik. 102 § ja 26 p. helmik. 153 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. marrask. 669 §. — ¹³⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 14.

1 §:n muuttamisesta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ ryhtyä mainitun muutoksen edellyttämiin toimenpiteisiin ja vapauttaa terveydenhoitolautakunnan jäsenet ja varajäsenet tehtävistään sekä valita heidän tilalleen joulukuun 31 p:nä 1948 päättyväksi toimikaudeksi viisi varsinaista jäsentä ja yhtä monta varajäsentä.

Terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston v:n 1946 seuraavia määrärahoja päätettiin ²⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Lämpö 52 087 mk, Kaluston kunnossapito 1 954 mk, Painatus ja sidonta 29 964 mk, Tarverahat 83 680 mk, Lääkkeet ja sairaanhoito-tarvikkeet 2 332 mk, Matka- ja kuljetuskustannukset 1 752 mk, Kulkutautien vastustaminen 11 691 mk ja Rokottaminen 752 mk.

Terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston kertomusvuoden määrärahaa Siivoami-nen päätettiin ³⁾ sallia ylittää 2 000 mk.

Terveydellisten tutkimusten laboratorion seuraavia v:n 1946 määrärahoja päätettiin ²⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Siivoaminen 54 mk, Kaluston kunnossapito 3 518 mk, Tarverahat 1 390 mk ja Laboratoriotarvikkeet 11 004 mk.

Eläinlääkintöosaston v:n 1946 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa ja Rottien hävittäminen päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää vastaavasti 196 890 mk ja 621 562 mk.

Maidontarkastamo. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä terveydenhoitolautakun-nan ehdotuksen maidontarkastamon uudeksi taksaksi ja lääninhallitus vahvisti ⁶⁾ kesä-kuun 9 p:nä 1947 valtuuston päätöksen.

Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin ⁷⁾ tekemään sen ehdotuksen mukainen sopi-mus Helsingin maidontarkastusyhdistyksen kanssa maidontarkastuslain aiheuttamasta maidontarkastuksen järjestelystä.

Maidontarkastamoon päätettiin ⁸⁾ kertomusvuoden alusta lukien perustaa 40 palkka-luokkaan kuuluva laboratorioapulaisen virka, minkä peruspalkan maksamiseen kerto-musvuonna myönnettiin 21 600 mk kaupunginvaltuuston käyttövaroista uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Maidontarkastamon laboratorioapulainen A. Himberg oikeutettiin ⁹⁾ ikäkorotusten saamista varten lukemaan hyväkseen Helsingin maidontarkastusyhdistyksessä palvele-mansa aika.

Maidontarkastamon v:n 1946 määrärahoja Vuokra ja Maitonäytteiden osto päätettiin ¹⁰⁾ sallia ylittää vastaavasti 6 720 mk ja 3 600 mk sekä kertomusvuoden määrärahaa Kalus-ton hankinta 50 600 mk.

Asuntojentarkastuskonttori. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ perustaa v:n 1948 alusta lukien asuntojentarkastuskonttoriin kaksi uutta apulaistarkastajan virkaa 31 palkkaluok-kaan sekä oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan täyttämään virat niitä haettaviksi julis-tamatta.

Ammattientarkastus. Ammattientarkastaja R. Teräsvuoren saatua ¹²⁾ anomansa eron virastaan lokakuun 1 p:stä 1947 lukien määrättiin ¹³⁾ täten avoimeksi tullutta ammattien-tarkastajan virkaa hoitamaan insinööri S. K. Maaniemi joulukuun 1 p:stä lukien toistai-seksi ja enintään siksi kunnes virka vakinaisesti täytetään.

Tuberkuloosihuolto. Sen jälkeen kun oli käynyt selville, että tuberkuloosihuoltotoimiston toimistoapulainen T. Willgren oli syyllistynyt kaupungin varojen väärinkäytöksiin ja kavalluksiin, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁴⁾ kaupungin kunnallislain 52 §:n mukaisesti pidättää toimistoapulaisen Willgrenin virantoimituksesta ollen asia ilmoitettava tuomio-istuimen käsiteltäväksi. Asiasta päätettiin lisäksi ilmoittaa lääninhallitukselle.

Seuraavia tuberkuloosihuoltotoimiston v:n 1946 määrärahoja päätettiin ¹⁵⁾ sallia ylit-tää alla mainitun verran: Kaluston hankinta 20 000 mk, Kaluston kunnossapito 15 000 mk, Painatus ja sidonta 30 000 mk, Tarverahat 45 000 mk sekä Lääkkeet ja sairaanhoito-tarvikkeet 100 000 mk.

Tuberkuloottisten asuntolain kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaa päätettiin ¹⁶⁾ sallia ylittää 126 616 mk.

¹⁾ Kvsto 26 p. helmik. 133 §; ks. tämän kert. I osan s. 100. — ²⁾ Kvsto 26 p. helmik. 149 § ja 19 p. maalisk. 192 §. — ³⁾ S:n 17 p. jouluk. 709 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 149 §, 19 p. maalisk. 192 § ja 2 p. huhtik. 226 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. tammik. 41 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 67. — ⁶⁾ Kvsto 3 p. syysk. 413 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. tammik. 41 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 68. — ⁸⁾ Kvsto 22 p. tammik. 41 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. syysk. 440 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. helmik. 149 §, 2 p. huhtik. 226 § ja 3 p. syysk. 480 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. syysk. 435 §. — ¹²⁾ S:n 15 p. lokak. 544 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. jouluk. 693 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 324 §. — ¹⁵⁾ S:n 26 p. helmik. 149 §. — ¹⁶⁾ S:n 21 p. toukok. 329 §.

Sielullisesti sairaiden huoltolaitokset. Seuraavia sielullisesti sairaiden vastaanottoaseman v:n 1946 määrärahoja päätettiin¹⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Lämpö 840 mk, Kaluston hankinta 50 000 mk, Kaluston kunnossapito 5 000 mk, Tarverahat 7 000 mk, Vaatteiden pesu 20 000 mk ja Ruokinta 30 000 mk.

Sielullisesti sairaiden huoltotoimiston v:n 1946 määrärahoja Siivoaminen ja Tarverahat päätettiin²⁾ sallia ylittää vastaavasti 500 mk ja 3 500 mk sekä kertomusvuoden määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 1 400 mk, Siivoaminen 700 mk ja Tarverahat 15 000 mk.

Sielullisesti sairaiden naisten keskus kodin v:n 1946 seuraavia määrärahoja päätettiin¹⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Kaluston kunnossapito 1 100 mk, Tarverahat 3 500 mk ja Ruokinta 10 000 mk. Kertomusvuoden määrärahoja Valaistus ja Siivoaminen päätettiin³⁾ sallia ylittää vastaavasti 6 000 mk ja 500 mk.

Terveystoimikunnan huomautettua, ettei Leppävaarassa sijaitseva 10-paikkainen sielullisesti sairaiden miesten keskus koti enää vastannut tarkoitustaan, koska sairaaloissa nykyisin hoidettiin sellaiset potilaat, jotka voivat päästä pois sairaaloista, siihen kuntoon, että he olivat työkykyisiä ja saivat nykyisen työvoimatilanteen aikana helposti työtä, kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ lakkauttaa heinäkuun 1 p:stä 1947 lukien sielullisesti sairaiden miesten keskus kodin toiminnan.

Seuraavia sielullisesti sairaiden miesten keskus kodin määrärahoja päätettiin¹⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Puhtaanapito 88 mk, Kaluston kunnossapito 1 000 mk, Tarverahat 3 000 mk, Vaatteiden pesu 8 000 mk, Ruokinta 59 400 mk sekä Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 8 500 mk. Kertomusvuoden määrärahaa Puhtaanapito päätettiin³⁾ sallia ylittää 90 mk.

Kouluhammasklinikka. Seuraavia kouluhammasklinikan määrärahoja päätettiin¹⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Siivoaminen 3 000 mk, Kaluston hankinta 30 000 mk, Kaluston kunnossapito 20 000 mk, Painatus ja sidonta 52 907 mk, Tarverahat 10 000 mk, Vaatteiden pesu 10 000 mk ja Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 50 000 mk.

Veneeristen tautien poliklinikain v:n 1946 tarverahoja päätettiin¹⁾ sallia ylittää 20 000 mk.

Äitiys- ja lastenneuvolat. Äitiys- ja lastenneuvolain lääkärien palkkiot päätettiin⁵⁾ v:n 1948 alusta lukien korottaa 250 mk:aan ja liitosalueen neuvoloissa 350 mk:aan vastaanotolta sekä palkkio kävijää kohden 30 mk:aan.

Äitiysneuvolain lisääntyneen käytön johdosta kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ perustaa maaliskuun 1 p:stä 1947 lukien uuden 35 palkkaluokkaan kuuluvan kaupunginkätilän viran sekä myöntää käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin 33 000 mk viran peruspalkan ja puuttuvien luontoisetujen korvauksen suorittamista varten.

Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ v:n 1948 alusta lukien perustaa 2 uutta kaupunginkätilän virkaa ja 4 uutta terveysisaren virkaa, jotka sijoitetaan 34 palkkaluokkaan.

Äitiysneuvolain v:n 1946 määrärahoja Siivoaminen, Tarverahat ja Matka- ja kuljetuskustannukset päätettiin¹⁾ sallia ylittää vastaavasti 8 847 mk, 8 998 mk ja 224 mk.

Lastenhoidon neuvonta-asemain v:n 1946 määrärahoja Vuokra, Lämpö ja Tarverahat päätettiin¹⁾ sallia ylittää vastaavasti 1 008 mk, 6 476 mk ja 10 908 mk.

Äitiys- ja lastenneuvolain kertomusvuoden seuraavia määrärahoja päätettiin⁸⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Tilapäistä työvoimaa 25 000 mk, Kaluston hankinta 55 558 mk ja Kaluston kunnossapito 2 000 mk.

Desinfiointilaitos. Merkittiin⁹⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön tammikuun 27 p:nä 1947 hyväksyneen kaupunginvaltuuston päätöksen¹⁰⁾ desinfiointilaitoksessa annettusta syyhelmähoitosta suoritettavan maksun korottamisesta.

Desinfiointilaitoksen yksi desinfiointisijan virka päätettiin¹¹⁾ lakkauttaa syyskuun 1 p:stä 1947 lukien.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin¹²⁾ rakennuskustannusten kohoamisen johdosta ylittämään v:n 1946 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun

¹⁾ Kvsto 26 p. helmik. 149 §. — ²⁾ S:n 26 p. helmik. 149 § ja 17 p. jouluk. 709 §. — ³⁾ S:n 17 p. jouluk. 709 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 317 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. syysk. 512 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. tammik. 29 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. syysk. 429 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. huhtik. 274 § ja 17 p. jouluk. 709 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. helmik. 70 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 55. — ¹¹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 436 §. — ¹²⁾ S:n 22 p. tammik. 40 §.

Talorakennukset sisältyvää määrärahaa Väliaikaisen desinfioimislaitoksen rakentaminen Viipurin- ja Kotkankadun kulmaukseen enintään 771 614 mk.

Malmin terveydenhuoltotoimiston v:n 1946 seuraavia määrärahoja päätettiin ¹⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Lämpö 17 218 mk, Kaluston kunnossapito 2 301 mk, Tarverahat 32 421 mk ja Matka- ja kuljetuskustannukset 15 155 mk.

Sairaalat

Sairaalahallitus. Sairaalahallituksen v:n 1946 määrärahoja Palkkiot ja Tarverahat päätettiin ²⁾ sallia ylittää vastaavasti 7 875 mk ja 27 543 mk.

Sairaalalautakunnan kanslia. Sairaalalautakunnan esitys eräiden sairaalalautakunnan kanslian virkojen järjestelystä päätettiin ³⁾ palauttaa lisävalmistelua varten kaupunginhallitukseen.

Sairaalain tilivirasto. Sairaalain tiliviraston v:n 1946 määrärahoja Painatus ja sidonta sekä Tarverahat päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää vastaavasti 19 245 mk ja 807 mk sekä kertomusvuoden määrärahoja Siivoaminen ja Painatus ja sidonta vastaavasti 1 000 mk ja 10 000 mk.

Sairaalahallinnon ohjesäännön muutokset. Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi lääninhallituksen tammikuun 25 ja 31 p:nä vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätökset ⁶⁾ eräiden sairaalahallinnon ohjesäännön pykälien muuttamisesta.

Sairaalain hoitomaksujen korottaminen. Valtion korotettua sairaalainsa hoitomaksut helmikuun 1 p:stä 1947 lukien sairaalahallitus oli laatinut ehdotuksen taksaksi Helsingin kaupungin kunnallissairaaloissa suoritettavista korotetuista hoitomaksuista, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ ja alisti päätöksensä lääninhallituksen vahvistettavaksi. Sittenmin merkittiin ⁸⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön hintaosaston huhtikuun 2 p:nä vahvistaneen taksan eräin muutoksin.

Marian sairaala. Marian sairaalaan päätettiin ⁹⁾ perustaa seuraavat uudet virat: toukokuun 1 p:stä 1947 lukien: 25 palkkaluokkaan kuuluva lastenosaston apulaislääkärin virka, 35 palkkaluokkaan kuuluva lastenosaston apulaisyölyhoitajattaren virka, kaksi 37 palkkaluokkaan kuuluvaa sairaanhoitajattaren virkaa, kaksi 41 palkkaluokkaan kuuluvaa apumiehen virkaa ja yksi 35 palkkaluokkaan kuuluvaa lämmittäjä-mekaanikon virka; sekä v:n 1948 alusta lukien 35 palkkaluokkaan kuuluva osastonhoitajattaren virka, kaksi 40 palkkaluokkaan kuuluvaa kodinhoitajan virkaa ja 38 palkkaluokkaan kuuluva lämmittäjän virka. Edellä mainittujen kertomusvuoden puolella perustettavaksi päätettyjen virkojen palkkojen suorittamiseen kertomusvuoden aikana myönnettiin yhteensä 542 800 mk kaupunginvaltuuston käyttövaroista uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Sairaalalautakunnan esitys eräiden Marian sairaalan virkojen siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan päätettiin ¹⁰⁾ palauttaa kaupunginhallitukseen lisävalmistelua varten, missä yhteydessä oli niinikään otettava harkittavaksi tehty ehdotus osastonhoitajattarien virkojen siirtämisestä 35 palkkaluokasta 34 palkkaluokkaan.

Helsingin yliopiston konsistorin aottua, että Marian sairaalan sisätautienosastolla olevia yliopiston amanuenssinpaikkojen lukumäärää lisättäisiin yhdellä, joten paikkoja tulisi olemaan 5, kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ konsistorille ilmoittaa, ettei kaupungilla ollut mitään sitä vastaan, että Marian sairaalan sisätautien osastolle järjestettiin entisten lisäksi yksi amanuenssin toimi. Samalla valtuusto lausui sen toivomuksen, että amanuensseille kaupungin sairaaloissa suoritettaisiin samansuuruinen palkkio kuin yliopiston omissa sairaaloissakin maksettiin.

Valtuusto päätti ¹²⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 883 000 mk:n suuruisen määrärahan muutostöiden suorittamista varten Marian sairaalan lastenosastolla sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Seuraavia Marian sairaalan v:n 1946 määrärahoja päätettiin ²⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Lämpö 117 598 mk, Valaistus 1 572 mk, Puhtaanapito 12 967 mk, Kaluston

¹⁾ Kvsto 26 p. helmik. 149 §. — ²⁾ S:n 26 p. helmik. 150 §. — ³⁾ S:n 26 p. marrask. 648 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 150 § ja 17 p. jouluk. 710 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. helmik. 134 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 11. — ⁶⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 56. — ⁷⁾ Kvsto 12 p. helmik. 89 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 60. — ⁸⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 241 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 100. — ⁹⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 210 ja 211 § sekä 26 p. marrask. 648 §. — ¹⁰⁾ Kvsto 26 p. marrask. 649 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. marrask. 598 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. kesäk. 358 §.

hankinta 817 578 mk, Kaluston kunnossapito 525 145 mk, Painatus ja sidonta 57 992 mk, Tarverahat 18 365 mk, Ruokinta 1 879 169 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 1 358 159 mk, Käyttövoima 16 538 mk ja Erilaatuiset menot 36 354 mk.

Seuraavia kertomusvuoden määrärahoja päätettiin ¹⁾ sallia ylittää alla mainitun veran: Vuokra 50 000 mk, Valaistus 150 000 mk, Siivoaminen 50 000 mk, Vedenkulutus 50 000 mk, Puhtaanapito 100 000 mk, Kaluston hankinta 725 000 mk, Kaluston kunnossapito 650 000 mk, Painatus ja sidonta 65 000 mk, Tarverahat 120 000 mk, Ruokinta 1 000 000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 2 900 000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 60 000 mk, Käyttövoima 90 000 mk ja Erilaatuiset menot 65 000 mk.

Marian sairaalan erinäisiä muutos- ja korjaustöitä varten v:n 1942 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Talorakennukset merkittyä määrärahaa päätettiin ²⁾ sallia ylittää 552 000 mk.

Kulikutautisairaala. Kulkutautisairaalaan päätettiin ³⁾ perustaa seuraavat uudet virat: kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien: kaksi 37 palkkaluokkaan kuuluvaa autonkuljettajan virkaa, kolme 41 palkkaluokkaan kuuluvaa apumiehen virkaa ja kaksi 35 palkkaluokkaan kuuluvaa lämmittäjä-mekaanikon virkaa, joiden palkkojen suorittamiseen kertomusvuoden aikana myönnettiin 491 600 mk kaupunginvaltuuston käyttövoimista uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin; sekä v:n 1948 alusta lukien: 35 palkkaluokkaan kuuluva apulaisyölyhoitajattaren virka, 34 palkkaluokkaan kuuluva sosiaalihoitajattaren virka, kolme 37 palkkaluokkaan kuuluvaa sairaanhoitajattaren virkaa, 37 palkkaluokkaan kuuluva laboratorioapulaisen virka, kuusi 40 palkkaluokkaan kuuluvaa lastenhoitajan virkaa, kaksi 41 palkkaluokkaan kuuluvaa apumiehen virkaa, 49 palkkaluokkaan kuuluva siivoojan virka, kaksi 49 palkkaluokkaan kuuluvaa pesuapulaisen virkaa, kaksi 49 palkkaluokkaan kuuluvaa keittiöapulaisen virkaa ja 46 palkkaluokkaan kuuluva ompelijan virka.

Sairaalalautakunnan esitys eräiden kulkutautisairaalan virkojen siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan päätettiin ⁴⁾ palauttaa kaupunginhallitukseen lisävalmistelua varten, missä yhteydessä oli niinikään otettava harkittavaksi tehty ehdotus osastonhoitajattarenvirkojen siirtämisestä 35 palkkaluokasta 34:nteen.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 1 506 061 mk:n suuruisen määrärahan irtaimiston hankkimista varten kulkutautisairaalan uuteen tarkastuspaviljonkiin sekä oikeuttaa sairaalalautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 490 000 mk:n suuruisen määrärahan kahden höyrypadan hankkimista varten kulkutautisairaalan keittiöön sekä oikeuttaa rakennustoimiston käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 2 500 000 mk:n suuruisen määrärahan tilapäisen kulkutautisairaalan tarvikkeiden hankkimista ja varastointia varten sekä oikeuttaa sairaalalautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Rakennustoimiston talorakennusosaston laadittua kulkutautisairaalan henkilökunnan asuntojen lisäämistä tarkoittavat piirustukset paviljonki IX korottamiseksi ja henkilökunnan ruokailutilojen laajentamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ hyväksyä suunnitelman, merkitä v:n 1948 talousarvioon paviljonki IX korottamista varten 12 580 000 mk:n ja ruokailutilojen laajentamista varten 3 770 000 mk:n suuruiset määrarahat sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään jo kertomusvuonna ensiksi mainittua määrärahaa.

Seuraavia kulkutautisairaalan v:n 1946 määrärahoja päätettiin ⁹⁾ sallia ylittää alla mainitun määrin: Lämpö 303 407 mk, Valaistus 77 664 mk, Desinfiomisaineet 628 mk, Puhtaanapito 4 941 mk, Kaluston hankinta 197 366 mk, Kaluston kunnossapito 127 698 mk, Painatus ja sidonta 28 870 mk, Tarverahat 15 507 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 257 623 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 39 545 mk, Käyttövoima 45 000 mk ja Erilaatuiset menot 23 692 mk.

Seuraavia kulkutautisairaalan kertomusvuoden määrärahoja päätettiin ¹⁰⁾ sallia ylittää alla mainitun määrin: Valaistus 100 000 mk, Siivoaminen 80 000 mk, Kaluston han-

¹⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 710 §. — ²⁾ S:n 3 p. syysk. 478 §. — ³⁾ S:n 2 p. huhtik. 210 § ja 26 p. marrask. 648 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. marrask. 649 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. syysk. 474 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. syysk. 475 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. kesäk. 392 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. syysk. 522 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. helmik. 150 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. toukok. 330 § ja 17 p. jouluk. 710 §.

kinta 320 000 mk, Kaluston kunnossapito 220 000 mk, Painatus ja sidonta 20 000 mk, Tarverahat 43 469 mk, Vaatteiden pesu 20 000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 170 000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 280 000 mk, Käyttövoima 100 000 mk ja Erilaatuiset menot 75 000 mk.

Kivelän sairaala. Kivelän sairaalaan päätettiin ¹⁾ perustaa seuraavat uudet virat: kertomusvuoden alusta lukien yksi 50 palkkaluokkaan kuuluva siivoajan virka; kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien kaksi 37 palkkaluokkaan kuuluvaa laboratorioapulaisen virkaa, neljä 41 palkkaluokkaan kuuluvaa apumiehen virkaa, yksi 49 palkkaluokkaan kuuluva keittiöapulaisen virka, yksi 37 palkkaluokkaan kuuluva asentajan virka ja yksi 38 palkkaluokkaan kuuluva lämmittäjän virka; kertomusvuoden kesäkuun 1 p:stä lukien 22 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluva hammaslääkärin virka; sekä v:n 1948 alusta lukien 22 palkkaluokkaan kuuluva laboratorioalilääkärin virka, 22 palkkaluokkaan kuuluva prosektorin virka, 22 palkkaluokkaan kuuluva alilääkärinvirka, 35 palkkaluokkaan kuuluva laborantin virka, viisitoista 37 palkkaluokkaan kuuluvaa sairaanhoitajattaren virkaa, viisi 40 palkkaluokkaan kuuluvaa apuhoitajan virkaa, 35 palkkaluokkaan kuuluva kanslianhoitajan virka, 41 palkkaluokkaan kuuluva naisvahtimestarin virka, 37 palkkaluokkaan kuuluva autonkuljettajan virka, kolme 41 palkkaluokkaan kuuluvaa apumiehen virkaa, kolme 49 palkkaluokkaan kuuluvaa siivoajan virkaa, 31 palkkaluokkaan kuuluva koneenhoitajan virka, 37 palkkaluokkaan kuuluva asentajan virka ja 25 palkkaluokkaan kuuluva apulaislääkärin virka. Kertomusvuoden aikana perustettavaksi päätettyjen virkojen palkkojen maksamiseen kertomusvuoden aikana myönnettiin yhteensä 718 400 mk kaupunginvaltuuston käyttövaroista uusien virkojen palkkoihin sekä palkankorotuksiin.

Yksi Kivelän sairaalan yövartijan virka päätettiin ²⁾ lakkauttaa toukokuun 1 p:stä lukien.

Sairaalalautakunnan esitys eräiden Kivelän sairaalan virkojen siirtämisestä ylempiin palkkaluokkiin päätettiin ³⁾ palauttaa kaupunginhallitukseen lisävalmistelua varten, missä yhteydessä oli niinkään otettava harkittavaksi tehty ehdotus osastonhoitajattaren virkojen siirtämisestä 35 palkkaluokasta 34:nteen.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 1 600 000 mk:n suuruisen lisämäärärahan Kivelän sairaalan korva-, nenä- ja kurkkutautiosaston järjestämistä varten sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan jo kertomusvuoden aikana käyttämään määrärahan.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, että v:n 1948 talousarvioon merkitään 948 000 mk:n suuruinen määräraha muutostöitä varten Kivelän sairaalan laboratoriossa ja fyysikaalisella osastolla sekä että yleisten töiden lautakunta oikeutetaan käyttämään tämä määräraha jo kertomusvuonna.

Seuraavia Kivelän sairaalan v:n 1946 määrärahoja päätettiin ⁶⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Lämpö 2 272 mk, Valaistus 46 759 mk, Siivoaminen 63 993 mk, Kaluston kunnossapito 617 159 mk, Painatus ja sidonta 49 680 mk, Tarverahat 57 319 mk, Vaatteiden pesu 560 241 mk, Ruokinta 801 147 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 1 205 367 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 232 434 mk, Kuljetus- ja matkakustannukset 49 224 mk, Käyttövoima 40 417 mk ja Erilaatuiset menot 27 444 mk.

Seuraavia Kivelän sairaalan kertomusvuoden määrärahoja päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 1 000 000 mk, Valaistus 100 000 mk, Vedenkulutus 100 000 mk, Puhtaanapito 40 000 mk, Kaluston hankinta 317 925 mk, Kaluston kunnossapito 900 000 mk, Painatus ja sidonta 100 000 mk, Tarverahat 150 000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 3 000 000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 250 000 mk, Kuljetus- ja matkakustannukset 100 000 mk, Käyttövoima 100 000 mk ja Erilaatuiset menot 150 000 mk sekä tuloa tuottamattomien pääomamenojen päaluokan luvun Talorakennukset määrärahaa Kivelän sairaalan hallintorakennus, erinäisiä muutostöitä 237 693 mk.

Nikkilän sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ perustaa Nikkilän sairaalaan kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien yhden 37 palkkaluokkaan kuuluvan apulaispuutar-

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 30 §, 2 p. huhtik. 210 §, 21 p. toukok. 290 § ja 26 p. marrask. 648 §. — ²⁾ S:n 2 p. huhtik. 210 §. — ³⁾ S:n 26 p. marrask. 649 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. huhtik. 275 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. syysk. 476 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. helmik. 150 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. toukok. 330 §, 24 p. syysk. 524 § ja 17 p. jouluk. 710 ja 714 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. huhtik. 210 § ja 3 p. syysk. 430 §.

hurin viran sekä v:n 1948 alusta lukien kuusi uutta 36 palkkaluokkaan kuuluvaa mielisairaanhoidajan virkaa. Apulaispuutarhurin viran palkan suorittamiseen kertomusvuonna myönnettiin 72 800 mk valtuuston käyttövaroista uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Sairaalalautakunnan tehtyä esityksen eräiden Nikkilän sairaalan virkojen siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ muuttaa sairaalan 32 palkkaluokassa olevan voimistelunohjaajan viran voimisteluopettajan viraksi ja siirtää sen v:n 1948 alusta lukien 29 palkkaluokkaan, siir. ä i samasta ajankohdasta lukien sairaalan varastonhoitajan viran 36 palkkaluokasta 35:nteen sekä palauttaa sairaalalautakunnan ehdotukset muilta osiltaan kaupunginhallitukseen lisävalmistelua varten missä yhteydessä oli niinikään otettava harkittavaksi tehty ehdotus sairaanhoitajattaren virkojen siirtämisestä 35 palkkaluokasta 34:nteen.

Kaupunginvaltuusto päätti²⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 1 700 000 mk:n suuruisen lisämäärärahan ullahkotilojen järjestämistä varten asuntotarkoituksiin Nikkilän sairaalassa sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Erään Nikkilän sairaalasta karanteenin potilaan puukotettua johtaja B. Wahlrosia tämän huvila-alueella Sipoossa kaupunginvaltuusto päätti³⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan 111 179 mk korvauksen maksamista varten johtaja Wahlrosille hänen kärsimänsä pahoinpitelyn johdosta.

Seuraavia Nikkilän sairaalan v:n 1946 määrärahoja päätettiin⁴⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 87 818 mk, Lämpö 84 003 mk, Painatus ja sidonta 7 535 mk, Vaatteiden pesu 38 838 mk, Ruokinta 1 013 484 mk, Kuljetus- ja matkakustannukset 135 051 mk, Käyttövoima 9 326 mk ja Erilaatuiset menot 185 522 mk.

Seuraavia Nikkilän sairaalan kertomusvuoden määrärahoja päätettiin⁵⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Valaistus 270 000 mk, Siivoaminen 100 000 mk, Puhtaanapito 15 000 mk, Ruokinta 4 000 000 mk, Käyttövoima 137 000 mk ja Erilaatuiset menot 270 000 mk.

Tuberkuloosisairaala. Tuberkuloosisairaalaan päätettiin⁶⁾ perustaa seuraavat uudet virat: kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien 37 palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka, 41 palkkaluokkaan kuuluva apumiehen virka ja kaksi 35 palkkaluokkaan kuuluvaa lämmittäjä-mekaanikon virkaa; heinäkuun 1 p:stä 1947 lukien 38 palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka; sekä v:n 1948 alusta lukien 25 palkkaluokkaan kuuluva apulaislääkärin virka, kaksi 49 palkkaluokkaan kuuluvaa siivoajan virkaa, 37 palkkaluokkaan kuuluva asentajan virka ja 36 palkkaluokkaan kuuluva suutarin virka. Kertomusvuoden puolella perustettavaksi päätettyjen virkojen palkkojen suorittamiseen kertomusvuonna myönnettiin yhteensä 344 400 mk kaupunginvaltuuston käyttövaroista uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Sairaalalautakunnan esitys eräiden tuberkuloosisairaalan virkojen siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan päätettiin¹⁾ palauttaa kaupunginhallitukseen lisävalmistelua varten, missä yhteydessä niinikään oli otettava harkittavaksi tehty ehdotus osastonhoitajattaren virkojen siirtämisestä 35 palkkaluokasta 34:nteen.

Seuraavia tuberkuloosisairaalan v:n 1946 määrärahoja päätettiin⁴⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Valaistus 8 739 mk, Kaluston kunnossapito 109 780 mk, Vaatteiden pesu 28 986 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 67 398 mk ja Kuljetus- ja matkakustannukset 69 667 mk.

Tuberkuloosisairaalan seuraavia kertomusvuoden määrärahoja päätettiin⁵⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Valaistus 120 000 mk, Siivoaminen 35 000 mk, Kaluston kunnossapito 450 000 mk, Painatus ja sidonta 15 000 mk, Vaatteiden pesu 50 000 mk, Ruokinta 1 620 000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 300 000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 45 000 mk, Kuljetus- ja matkakustannukset 85 000 mk ja Erilaatuiset menot 45 000 mk.

Malmin sairaala. Malmin sairaalaan päätettiin⁷⁾ perustaa seuraavat uudet virat: kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien 35 palkkaluokkaan kuuluva osastonhoitajat-

¹⁾ Kvsto 26 p. marrask. 649 §; ks tämän kert. I osan s. 156. — ²⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 276 §. — ³⁾ S:n 19 p. maalisk. 188 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 150 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. jouluk. 710 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. huhtik. 210 §, 18 p. kesäk. 375 § ja 26 p. marrask. 648 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. huhtik. 210 § ja 26 p. marrask. 648 §.

taren virka, 37 palkkaluokkaan kuuluva sairaanhoitajattaren virka ja 41 palkkaluokkaan kuuluva apumiehen virka; sekä v:n 1948 alusta lukien kolme 40 palkkaluokkaan kuuluvaa apuhoitajan virkaa, kaksi 40 palkkaluokkaan kuuluvaa lastenhoitajan virkaa, 40 palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka, 41 palkkaluokkaan kuuluva apumiehen virka ja 49 palkkaluokkaan kuuluva siivoajan virka. Kertomusvuoden puolella perustettavaksi päätettyjen virkojen palkkojen suorittamiseen kertomusvuonna myönnettiin 214 000 mk kaupunginvaltuuston käyttövaroista uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Seuraavia Malmin sairaalan v:n 1946 määrärahoja päätettiin ¹⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Sairaslomasijaiset 21 333 mk, Lämpö 313 093 mk, Siivoaminen 6 782 mk, Puhtaanapito 5 492 mk, Kaluston kunnossapito 24 933 mk, Painatus ja sidonta 1 502 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 163 070 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 7 904 mk ja Käyttövoima 39 616 mk.

Malmin sairaalan seuraavia kertomusvuoden määrärahoja päätettiin ²⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Tilapäistä työvoimaa 342 650 mk, Valaistus 55 000 mk, Siivoaminen 25 000 mk, Puhtaanapito 7 000 mk, Kaluston hankinta 415 000 mk, Kaluston kunnossapito 120 000 mk, Tarverahat 10 000 mk, Vaatteiden pesu 65 000 mk, Ruokinta 600 000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 500 000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 15 000 mk, Käyttövoima 70 000 mk ja Erilaiset menot 24 000 mk.

Sairanhoitajatarikoulun seuraavia kertomusvuoden määrärahoja päätettiin ³⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 35 000 mk, Kaluston hankinta 25 000 mk ja Palveluspuvut 103 280 mk.

Suomen punaisen ristin sairaala. Suomen punaisen ristin sairaalan johtokunta oli anonut, että kaupunki, poiketen kesäkuun 26 p:nä 1942 mainitun sairaalan ja kaupungin välillä tehdystä sopimuksesta, suorittaisi rahanarvon alenemisen johdosta sairaalalle kaikista kaupunkilaisille sieltä varatuista yleisistä paikoista todelliset hoitopäiväkustannukset sairaalan kirjanpidon mukaan. Sairaalamaksuun ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että Suomen punaisen ristin sairaalalle suoritetaan v:ltä 1946 korvaus kaupungille varatuilla paikoilla annetuista hoitopäivistä Marian sairaalan saman vuoden nettohoitopäiväkustannusten perusteella lisättyä 10 %:lla sekä että sairaalamaksuja Suomen punaisen ristin sairaalaan enintään 3 505 717 mk.

Viimeksi mainittua kertomusvuoden määrärahaa päätettiin sallia ylittää lisäksi 3 950 000 mk ⁵⁾ sekä vastaavaa v:n 1946 määrärahaa 11 673 mk ¹⁾.

Hermo- ja mielitautien vastustamisyhdistyksen avustaminen. Hermo- ja mielitautien vastustamisyhdistyksen ylläpitämän Veikkolan parantolan kohonneiden kustannusten peittämisen avustamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ oikeuttaa sairaalamaksuun ylittämään kertomusvuoden talousarvion pääluokan Sairaanhoidon lukuun Erinäiset sairaanhoidomenot sisältyvää määrärahaa Hermo- ja mielitautien vastustamisyhdistys r.y. 100 000 rak. Samalla valtuusto päätti, että mainittu avustamismääräraha merkitään v:n 1948 talousarvion 212 500 mk:n suuruisena.

Kellokosken piirimielisairaala. Kertomusvuoden talousarvion pääluokan Sairaanhoidon luvun Erinäiset sairaanhoidomenot määrärahaa Kellokosken piirimielisairaala päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää yhteensä 2 682 900 mk.

Yliopiston klinikat. Sairaalamaksuun oikeutettiin ⁸⁾ ylittämään kertomusvuoden talousarvion pääluokan Sairaanhoidon lukuun Erinäiset sairaanhoidomenot sisältyvää määrärahaa Yliopiston klinikat 2 092 127 mk.

Boijen sairaala ja synnytyslaitos oli kesäkuussa irtisanonut sopimuksen 18 hoitopaikan luovuttamisesta helsinkiläisiä synnytyspotilaita varten, koska kaupungin myöntämät maksut eivät enää riittäneet näiden hoitopaikkojen käyttökustannuksiin. Sopimuksen jatkamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ oikeuttaa sairaalamaksuun ylittämään talousarvion pääluokan Sairaanhoidon lukuun Erinäiset sairaanhoidomenot sisältyvää määrärahaa Boijen sairaala ja synnytyslaitos 756 000 mk mainitulle laitokselle maksettavan korvauksen korottamista varten sekä hyväksyä potilailta kannettavat maksut 200 mk:ksi hoitopäivältä sekä synnytysalin käytöstä 300 mk:ksi, paitsi keisarileikkaustapauksissa

¹⁾ Kvsto 26 p. helmik. 150 §. — ²⁾ S:n 3 p. syysk. 473 § ja 17 p. jouluk. 710 §. — ³⁾ S:n 18 p. kesäk. 395 § ja 17 p. jouluk. 710 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. huhtik. 221 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. toukok. 320 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. marrask. 611 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 97 § ja 3 p. syysk. 481 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. huhtik. 230 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. syysk. 482 §.

600 mk:ksi ja oikeuttaa sairaalalautakunnan tekemään tämän mukaisen sopimuksen mainitun synnytyslaitoksen kanssa.

Helsingin yleisen sairaalan rakennussuunnitelman laajentaminen. Kaupungin ja valtion välisessä sopimuksessa Helsingin yleisen sairaalan rakentamisesta Meilahteen ja sen käytämisestä oli laskettu sairaalassa sen lopullisessa laajuudessa tulevan olemaan yhteensä 1 780 potilaspaikkaa vastaavine poliklinikkoineen, joista paikoista 702 tuli kirurgisten ja sisätautien erikoisosastoille. Rakennustoimikunnan ryhdyttyä nyttemmin naistenklinikan laajennuksen ja lastensairaalan valmistuttua suunnittelemaan kirurgisia ja sisätautien klinikoita, oli tultu siihen tulokseen, että olisi tarpeellista laajentaa näitä osastoja korottamalla potilaspaikkojen lukumäärä 702:sta 1 200:aan. Sairalahallituksen kannatettua ehdotettua laajentamissuunnitelmaa ja kaupunginhallituksen huomautettua, että lastensairaala rakennettaessa lisättiin sen paikkalukua korottamatta kuitenkin samalla kaupungin osuutta tässä klinikassa, joka seikka olisi tässä yhteydessä otettava huomioon, kaupunginvaltuusto sairaalalautakunnan esityksestä ja ottaen huomioon kaupunginhallituksen ehdotuksen päätti ¹⁾ oikeuttaa kaupunginhallituksen tekemään sellaisen lisäyksen Helsingin yleisen sairaalan rakentamista ja ylläpitoa koskevaan, kesäkuun 9 p:nä 1939 tehtyyn sopimukseen, että sairaalan sairaansijojen kokonaismäärä korotetaan 2 278:aan lisäämällä siihen lastenklinikan lisäsiijat ja ne muiden klinikain lisäsiijat, joista vastedes ehkä sovitaan, edellytyksellä, että kaupunki on oikeutettu lunastamaan lisätiloista vähintään puolet sekä että kaupungin osuutta sairaalan perustamiskustannuksiin muutetaan paikkalukujen muutosten edellyttämällä tavalla.

Hoitopaikkojen hankkimista kroonisia tauteja sairastaville koskeva vtn Langenskiöldin aloite päätettiin ²⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kunnallisten toipilaskotien perustamista koskeva aloite. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, ettei vtn Jacobssonin aloite kunnallisten toipilaskotien perustamisesta antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että sairaalalautakuntaa kehoitettiin tutkimaan ja valmistelemaan kysymystä kroonisten potilaiden hoidon ja jälkihoidon järjestämisestä siten, että aloitteessa osoitettu sosiaalinen tarkoituserä tulisi jälkihoidon järjestelyssä riittävässä määrin huomioonotetuksi.

Uusien synnytyspaikkojen järjestämistä koskeva vtn Salmela-Järvisen aloite päätettiin ⁴⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

6. Huoltotointa koskevat asiat

Varsinainen huoltotoimi

Huolto-ohjesäännön muutos. Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön helmikuun 10 p:nä 1947 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ⁶⁾ huolto-ohjesäännön 32 §:n muuttamisesta.

Huoltovirasto. Huoltolautakunnan ja huoltoviraston yleisen toimiston v:n 1946 määrärahoja Lämpö sekä Painatus ja sidonta päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää vastaavasti 225 000 mk ja 60 000 mk sekä asiamiestoimiston määrärahaa Painatus ja sidonta 10 000 mk.

Huoltomäärärahat. V:n 1946 talousarvion huoltotoimen pääluokan lukuun Hoito huoltolautakunnalle kuulumattomissa laitoksissa ja yksityisissä kodeissa sekä suoranaisia avustuksia kuuluvia määrärahoja Sairalahoito ja Suoranaiset avustukset päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää vastaavasti 1 000 000 mk ja 2 500 000 mk sekä erinäisten sosiaalisten tehtävien pääluokan lukuun Kansaneläkelaiissa säädettyjen lisäeläkkeiden kunnanosuudet sisältyvää määrärahaa Korvaukset kansaneläkelaitokselle 50 000 mk.

Huoltolautakunta oikeutettiin ⁸⁾ ylittämään seuraavia kertomusvuoden huoltomäärärahoja alla mainituin määrin: pääluokan Huoltotoimi luvun Hoito huoltolautakunnalle kuulumattomissa laitoksissa ja yksityisissä kodeissa sekä suoranaisia avustuksia määrärahoja Sairalahoito 11 000 000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 300 000 mk ja Suoranaiset avustukset 18 000 000 mk sekä erinäisten sosiaalisten tehtävien pääluokan

¹⁾ Kvsto 26 p. helmik. 142 §. — ²⁾ S:n 22 p. tammik. 66 §. — ³⁾ S:n 2 p. huhtik. 220 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 62. — ⁴⁾ Kvsto 15 p. lokak. 584 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. helmik. 130 §; Kunnall. asetuskok. s. 14. — ⁶⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 62. — ⁷⁾ Kvsto 12 p. helmik. 103 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. lokak. 571 §.

lukuun Kansaneläkelaisissa säädettyjen lisäeläkkeiden kunnanosuudet sisältyvää määrärahaa Korvaukset kansaneläkelaitokselle 1 500 000 mk.

Kunnalliskoti. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ lakkauttaa kunnalliskodissa kolme 46 palkkaluokkaan kuuluvaa sianhoitajan virkaa kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien sekä perustaa samasta ajankohdasta lukien kaksi uutta pesuapulaisen virkaa 48 palkkaluokan mukaisin palkoin ja yhden 49 palkkaluokan siivoajan viran. Huoltolautakunta oikeutettiin virkoja haettaviksi julistamatta siirtämään lakkautettavista sianhoitajan viroista kaksi viran hoitajaa uusiin perusapulaisen virkoihin ja yhden perustettavaan siivoajan virkaan sekä oikeuttaa heidät nauttimaan entiset 46 palkkaluokan mukaiset palkkansa.

Kunnalliskodin vartija A. Johansson, jota eräs kunnalliskodin hoidokki hänen virantoimituksessa ollessaan elokuun 29 p:nä 1946 oli puukottanut niin, että hän tästä johtuneen keuhkopussintulehduksen vuoksi edelleen oli työkyvytön, oikeutettiin²⁾ virkasäännön määräyksistä poiketen saamaan koko palkkansa kertomusvuoden loppuun saakka.

Sen jälkeen kun kunnalliskodin yhteydessä oleva työlaitos oli päätetty³⁾ lakkauttaa, rakennustoimisto oli laatinut suunnitelman työlaitosrakennuksessa eli ns. F-rakennuksessa tarpeellisista muutostöistä, jotta vaikeat hoidokit voitaisiin eristää sinne. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ mainittuja muutostöitä varten merkitä v:n 1948 talousarvioon 1 603 000 mk ja oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Kunnalliskodin kertomusvuoden määrärahoja Siivoaminen ja Uutteruusrahat päätettiin⁵⁾ sallia ylittää vastaavasti 90 000 mk ja 190 000 mk.

Kunnalliskotikysymyksen ratkaisemista koskeva v:n Savosen ym. aloite päätettiin⁶⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Tervalammen työlaitos. Tervalammen työlaitoksen v:n 1946 uutteruusrahoja päätettiin⁷⁾ sallia ylittää 2 000 mk.

Työtuvat. Työtupien v:n 1946 määrärahaa Työaineet päätettiin⁸⁾ sallia ylittää 1 000 000 mk.

Avustukset. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista päätettiin niitä ylittäen myöntää 50 000 mk:n suuruinen avustus Suomen huoltotyöntekijäin liitolle sen 30-vuotijuhlan järjestämistä varten⁹⁾, 500 000 mk käytettäväksi Vapaan huollon keskuksen kertomusvuoden juokseviin menoihin ja 600 000 mk Kansanavun Helsingin paikallistoimittolalle samaan tarkoitukseen¹⁰⁾ sekä 500 000 mk ylimääräisenä avustuksena Helsingin sokeaintalo-säätiölle¹¹⁾.

Vanhusten asuntokysymyksen selvittelyä koskeva v:n Leivo-Larssonin ym. aloite päätettiin¹²⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Lastensuojelu

Lastensuojeluohjesäännön muutokset. Merkittiin¹³⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön joulukuun 18 p:nä 1946 ja tammikuun 7 p:nä 1947 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätökset¹⁴⁾ lastensuojeluohjesäännön muuttamisesta.

Helsingin kaupungin poikien eristyslaitos. Kaupunginvaltuuston päätettyä¹⁵⁾ perustaa alaikäisten lainrikkokojain eristyslaitoksen lastensuojelulautakunta oli laatinut ehdotuksen ohjesäännöksi mainitulle poikien eristyslaitokselle. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁶⁾ ehdotuksen eräin muutoksin ja sosiaaliministeriö vahvisti¹⁷⁾ helmikuun 26 p:nä 1947 valtuuston päätöksen.

Kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Talorakennukset sisältyvää määrärahaa Talon Runeberginkatu n:o 3:n kunnostaminen asosiaalisten poikien sijoittamista ja pienasuntoja varten päätettiin¹⁸⁾ sallia ylittää 989 000 mk.

¹⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 249 §. — ²⁾ S:n 15 p. lokak. 555 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 187. — ⁴⁾ Kvsto 19 p. maalisk. 175 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. lokak. 571 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. marrask. 627 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 103 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 46 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. tammik. 36 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. maalisk. 173 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. syysk. 513 §. — ¹²⁾ S:n 24 p. syysk. 536 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. tammik. 6 § ja 22 p. tammik. 24 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 3. — ¹⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 63. — ¹⁵⁾ S:n s. 65. — ¹⁶⁾ Kvsto 8 p. tammik. 11 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 129. — ¹⁷⁾ Kvsto 19 p. maalisk. 168 §. — ¹⁸⁾ S:n 21 p. toukok. 333 §.

Lastensuojeluvirasto. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ lakkauttaa v:n 1948 tammikuun 1 p:stä lukien lastensuojeluviraston 27 palkkaluokkaan kuuluvan työhuoltotoimiston hoitajan viran sekä perustaa samasta ajankohdasta lukien työhuoltotoimistoon 22 palkka- ja II kielitaitoluokkaan kuuluvaa työ- ja opintohuoltajan viran.

Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ perustaa tammikuun 1 p:stä 1948 lukien lastensuojeluvirastoon kaksi 38 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa ja yhden 33 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan kodissakävijän viran sekä Malmin lastensuojelutoimistoon 27 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan toimistonhoitajan viran oikeuttaen lastensuojelulautakunnan edellä mainittuihin virkoihin nimittämään niiden nykyiset hoitajat virkoja haettaviksi julistamatta.

Lastensuojelumäärärahat. Seuraavia v:n 1946 lastensuojelumäärärahoja päätettiin ³⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: lastensuojelulautakunnan määrärahoja Siivoaminen 2 722 mk, Painatus ja sidonta 256 mk ja Tarverahat 13 024 mk; lastenhuoltolaitosten määrärahoja Kaluston hankinta 16 400 mk, Kaluston kunnossapito 3 160 mk, Ruokinta 488 412 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 27 757 mk, Kirjat ja utteruusrahat 4 831 mk ja Yleisten laitteiden kunnossapito 40 597 mk; luvun Sijoitus yksityishoittoon, apumaksut ym. määrärahoja Yksityishoito ja jatko-opetus 1 320 294 mk, Suojelukasvatus 215 438 mk, Tylsämielisten lasten erikoishoito 147 919 mk, Lasten kesävirkestys 61 449 mk, Aviottomat lapset 3 737 mk ja Matkakulut 3 739 mk; sekä Lastenhuoltolaitosten tilat nimiseen lukuun sisältyvää Ryttylän tilan kustannusten määrärahaa 233 923 mk.

Seuraavia kertomusvuoden lastensuojelumäärärahoja päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: lastensuojelulautakunnan määrärahaa Siivoaminen 5 000 mk; lastenhuoltolaitosten määrärahoja Siivoaminen 50 000 mk, Kaluston kunnossapito 125 000 mk ja Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 85 000 mk; sekä luvun Sijoitus yksityishoittoon, apumaksut ym. määrärahoja Suojelukasvatuksen alaisten hoidokkien sijoittaminen valtion laitoksiin ja yksityishoittoon 150 000 mk, Lasten kesävirkestys 75 000 mk ja Suojelukasvatuksessa olevien siirrot sekä alaikäisten irtolaisten lähettäminen kotikuntiinsa 75 000 mk.

Nukarin lastenkoti. Koska vajaaälyisten lasten hoitoon sijoittaminen sijoituspaikkojen puutteen johdosta oli äärimmäisen vaikeata ja koska Nurmijärven pitäjän Nukarin kylässä sijaitseva Nukarin orpokoti rakennuksineen ja tontteineen oli orpokodin johtajan kuoleman johdosta saatavissa mainittuun tarkoitukseen kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ ostaa Nurmijärven pitäjän Nukarin kylässä sijaitsevan Pengerkoski nimisen tilan RN 170 rakennuksineen rasitevapaina 2 200 000 mk:n kauppahinnasta sekä merkitä v:n 1948 talousarvioon tarkoitusta varten ostosummaa vastaavan määrärahan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Nukarin lastenkotiin päätettiin ⁶⁾ tammikuun 1 p:stä 1948 lukien perustaa seuraavat sääntöpalkkaiset virat: 35 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluva johtajan virka; neljä 40 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvaa lastenhoitajan virkaa, 46 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluva keittäjän virka, 49 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluva keittiöapulaisen virka, kolme 49 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvaa palvelijan virkaa sekä 38 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluva talonmiehen virka.

Koska Nukarin lastenkodin päärakennuksessa oli todettu tarpeelliseksi suorittaa eräitä korjaus- ja muutostöitä, ennenkuin lastenkoti voi aloittaa siellä toimintansa, kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon yhteensä 1 339 000 mk:n suuruisen määrärahan mainittuja korjaus- ja uudistotöitä varten sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Toivoniemen koulukoti. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ lakkauttaa Toivoniemen koulukodin 27 palkkaluokkaan kuuluvan kansakoulunopettajan viran kertomusvuoden elokuun 1 p:stä lukien ja 47 palkkaluokkaan kuuluvan palvelija-puutarhanhoitajan viran kertomusvuoden syyskuun 1 p:stä lukien, perustaa näiden virkojen sijaan kertomusvuoden syyskuun 1 p:stä lukien koulukotiin 37 palkkaluokkaan kuuluvan käsityöopettajan viran ja Toivoniemen tilalle 37 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan naispuutarhurin viran sekä myöntää mainittujen uusien virkojen haltijain palkkaamista varten kertomusvuodeksi 72 800 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

¹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 432 §. — ²⁾ S:n 24 p. syysk. 509 § ja 12 p. marrask. 634 §. — ³⁾ S:n 19 p. maalisk. 193 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 331 § ja 15 p. lokak. 572 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 214 §; ks. tämän kert. I osan s. 163 — ⁶⁾ Kvsto 24 p. syysk. 505 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. syysk. 477 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. syysk. 433 §.

Toivolan koulukoti. Toivolan koulukodin maataloustöiden ohjaajan viran siirtämistä 37 palkkaluokasta 34:nteen koskeva esitys evättiin ¹⁾.

Entisen Bengtsårin koulutilan vastainen käyttö. Koska maanlunastusviranomaisilta oli saatu tietää, että entisestä, kaupungin omistamasta Bengtsårin koulutilasta tultaisiin lohkaisemaan huomattava osa asutustarkoituksiin ja koska lisäksi oli saatu tietää, että mainittua tilaa voitaisiin pitää ns. rappiutilana ja ottaa se kokonaankin asutustarkoituksiin, kaupunginhallitus oli asettanut ²⁾ komitean laatimaan suunnitelmaa koulutilan käytöstä. Komitean suorittama tehtävänsä ja annettua asiasta mietintönsä, jossa tehtyihin ehdotuksiin lastensuojelulautakunta oli yhtynyt, kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen ehdotuksesta päätti ³⁾, että entisen Bengtsårin koulutilan kantatila luovutetaan lastensuojelulautakunnan hallintoon käytettäväksi suojelukasvatuksellisista syistä yhteiskunnan haltuun otettujen poikien työsiirtolana sekä että lastensuojelulautakuntaa kehoitetaan ryhtymään tästä aiheutuviin toimenpiteisiin.

Avustukset. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ⁴⁾ ylittämään kertomusvuoden talousarvion päaluokan Lastensuojelu lukuun Avustukset sisältyvää Maitopisarayhdistyksen avustusrahaa enintään 334 660 mk yhdistyksen neuvolain lääkäripalkkioiden korottamista varten.

Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin, niitä ylittäen, 300 000 mk:n ⁵⁾ avustus Helsingin kaupunkilähetyksen Kilossa olevan lastenkotirakennuksen korjaamiseen ja laajentamiseen, 1 107 000 mk:n ⁶⁾ avustus Helsingin diakonissalaitoksen ylläpitämän Pitäjänmäen lastenkodin toiminnan aiheuttaman tappion peittämiseen ja 1 474 953 mk:n ⁷⁾ avustus Hyvösen lastenkodin kertomusvuoden arvioidun tappion peittämiseen.

Hyvösen lastenkodin perustajan sokealle sisarelle, rouva E. Koskiselle myönnetty ⁸⁾ 1 000 mk:n suuruinen kuukausiavustus päätettiin ⁹⁾ korottaa tammikuun 1 p:stä 1947 lukien 2 500 mk:aan.

Lasten päiväkotien järjestämistä koskeva vtn Heinosen ym. aloite päätettiin ¹⁰⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Asumus- ja avioerolasten hoitoa koskeva vtn Leivo-Larssonin ym. aloite päätettiin ¹¹⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

7. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Oikeusaputoimisto. Oikeusaputoimiston v:n 1946 tarverahoja päätettiin ¹²⁾ sallia ylittää 23 302 mk sekä kertomusvuoden määrärahoja Kesälomasijaiset 11 807 mk, Valaistus 200 mk, Siivoaminen 350 mk ja Tarverahat 32 000 mk.

Työnvälitystoimisto. Merkittiin ¹³⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön tammikuun 9 p:nä 1947 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁴⁾ työnvälitystoimiston ohjesäännön muuttamisesta.

Työnvälitystoimiston ravintolaosaston johtajan virka päätettiin ¹⁵⁾ kertomusvuoden syyskuun 1 p:stä lukien siirtää 20 palkkaluokasta 22 palkkaluokkaan sekä merimiesosaston johtajan virka 24 palkkaluokasta 22 palkkaluokkaan. Päätös alistettiin sosiaaliministeriön palkkaosaston hyväksyttäväksi.

Työnvälityslautakunnan ilmoittettua, että maatalousosastolla, joka aloitti toimintansa erikoisosastona v. 1938 ei enää toistaiseksi ollut edellytyksiä menestyksellä toimia erikoisosastona, koska helsinkiläisiä ei sanottavasti nykyoloissa voitu sijoittaa maataloustöihin, kaupunginvaltuusto työnvälityslautakunnan esityksestä päätti ¹⁶⁾ tehdä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle esityksen työnvälitystoimiston erikoisosastona toimivan maatalousosaston lakkauttamiseksi.

¹⁾ Kvsto 4 p. kesäk. 347 §. — ²⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 152. — ³⁾ Kvsto 26 p. helmik. 137 §; kvston pain. asiakirj. n:o 3. — ⁴⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 272 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. maalisk. 174 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. toukok. 297 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. syysk. 449 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 34. — ⁹⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 389 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. lokak. 588 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. marrask. 639 §. — ¹²⁾ S:n 12 p. helmik. 104 § ja 26 p. marrask. 670 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. helmik. 71 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 5. — ¹⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 65. — ¹⁵⁾ Kvsto 3 p. syysk. 439 §. — ¹⁶⁾ S:n 24 p. syysk. 514 §.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ siirtää talousarvion pääluokan Opetustoimi lukuun Kansakoulujen yhteiset menot kuuluvan määrärahan Ammatinvalinnan oppaiden julkaiseminen työnvälitystoimiston käytettäväksi sekä suostua siihen, että mainittua määrärahaa, ammatinvalinnan oppaiden julkaisemisen ohella, saatiin käyttää myös ammatinvalinnan ohjausta tarkoittavien elokuvien valmistukseen.

Työnvälityslautakunnan ja sen toimiston v:n 1946 määrärahoja Lämpö ja Tarverahat päätettiin ²⁾ sallia ylittää vastaavasti 6 635 mk ja 73 407 mk.

Työnvälityksen harjoittamisluvat. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle annettavissa lausunnoissaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa puoltavansa seuraavia anomuksia työnvälityksen harjoittamisesta: Suomen laboranttiliiton anomusta saada edelleen kertomusvuoden loppuun välittää maksutta laboratoriotyöpaikkoja jäsenilleen ³⁾; Suomen sairaanhoitajatarliiton anomusta saada edelleen välittää työpaikkoja jäsenilleen siten, että korvauksena kuluistaan liitto kantaa välityksestä yksityissairaanhoitajattaren toimeen 5 mk hoitovuorokautta, -päivää tai -yötä kohden, sairaskäynniltä 2 mk sekä muusta välityksestä 50 mk välitykseltä ⁴⁾; Suomen sairaanhoitajatarliiton anomusta saada välittää työpaikkoja jäsenilleen siten, että korvauksena välityskustannuksista kannetaan 5 mk:n toimitusmaksu välitettyä työpäivää kohden ⁴⁾; Suomen rakennusmestariunion anomusta saada edelleen harjoittaa maksutonta työnvälitystä jäsenilleen ⁵⁾; sekä Lääketieteenkandidaattiseuran anomusta saada harjoittaa työnvälitystä jäsenilleen ⁶⁾.

Kauppatekniikkojen yhdistyksen anomuksesta saada harjoittaa työnvälitystä jäsenilleen valtuusto päätti ⁵⁾ antaa epäävän lausunnon.

Urheilumäärärahat. Seuraavia v:n 1946 urheilumäärärahoja päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: erinäisten sosiaalisten tehtävien pääluokan lukuun Urheilu ja retkeily kuuluvia urheilu- ja pallokenttien määrärahoja Tarverahat 21 600 mk, Soutustadion 11 275 mk, Ratsastushalli ja ratsastuskentät 55 300 mk ja Urheilu- ja pallokenttien, hiihtojen kelkkämäkien sekä luistin- ja ratsastusratojen ym. korjaus ja kunnossapito nykyisellä kaupunkialueella 305 196 mk sekä tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Urheilukentät määrärahaa Erinäisiä töitä liitosalueiden urheilukentillä ja uimarannoilla 809 112 mk.

Seuraavia kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Urheilukentät sisältyviä määrärahoja päätettiin ⁸⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Marjaniemi, uimarannan järjestäminen 200 000 mk, Hesperian urheilukenttä, siirrettävä pukusuoja 5 000 mk ja Siirrettäviä katsojakorokkeita 10 000 mk.

Korkeasaari. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ lakkauttaa 33 palkkaluokkaan kuuluvan Korkeasaaren kaitsijan viran tammikuun 1 p:stä 1948 lukien.

Hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteen Korkeasaaren liikennettä välittävän moottorilautan tilaamisesta valtuusto päätti ¹⁰⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 3 642 210 mk:n suuruisen määrärahan tarkoitusta varten sekä oikeuttaa liikennelaitoksen lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Urheilukenttälueen varaaminen Lapinniemen puistosta. Urheilu- ja retkeilylautakunta oli, huomauttaen, että kaupungin eteläosissa asuvat urheilunharrastajat olivat vuosien kuluessa lausuneet valitteluja varsinaisen urheilukentän puutteesta kaupungin eteläosassa, tehnyt esityksen 300 tai 350 metrin juoksuradalla varustetun yleisurheilu- ja palloilukentän järjestämisestä ranta-alueelle ent. Ursinin uimalaitoksen kohdalle. Kiinteistölautakunta oli esityksen johdosta tutkinut mahdollisuuksia urheilukentän sijoittamisesta ja tällöin tullut siihen tulokseen, että kenttä olisi edullisimmin sijoitettavissa Lapinniemen puistoon. Kiinteistölautakunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ varata Lapinniemen puistosta Pässinkujan ja suunnitellun Lapinlahdentien väliseltä alueelta Kaartin hautausmaan länsipuolella alueen 350 metrin juoksuradalla varustettua urheilukenttää varten.

Koripallokentän rakentaminen Merisataman ranta-alueelle. Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾ varata Merisataman ranta-alueelta kiinteistölautakunnan laadittutamaan piirustuk-

¹⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 273 §. — ²⁾ S:n 2 p. huhtik. 227 §. — ³⁾ S:n 12 p. helmik. 75 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. syysk. 416 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. syysk. 501 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. marrask. 643 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 105 ja 111 § sekä 26 p. helmik. 157 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. marrask. 604 ja 621 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. syysk. 438 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. syysk. 530 §; ks. tämän kert. I osan s. 35. — ¹¹⁾ Kvsto 8 p. tammik. 12 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. marrask. 603 §.

seen n:o 2 690 merkityn alueen koripallokenttää varten, jonka alueen täyttäminen oli suoritettava täytemaan vastaanottamisella.

Uimahallin, maauima-altaan ja kahlaamon sijoittaminen kaupungin pohjoisosaan. Helsingin työväen uimarit niminen yhdistys oli anonut, että kaupunki varaisi paikan uimahallia varten kaupungin pohjoisosaan. Sittemmin oli Helsingin nuorisotyötoimikunta esittänyt, että kaupunki ryhtyisi rakentamaan Toukolan ja Olympiakylän väliselle alueelle maauima-allasta ja kahlaamaa. Kiinteistölautakunnan tutkittua mahdollisuuksia edellä mainittujen laitosten sijoittamiseksi kaupunginvaltuusto sittemmin lautakunnan tekemän esityksen mukaisesti päätti ¹⁾ varata Kumpulan korttelin n:o 930 uimahallia varten sekä kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatiman piirustuksen n:o 2 635 mukaisen alueen mainitun korttelin luoteispuolelta uima-allasta ja lasten kahlaamaa varten.

Uimastadionin väliaikainen kunnostaminen. Jotta uimastadionia, jonka rakennustyöt v:n 1940 olympialaiskisoja varten olivat jääneet keskeneräisiksi, voitaisiin käyttää uimakilpailuihin sekä kilpauimarien harjoituksiin, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 750 000 mk:n määrärahan uimastadionin kunnostamista varten tilapäiseen käyttöön sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan etukäteen kertomusvuonna.

Alueen vuokraaminen verkkopallokenttiä varten. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin verkkopalloseuralle verkkopallokenttialueeksi kiinteistötoimiston asemakaavaosaston joulukuun 23 p:nä 1946 laatimaan piirustukseen punaisilla rajaviivoilla merkityn, n. 10 450 m²:n suuruisen, asemakaavassa urheilupaikaksi merkittävän alueen Etel. Hesperiankadun varrelta Sivutien länsipuolelta seuraavin ehdoin:

- 1) vuokra-aika alkaa toukokuun 1 p:nä 1947 ja päättyy joulukuun 31 p:nä 1967;
- 2) vuosivuokra on 1 000 mk ja suoritetaan vuosittain etukäteen;
- 3) yhdistys on velvollinen viiden vuoden kuluessa vuokra-ajan alkamisesta rakentamaan alueelle vähintään neljä kenttää ja niihin liittyvät rakennelmat sekä pukusuoja-rakennuksen, johon saadaan sijoittaa myös kahvi- ja ruokatarjoilutilat kenttien käyttäjiä varten;
- 4) yhdistys sitoutuu pitämään kentät ja rakennukset vuokra-aikana hyvässä kunnossa ja on velvollinen vuokrauden aikana vuosittain vähintään 7 %:lla kuolettamaan niiden rakennuskustannukset. Yhdistys on velvollinen pitämään vuokra-aikana rakennukset palovakuutettuina täydestä arvosta. Jos rakennus palaa, yhdistys on velvollinen viipymättä rakentamaan sen uudelleen. Mikäli rakennusta ei kiinteistölautakunnan suostumuksella uudelleen rakenneta, tulee palovakuutussumma kaupungille;
- 5) kenttien, rakennelmien ja rakennusten piirustukset on jätettävä ennen rakentamista kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi. Mikäli yhdistys haluaa rakentaa uudisrakennuksia vielä viiden ensimmäisen vuokravuoden jälkeenkin, on siihen hankittava erikseen kiinteistölautakunnan lupa, jolloin samalla sovitaan näiden uudisrakennusten kuolettamisesta;
- 6) vuokra-ajan päättyessä alue palautuu kaupungin haltuun ja yhdistyksen sille rakentamat kentät, rakennelmat ja rakennukset siirtyvät korvauksetta kaupungin omistukseen. Jos vuokrasuhde kaupungin toimenpiteen johdosta päättyy ennen joulukuun 31 p:ää 1967, kaupunki on velvollinen suorittamaan yhdistykselle korvauksena silloin vielä edellä sanotun mukaisesti kuolettamatta olevien rakennuskustannusten osan;
- 7) yhdistys on velvollinen varaamaan vähintään $\frac{1}{3}$ pelitunneista viikossa yhdistykseen kuulumattomille henkilöille. Yhdistyksellä on kuitenkin oikeus poiketa tästä määräyksestä kilpailuja pidettäessä;
- 8) yhdistyksen on tehtävä ehdotuksensa pelaajilta kannettavista maksuista vuosittain viimeistään huhtikuun 15 p:nä kiinteistölautakunnalle, joka urheilu- ja retkeilylautakuntaa kuultuaan vahvistaa maksut itsekannattavuusperiaatteen mukaan huomioonottaen suoranaiset kulut, korot, kuoletukset ym.;
- 9) aluetta ympäröivien katujen kunnossa- ja puhtaanapito ei kuulu yhdistykselle;
- 10) jos yhdistys rikkoo vuokrasopimuksen ehtoja eikä kolmen kuukauden kuluessa huomautuksesta tee vaadittua oikaisua, voi kiinteistölautakunta julistaa vuokraoikeuden menetetyksi;

¹⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 261 §. — ²⁾ S:n 23 p. huhtik. 260 §. — ³⁾ S:n 23 p. huhtik. 264 §.

11) yhdistyksellä on etuoikeus saada alue rakennelmineen vuokralle vuokra-ajan umpeen kuluttua, mikäli kaupunki sen silloin edelleen luovuttaa vuokralle tällaiseen tarkoitukseen;

12) yhdistyksen on vuosittain lähetettävä kiinteistölautakunnalle sekä urheilu- ja retkeilylautakunnalle toimintakertomuksensa.

Suomen suurkisojen urheilujuhlien avustaminen. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin ¹⁾, niitä ylittäen, Suomen suurkisojen päätoimikunnalle sen Helsingissä kertomusvuoden kesäkuun 29 p:n ja heinäkuun 3 p:n välisenä aikana järjestämien urheilujuhlien avustamiseen enintään 700 000 mk maksettavaksi sikäli kun näiden juhlien osoitettiin tuottaneen tappiota.

Kansanhuollon ohjesäännön muuttaminen. Merkittiin ²⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön helmikuun 27 p:nä 1947 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ³⁾ kaupungin kansanhuollon ohjesäännön muuttamisesta.

Kansanhuoltolautakunta ja sen toimisto. Sen jälkeen kun kansanhuollonjohtaja E. K. Sirviö oli omasta pyynnöstään vapautettu ⁴⁾ kansanhuollonjohtajanvirasta helmikuun 1 p:stä lukien ja virka julistettu haettavaksi, valittiin ⁵⁾ siihen sittemmin varatuomari E. K. Uski. Kansanhuoltoministeriö vahvisti ⁶⁾ vaalin maaliskuun 20 p:nä.

Seuraavia kansanhuoltolautakunnan ja sen toimiston v:n 1946 määrärahoja päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Vuokrat 234 181 mk, Siivoaminen 14 594 mk, Painatus ja sidonta 265 991 mk, Tarverahat 508 677 mk, Kuljetus- ja matkakustannukset 13 933 mk ja Ostokorttien jakelu 3 275 878 mk.

Seuraavia kansanhuoltolautakunnan ja sen toimiston kertomusvuoden määrärahoja päätettiin ⁸⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Vuokra 234 181 mk, Tarverahat 500 000 mk, Kuljetus- ja matkakustannukset 23 190 mk ja Ostokorttien jakelu 3 250 000 mk.

Väestönsuojelulautakunta. Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettua ⁹⁾ tammikuun 15 p:nä 1947 kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁰⁾ väestönsuojelulautakunnan ohjesäännön muuttamisesta, kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ ryhtyä mainitun muutoksen edellyttämiin toimenpiteisiin ja vapauttaa väestönsuojelulautakunnan puheenjohtajan sekä jäsenet ja varajäsenet tehtävistään sekä valita väestönsuojelulautakuntaan neljä jäsentä ja kolme varajäsentä joulukuun 31 p:nä 1948 päättyväksi toimikaudeksi ja enemmistövaalilla lautakunnan puheenjohtajan samaksi toimikaudeksi.

Työasiainlautakunta. Työasiainlautakunnan v:n 1946 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa ja Tarverahat päätettiin ¹²⁾ sallia ylittää vastaavasti 270 273 mk ja 16 322 mk.

Asutuslautakunta oikeutettiin ¹³⁾ ylittämään v:n 1946 tarverahojaan 500 mk.

Raittiusvalistuslautakunta. Raittiusvalistuslautakuntaan päätettiin ¹⁴⁾ perustaa v:n 1948 alusta lukien 28 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluva neuvojan virka.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁵⁾, ettei raittiusvalistuslautakunnan esitys alkoholi-juomien tarjoilun supistamisesta kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa antanut aiheutta toimenpiteisiin.

Seuraavia raittiusvalistuslautakunnan v:n 1946 määrärahoja päätettiin ¹⁶⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Palkkiot 30 500 mk, Tarverahat 3 500 mk ja Raittiusvalistustoiminta 17 000 mk.

Raittiusvalistuslautakunnan kertomusvuoden määrärahaa Raittiusvalistustoiminta päätettiin ¹⁷⁾ sallia ylittää enintään 200 000 mk työmaajuopottelun torjuntatoimintaa varten.

Nuorisotyölautakunnan perustaminen. Opetusministeriö oli v. 1945 kiertokirjelmällä kehoittanut mm. kuntien valtuustoja osoittamaan käyttövaroja nuorisotyön tarpeita varten, luovuttamaan nuorisojärjestöille leirialueita ja ryhtymään toimenpiteisiin nuorten askartelu-, kerho- ja kokoushuoneiden aikaansaamiseksi sekä perustamaan kunnan, nuorisojärjestöjen, kodin, koulun ja seurakunnan yhteistyön edistämiseksi kunnallisia nuorisotyötoimikuntia. Samoin oli kouluhallitus kiertokirjelmässään korostanut nuoriso-

¹⁾ Kvsto 4 p. kesäk. 350 §. — ²⁾ S:n 2 p. huhtik. 206 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 15. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 68. — ⁴⁾ Kvsto 22 p. tammik. 28 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. helmik. 135 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. huhtik. 207 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. helmik. 151 § ja 19 p. maalisk. 194 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. kesäk. 396 §, 15 p. lokak. 573 § ja 12 p. marrask. 633 §. — ⁹⁾ Kunnall. asetuskok. s. 6. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 68. — ¹¹⁾ Kvsto 19 p. helmik. 123 §; ks. tämän kert. I osan s. 100. — ¹²⁾ Kvsto 12 p. helmik. 106 §. — ¹³⁾ S:n 22 p. tammik. 47 §. — ¹⁴⁾ S:n 24 p. syysk. 506 §. — ¹⁵⁾ S:n 24 p. syysk. 520 §. — ¹⁶⁾ S:n 22 p. tammik. 48 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. helmik. 159 §.

työn tarpeellisuutta. Kaupunginhallitus oli kiertokirjeiden johdosta pyytänyt lausunnot kaupungin kansakoulujen ja työväenopistojen johtokunnilta sekä lastensuojelulautakunnalta, jotka kaikki olivat asettuneet kannattamaan kunnallisen nuorisotyötoimikunnan asettamista. Kaupunginhallitus oli asettanut ¹⁾ asiaa edelleen kehittämään komitean, joka saatuana tehtävänsä valmiiksi oli mietinnössään korostanut, miten välttämätöntä oli asettaa erityinen kunnallinen elin sen monipuolisen nuorisotyön keskittämiseksi ja johtamiseksi, jota kaupungissa jo kauan oli vapaachtoisesti harjoitettu, sekä tehnyt ehdotuksensa nuorisotyölautakunnan perustamisesta. Kaupunginhallituksen asetuttua komitean ehdotuksen kannalle ja tehtyä komitean laatimaan nuorisotyölautakunnan johtosääntöehdotukseen eräitä muutoksia ja laadittua siten kokonaan uuden ehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyen kaupunginhallituksen ehdotuksen ²⁾ päätti ³⁾:

että Helsingin kaupunkiin asetetaan kunnallinen nuorisotyölautakunta tammikuun 1 p:stä 1948 alkaen;

että lautakuntaa koskevat asiat valmistele ja esittelee kaupunginhallituksessa opetus- ja sairaala-asiajn johtaja;

että lautakunnan alaiseen nuorisotyötoimistoon perustetaan tammikuun 1 p:stä 1948 lukien 19 palkka- ja II kielitaitoluokkaan kuuluva nuorisosiameiehen virka ja 38 palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka sekä 40 palkkaluokkaan kuuluva apulaisnuorisotyösiameiehen virka, jonka viimeksi mainitun viran haltijalta vaaditaan täydellinen ruotsinkielien ja tyydyttävä suomenkielen kirjallinen ja suullinen taito;

että v:n 1948 talousarvioon merkitään seuraavat määrärahat: Palkkiot 40 200 mk, Sääntöpalkkaiset virat 415 800 mk, Vuokra 18 000 mk, Valaistus 4 200 mk, Siivoaminen 3 000 mk, Kaluston hankinta 65 000 mk ja Tarverahat 15 000 mk;

että nuorisotyölautakunnalle vahvistetaan johtosääntö kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti; sekä

että vtn Miettisen aloite ⁴⁾ nuorisotyölautakunnan asettamisesta ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Nuorisotalon hankkimista koskeva vtn Miettisen ym. aloite päätettiin ⁵⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Kansakoulut. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ v:n 1948 alusta lukien perustaa kansakouluihin uuden 32 palkkaluokkaan kuuluvan koulupsykologin viran, jonka kaupunginhallitus oli oikeutettu täyttämään, ja muuttaa koulupsykiatrinapulaisen viran nimityksen koulupsykologiksi. Samalla valtuusto päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen täyttämään koulupsykologin viran tilapäisenä jo kertomusvuoden marraskuun 1 p:stä alkaen ja suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan suorittamaan tästä aiheutuvat palkkamenot suomenkielisten kansakoulujen tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ tammikuun 1 p:stä 1948 lukien perustaa suomenkielisten kansakoulujen kansliaan 40 palkkaluokkaan kuuluvan toimistoapulaisen viran, Munkkiniemen kansakouluun 50 palkkaluokkaan kuuluvan siivoajan viran ja Mellunkylän kansakouluun 48 palkkaluokkaan kuuluvan siivoaja-vahtimestarin viran.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾, että kansakoulujen taloudenhoitaja on oikeutettu täyttämään perustetut ⁹⁾ kansakoulujen ruoanjakajien virat saatuana asiasta asianomaisen koulun johtajan lausunnon.

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan ehdotettua, että näiden kansakoulujen taloudenhoitajan virka, joka kuului 23 palkkaluokkaan, ja johtokunnan sihteerin virka, joka oli palkkiovirka, yhdistettäisiin, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ lakkauttaa v:n 1948 alusta lukien ruotsinkielisten kansakoulujen taloudenhoitajan viran ja perustaa samasta ajankohdasta lukien sen tilalle 18 palkkaluokkaan kuuluvan taloudenhoitaja-sihteerin

¹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 152. — ²⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 9. — ³⁾ Kvsto 15 p. lokak. 563 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 29. — ⁴⁾ Ks.v:n 1946 kert. I osan s. 69. — ⁵⁾ Kvsto 24 p. syysk. 534 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. lokak. 548 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. kesäk. 376 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. toukok. 326 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s.71. — ¹⁰⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 378 §.

viran sekä oikeuttaa ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan täyttämään viran sitä haettavaksi julistamatta.

Ruotsinkielisiin kansakouluihin päätettiin ¹⁾ elokuun 1 p:stä 1947 lukien perustaa suullisen esitystaidon neuvojan virka ja myönnettiin mainitun viran haltijan palkkaamiseen kertomusvuonna 69 000 mk kaupunginvaltuuston käyttövaroista uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Ruotsinkielisiin kansakouluihin päätettiin ²⁾ v:n 1948 alusta lukien perustaa uusi 33 palkkaluokkaan kuuluva kouluhoitajattaren virka.

Ruotsinkielisiin kansakouluihin päätettiin ³⁾ v:n 1948 alusta lukien perustaa uusi 36 palkkaluokkaan kuuluva veistokalustonhoitajan virka.

Huomauttaen, että kansakoululaitoksen kustannuksista annettuun lakiin huhtikuun 29 p:nä 1947 vahvistettujen muutosten kautta kansakoulunopettajien palkkaus oli myös Helsingin kansakouluissa kertomusvuoden alusta lukien muutettava nykyisestä sen vuoksi, että lain määräämät vähimmäispalkat perheenhoitajien osalta osittain ja lapsirikkaiden perheiden huoltajain osalta yleisesti ylittivät kaupungin nykyisin maksamat palkat, kaupungin kansakoulujen johtokunnat olivat laatineet edellä mainittuun lakiin perustuvan seuraavan ehdotuksen:

1) että kaikille opettajille maksetaan vähintään sen palkkaluokan mukainen palkka, mihin opettajat tähän asti voimassa olleen kaupungin palkkaluokittelun mukaan ovat olleet oikeutettuja;

2) että niille jatkokoulun, yläkoulun ja apukoulun opettajille, joiden peruspalkka lain määräyksen mukaan kohoaa 13 122 mk:aan, maksetaan 27 palkkaluokan mukainen peruspalkka ja ikäkorotukset;

3) että edellä määriteltyjen peruspalkkojen ja ikäkorotusten ohella kaikille siihen oikeutetuille maksetaan lain määräämä kasvatusapu;

4) että vuosisijaisille, avoimen viran hoitajille ja muille ylimääräisille opettajille, paitsi kohdassa 5 mainituille, suoritetaan peruspalkkaa ja kasvatusapua kaupunginhallituksen aikaisemmin vahvistaman ohjeen määräämässä järjestyksessä samoin perustein kuin vakinaisille opettajille; sekä

5) että virkavapaana olevan opettajan sijaiseksi tai opettajan kuolinpesän puolesta toimeen otetulle opettajalle suoritetaan palkkaa kaupunginhallituksen aikaisemmin vahvistaman ohjeen määräämässä järjestyksessä sen peruspalkan mukaan, mikä maksetaan vastaavan luokkaryhmän sellaiselle opettajalle, joka ei ole oikeutettu lain määräämään korkeampaan peruspalkkaan.

Hyväksyen ⁴⁾ edellä mainitut ehdotukset astuviksi voimaan kertomusvuoden alusta lukien kaupunginvaltuusto päätti kehoittaa kansakoulujen johtokuntaa käyttämään talousarviossa olevia määrärahoja korotettujen palkkojen ja kasvatusapujen maksamiseen ja pyytämään aikanaan määrärahoihin ehkä tarpeelliseksi osoittautuvaa ylitysoikeutta.

Täydentäen aikaisempaa päätöstään ⁵⁾ kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että apukoulun sekaluokkien opettajat kertomusvuoden syyslukukauden alusta rinnastetaan yläkoulun sekaluokkien opettajiin, lukuunottamatta apukoulun talousopettajia, jotka rinnastetaan jatkolukkiin talousopettajiin siten, että he saavat saman palkan kaikesta talousopetuksesta apukoulussa.

Kansakoulujen johtajien johtajapalkkio päätettiin ⁷⁾ kertomusvuoden alusta korottaa 10 000 mk:aan ja lisäpalkkio luokkaa kohden 500 mk:aan vuodessa.

Kansakoulunopettajain tuntipalkkiot päätettiin ⁸⁾ kertomusvuoden alusta lukien vahvistaa seuraaviksi: ala- ja yläkoulussa 120 mk:ksi, apukoulussa 140 mk:ksi ja jatkokoulussa 150 mk:ksi.

Kansakoulujen johtokunnat oikeutettiin ⁹⁾ tilapäisen työvoiman määrärahasta suorittamaan käsityönjohtajalle palkkiona suomenkielisissä kansakouluissa 2 000 mk kuukaudessa ja ruotsinkielisissä kansakouluissa 7 500 mk vuodessa kertomusvuoden elokuun 1 p:stä lukien.

Suomenkielisten kansakoulujen opettaja F. M. Kurkiharju, joka oli toiminut vakinaisena kansakoulunopettajana v:sta 1935 tammikuun 31 p:ään 1945, jolloin hän erosi toi-

¹⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 377 §. — ²⁾ S:n 15 p. lokak. 549 §. — ³⁾ S:n 24 p. syysk. 507 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. kesäk. 381 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 44. — ⁶⁾ Kvsto 21 p. toukok. 325 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. syysk. 441 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. kesäk. 382 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. kesäk. 380 §.

mien Toivolan koulukodin vt. johtajana lokakuun 31 p:ään 1946 saakka siirtyen sitten vt. kansakoulunopettajaksi ja tullen määrätyksi vakinaiseksi opettajaksi elokuun 1 p:stä 1947 lukien, oli anonut, että hän saisi edelleen kaikki ikäkorotuksensa marraskuun 1 p:stä 1946 alkaen samoin kuin palkan kuluneelta joululomalta ja tulevan kesäloman ajalta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että opettaja Kurkiharjulle saadaan maksaa kaupungin kansakoulujen virkavapaina oleville ja viransijaisina toimiville opettajille suoritettavista palkoista ja palkkioista annettujen määräysten ²⁾ mukainen kesälomakorvaus ja sen lisäksi ikäkorotuksia vastaava korvaus v:n 1946 marraskuun 1 p:n ja v:n 1947 elokuun 1 p:n väliseltä ajalta mutta että anomus muilta osilta hylätään.

Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että kaupungin kansakoulujen normaaliluokkien oppilasluvun keskimäärän tuli lukuvuoden 1947/48 aikana olla vähintään 30, jolloin ei otettu lukuun Suomenlinnan ja liitosalueiden kansakoulujen luokkia.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 5 000 000 mk:n suuruisen määrärahan Käpylän kansakoulun lisärakennuksen rakennustöiden aloittamista varten ja oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Yleisten töiden lautakunnan laadittua kaupunginhallituksen toimeksiannosta luonnokset Snellmaninkadun kansakoulun jälleenrakentamista varten kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä kyseiset n:oilla 350—361 merkityt ja lokakuun 5 p:lle 1946 päivätyt luonnospöyrustukset mainittua muutos- ja lisärakennusta varten.

Yleisten töiden lautakunnan laatimat n:oilla 607—613 merkityt piirustukset Annankadun kansakoulun muutos- ja lisärakennusta varten hyväksyttiin ⁶⁾.

Valtuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 56 050 mk:n suuruisen lisämäärärahan erinäisiä Kaisaniemen kansakoulutalossa suoritettavia töitä varten sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahaa v. 1946 olleiden kustannusten peittämiseen.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ varata Maunulan korttelista n:o 274 Maunulaan rakennettavaa kansakoulua varten n. 6 175 m²:n suuruisen tonttialueen sekä hyväksyä koulutaloa varten yleisten töiden lautakunnan laadittamat luonnospöyrustukset. Samalla kaupunginvaltuusto antoi yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi pääpiirustusten ja lopullisen kustannusarvion laatimisen sekä kiinteistölautakunnalle tarpeellisen asema-kaavaehdotuksen laatimisen.

Hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteen ⁹⁾ Puotinkylän kartanon päärakennuksen korjaamisesta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 514 000 mk:n määrärahan Puotinkylän kartanon päärakennuksen osittaista kunnostamista varten kansakoulutarkoituksiin sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Määrärahan myöntämistä Malmin pohjoisen kansakoulun talonmies-vahtimestarin asunnon järjestelyä varten koskeva esitys evättiin ¹¹⁾.

Kaupunginhallituksen käyttövaroja raittiustyön tukemiseen päätettiin ¹²⁾ sallia ylittää enintään 60 000 mk lisävarojen myöntämistä varten raittiustyöhön suomenkielisissä kansakouluissa.

Suomenkielisten kansakoulujen v:n 1946 kaluston hankintamäärärahan säästö, 286 470 mk, päätettiin ¹³⁾ sallia siirtää kertomusvuonna käytettäväksi.

Seuraavia suomenkielisten kansakoulujen v:n 1946 määrärahoja päätettiin ¹⁴⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Palkkiot 12 450 mk, Sairaslomasijaiset 330 381 mk, Valaistus 68 932 mk, Siivoaminen 19 480 mk, Vedenkulutus 10 340 mk, Kaluston kunnossapito 137 394 mk, Painatus ja sidonta 86 883 mk, Lääkkeet ja oppilaiden hammashoito 10 895 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 70 377 mk, Matka- ja kuljetuskustannukset 3 700 mk ja Koulutarvikkeet 70 430 mk sekä tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Talorakennukset kuuluvaa määrärahaa Kansakoulu Porthaninkatu 8, opetuskeittien järjestäminen 278 657 mk.

Seuraavia suomenkielisten kansakoulujen kertomusvuoden määrärahoja päätettiin ¹⁵⁾

¹⁾ Kvsto 21 p. toukok. 327 §. — ²⁾ Ks. v:n 1943 Kunnall. asetuskok. s. 30. — ³⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 270 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. syysk. 521 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. helmik. 90 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. marrask. 612 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. helmik. 146 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. lokak. 564 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 178. — ¹⁰⁾ Kvsto 21 p. toukok. 318 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. syysk. 472 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. marrask. 661 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. helmik. 93 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. helmik. 107 § ja 26 p. helmik. 158 §. — ¹⁵⁾ S:n 23 p. huhtik. 277 §, 24 p. syysk. 525 § ja 26 p. marrask. 671 §.

sallia ylittää alla mainitun verran: Sairaslomasijaiset 900 000 mk, Vedenkulutus 45 000 mk, Kaluston hankinta 300 000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 80 000 mk ja Koulutarvikkeet 5 000 000 mk sekä tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Talorakennukset määrärahaa Kansakoulu IV linja n:o 13—15, jatkoloukkien kone- ja sähkölinjain askartelutyöhuoneen järjestäminen 45 000 mk.

Seuraavia ruotsinkielisten kansakoulujen v:n 1946 määrärahoja päätettiin¹⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Tilapäistä työvoimaa 19 724 mk, Sairaslomasijaiset 135 000 mk, Lämpö 550 000 mk, Vedenkulutus 6 000 mk, Kaluston hankinta 50 541 mk, Kaluston kunnossapito 80 000 mk, Painatus ja sidonta 60 000 mk, Tarverahat 20 000 mk, Vaatteiden pesu 4 000 mk, Matka- ja kuljetuskustannukset 8 000 mk, Koulutarvikkeet 1 750 000 mk, Suoranaiset avustukset 230 000 mk, Oppilaiden kesävirkestys 250 000 mk ja Oppilaiden voimistelu- ja urheiluharrastusten edistäminen 1 441 mk.

Seuraavia ruotsinkielisten kansakoulujen kertomusvuoden määrärahoja päätettiin²⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Palkkiot 22 000 mk, Kaluston hankinta 213 372 mk, Kaluston kunnossapito 75 000 mk, Painatus ja sidonta 50 000 mk, Matka- ja kuljetuskustannukset 10 000 mk ja Koulutarvikkeet 300 000 mk.

V:n 1946 talousarvion pääluokan Opetustoimi lukuun Kansakoulujen yhteiset menot kuuluva 70 000 mk:n suuruinen määräraha Ammatinvalinnan oppaiden julkaiseminen päätettiin³⁾ muuttaa siirtomäärärahaksi.

Työväenopistot. Merkittiin⁴⁾ tiedoksi kouluhallituksen vastaavasti maaliskuun 31 p:nä ja tammikuun 22 p:nä 1947 vahvistaneen valtuuston päätöksen⁵⁾ suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston ohjesääntöjen muuttamisesta.

Kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ perustaa suomenkieliseen työväenopistoon lokakuun 1 p:stä 1947 lukien 34 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan yliahtimestarin viran, osoittaa uuden viran haltijan palkkaamista varten kertomusvuonna 30 000 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin sekä oikeuttaa työväenopiston johtokunnan täyttämään uuden viran sekä mahdollisesti vapautuvan vahtimestarin viran niitä haettaviksi julistamatta.

Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ korottaa kertomusvuoden alusta lukien työväenopistossa suoritettavat luento- ja tuntipalkkiot ja oikeuttaa suomenkielisen työväenopiston johtokunnan palkkioiden korotuksen vuoksi ylittämään tilapäisen työvoiman määrärahaa enintään 665 000 mk ja tarverahoja 17 000 mk sekä ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan ylittämään tilapäisen työvoiman määrärahaa enintään 270 000 mk.

Suomenkielisen työväenopiston v:n 1946 määrärahaa Lämpö päätettiin⁸⁾ sallia ylittää 28 000 mk.

Seuraavia ruotsinkielisen työväenopiston v:n 1946 määrärahoja päätettiin⁹⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Palkkiot 1 500 mk, Tilapäistä työvoimaa 64 500 mk, Valaistus 701 mk, Painatus ja sidonta 3 910 mk ja Tarverahat 20 820 mk.

Ammattiopetuslaitosten ohjesäännön muutokset. Merkittiin¹⁰⁾ tiedoksi kauppa- ja teollisuusministeriön tammikuun 18 p:nä 1947 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen¹¹⁾ ammattiopetuslaitosten ohjesäännön muuttamisesta.

Ammattiopetuslaitosten johtokunnan ehdotettua, että opetus kirjapainokoulussa muutettaisiin yhteiskunnalliseksi kaupunginvaltuusto päätti¹²⁾ tehdä ammattiopetuslaitosten ohjesäännön 2 §:n 2 momenttiin tätä tarkoittavan muutoksen. Kauppa- ja teollisuusministeriö vahvisti¹³⁾ heinäkuun 7 p:nä valtuuston päätöksen.

Ammattikoulujen rehtorien opetusvelvollisuuden määrääminen. Ammattikoulujen rehtorien työtaakan helpottamiseksi kaupunginvaltuusto ammattiopetuslaitosten johtokunnan esityksestä päätti¹⁴⁾ määrätä valmistavan poikien ja tyttöjen ammattikoulujen rehtorien opetusvelvollisuuden 8 tunniksi viikossa kertomusvuoden syyslukukauden alusta lukien sekä velvoittaa rehtorit kuuntelemaan koulunsa jokaisen opettajan opetusta ainakin kerran lukukaudessa ja pitämään siitä päiväkirjaa.

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 49 § ja 12 p. helmik. 108 §. — ²⁾ S:n 21 p. toukok. 332 §, 3 p. syysk. 483 § ja 26 p. marrask. 672 §. — ³⁾ S:n 22 p. tammik. 42 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. helmik. 73 § ja 23 p. huhtik. 243 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 17 ja ruotsink. Kunnall. asetuskok. s. 17. — ⁵⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 73. — ⁶⁾ Kvsto 15 p. lokak. 550 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. maalisk. 171 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 116. — ⁸⁾ Kvsto 22 p. tammik. 50 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. tammik. 51 § ja 19 p. maalisk. 195 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. helmik. 79 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 8. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 74. — ¹²⁾ Kvsto 21 p. toukok. 315 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 10. — ¹³⁾ Kvsto 3 p. syysk. 410 §. — ¹⁴⁾ S:n 2 p. huhtik. 212 §.

Ammattikoulujen tuntiopettajien palkkiot päätettiin ¹⁾ korottaa kertomusvuoden alusta lukien.

Ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettiin ²⁾ ylittämään v:n 1946 tarverahojaan 3 000 mk.

Yleinen ammattikoulu. Yleisen ammattikoulun v:n 1946 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa ja Valaistus päätettiin ³⁾ sallia ylittää vastaavasti 22 718 mk ja 8 500 mk.

Kirjapainokoulu. Helsingin kirjatyöntekijäin yhdistyksen litografisen kerhon ja Lithosaston asettaman oppilaskomitean huomautettua, että viime aikoina oli litografialalla huolestuttavassa määrin esiintynyt suoranaista taantumusta täysin pätevien ammattimiesten jälkikasvun kehityksessä, sekä korostettua oppilaiden peruskoulutuksen kehittämisen tärkeyttä, ja ammattiopetuslaitosten johtokunnan ilmoitettua katsovansa litografisen osaston perustamisen kirjapainokouluun olevan mitä toivottavinta, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ pyytää valtioneuvostolta lupaa saada järjestää kirjapainokouluun v:n 1948 alusta lukien litografiosaston. Samalla valtuusto päätti, edellytyksin, että valtioneuvosto suostui litografiosaston perustamiseen, merkitä v:n 1948 talousarvioon tätä osastoa varten yhteensä 1 146 400 mk:n määrärahan sekä oikeuttaa ammattiopetuslaitosten johtokunnan käyttämään tähän summaan sisältyviä kaluston hankinta- ja huoneiston korjausmäärärahoja jo kertomusvuonna. Edelleen kaupunginvaltuusto päätti vähentää kirjapainokoulun rehtorin opetusvelvollisuutta neljällä viikkotunnilla siitä lähtien, kun litografiosasto oli alkanut toimintansa.

Kirjapainokoulun ammattiopettajan nimitys päätettiin ⁵⁾ muuttaa ammattityönopettajaksi, ruotsiksi *facklärare*.

Edesmenneen talousneuvos O. Öflundin määrättyä testamentissaan, että 100 000 mk lankeaa kirjapainokoululle hoidettavaksi rahastona, jonka tuotosta jaetaan apurahoja koulun johtajan harkinnan mukaan, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ ottaa vastaan kirjapainokoululle määrätyn summan hoidettavaksi testamentin määräysten mukaisesti.

Valmistava poikien ammattikoulu. Valmistavan poikien ammattikoulun työmestarin jaammattiopettajan nimitys päätettiin ⁵⁾ muuttaa ammattityönopettajaksi, ruotsiksi *facklärare*.

Ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettiin ⁷⁾ nimittämään kaupunginvaltuuston v. 1946 vakinaistamiin ⁸⁾ valmistavan poikien ammattikoulun kahteen ammattiopettajan virkaan, yhteen varaston- ja työkalujen hoitajan virkaan sekä kolmeen siivoajan virkaan niiden entiset haltijat virkoja haettaviksi julistamatta.

Valmistavan poikien ammattikoulun v:n 1946 määrärahoja Valaistus ja Tarverahat päätettiin ⁹⁾ sallia ylittää vastaavasti 6 000 mk ja 3 000 mk.

Valmistava tyttöjen ammattikoulu. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ perustaa valmistavaan tyttöjen ammattikouluun kertomusvuoden tammikuun 1 p:stä lukien 29 palkkaluokkaan kuuluvan piirustuksenopettajan viran sekä myöntää tarkoitukseen 39 000 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin. Ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettiin täyttämään mainittu virka sitä haettavaksi julistamatta.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ lakkauttaa v:n 1948 alusta lukien valmistavan tyttöjen ammattikoulun leipojan viran ja perustaa samasta ajankohdasta lähtien 35 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan ammattityönopettajan viran.

Valmistavan tyttöjen ammattikoulun oppilaiden lukumäärän lisääntymisen vuoksi ammattiopetuslaitosten johtokunta oli esittänyt, että kouluun saataisiin perustaa neljäs I vuosikurssin talousluokka sekä että v:n 1946 syksyllä perustetun ylimääräisen pukuompe-luluokan toiminnan jatkamiseen myönnettäisiin sitä varten tarvittavat varat. Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾ oikeuttaa ammattiopetuslaitosten johtokunnan uuden talousluokan perustamista ja uuden ompeluluokan jatkamista varten ylittämään seuraavia valmistavan tyttöjen ammattikoulun määrärahoja alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 122 025 mk, Siivoaminen 10 680 mk, Ruokinta 25 632 mk ja Helsingistä kotoisin olevien oppilaiden ruokinta 22 428 mk. Edelleen valtuusto päätti merkitä v:n 1948 talousarvioon samaan tarkoitukseen yhteensä 314 600 mk.

¹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 442 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 116. — ²⁾ Kvsto 22 p. tammik. 52 §. — ³⁾ Kvsto 22 p. tammik. 52 §, 12 p. helmik. 109 § ja 2 p. huhtik. 228 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 316 §; ks. tämän kert. I osan s. 25 ja 181. — ⁵⁾ Kvsto 24 p. syysk. 511 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. huhtik. 256 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. tammik. 31 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 74. — ⁹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 52 § ja 12 p. helmik. 109 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. helmik. 82 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. lokak. 551 §. — ¹²⁾ S:n 15 p. lokak. 565 §.

Seuraavia valmistavan tyttöjen ammattikoulun v:n 1946 määrärahoja päätettiin ¹⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Kaluston hankinta 10 000 mk, Painatus ja sidonta 10 000 mk, Tarverahat 15 000 mk ja Helsingistä kotoisin olevien oppilaiden ruokinta 53 000 mk.

Kotitalouslautakunta. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin ²⁾ 102 319 mk koneiston hankkimista varten kotitalouslautakunnan opetuspesulaan.

Seuraavia kotitalouslautakunnan v:n 1946 määrärahoja päätettiin ³⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Lämpö 18 869 mk, Siivoaminen 4 575 mk, Kaluston kunnossapito 47 758 mk, Painatus ja sidonta 4 073 mk, Tarverahat 23 779 mk ja Tarveaineet talous-, havainto- ja käsityöopetusta varten 206 192 mk.

Lastentarhat. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

että lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten johtajattarien palkkiot korotetaan v:n 1947 alusta seuraavasti: peruspalkkio koko laitoksesta 12 000 mk vuodessa ja lisäksi jokaisesta lastentarhaan liittyvästä työhaarasta 2 700 mk vuodessa sekä edelleen 840 mk vuodessa jokaisesta johtajattaren alaisesta osastosta, kuitenkin niin, että johtajattarien palkkiot eivät nouse yli 24 000 mk vuodessa; sekä

että lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten johtajatarpalkkioiden suorittamista varten lastentarhain johtokunta oikeutetaan ylittämään lastentarhain palkkiomäärärahaa enintään 291 420 mk.

Oulunkylän kansanlastentarhan johtokunnan, Vapaan huollon Haagan keskuksen ja Mannerheimliiton Pakinkylän osaston anottua lastentarhainsa ottamista kokonaan kaupungin haltuun v:n 1948 alusta lukien lastentarhain johtokunta oli samanaikaisesti joutunut harkitsemaan eräitä tarpeellisiksi havaitsemiaan muutoksia kaupungin lastentarhoissa ja tehnyt niitä koskevan esityksen, jonka perusteella kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾:

että Lauttasaaren lastentarhaa laajennetaan 25 lapsen osastolla ja sinne siirretään 25 lapselle varattu osasto Solhällä nimisestä lastentarhasta;

että Solhem lastentarhassa lasten lukumäärä rajoitetaan 75:ksi ja yksi osasto muutetaan kokopäiväosastoksi;

että Haagaan perustetaan 50 lapsen lastentarha kokopäiväosastoineen;

että Oulunkylän ja Pakilan lastentarhat otetaan kaupungin haltuun v:n 1948 alusta;

että Hemgård nimisessä lastentarhassa yksi opettajan ja yksi aputytön virka sekä Solhällä nimisessä lastentarhassa yksi opettajan ja yksi aputytön virka lakkautetaan syyskuun 1 p:stä 1947 lukien;

että yksi siivoojan virka sekä lastentarhain kansliassa että Ebeneserkodin lastentarhassa lakkautetaan syyskuun 1 p:stä 1947 lukien;

että Haagan, Lauttasaaren, Oulunkylän, Pakilan, Pirkkolan ja Ebeneserkodin lastentarhoja varten perustetaan 12 lastentarhanopettajan virkaa 33 palkkaluokkaan, 2 talousapulaisen virkaa 47 palkkaluokkaan, 2 talousapulaisen virkaa 48 palkkaluokkaan sekä 7 aputytön virkaa 54 palkkaluokkaan;

että Oulunkylän kansanlastentarhan vakinaiset viranhaltijat saadaan nimittää vastaaviin virkoihin Oulunkylän lastentarhaan, Hemgård nimisessä lastentarhassa lakkautettavien opettajain ja aputytön virkojen haltijat saadaan nimittää vastaaviin virkoihin Haagan lastentarhaan ja Solhällä nimisessä lastentarhassa lakkautettavien virkojen haltijoista opettajan viran haltija Lauttasaaren lastentarhaan ja aputytön viran haltija Ebeneserkodin lastentarhaan virkoja haettaviksi julistamatta; sekä

että v:n 1948 talousarvioon merkitään seuraavat määrärahat: Pirkkolan lastentarha, menoja 582 880 mk ja tuloja 237 960 mk, Pakilan lastentarha, menoja 563 015 mk ja tuloja 223 338 mk, Haagan lastentarha, menoja 949 395 mk ja tuloja 369 115 mk sekä Oulunkylän lastentarha, menoja 1 008 400 mk ja tuloja 402 125 mk.

Hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteen ⁶⁾ Lauttasaaren erään huvilan ostamisesta lastentarhaa varten kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 1 405 000 mk mainittujen rakennusten vuokraoikeuksineen tonttialueeseen ostamista ja rakennusten korjaamista varten sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen käyttämään varat etukäteen kertomusvuonna.

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 52 §. — ²⁾ S:n 12 p. helmik. 91 §. — ³⁾ S:n 22 p. tammik. 53 § ja 19 p. maalisk. 196 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 298 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. syysk. 447 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 196. — ⁷⁾ Kvsto 4 p. kesäk. 349 §.

Lasten päiväkodin perustamista Tapanilaan ja ns. vanhaan Käpylään koskeva vtn Lehdon ym. aloite päätettiin¹⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Lastentarhojen lukumäärän lisäämistä ja niiden hallinnon jakamista ruotsinkielisten asukkaiden etua silmällä pitäen koskeva vtn Modeenin ym. aloite päätettiin²⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Munkkiniemen ja Lauttasaaren asujamiston tarpeiden huomioonottamista uusia lastentarhoja ja leikkikenttiä perustettaessa koskeva vtn Saukkosen ym. aloite päätettiin³⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Seuraavia lastentarhain v:n 1946 määrärahoja päätettiin⁴⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: lastentarhain johtokunnan määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 2 144 mk sekä lastentarhat laitoksineen nimikkeen määrärahoja Sairaslomasijaiset 56 300 mk, Lämpö 500 000 mk, Siivoaminen 105 000 mk, Kaluston kunnossapito 7 199 mk, Tarverahat 15 000 mk, Ruokinta 2 461 598 mk, Askarteluvälineet ja -aineet 18 265 mk ja Lauttasaaren lastentarha 47 360 mk.

Lastentarhain johtokunta oikeutettiin⁵⁾ ylittämään lastentarhain ja niiden laitosten kertomusvuoden määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 840 000 mk, Siivoaminen 110 000 mk ja Ruokinta 2 300 000 mk.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulu ja Marian turvakoti. Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin v:n 1948 tilintarkastajiksi valittiin⁶⁾ ekonomi A.-L. Borgman ja sosiaalitarkastaja S. Jacobsson sekä varatilintarkastajiksi sihteeri G. Andersson ja ekonomi P.-E. J. Floman.

Puistoleikkitoiminnan järjestäminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli asettanut⁷⁾ valmistelemaan vtn Leivo-Larssonin aloitetta kaupungin puistokaitsijatoiminnan ja lasten leikkikenttätöiminnan laajentamisesta, oli antamassaan mietinnössä ehdottanut, että puistoleikkitoiminta kaupungissa jatkuisi 0—6 vuotiaisiin lapsiin suuntautuvana puistotähti-toimintana sekä kouluikäisiin lapsiin suuntautuvana leikkikenttätöimintana ja että kaupunki edistäisi ja tukisi näitä molempia toimintamuotoja luomalla niille mahdollisimman suotuisat ulkonaiset edellytykset. Edelleen komitea oli ehdottanut, että Helsingin työvalmiusnaiset yhdistyksen hoitama puistotähti-toiminta samoin kuin lastensuojelulautakunnan alainen leikkikenttätöiminta asetettaisiin yhteisen valvojan alaiseksi ja että koko toiminta alistettaisiin lastentarhain johtokunnan hallintoon. Asiasta antamassaan lausunnossa lastentarhain johtokunta ei ollut halunnut vastustaa komitean ehdotusta, mutta oli huomauttanut, että olisi ensin saatava enemmän kokemusta ja laadittava tarkemmat suunnitelmat toteuttamismahdollisuuksista ennen kuin ryhdyttäisiin lopulliseen järjestylyyn ja koko toiminnan kunnallistamiseen, sekä ehdottanut, että puistotähti-toimintaa tuettaisiin kunnan puolelta ja että sitä, samoin kuin leikkikenttätöimintaa, valvomaan ja ohjaamaan asetettaisiin erityinen lastentarhain johtokunnan alainen viranhaltija. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾, että kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä alkaen lastentarhain johtokunnan alaisena palkataan 28 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin puistoleikkitoiminnan ohjaaja sekä että mainitun viranhaltijan palkkaamista varten kertomusvuodeksi osoitetaan 102 400 mk kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista.

Oppikoululaisten hampaidenhoidon järjestäminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁹⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 200 000 mk:n suuruisen avustuksen Mannerheimliiton Helsingin osaston sotakummivaliokunnalle järjestelmällisen hampaidenhoidon antamista varten kaupungin oppikoulujen helsinkiläisille oppilaille sekä merkitä v:n 1948 talousarvioon saman suuruisen rahamäärän työn jatkamista varten.

Avustukset. Lastentarhain johtokunta oikeutettiin käyttämään opetustoimen pääluokan lukuun Lastentarhat sisältävästä määrärahasta Töölön uusi lastentarha 193 100 mk¹⁰⁾ Nuorten naisten kristillisen yhdistyksen lastentarhan ja 63 000 mk¹¹⁾ Pasilan lastenseimen toiminnan tukemiseen kertomusvuonna.

Ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettiin ylittämään talousarviossa olevaa verhoilija-ammattikoulun kertomusvuoden avustuspäämäärärahaa 52 380 mk¹²⁾ koulun kohonneiden vuokramenojen peittämiseksi ja Helsingin käsityöopiston avustuspäämäärä-

¹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 494 §. — ²⁾ S:n 3 p. syysk. 496 §. — ³⁾ S:n 5 p. marrask. 629 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. tammik. 54 § ja 26 p. helmik. 152 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. lokak. 574 § ja 5 p. marrask. 619 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. jouluk. 688 s. — ⁷⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 152. — ⁸⁾ 23 p. huhtik. 259 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. marrask. 610 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. toukok. 334 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. syysk. 448 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. huhtik. 223 §.

rahaa 84 000 mk¹⁾ opiston kohonneiden vuokra-, valaistus- ja lämpökustannusten peittämiseksi.

Kaupunginvaltuusto päätti²⁾ oikeuttaa ammattiopetuslaitosten johtokunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvioon merkittyä vaatturiammattikoulun avustusmäärärahaa 35 900 mk koulun korotetun vuokran maksamista varten, minkä ohessa päätettiin, että vaatturiammattikoulun avustusmääräraha merkitään v:n 1948 talousarvioon 44 400 mk:n suuruisena.

Kaupunginvaltuusto päätti³⁾ oikeuttaa ammattiopetuslaitosten johtokunnan ylittämään kultaseppäkoulun kertomusvuoden avustusmäärärahaa 29 000 mk koulun korotettua vuokraa vastaavan avustuksen maksamista varten sekä merkitä mainitun avustuksen v:n 1948 talousarvioon 60 000 mk:n suuruisena.

C. F. Ekholmin stipendirahasto. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾, ettei C. F. Ekholmin stipendirahastosta jaettavia matka-apurahoja kertomusvuonna julisteta haettaviksi.

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Koska kaupunginkirjaston v. 1921 vahvistettu ohjesääntö oli jo vanhentunut eikä enää vastannut asiallisesti eikä muodollisesti enempää kunnallishallinnossa yleensä kuin kirjastotoiminnassakaan tällä välin tapahtunutta kehitystä, kirjastolautakunta oli laatinut ehdotuksen kaupunginkirjaston uudeksi johtosäännöksi. Sen jälkeen kun kaupunginhallituksen asettama⁵⁾ komitea sittemmin oli tarkistanut ehdotuksen ja tehnyt siihen sekä muodollisia että asiallisia muutoksia ja siten kirjoittanut johtosäännön kokonaan uudelleen kaupunginhallitus alisti ehdotuksen⁶⁾ valtuuston hyväksyttäväksi. Ehdotusta vastaan tehtiin kaupunginvaltuustossa erinäisiä muistutuksia, minkä johdosta valtuusto palautti⁷⁾ asian kaupunginhallitukseen kirjastolautakunnan lausunnon hankkimista varten. Kirjastolautakunta olikin asettanut erityisen toimikunnan tekemään johtosääntöehdotukseen kaupunginvaltuustossa mainitut muutokset, mitkä toimikunta olikin pääasiassa ottanut huomioon, minkä lisäksi se oli tehnyt eräitä muitakin muutoksia. Kirjastolautakunnan hyväksytyttyä toimikunnan muutos-ehdotukset ja kaupunginhallituksen tehty johtosääntöehdotukseen vielä eräitä muutoksia ja lisäyksiä kaupunginvaltuusto hyväksyi⁸⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen⁹⁾ Helsingin kaupunginkirjaston johtosäännöksi päättäen lisäksi, että sillä apulaiskirjastonjohtajalla, jonka tehtävänä on huolehtia suomenkielisen kirjallisuuden hankkimisesta, tulee olla täydellinen suomenkielen taito, ja sillä, joka huolehtii ruotsinkielisen kirjallisuuden hankkimisesta, täydellinen ruotsinkielinen taito.

Kaupunginvaltuusto päätti¹⁰⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 350 000 mk kaupunginkirjaston Kulosaaren haarakirjaston uudelleen sisustamista varten ja oikeuttaa kirjastolautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Seuraavia kaupunginkirjaston v:n 1946 määrärahoja päätettiin¹¹⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Tilapäistä työvoimaa 28 080 mk, Valaistus 77 149 mk, Siivoaminen 45 196 mk, Vedenkulutus 1 445 mk, Puhtaanapito 234 mk, Kaluston hankinta 5 757 mk, Kaluston kunnossapito 34 816 mk, Painatus ja sidonta 300 000 mk sekä Kirjallisuus 700 000 mk.

Kirjastolautakunta oikeutettiin¹²⁾ ylittämään kaupunginkirjaston kertomusvuoden määrärahoja Valaistus 200 000 mk, Painatus ja sidonta 1 000 000 mk ja Järjestelyjä Töölön haarakirjastossa 172 000 mk.

Kaupunginmuseo. Kaupunginvaltuusto päätti¹³⁾ lakkauttaa v:n 1948 alusta lukien kaupunginmuseon amanuenssin viran ja perustaa samasta ajankohdasta lukien kaupunginmuseoon 26 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan museonhoitajan viran sekä oikeuttaa museolautakunnan täyttämään viran sitä haettavaksi julistamatta.

¹⁾ Kvsto 15 p. lokak. 566 §. — ²⁾ S:n 18 p. kesäk. 391 §. — ³⁾ S:n 19 p. maalisk. 187 § ja 23 p. huhtik. 271 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 321 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 149. — ⁶⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 2. — ⁷⁾ Kvsto 26 p. helmik. 143 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. marrask. 662 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 36. — ⁹⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 14. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. toukok. 319 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. tammik. 55 § ja 12 p. helmik. 110 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. maalisk. 200 §, 3 p. syysk. 484 § ja 15 p. lokak. 575 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. kesäk. 379 §.

Musiikkilautakunta. Musiikkilautakunnan v:n 1946 määrärahoja Tarverahat, Konserttikustannukset ja Muut kulut päätettiin ¹⁾ sallia ylittää vastaavasti 35 613 mk, 279 484 mk ja 18 143 mk.

Musiikkilautakunta oikeutettiin ²⁾ ylittämään kertomusvuoden määrärahojaan Tarverahat ja Konserttikustannukset vastaavasti 24 000 mk ja 310 500 mk.

Aviopuolisoiden J. J. ja M. Mikkolan testamenttilahjoitus. Professori J. J. Mikkolan kuoltua oli eräs testamentin toimeenpanijoista saattanut kaupunginhallituksen tietoon professori Mikkolan ja hänen puolisonsa, kirjailijatar M. Mikkolan keskinäisen testamentin ja pyytänyt tietoa siitä, haluaako kaupunki vastaanottaa sille testamentin mukaan luovutettavan Laaksola nimisen huvilan säilytettäväksi Laaksolan kirjailijakoti nimisenä museona testamentissa lähemmin määrätyn ehdoin. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ tällöin ilmoittaa, että kaupunki ei katsonut voivansa ottaa vastaan kysymyksessä olevassa testamentissa mainittua omaisuutta testamentissa mainituin ehdoin.

Teatterien avustaminen. Suomen teatterijärjestöjen keskusliiton anomuksesta kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että kaupunki vastaa XX teatteripäivien mahdollisesta tappiosta enintään 150 000 mk:aan sekä oikeutti kaupunginhallituksen suorittamaan kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista teatteripäivien mahdollisen tappion peittämiseen tarvittavan summan enintään edellä mainittuun määrään saakka.

Suomen kansallisteatterin huomautettua, että kaupungin teatterille myöntämän 172 000 mk:n suuruisen avustuksen ehtona oli, että teatteri antoi 25 näytäntöä puolella tai sitä pienemmällä lippujen hinnalla, jonka mukaan avustus näytäntöä kohden tekisi vain 6 880 mk, mitä oli pidettävä kohtuuttoman pienenä korvauksena, kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ muuttaa talousarvion vahvistamisen yhteydessä tekemäänsä päätöstä siten, että Suomen kansallisteatterin oli kertomusvuonna annettava 8 näytäntöä puolella tai sitä pienemmällä lippujen hinnalla.

Tapanilan työväen näyttämölle päätettiin ⁶⁾ myöntää kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista 25 000 mk:n suuruisen avustus.

Haagan sankarihautojen muistomerkki. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁷⁾, niitä ylittäen, 159 660 mk Haagan sankarihautojen muistomerkin lisäkustannusten suorittamiseen.

9. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston johtosääntöjen muuttaminen. Kaupunginvaltuuston annettua ⁸⁾ kiinteistölautakunnan tehtäväksi laatia väestönsuojelutoimiston lakkauttamisesta ja väestönsuojien siirtämisestä kiinteistölautakunnan hallintoon johtuvat mahdolliset muutosehdotukset johtosääntönsä sekä kiinteistötoimiston johtosääntöön sekä kehoitettua ⁹⁾ viranhaltijain palkkajärjestelyn yhteydessä asianomaisia lauta- ja johtokuntia, joiden johtosääntöihin virkojen nimitysten muutokset aiheuttivat muutoksia, ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin, kiinteistölautakunta oli laatinut ehdotuksen muutoksiksi kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston johtosääntöihin, johon se paitsi edellä selostettujen päätösten aiheuttamia muutoksia, oli tehnyt myöskin eräitä muita muutoksia. Kaupunginhallituksen tehtyä osaltaan erinäisiä vähäisiä muutoksia kiinteistölautakunnan ehdotukseen kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen muutoksiksi kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston johtosääntöihin.

Kiinteistötoimiston maatalousosaston alaisten maatilojen työnjohtajain virkojen vakinaistaminen. Eräiden kaupungin maatilojen maataloustyönjohtajain anottua, että heidän toimensa muutettaisiin sääntöpalkkaisiksi, kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ perustaa tammikuun 1 p:stä 1948 lukien kiinteistötoimiston maatalousosaston alaisille Tuomarinkylän, Haltialan, Pukinmäen, Vartiokylän, Fallkullan ja Talin tiloille kullekin yhden

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 56 §. — ²⁾ S:n 26 p. marrask. 673 §. — ³⁾ S:n 23 p. huhtik. 255 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 144 §; ks. tämän kert. I osan s. 186. — ⁵⁾ Kvsto 21 p. toukok. 322 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. huhtik. 222 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. syysk. 444 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 209. — ⁸⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 60. — ⁹⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 8 ja tämän kert. I osan s. 9. — ¹⁰⁾ Kvsto 21 p. toukok. 309 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 20 ja 21. — ¹¹⁾ Kvsto 26 p. marrask. 650 §.

maataloustyönjohtajan viran, joista Tuomarinkylän tilan maataloustyönjohtajan virka oli luettava 29 palkkaluokkaan ja muut 31 palkkaluokkaan sekä kaikki V kielitaitoluokkaan.

Kiinteistömäärärahat. Seuraavia v:n 1946 kiinteistömäärärahoja päätettiin ¹⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: kiinteistölautakunnan ja kiinteistöimiston määrärahoja Palkkiot 26 050 mk, Painatus ja sidonta 14 040 mk, Tarverahat 95 268 mk ja Matkakulut 373 696 mk; maatalousosaston määrärahoja Puhtaanapito 17 000 mk, Kaluston kunnossapito 550 000 mk, Tarverahat 16 000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 28 000 mk, Tallit 450 000 mk, Maanviljelys 1 695 000 mk, Verot ja vakuutusmaksut 50 000 mk ja Rakennukset 1 160 000 mk; talo-osaston kaupungin talojen määrärahoja Vuokrat 65 000 mk, Siivoaminen 70 000 mk, Vedenkulutus 50 000 mk, Puhtaanapito 200 000 mk ja Korjaukset 1 750 000 mk, poliisihuoneistojen määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 230 000 mk, Vuokrat 300 000 mk, Siivoaminen 25 000 mk, Vedenkulutus 30 000 mk, Puhtaanapito 85 000 mk ja Korjaukset 90 000 mk, kunnallisten työväenasuntojen määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 6 000 mk, Vedenkulutus 130 000 mk, Puhtaanapito 20 000 mk ja Korjaukset 60 000 mk, puistotalojen määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 65 000 mk, Lämpö 49 000 mk, Puhtaanapito 140 000 mk ja Kaluston hankinta 7 000 mk, kauppahallien, kioskien ja torien määrärahoja Vedenkulutus 18 000 mk, Puhtaanapito 110 000 mk ja Korjaukset 60 000 mk, rakennusten korjausmäärärahoja Työväenasunnot 900 000 mk ja Kauppahallit 60 000 mk sekä kalliosuojien määrärahoja Vedenkulutus 5 000 mk, Puhtaanapito 8 000 mk ja Korjaukset 24 000 mk; siirtolapuutarhojen määrärahaa Korjaukset 12 000 mk; erinäisten menojen määrärahoja Veroja erinäisistä alueista maalaiskunnissa 34 071 mk ja Autoasemien puhelimet 30 483 mk; erinäisten hallintokuntain rakennusten korjausmäärärahoja Sairaalarakennukset 150 000 mk, Kansakoulu 400 000 mk, Liitosalueitten vuokratut kansakouluhuoneistot 200 000 mk ja Lämpö- ja vesijohdoten korjaus 200 000 mk; sekä kiinteistölautakunnan käyttövaroja 120 123 mk.

Seuraavia kertomusvuoden kiinteistömäärärahoja päätettiin ²⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: kiinteistölautakunnan ja kiinteistöimiston määrärahoja Muiden kuin varsinaisten toimistoviranhaltijain sairauslomasijaiset 40 000 mk, Tarverahat 93 000 mk, Yleis- ja rekisterikarttojen valmistus 240 000 mk ja Matkakulut 420 000 mk; maatalousosaston määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 2 500 000 mk, Puhtaanapito 30 000 mk, Kaluston kunnossapito 500 000 mk, Tallit 800 000 mk, Navetat ja sikalat 300 000 mk, Maanviljelys 2 000 000 mk, Verot ja vakuutusmaksut 55 000 mk ja Rakennukset 1 500 000 mk; metsätalousosaston määrärahaa Työvälineiden hankinta ja kunnossapito 20 000 mk; talo-osaston kaupungin talojen määrärahoja Valaistus 85 000 mk, Siivoaminen 72 000 mk, Vedenkulutus 20 000 mk ja Puhtaanapito 50 000 mk, poliisihuoneistojen määrärahoja Siivoaminen 84 000 mk ja Korjaukset 60 000 mk, kunnallisten työväenasuntojen määrärahoja Valaistus 20 000 mk, Vedenkulutus 20 000 mk, Kaluston hankinta 2 000 mk ja Korjaukset 1 143 100 mk, puistotalojen määrärahoja Lämpö 35 000 mk ja Valaistus 25 000 mk, kauppahallien, kioskien ja torien määrärahoja Valaistus 53 000 mk ja Vedenkulutus 20 000 mk, rakennusten korjausmäärärahaa Raatihuoneet ja talo Helenankatu n:o 2 223 000 mk sekä kalliosuojien määrärahaa Valaistus ja tuuletus 350 000 mk; siirtolapuutarhojen määrärahaa Korjaus 20 000 mk; erinäisten menojen määrärahoja Yleiset kiinteistöjen palovakuutusmaksut 100 000 mk, Jakokustannuksia 20 000 mk, Arvaamattomat vuokrat ja vuokrakorotukset kiinteistölautakunnan käytettäväksi 200 000 mk, Matkailijakartan uusi painos 206 038 mk ja Pakilan malmialueen valtauskirjojen lunastaminen 15 000 mk; erinäisten hallintokuntain rakennusten korjausmäärärahoja Malmin liitosalueen lastenkoti 30 000 mk, Vuokratut kansakouluhuoneistot 30 000 mk ja Ammattikoulutalot 100 000 mk; sekä kiinteistölautakunnan käyttövaroja 250 000 mk.

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat kysymykset

Maa-alueen ostaminen halkotoimista tarpeisiin. Sen johdosta, että halkotoimistoa oli mm. revisiotoimiston taholta kehoitettu harkitsemaan ja selvittämään, minne puuteolli-

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 57 §, 26 p. helmik. 153 § ja 19 p. maalisk. 197 §. — ²⁾ S:n 3 p. syysk. 485 §, 24 p. syysk. 526 ja 527 §, 5 p. marrask. 620 ja 621 § sekä 17 p. jouluk. 711 §.

suus- ja hankintakeskus Helsingin kaupungin tarvetta varten olisi sijoitettava, halkotoimiston taholta oli ryhdytty tätä tarkoittaviin toimenpiteisiin ja olikin nyttemmin onnistuttu löytämään Heinolan pitäjstä tarkoitukseen soveltuva alue, jonka omistajat olivat ilmoittaneet olevansa valmiit myymään mainitun alueen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tällöin ostaa tilalliselta J. Hakotieltä ja hänen vaimoltaan I. Hakotieltä heidän omistamastaan Ylä-Pessalan tilasta RN 1⁷² Heinolan pitäjän Heinolan kylässä sekä Väli-Pessalan tilasta RN 1⁸³ samassa kylässä yhdysviljelyksessä olevat yhteensä n. 11 ha:n suuruiset määräalat 1 800 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta sekä muutoin halkotoimiston lähemmin sopimin ehdoin. Samalla halkotoimisto oikeutettiin käyttämään kauppahinnan suorittamiseen käytettävissään olevia varoja.

Eräiden Munkkiniemen tonttien osto. Aktiebolaget 48 osakeyhtiön tarjouksen johdosta kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan mainitulta yhtiöltä Helsingin kaupungin Munkkiniemen kylässä sijaitsevat tilat Tomt 1 kv. 48 RN 1¹⁴⁷, Tomt 3 kv. 48 RN 1¹⁴⁸ ja Tomt 5 kv. 48 RN 1¹⁴⁹ rasitevapaina 4 750 000 mk:n suuruisesta yhteisestä kauppahinnasta. Samalla kaupunginvaltuusto päätti merkitä v:n 1948 talousarvioon kauppahinnan suorittamista varten 4 750 000 mk:n suuruisen määrärahan, joka kiinteistölautakunnalla oli oikeus käyttää jo kertomusvuonna.

Maa-alueen lunastaminen It. Puistotien leventämiseksi. Kaupunginvaltuuston päätettyä ³⁾ lunastaa It. Puistotien leventämistä varten tarvittavan alueen 9 kaupunginosan korttelissa n:o 199 olevasta tontista n:o 2, tontin omistaja, kauppaneuvos F. Klingendahlin kuolinpesä ei kuitenkaan sittemmin ollut suostunut allekirjoittamaan alueen luovutuskirjaa, minkä vuoksi kaupunginhallitus oli päättänyt ryhtyä pakkolunastustoimenpiteisiin. Tämän johdosta kuolinpesä oli nyttemmin antanut kaupunginhallitukselle myyntitarjouksen, missä se tarjoutui myymään kyseisen alueen 200 000 mk:n suuruista kauppahinnasta ehdoin, ettei tontin rakennusoikeutta supisteta ja että kaupunki omalla kustannuksellaan siirtää tontin kiviaidan uudelle rajalle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ tällöin oikeuttaa kiinteistölautakunnan lunastamaan kauppaneuvos F. Klingendahlin kuolinpesältä It. Puistotien leventämistä varten tarvittavan n. 83.4 m²:n suuruisen alueen 9 kaupunginosan korttelin n:o 199 tontista n:o 2 rasitevapaina 200 000 mk:n kauppahinnasta ehdoin, että kaupunki omalla kustannuksellaan siirtää tontin kiviaidan uudelle rajalle ja että tontin omistaja hyväksyy tammikuun 27 p:nä 1939 toimitetussa tontinmittauksessa todetun tontin pinta-alan, 4 100 m², niin kuin elokuun 31 p:nä 1939 vahvistetusta tonttijakokartasta n:o 151 selviää. Sen ohessa valtuusto päätti merkitä v:n 1948 talousarvioon lunastettavan alueen kauppahinnan suorittamista varten 200 000 mk:n ja aidan siirtämistä varten 320 000 mk:n määrärahan sekä oikeuttaa kiinteistölautakunnan käyttämään ensiksi mainitun ja yleisten töiden lautakunnan viimeksi mainitun määrärahan jo kertomusvuonna.

Maa-alueen hankkiminen Hietalahdenkadun leventämistä varten. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ tehdä 4 kaupunginosan korttelissa n:o 157 sijaitsevan tontin n:o 18 omistajan, Työväen oy. Taimi nimisen yhtiön kanssa sopimuksen, jonka mukaan yhtiö luovuttaa mainitusta tontista kaupungille Hietalahdenkadun leventämistä varten tarvittavan, n. 181.8 m²:n suuruisen alueen ehdoin, että valtioneuvosto vahvistaa mainitun tontin asemakaavan muuttamista koskevan valtuuston päätöksen ⁶⁾.

Munkkiniemen tontteja koskeva aluevaihto. Munkkiniemen korttelissa n:o 105 olevan tontin n:o 27 omistajan, rouva S. Käyhkön anottua, että, koska hän vesijohdon ja viemärin puuttumisen vuoksi ei voinut rakentaa omistamaansa tonttia, kaupunki suostuisi vaihtamaan mainitun tontin kaupungin Munkkiniemen korttelissa n:o 15 omistamaan tonttiin n:o 8, kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan luovuttamaan rouva S. Käyhkölle kaupungingeodeetin laatimaan, toukokuun 9 p:lle 1947 päivättyyn karttapiirrokseseen merkityn n. 1 426.3 m²:n suuruisen alueen tilasta Tomt 8 kv. 15 RN 1⁵⁹² ja n. 109.1 m²:n suuruisen alueen tilasta Tomt 3 kv. 15 RN 1⁵⁹⁵ Helsingin kaupungin Munkkiniemen kylässä lohkoktavaksi mainituista tiloista yhdistämällä ne yhdeksi tilaksi ehdoin, että rouva Käyhkö luovutti vastikkeena kaupungille rasitevapaina mainitussa Munkkiniemen kylässä omistamansa tilan T 27 K 105 RN 1⁹⁶¹

¹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 450 §. — ²⁾ S:n 21 p. toukok. 301 §. — ³⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 51. —

⁴⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 266 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. marrask. 659 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 76. —

⁷⁾ Kvsto 4 p. kesäk. 351 §.

ja suoritti kaupungille välirahana 332 000 mk, joka oli maksettava rahatoimistoon 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen luovutus päätöksen tekopäivästä lukien, sekä että rouva. Käyhkölle luovutettavien alueiden rakentamisaikaan ja muihin luovutusehtoihin nähden noudatettiin voimassa olevia asuntotonttien myyntiehtoja.

Tammelundin tien rakentamista tarkoittava aluevaihto. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan suorittamaan Svenska odlingens vänner i Helsingin nimisen yhdistyksen kanssa sellaisen aluevaihdon, että mainittu yhdistys luovutti Helsingin kaupungille Porolahdentieltä Tammelundiin suunniteltua uutta tietä varten Laivalahden kylässä omistamastaan Hertonäs gård och park nimisestä tilasta RN 1⁸ kaupungingeodeetin laatimaan, helmikuun 24 p:lle 1947 päivättyyn karttapiirroksen punaisella värillä merkityn n. 1 026 m²:n suuruisen alueen liitettäväksi Helsingin kaupungin samassa kylässä omistamaan Hertonäs gård nimiseen tilaan RN 1⁹, josta kaupunki puolestaan luovutti yhdistykselle samaan piirustukseen sinisellä värillä merkityn, niin ikään n. 1 026 m²:n suuruisen alueen liitettäväksi Hertonäs gård och park nimiseen tilaan RN 1⁸, kaikki ehdoin, että kaupunki omalla kustannuksellaan suoritti vaihdosta aiheutuvan museoalueen aidan siirron, maksoi maanmittauskustannukset sekä omasta puolestaan luopui Hertonäs gård och park nimistä tilaa rasittavasta tierasitteesta.

Herttoniemen teollisuustontteja koskeva aluevaihto. Oy. Elo ab., joka oli ostanut ²⁾ kaupungilta n. 8 000 m²:n suuruisen tehdastontin Herttoniemen teollisuuskorttelista n:o 53 margariiniraaka-aineiden puhdistuslaitosta varten, oli ilmoittanut, että laadittaessa suunnitelmia laitoksen rakentamista varten, oli tultu siihen tulokseen, että tontti sijaitisi liian kaukana laiturirakennuksesta, sekä tämän johdosta anonut, että se saisi luovuttaa mainitun tontin takaisin kaupungille sitä vastaan, että kaupunki luovuttaisi yhtiölle toisen sopivamman tontin. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾:

oikeuttaa kiinteistölautakunnan luovuttamaan Oy. Elo ab:lle kaupungingeodeetin laatimaan, kesäkuun 16 p:lle 1947 päivättyyn karttaan punaisilla varjoviivoilla merkityn, n. 15 000 m²:n suuruisen alueen Herttoniemen tilasta RN 5²¹ tämän kaupungin Herttoniemen kylässä erotettavaksi eri tilaksi ehdoin, että yhtiö luovutti vastikkeena kaupungille mainitussa Herttoniemen kylässä omistamansa tilan Elo RN 2⁴ ja suoritti kaupungille välirahana 9 350 000 mk, joka oli maksettava rahatoimistoon 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen luovutus päätöksen tekopäivästä lukien sekä että yhtiölle luovutettavan alueen suhteen noudatettiin seuraavia ehtoja: alueelle rakennettaessa on noudatettava Herttoniemen teollisuusalueen rakennusjärjestystä ja on piirustukset esitettävä ennen vahvistamista kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi; yhtiö ei ole oikeutettu vaatimaan kaupunkia rakentamaan katuja, viemäreitä ym. johtoja vahvistettavan asemakaavan mukaisesti ennen kuin kaupunki katsoo voivansa työt suorittaa; alueella oleva suurjännitejohdon pylvä ja sen kautta kulkeva suurjännitejohto saavat korvauksetta olla paikoillaan v:n 1957 loppuun; yhtiö sitoutuu pitämään voimassa Hertonäs arbetarförening nimisen yhdistyksen vuokrasopimuksen Herttoniemen huvila-alueeseen n:o 49 toukokuun 1 p:ään 1957 saakka;

oikeuttaa kiinteistölautakunnan myöntämään yhtiölle oikeuden tehdä putkijohtoja varten tunnelin tontilta rantaan ehdoin, että yhtiö suorittaa kaupungille vuotuisen korvauksen, joka maaliskuun 31 p:ään 1952 saakka on 3 000 mk ja huhtikuun 1 p:stä 1952 alkaen riippuvainen elinkustannusindeksistä, pitämällä elokuun 1938 — heinäkuun 1939 indeksiä 100 vastaavana perusvuokrana 8 mk m²:ltä ja noudattaen 10 %:n vaihtelua;

merkitä v:n 1948 talousarvioon 10 000 000 mk:n suuruisen määrärahan kysymyksessä oleviin rakennustöihin sekä oikeuttaa satamalautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna; sekä

merkitä v:n 1948 talousarvioon 100 000 mk:n suuruisen määrärahan vuokraoikeuksien osittaista lunastamista varten kiinteistölautakunnan käytettäväksi jo kertomusvuoden aikana.

Eräitä Malmilla olevia tiloja koskeva aluevaihto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan suorittamaan putkenasentaja Y. E. Mattheiszenin kanssa sellaisen aluevaihdon, että kaupunki luovutti herra Mattheiszenille Helsingin kaupungin

¹⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 265 §. — ²⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 62. — ³⁾ Kvsto 3 p. syysk. 451 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. marrask. 655 §.

Malmin kylässä omistamansa Huvila n:o 161 nimisen tilan RN 2⁹⁹ sitä vastaan, että herra Mattheiszen luovutti kaupungille rasitevapaana samassa kylässä omistamansa huvila n:o 162 nimisen tilan RN 2¹⁰⁰ ja suoritti kaikki vaihdosta aiheutuvat kustannukset.

Dahlsbackan tilaan kuuluvan alueen erottamisoikeuden hankkiminen kaupungille. Sen johdosta, että talonmies J. T. Juutilainen, joka ennen kuin Dahlsbackan tila ostettiin ¹⁾ kaupungille ulkoilumaastoksi, oli ostanut mainitusta tilasta n. 3 300 m²:n suuruisen alueen, jota ei kuitenkaan vielä ollut erotettu itsenäiseksi tilaksi, nyttemmin oli ilmoittanut olevansa halukas luopumaan puheena olevasta alueesta, jos hänelle luovutettaisiin vastaavanlainen alue muualta, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan luovuttamaan talonmies J. T. Juutilaiselle n. 1 500 m²:n suuruisen, laadittuun karttaan punaisilla rajaviivoilla merkityn alueen Alberga nimisestä tilasta RN 2⁵⁷⁹ Espoon pitäjän Iso-Huopalahden kylässä sitä vastaan, että talonmies Juutilainen luovutti kaupungille erottamisoikeutensa n. 3 300 m²:n suuruisen määräälaan Dahlsbacka nimisestä tilasta RN 1¹⁵ Espoon pitäjän Bodomin kylässä.

Kaupungin maan vapaaehtoista luovuttamista maanhankintalain mukaisiin tarkoitukseen tarkoittavan toiminnan lopettaminen. Kaupunginvaltuusto oli päättänyt ³⁾ maanhankintalain tarkoituksiin vapaaehtoisen maanluovutuksen muodossa luovuttaa asuntoja puutarhatontteja kaupungin omistamasta Albergan kartanosta ja varata samaan tarkoitukseen Laajalahden ja Tuomarinkylän asuntoalueet sekä tarjoutunut oleellisena luovutusmenettelyn osana varustamaan luovutettavat alueet tarpeellisilla kaduilla ja teillä. Koska täten sovittua vapaaehtoista maanluovutusta sovellettaessa kuitenkin nyttemmin oli ilmennyt, että asutusviranomaisten taholla suunniteltiin eräiden niiden taloudellisten edellytysten muuttamista, joihin kaupungin tarjous vapaaehtoisuuden tietä hoitaa kaupungin maanluovutusvelvollisuutta perustui, ja että oli olemassa eräitä tulkintakysymyksiä, joissa asutusviranomaisten kanta suuresti erosi siitä, mitä kaupungin viranomaiset olivat katsoneet oikeaksi ja tarkoituksenmukaiseksi ja koska, mikäli ne muutokset, joita asutusviranomaisten taholla suunniteltiin kaupungin tähän asti noudattamaan luovutustapaan, toteutettaisiin, vapaaehtoinen luovutus muodostuisi monessa suhteessa sosiaaliselta kannalta epätarkoituksenmukaiseksi ja kaupungille taloudellisesti epäedullisemmaksi kuin mitä alkuaan oli edellytetty, kaupunginjohtaja oli pyytänyt maatalousministeriltä kirjallista ilmoitusta siitä, salliko maatalousministeriö kaupungin jatkavan vapaaehtoista maanluovutusta niiden yleisten edellytysten pohjalla, joihin perustuen kaupungin vapaaehtoinen maanluovutus pantiin alkuun ja nyt käytettyä luovutustapaa edelleen noudattaen. Asian käsittelyn helpottamiseksi esitettiin kirjelmässä ne luovutuksen yksityiskohdat, joihin nähden kaupunki piti tärkeänä saada tietää ministeriön kannan asiassa ja ne valtuuston päättämät periaatteet, joiden hyväksymistä pidettiin edellytyksenä kaupungin vapaaehtoisen luovutuksen jatkamiselle. Koska maatalousministerin vastauskirjelmää sittemmin tarkastettaessa havaittiin, että maatalousministeriö ei juuri ainoassakaan kohdassa ollut katsonut voivansa hyväksyä kaupungin tekemiä esityksiä, vaan piti tiukasti kiinni myöskin kaupungin kohdalla maanhankintalain nimenomaisista määräyksistä siitäkin huolimatta, että kaupungin taholta oli monesti osoitettu maanhankintalain säännösten olevan suorastaan ristiriidassa mm. asemakaavalain säännösten kanssa ja että kaupunki oli luvannut omalla työvoimallaan hoitaa kaikki toimenpiteet, joita sen maanluovutusvelvollisuuden täyttämisen vaati, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että kaupunki lopettaa vapaaehtoisen toimintansa maanhankintalain toteuttamiseksi ja jättää lain täytäntöönpanon kaupungin omistamalla mailla valtion asianomaisten viranomaisten hoidettavaksi sekä päätti ilmoittaa päätöksestään maatalousministeriölle.

Koulutontin luovuttaminen Munkkiniemestä. Stiftelsen svenska samskolan i Helsingfors niminen säätiö, jolle kaupunki oli myynyt ⁵⁾ koulutontiksi 7 kaupunginosan korttelissa n:o 183 olevat Laivurinkadun tontit n:o 1 ja 3 ja joille ei ollut vielä rakennettu koulutaloa, oli ilmoittanut, että mainitulle tontille sijoitettavaksi tarkoitettu ruotsinkielinen yhteiskoulu olikin päätetty siirtää Munkkiniemeen, jossa sen ottaisi haltuunsa Munknäs svenska skolförening, sekä yhdessä mainitun yhdistyksen kanssa anonut, että kaupunki luovuttaisi koulua varten sopivan tontin Munkkiniemestä, jolloin edellä mainitut Lai-

¹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 68. — ²⁾ Kvsto 3 p. syysk. 452 §. — ³⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 68 ja v:n 1946 kert. I osan s. 83. — ⁴⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 390 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 17.

vurinkadun tontit, jotka nyttemmin oli yhdistetty yhdeksi tontiksi n:o 3 a luovutettiin takaisin kaupungille sekä että kaupunki myöntäisi yhdistykselle tonttien hinnan erotusta vastaavan rakennusavustuksen tai muulla sopivalla tavalla avustaisi koulun toimintaa. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan, sen jälkeen kun tarpeellinen asemakaava ja tonttijako on vahvistettu myymään Munksnäs svenska skolförening yhdistykselle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle koulutonttina käytettäväksi kaupungingeodeetin maaliskuun 17 p:nä 1947 laatimaan karttapiirroksen punaisella rajaviivalla merkitystä alueesta muodostettavan n. 6 790 m²:n suuruisen tontin 3 880 000 mk:n suuruudesta kauppahinnasta ja muuten noudattamalla oppikoulutontteja luovutettaessa käytettäväksi vahvistettuja ²⁾ ehtoja, kaikki edellytyksin, että Stiftelsen svenska samskolan i Helsingfors niminen säätiö myy tontin n:o 3 a Laivurinkadun varrella korttelissa n:o 183 kaupungille takaisin 741 000 mk:n kauppahinnasta, joka kuitataan maksetuksi kaupungilla säätiöltä olevaa samansuuruisia kauppahintasaatavaa vastaan. Samalla valtuusto päätti hylätä anomuksen rakennusavustuksen myöntämisestä koulurakennusta varten.

Kreikkalaiskatolisen hautausmaan laajentaminen. Helsingin ja Viipurin yksityiset kreikkalaiskatoliset yhdyskunnat olivat huomauttaneet, että Helsingin yksityiselle kreikkalaiskatoliselle yhdyskunnalle luovutettu ³⁾ hautausmaa-alue oli etenkin sen johdosta, että Helsinkiin oli siirtynyt myöskin Viipurin yksityinen kreikkalaiskatolinen yhdyskunta, käynyt liian pieneksi sekä että yhdyskuntien käytettäväksi luovutettaisiin roomalaiskatoliselle seurakunnalle varattu ⁴⁾ alue, josta mainittu seurakunta oli ilmoittanut luopuvansa. Koska ei näyttänyt olevan syytä luovuttaa koko roomalaiskatoliselle seurakunnalle varattua aluetta, kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ peruuttaa päätöksensä ⁴⁾ n. 1 800 m²:n suuruisen alueen luovuttamisesta roomalaiskatoliselle seurakunnalle hautausmaaksi sekä luovuttaa edellä mainitun alueen länsiosasta n. 570 m²:n suuruisen alueen Helsingin ja Viipurin yksityisille kreikkalaiskatolisille yhdyskunnille maaliskuun 30 p:ään 1975 asti samoin ehdoin kuin viereinen alue oli luovutettu Helsingin yksityiselle kreikkalaiskatoliselle yhdyskunnalle, kuitenkin niin, että koko kreikkalaiskatolinen hautausmaa oli syyskuun 1 p:ään 1948 mennessä aidattava kiinteistölautakunnan hyväksymällä kivi- tai rauta-aidalla.

Uurnahautapaikkojen järjestäminen uudelle hautausmaalle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ muuttaa päätöstään ⁷⁾ Lapinlahden ranta-alueen luovuttamisesta Helsingin suomalaisille ja ruotsalaisille evankelisluterilaisille seurakunnille siten, että alueen A sijasta alueita C ja D saadaan käyttää uurnahautoja varten.

Tehdastontin myynti Tukkukauppojen oy:lle. Tukkukauppojen oy:n omistamalla 10 kaupunginosan korttelissa n:o 280 sijaitsevilla Työpajankadun tontilla n:o 11 ja Lautatarhankadun tontilla n:o 12 olevien teollisuuslaitosten laajentamista ja raideyhteyksien saamista varten kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään tontin n:o 14 korttelissa n:o 280 Tukkukauppojen oy:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle 5 900 000 mk:n suuruudesta kauppahinnasta, joka oli suoritettava käteisesti 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen myyntipäätöksen tekopäivästä sekä rakennusvelvollisuuteen nähden ehdoin, että alueelle oli rakennettava vähintään 5 000 m³ käsittävä tehdasrakennus 3 ja viimeistään 6 vuoden kuluessa tavanmukaisella uhalla.

Herttoniemen teollisuusalueen tontin myynti. Kalanjäädymörakennuksen rakentamista varten kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Suomen kalastus oy:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle n. 5 000 m²:n suuruisen alueen Herttoniemen teollisuusalueen rakennussuunnitelman korttelin n:o 61 pohjoispäästä 3 750 000 mk:n suuruudesta kauppahinnasta, joka oli suoritettava 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen myyntipäätöksen tekopäivästä, ja rakennusvelvollisuuteen nähden ehdoin, että ostaja sitoutui rakentamaan tontille vesikattoon vähintään 5 000 m³ käsittävän kivisen tehdasrakennuksen kolmen ja viimeistään kuuden vuoden kuluessa tavanmukaisella uhalla sekä muuten Herttoniemen teollisuusalueen tavanmukaisilla myyntiehdoilla.

¹⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 263 §. — ²⁾ Ks. v:n 1936 Kunnall. asetuskok. s. 113. — ³⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 19 ja v:n 1939 kert. s. 65. — ⁴⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 19. — ⁵⁾ Kvsto 19 p. maalisk. 177 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. huhtik. 215 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 20. — ⁸⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 262 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. maalisk. 176 §.

Saurion tehdas oy:lle Herttoniemestä myytävän tehdastontin myyntiehtojen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ muuttaa päätöstään ²⁾ 3 000 m²:n suuruisen Herttoniemen teollisuusalueen korttelissa n:o 55 olevan alueen myymisestä Saurion tehdas oy:lle siten, että alue saatiin myydä everstiluutnantti M. Sauriolle ja että alueen rakennusvelvollisuus katsottiin täytetyksi. Samalla valtuusto päätti, että Herttoniemen teollisuusalueen vahvistettavassa asemakaavassa ja tonttijaossa mainitut alueet oli yhdistettävä yhdeksi tontiksi.

Pitäjänmäen tehdastontin myynti. Autotallin ja -korjaamon rakentamista varten kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Oy. Huolintakeskus ab:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle 46 kaupunginosan korttelissa n:o 16 Takomontien varrella olevan tontin n:o 2 1 700 000 mk:n kauppahinnasta, joka oli suoritettava kahdeksan päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen myyntipäätöksen tekopäivästä sekä rakennusvelvollisuuteen nähden ehdoin, että tontille oli rakennettava vesikattoon vähintään 2 000 m³ käsittävä tehdasrakennus kolmen ja viimeistään kuuden vuoden kuluessa tavannukaisella uhalla sekä muuten Pitäjänmäen teollisuusalueen tavannukaisiin myyntiehtoihin.

Malmin erään alueen myynti. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään autonkuljettaja A. Bollströmille kaupungin Malmin kylässä omistamiin tiloihin M 48 RN 7¹¹² ja M 49 RN 7¹¹³ kuuluvat, kaupungingeodeetin helmikuun 6 p:nä 1947 laatimaan karttapiirroksen punaisella rajaviivalla merkityt alueet, joiden pinta-ala oli yhteensä n. 669 m², yhdistettäväksi hakijan omistamaan tilaan RN 7¹¹⁰ 40 140 mk:n suuruisesta kauppahinnasta, mikä oli suoritettava 8 päivän kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisen myyntipäätöksen tekopäivästä lukien.

Tontin myynti Ryttylän kylästä. Oikaistakseen päätöstään ⁵⁾, jossa Ryttylän kylästä myytäväksi päätetty alue oli erheellisesti Siltalan sijasta mainittu Siirtola nimiseksi, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ oikeuttaa kaupunginhallituksen myymään n. 2 000 m²:n suuruisen tontin Hausjärven pitäjän Ryttylän kylässä sijaitsevasta Siltala nimisestä tilasta RN 1¹⁰¹ Ryttylän vapaaehtoiselle palokunnalle 40 000 mk:n hinnasta.

Munkkiniemen yhdyskunnanvaltuuston päätöstä myydä yhdyskunnan omistama kiinteistö Munkkiniemen säätiölle koskeva valitus. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi lääninhallituksen päätös helmikuun 21 p:ltä 1947, jolla se oli ratkaissut ja harkinnut oikeaksi kumota ja poistaa Munkkiniemen taajaväkisen yhdyskunnan valituksenalaisen päätöksen, joka koski erään yhdyskunnan omistaman kiinteistön myyntiä Munkkiniemen säätiölle.

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat kysymykset

Tonttien vuokraaminen Sosiaaliselle asunnontuotanto oy:lle. Muuttaen päätöstään ⁸⁾ Annalantien tontin n:o 1 vuokraamisesta Sosiaaliselle asunnontuotanto oy:lle kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan, sitten kun asemakaavan ja tonttijaon muutos on vahvistettu ¹⁰⁾, vuokraamaan Sosiaaliselle asunnontuotanto oy:lle tai sen toimesta perustettaville yhtiöille 23 kaupunginosan korttelissa n:o 920 olevat tontit n:o 2, 3, 4 ja 5 joulukuun 31 p:ään 1999 saakka vuosivuokrasta, joka kunkin tontin kohdalta on samansuuruinen ja joka maaliskuun 31 p:ään 1949 asti on 10 125 mk ja huhtikuun 1 p:stä 1949 alkaen riippuvainen elinkustannusindeksistä pitämällä v:n 1938—1939 indeksiä 100 vastaavana perusvuokrana 10 125 mk ja noudattaen 20 %:n vaihteluja sekä muuten valtuuston aikaisemmin vahvistamin ehdoin ja edellytyksin, että Sosiaalisen asunnontuotanto oy. vastaa vuokramaksusta alkuperäisestä vuokrauspäivästä lukien.

Lisäalueiden vuokraaminen Hernesaarella Oy. Ford ab:lle. Satamalautakunta oli ilmoittanut, että Oy. Ford ab. oli lautakunnalle jättänyt anomuksen saada vuokrata Hernesaarella Matalasalmenkadun varrella teollisuuskorttelissa n:o 236 sijaitsevan 2 400 m²:n suuruisen alueen. Yhtiön kanssa käydyissä neuvotteluissa oli alustavasti sovittu

¹⁾ Kvsto 5 p. marrask. 605 §. — ²⁾ Ks. v:n 1944 kert. I osan s. 43. — ³⁾ Kvsto 26 p. marrask. 654 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 139 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 82. — ⁶⁾ Kvsto 26 p. helmik. 138 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. huhtik. 242 §; ks. v:n 1945 kert. I osan s. 85. — ⁸⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 85. — ⁹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 460 §. — ¹⁰⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 78.

siitä, että alue vuokrattaisiin yhtiölle ja että Viipurin valssimylly oy:n kanssa tehty sopimus, jolla sille oli samasta korttelista vuokrattu ¹⁾ mainittuun alueeseen sisältyvä 1 480 m²:n suuruinen alue ja joka sopimus oli siirretty Oy. Ford ab:lle, purettaisiin. Lisäksi oli lautakunta esittänyt, että Oy. Ford ab:lle vuokrattaisiin nyttemmin jo täytetty 900 m²:n suuruinen alue samoin kuin vielä osittain täyttämättä oleva 2 600 m²:n suuruinen alue, joiden vuokraamiseen Oy. Ford ab:lla kaupungin ja yhtiön välillä tehdyn vuokrasopimuksen ²⁾ mukaan oli etuoikeus. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾:

että satamalautakunta oikeutetaan vuokraamaan Oy. Ford ab:lle Hernesaaren teollisuuskorttelista n:o 236 karttaan tarkemmin merkitty 2 400 m²:n suuruinen alue tammikuun 1 p:stä 1947 alkaen maaliskuun 31 p:ään 1990 saakka 112 mk:n perusvuokrasta m²:ltä vuodessa siten, että vuokra on riippuvainen elinkustannusindeksistä samalla tavoin kuin Herttoniemen öljysataman vuokrauksissa;

että vuokra aluksi lasketaan sen mukaan kuin yhtiö saa aluetta haltuunsa sen tultua täytetyksi;

että Oy. Ford ab:lla on oikeus vuokra-ajan päätyttyä saada vuokrasopimus pidentyksi 25 vuodeksi, ellei kaupunki itse tarvitse aluetta, vuokrasta, joka silloin kannetaan vastaavanlaisista alueista;

että Viipurin valssimylly oy:n kanssa valtuuston maaliskuun 12 p:nä 1941 tekemän päätöksen perusteella tehty vuokrasopimus Hernesaaren 1 480 m²:n suuruudesta alueesta puretaan;

että satamalautakunta oikeutetaan Oy. Ford ab:lle vuokraamaan tammikuun 1 p:stä 1947 alkaen maaliskuun 31 p:ään 1990 saakka karttaan tarkemmin merkitty 900 m²:n suuruinen alue, joka liittyy yhtiölle elokuun 10 p:nä 1938 tehdyllä sopimuksella vuokratuun alueeseen, 112 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä, kuitenkin siten, että vuokran suuruus kunkin 15 vuoden vuokra-ajan jälkeen määrätään uudelleen silloin vallitsevan vuokratason mukaisesti, kunnes yhtiön alkuperäinen vuokrasopimus päättyy maaliskuun 31 p:nä 1990;

että satamalautakunta oikeutetaan edellisessä kohdassa mainituilla ehdoilla Oy. Ford ab:lle vuokraamaan karttaan tarkemmin merkitty 2 600 m²:n suuruinen, osittain vielä täyttämättä oleva alue; sekä

että satamalautakunta oikeutetaan määräämään vuokraehtojen muista yksityiskohdistista.

Humaliston huvila-alueen n:o 23 vuokraoikeuden pidentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Humaliston huvila-alueen n:o 23 Föreningen Tölö svenska samskola nimiselle yhdistykselle tammikuun 1 p:stä 1948 lukien edelleen 25 vuodeksi muutoin entisiin ehtoiin, paitsi että vuosivuokra maaliskuun 31 p:ään 1949 saakka oli 20 000 mk ja sen jälkeen riippuvainen sosiaalisen tutkimustöimiston laskemasta virallisesta elinkustannusindeksistä, pitämällä perusindeksinä elokuun 1938—heinäkuun 1939 indeksiä 100 ja perusvuokrana 4 000 mk vuodessa.

Liuskasaaren vuokraoikeuden pidentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingfors segelsällskap nimiselle yhdistykselle yhteensä n. 14 300 m²:n suuruiset alueet Liuskasaaresta v:n 1947 huhtikuun 1 p:n ja v:n 1966 joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi käytettäväksi yhdistyksen maja-, telakka- ja satamasaarena ehdoin:

että vuosivuokra on v:n 1947 huhtikuun 1 p:n ja v:n 1951 maaliskuun 31 p:n välisenä aikana 2 500 mk ja huhtikuun 1 p:stä 1951 alkaen riippuvainen elinkustannusindeksistä samalla tavoin kuin Herttoniemen öljysataman vuokrauksissa, kuitenkin niin, että perusindeksinä pidetään v:n 1938—39 indeksiä 100 ja perusvuosivuokrana 2 500 mk;

että kaupungilla on oikeus ottaa haltuunsa omiin tarkoituksiinsa tarvittavia osia vuokra-alueesta tammikuun 1 p:n 1956 jälkeen 6 kuukauden kuluttua irtisanomisesta; sekä

että muuten noudatetaan nykyistä vuokrasopimusta, kuitenkin niin, että vuokramiehelle myönnetään oikeus kaupunkia kuulematta siirtää vuokraoikeutensa kolmannelle henkilölle.

¹⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 72. — ²⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 57 ja v:n 1938 kert. s. 72 ja 209. —

³⁾ Kvs:to 4 p. kesäk. 356 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. syysk. 515 §; ks. v:n 1933 kert. s. 14. — ⁵⁾ S:n 19 p. maalisk. 178 §.

A s e m a k a a v a k y s y m y k s e t

Kaupunginvaltuuston v. 1946 päättämien asemakaavan- ja tonttijaonmuutosten vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti seuraavina päivinä alla mainittujen alueiden asemakaavanmuutoksia ¹⁾ koskevat kaupunginvaltuuston päätökset ²⁾: marraskuun 28 p:nä 1946 4 kaupunginosan korttelin n:o 217 ja 13 kaupunginosan korttelin n:o 411 tontin n:o 2 ³⁾; joulukuun 12 p:nä 1946 2 kaupunginosan korttelin n:o 37 tontin n:o 2 c ja saman kaupunginosan korttelin n:o 38 a tontin n:o 10 ³⁾; sekä helmikuun 12 p:nä 1947 4 kaupunginosan korttelin n:o 64 tontin n:o 14 ja 22 kaupunginosan korttelin n:o 697 ⁴⁾.

Eräiden alueiden tonttijakoehdotusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ kiinteistölautakunnan laadittamat 16 kaupunginosan kortteleita n:o 716—720 ja 726 koskevat tonttijakokartat n:o 322—327. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁶⁾ lokakuun 1 p:nä päätöksen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ kiinteistölautakunnan laadittamat 46 kaupunginosan kortteleita n:o 1, 2, 4, 12, 13, 14, 15 ja 16 koskevat tonttijakokartat n:o 292—299. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁸⁾ toukokuun 13 p:nä päätöksen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ kiinteistölautakunnan laadittaman tonttijakokartan n:o 291, minkä mukaan 46 kaupunginosan kortteli n:o 19 muodosti yhden tontin n:o 1, johon sisältyivät Oy. Teräsköysi nimisen yhtiön aikaisemmin omistamat kiinteistöt sekä sen aluevaihdossa ¹⁰⁾ kaupungilta saamat alueet. Sisäasiainministeriö vahvisti ¹¹⁾ toukokuun 16 p:nä valtuuston päätöksen.

Valtuusto hyväksyi ¹²⁾ kiinteistölautakunnan laadittamat 81 kaupunginosan kortteleita n:o 101—116 koskevat tonttijakokartat n:o 300—312 ja 314—316. Sisäasiainministeriö vahvisti ¹³⁾ lokakuun 20 p:nä päätöksen.

Valtuusto hyväksyi ¹⁴⁾ kiinteistölautakunnan laadittamat 81 kaupunginosan kortteleita n:o 132—137 koskevat tonttijakokartat n:o 319, 320, 321, 328, 329 ja 330 ja alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuuston kertomusvuonna hyväksymät asemakaavan- ja tonttijaonmuutokset. Rakennushallituksen anottua, että koska valtion omistamat rakennukset 1 kaupunginosan korttelin n:o 18 tonteilla n:o 1 ja 2 sijaitisivat kahdella tontilla, mainitut tontit yhdistettäisiin sekä että rakennuksen ullakkokerrokseen saataisiin sisustaa toimistohuoneita, kiinteistölautakunta oli laadittanut tonttijakokartan n:o 290, minkä mukaan uusi tontti oli merkitty n:olla 3, sekä ullakon sisustamisesta johtuvan asemakaavan muutos ehdotuksen n:o 2 607, jossa uusi tontti oli merkitty yleisen rakennuksen tontiksi. Valtuusto hyväksyi ¹⁵⁾ muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁶⁾ toukokuun 16 p:nä päätöksen.

Koska Korkeamman kauppaopetuksen kannatus oy:n ja kaupungin välillä tehdyn sopimuksen mukaan kaupungilla oli oikeus rakentaa korvauksetta 2 kaupunginosan korttelissa n:o 37 olevalle Vuorikadun tontille n:o 3 kallioperään yleinen suojahuone, kiinteistölautakunta oli laadittanut n:olla 2 627 merkityn ehdotuksen sellaisen asemakaavamääräyksen vahvistamisesta, että mainittua tilaa saatiin käyttää yleisenä suojahuoneena. Valtuusto hyväksyi ¹⁷⁾ ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁸⁾ heinäkuun 14 p:nä päätöksen.

Kiinteistö-oy. Kaisaniemenkatu n:o 4 nimisen yhtiön anottua sellaisten asemakaavamääräysten hyväksymistä, että sen 2 kaupunginosan korttelissa n:o 38 a omistamalla tontilla n:o 9 olevan rakennuksen ullakkokerrokseen saataisiin sisustaa toimistohuoneita, kiinteistölautakunta oli laadittanut tämän mukaisen ehdotuksen n:o 2 681, jossa tontti oli muutettu liiketalotontiksi, jolloin rakennuksessa sai olla asuntoja vain kiinteistön hoitohenkilökuntaa varten. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁹⁾ ehdotuksen ja alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

¹⁾ Ks. v:n 1946 Kunnall. asetuskok. s. 391, 392 ja 393 sekä v:n 1947 Kunnall. asetuskok. s. 243 ja 254. — ²⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 88, 89 ja 90. — ³⁾ Kvsto 22 p. tammik. 20 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. maalisk. 166 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. syysk. 463 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. marrask. 590 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 254. — ⁷⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 218 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. kesäk. 369 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 254. — ⁹⁾ Kvsto 19 p. maalisk. 182 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 43. — ¹¹⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 369 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 254. — ¹²⁾ Kvsto 3 p. syysk. 462 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. marrask. 642 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 254. — ¹⁴⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 705 §. — ¹⁵⁾ S:n 19 p. maalisk. 181 §. — ¹⁶⁾ S:n 18 p. kesäk. 369 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 245. — ¹⁷⁾ Kvsto 21 p. toukok. 304 §. — ¹⁸⁾ S:n 3 p. syysk. 406 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 247. — ¹⁹⁾ Kvsto 26 p. marrask. 656 §.

Oravamäki asunto oy:n anottua saada sisustaa 2 kaupunginosan *korttelissa n:o 40* omistamallaan tontilla n:o 13 olevan rakennuksensa ullakolle toimisto- ja atelierihuoneita kiinteistölautakunta oli laadituttanut n:olla 2 623 merkityn ehdotuksen tarpeellisten asemakaavamääräysten vahvistamisesta. Valtuusto hyväksyi¹⁾ ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti²⁾ heinäkuun 9 p:nä valtuuston päätöksen. Kiinteistön omistajan lisäystä rakennusoikeudesta suoritettava korvaus vahvistettiin 125 000 mk:ksi.

Sen johdosta, että Helsingin puhelinyhdistyksen laajennettavan automaattipuhelin-keskusaseaman uusien kaapelien sijoittamista varten oli rakennettava tunnelit 3 kaupunginosan *korttelissa n:o 52* olevien tonttien n:o 3, 6, 7 ja 9 alle, kiinteistölautakunta oli laadituttanut n:olla 2 647 merkityn ehdotuksen asemakaavamääräyksen vahvistamisesta, minkä mukaan tonttien alle sijoitettaisiin enintään 3.30 m:n levyinen kaapelitunneli, jonka laki saisi kohota enintään seuraaviin tasoihin 0-tasosta luettuna: tontilla n:o 3 +3.30, tontilla n:o 6 +2.75, tontilla n:o 7 +7.50 ja tontilla n:o 9 +2.50. Kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti⁴⁾ lokakuun 16 p:nä valtuuston päätöksen. Samalla valtuusto päätti vahvistaa Helsingin puhelinyhdistyksen suoritettavan korvauksen tunnelien rakentamisesta ja pitämisestä kaupungin omistaman tontin n:o 7 alla 100 000 mk:ksi, mikä korvaus oli riippuvainen elinkustannusindeksistä siten, että maksettavan korvauksen lopullista määrää korotetaan tai alennetaan ennen maksupäivää viimeksi julkaistun elinkustannusindeksin ja indeksin 470 osoittamassa suhteessa.

Helsingin puhelinyhdistyksen anottua sen 3 kaupunginosan *korttelissa n:o 52* omistamien tonttien n:o 9 ja 10 ja 11 ja 13 yhdistämistä kiinteistölautakunta oli laadituttanut tarpeellisen ehdotuksen tonttijaonmuutokseksi, mikä oli merkitty n:olla 331 ja minkä mukaan uusi tontti oli merkitty n:olla 31. Lisäksi lautakunta oli laadituttanut n:olla 2 667 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, johon oli otettu yhdistettäviä tontteja koskevat asemakaavamääräykset. Valtuusto hyväksyi⁵⁾ muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti⁶⁾ lokakuun 30 p:nä valtuuston päätöksen.

Bostads ab. Kalevagatan 44 nimisen yhtiön anottua, että sen 4 kaupunginosan *korttelissa n:o 76* omistamalle tontille n:o 31 rakennettavan rakennuksen ullakkokerrokseen saataisiin sisustaa lasten päiväkotihuoneisto, kiinteistölautakunta oli laadituttanut n:olla 2 683 merkityn tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi⁷⁾ ja alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Kiinteistön omistajan lisärakennusoikeudesta suoritettava korvaus vahvistettiin 160 000 mk:ksi.

Johtajanleski S. Dahlströmin anottua saada korottaa 4 kaupunginosan *korttelissa n:o 155* omistamallaan tontilla n:o 31 olevaa rakennusta yhdellä kerroksella kiinteistölautakunta oli laadituttanut asianmukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 676, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi⁸⁾ ja alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Tontin omistajan lisärakennusoikeudesta suoritettava korvaus vahvistettiin 264 000 mk:ksi.

Asunto-oy. Ruoholahdenkatu 10 nimisen yhtiön anottua saada sisustaa 4 kaupunginosan *korttelissa n:o 156* omistamallaan tontilla n:o 5 sijaitsevan katurakennuksen ullakon asuinhuoneistoiksi kaupunginvaltuusto päätti⁹⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan anomuksen johdosta laadituttaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 664 asemakaavamääräyksineen. Sisäasiainministeriö vahvisti¹⁰⁾ lokakuun 16 p:nä valtuuston päätöksen. Tontin omistajan lisärakennusoikeudesta suoritettava korvaus vahvistettiin 240 000 mk:ksi, mitä ei kuitenkaan ollut perittävä mikäli rakentaminen tapahtui 9 kuukauden kuluessa siitä, kun valtioneuvosto oli vahvistanut valtuuston päätöksen.

Työväen oy. Taimi nimisen yhtiön anomuksen johdosta, joka koski sen 4 kaupunginosan *korttelissa n:o 157* omistamalle tontille n:o 18 rakennettavan uuden kivirakennuksen rakennuskorkeuden lisäämistä, kiinteistölautakunta oli laadituttanut n:olla 2 671 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jonka mukaan Hietalahdenkadun puoleista rakennusosaa korotetaan yhdellä kerroksella rakennuskorkeuden Ruoholahdenkadun puolella jäädessä entiselleen. Tätä oikeutta vastaan yhtiö oli suostunut luovuttamaan kau-

¹⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 216 §. — ²⁾ S:n 3 p. syysk. 406 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 246. — ³⁾ Kvsto 3 p. syysk. 457 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. marrask. 642 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 249. — ⁵⁾ Kvsto 24 p. syysk. 518 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. marrask. 642 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 251. — ⁷⁾ Kvsto 26 p. marrask. 657 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. lokak. 560 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. syysk. 458 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. marrask. 642 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 250.

pungille korvauksetta Hietalahdenkadun levittämistä varten tarvittavan 181.8 m²:n suuruisen alueen. Lisäksi kiinteistölautakunta oli laadituttanut n:olla 336 merkityn ehdotuksen tonttijaon muutokseksi, mikä käsitti samassa korttelissa olevan tontin n:o 37, josta Hietalahdenkadun levittämistä varten tarvittiin n. 179.3 m²:n suuruinen alue. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ muutosehdotukset ja alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Ömsesidiga försäkringsaktiebolaget Industri-Brand nimisen yhtiön anottua saada sisustaa 7 kaupunginosan korttelissa n:o 105 omistamallaan tontilla n:o 20 olevan rakennuksen ullakolle konttorihuoneita kiinteistölautakunta oli laadituttanut n:olla 2 685 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, johon oli otettu määräys, että tontti muutetaan liiketalotontiksi, jolloin rakennuksessa sai olla asuntoja vain kiinteistön hoitohenkilökuntaa varten. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ muutosehdotuksen ja alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Tilanomistaja T. E. Björlingin anottua, että hänen valtiolle myymänsä alue 9 kaupunginosan korttelissa n:o 204 sijaitsevasta tontista n:o 9 muodostettaisiin eri tontiksi, kiinteistölautakunta oli laadituttanut tarpeellisen tonttijaon muutosehdotuksen n:o 318, jossa uusi tontti oli merkitty n:olla 7 ja tilanomistaja Björlingille jäävä tontti n:olla 5. Lisäksi lautakunta oli laadituttanut n:olla 2 645 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jonka mukaan tontille n:o 5 tuli vahvistettavaksi sisäiset rakennusrajat ja mihin liitettiin asemakaavamääräys, joka teki mahdolliseksi talonmiehenasunnon sisustamisen tilanomistaja Björlingille jäävällä tontilla sijaitsevan rakennuksen kellarikerrokseen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti ⁴⁾ lokaan 4 p:nä valtuuston päätöksen.

Kiinteistölautakunnan laadittua n:olla 317 merkityn tonttijaon muutosehdotuksen, jonka mukaan Tukkukauppojen oy:lle 10 kaupunginosan korttelista n:o 280 myyty ⁵⁾ tontti n:o 14 oli yhdistetty yhtiön aikaisemmin samassa korttelissa omistamien tonttien n:o 11 ja 12 kanssa yhdeksi tontiksi n:o 13 Työpajankadun varrella, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ hyväksyä muutosehdotuksen. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁷⁾ lokakuun 16 p:nä valtuuston päätöksen.

Oy. Kiiski, joka omisti 11 kaupunginosan korttelissa n:o 309 olevan talon ja tontin n:o 32, oli pyytänyt, että tontti jaettaisiin kahdeksi tontiksi, koska yhtiö oli pakotettu myymään toisen puolen talostaan. Kiinteistölautakunta olikin laadituttanut asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 626, johon oli otettu asemakaavamääräys uuden tontin välirajan jättämisestä aitaamatta sekä tonttijaon muutosehdotuksen n:o 313, jonka mukaan uudet tontit oli merkitty n:olla 7 ja 7 a. Valtuusto hyväksyi ⁸⁾ muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti ⁹⁾ heinäkuun 9 p:nä valtuuston päätöksen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁰⁾ kiinteistölautakunnan kaupunginhallituksen kehoituksesta laadittaman, n:olla 2 692 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, joka koski 11 kaupunginosassa olevan *Harjutorin* muuttamista puistikoksi, sekä alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹¹⁾ kiinteistölautakunnan laadittaman, n:olla 2 634 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jonka mukaan 11 kaupunginosan korttelissa n:o 334 olevalla Helsingin teknillisen oppilaitoksen tontilla n:o 8 sijaitsevaan rakennukseen saadaan rakentaa ullakkokerros. Sisäasiainministeriö vahvisti ¹²⁾ syyskuun 1 p:nä valtuuston päätöksen.

Rakennusmestari E. Niemelä, joka oli luvatta rakentanut 12 kaupunginosan korttelissa n:o 387 omistamallaan tontilla n:o 45 olevan piharakennuksen jatkoksi kaksikerroksisen varastorakennuksen sementtitiilistä ja täten ylittänyt rakennusjärjestyksen salliman rakennusoikeuden, oli anonut, että rakennettu rakennus saisi jäädä paikoilleen. Koska lisärakennuksen rakentaminen ei loukannut naapureiden oikeuksia, kiinteistölautakunta oli laadituttanut n:olla 2 604 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jonka mukaan rakennuksen rakentaminen tuli luvalliseksi. Valtuusto hyväksyi ¹³⁾ muutosehdotuksen ja

¹⁾ Kvsto 26 p. marrask. 659 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 69. — ²⁾ Kvsto 26 p. marrask. 658 §. — ³⁾ Kvsto 3 p. syysk. 459 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. marrask. 590 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 249. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 72. — ⁶⁾ Kvsto 3 p. syysk. 461 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. marrask. 642 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 254. — ⁸⁾ Kvsto 21 p. toukok. 303 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. syysk. 406 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 247. — ¹⁰⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 702 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. kesäk. 354 §. — ¹²⁾ S:n 24 p. syysk. 499 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 248. — ¹³⁾ Kvsto 22 p. tammik. 38 §.

sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁾ maaliskuun 17 p:nä valtuuston päätöksen. Kiinteistön omistajan suoritettava korvaus vahvistettiin 66 000 mk:ksi.

Korkeamman kauppaopetuksen kannatus oy., joka oli ostanut kaupungilta 13 kaupunginosan *korttelin n:o 428* tontin n:o 1, oli anonut, että korttelin pohjoisivulle tuleva rakennus voitaisiin rakentaa n. 3 m korkeammaksi kuin rakennusjärjestys salli, kun rakennus sitävästoin muilta osiltaan tulisi enintään kolmikerroksiseksi. Kiinteistölautakunta oli tämän johdosta laadituttanut tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 689, johon oli liitetty uusi asemakaavamääräys, jonka mukaan A:lla merkityn osan rakennuskorkeus sai olla 24.5 m. Valtuusto hyväksyi ²⁾ muutosehdotuksen ja alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman, n:olla 2 608 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jonka mukaan Asunto-oy. Et. Hesperiankatu 8 nimisen yhtiön 13 kaupunginosan *korttelissa n:o 448* olevalla tontilla n:o 8 b sijaitsevan rakennuksen torniosa saatiin sisustaa asuinhuoneiksi. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁴⁾ toukokuun 5 p:nä valtuuston päätöksen. Tontin omistajan lisärakennusoikeudesta suoritettava korvaus vahvistettiin 90 000 mk:ksi, jota kuitenkaan ei ollut perittävä, mikäli rakentaminen tapahtui 9 kuukauden kuluessa siitä, kun valtioneuvosto oli vahvistanut valtuuston päätöksen.

Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton anottua saada sisustaa 14 kaupunginosan *korttelin n:o 511* tontilla n:o 2 sijaitsevan uuden Lastenlinnan hoitolasiiven ullakosta osan lämmitettäväksi tilaksi, johon sijoitettaisiin laboratorioita, kirjasto, arkisto, kappeli ja yöhoitajien huoneita, kiinteistölautakunta oli laadituttanut asianmukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 611, minkä valtuusto hyväksyi ⁵⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁶⁾ toukokuun 16 p:nä valtuuston päätöksen. Lisärakennusoikeudesta suoritettava korvaus vahvistettiin 287 500 mk:ksi, joka sai olla korottomana velkana kaupungille niin kauan kuin kyseisellä tontilla ylläpidettiin lastenhoitolaitosta.

Sosiaalinen asunnontuotanto oy., joka oli vuokrannut kaupungilta 23 kaupunginosan *korttelin n:o 920* neljän asuntotalon rakentamista varten Asunto-oy. Sato n:o 14:lle, oli huomauttanut, että rakennusyrityksen rahoittaminen ja rakennuslupien myöntäminen olivat nykytilassa toteutettavissa vain eri jaksoissa, joten edellä mainitun yhden asunto-osa-keiyhtiön omistukseen ja hallintaan tarkoitettua taloryhmää varten oli perustettava talojen lukua vastaava määrä asunto-osa-keiyhtiöitä sekä lisäksi osuuskunta huolehtimaan näiden talojen lämmityksestä. Koska edellä mainitut toimenpiteet vaikuttivat myös tonttijakoon, yhtiö oli anonut, että tonttikysymys ratkaistaisiin. Kiinteistölautakunta oli tämän johdosta laadituttanut n:olla 2 606 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jossa oli määrätty, että tonttien välirajat oli jätettävä aitaamatta sekä siihen liittyvän tonttijakokartan n:o 289. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ muutosehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti ⁸⁾ lokakuun 20 p:nä valtuuston päätöksen.

Kiinteistölautakunta oli laadituttanut Käpylän kansakoulun lisärakennuksen sijoittamista varten tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2 688, jonka mukaan 25 kaupunginosan *korttelit n:o 837 ja 838* oli yhdistetty yhdeksi kortteliksi n:o 837 sekä tonttijaon muutosehdotuksen n:o 337, minkä mukaan muodostettava tontti oli merkitty n:olla 3. Valtuusto hyväksyi ⁹⁾ muutosehdotukset ja alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kiinteistölautakunta oli laadituttanut Helsingin asuntokeskuskunta Hakan anomuksesta n:olla 2 672 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jonka mukaan 25 kaupunginosan *korttelin n:o 842* tontille n:o 4 tulevat rakennukset saatiin rakentaa 4 asunto- ja 1 kellarikerroksen käsittäviksi. Valtuusto hyväksyi ¹⁰⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti ¹¹⁾ lokakuun 30 p:nä valtuuston päätöksen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹²⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman, n:olla 2 624 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jonka mukaan 25 kaupunginosan *korttelissa n:o 859 b* sijaitsevan Helsingin perheasunnot oy:ille vuokratun taloryhmän väestönsuoja-

¹⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 240 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 243. — ²⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 704 §. — ³⁾ S:n 19 p. maalisk. 179 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. kesäk. 343 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 244. — ⁵⁾ Kvsto 19 p. maalisk. 180 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. kesäk. 369 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 245. — ⁷⁾ Kvsto 3 p. syysk. 460 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. marrask. 642 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 250. — ⁹⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 703 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. syysk. 516 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. marrask. 642 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 252. — ¹²⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 217 §.

tiloja saatiin käyttää myymälöinä ja työhuoneina. Sisäasiainministeriö vahvisti¹⁾ toukokuun 16 p:nä valtuuston päätöksen.

Stiftelsen Blomsterfonden i Helsingfors niminen säätiö oli anonut, että sille 25 kaupunginosan *korttelista* n:o 890 vuokratulla tontilla n:o 40 olevan yhden rakennuksen ullakolle saataisiin sisustaa asuinhuoneita sekä että saataisiin rakentaa rakennuksia yhdistävä yksikerroksinen rakennus, johon tulisi yhdistyksen ylläpitämän vanhainkodin ruokasali. Kiinteistölautakunta oli laadituttanut asianmukaisen n:olla 2 673 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jonka valtuusto hyväksyi²⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti³⁾ lokakuun 30 p:nä päätöksen.

Leppävaaran rakennussuunnitelman hyväksyminen. Kaupunginhallituksen päätettyä⁴⁾ ilmoittaa lääninhallitukselle, että kaupunki suostuu maanomistajan kustannuksella laatimaan rakennussuunnitelman Espoon kunnassa olevaa Leppävaaran aluetta varten ja mainitun alueen omistajien sitouduttua kaupungille suorittamaan kustannukset alueen rakennussuunnitelman laatimisesta, kiinteistölautakunta oli laadituttanut rakennussuunnitelman sekä siihen liittyvän viemäroimissuunnitelman ja selvityksen sekä ehdotuksen alueen rakennusjärjestykseksi. Kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ puolestaan hyväksyä Leppävaaran alueen rakennussuunnitelmaehdotuksen n:o 2 630 sekä lähettää sen ja rakennusjärjestysehdotuksen sekä n:olla 2 631 merkityn selvityksen siitä, miten yleiset viemärijohtot ja niiden purkautumispaikat voidaan järjestää lääninhallitukselle pyynnöllä, että lääninhallitus vahvistaisi rakennussuunnitelman, lukuunottamatta rakennussuunnitelmaehdotukseen merkittyjä teiden nimiä, sekä rakennussuunnitelmaan liittyvän rakennusjärjestyksen.

Harakan alueen rakennussuunnitelman hyväksyminen. Kaupunginvaltuuston päätettyä⁶⁾ ilmoittaa Uudenmaan lääninhallitukselle, että kaupunki oli suostuvainen laatimaan ns. Harakan alueen rakennussuunnitelman omalla kustannuksellaan ja lääninhallituksen sittemmin määrättyä⁷⁾ kaupungin laatimaan mainitun rakennussuunnitelman ehdolla, ettei valtiolle tästä työstä aiheutunut mitään lisäkustannuksia, kiinteistölautakunta oli laadituttanut lopullisen rakennussuunnitelman, siihen liittyvän viemäroimissuunnitelman ja selityksen sekä ehdotuksen alueen rakennusjärjestykseksi. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾ puolestaan hyväksyä ns. Harakan alueen rakennussuunnitelmaehdotuksen n:o 2 628 sekä lähettää sen ja rakennusjärjestysehdotuksen sekä n:olla 2 629 merkityn selvityksen siitä, miten yleiset viemärijohtot ja niiden purkautumispaikat voitiin järjestää, lääninhallitukselle pyynnöllä, että lääninhallitus vahvistaisi rakennussuunnitelman, lukuunottamatta rakennussuunnitelmaehdotukseen merkittyjä teiden nimiä, sekä rakennussuunnitelmaan liittyvän rakennusjärjestyksen.

Eräiden liitosalueen osien rakennuskielto. Kiinteistölautakunnan huomautettua, ettei eräille liitosalueen osille laadittaviksi päätettyjä⁹⁾ asemakaavoja ja asemakaavantakaisia määräyksiä ensi sijassa työvoiman puutteen vuoksi ollut ennätetty saada valmiiksi, kaupunginvaltuusto, kiinteistölautakunnan ehdotuksesta päätti¹⁰⁾ pyytää valtioneuvostolta, että mainituille alueille v:n 1947 loppuun määrättyä rakennuskiellon voimassaoloaikaa jatkettaisiin edelleen kahdella vuodella.

Poikkeuksen myöntäminen uudisrakennuskiellosta. Merkittiin¹¹⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön kesäkuun 4 p:nä kaupunginvaltuuston anomuksesta myöntäneen poikkeuksen 81 kaupunginosan kortteleita n:o 101—116 koskevasta uudisrakennuskiellosta.

Rakennusjärjestyksen määräysten muuttamista koskeva aloite. Vtn Ahvan aloite, jossa ehdotettiin toimenpiteisiin ryhtymistä voimassa olevan rakennusjärjestyksen 3 luvun asianomaisten määräysten muuttamiseksi siten, että yleiseen paikkaan rajoittuvan kadun kunnossapitoon nähden palattaisiin v. 1917 vahvistetun rakennusjärjestyksen edellyttämään käytäntöön ja että voimassa olevan rakennusjärjestyksen määräyksiä näiltä osilta ei käytännössä sovellettaisi sinä aikana, mikä kuluu esitettyjen muutosten aikaansaamiseksi, päätettiin¹²⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

1) Kvsto 18 p. kesäk. 369 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 246. — 2) Kvsto 24 p. syysk. 517 §. — 3) S:n 26 p. marrask. 642 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 252. — 4) Ks. v:n 1941 kert. s. 280. — 5) Kvsto 4 p. kesäk. 352 §. — 6) Ks. v:n 1941 kert. s. 85. — 7) Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 179. — 8) Kvsto 4 p. kesäk. 353 §. — 9) Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 86. — 10) Kvsto 10 p. jouluk. 681 §. — 11) S:n 21 p. toukok. 302 § ja 3 p. syysk. 407 §. — 12) S:n 24 p. syysk. 533 §.

Taloja, huoneistoja ym. koskevat kysymykset

Kaupungin kiinteistöjen palovakuuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että kaupungin kiinteistöt arvosta riippumatta jätetään palovakuuttamatta, kuitenkin sillä poikkeuksella, että kaupunginhallituksen ratkaistavaksi jää sellaisten kiinteistöjen palovakuuttamisen määrääminen, jossa tulipalovaara on ilmeisen suuri.

Öljylämmityslaitteiden hankkiminen eräisiin kaupungin kiinteistöihin. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 2 720 000 mk:n suuruisen määrärahan öljylämmityslaitteiden hankkimista varten Helsinginkadun taloon n:o 24, Sofiankadun taloon n:o 4—6, Fleminginkadun taloon n:o 22—24, Lapinlahdenkadun taloon n:o 10 sekä tuberkuloosisairaalaan ja oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Virkamiesruokalan sijoittaminen kaupungintalon kellarikerrokseen. Koska ne varat, jotka kaupunginvaltuusto oli myöntänyt ³⁾ virkamiesruokalan sijoittamista varten kaupungintalon kellarikerrokseen, eivät riittäneet asianmukaisten huonekalujen, astiastojen ym. hankkimiseen, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon kiinteistölautakunnan käytettäväksi 3 500 000 mk:n suuruisen määrärahan virkamiesruokalan perustamisesta aiheutuviin menoihin ja oikeuttaa kiinteistölautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Virkamiesruokalan rakentamistöiden yhteydessä suoritettujen kaupungintalon perustan ja pumppuhuoneen korjauksen aiheuttamien kustannusten peittämistä varten sekä työpalkkojen ja tarveaineiden kallistumisen johdosta valtuusto päätti ⁵⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvioon virkamiesruokalan rakentamista varten varattua määrärahaa enintään 9 300 000 mk.

Kruunuvuorenkadun talon n:o 11—13 jälleerakentaminen. V:n 1946 talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen lukuun Talorakennukset sisältyvää määrärahaa Asuntojen kunnostaminen talossa Kruunuvuorenkatu n:o 11—13 päätettiin ⁶⁾ sallia ylittää 2 000 000 mk. Koska edellä mainittujen kunnostamistöiden tultua loppusuoritetuiksi, tarkoitusta varten myönnetty määrärahaat olivat osoittautuneet riittämättömiksi, kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 922 824: 20 mk:n suuruisen määrärahan Kruunuvuorenkadun talon n:o 11—13 jälleerakentamista varten sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Pommituksissa vaurioituneiden autiotalojen kuntoonsaattaminen. Saatuaan kiinteistölautakunnalta lausunnot niiden aloitteiden ⁸⁾ johdosta, jotka koskivat pommituksissa vaurioituneiden autiotalojen kuntoonsaattamista, ja joissa kiinteistölautakunta oli asettanut kielteiselle kannalle aloitteiden toteuttamiseen nähden, kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ etteivät aloitteet antaneet aihetta toimenpiteisiin.

Valmiiden puutalojen hankkimista koskeva aloite. Vtn Jacobssonin aloite, joka koski valmiiden puutalojen hankkimista Kampin parakkiasukkaiden siirtämiseksi niihin päätettiin ¹⁰⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Koskelan ja Maunulan vuokrariita. Vtt Riipinen ja Lehtonen olivat kaupunginvaltuustolle jättämässään aloitteessa ¹¹⁾ huomauttaneet siitä epäsuhteesta, mikä vallitsi vanhojen ja uusien talojen vuokrien välillä. Niinpä esim. Koskelan puistokylän vuokralaiset maksoivat m²:ltä 19: 66 mk enemmän vuokraa kuin vuotta aikaisemmin rakennettujen Toukolan ja Kumpulan puistokylän vuokralaiset. Koska Koskelan puistotalojen asukkaat suurimmalta osaltaan olivat vähävaraisia siirtolaisia, he eivät olleet voineet suorittaa kaupungin vaatimaa vuokraa, vaan ainoastaan osan siitä. Edellä esitetyn perusteella aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että suuremman asuntotyypin vuokra alennettaisiin 1 670 mk:aan ja pienemmän 1 350 mk:aan kuukaudessa. Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾, ettei asia aiheuttanut muita toimenpiteitä kuin että kaupunginhallitukselle annettiin tehtäväksi kääntyä sosiaaliministeriön puoleen pyynnöin, että ministeriö kiireellisesti ratkaisisi asuntojen vuokrakysymyksen siten, että uusien talojen vuokralaiset saisivat niin suuren vuokra-avustuksen, että heidän vuokransa olisivat oikeudenmukaisemmassa

¹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 453 §. — ²⁾ S:n 3 p. syysk. 471 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 92. —

⁴⁾ Kvsto 21 p. toukok. 295 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. lokak. 576 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. helmik. 157 §. —

⁷⁾ S:n 5 p. marrask. 613 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. syysk. 535 §; ks. v:n 1945 kert. I osan s. 83. —

⁹⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 387 § ja 17 p. jouluk. 701 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. lokak. 585 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. helmik. 119 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. toukok. 305 §.

suhteessa vanhojen talojen vuokriin. Edellä olevan päätöksen mukaan jäivät siis huoneen-vuokralautakunnan vahvistamat vuokrat voimaan ja oli asianomaisten viranomaisten ryhdyttävä toimenpiteisiin vuokrien perimiseksi puistokylän asukkailta. Vt Jacobsson sekä yhdeksän muuta kaupunginvaltuutettua oli sittemmin jättänyt kaupunginkansliaan valtuustolle osoitetun kirjelmän, jossa he huomauttivat kaupunginhallituksen toimenpiteiden herättäneen yleistä paheksumista eri kansalaispiireissä. Valtuuston edellä mainitun päätöksen jälkeen kaupunginhallitus oli ryhtynyt oikeudellisiin toimenpiteisiin niitä vuokralaisia kohtaan, joilla oli ollut huomattavimmin maksamattomia vuokria vaatimalla näiden häätämistä asunnoistaan. Sen jälkeen kun raastuvanoikeudelta oli saatu häätöpäätökset, oli kaupunginhallituksen toimesta ryhdytty ulosottotoimenpiteisiin. Häädön alaiseksi oli saatettu mm. 6 jäseninen siirtolaisperhe ja samanaikaisesti perheen ainoan huoltajan palkasta ulosmitattiin karttunutta vuokratästä. Vielä väitettiin kirjelmässä, että kiinteistöjohtaja Salovaara oli toiminut asiassa kaupunginhallitusta kuulematta ja vastoin kaupunginhallituksen päätöstä. Edellä esitetyn nojalla kirjelmän allekirjoittajat, viitaten kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 15 §:ään esittivät, että valtuusto päättäisi asettaa tarkastusvaliokunnan tutkimaan Koskelan ja samalla myös Maunulan kylien vuokrakysymyksen hoitamista. Kiinteistölautakunta oli antanut asiasta seikkaperäisen lausunnon, jossa se, huomauttaen, että vuokranmaksulakkoon ryhtyneiden Koskelan puistokyläläisten luku oli pienentynyt ja että tilanne yhä näytti muodostuvan paremmaksi, oli selostanut toimenpiteitään mainitussa vuokrariidassa sekä ilmoittanut käsityksensä, etteivät Koskelan puistokylän vuokrat myöhemmin rakennettujen ja vastaisuudessa rakennettavien talojen vuokriin verrattuina olleet liian korkeita sekä että Koskelan vuokrataso vähitellen tulisi sopeutumaan yleiseen vuokratasoon, koska vanhojen kiinteistöjen vuokria epäilemättä jälleen tultaisiin korottamaan. Huoltolautakunta oli puolestaan antanut selostuksen toimenpiteistään koskelalaisten häätöasiassa. Kaupunginhallitus mainitsi, että välikysymyksen tekijäin olettamus, että kiinteistöjohtaja Salovaara olisi toiminut asiassa kaupunginhallitusta kuulematta ja vastoin kaupunginhallituksen päätöstä, ei pitänyt paikkaansa. Kiinteistöjohtaja oli nimittäin juuri niinä päivinä, jolloin häätö oli tarkoitus panna täytäntöön, palannut lomaltaan. Raastuvanoikeus oli antanut asiassa häätöpäätöksen, jonka kaupunginhallituksen asiamiesosasto oli hakenut tavallisessa järjestyksessä. Kiinteistöjohtaja Salovaara puolestaan antoi asiamiesosaston esityksestä määräyksen häädön siirtämisestä sen vuoksi, että Arabian tehtaat olivat ilmoittaneet ryhtyvänsä myötätuntoisuuslakkoon ja myöskin, jotta kaupunginhallituksella olisi ollut seuraavana päivänä pidettävässä kokouksessa tilaisuus tarkistaa aikaisempaa päätöstään ¹⁾ asiassa, kuten sitten tapahtuikin. Kaupunginhallituksen mielestä ei näin ollen ollut syytä asettaa tarkastusvaliokuntaa asiaa tutkimaan. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ tyytyä kaupunginhallituksen antamaan vastaukseen.

Vttn Parkkarin ja Kiven aloite, jossa ehdotettiin, että valtuusto päättäisi antaa kaupunginhallitukselle tehtäväksi laatia valtuustolle yksityiskohtaisen esityksen Maunulan ja Koskelan vuokrien alentamisesta keskimääräisiä vuokria vastaavalle tasolle ja että uudet vuokrat määrättäisiin takautuvasti olemaan voimassa kertomusvuoden kesäkuun 1 p:stä lukien siihen saakka, kunnes vuokrakysymys tulee valtiovallan taholta mahdollisesti myöhemmin kokonaan ratkaistuksi, päätettiin ³⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kunnallisten asuinrakennusten rakentaminen Kymin- ja Limingantien varrelle. V:n 1946 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Talorakennukset merkityn määrärahan Kunnallisten asuinrakennusten rakentaminen Kymin- ja Limingantien varrelle jäännös päätettiin ⁴⁾ merkitä siirtomäärärahaksi.

Kunnalliset työväenasunnnot. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ ylittämään kertomusvuoden talousarvioon merkittyä kunnallisten työväenasuntojen korjausmäärärahaa enintään 1 000 000 mk.

Malminkadun 5:ssä olevan varastoalueen ruokailurakennuksen uusiminen. Jotta Malminkadun 5:ssä olevan varastoalueen ruokailurakennus saataisiin sitä käyttävien työntekijäin tarpeita vastaavaksi, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 1 120 000 mk:n suuruisen määrärahan ruokailurakennuksen rakentamista varten

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 198. — ²⁾ Kvsto 3 p. syysk. 489 §. — ³⁾ S:n 3 p. syysk. 495 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. helmik. 95 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. syysk. 454 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. marrask. 614 §.

yllä mainittuun paikkaan sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Kulosaaren kartanon rakennusten korjaaminen. Valtuusto päätti¹⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon Kulosaaren kartanon rakennusten korjaustöiden loppuunsaattamista varten 658 000 mk:n suuruisen määrärahan, joka yleisten töiden lautakunnalla oli oikeus käyttää jo kertomusvuonna.

Erään Pukinmäen tilan asuinrakennuksen korjaaminen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin²⁾ ylittämään kertomusvuoden talousarvion kiinteistöjen päaluokan lukuun Maa-talouselosasto kuuluvaa määrärahaa Rakennukset 400 000 mk erään Pukinmäen tilan asuinrakennuksen korjaamista varten.

Siirtolapuutarhat

Pakilan siirtolapuutarha. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Pakilan siirtolapuutarha-alueen palstat tammikuun 1 p:stä 1948 alkaen 20 vuodeksi vuokrasta, joka maaliskuun 31 p:ään 1951 saakka on 7 mk m²:ltä vuodessa ja joka huhtikuun 1 p:stä 1951 alkaen on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä noudattamalla 20 %-n vaihteluja ja pitämällä v:n 1938—39 indeksiä 100 vastaavana perusvuokrana 1:80 mk m²:ltä.

Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 3 700 000 mk:n suuruisen määrärahan Pakilan siirtolapuutarhan kuntoonpanotöiden loppuunsaattamiseen sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

10. Yleisiä töitä koskevat asiat

Rakennustoimisto. Kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ perustaa rakennustoimiston varasto-osastolle kertomusvuoden lokakuun 1 p:stä lukien 26 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan osastokamreerin viran ja myöntää uuden viran haltijain palkkaamista varten kertomusvuodeksi 41 400 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin sekä palkan-
korotuksiin.

Kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾, että rakennustoimiston puhtaanapito-osaston kirjantähtäjän virka lakkautetaan kertomusvuoden lokakuun 1 p:stä lukien.

Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾, että kaupunginpuutarhan talonmiehen virka muutetaan tammikuun 1 p:stä 1948 lukien talonmies-lämmittäjän viraksi ja siirretään 37 palkka-
luokkaan.

Yleisten töiden määrärahat. Seuraavia yleisten töiden v:n 1946 määrärahoja päätettiin⁸⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: tiliviraston määrärahaa Korvaus kannannasta 4 500 mk; katujen ja teiden määrärahoja Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset ja kunnossapito liitosalueella 1 289 661 mk, Sähkönkulutus sekä valaistuslaitteiden hoito ja kunnossapito nykyisellä kaupunkialueella 1 254 455 mk, Sähkönkulutus sekä valaistuslaitteiden hoito ja kunnossapito liitosalueella 412 872 mk ja Vedenkulutus ja vesijohtolaitteiden hoito ja kunnossapito 59 022 mk; luvun Viemärit määrärahaa Puhdistuslaitosten käyttö ja hoito 1 800 000 mk; luvun Istutukset määrärahoja Puistot ja istutukset 1 200 000 mk, Kaupunginpuutarhan valaistus 20 000 mk, Taimistojen hoito 129 500 mk, Istutusten ja kasvihuoneiden vedenkulutus 64 300 mk ja Työkalut 27 600 mk; sekä luvun Varasto määrärahoja Työkalujen ja pienemmän kaluston osto, kunnossapito ym. 14 000 mk, Aitojen ja vajojen kunnossapito sekä uudistaminen 42 500 mk, Työkoneiden vuosikorjauksia, varaosia ja hoito 451 000 mk ja Kuorma-autojen korjaus, varaosia ja renkaita 337 000 mk.

Seuraavia yleisten töiden kertomusvuoden määrärahoja päätettiin⁹⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: yleisten töiden päaluokan luvun Kadut ja tiet määrärahoja Katujen, teiden ja yleisten paikkojen puhtaanapito vanhalla kaupunkialueella 1 679 000 mk ja Katujen, teiden ja yleisten paikkojen puhtaanapito liitosalueella 1 498 000 mk; luvun Istu-

¹⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 219 §. — ²⁾ S:n 3 p. syysk. 455 §. — ³⁾ S:n 5 p. marrask. 606 §. —

⁴⁾ S:n 15 p. lokak. 580 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. syysk. 431 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. syysk. 437 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. lokak. 552 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 58 §, 12 p. helmik. 111 § ja 26 p. helmik. 153 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. kesäk. 360 §, 3 p. syysk. 486 §, 5 p. marrask. 621 § ja 17 p. jouluk. 712 §.

tukset määrärahaa Puistot ja istutukset 3 500 000 mk; luvun Varasto määrärahoja Tilitysvuokrat maa-alueista ja rakennuksista 530 900 mk ja Liput ja lipputangot 100 000 mk; sekä pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Viemärit määrärahaa Viemäreiden uusiminen 7 000 000 mk.

Puhtaanapitomääräraha. Seuraavia v:n 1946 puhtaanapitomäärärahoja päätettiin ¹⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: luvun Puhtaanapitolautakunta ja puhtaanapitolaitos määrärahoja Siivoaminen 600 mk, Painatus ja sidonta 1 730 mk ja Tarverahat 4 000 mk; luvun Tilivirasto määrärahoja Painatus ja sidonta 4 022 mk, Tarverahat 7 640 mk ja Korvaus kannannasta 10 988 mk; sekä luvun Katujen ja kiinteistöjen puhtaanapito määrärahoja Kaluston hankinta 188 840 mk, Kaluston kunnossapito 3 507 815 mk, Tarverahat 90 000 mk, Työpalkat 14 000 000 mk, Tarveaineet 1 200 000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 523 831 mk ja Työntekijäin erinäiset edut 2 721 969 mk.

Eräiden puhtaanapitolaitoksen ja sen tiliviraston virkojen siirtämisestä ylempiin palkkaluokkiin johtuneiden kustannusten peittämiseen myönnettiin ²⁾ kaupunginvaltuuston v:n 1946 käyttövaroista uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin yhteensä 15 720 mk:n lisämääräraha.

V:n 1946 talousarvion pääluokan Puhtaanapito lukuun Katujen ja kiinteistöjen puhtaanapito sisältyvän määrärahan Uudishankinnat jäännös päätettiin ³⁾ muuttaa siirtomäärärahaksi.

Seuraavia kertomusvuoden puhtaanapitomäärärahoja päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: pääluokan Yleiset työt lukuun Puhtaanapito sisältyviä määrärahoja Satama-alueet 1 480 000 mk, Sopimusten mukainen katupuhtaanapito 1 502 000 mk, Yleiset mukavuuslaitokset, kuormausasemat ja kaatopaikat 749 000 mk ja Sopimusten mukainen kiinteistöpuhtaanapito 8 148 000 mk.

Kadunnimien muuttamista koskeva aloite. Vtn Schybergsonin aloitteen johdosta, jossa huomautettiin, että kaupungissa oli kadunnimiä, jotka samankaltaisuutensa vuoksi helposti luettiin tai kuultiin väärin sekä kehoitettiin kadunnimikomiteaa laatimaan ehdotus sellaisten esikaupunkialueen nimien muutoksiksi, jotka keskikaupungin kadunnimien takia aiheuttivat sekaannusta, kiinteistölautakunnan kadunnimikomitea ilmoitti kiinnittäneensä huomiota aloitteessa kosketeltuun kysymykseen. Tarkoituksenmukaisuussyistä oli kuitenkin vanhan kaupunkialueen nimistössä esiintyvien epäkohtien korjaaminen jätettävä siksi kunnes liitosalueiden kadunnimistöehdotus oli valmistunut. Tästä kannasta komitea on katsonut voitavan luopua ainoastaan sellaisissa harvoissa tapauksissa, jolloin sekä vanhalla kaupunkialueella että liitosalueella esiintyvä nimi luontevimmin on sopinut viimeksi mainitulla käytettäväksi ja kaupungissa oleville kaduille sen vuoksi ensitilassa on ollut saatava uusi nimi. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ saattaa kiinteistölautakunnan vastauksen aloitteentekijän tietoon.

Tarvon sillan kunnostamista koskeva vtn Snellmanin aloite päätettiin ⁶⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Tammelundin yhdyntien sillan rakentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾, että Tammelundin yhdyntielle tuleva 5 m:n vapaa-aukkoinen silta rakennetaan teräsbetonista. Samalla valtuusto päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Kadut ja tiet sisältyvää määrärahaa Tammelundin tieolojen parantaminen 234 000 mk.

Pitäjänmäen punaisten hautapaikan kunnostaminen. Vttn Kaukelinin ja Lehtosen tehtyä ⁸⁾ aloitteen Pitäjänmäellä Huopalahteen johtavan tien varrella sijaitsevan punaisten hautapaikan kunnostamisesta kaupungin toimesta ja varoilla kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 54 278 mk mainitun hautapaikan kunnostamista varten sekä kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa jatkuvasti huolehtimaan paikan kunnossapidosta.

Malmin alueen epäkohtien korjaamista koskeva aloite. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾, ettei vtn Ampujan ja Lehtosen aloite ¹¹⁾, joka koski asemakaavan aikaansaamista Mal-

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 59 § ja 26 p. helmik. 153 §. — ²⁾ S:n 22 p. tammik. 59 §. — ³⁾ S:n 22 p. tammik. 43 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. marrask. 621 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 235 § ja 15 p. lokak. 559 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. toukok. 340 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. toukok. 313 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. tammik. 17 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. syysk. 456 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. syysk. 468 §. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 96.

min alueelle sekä Malmin viemäriojain sekä teiden ja tievalaistuksen korjaamista, antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Katujen puhtaanapito. Vtn Ahvan tehtyä ¹⁾ aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupunki ottaisi huolehtiakseen katujen talviaurauksesta ja lumen kuljettamisesta pois kaduilta sekä että hankittaisiin talviauraukseen tarpeelliset lisävälineet, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, ettei aloite antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin tutkimaan mahdollisuuksia katujen talviaurauksen ja lumen poiskuljettamisen järjestämiseksi sekä että kaupunginhallitusta kehoitettiin ryhtymään toimenpiteisiin muutoksen aikaansaamiseksi katujen luokittelussa talvipuhtaanapitoa silmällä pitäen.

Vtn Savosen aloite katujen puhtaanapidon parantamisesta päätettiin ³⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

11. Liikennettä koskevat asiat

Liikennelaitoksen löytötavararahaston sääntöjen vahvistaminen. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön helmikuun 26 p:nä vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ⁵⁾, joka koski liikennelaitoksen löytötavararahaston sääntöjen hyväksymistä.

Liikennelaitoksen linja-autonkuljettajien ikäkorotuksia vastaavat palkankorotukset. Raitiotie ja omnibus oy:n johtokunnan toukokuun 8 p:nä 1942 tekemän päätöksen mukaan oli yhtiön linja-autonkuljettajille myönnetty ikäkorotuksia 2 vuotta aikaisemmin kuin kaupungin viranhaltijoille eli 1, 4, 7 ja 10 vuoden palveluksen perusteella. Raitiotie ja omnibus oy:n siirryttyä kaupungin haltuun oli liikennelaitoksen linja-autonkuljettajille ryhdytty suorittamaan ikäkorotuksia vastaavia palkankorotuksia, jotka aluksi myönnettiin, kuten yhtiönkin aikana edellä mainittujen palvelusvuosien jälkeen, eikä virkasäännön edellyttämien 3, 6, 9 ja 12 vuoden palveluksen perusteella, mutta sittemmin palkkalautakunnan aloitettua toimintansa lautakunnan ehdotuksen mukaisesti siten, että yhtiön palveluksesta siirtyneihin autonkuljettajiin nähden noudatettiin edelleen yhtiön johtokunnan päättämää menettelyä, kun taas niihin autonkuljettajiin nähden, jotka olivat tulleet liikennelaitoksen palvelukseen sen kunnallistamisen jälkeen, noudatettiin virkasäännön edellyttämiä palvelusvuosia. Helsingin raitiotiehenkilökunnan yhteisjärjestö oli kertomusvuoden kesänä esittänyt, että ikäkorotukset maksettaisiin kuten aikaisemmin 1, 4, 7 ja 10 vuoden palveluksesta ja siitä päivästä, jolloin asianomainen oli tullut laitoksen palvelukseen, sekä antanut myöhemmin lakkovaroituksen. Sen jälkeen kun asiasta käydyissä neuvotteluissa sittemmin oli päästy yksimielisyyteen, kaupunginvaltuusto neuvottelujen tuloksen mukaisesti päätti ⁶⁾, että liikennelaitoksen palvelukseen kertomusvuoden lokakuun 1 p:nä mennessä otetuille autonkuljettajille maksetaan ikäkorotuksia vastaavat palkankorotukset 1, 4, 7 ja 10 vuoden palveluksesta ja siitä päivästä lukien, jolloin edellytykset ikäkorotusten saamiseen virkasäännön mukaan olisivat täyttyneet, jos linja-autonkuljettajat olisivat olleet vakinaisia viranhaltijoita. Myöhemmin palvelukseen otettavien linja-autonkuljettajien suhteen oli sen sijaan siirryttävä noudattamaan yleistä, ikäkorotuksia vastaavia palkankorotuksia koskevaa käytäntöä.

Liikennelaitoksen määrärahat. Seuraavia liikennelaitoksen v:n 1946 määrärahoja päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: hallintomäärärahaa Tarverahat 950 000 mk, raitiotieliikennemäärärahoja Käyttövoima 4 000 000 mk ja Sekalaiset menot 450 000 mk, raitiovaunuston kunnossapitomäärärahaa Palkat 13 600 000 mk, raitiovaunutyöpajojen kunnossapitomäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 1 450 000 mk, omnibusliikennemäärärahoja Palkat 300 000 mk, Poltto- ja voiteluaineet 7 500 000 mk ja Sekalaiset menot 700 000 mk, omnibusvaunuston kunnossapitomäärärahoja Palkat 5 500 000 mk ja Korjaukset ja muut kustannukset 11 500 000 mk, omnibustyöpajojen kunnossapitomäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 1 200 000 mk, pilketehtaan ja hiiltämön käyttökustannusten määrärahaa 800 000 mk, asuntokiinteistöjen kunnossapito-

¹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 97. — ²⁾ Kvsto 22 p. tammik. 39 §. — ³⁾ S:n 15 p. lokak. 587 §. —

⁴⁾ S:n 19 p. maalisk. 167 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 97. — ⁶⁾ Kvsto 15 p. lokak. 554 §. —

⁷⁾ S:n 22 p. tammik. 61 §, 26 p. helmik. 156 § ja 2 p. huhtik. 229 §.

määrärahaa Palkat, korjaukset ym. 650 000 mk, yhteisten sekalaismenojen määrärahoja Vakuutusmaksut 1 100 000 mk, Työkalujen ja kaluston hankinta 1 250 000 mk, Laitteiden arvon kuoletukset 7 500 000 mk, Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut 10 100 000 mk, ja Sekalaiset liikennemenot 2 250 000 mk, liikennelaitoksen käyttövaroja 100 000 mk sekä tuloa tuottavien pääomamenojen lukuun Liikennelaitos sisältyviä määrärahoja Uusien raitiovaunujen hankkiminen 26 000 000 mk ja Ennen yhtiön omaisuuden kaupungille siirtymistä tilattu kalusto 12 500 000 mk.

Kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Liikennelaitos määrärahaa Röntgenkone poliklinikalle päätettiin ¹⁾ sallia ylittää 70 000 mk.

Seuraavat kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvät liikennelaitoksen määrärahat päätettiin ²⁾ muuttaa siirtomäärärahoiksi: Uusien lumiaurojen hankkiminen, Uusien työstökoneiden hankkiminen, Trolleybussien hankkiminen, Koneita ja varusteita konepajoihin ja Koneita ja kalustoa ratatöihin.

Raitioperävaunujen hankkiminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon liikennelaitoksen raitioperävaunujen hinnan maksamista varten 11 000 000 mk:n suuruisen määrärahan, joka liikennelaitoksen lautakunnalla oli oikeus käyttää jo kertomusvuonna.

Haagan raitiotiesilmukan rakentaminen. Kaupunginhallituksen oikeutettua ⁴⁾ liikennelaitoksen lautakunnan rakennuttamaan raitiotiesilmukan Haagaan, kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon tarkoitusta varten 451 559 mk:n suuruisen määrärahan ja oikeuttaa liikennelaitoksen lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Liikennelaitoksen linja-autojen vajarakennuksen korjaaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon Runeberginkadun 3:ssa sijaitsevan liikennelaitoksen hallinnassa olevan vajarakennuksen korjauksia varten 303 000 mk:n suuruisen määrärahan, joka liikennelaitoksen lautakunnalla oli oikeus käyttää jo kertomusvuonna.

Huoltokaivantojen rakentaminen liikennelaitoksen Vallilan autohalliin. Valtuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 440 000 mk:n suuruisen määrärahan kahden huoltokaivannon rakentamista varten liikennelaitoksen Vallilan autohalliin sekä oikeuttaa liikennelaitoksen lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Raitio- ja omnibuslippujen hintojen korottaminen. Sen johdosta, että liikennelaitoksen menojen oli havaittu nousevan huomattavasti suuremmiksi, kuin mitä kertomusvuoden talousarviota laadittaessa oli otaksuttu, liikennelaitoksen lautakunta oli tehnyt ehdotuksen raitiotie- ja omnibuslippujen hintojen korottamisesta. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ hyväksyä lautakunnan ehdotuksen ja määrätä maksujen astuvan voimaan kaupunginhallituksen määrättävänä ajankohtana ja sen jälkeen kun hinta- ja palkkaneuvoston päätös asiasta oli saatu. Sittemmin merkittiin ⁹⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön ilmoitus, että ministeriö oli heinäkuun 12 p:nä vahvistanut valtuuston päätöksen sekä samalla määrännyt, että raitiotiemaksut olivat voimassa huhtikuun 1 p:ään 1948 saakka, mihin mennessä ne oli uudelleen alistettava kansanhuoltoministeriön käsiteltäviksi. Samalla ministeriö oli ilmoittanut, että hinta- ja palkkaneuvosto oli suostunut omnibusliikenteen maksujen korottamiseen valtuuston päätöksen mukaisesti.

Koska liikennelaitoksen edellä mainittuun esitykseen omnibuslippujen hintojen korottamisesta ei sisältynyt linja-autoliikenteen kuukausilippujen hintoja, lautakunta oli tehnyt uuden esityksen myöskin mainittujen lippujen hintojen korottamiseksi, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁰⁾ ja alisti hinnat hinta- ja palkkaneuvoston vahvistettaviksi.

Liikennelaitoksen lautakunta oli huomauttanut, että valtioneuvoston työpalkkojen säännöstelystä johtuvat palkankorotukset suurentaisivat liikennelaitoksen v:n 1948 talousarvioehdotuksessa olevien menojen summaa 160 milj. mk, joten liikennelaitoksen arvioitu tappio tulisi olemaan n. 300 milj. mk. Tämän tappion peittämiseksi lautakunta oli laatinut ehdotuksen raitio- ja omnibuslippujen hintojen korottamiseksi. Kaupungin-

¹⁾ Kvsto 24 p. syysk. 529 §. — ²⁾ S:n 24 p. syysk. 523 §. — ³⁾ S:n 18 p. kesäk. 394 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 265. — ⁵⁾ Kvsto 21 p. toukok. 307 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. toukok. 308 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. marrask. 615 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. maalisk. 183 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 150. — ⁹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 408 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. huhtik. 267 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 150.

valtuusto päätti ¹⁾ korottaa hinnat lautakunnan ehdotuksen mukaisesti ja alistaa raitiotielippujen hinnat kansanhuoltoministeriön hintaosaston ja omnibuslippujen hinnat maistraatin vahvistettaviksi.

Raitiotie- ja omnibusliikenteen järjestelyä koskevat aloitteet. Vt Schybergson oli tehnyt ²⁾ aloitteen, jossa ehdotettiin, että valtuusto ryhtyisi toimenpiteisiin esikaupunkialueiden liikennekysymysten kaikinpuoliseksi selvittämiseksi, varsinkin ottaen huomioon tarvittavan nopean liikenteen keskustan ja esikaupunkialueiden välillä sekä henkilöettä myös paketti- ja tavaraliikenteeseen nähden. Samassa yhteydessä olisi myös lähemmin tutkittava paremmin järjestetyn kuljetuksen aikaansaamista tehdastyöntekijäin kuljettamiseksi työpaikoille ja takaisin. Koska kuitenkin Suur-Helsingin liikennesuunnitelma jo oli valmistelun alaisena ja koska eduskuntatalon ympäristön asemakaavoittamista koskevia liikenne- ym. kysymyksiä selvittävä komitea osittain tuli käsittelemään myös aloitteessa kosketeltuja seikkoja, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, ettei aloite antanut aihetta toimenpiteisiin.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, ettei vtn Rantalalan aloite ⁵⁾, joka koski siirto-oikeuden myöntämistä esikaupunkialueiden matkustajille, antanut aihetta toimenpiteisiin.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, ettei vtn Lehdon ym. aloite raitiotie- ja linja-automaksujen alennuksen myöntämisestä työläisille heidän mennessään työhön ja sieltä palatessaan, antanut aihetta toimenpiteisiin.

Vtn Miettisen ym. aloite, jossa ehdotettiin, että linja-auton n:o 41 kulkureittiä pidennettäisiin siten, että vähintään yksi auto aamuisin ja vähintään yksi auto iltaisin kulkisi Kallvikin tienhaaraan kääntyen siitä kulkemaan Mellunkyläntietä Kontulaan kääntyvälle tielle, mistä auto voisi kääntyä takaisin ja kiertää Kontulan kautta Vartiokylään, päätettiin ⁷⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

12. Satamaoloja koskevat asiat

Satamalaitoksen virat ja viranhaltijat. Satamalautakunta oli, huomauttaen, että sen jälkeen kun Helsingin makasiini oy:n henkilökunta oli siirretty satamalaitokseen ja tämän yhteydessä tehtäviä järjestetty uudelleen, voitaisiin eräitä virkoja lakkauttaa ja toisia järjestää uudelleen, tehnyt esityksensä mainituista järjestelyistä, jonka mukaisesti valtuusto päätti ⁸⁾:

että satamalaitoksessa lakkautetaan tammikuun 1 p:stä 1948 alkaen yksi 29 palkkaluokkaan kuuluva haaraosaston esimiehen virka, neljä 38 palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa, kaksi 39 palkkaluokkaan ja seitsemän 37 palkkaluokkaan kuuluvaa vahtimestarin virkaa;

että tammikuun 1 p:stä 1948 lukien satamalaitokseen perustetaan yksi 31 palkkaluokkaan kuuluva laskuttajan virka, yksi 35 palkkaluokkaan kuuluva nuoremman kassanhoitajan virka, kaksi 37 palkkaluokkaan kuuluvaa toimentajan virkaa ja kaksi 37 palkkaluokkaan kuuluvaa tavarankeräsiijän virkaa; sekä

että satamalautakunta oikeutetaan siirtämään lakkautettavien virkojen haltijat avoinna oleviin vastaavien palkkaluokkien virkoihin niitä haettaviksi julistamatta, kuitenkin siten, että 35 palkkaluokkaan nuoremman kassanhoitajan virka saadaan täyttää vasta sen jälkeen kun III tullikamari on jälleen avattu.

Koska rakennusmestarien ym. virkoja rakennustoimistoon perustettaessa ⁹⁾ yleisten töiden lautakunnan tätä koskevasta esityksestä erheellisesti oli jäänyt pois satamarakennusosaston ylikonemestarin viran vakinaistamishdotus, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ perustaa toukokuun 1 p:stä lukien satamarakennusosastolle 20 palkkaluokkaan kuuluvan ylikonemestarin viran sekä oikeuttaa satamalautakunnan täyttämään viran sitä haettavaksi julistamatta, mikäli nimitettävä täytti vaaditut kelpoisuusehdot, sekä myöntää mainitun viran haltijan palkkaamista varten kertomusvuoden aikana 136 800 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

¹⁾ Kvsto 12 p. marrask. 635 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 150. — ²⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 97. — ³⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 268 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 306 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 100. — ⁶⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 234 § ja 4 p. kesäk. 355 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. marrask. 640 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. kesäk. 346 § ja 24 p. syysk. 510 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 94. — ¹⁰⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 250 §.

Eräiden Helsingin makasiini oy:n palveluksesta kaupungin palvelukseen siirtyneiden satamalaitoksen varastois- ja laiturihuolto-osaston tavaranmerkitsijäin anomuksesta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että tavaranmerkitsijöille V. Ahlroosille, K. Anderssonille, Å. Degermanille, B. Forsellille, J. Hambergille, S. Herlinille ja A. Laaksolle saadaan maksaa henkilökohtaisena palkanlisäyksenä v:n 1946 kesäkuun 1 p:stä lukien erotus heidän kaupungilta saamansa palkan ja sen palkan välillä, minkä he olisivat saaneet, jos heidän Helsingin makasiini oy:ssä ennen 21 vuoden täyttämistä palvelemissa aika olisi otettu huomioon ikäkorotuksia heille myönnettäessä.

Satamain määrärahat. Seuraavia satamalaitoksen v:n 1946 määrärahoja päätettiin ²⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: satamalautakunnan ja satamahallintotoimiston tarverahoja 5 671 mk, satamaliikennemäärärahoja Lämpö 958 mk ja Vesipostien, johtojen ja letkujen hoito ja kunnossapito 201 261 mk sekä varastois- ja laiturihuolto-osaston määrärahaa Korjauskustannukset 1 400 000 mk.

Kertomusvuoden talousarvion satamien pääluokan lukuun Korjaus ja kunnossapito sisältyvää määrärahaa Kiinteät laitteet päätettiin ³⁾ sallia ylittää 4 000 000 mk.

Satama- ja liikennemaksujen korottaminen. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön tammikuun 21 p:nä 1947 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ⁵⁾ satama- ja liikennemaksujen korottamisesta, kuitenkin siten, että korotus valtioneuvoston joulukuun 15 p:nä 1946 tekemän yleispäätöksen perusteella sai olla vain 300 % v:n 1939 hintatason mukaisista maksuista.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että sisäasiainministeriön elokuun 8 p:nä 1924 vahvistaman tariffin, jonka mukaan aluksista kannetaan satamamaksuja Helsingin kaupungissa, 1, 2, 3 ja 4 §:ssä määrätyt maksut samoin kuin ministeriön toukokuun 24 p:nä 1939 vahvistamassa Helsingin kaupungin liikennemaksutaksassa tarkemmin määrätyt maksut kannetaan tammikuun 1 p:stä 1948 lukien 500 %:lla korotettuina. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Uuden hinaajan hankkiminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 7 000 000 mk:n suuruisen määrärahan uuden hinaajan hankkimista varten satamarakennusosastolle sekä oikeuttaa satamalautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Herttoniemen väylän syventäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 6 000 000 mk:n suuruisen määrärahan Herttoniemen väylän syventämistä varten sekä oikeuttaa satamalautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

13. Teurastamoa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo

Teurastamon eräiden taksojen korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ hyväksyä teurastamolautakunnan laatimat korotetut taksaehdotukset maksujen laskemiseksi Helsingin kaupungin teurastamon ja lihantarkastamon käyttämisestä, teurastamon lihantukkumyyntihallin halli-, myynti- ym. maksujen laskemiseksi, taksan maksujen laskemiseksi suolipesimön ja navetan käyttämisestä sekä elävän karjan ja lihan punnituksesta kuin myös taksan maksujen laskemiseksi teurastamon jäähdytyslaitoksen käyttämisestä sekä alistaa taksat teurastamon käyttämisestä ja maksujen laskemisesta lihantarkastamolla lääninhallituksen vahvistettaviksi sekä muut taksaehdotukset hinta- ja palkkaneuvoston hyväksyttäväksi. Sittenmin merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi hinta- ja palkkaneuvoston heinäkuun 25 p:nä suostuneen siihen, että sen hyväksyttäväksi alistetut maksut saatiin kantaa valtuuston päätöksen mukaisesti. Mitä sitä vastoin tuli teurastamon ja lihantarkastamon maksuihin, hinta- ja palkkaneuvosto ei ollut suostunut hyväksymään niitä valtuuston esittämässä muodossa, koska ne ylittivät ne enimmäismäärät, joihin teurastamojen ja lihantarkastamoiden taksat hinta- ja palkkaneuvoston heinäkuun 18 p:nä antamien uusien ohjeiden mukaan saatiin vahvistaa. Lääninhallitus oli tämän johdosta palauttanut asiakirjat kaupunginvaltuustolle. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾

¹⁾ Kvsto 21 p. toukok. 310 §. — ²⁾ S:n 26 p. helmik. 154 §. — ³⁾ S:n 5 p. marrask. 622 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. helmik. 68 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 177. — ⁵⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 102. —

⁶⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 708 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. lokak. 567 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. kesäk. 393 §. —

⁹⁾ S:n 18 p. kesäk. 400 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. syysk. 467 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 186—189. —

¹¹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 467 §.

tällöin tehdä Uudenmaan lääninhallitukselle esityksen teurastamon ja lihantarkastamon maksujen vahvistamisesta hinta- ja palkkaneuvoston esityksen mukaisesti. Lääninhallitus vahvisti¹⁾ syyskuun 29 p:nä valtuuston päätöksen.

Teurastamon virat. Eräiden teurastamon virkojen vakinaistamista koskevan esityksen johdosta kaupunginvaltuusto päätti²⁾:

että teurastamoon perustetaan toukokuun 1 p:stä 1947 lukien 34 palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluva kalasataman esimiehen virka, 36 palkkaluokkaan kuuluva metallikorjausmiehen virka, 36 palkkaluokkaan kuuluva vuodantarkastajan virka ja 40 palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka;

että samasta ajankohdasta lukien lakkautetaan yksi 37 palkkaluokkaan kuuluva lämmittäjän virka ja perustetaan 35 palkkaluokkaan kuuluva lämmittäjä-mekaanikon virka;

että teurastamolautakunta oikeutetaan täyttämään edellä mainitut virat niitä haettaviksi julistamatta; sekä

että edellä mainittua tarkoitusta varten myönnetään 296 000 mk kaupunginvaltuuston käyttövaroista uusien virkojen palkkoihin sekä palkankorotuksiin.

Kaupunginvaltuusto päätti³⁾, että teurastamon toimistoon perustetaan 35 palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka ja 37 palkkaluokkaan kuuluva vahtimestarin virka tammikuun 1 p:stä 1948 lukien sekä että teurastamolautakunta oikeutetaan täyttämään virat niitä haettaviksi julistamatta.

Teurastamon tarkastusapulaisen, leimaajan, näyttteenottajan ja tainnuttajien virkojen nimitykset päätettiin⁴⁾ muuttaa halliapulaiseksi ja portinvartijan viran nimitys vartijaksi.

Lihansäännöstelyn päätyttyä teuraskarjan tuonti teurastamoon oli kasvanut miltei normaaliajan tasoa vastaavaksi, mutta teurastuksia ei saatu sujumaan niin nopeasti kuin oli välttämätöntä, koska teurastamon palveluksessa oli vain puolet siitä teurastajien lukumäärästä, mitä siellä normaaliaikana oli, eikä teurastamo yrityksistään huolimatta ollut saanut uusia teurastajia. Teurastajien työtehon kohottamiseksi oli tällöin ryhdytty suunnittelemaan urakkatyökorvauksen suorittamista heille. Kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾, että teurastajille maksetaan vahvistettu kappalepalkka, mutta että, ellei täten järjestetty palkkaus nouse palkkasäännön mukaisen kuukausipalkan tasolle, heille maksetaan tämän kuukausipalkan mukainen palkka.

Teurastamon määrärahat. Teurastamolautakunta oikeutettiin⁶⁾ ylittämään seuraavia teurastamon v:n 1946 määrärahoja alla mainituin määrin: Puhtaanapito 18 383 mk, Tarverahat 20 132 mk, Käyttövoima 327 307 mk ja Rehut ja kuivikkeet 32 250 mk.

Seuraavia teurastamon kertomusvuoden määrärahoja päätettiin⁷⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Vedenkulutus 350 000 mk, Puhtaanapito 2 000 000 mk, Painatus ja sidonta 280 000 mk, Tarverahat 60 000 mk ja Aputeurastajien palkat 1 400 000 mk.

Elintarvikekeskus

Määrärahat. Seuraavia elintarvikekeskuksen v:n 1946 määrärahoja päätettiin⁸⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 1 906 819 mk, Lämpö 1 269 666 mk, Kaluston hankinta 815 103 mk, Kaluston kunnossapito 513 379 mk, Tavaranoistot 17 052 950 mk, Käyttövarat 1 221 799 mk ja Korjaukset 91 864 mk.

14. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Vesijohtolaitos

Eräitä vesijohtolaitoksen suorittamia tarkastustehtäviä koskevan taksan uudistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁹⁾ hyväksyä teknillisten laitosten lautakunnan ehdotuksen Helsingin kaupungissa rakennettavia yksityisiä viemärijohtoja koskevien piirustusten

¹⁾ Kvsto 5 p. marrask. 591 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 188. — ²⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 251 §. — ³⁾ S:n 24 p. syysk. 508 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 311 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. marrask. 651 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 112 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. syysk. 487 §, 26 p. marrask. 674 § ja 17 p. jouluk. 713 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. maalisk. 198 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. maalisk. 186 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 167.

ja näiden mukaan rakennettavien viemärijohtojen tarkastamisesta vesijohtolaitokselle suoritettavien toimitusmaksujen korottamisesta 10-kertaisiksi v. 1921 vahvistetuista määräistä sekä alistaa päätöksensä Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettavaksi. Sittenkin merkittiin ¹⁾ tiedoksi lääninhallituksen ilmoitus, että koska edellä mainitut maksut eivät tarvinneet lääninhallituksen vahvistusta, ei anomus lääninhallituksen puolelta antanut aihetta toimenpiteisiin.

Vesijohtolaitoksen maksujen korottaminen. Vesijohtolaitoksen tulojen lisäämistä silmällä pitäen teknillisten laitosten lautakunta oli laatinut vesijohtolaitoksen maksujen korottamista koskevan ehdotuksen, jonka mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, että huhtikuun 29 p:nä 1936 vahvistetun vesijohtolaitoksen taksan mukaan lasketut maksut korotetaan veden hinnan osalta kertomusvuoden kesäkuun mittarien lukemisesta ja muiden maksujen osalta heinäkuun 1 p:stä 1947 lukien n. 127,3 %:lla. Sittenkin merkittiin ³⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön ilmoitus, ettei se ollut hyväksynyt veden hintojen korottamista valtuuston päätöksen mukaisesti vaan että se heinäkuun 15 p:nä oli vahvistanut mainitun korotuksen n. 95 %:ksi sekä määrännyt täten korotetut maksut olemaan voimassa joulukuun 31 p:ään 1947 saakka. Muiden maksujen korottamiseen ei ministeriö ollut katsonut aiheelliseksi suostua.

Koska vesijohtolaitoksen v:n 1948 talousarvioehdotuksen menopuolen loppusumma oli n. 32,3 % kertomusvuoden vastaavaa lukua suurempi, teknillisten laitosten lautakunta oli huomauttanut, että oli tarpeellista ryhtyä toimenpiteisiin vesijohtolaitoksen taksan korottamiseksi. Lautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että valtuuston huhtikuun 29 p:nä 1936 vahvistaman vesijohtolaitoksen taksan mukaan lasketut maksut korotetaan 150 %:lla veden hinnan osalta kulutuksesta, joka alkaa kertomusvuoden joulukuun mittarien lukemisen jälkeen ja muiden maksujen osalta tammikuun 1 p:stä 1948 lukien. Päätös alistettiin kansanhuoltoministeriön hintaosaston hyväksyttäväksi.

Vesijohtolaitoksen viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ perustaa kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien vesijohtolaitokseen uuden 37 palkkaluokkaan kuuluvan mittarinlukijan viran sekä myöntää mainitun viran haltijan palkan maksamiseen kertomusvuonna 72 800 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Vesijohtolaitoksen määrärahat. Teknillisten laitosten lautakunta oikeutettiin ⁶⁾ ylittämään seuraavia vesijohtolaitoksen v:n 1946 määrärahoja alla mainituin määrin: hallintomäärärahaa Osuus hallituksen menoista 7 300 mk, kassa- ja tiliviraston määrärahoja Palkat 200 000 mk ja Huoneistomenot 2 300 mk, jakelumäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 1 326 474 mk, sekä yhteisten sekalaismenojen määrärahoja Osuus kaupungin suorittamiin eläkkeisiin ja hautausapu 367 000 mk, Korot konttokuranttitilistä kaupunginkassassa 2 500 000 mk, ja Kalliinajanlisäykset 330 000 mk sekä tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvää määrärahaa Esikaupunkiliitoksen yhteydessä kaupungille siirtyvät vesijohtolaitokset 1 268 948 mk.

Seuraavia vesijohtolaitoksen kertomusvuoden määrärahoja päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: hallintomäärärahaa Palkat 230 000 mk, kassa- ja tiliviraston määrärahoja Palkat 1 200 000 mk ja Huoneistomenot 100 000 mk, käyttömäärärahaa Palkat 1 480 000 mk ja jakelumäärärahaa Palkat 1 090 000 mk.

Suodatinlaitteiden hankkiminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾, että v:n 1946 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Vesijohtolaitos kuuluvan määrärahan Kaupungin osuus suodatinlaitteiden hankkimisesta johtuneisiin kurssitappioihin jäännös, 520 863 mk, muutetaan siirtomäärärahaksi ja että se saadaan käyttää vesijohtolaitoksen suodatinvarusteiden hankintasopimuksen ⁹⁾ vielä maksamatta olevien maksuerien suorittamiseen.

Vesijohtolaitoksen vanhojen pyöreiden altaiden järjestäminen puhdasvesisäiliöiksi. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ hyväksyä vesijohtolaitoksen esittämän suunnitelman Vanhankaupungin vanhojen pyöreiden altaiden järjestämisestä puhdistetun veden va-

¹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 411 §. — ²⁾ S:n 12 p. helmik. 87 §. — ³⁾ S:n 3 p. syysk. 409 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 107. — ⁴⁾ Kvsto 24 p. syysk. 519 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 107. — ⁵⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 252 §. — ⁶⁾ Kvsto 22 p. tammik. 60 §, 12 p. helmik. 113 §, 26 p. helmik. 155 § ja 19 p. maalisk. 199 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. syysk. 488 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 44 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 94. — ¹⁰⁾ Kvsto 5 p. marrask. 609 §.

rastoisaltauksi, muuttaa kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Vesijohtolaitos merkityn 300 000 mk:n suuruisen määrärahan Vanhankaupungin pyöreiden altaiden järjestäminen varastoksi siirtomäärärahaksi, oikeuttaa teknillisten laitosten lautakunnan käyttämään määrärahan puheena olevien altaiden järjestämistä varten puhdistetun veden varastoisaltauksi sekä oikeuttaa teknillisten laitosten lautakunnan ylittämään edellä mainittua määrärahaa enintään 800 000 mk.

Päävesijohdon rakentaminen Koskelantieltä Mannerheimintien pohjoispäähän. Vesijohtolaitos oikeutettiin ¹⁾ käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Vesijohtolaitos sisältyvästä määrärahasta Vesijohtotunneli Koskelan- ja Keijontien risteyksestä Mannerheimintien pohjoispäähän n. 960 000 mk mainitun tunnelin v. 1946 suoritettujen töiden kustannusten peittämiseen.

Koska yllä mainitun vesijohtotunnelin töiden loppuunsaattamista varten tarvittiin rakennustoimiston arvion mukaan aikaisempien määrärahojen lisäksi vielä 10 000 000 mk, josta määrästä kaupunginhallitus oli jo myöntänyt ²⁾ 4 500 000 mk, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ tarkoitusta varten merkitä v:n 1948 talousarvioon 5 500 000 mk:n suuruisen määrärahan ja oikeuttaa teknillisten laitosten lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Pitäjänmäen teollisuusalueen vesijohtotyöt. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 1 100 000 mk:n suuruisen määrärahan Pitäjänmäen teollisuusalueella rakenteilla olevien vesijohtojen valmiiksi saattamista varten sekä oikeuttaa teknillisten laitosten lautakunnan käyttämään määrärahan etukäteen jo kertomusvuonna.

K a a s u l a i t o s

Kaasulaitoksen laajentaminen. Koska olisi välttämätöntä saada kaasulaitos sellaiseen kuntoon, että voitaisiin luopua kuluttajia rasittavasta ja kaupungille kalliiksi tulevasta kaasunsäännöstelystä ja koska, siitakin huolimatta, että säännöstelyä jatkettaisiin, kaasulaitoksen nykyisillä laitteilla kehitetty kaasumäärä tulisi muutamien vuosien kuluttua olemaan riittämätön uunien heikosta kunnosta johtuen, teknillisten laitosten lautakunta oli tehnyt kaasulaitoksen laajentamista koskevan esityksen, joka tarkoitti kaasun tarpeen tyydyttämistä 10 vuodeksi eteenpäin ja joka käsitti uusien laitteiden hankkimisen kaasulaitokselle samoin kuin myös laitoksen alueellisen laajentamisen. Kaupunginhallituksen ehdotuksen ⁵⁾ mukaisesti valtuusto päätti ⁶⁾:

että teknillisten laitosten lautakunnan ehdotus kaasulaitoksen laajentamiseksi periaatteessa hyväksytään;

että v:n 1948 talousarvioon merkitään ensimmäisenä eränä 155 000 000 mk:n määräraha kaasulaitoksen laajentamiseksi teknillisten laitosten lautakunnan esittämällä tavalla;

että teknillisten laitosten lautakunta oikeutetaan tilaamaan mainittuun tarkoitukseen tarvittavat koneet jo kertomusvuonna;

että kaasulaitoksen tarpeita varten varataan Sörnäisten niemeltä karttaan lähemmin merkityt, yhteensä 11.17 ha käsittävät lisäalueet;

että kiinteistölautakunnalle annetaan tehtäväksi laatia ehdotus n. 3 ha:n suuruisen, kaasulaitoksen nykyisen alueen läheisyydessä olevan alueen luovuttamiseksi laitoksen säiliöitä varten; sekä

että teknillisten laitosten lautakunnalle annetaan tehtäväksi mahdollisimman pian perusteellisesti tutkia kysymystä kaasun ja sähkön vastaisesta käytöstä kotitaloudessa Helsingissä.

Määrärahat. Seuraavia kaasulaitoksen v:n 1946 määrärahoja päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: hallintomäärärahoja Osuus hallituksen menoista 7 207 mk, Palkat 7 100 mk ja Tarverahat 301 101 mk; kassa- ja tiliviraston määrärahoja Palkat 2 352 759 mk, Huoneistomenot 40 138 mk ja Kaasumittarirahakkeet ja provisiot rahakkeiden myynnistä 57 716 mk; käyttömäärärahoja Kaasunvalmistuksen sivutuotteet 6 819 032 mk ja Korjaukset ja muut kustannukset 9 589 979 mk; jakelumäärä-

¹⁾ Kvsto 12 p. helmik. 88 §; ks. v:n 1945 kert. I osan s. 94. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 233. —

³⁾ Kvsto 4 p. kesäk. 357 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 312 §. — ⁵⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 8. —

⁶⁾ Kvsto 15 p. lokak. 562 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. helmik. 155 §.

rahoja Palkat 110 731 mk, Korjaukset ja muut kustannukset 1 645 109 mk ja Huoneistomenot 22 836 mk; yhteisten sekalaismenojen määrärahoja Osuus kaupungin suorittamiin eläkkeisiin 672 004 mk, Pääoma-arvon korko 69 855 mk, Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut 1 344 953 mk ja Kalliinajanlisäykset 150 452 mk; sekä katu- ja satamavalaistusmäärärahoja Sääntöpalkkaiset virat 11 820 mk ja Työpalkat ja muut kustannukset sekä kaasulyhtyjen poistaminen sähkövalaistukseen siirtymisen johdosta 207 713 mk.

V:n 1946 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Kaasulaitos sisältyvä määräraha Nostolaite, sillat ja raiteet kuonan kuljettamista varten päätettiin ¹⁾ muuttaa siirtomäärärahaksi.

Kaasulaitoksen kertomusvuoden jakelumäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset päätettiin sallia ylittää 3 200 000 mk ²⁾ sekä tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvää kaasulaitoksen määrärahaa 18 kuilua käsittävät turpeenhiltoilaitteet 2 673 970 mk ³⁾, minkä ohessa teknillisten laitosten lautakunta oikeutettiin käyttämään viimeksi mainittu rahamäärä v. 1946 suoritettujen kustannusten peittämiseen.

Kaasulaitoksen liittymämaksun poistaminen ja sen korvaaminen mittarivuokralla. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä ⁴⁾ teknillisten laitosten hallituksen ehdotuksen sähkömittarien vuokriksi, oli samalla luovuttu siihen saakka noudatetusta menettelystä, jonka mukaan mittarinvuokraa oli maksettava ainoastaan sellaisista mittareista, joiden välittämä kulutus oli ollut niin vähäistä, että se alitti määrätyn minimirajan. Tämän sijaan oli omaksuttu periaate, jonka mukaisesti kaikista sähkömittareista oli maksettava mittarinvuokraa, jotta sähkölaitoksen mittareista suoritettava korko ja kuoletus tulisivat korvatuiksi. Teknillisten laitosten lautakunta oli ehdottanut, että yhdenmukaisuuden vuoksi olisi kaasulaitoksen mittarinvuokriin nähden noudatettava samaa menettelyä. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ tällöin, että kaasulaitoksella ei peritä liittymämaksuminimiä v:ta 1946 sekä että liittymämaksuminimi poistetaan kertomusvuoden tammi-kuun 1 p:stä lukien ja korvataan mittarinvuokralla, joka on 10 mk kuukaudessa jokaiselta kaasunkuluttajan käytettäväksi vuokratulta kaasumittarilta. Sittemmin merkittiin ⁶⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön huhtikuun 21 p:nä vahvistaneen edellä mainitun maksun 7: 50 mk:ksi kuukaudelta.

Kaasuannosten korottaminen. Teknillisten laitosten lautakunnan tehtyä esityksen kaasuannosten korottamisesta kotitaloudessa ja kaupunginhallituksen tehtyä eräitä muutoksia lautakunnan ehdotukseen kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ korottaa kaasuannokset kaupunginhallituksen esityksen mukaisiksi sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen myöntämään mainitut korotukset tuleviksi voimaan sen mukaisesti kuin kaasulaitoksen tilanne kulloinkin salli.

Ammoniakinpesulaitteen ja kaasupumpun hankkiminen. Lisäyksinä v:n 1940 ja 1943 myönnettyihin ⁸⁾ määrärahoihin kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ merkitä v:n 1948 talousarvioon 83 556 mk:n suuruisen siirtomäärärahan ammoniakinpesulaitteen hankkimiseksi ja 306 863 mk:n suuruisen siirtomäärärahan kaasupumpun hankkimiseksi kaasulaitokselle.

S ä h k ö l a i t o s

Määrärahat. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ oikeuttaa teknillisten laitosten lautakunnan ylittämään seuraavia sähkölaitoksen v:n 1946 määrärahoja alla mainituin määrin: hallintomäärärahoja Osuus hallituksen menoista 5 819 mk, Palkat 5 030 mk, Tarverahat 1 175 446 mk ja Huoneistomenot 517 953 mk; kassa- ja tiliviraston määrärahaa Palkat 585 835 mk; käyttömäärärahoja Palkat 623 359 mk, Energianhankinta ja käyttötarvikkeet 14 922 115 mk ja Korjaukset ja muut kustannukset 11 178 302 mk; jakelumäärärahoja Palkat 2 825 649 mk, Korjaukset ja muut kustannukset 6 840 339 mk ja Kuluttajapalvelu 50 942 mk; yhteisten sekalaismenojen määrärahoja Osuus kaupungin suorittamiin eläkkeisiin 593 833 mk, Laitteiden arvon kuoletukset 871 887 mk, Pääoma-arvon korko 627 218 mk, Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut 1 892 052 mk ja

¹⁾ Kvsto 12 p. helmik. 94 §. — ²⁾ S:n 15 p. lokak. 577 §. — ³⁾ S:n 26 p. helmik. 160 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 96. — ⁵⁾ Kvsto 12 p. helmik. 85 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. toukok. 285 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 59. — ⁷⁾ Kvsto 12 p. helmik. 86 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 59. — ⁸⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 22 ja v:n 1943 kert. I osan s. 19. — ⁹⁾ Kvsto 26 p. helmik. 145 §; ks. tämän kert. I osan s. 34. — ¹⁰⁾ Kvsto 12 p. helmik. 113 § ja 26 p. helmik. 155 §.

Kalliinajanlisäykset 1 692 530 mk; katu- ja satamavalaistusmäärärahaa Kulut ja kunnossapito 709 921 mk sekä teknillisten laitosten hallituksen käyttövaroja 4 934 376 mk.

Sähkövirran hinnan korottaminen. Ottaen huomioon vesivoimatilanteen huonoudesta johtuvien energianhankintakustannusten huomattavan lisääntymisen samoin kuin myös sähkölaitoksen muiden menojen kasvamisen, teknillisten laitosten lautakunta oli tehnyt esityksen sähkön myyntitariffin tarpeellisesta korottamisesta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ hyväksyä teknillisten laitosten lautakunnan ehdottamat sähkölaitoksen uudet myyntitariffit otettaviksi käytäntöön toistaiseksi ja sovellettaviksi kertomusvuoden toukokuun 1 p:n jälkeen kulutetulle sähkölle.

Koska kuitenkin edellä mainitun korotuksen jälkeen, jonka mukaan sähkölaitoksen tulot ja menot v. 1947—48 menivät jokseenkin tasan, valtioneuvoston päätös työpalkkojen korottamisesta aiheutti sähkölaitokselle n. 20 milj. mk:n vuotuisen lisämenon ja vesivoimatilanteen yhä huononnettua höyryvoiman kehitys kulutusvuonna 1947—48 arviolta n. 105 milj. mk:n lisämenon, mitkä menot oli saatava peitetyiksi lisääntyvillä virranmyyntituloilla, sähkölaitos oli ehdottanut, että valtuuston yllä mainitun päätöksen mukaan hyväksytyt hinnat ei otettaisi käytäntöön vaan että ne korvattaisiin sähkölaitoksen laatiman ehdotuksen mukaisilla uusilla korotetuilla tariffeilla. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ hyväksyä ehdotuksen mukaiset sähkölaitoksen uudet myyntitariffit otettaviksi käytäntöön ja sovellettaviksi kertomusvuoden toukokuun 1 p:n jälkeen kulutetulle sähkölle. Päätös alistettiin kansanhuoltoministeriön hintaosaston hyväksyttäväksi.

Salmisaaren höyryvoimalaitoksen rakentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että v:n 1943 talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen luvun Sähkölaitos momentille Koneisto sekä v:n 1944 talousarvion vastaavan päaluokan ja luvun momenteille Rakennukset ja Koneisto merkittyjen siirtomäärärahojen jäännökset saatiin käyttää Salmisaaren höyryvoimalaitoksen rakennustöitä ja koneiston hankintaa varten jaoittelematta näitä määrärahoja eri momenteille.

Heikinlaakson sähköosuuskunnan johtoverkoston lunastaminen. Sähkölaitos oli jo kauan ollut neuvotteluissa Heikinlaakson sähköosuuskunnan kanssa sen johtoverkoston lunastamisesta kaupungille. Myös Malmin sähkölaitos oli tarjoutunut ostamaan mainitun johtoverkoston 50 000 mk korkeammasta hinnasta kuin miksi verkosto oli arvioitu. Heikinlaakson sähköosuuskunta oli kuitenkin halukas myymään verkostonsa kaupungin sähkölaitokselle, jos laitoksen tarjous jonkin verran ylittäisi Malmin sähkölaitoksen tarjouksen. Teknillisten laitosten lautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto tällöin päätti ⁴⁾ oikeuttaa lautakunnan ostamaan Heikinlaakson sähköosuuskunnalta johtoverkoston hinnasta, joka oli 650 000 mk, tukkuhintaindeksin ollessa 550, sekä merkitä tarkoitusta varten v:n 1948 talousarvioon enintään 1 030 000 mk:n suuruisen määrärahan ja oikeuttaa teknillisten laitosten lautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Heikinlaakson sähköosuuskunnan johtoverkoston lunastamista koskeissa kaupungin ja osuuskunnan välisissä neuvotteluissa oli sittemmin ilmennyt, että osuuskunnan muuntoasema sijaitsi n. 456 m²:n suuruisella, osuuskunnan huhtikuun 5 p:nä 1937 ostamalla lohkomattomalla maa-alueella, joka sen vuoksi oli myöskin sisällytettävä kauppaan ja olikin kiinteistöstä marraskuun 29 p:nä 1947 tehty eri kauppakirja. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä marraskuun 29 p:nä 1947 tehdyn kaupan, jolla kaupunki oli ostanut Heikinlaakson sähköosuuskunnalta 39 182 mk:n kauppahinnasta n. 456 m²:n suuruisen määräalan Helsingin kaupungin Tapanilan kylässä sijaitsevasta tilasta RN 474.

Sähkön säännöstelyä koskeva välikysymys. Vt Nybergh sekä 11 muuta kaupunginvaltuutettua oli jättänyt kaupunginhallitukselle kirjelmän, jossa he huomauttivat, että kansanhuoltoministeriön syyskuun 27 p:nä 1947 antama päätös sähkönkulutuksen säännöstelystä, joka sisälsi sähkövirran kaavamaisen annostelun mittariluvun pohjalla, ilman että todelliseen virrantarpeeseen kiinnitettiin huomiota, oli herättänyt yleistä huolestumista kaupungin asukkaiden keskuudessa, koska tämän päätöksen toteuttaminen epäoikeudenmukaisuudellaan aiheuttaisi yksityisille vakavia haittoja. Lisäksi olivat kirjelmän allekirjoittajat kiinnittäneet huomiota säännöstelypäätöksen siihen

¹⁾ Kvsto 21 p. toukok. 314 §. — ²⁾ S:n 18 p. kesäk. 399 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 174. —

³⁾ Kvsto 12 p. helmik. 92 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. syysk. 469 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. jouluk. 706 §.

määräykseen, jonka mukaan ylikulutuksesta aiheutuvat lisämaksut lankeaisivat valtiolle, eikä virtaa jakaville kunnille, sekä asettaneet mainitun määräyksen laillisuuden kyseenalaiseksi. Sen johdosta, että säännöstelytoimenpiteet loukkasivat sekä yksityisiä että myös kaupungin taloudellisia etuja, allekirjoittajat olivat kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 15 §:ään viitaten esittäneet seuraavan kysymyksen: Mihin toimenpiteisiin kaupunginhallitus on ryhtynyt ja mihin toimenpiteisiin se aikoo ryhtyä muutoksen aikaansaamiseksi sähkövirran kulutuksen säännöstelystä äskettäin julkaistuun päätökseen, niin että itsessään välttämätön virrankulutuksen supistaminen saadaan toteutetuksi, ilman että siten aiheutetaan vakavia haittoja? Kaupunginhallitus oli välikysymyksen johdosta ilmoittanut, että asiaan oli jo ennen välikysymyksen tekemistä kiinnitetty huomiota. Niinpä oli sähkölaitos kaasun- ja sähkönsäännöstelyvaliokunnan kehoituksesta laatinut selostuksen sähkön säännöstelyn aikaisemmista vaiheista ja ehdotuksen nykyisten säännöstelymääräysten tarkistamisesta. Kaupunginhallitus oli eräin poikkeuksin asettunut kannattamaan valiokunnan ehdotusta säännöstelymääräysten muuttamisesta. Mitä taasen tuli siihen, että ryhmän III lisämaksuista 4/5 käytettäisiin kansanhuoltoministeriön myöhemmin määräämiin tarkoituksiin, kaupunginhallitus viittasi kaupunginlakimiehen lausuntoon, josta ilmeni, että valtioneuvoston syyskuun 27 p:nä 1945 valtalain nojalla antamassa päätöksessä ei ollut mitään määräystä sähkön toimittamisesta saatujen tulojen luovuttamisesta valtiolle eikä kansanhuoltoministeriöllä tiettävästi muunkaan säännöksen nojalla olleet oikeutta määrätä näistä tuloista. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tällöin:

tehdä valtioneuvostolle esityksen voimassa olevien sähkönsäännöstelymääräysten muuttamisesta siten,

a) että tavallisille siviilitalouksille (asunnoille) vahvistettaisiin 1 huoneen huoneistoille 0.8 kWh/vrk, 2 huoneen huoneistoille 1.0 kWh/vrk sekä jokaista lisähuonetta varten 0.8 kWh/vrk;

b) että kansanhuoltoministeriön sähkölaitoksen vastuunalaiselle johdolle myöntämää oikeutta siirtää kuluttajia ryhmästä III ryhmään II laajennettaisiin siten, että tämä koskee myös kokonaisia kuluttajaryhmiä, kuitenkin siten, ettei ilmeinen sähkön tuhlaus edellisenä vuonna oikeuttaisi liian runsaaseen annokseen; sekä

c) että edellä kohdissa a) ja b) mainittuja säännöstelymääräyksiä muutoksia noudatettaisiin kansanhuoltoministeriön äskettäin julkaisemissa säännöstelymääräyksissä mainittuna säännöstelykautena;

hankkia lisäselvityksen kansanhuoltoministeriön päätöksen laillisuudesta ja, mikäli siihen aihetta on, tehdä valtioneuvoston oikeuskanslerille kantelun niiden seikkojen johdosta, joihin kaupunginlakimies on kiinnittänyt lausunnossaan huomiota;

kehoittaa teknillisten laitosten lautakuntaa viipymättä valmistelemaan kysymystä nykyistä oikeudenmukaisemman sähkönsäännöstelyjärjestelmän käytäntöönottamisesta niin pian kuin laillisia edellytyksiä siihen havaitaan olevan; sekä

ettei vt Nyberghin ym. välikysymys anna aihetta muihin toimenpiteisiin kaupungin puolelta.

Kaupunginhallituksen kehoitettua ²⁾ asiamiesosastoaan sittemmin selvittämään yllä mainitussa valtuuston päätöksessä mainitut asiat ja tekemään kaupunginhallitukselle esityksensä selvityksen mahdollisesti aiheuttamista toimenpiteistä, kaupunginlakimies oli huomauttanut, että sitten kun kansanhuoltoministeriössä oli saatu tietää yllä selostetusta kaupunginlakimiehen lausunnosta, joka koski sähkön toimittamisesta saatujen tulojen luovuttamista valtiolle, asia oli otettu ministeriössä uudelleen käsiteltäväksi ja tällöin päätetty kääntyä hinnantasaustoimikunnan puoleen pyynnöllä, että toimikunta hinnantasausrahastoa koskevan lain nojalla vahvistaisi ministeriön valtiolle suoritettaviksi määräämät maksut kannettaviksi hinnantasausmaksuina. Toimikunta oli antanut vahvistuksen lokakuun 9 p:nä, mutta myöhemmin oli herännyt epäilyksiä tämän päätöksen laillisuudesta, minkä vuoksi toimikunta oli päättänyt tiedustella valtioneuvoston oikeuskanslerilta, oliko toimikunnan päätös lakiin perustuva. Alistamalla kysymyksen hinnantasaustoimikunnan käsiteltäväksi kansanhuoltoministeriö oli siten itse myöntänyt, ettei ministeriöllä ollut oikeutta säätää kyseisiä maksuja kannettaviksi valtion laskuun. Oikeuskanslerin sittemmin marraskuun 27 p:nä antamasta lausunnosta, joka

¹⁾ Kvsto 15 p. lokak. 561 §; Kvston pain. asiakirj. n:o 11. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 238.

koski hinnantasaustoimikunnan päätöstä, ilmeni, ettei nyt kysymyksessä olevilla varsin huomattavilla lisämaksuilla, jotka suoritetaan joko kaikesta tai määräajan ylittävästä sähköenergian kulutuksesta ja joista osa perittäisiin hinnantasausrahaan, pyritty tasoittamaan sähköenergian hintaa, joten tässä ei ylipäänsä ollut kysymys sellaisesta hinnantasaustenmenettelystä, josta hinnantasausrahaan annettua laissa säädetään, eikä siis menettelyä voida perustaa mainittuun lakiin, joten hinnantasaustoimikunnan päätöstä ei voitu pitää lakiin perustuvana. Koska siis sekä hinnantasaustoimikunnan että kansanhuoltoministeriön antamia päätöksiä, mikäli ne koskivat sähkön toimittamisesta saatujen varojen maksamista valtiolle tai sen hinnantasausrahaan, oli näin ollen pidettävä lainvastaisina, ei kaupunki ollut velvollinen noudattamaan mainittuja määräyksiä. Tämän johdosta kaupunginhallitus olikin päättänyt ¹⁾ kieltää sähkölaitosta maksamasta sähkön toimittamisesta saatuja varoja valtiolle tai sen hinnantasausrahaan. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ merkitä ilmoituksen tiedoksi.

15. Muut asiat

Olympiakisain järjestäminen Helsinkiin v. 1952. Helsinkiin v. 1940 suunniteltujen olympiakisain pitämisen rauettua Suomen olympialainen komitea oli kirjelmässään huhtikuun 8 p:ltä pyytänyt kaupunginvaltuustoa ryhtymään toimenpiteisiin olympiakisain järjestämisoikeuksien anomiseksi Suomeen v:ksi 1952. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ oikeuttaa kaupunginhallituksen kaupungin nimessä antamaan julkisen kutsun olympiakisain järjestämisestä Helsinkiin v. 1952, jolloin kutsusta tuli ilmetä, että myös valtio oli kutsun takana. Sittemmin merkittiin ⁴⁾ tiedoksi kansainvälisen olympialaisen komitean Tukholmassa kesäkuun 21 p:nä pitämässään kokouksessa päättäneen hyväksyä Helsingin kaupungin edellä mainitun kutsun sekä luovuttaneen olympiakisain järjestämisen Helsingin kaupungille.

Tavarahankintojen keskittämistä koskeva aloite. Kaupunginhallituksen valmisteltavaksi lähetetty ⁵⁾ vtn Hannulan aloite kaupungin eri laitosten ja lähinnä kunnalliskodin tavaranhankintain keskittämisestä ja antamisesta elintarvikekeskuksen ja painatus- ja hankintatoimiston tehtäväksi päätettiin ⁶⁾ palauttaa kaupunginhallitukseen sairaalalautakunnan lausunnon hankkimista varten.

Pesulain järjestämistä koskeva aloite. Vtn Bruunin aloite, jossa ehdotettiin, että selvitetäisiin, mitä mahdollisuuksia oli hankkia tai rakentaa tarpeelliset huoneistot yhtä tai useampaa järkipärisesti ja koneellisesti hoidettua pesulaa varten, että kaupunki laatiesaan uusia asutussuunnitelmia varaisi paikkoja kunnallisia pesuloita varten sekä että kysymys yhteispesun järjestämismahdollisuuksista Helsingissä kokonaisuudessaan otettaisiin selvitettäväksi, päätettiin ⁷⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Eduskuntavaalit. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁸⁾ 407 004 mk eduskuntavaaleissa käytettävän henkilökortiston laatimiseen ja painattamiseen.

Kunnallisvaalit. Koska kaupunginvaltuuston v. 1945 vahvistamat ⁹⁾ äänestysalueet kunnallisissa vaaleja varten käsittivät ainoastaan v. 1945 kaupunkiin kuuluneen alueen, maistraatti oli laatinut kaupungin jakamista 106 äänestysalueeseen koskevan uuden ehdotuksen, johon sisältyi myös v:n 1946 alusta kaupunkiin liitetyt alueet ja jossa eräiden äänestysalueiden jakoa asukasluvun kasvamisen johdosta oli muutettu. Valtuusto päätti ¹⁰⁾ hyväksyä ehdotuksen ja vahvistaa sen kunnallisissa vaaleissa noudatettavaksi.

Kaupunginvaltuutettujen vaali päätettiin ¹¹⁾ kertomusvuonna toimittaa, paitsi joulukuun 4 p:nä, myöskin mainitun kuukauden 5 p:nä.

Kaupunginvaltuusto valitsi ¹²⁾ kunnalliseen keskusvaalilautakuntaan puheenjohtajan, neljä jäsentä ja kolme varajäsentä ja kaupungin 106 vaalilautakuntaan puheenjohtajan, kaksi jäsentä ja kolme varajäsentä kuhunkin; lisäksi valittiin sekä keskuslautakuntaan

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 238. — ²⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 707 §. — ³⁾ S:n 23 p. huhtik. 281 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. syysk. 500 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. lokak. 586 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. jouluk. 699 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. lokak. 583 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. toukok. 294 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 98. — ¹⁰⁾ Kvsto 26 p. helmik. 136 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 54. — ¹¹⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 371 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. kesäk. 372 §.

että kuhunkin vaalilautakuntaan varapuheenjohtaja varsinaisten jäsenten keskuudesta. Eräiden edesmenneiden, estyneiden ym. vaalilautakuntiin valittujen paikkain täyttämiseksi toimitettiin¹⁾ sittemmin täydennysvaalit.

Vt Ahde ym. olivat tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupungin toimesta lähetettäisiin jokaiselle äänioikeutetulle kuntalaiselle tiedoitus siitä, että hänellä on äänioikeus sekä milloin ja missä paikassa hänen tulee äänioikeuttaan käyttää. Koska kuitenkin aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden kustannukset nousisivat huomattavan korkeiksi, kaupunginvaltuusto päätti²⁾, ettei aloite tällä kertaa antanut aihetta toimenpiteisiin.

Vt Aho oli tehnyt aloitteen, jossa esitettiin, että kaupunginhallituksen tehtäväksi annettaisiin kiireellisesti tutkia kysymystä kunnallisen vaalilain muuttamisesta siten, että äänestäjä kunnallisissa vaaleissa voisi käyttää ns. pientä äänestyslippua, johon valitsija kirjoittaisi haluamansa ehdokaslistan numeron, laskien lipun kerran taitettuna ja asianmukaisesti leimattuna vaaliurnaun, ja jos sellainen havaitaan tarkoituksenmukaiseksi, laatia ehdotus valtioneuvostolle tehtäväksi esitykseksi tarpeellisen lainmuutoksen aikaansaamiseksi kertomusvuoden lopussa toimeenpantavia kunnallisvaaleja varten. Kunnallisvaalien keskuslautakunnan asetuttua antamassaan lausunnossa puoluttamaan aloitteen hyväksymistä kaupunginvaltuusto päätti³⁾ tehdä valtioneuvostolle esityksen sellaisiin lainsäädäntötoimenpiteisiin ryhtymisestä, että edellä selostettu yksinkertainen äänestysmenetelmä voitaisiin ottaa käytäntöön jo kertomusvuoden lopulla toimeenpantavissa kaupunginvaltuutettujen vaaleissa.

Suomi-Neuvostoliitto-seuran avustusanomus. Suomi-Neuvostoliitto-seuran Tapanilan osaston anomus 50 000 mk:n suuruisen avustuksen myöntämisestä sen toiminnan tukemiseen päätettiin⁴⁾ hylätä.

Kansalaisyhteisö. Kaupunginvaltuusto antoi⁵⁾ kertomusvuoden varrella lausuntonsa 17 anomuksesta, jotka koskivat Suomen kansalaisyhteisöjen myöntämistä yhteensä 24 eri henkilölle. Anomuksista 9 koski 11 ent. Venäjän kansalaista, 4 6 Neuvostoliiton kansalaista, 2 5 Puolan kansalaista, 1 1 Saksan kansalaista ja 1 1 Viron kansalaista.

Väkijuomien anniskelu-oikeudet. Maistraatille annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ puoltaa A-kaavakkeen mukaisten anniskelu-oikeuksien myöntämistä Helsingin lentoaseman ravintolalle.

Elinkeino-oikeudet. Kaupunginvaltuusto päätti antaa maistraatille 6⁷⁾ tapauksessa puoltavan ja 1⁸⁾ tapauksessa epäävän lausunnon ulkomaalaisten anomuksista saada harjoittaa elinkeinoa kaupungissa sekä 1⁹⁾ tapauksessa epäävän lausunnon kansalaisluottamusta vailla olevan henkilön vastaanlaistamisesta anomuksesta.

Kaupunginvaltuusto päätti¹⁰⁾ antaa poliisilaitokselle puoltavan lausunnon Ab. Maritim oy:n ja Ab. Hjelt & Lindgren oy:n anomuksista saada harjoittaa merkinantoraketin ja -soihtujen kauppaa.

Poliisilaitosta sekä kaupunginhallitusta kuultuaan valtuusto päätti¹¹⁾ myöntä 79 talousspriin myyntilupa-anomukseen jolloin 4 luvista myönnettiin olemaan voimassa helmikuun 1 p:ään 1949, 4 maaliskuun 1 p:ään 1949, 4 huhtikuun 1 p:ään 1949, 22 toukokuun 1 p:ään 1949, 13 kesäkuun 1 p:ään 1949, 20 syyskuun 1 p:ään 1949, 3 lokakuun 1 p:ään 1949, 5 marraskuun 1 p:ään 1949 ja 4 joulukuun 1 p:ään 1949.

Oikeus kiinteistöjen omistamiseen. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuustolta oli pyydetty lausuntoa seuraavien henkilöiden ja yhtiöiden valtioneuvostolle osoittamista anomuksista saada ulkomaalaisten sekä eräiden yhteisöjen oikeudesta omistaa ja hallita kiinteitä omaisuutta ja osakkeita koskevan lain nojalla hallita ja omistaa alla mainittuja kiinteistöjä, kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään huomauttamista mainittujen anomusten hyväksymistä vastaan:

¹⁾ Kvsto 3 p. syysk. 420 §, 15 p. lokak. 542 §, 5 p. marrask. 599 §, 12 p. marrask. 636 § ja 26 p. marrask. 647 §. — ²⁾ S:n 21 p. toukok. 341 § ja 3 p. syysk. 443 §. — ³⁾ S:n 19 p. maalisk. 203 § ja 23 p. huhtik. 253 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. tammik. 35 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 7 §, 12 p. helmik. 77 §, 21 p. toukok. 286 §, 18 p. kesäk. 370 §, 3 p. syysk. 418 § ja 26 p. marrask. 645 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. toukok. 323 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. helmik. 132 §, 23 p. huhtik. 245 §, 5 p. marrask. 593 § ja 26 p. marrask. 646 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. syysk. 502 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. tammik. 23 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. huhtik. 246 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. tammik. 13 §, 22 p. tammik. 63 §, 12 p. helmik. 114 §, 26 p. helmik. 162 §, 2 p. huhtik. 232 §, 23 p. huhtik. 279 §, 21 p. toukok. 336 §, 4 p. kesäk. 362 §, 18 p. kesäk. 397 §, 3 p. syysk. 491 §, 24 p. syysk. 531 §, 15 p. lokak. 578 §, 5 p. marrask. 624 §, 26 p. marrask. 675 § ja 17 p. jouluk. 716 §.

liikemies A. Rüfenachtin anomuksesta saada omistaa ja hallita Mellunkylästä ostamaansa Koivu nimistä tilaa RN 1^{125 1)});

rouva B. A. Lundbomin anomuksesta saada omistaa ja hallita Asunto-oy. Fredrikin-
katu nimisessä yhtiössä omistamaansa osakemäärää vastaavaa osuutta yhtiön omista-
masta talosta ja tontista n:o 15 5 kaupunginosan korttelissa n:o 89 2);

työnjohtaja J. A. Sjöbergin anomuksesta saada hankkia omakseen Koskelan kortte-
lista n:o 987 ostamansa tontti n:o 15 rakennuksineen 3);

insinööri J. O. Sjöbergin anomuksesta saada hankkia omakseen Koskelan korttelista
n:o 987 ostamansa tontti n:o 13 rakennuksineen 3);

Firestone rengastukku oy:n anomuksesta saada omistaa Drumsön verotilasta n:o 1
ostamansa 6 000 m²:n suuruinen maa-alue 3);

Oy. Strömberg ab:n anomuksesta saada hallita ja omistaa Konalan kylästä ostamansa
tilat S 25 RN 3⁹⁶ sekä S 34 RN 3^{105 3)});

Oy. Kiitoketju ab:n anomuksesta saada omistaa ja hallita Malmin kylästä ostamiaan
tiloja N:o 5 X RN 3³⁰⁰, N:o 5 Y RN 3³⁰¹, N:o 5 Z RN 3³⁰² ja N:o 5 Å RN 3^{303 4)});

Oy. L. M. Ericsson ab:n anomuksesta saada omistaa ja hallita Drumsön tilasta RN 1⁴⁰⁹
ostamaansa n. 4 347 m²:n suuruista maa-alueetta 4);

Oy. Rekola ab:n anomuksesta saada omistaa ja hallita Haagan kylästä ostamaansa
Lillstuga nimistä tilaa RN 2^{206 4)}); sekä

Helsingin puhelinyhdistyksen anomuksesta saada omistaa ja hallita Osuusliike Elannon
kanssa suoritettussa aluevaihdossa saamaansa Pakilan kylän Huvila 46 nimisestä tilasta
RN 4⁶⁰ saamaansa n. 1 600 m²:n suuruista aluetta 5).

Hallitusten, lautakuntain ym. täydentäminen. Ensimmäisen huoneenvuokralautakunnan
ja huoneenvuokralautakuntien keskuslautakunnan edesmenneen jäsenen tarkastaja
E. Keskimäen tilalle valittiin 6) toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi toimitsija R. E. Ilo-
mäki. Viidennen ylimääräisen huoneenvuokralautakunnan puheenjohtajaksi valitun 7)
kansliasihteeri E. K. Uskin ja kahdeksannen ylimääräisen huoneenvuokralautakunnan
varapuheenjohtajaksi valitun 7) hovioikeuden auskultantti K. Kulmalan pyydettyä vapau-
tusta mainituista tehtävistä kaupunginvaltuusto päätti 8) valita edellisen lautakunnan
puheenjohtajaksi sen varapuheenjohtajan, osastonpäällikkö R. A. Veisterän ja hänen tilal-
leen varapuheenjohtajaksi varatuomari K. O. Kaislan sekä jälkimmäisen lautakunnan
varapuheenjohtajaksi varatuomari S. J. Sundströmin. Malmin piirin ylimääräisen huoneen-
vuokralautakunnan edesmenneen varajäsenen, asianajaja V. Tapionlinnan tilalle valittiin 9)
toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi pankinjohtaja A. Immonen.

Lääninhallituksen vahvistettua 10) joulukuun 21 p:nä 1946 palojärjestyksen 2 §:n
muutoksen, joka tarkoitti palolautakunnan jäsenmäärän lisäämistä, kaupunginvaltuusto
päätti 11) valita v:ksi 1947—48 palolautakuntaan jäseniksi palomies E. A. Jauroksen,
varajäsenen, toimitsija E. Hakalan, varatuomari E. F. Länsiön ja varajäsenen vakuutus-
tarkastaja G. O. Rundmanin sekä varalle pankinjohtaja L. J. Ahvan, kamreeri A. G. R.
Estlanderin, palomies V. A. Heinon ja kirvesmies E. A. Peurasen. Palolautakunnan jäse-
nyydestä vapautusta pyytäneen palokorpraali A. Koskisen tilalle valittiin palomies V.
Hammar 12) sekä samoin jäsenyydestä vapautusta pyytäneen teknologian tohtori Y. Talvi-
tien tilalle varajäsen, pankinjohtaja L. J. Ahva 13) ja hänen tilalleen varajäseneksi talous-
johtaja M. J. Hopeavuori 14).

Lääninhallituksen vahvistettua tammikuun 31 p:nä 15) sairaalahallinnon ohjesäännön
4 §:n muutoksen, joka tarkoitti sairaalalautakunnan jäsenmäärän lisäämistä, kaupungin-
valtuusto päätti 16) valita sairaalalautakunnan jäseneksi lääketieteen lisensiaatti A. J. Niku-
lan ja toimittaja A. Pohjanmaan.

Huoltolautakunnan varalisjäsenyydestä vapautusta pyytäneen osastonhoitaja U. R.
Merilinnan tilalle valittiin 17) toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi vaatturi G. H. Nyman.

Sosiaaliministeriön vahvistettua 18) tammikuun 7 p:nä 1947 lastensuojeluohjesäännön

1) Kvsto 12 p. helmik. 76 §. — 2) S:n 2 p. huhtik. 208 §. — 3) S:n 3 p. syysk. 417 §. —
4) S:n 5 p. marrask. 592 §. — 5) S:n 26 p. marrask. 644 §. — 6) S:n 3 p. syysk. 422 §. — 7) Ks.
tämän kert. I osan s. 98. — 8) Kvsto 12 p. helmik. 81 §. — 9) S:n 24 p. syysk. 503 §. — 10) Ks.
v:n 1946 Kunnall. asetuskok. s. 272. — 11) Kvsto 12 p. helmik. 80 §. — 12) S:n 4 p. kesäk. 345 §. —
13) S:n 5 p. marrask. 594 §. — 14) S:n 17 p. jouluk. 691 §. — 15) Ks. Kunnall. asetuskok. s. 11. —
16) Kvsto 26 p. helmik. 134 §. — 17) S:n 8 p. tammik. 8 §. — 18) Ks. Kunnall. asetuskok. s. 3.

11 §:n muutoksen, joka tarkoitti lastensuojelulautakunnan jäsenmäärän lisäämistä, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ valita lautakunnan jäseniksi toimittaja S. N. Mannisen ja rouva M. Suosalmen sekä varalle rouvat H. M. Kallion ja R. L. Ruohosen.

Väestönsuojelulautakunnan edesmenneen jäsenen, keskusvarastonhoitaja K. W. Saxellin sijaan valittiin ²⁾ v:n 1948 loppuun ylijohtaja J. P. Salmenoja.

Majoituslautakunnan edesmenneen varajäsenen, rakennusmestari A. F. Koskivirran tilalle valittiin v:n 1948 loppuun ekonomi K. V. Teittinen ³⁾ sekä lautakunnan jäsenyydestä vapautusta anoneen insinööri C.-G. Londenin tilalle insinööri B. J. M. Nikander ⁴⁾.

Kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistettua ⁵⁾ tammikuun 18 p:nä 1947 ammattiopetuslaitosten ohjesäännön 6 §:n muutoksen, joka tarkoitti ammattiopetuslaitosten johtokunnan jäsenmäärän lisäämistä, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ valita johtokunnan jäseniksi v:ksi 1947 varatuomari A. Mäkinen-Ollisen ja rakennusmestari E. L. Penttisen. Johtokunnan jäsenyydestä vapautusta pyytäneiden jäsenten, rakennusmestari A. Käävän ja varatuomari A. Mäkinen-Ollisen tilalle valittiin kertomusvuoden loppuun viilaaaja Y. M. Lahtinen ⁷⁾ ja filosofian maisteri I. Sarkanen ⁸⁾.

Museolautakunnan jäseneksi edesmenneen professori K. V. Voionmaan tilalle valittiin ⁹⁾ kertomusvuodeksi toimistonhoitaja J. E. Janatuinen.

Musiikkilautakunnan jäseneksi edesmenneen vaatturi T. Hiekkarannan tilalle valittiin ¹⁰⁾ kertomusvuodeksi veistokalustonhoitaja E. Hallikainen.

Kiinteistölautakunnan edesmenneen jäsenen ja puheenjohtajan Y. A. Harvian tilalle valittiin ¹¹⁾ v:ksi 1947 varatuomari A. V. I. Linturi. Lautakunnan jäsenyydestä vapautusta pyytäneen isännöitsijä A. Vallan tilalle valittiin ¹²⁾ johtaja K. T. Salmio.

Lautakuntain, johtokuntain ym. jäsenten vaali. Seuraavien lautakuntain, johtokuntain ym. puheenjohtajiksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi valittiin ¹³⁾ seuraaviksi toimikausiksi alla mainitut henkilöt: kaupunginvaltuuston vaalilautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi insinööri Y. E. Enne, pääjohtaja J. Hämäläinen, insinööri A. A. Oksala, filosofian maisteri O. E. C. Schildt ja isännöitsijä A. Valta sekä varajäseniksi pankinjohtaja E. V. Harkia, leikkaaja L. A. Heinonen, kanslianeuvos G. M. Modeen, päätoimittaja U. U. M. Varjonen ja varatuomari P. T. Virkkunen, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin insinööri Enne;

kaupungin irtaimen omaisuuden tarkastajiksi v:ksi 1948: rakennusmestari J. L. Aalto, metallityöntekijä A. N. Gadd, toimitusjohtaja E. V. Haasa, toimittaja T. A. Hänninen, rakennusmestari K. Ketonen, teknikko S. J. Kjällman, verhoilija E. O. Kuusisto, ylitarkastaja Y. V. Laine, majakanvartija A. R. Lindholm, autonasentaja E. J. Myyryläinen, osastonpäällikkö B. V. Oljelund, kirvesmies H. Rinne, johtaja J. A. Salomaa, toimitsija E. K. Salonen, filosofian kandidaatti D. E. L. Siivonen, rakennusmestari A. A. Skrabb, johtaja H. W. Tanskanen ja postiljooni B. Wäisänen, minkä ohessa viimeksi mainittu valittiin puheenjohtajaksi;

kaupungin kiinteän omaisuuden tarkastajiksi v:ksi 1948: asianajaja J. N. Aronen, rakennusmestari O. K. Nurmi, rakennusmestari A. Rantanen, vakuutustarkastaja G. O. Rundman, rakennusmestari U. M. Sipponen, rakennusmestari H. G. D. Welroos, kansakoulunopettaja S. Vire, insinööri W. A. Wuolio ja rakennusmestari O. W. Wuorio, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin rakennusmestari Welroos;

palkkalautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi toimitsija S. G. Friberg, teknillinen johtaja R. J. M. Granqvist, pankinjohtaja E. V. Harkia, liittosihteeri V. A. Laakso, kirjanpitäjä L. A. Ripatti, pankinjohtaja V. V. Sipi, järjestäjä A. Tervonen, osastonpäällikkö P. T. Virkkunen ja notariaattiosaston päällikkö C. A. Öhman, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin teknillinen johtaja Granqvist;

taksoituslautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi tarkastaja A. Ahola, filosofian maisteri A. F. Alenius, tarkastaja K. Altti, verotusvirkailija A. R. Bockström, pankinprokuristi C. G. A. von Bonsdorff, postiljooni R. R. Bäckström, kähertäjä M. V. Fager, peltiseppä K. V. Granlund, ent. veturinkuljettaja F. B. Gröndahl, toimitusjohtaja K. E. V. Haaki,

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 24 §. — ²⁾ S:n 5 p. marrask. 595 §. — ³⁾ S:n 3 p. syysk. 423 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 287 §. — ⁵⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 8. — ⁶⁾ Kvsto 12 p. helmik. 79 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. lokak. 541 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. marrask. 596 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. kesäk. 373 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. syysk. 504 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. huhtik. 247 §. — ¹²⁾ S:n 22 p. tammik. 25 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. tammik. 10 §, 22 p. tammik. 33 §, 19 p. helmik. 123 §, 26 p. helmik. 133 §, 3 p. syysk. 421 § ja 17 p. jouluk. 688 ja 690 §.

kamreeri R. A. Hasselblatt, raitiovaunukuljettaja J. W. Johansson, verotusvirkillija A. O. Keskväli, kauppias L. A. Koivujuuri, liikevaihtoverotarkastaja E. V. Korjus, sähköasentaja E. Kulmala, maalari P. B. Laheri, konttoristi L. S. Lehto, pankinjohtaja L. E. Levämäki, vakuutusjohtaja K. A. Linno, verotusvalmisteluviraston sihteeri K. A. A. Linturi, toimittaja L. I. Meller, toimittaja M. L. Nieminen, apulaisjohtaja V. J. Niemistö, kirvesmies K. V. Niinikoski, apulaisjohtaja T. J. Nordberg, verotusvirkillija K. B. Nylander, asianajaja H. R. Olsson, konttoripäällikkö E. E. Palmu, kirvesmies E. Peuranen, hioja H. J. Poutanen, proviisori V. K. Purasmaa, toimitusjohtaja G. Pätynen, kamreeri F. M. Rautio, kansakoulunjohtaja S. T. Rekola, metsänvartija O. E. Skogman, ent. kunnallisjohtaja R. Standertskjöld-Nordenstam, kauppias K. A. Teräskallio, taksoitus-sihteeri T. M. Uimonen, rouva A. L. Valkama, kirvesmies V. A. Valoranta, kamreeri G. N. Weckström, autonasentaja H. A. Westerlund, verotusvalmisteluviraston johtaja J. R. E. Westin, toimitusjohtaja L. Viljanen ja toimitusjohtaja K. M. Virva;

tutkijalautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi maalari K. V. Andersson, toimitusjohtaja E. V. Hasa, toimitusjohtaja L. J. Kinnunen, säästöpankinjohtaja O. H. A. Lindberg, oikeusneuvos N. M. Luukanen, asiamies B. G. Reh binder, taloudenhoitaja A. B. Rönnqvist ja liikkeenjohtaja S. A. Viljanen;

kaupungin leski- ja orpoeläkekassan johtokuntaan v:ksi 1948—50: jäseneksi toimistonhoitaja S. Hiisivaara;

julkisivupiirustusten tarkastajiksi v:ksi 1948: rakennusteknikko E. I. Fahlenius ja professori J. S. Sirén;

Holhouslautakuntaan v:ksi 1948—51: puheenjohtajaksi korkeimman oikeuden presidentti O. Möller;

Huoneenvuokralautakuntiin v:ksi 1947: ensimmäiseen varsinaiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi kaupungin asiamies E. Elfvengren, varapuheenjohtajaksi vanhempi hallitussihteeri O. E. Larma, jäseniksi putkityöntekijä E. Keskimäki ja johtaja J. O. Suvanto sekä varajäseniksi toimitsija R. E. Ilomäki ja rakennusmestari V. A. Leino; toiseen varsinaiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi apulaisjohtaja T. J. Nordberg, varapuheenjohtajaksi kiinteistösihteeri T. S. Törnblom, jäseniksi toimitusjohtaja O. K. O. Rannikko ja järjestösihteeri P. Veikkolainen sekä varajäseniksi malliviilaja E. Salmi ja kauppaneuvos L. Viljanen; kolmanteen varsinaiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi apulaiskaupunginsihteeri A. A. Blomberg, varapuheenjohtajaksi hallitusneuvos H. R. Kaimio, jäseniksi kamreeri A. G. R. Estlander ja toimittaja P. Kemppe sekä varajäseniksi puuseppä T. Haaja ja prokuristi C. M. Sundström; neljanteen ylimääräiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi asianajaja J. B. Takolander, varapuheenjohtajaksi lakitieteen kandidaatti E. K. Kytömaa, jäseniksi viilaja E. Laine ja johtaja G. Pätynen sekä varajäseniksi satamatyöntekijä H. Luukkonen ja isännöitsijä R. E. Nihtilä; viidenteen ylimääräiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi kansliasihteeri E. K. Uski, varapuheenjohtajaksi osastonpäällikkö R. A. Veisterä, jäseniksi toimitusjohtaja M. J. Hopeavuori ja talonmies L. A. Taskinen sekä varajäseniksi malliveistäjä T. Kuukkanen ja rautatienvirkailija N. T. Vuori; kuudenteen ylimääräiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi apulaisjohtaja T. V. Sivula, varapuheenjohtajaksi varatuomari L. Ratilainen, jäseniksi rouva T. Rönnqvist ja ekonomi K. V. Teittinen sekä varajäseniksi johtaja Hj. Hertz ja toimitsija O. Jokinen; seitsemänteen ylimääräiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi varatuomari J. Hohenthal, varapuheenjohtajaksi varatuomari H. E. Arvidson, jäseniksi myymälänhoitaja O. M. Hiilos ja prokuristi E. A. Laitiala sekä varajäseniksi liikkeenharjoittaja T. Kettunen ja rakennusmestari K. W. Saxell; kahdeksanteen ylimääräiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi varatuomari S. Sohlberg, varapuheenjohtajaksi hovioikeuden auskultantti K. Kulmala, jäseniksi isännöitsijä L. Englund ja liikkeenharjoittaja V. A. Tähhä sekä varajäseniksi konttoripäällikkö B. I. Eriksen ja rouva E. A. Leimu; Malmin piirin ylimääräiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi varatuomari L. K. J. Korpinen, varapuheenjohtajaksi ulosottomies Hj. Andelin, jäseniksi talonomistaja S. Hanskila ja asianajaja V. Tapionlinna sekä varajäseniksi varastonhoitaja J. Jussila ja vakuutustarkastaja G. O. Rundman; huoneenvuokralautakuntien yhteiseksi ylimääräiseksi varapuheenjohtajiksi, joiden tuli tarpeen mukaan toimia lautakuntien väliaikaisina puheenjohtajina, varatuomari Y. Daher, hovioikeudenauskultantti A. Halme, varatuomarit J. V. Hirn, K. O. Kaattari, K. O. Kaisla ja T. Koskenmies, hovioikeudenauskultantit E. U. Louhio,

P. Läikkö, O. E. Ojala ja P. H. Saarinen, varatuomarit A. E. Saraneva, V. V. Sirviö, N. H. Sundberg ja S. J. Sundström sekä hovioikeudenauskultantit E. Tuomas-Kettunen ja S. E. Urpio; vuokranantajia edustaviksi ylimääräisiksi varajäseniksi kamreeri A. N. Björklund, konttoripäällikkö B. Höckert, faktori V. Karanko, rakennusmestari V. Lehtinen, kirjanpitäjä E. J. Lindholm, litopiirtäjä O. Nupponen, johtaja F. E. Saari, pankinjohtaja G. Salenius, insinööri M. Santaholma, vaatturimestari R. Sulkuranta, rakennusmestari U. Teräslinna, rakennusmestari E. Törnkvist, talonomistaja O. A. Vaulo, kassanhoitaja C. J. M. Weckman ja insinööri W. A. Wuolio; vuokralaisia edustaviksi ylimääräisiksi varajäseniksi: toimitsija T. Hänninen, tarkastaja T. L. Kari, peltiseppä V. Korhonen, varastomies N. J. Lehto, toimitsija W. Liljeström, puuseppä D. Löfgren, toimittaja M. Pelkonen, konttoristi E. Peräläinen, tarkastaja E. Saarenpää, myymäläapulainen I. E. Tammelin, autonkuljettaja H. V. E. Tapola, toimistoapulainen A. Tiainen, ompelija E. Tilli, uuttaaja E. Vahlsten ja rouva E. E. Öster; huoneenvuokralautakuntien yhteiseksi puheenjohtajaksi varatuomari T. J. Nordberg ja varapuheenjohtajaksi apulaiskaupunginsihteeriksi A. A. Blomberg; sekä keskuslautakuntaan jäseniksi putkityöntekijä E. Keskimäki ja johtaja J. O. Suvanto sekä varajäseniksi kamreeri A. G. R. Estlander ja järjestösihteeriksi P. Veikkolainen;

huoneenvuokralautakuntiin v:ksi 1948: ensimmäiseen varsinaiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi varatuomari O. V. Arola, varapuheenjohtajaksi varatuomari E. J. Kiiras, jäseniksi isännöitsijä B. T. Björkman ja talonmies L. A. Taskinen sekä varajäseniksi tarkastaja K. Altti ja isännöitsijä R. E. Nihtilä; toiseen varsinaiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi kaupunginasiainmies E. Elfvingren, varapuheenjohtajaksi hallitusneuvos H. R. Kaimio, jäseniksi toimitsija R. E. Ilomäki ja johtaja J. O. Suvanto, sekä varajäseniksi rakennusmestari V. A. Leino ja rouva T. Maukonen; kolmanteen varsinaiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi varatuomari T. J. Nordberg, varapuheenjohtajaksi apulaiskaupunginsihteeriksi T. S. Törnblom, jäseniksi toimittaja P. Kemppi ja toimitusjohtaja O. K. O. Rannikko sekä varajäseniksi apulaisjohtaja Hj. Hertz ja ompelija E. Tilli; neljäänteen varsinaiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi apulaiskaupunginsihteeriksi A. A. Blomberg, varapuheenjohtajaksi hallitussihteeriksi L. Riihentaus, jäseniksi isännöitsijä O. E. Englund ja ulosottoapulainen O. E. Saarenpää sekä varajäseniksi tarkastaja T. L. Kari ja prokuristi C. M. Sundström; viidenteen väliaikaiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi apulaisjohtaja T. V. Sivula, varapuheenjohtajaksi osastonpäällikkö R. A. Veisterä, jäseniksi mallipuuseppä T. J. Kuukkanen ja ekonomi K. V. Teittinen sekä varajäseniksi peltiseppä V. W. Korhonen ja toimitusjohtaja G. Pätynen; kuudenteen väliaikaiseen huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi asianajaja J. Takolander, varapuheenjohtajaksi vanhempi hallitussihteeriksi O. E. Larma, jäseniksi talusjohtaja M. J. Hopeavuori ja liikkeenharjoittaja V. A. Tähkä sekä varajäseniksi rouva T. H. Rönnqvist ja kirjanpitäjä N. T. Vuori; Malmin huoneenvuokralautakuntaan puheenjohtajaksi kunnallissihteeriksi L. K. J. Korpinen, varapuheenjohtajaksi ulosottomies Hj. Andelin, jäseniksi pankinjohtaja A. Immonen ja metallityöntekijä T. Kaipio sekä varajäseniksi varastomestari J. Jussila ja vakuutustarkastaja G. O. Rundman; huoneenvuokralautakuntien yhteiseksi ylimääräisiksi varapuheenjohtajiksi, joiden tuli tarpeen mukaan toimia lautakuntien väliaikaisina puheenjohtajina, varatuomarit H. E. Arvidson, J. V. Hirn, K. O. Kaattari ja T. Koskenmies, hovioikeudenauskultantti O. E. Ojala, varatuomari J. M. Penttinen, hovioikeudenauskultantti P. H. Saarinen, varatuomari A. E. Saraneva, hovioikeudenauskultantti V. V. Sirviö ja varatuomari N. H. Sundberg; vuokranantajia edustaviksi ylimääräisiksi varajäseniksi: kamreeri A. N. Björklund, konttoripäällikkö B. I. Eriksén, prokuristi E. A. Laitiala, kirjanpitäjä E. J. Lindholm, johtaja F. E. Saari, rakennusmestari K. V. Saxell, vaatturimestari R. Sulkuranta, rakennusmestari U. Teräslinna, kassanhoitaja C. J. M. Weckman ja insinööri W. A. Wuolio; vuokralaisia edustaviksi ylimääräisiksi varajäseniksi myymälänhoitaja O. M. Hiilos, toimitsija T. A. Hänninen, liikkeenharjoittaja T. Kettunen, viilaa ja K. E. Laine, rouva E. A. Leimu, satamatyöntekijä H. Luukkonen, toimittaja M. Pelkonen, myymäläapulainen I. Tammelin, autonkuljettaja H. V. E. Tapola ja ompelija E. E. Öster; huoneenvuokralautakuntien yhteiseksi puheenjohtajaksi apulaisjohtaja T. J. Nordberg ja varapuheenjohtajaksi apulaiskaupunginsihteeriksi A. A. Blomberg; sekä keskuslautakunnan jäseniksi toimitsija R. E. Ilomäki ja johtaja J. O. Suvanto sekä varajäseniksi isännöitsijä L. J. Englund ja toimittaja P. Kemppi;

terveydenhoitolautakuntaan v:n 1948 loppuun: jäseniksi kunnaneläinlääkäri A. G. Backman, hammaslääkäri I. I. D. Lassila, toimittaja A. E. Leino, professori S. S. Savonen ja lääketieteen lisensiaatti M. Taka sekä varajäseniksi professori N. A. Apajalahti, vanhempi oikeusneuvosmies K. E. Furuholm, sairaalatyöntekijä L. Salminen, liittosihteeri L. P. Saurama ja toimistoapulainen T. D. Sainio;

sairaalalautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi ylilääkäri Z. Eriksson-Lihr, rouva M. H. Meltti, lääketieteen lisensiaatti T. A. Pihkanen, toimittaja A. Pohjanmaa, professori A. O. I. Turunen, professori A. V. Vartiainen, lämmittäjä A. A. Virtanen, tiedoituspäällikkö A. Voipio-Juvas ja lääketieteen lisensiaatti C. E. H. Wolff, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin professori Turunen;

oikeusapulautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi opiskelija E. A. Alenius, oikeusneuvos G. F. Nybergh, osastosihteeri E. I. Sahlan, liittosihteeri L. P. Saurama ja liittosihteeri T. A. Sumu, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin oikeusneuvos Nybergh;

urheilu- ja retkeilylautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi johtaja R. B. Berner, apulaislääkäri P. G. Forssell, sosiaalijohtaja A. Kaskela, jaostosihteeri E. V. Peuhkuri, sihteeri G. V. Rajala-Rinne, tarkastaja U. T. J. Siivonen, autonkuljettaja H. V. E. Tapola, kaupunginjohtaja O. A. Tuurna ja pankinjohtaja K. G. Åhman, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin jaostosihteeri Peuhkuri;

kansanhuoltolautakuntaan v:ksi 1948: puheenjohtajaksi johtaja F. J. Laakso, varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja V. Mattinen sekä jäseniksi kaupungineläinlääkäri O. W. Ehrström, kipsityöntekijä Y. Forsström, toimitusjohtaja J. Heitto, valistussihteeri A. L. Laurikainen, toimitusjohtaja A. W. Liukkonen, tarkastaja S. A. Winter, työläistarkastaja I. E. Vuohio, johtaja J. V. Vuortama ja isännöitsijä B. S. H. Ärt;

väestönsuojelulautakuntaan v:ksi 1948: puheenjohtajaksi toimitusjohtaja B. R. Nybergh sekä jäseniksi johtaja L. J. Pesonen, asianajaja R. V. Rönholm, kirvesmies T. Saarinen, liittosihteeri L. P. Saurama, toimittaja J. A. Savola, kirvesmies J. P. Savolainen ja keskusvaraston hoitaja K. W. Saxell;

työasiainlautakuntaan v:ksi 1948: puheenjohtajaksi kaupunginjohtaja O. A. Tuurna, varapuheenjohtajaksi toimitsija F. V. Hiilos, jäseniksi insinööri V. J. Hintikka, rouva A. L. Härmä, toimitsija V. A. Rautelin ja asianajaja M. Wilskman, varajäseniksi liittosihteeri A. T. Moisander, asianajaja Å. M. Roschier-Holmberg, toimitsija V. Tattari ja johtaja M. E. Tuomas-Kettunen sekä lisjäseniksi ammattientarkastaja H. M. Orrenoja ja lehtori N. K. R. Visapää ja varalisjäseniksi arkkitehti E. M. Ruuth ja pastori A. A. W. Palmgren;

raittiusvalistuselautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi rakennusmestari P. Astikainen, lastenhuollontarkastaja M. R. S. Borg-Sundman, pastori O. F. Fernström, vaatetustyöntekijä H. L. Hjort, insinööri K. F. Kreander, toimistopäällikkö E. A. Kuusi, toimitsija U. O. Miettinen, koneenkäyttäjät K. A. Saarinen ja lehtori H. E. Vilkkemaa, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin lastenhuollontarkastaja Borg-Sundman;

nuorisotyölautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi kansakoulujen sihteeri-taloudenhoitaja H. E. Backman, pastori O. F. Fernström, toimitsija V. J. Kuukkanen, toimitsija U. O. Miettinen, apulaislääkäri V. T. V. Niemi, sosiaalientarkastaja A. H. M. Puska, pastori O. J. Päiväsalo, toimitsija E. K. Sainio ja toimittaja L. A. Tujunen, minkä ohessa viimeksi mainittu valittiin puheenjohtajaksi;

suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan v:ksi 1948: jäseniksi sihteeri A. V. O. Inkilä, toimitsija J. G. Pajusola, valistussihteeri N. E. Parkkari, opettaja J. J. Saukkonen, kustannusvirkailija M. I. Savutie-Myrsky ja toimittaja L. A. Tujunen sekä varajäseniksi yliopettaja B. J. Malmio ja kirjaltaja T. M. Paasivuori, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin valistussihteeri Parkkari;

ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan v:ksi 1948: jäseniksi kouluneuvos G. E. Cavonius, johtaja H. H. Edgren, tullivirkailija B. Engman, raitiovaununkuljettaja G. O. Helenius, kansliasihteeri K. W. Snellman ja toimittaja B. T. Steinby sekä varajäseniksi kuorma-ajuri A. E. Malmström ja sihteeri B. J. Sundman, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin kouluneuvos Cavonius;

ammattiovetuslaitosten johtokuntaan v:ksi 1948: jäseniksi toimistonhoitaja S. Hiisi-vaara, ompelija H. M. Huolman, viilaja Y. M. Lahtinen, johtaja N. G. Långhjelm, osastonjohtaja W. Mattlar, osastonjohtaja A. M. Niini, professori M. J. Paavola, rakennusmestari E. L. Penttinen ja professori P. A. Pero, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin osastonjohtaja Mattlar ja varapuheenjohtajaksi professori Pero;

kotitalouslautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi kotitalouden tarkastaja T. J. Alanko, kansakoulunopettaja H. S. Arpokari, rouva I. O. Hietanen, kansakoulunopettaja A. M. Jansson, rouva S. E. Lehtivuori, talousopettaja A. A. Nissinen, toimitsija E. H. Nurminen, myymälänhoitaja I. Salomaa ja talousopettaja M. Schauman, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin toimitsija Nurminen;

lastentarhain johtokuntaan v:ksi 1948: jäseniksi tarkastaja T. S. Hanemann, kirjantäjä-kassanhoitaja H. V. Leino, työ- ja opintohuoltaja A. Levanto, osastosihteeri E. I. Sahlan, kansakoulunjohtaja K. Saltzman, kättilö H. Valta ja rouva H. K. Valtonen, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin kättilö Valta ja varapuheenjohtajaksi työ- ja opintohuoltaja Levanto;

Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokuntaan v:ksi 1948—50: jäseniksi talassologi G. J. M. Granqvist ja kirjaston amanuessi A. M. Pettersson;

kirjastolautakuntaan v:ksi 1948: kirjastonhoitaja E. M. Bruun, valtion kirjastotoimiston johtaja H. Kannila, kansakoulunopettaja J. I. Koivu, huoltopäällikkö K. L. Kulo, kirjastonhoitaja K. N. Lausti, toimittaja A. E. Mäkinen, pankinjohtaja H. K. Paloheimo, arkistonhoitaja H. V. Raatikainen ja yleisradion osaston amanuessi O. E. C. Schildt, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin huoltopäällikkö Kulo;

museolautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi professori A. Hämäläinen, arkistonhoitaja A. M. Ikonen, toimistonhoitaja J. E. Janatuinen, arkistonhoitaja Y. F. Nurmio ja intendentti T. Stjernschantz, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin professori Hämäläinen;

musiikkilautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi päätoimittaja L. E. Aho, säveltäjä B. I. Carlson, filosofian tohtori E. M. von Frenckell, veistokalustonhoitaja E. Hallikainen, toimitusjohtaja E. Hirvonen, pääjohtaja J. Hämäläinen, yliasentaja K. A. Koponen, opettaja M. O. Rautio ja toimittaja O. E. Virtanen, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin päätoimittaja Aho;

kiinteistölautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi pankinjohtaja L. J. Ahva, talousjohtaja M. J. Hopeavuori, asutusneuvos J. Lappi-Seppälä, toimistopäällikkö G. M. Modeen, toimittaja V. N. Puskala, asiamies E. O. Saastamoinen, johtaja K. T. Salmio, rakennusmestari U. M. Sipponen ja notariaattiosaston päällikkö K.-E. Östenson, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin pankinjohtaja Ahva;

yleisten töiden lautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi yli-insinööri H. O. Backman, toimitsija E. H. Härmä, liikennetarkastaja V. J. Laitinen, rakennusurakoitsija A. W. Liljeborg, pankinjohtaja H. K. Paloheimo, kivityöntekijä E. V. Riipinen, kaupunginjohtaja O. A. Tuurna, toimitsija L. D. Vilenius ja arkkitehti M. Välikangas, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin toimitsija Härmä;

liikennelaitoksen lautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi kunnaneläinlääkäri A. G. Backman, insinööri Y. E. Enne, rahatoimenjohtaja E. von Frenckell, raitiovaununkuljettaja V. Laine, osastonhoitaja Y. E. Laine, kunnallisneuvosmies Y. N. Similä, professori E. E. W. Suolahti, konepuuseppä J. V. Turunen ja toimitusjohtaja T. Valanne, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin rahatoimenjohtaja von Frenckell;

satamalautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi johtaja R. F. R. Hellström, vahtimestari U. L. Ilmanen, professori K. Kauppi, professori P. R. Korpisaari, kivityöntekijä A. N. Lehtinen, kirvesmies O. J. Leskinen, toimitusjohtaja B. R. Nybergh, satamatyöntekijä E. Sjöblom ja kaupunginjohtaja O. A. Tuurna, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin toimitusjohtaja Nybergh;

teurastamolautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi kunnaneläinlääkäri A. G. Backman, agronomi U. H. Forss, toimitusjohtaja J. Heitto, insinööri B. I. Kajander, kauppias L. A. Koivujuuri, ravintolan tarkastaja S. Koskinen, isännöitsijä J. Mehto, teurastaja Y. A. Pajula ja kauppaneuvos J. H. Seppälä, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin isännöitsijä Mehto;

elintarvikekeskuksen lautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi toimitusjohtaja J. Heitto, sosiaalitarvikekassan johtaja S. Jacobsson, kirjaltaja A. E. Katra, talonmies M. M. Kulonen, kotitalousneuvos K. H. Laine, rouva H. E. Skogström, toimitusjohtaja J. T. Soiro, alilääkäri U. E. Tötterman ja taloudenhoitaja N. Väre, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin kotitalousneuvos Laine; sekä

teknillisten laitosten lautakuntaan v:ksi 1948: jäseniksi yli-insinööri E. M. Heinonen, teknillinen johtaja S. I. A. Jalavisto, seppä K. W. Kaukonen, teknikko V. Lehtoniemi, insinööri A. A. Oksala, toimitusjohtaja H. J. E. Pehrman, sosiaalipäällikkö Y. A. Rantala,

työläistarkastaja Y. Salo ja toimitusjohtaja E. G. von Schantz, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin insinööri Oksala.

Tulo- ja omaisuusverolautakunta. Tulo- ja omaisuusverolautakuntaan valittiin ¹⁾ v:ksi 1948: jäseniksi varatuomari A. Arle, isännöitsijä B. T. Björkman, verotusvirkaillija A. R. Bockström, kamreeri A. G. R. Estlander, verotusvalmisteluviraston ensimmäinen sihteeri K. B. von Fieandt, peltiseppä K. V. Granlund, toimitusjohtaja E. V. Hasa, asematarkastaja I. R. Hast, taloudenhoitaja E. I. Havu, verotusvirkaillija A. O. Keskiväli, sotaylioikeuden sihteeri O. U. Kivi, toimitusjohtaja A. A. Kivilahti, liikevaihtoverotarkastaja E. V. Korjus, taloudenhoitaja L. E. Kyröläinen, lehtori O. L. Lehtokari, sairaalan taloudenhoitaja E. S. Linnanvirta, vakuutusjohtaja K. A. Linnos, toimistos sihteeri T. O. Mutikainen, putkenasentaja T. E. Nieminen, toimistos sihteeri N. K. Nilsson, verotusvirkaillija K. B. Nylander, räätäli E. S. Paasio, pankinkamreeri A. I. Penttilä, toimitusjohtaja G. Pätynen, seppä E. V. Riihilampi, varatuomari R. Å. O. Rosenius, filmityöntekijä A. E. Räisänen, filosofian maisteri C. S. Stenius, taksoitussihteeri T. M. Uimonen, ylijunailija A. W. Winberg, toimitusjohtaja K. M. Virva ja isännöitsijä B. S. H. Ärt sekä varajäseniksi pankinprokuristi C. G. A. von Bonsdorff, kamreeri T. G. W. Floman, kotelotyöntekijä K. Granlund, toimitusjohtaja K. E. V. Haaki, lääketyöntekijä V. Helenius, tehdastyöntekijä N. Huolman, toimitsija M. Hyyryläinen, kamreeri M. K. Janhunen, puuseppä K. Jääskeläinen, toimistopäällikkö V. M. Karjalainen, teknikko S. J. Kjällman, taloudenhoitaja T. T. Laakso, kansakoulunopettaja M. J. Lahtinen, sorvaaja S. V. Loimunoro, konttoripäällikkö H. H. L. Mellin, putkenasentaja K. O. Niemi, apulaisjohtaja V. J. Niemistö, varatuomari H. R. Nybom, rautatieläinen V. A. Puisto, sosiaalitarastaja A. H. M. Puska, vakuutustarkastaja G. O. Rundman, kauppias A. J. Saarinen, puuseppä V. Saastamoinen, ekonomi J. V. Saraste, toimitusjohtaja K. R. Selin, myyjätär A. Sundell, prokuristi C. M. Sundström, asiamies V. M. Tammilehto, puoluesihteeri T. F. Tarponen, ekonomi K. V. Teittinen, pankinjohtaja K. W. S. von Troil ja rautatievirkaillija N. T. Vuori.

Luokitustoimikunnan asettaminen. Maataloustuotteiden luovutusvelvollisuudesta kesäkuun 5 p:nä 1947 annetun valtioneuvoston päätöksen edellyttämään luokitustoimikuntaan ²⁾ valittiin puheenjohtajaksi työnjohtaja P. Karvia sekä jäseniksi toimittaja H. Lehti, toimitsija P. Lehto, työnjohtaja T. Merilaita ja maanviljelijä K. Söderberg.

Eräiden komiteain ja toimikuntain täydentäminen. Sen jälkeen kun Suomen pankille oli myyty ³⁾ tontti eduskuntatalon välittömästä läheisyydestä, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ valita lakitieteen tohtori U. Kekkosen Suomen pankin edustajana eduskuntatalon ympäristön asemakaavoittamista koskevia liikenne- ym. kysymyksiä selvittelevän ⁵⁾ asiantuntijakomitean jäseneksi.

Helsingin kaupungin historiatoimikunnan edesmenneen jäsenen professori K. V. Voionmaan tilalle valittiin ⁶⁾ uudeksi jäseneksi filosofian tohtori H. T. Waris.

Jäsenten valitseminen yksityisten laitosten hallintoelimiin. Alla mainittujen laitosten hallintoelimiin valittiin ⁷⁾ seuraavat henkilöt:

Taideteollisuuskeskuskoulun johtokuntaan v:ksi 1948 jäseniksi keramiikkataiteilija K. W. Ekholm ja filosofian tohtori A. R. Rinne sekä varajäseniksi ylijohdaja Y. J. Sade-niemi ja taiteilija K. T. Tapiovaara;

Stadion-säätiön edustajistoon v:ksi 1948—49 jäseniksi säästöpankinjohtaja T. N. Aro, rahatoimenjohtaja E. von Frenckell, toimittaja L. Hiekkala, taloudenhoitaja E. Kaukinen, peltiseppä T. A. Mustonen, kirvesmies K. R. Niemi, toimistoapulainen V. T. Ristell, kapteeni O. E. Salimäki, lainopillinen neuvonantaja A. Salmenkylä, liittosihteeri T. Salonen, kansiasihteeri K. W. Snellman, päätoimittaja P. Tervo, alilääkäri U. E. Tötterman, toimitusjohtaja T. Valanne ja viilaaaja O. J. Viander;

Svenska handelshögskolan säätiön valtuustoon v:ksi 1948—50 jäseneksi filosofian tohtori B. R. Nybergh;

Suomen taideakatemian isännistöön v:ksi 1948—52 jäseniksi rouva A. A. Keto ja tiedoituspäällikkö A. Voipio-Juvas; sekä

Selim Eskelinin säätiön johtokuntaan v:ksi 1948—50 jäseneksi opetus- ja sairaala-

¹⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 689 §. — ²⁾ S:n 18 p. kesäk. 401 §. — ³⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 69. —

⁴⁾ Kvsto 26 p. helmik. 140 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 107. — ⁶⁾ Kvsto 15 p. lokak. 543 §. —

⁷⁾ S:n 3 p. syysk. 425 § ja 17 p. jouluk. 688 §.

asianjohtaja J. W. Keto ja hänen kuolemansa jälkeen huoltopäällikkö K. Kulo sekä varajäseneksi professori T. E. Haapanen.

Oppikoulujen vanhempainneuvostot. Uudenmaan lääninhallituksen kehoituksesta kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁾ Kulosaaren yhteiskoululle, Lauttasaaren yhteiskoululle ja Svenska aftonläroverket i Helsingfors nimiselle oppikoululle viisijäsenisen vanhempainneuvoston kullekin elokuun 31 p:nä 1948 päättyväksi toimikaudeksi.

Erään Helsingin kolmannen suomalaisen tyttökoulun vanhempainneuvoston edesmenneen jäsenen samoin kuin Läroverket för gossar och flickor i Helsingfors nimisen oppikoulun eronneen jäsenen tilalle valittiin ²⁾ uudet jäsenet.

---

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 26 §, 15 p. lokak. 540 § ja 17 p. jouluk. 692 §. — ²⁾ S:n 12 p. helmik. 78 § ja 3 p. syysk. 424 §.

2. Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen kokoonpano. Kaupunginhallitukseen kuuluivat v. 1947 kaupunginjohtajana varatuomari E. Hj. Rydman sekä apulaiskaupunginjohtajina rahatoimenjohtajana insinööri E. von Frenckell, kiinteistöjohtajana sähkötekniikko V. V. Salovaara, teknillisenä johtajana insinööri R. J. M. Granqvist ja opetus- ja sairaala-asiaintoimittajana filosofian kandidaatti J. W. Keto samoin kuin kaupunginvaltuuston valitsemina jäsenenä päätoimittaja L. E. Aho, kunnallisneuvos M. Hannula, toimitusjohtaja K. Huhtala, Suomen kunnantyöntekijäin liiton puheenjohtaja J. A. Kivistö, kanslianeuvos G. M. Modeen, filosofian tohtori B. R. Nybergh, filosofian maisteri P. B. J. Railo, toimittaja K. Y. Räisänen ja toimitsija U. W. Väre.

*Kaupunginkanslia*¹⁾). Kaupunginsihteerinä toimi filosofian maisteri E. J. Waronen, apulaiskaupunginsihteerinä filosofian maisterit G. V. Brotherus ja A. I. L. Danielson ja varatuomarit A. A. Blomberg ja J. Ståhlberg sekä viimeksi mainitun erottua virastaan varatuomari T. S. Törnblom, kansliasihteerinä varatuomarit P.-E. Gustafs, S. Hellevaara ja E. K. Uski, kirjaajana rouva B. Adolfsson ja kanslistina rouva T. T. Hyyrynen. Kaupunginkanslian henkilökuntaan kuului lisäksi 9 vakinaista toimistoapulaista.

*Painatus- ja hankintatoimisto*²⁾). Vuoden alusta perustetun painatus- ja hankintatoimiston henkilökuntaan kuuluivat toimistopäällikkö T. J. Artman, painatusosaston esimies V. J. F. Stenman, hankintaosaston esimies A. M. Aalto, 4 toimistoapulaista, 2 painajaa ja konttorikoneiden hoitaja.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston henkilökunnan³⁾ muodostivat kaupunginlakimies E. R. Cavonius, kaupunginasiamies E. Elfvingren ja lainopilliset apulaiset varatuomari O. A. Seppä ja hovioikeuden auskultantti V. K. Saarinen, kirjaaja A. A. Kaipainen ja 2 toimistoapulaista.

Kaupunginhallituksen kokoukset. Kaupunginhallituksella oli kertomusvuonna 63 ja sen yleisjaostolla 53 kokousta. Pöytäkirjain yhteenlaskettu pykäläluku oli 9 862, siitä hallituksen yleisten kokousten 3 023 ja sen yleisjaoston 6 839, joista viimeksi mainituista verotusasioita koski 5 516. Lähetettyjen kirjelmien luku oli 2 974, mistä verotusasiakirjeitä 1 977.

Kaupunginhallituksen vuoden varrella käsittelemistä asioista mainittakoon tässä seuraavat:

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginhallitus, kaupunginkanslia ja asiamiesosasto

Kaupunginhallituksen kokoukset ym. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ pitää varsinaiset kokouksensa torstaisin klo 15.30, kesäkautena klo 15, ja ylimääräisiä kokouksia tarpeen vaatiessa. Yleisjaoston kokoukset päätettiin pitää keskiviikkoisin. Juhla- tai pyhäpäivän sattuessa päätettiin kokoukset pitää kaupunginhallituksen kulloinkin määräämänä päivänä. Varsinaisten kokousten samoin kuin samalla viikolla pidettyjen ylimääräisten ko-

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 106. — ²⁾ S:n s. 108. — ³⁾ S:n s. 107. — ⁴⁾ Khs 9 p. tammik. 57 § ja 5 p. kesäk. 1392 §.

kousten pöytäkirjat oli pidettävä julkisesti nähtävinä kaupunginkansliassa kokousta seuraavan viikon torstaina klo 15. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että kokoontumisajasta oli kuulutettava.

Kaupunginhallituksen pöytäkirjain tarkastajiksi valittiin ¹⁾ teknillinen johtaja ja kaupunginhallituksen jäsen Hannula sekä heidän varamiehikseen kiinteistöjohtaja ja kaupunginhallituksen jäsen Nybergh. Yleisjaoston pöytäkirjain tarkastajaksi määrättiin ²⁾ kiinteistöjohtaja V. V. Salovaara.

Vakuusasiakirjain tarkastus. Kaupunginhallituksen jäsenet Kivistö, Modeen ja Väre määrättiin ³⁾ kertomusvuonna toimittamaan kaupunginhallituksen ohjesäännön 28 §:n 2 momentin edellyttämät hallituksen hoidossa olevien vakuusasiakirjojen tarkastukset.

Rahatoimiston varain hoidon valvonta. Kaupunginhallituksen jäsenet Huhtala ja Kivistö määrättiin ⁴⁾ kertomusvuonna toimittamaan kaupunginhallituksen ohjesäännön 28 §:n 1 momentissa mainitut rahatoimiston varain hoitoa koskevat tarkastukset.

Kaupunginhallituksen edustajat lautakunnissa, johtokunnissa ym. Kaupunginhallituksen edustajiksi valittiin ⁵⁾ rahatoimenjohtaja huoltolautakuntaan, Tervalammen työlaitoksen johtokuntaan, urheilu- ja retkeilylautakuntaan ja elintarvikekeskuksen lautakuntaan; kiinteistöjohtaja asutuslautakuntaan, kiinteistölautakuntaan, liikennelaitoksen lautakuntaan ja teurastamolautakuntaan; teknillinen johtaja palkkalautakuntaan, väestösuojelulautakuntaan, yleisten töiden lautakuntaan, satamalautakuntaan ja teknillisten laitosten lautakuntaan; opetus- ja sairaala-asiajn johtaja sairaalalautakuntaan, suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan, ammattiopetuslaitosten johtokuntaan ja kirjastolautakuntaan; kaupunginhallituksen jäsen Aho oikeusapulautakuntaan, suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan ja musiikkilautakuntaan; jäsen Hannula huoltolautakunnan jaostoon, joka päättää täyden köyhäinhoidon varaan joutuneen henkilön omaisuuden haltuunottamisesta ja käyttämisestä hoidon korvaamiseen, kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevan työlaitoksen johtokuntaan, työtupien johtokuntaan ja kotitalouslautakuntaan; jäsen Kivistö huoltolautakunnan köyhäinhuolto-osastoon, irtolaishuolto-osastoon ja alkoholistihuolto-osastoon, lastensuojelulautakuntaan ja sen erityishuolto-osastoon ja työhuolto-osastoon sekä lastensuojelulaitosten alaisissa laitoksissa toimivien kansakoulujen johtokuntaan; jäsen Modeen työnvälityslautakuntaan, työasiainlautakuntaan ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan; jäsen Nybergh palolautakuntaan ja ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan; jäsen Railo kansanhuoltolautakuntaan ja lastentarhain johtokuntaan; jäsen Räisänen huoneenvuokralautakuntaan, raittiusvalistuslautakuntaan ja museolautakuntaan; sekä jäsen Väre terveydenhoitolautakuntaan, huoltolautakunnan hallinto-osastoon sekä lastensuojelulautakunnan turvattomien lasten huolto-osastoon ja suojeluskavatusosastoon.

Laskujen ym. hyväksyminen. Kaupunginsihteeri E. J. Waronen ja hänen estyneenä ollessaan apulaiskaupunginsihteerit A. A. Blomberg tai G. V. Brotherus valtuutettiin ⁶⁾ kertomusvuonna ja v:n 1948 aikana hyväksymään kaupunginkanslian laskut ja muut maksettaviksi aiotut asiakirjat.

Kaupunginkanslian kirjaaja B. Adolfsson valtuutettiin ⁷⁾ vastaanottamaan ja kuittaamaan kaupunginkanslialle osoitetut kirjatut postilähetykset.

Kaupunginvaltuuston asiakirjojen käännöspalkkio. Yleisjaosto päätti ⁸⁾ vahvistaa palkkion kaupunginvaltuuston asiakirjain kääntämisestä ruotsiksi 200 mk:ksi asiakirjan paineulta sivulta tavallisesta tekstistä sekä 500 mk:ksi sivulta ohjesääntö- tai vastaavasta tekstistä.

Kaupunginhallituksen ja kaupungin lautakuntain yhteistyö. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ ilmoittaa kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille, että niiden oli ennen kokoustaan lähetettävä esityslista kaupunginhallituksen edustajalle, kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle sekä kokouksen jälkeisenä päivänä esityslistaan liittyvä päätösluettelo kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle. Jos pöytäkirja valmistui kolmantena päivänä kokouksen jälkeen, mihin oli pyrittävä, ei päätösluetteloa tarvinnut lähettää, vaan oli jäljennös pöytäkirjasta lähetettävä kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle. Ellei pöytäkirja valmistunut

¹⁾ Khs 9 p. tammik. 56 §. — ²⁾ Khn jsto 22 p. tammik. 5 123 §. — ³⁾ Khs 9 p. tammik. 61 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. tammik. 60 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. tammik. 58 §. — ⁶⁾ Khn jsto 8 p. tammik. 5 046 § ja 17 p. jouluk. 6 264 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. syysk. 5 903 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 5 557 §. — ⁹⁾ Khs 9 p. tammik. 59 §.

mainitussa ajassa, oli jäljennös siitä, niin pian kuin se valmistui, lähetettävä kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle.

Kaupunginhallituksen diaarioon merkittyjen ratkaisemattomien asiain luettelot tarkastettiin ¹⁾, minkä ohessa kaupunginhallitus päätti kehoittaa kiinteistölautakuntaa kiinnittämään erikoista huomiota siihen, että lautakunnalle ennen heinäkuun 1 p:ää 1946 lausuntoa varten lähetetyt asiat mahdollisimman pian palautettiin kaupunginhallitukselle lautakunnan lausunnon ohella.

Kaupunginjohtajat. Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että kertomusvuoden aikana kaupunginjohtajan sijaisena hänen estyneenä ollessaan toimii rahatoimenjohtaja, rahatoimenjohtajan sijaisena kaupunginjohtaja, kiinteistöjohtajan sijaisena rahatoimenjohtaja, teknillisen johtajan sijaisena kiinteistöjohtaja ja opetus- ja sairaala-asiain johtajan sijaisena teknillinen johtaja. Samalla kaupunginhallitus päätti, että kaupunginjohtajan estyneenä ollessa toimii kokousten puheenjohtajana virassa vanhin apulaiskaupunginjohtaja.

Kiinteistöjohtaja V. V. Salovaaralle myönnettiin ³⁾ sairauslomaa toukokuun 23 p:stä kesäkuun 22 p:ään.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kaupunkien kunnallislain 32 §:n mukaisesti julistaa opetus- ja sairaala-asiain johtajan viran haettavaksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hankkia niiden kaupunginjohtajien ja apulaiskaupunginjohtajien valokuvat, joiden muotokuvia ei ollut kaupungin puolesta maalautettu, sekä antaa asian toimeenpanon painatus- ja hankintatoimiston tehtäväksi.

Edesmenneen opetus- ja sairaala-asiain johtajan J. W. Kedon muotokuva päätettiin ⁶⁾ maalauttaa.

Kaupunginvaltuuston istuntosali. Kaupunginvaltuuston istuntosalin siivouksesta päätettiin ⁷⁾ suorittaa siivoaja H. Holmqvistille kaupunginvaltuuston palkkiomäärärahasta 1 500 mk:n suuruisin kuukausipalkkio ilman kalliinajanlisäystä. Sen jälkeen kun siivoaja Holmqvistille oli myönnetty ⁸⁾ ero mainittujen tehtävien hoitamisesta heinäkuun 16 p:stä lukien yleisjaosto päätti ⁹⁾ ottaa rouva V. Huuskosen kaupunginvaltuuston huoneiston siivoojaksi heinäkuun 24 p:stä alkaen 3 000 mk:n suuruisin kuukausipalkkioin. V:n 1948 tammikuun 1 p:stä lukien päätettiin ¹⁰⁾ istuntosalin siivoojaksi ottaa rouva H. Salin 3 500 mk:n kuukausipalkkioin.

Kaupunginkanslian viranhaltijat. Rahatoimenjohtajan sihteerinä toimivan apulaiskaupunginsihteerin virka päätettiin ¹¹⁾ julistaa haettavaksi.

Apulaiskaupunginsihteerin J. Ståhlbergin tultua ¹²⁾ nimitetyksi palkkalautakunnan toimiston toimistopäällikön virkaan valittiin ¹³⁾ täten avoimeksi tulleeseen apulaiskaupunginsihteerin virkaan lokakuun 16 p:stä lukien kiinteistösihteerin T. S. Törnblom.

Kaupungin virastojen ja laitosten rationalisoimisesta huolehtivan tilapäisen viranhaltijan toimeen valittiin ¹⁴⁾ ekonomi R. I. Oksanen 10 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin tammikuun 1 p:stä 1948 lukien.

Kaupunginkanslian palveluksessa toimivat kertomusvuoden varrella seuraavat tilapäisen työvoiman määrärahasta palkatut henkilöt: lääkintöneuvos H. Lavonius ⁷⁾, notaarina R. O. Parviainen ⁷⁾, toimistoapulaisina M. E. Ivalo ⁷⁾, M. E. Karkinen ¹⁵⁾, A. Lyly ⁷⁾, harjoittelijana A. Kaunisto ¹⁶⁾, vahtimestarina J. Tuuhas ⁷⁾, läheteinä L. Airamo ¹⁷⁾, S. Fahlström ¹⁸⁾, H. Helenius ⁷⁾, U. Hovi ¹⁷⁾, S. Huuskonen ¹⁹⁾ ja E. Paasonen ²⁰⁾ sekä siivoojina S. Salenius ⁷⁾ ja A. Westerberg ⁷⁾.

V:n 1948 alusta lukien toistaiseksi ja enintään mainitun vuoden loppuun päätettiin ²¹⁾ kaupunginkanslian palveluksessa pitää seuraavat tilapäiset viranhaltijat: apulaiskaupunginsihteerin A. I. L. Danielson, lääkintöneuvos H. Lavonius, harjoittelija A. Kaunisto, vahtimestari J. Tuuhas, lähetit L. Airamo, S. Huuskonen ja E. Laaksonen sekä siivoojat S. Salenius ja A. Westerberg.

¹⁾ Khs 5 p. kesäk. 1 390 § ja 18 p. jouluk. 2 910 §. — ²⁾ S:n 9 p. tammik. 55 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 1 321 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. marrask. 2 606 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. marrask. 2 612 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. marrask. 2 611 §. — ⁷⁾ Khn jsto 2 p. tammik. 5 001 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. heinäk. 5 762 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. heinäk. 5 795 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. jouluk. 6 313 §. — ¹¹⁾ Khs 24 p. huhtik. 1 015 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. elok. 1 988 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. lokak. 2 297 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. marrask. 2 743 § ja khn jsto 23 p. jouluk. 6 285 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto 4 p. maalisk. 5 346 §. — ¹⁶⁾ S:n 26 p. marrask. 6 172 §. — ¹⁷⁾ S:n 4 p. maalisk. 5 339 §. — ¹⁸⁾ S:n 21 p. toukok. 5 572 §. — ¹⁹⁾ S:n 30 p. huhtik. 5 508 §. — ²⁰⁾ S:n 10 p. syysk. 5 889 §. — ²¹⁾ S:n 23 p. jouluk. 6 285 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ määrätä kiinteistölautakunnan sihteerin T. S. Törnblomin hoitamaan apulaiskaupunginsihteerin J. Ståhlbergin eron johdosta avoimeksi tullutta apulaiskaupunginsihteerin virkaa edelleen syyskuun 1 p:stä lukien kunnes virka oli täytetty ja siihen valittu ryhtynyt sitä hoitamaan. Kiinteistölautakunnan sihteerin virkaa mainittuna aikana määrättiin hoitamaan kiinteistötoimiston notaari E. A. Ruutu.

Yleisjaosto päätti ²⁾ myöntää kaupunginkanslian toimistoapulaiselle M. I. Hukka-taipaleelle eron virastaan ja siirtää hänet tilapäiseksi toimistoapulaiseksi rahatoimistoon tehtävänään hoitaa leski- ja orpoeläkekassaa tammikuun 1 p:stä 1948 lukien.

Toimistoapulaisille M. E. Ivalolle ³⁾ ja T. T. Ojoselle ⁴⁾ myönnettiin virkaero huhtikuun 1 p:stä lukien ja vahtimestari U. A. Lekanderille ⁵⁾ kertomusvuoden toukokuun 5 p:stä lukien.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ myöntää kansliasihteerin E. K. Uskille virkavapautta maaliskuun 10 p:stä lukien siksi ajaksi, jolloin hän toimi kansanhuollon johtajana sekä määrätä kansliasihteerit S. Hellevaaran ja P.-E. Gustafsin hoitamaan mainittuna aikana omien toimiensa ohella kansliasihteerin Uskille kuuluneet tehtävät siten, että kansliasihteerin Hellevaara toimi sihteerinä teknillisten laitosten lautakunnassa ja kansliasihteerin Gustafsin palolautakunnassa.

Apulaiskaupunginsihteerin J. Ståhlbergille päätettiin ⁷⁾ myöntää edelleen virkavapautta tammikuun 1 p:stä helmikuun 15 p:ään kaupungin viranhaltijain palkkojen uudelleenjärjestelyn valmistelun jatkamista varten sijaisenaan kiinteistölautakunnan sihteerin T. S. Törnblom ja tämän sijaisena kiinteistötoimiston notaari E. A. Ruutu. Sitten kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ määrätä apulaiskaupunginsihteerin Ståhlbergin hoitamaan palkkalautakunnan toimiston toimistopäällikön virkaa ja myöntää hänelle tätä tarkoitusta varten virkavapautta apulaiskaupunginsihteerin tehtävistä helmikuun 16 p:stä syyskuun 15 p:ään edellä mainituin viransijaisin.

Kaupunginkanslian toimistoapulaisille M. E. Ivalolle ja T. T. Ojoselle päätettiin ⁹⁾ myöntää palkatonta virkavapautta helmikuun 16 p:stä lukien siksi ajaksi, jolloin he hoitivat palkkalautakunnan toimistossa avoinna olevia virkoja.

Sairaslomaa myönnettiin vahtimestari E. Niemuralle ¹⁰⁾ elokuun 7 p:stä 31 p:ään sijaisenaan vahtimestari P. E. Aspelin ja vahtimestari J. Tuuhakselle ¹¹⁾ toukokuun 21 p:stä heinäkuun 31 p:ään.

Kaupunginkanslian vahtimestareille P. E. Aspelinille ja E. Niemuralle päätettiin ¹²⁾ suorittaa kaupunginhallituksen määrärahasista Autokulut kummallekin 1 500 mk:n suuruisen kuukausipalkkio siitä, että he toimivat kaupunginhallituksen autojen kuljettajina.

Vahtimestarien virkapuvut. Kaupunginkanslian ylivahtimestari R. W. Ahlholmille sekä vahtimestareille P. E. Aspelinille, L. E. Modeenille, E. Niemuralle ja J. Tuuhakselle sekä kaupunginhallituksen asiamiesosaston vahtimestarille E. A. Gröndahlille päätettiin ¹³⁾ tilata virkapuvut ja myönnettiin ¹⁴⁾ tästä johtuneiden kustannusten peittämiseen 51 750 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Vahtimestarien käteiskassa. Kaupunginkanslian ylivahtimestarin R. W. Ahlholmille hoidossa olevan käteiskassan määrä päätettiin ¹⁵⁾ korottaa 5 000 mk:sta 8 000 mk:aan.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston viranhaltijat. Avoinna olevaan ja haettavaksi julistettuun kaupunginhallituksen asiamiesosaston lainopillisen apulaisen virkaan valittiin ¹⁶⁾ maaliskuun 3 p:stä lukien varatuomari O. A. Seppä. Edellä mainittuun päätökseen oli eräs viran hakijoista hakenut lääninhallitukselta muutosta huomauttaen, että kaupungille oli edullisinta, että hakijoista nimitetään virkaan henkilö, jolla on suurimmat ansiot ja suurin kokemus asianajajana, mitä näkökohtaa valittajan mielestä ei ollut otettu huomioon virkaa täytettäessä. Kaupunginhallitus päätti ¹⁷⁾ asiasta lääninhallitukselle annettavassa selityksessään huomauttaa, että hallitusmuodon 86 §:n säännös virkaylennysperusteista ei yleensä koske kunnallisia toimia, vaan on kunta oikeutettu täyttävänsä

¹⁾ Khs 4 p. syysk. 2 006 §. — ²⁾ Khs jsto 23 p. jouluk. 6 290 §. — ³⁾ S:n 2 p. huhtik. 5 434 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. huhtik. 5 433 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. huhtik. 5 508 §. — ⁶⁾ Khs 6 p. maalisk. 617 §. — ⁷⁾ Khs 30 p. tammik. 265 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. helmik. 513 §, 8 p. toukok. 1 062 § ja 31 p. heinäk. 1 778 §; ks. tämän kert. I osan s. 4. — ⁹⁾ Khs 20 p. helmik. 513 §; ks. tämän kert. I osan s. 4. — ¹⁰⁾ Khs jsto 7 p. elok. 5 821 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. toukok. 5 603 § ja 17 p. heinäk. 5 782 §. — ¹²⁾ S:n 23 p. jouluk. 6 285 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. huhtik. 5 472 § ja 30 p. huhtik. 5 518 §. — ¹⁴⁾ Khs 25 p. syysk. 2 161 §. — ¹⁵⁾ S:n 9 p. tammik. 62 §. — ¹⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 568 §. — ¹⁷⁾ S:n 17 p. huhtik. 961 §.

kunnallisen toimen valitsemaan siihen sen, jota kunta pitää sopivana, edellyttäen, että hän täyttää säädetyt pätevyys ehdot. Näin ollen ja koska valittaja ei edes ollut väittänyt, ettei toimeen valittu olisi siihen pätevä, kaupunginhallitus päätti anoa, että valitus lakiin perustumattomana hylättäisiin. Samalla kaupunginhallitus päätti määrätä varatuomari Sepän virkaa toimittavana edelleenkin maaliskuun 1 p:stä lukien hoitamaan lainopillisen apulaisen virkaa siihen saakka kunnes valitus asia oli lopullisesti ratkaistu sekä oikeuttaa hänet saamaan toimeen kuuluvaa peruspalkkaa vastaavan palkkion. Sittemmin merkittiin ¹⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen huhtikuun 25 p:nä antamallaan päätöksellä hylänneen edellä selostetun valituksen.

Sairaslomaa myönnettiin ²⁾ toimistoapulaiselle G. S. Estlanderille tammikuun 13 p:stä helmikuun 16 p:ään sijaisenaan neiti H. Berner.

Tilapäiseksi apulaisvahtimestariksi päätettiin ³⁾ sallia ottaa kesäkuun 2 p:stä lukien koululainen A. Ripatti.

Kesälomat. Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajain sekä kaupunginkanslian ja kaupunginhallituksen asiamiesosaston viranhaltijain kesälomat vahvistettiin ⁴⁾.

Painatus- ja hankintatoimisto

Laskujen hyväksyminen. Painatus- ja hankintatoimiston toimistopäällikkö T. J. Artman tai hänen estyneenä ollessaan painatusosaston esimies V. J. F. Stenman valtuutettiin ⁵⁾ hyväksymään kertomusvuoden aikana aputileilta A.X.1, A.X.8, A.XXI.21, A.XXI.22 ja A.XXI.23 maksettavat laskut ja muut maksuasiakirjat.

Huoneisto. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ antaa kiinteistötoimiston talo-osaston tehtäväksi kunnostaa Sofiankadun 1:n kellarikerroksessa olevan huoneen painatus- ja hankintatoimiston konttorikoneiden hoitajan työhuoneeksi ja myöntää tarkoitukseen 310 000 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan.

Samoista käyttövaroista myönnettiin ⁷⁾, niitä ylittäen, yhteensä 73 500 mk painatus- ja hankintatoimiston varastotilan järjestämiseen Sofiankadun 1:ssä.

Käteiskassa ja ennakkovarat. Painatus- ja hankintatoimiston käytettäväksi päätettiin ⁸⁾ myöntää 1 000 mk:n suuruinen käteiskassa.

Painatus- ja hankintatoimiston ennakkovarojen määrä päätettiin ⁹⁾ korottaa 600 000 mk:sta 1 200 000 mk:aan.

Konttorikoneiden korjaus- ym. kustannusten tilittäminen. Painatus- ja hankintatoimisto oikeutettiin ¹⁰⁾ avaamaan talousarvion ulkopuolinen aputili muiden laitosten kuin kaupunginkanslian ja rahatoimiston konttorikoneiden korjausten ja koneisiin tarvittavien osien laskutusta varten.

Painatus- ja sidontamenojen supistaminen. Painatus- ja hankintatoimiston kiinnitettyä kaupunginhallituksen huomiota siihen, että kirjapainotyöntekijäin palkkojen korotuksen johdosta kaupungin painatus- ja sidontakustannukset jälleen tulisivat kohoamaan n. 5 000 000 mk, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kehoittaa kaikkia kaupungin virastoja ja laitoksia noudattamaan painatus- ja sidontatöissään mitä suurinta säästäväisyyttä. Kaupunginvaltuuston esityslistoja ja mietintöjä ei yleensä olisi jaettava kahta kertaa samoille henkilöille, joten näitä asiakirjoja ei olisi jaettava lautakunnan esityslistan liitteenä niille jäsenille, jotka aikaisemmin ovat saaneet asiakirjan kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen jäsenenä. Mainittuja asiakirjoja olisi muutenkin pyrittävä säästämään ja olisi niitä tilattava virastojen käyttöön vain välttämättömästi tarvittava määrä. Sidontatöissä olisi rajoitettava ehdottoman välttämättömään ja tyydyttävään mahdollisimman huokeaan sidontaan. Myöskin paperin ja muiden konttoritarvikkeiden käytössä on vältettävä tuhlausta. Lisäksi kaupunginhallitus korosti, että painatus- ja sidontatyötilaukset samoin kuin myös konttoritarviketilaukset on toimitettava kaupungin painatus- ja hankintatoimiston kautta.

¹⁾ Khs 21 p. elok. 1 919 §. — ²⁾ S:n 16 p. tammik. 170 § ja 23 p. tammik. 218 §. — ³⁾ Khn jsto 11 p. kesäk. 5 661 §. — ⁴⁾ Khs 14 p. toukok. 1 195 ja 1 196 § sekä khn jsto 21 p. toukok. 5 570 § ja 11 p. kesäk. 5 656 ja 5 658 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. tammik. 5 082 §. — ⁶⁾ Khs 20 p. maalisk. 746 ja 22 p. toukok. 1 261 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. toukok. 1 261 § ja khn jsto 3 p. jouluk. 6 208 §. — ⁸⁾ Khs 13 p. helmik. 438 §. — ⁹⁾ Khn jsto 4 p. kesäk. 5 648 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. huhtik. 5 475 §. — ¹¹⁾ Khs 27 p. maalisk. 802 §.

Kaupunginarkisto

Laskujen hyväksyminen. Kaupunginarkistonhoitaja R. N. Rosén ja hänen estyneenä ollessaan arkistonamanuenssi V. U. I. Mattila oikeutettiin ¹⁾ kertomusvuoden aikana hyväksymään kaupunginarkiston käytettävissä olevista määrärahoista maksettavat laskut ja muut maksuasiakirjat.

Käteiskassa. Kaupunginarkiston käteiskassan ylimmäksi määräksi vahvistettiin ²⁾ 1 000 mk.

Huoneisto. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ³⁾ yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 205 500 mk korjaustöiden suorittamista varten kaupunginarkiston huoneistossa.

Temppeliaukion kalliosuojan lämmittäminen. Kaupunginarkisto oikeutettiin ⁴⁾ palkkaamaan vahtimestari E. Parkkali huolehtimaan arkiston työhuoneeksi sisustetun Temppeliaukion kalliosuojan lämmityksestä.

Arkistoasiakirjain hoito-ohjeet. Kaupunginarkiston laatima ehdotus kunnallisten arkistojen hoitoa koskeviksi ohjeiksi hyväksyttiin ⁵⁾ ja lähetettiin kaikille kaupungin lautaja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille tiedoksi ja noudatettavaksi.

Rahatoimisto

Sotilasavustusosaston lakkauttaminen. Koska sotilasavustusosaston tähänastiset päätehtävät, nimittäin sotakuukausipalkkojen, huoltorahojen ja päivärahojen maksaminen, olivat toukokuun 3 p:nä 1947 annetulla lailla ja sitä täydentävällä toukokuun 9 p:nä annetulla asetuksella sotainvalidien ja heidän sekä kadonneiden ja kaatuneiden omaisten osalta siirtyneet kuukausipalkkalautakunnalta kaupunginhallituksen asetettavalle sotainvalidien huoltojaostolle, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾:

että rahatoimiston sotilasavustusosasto lakkautetaan kertomusvuoden heinäkuun 1 p:stä lukien ja että sen johtajalle E. F. Wredelle myönnetään hänen pyytämänsä ero mainitusta päivästä lukien;

että sotainvalidien huoltojaoston tehtäviä hoitamaan määrätään entisen sotilasavustusosaston viranhaltijat L. Blaschkov, G. Ekholm, S. Ekholm, A. Mäkeläinen, A.-L. Paloheimo, L. Pullinen, U. Stenius, S. Söderlund, V. Vaalakivi ja D. Östman enintään kertomusvuoden lokakuun loppuun saakka; sekä

että palkkojen ja muiden menojen maksamiseen saadaan käyttää entisen sotilasavustusosaston määrärahoja oikeuksin ylittää niitä tarpeen vaatiessa.

Maksumääräysten allekirjoittaminen. Rahatoimiston kirjanpito-osaston osastonpäällikkö V. O. Salmi oikeutettiin ⁷⁾ allekirjoittamaan maksumääräyksiä kaupunginkamreerin ohjeiden mukaan.

Laskujen hyväksyminen. Sotainvalidien huoltojaoston kanslianesimies S. Ekman valtuutettiin ⁸⁾ hyväksymään maksettavaksi mainitulle jaostolle osoitetut laskut sekä vastaanottamaan ja kuittaamaan saapuvat postilähetykset.

Viranhaltijat. Avoimna olevaan rahatoimiston kirjanpito-osaston osastonpäällikönvirkaan kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ siirtää elokuun 1 p:stä lukien veronkannantaosaston osastonpäällikön V. O. Salmen sekä julistaa samalla veronkannantaosaston osastonpäällikön viran haettavaksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että rahatoimiston yksi kassanhoitajanvirka, joka kaupungin viranhaltijain yleisen palkkojen järjestelyn yhteydessä oli muutettu 30 palkkaluokkaan kuuluvaksi pääkassanhoitajan viraksi, katsottiin olevan kassanhoitaja E. E. M. Väissin hoitama virka.

Toimistoapulaiselle M. Luukkoselle päätettiin ¹¹⁾ myöntää ero virastaan joulukuun 21 p:stä 1946 lukien ja määrättiin täten avoimeksi joutunutta virkaa hoitamaan rouva K. Lindholm.

¹⁾ Kkn jsto 15 p. tammik. 5 081 §. — ²⁾ Khs 2 p. tammik. 34 §. — ³⁾ S:n 18 p. syysk. 2 120 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. maalisk. 613 § ja 25 p. syysk. 2 154 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. maalisk. 614 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. elok. 1 849 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. elok. 1 850 §. — ⁸⁾ Khn jsto 10 p. syysk. 5 904 §. — ⁹⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 526 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. maalisk. 712 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. tammik. 24 §.

Sairaslomaa myönnettiin toimistoapulaiselle J. V. Bonsdorffille helmikuun 3 p:stä maaliskuun 2 p:ään sijaisenaan toimistoapulainen T. I. Halme¹⁾; toimistoapulaiselle M. K. Halmeelle v. 1946 joulukuun 5 p:stä 21 p:ään²⁾; toimistoapulaiselle I. Jaatiselle tammikuun 15 p:stä helmikuun 15 p:ään sijaisenaan toimistoapulainen T. Kyander ja tämän sijaisena toimistoapulainen L. Törnqvist³⁾; sekä toimistoapulaiselle L. H. Rehmoselle v:n 1946 joulukuun 26 p:stä kertomusvuoden helmikuun 25 p:ään sijaisenaan toimistoapulainen T. Saastamoinen ja tämän sijaisena toimistoapulainen D. Dahlin⁴⁾.

Palkkantomasta virkavapautta yksityisasiain hoitamista varten myönnettiin⁵⁾ v.t. apulaisvahtimestarille L. Seleniukselle helmikuun 10 p:stä maaliskuun 2 p:ään sijaisenaan A. Bollström.

Kirjanpito-osaston osastonpäällikön viran hoitamiseen kolmen kuukauden aikana osallistuneelle kirjanpitäjä H. E. Rönnergille päätettiin⁶⁾ myöntää osastonpäällikön ja kirjanpitäjän virkojen peruspalkkojen välinen erotus eli 12 000 mk rahatoimiston sääntöpalkkaisten virkain määrärahasta osastonpäällikön viran säästynyttä palkkaa käyttäen.

Kirjanpito-osaston osastonpäällikkö O. V. Salmi oikeutettiin⁷⁾ hoitamaan sivutointa lukuvuoden 1947/48 ajan.

Huoneisto. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ myöntää yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 79 566 mk muutostöiden suorittamista varten rahatoimiston huoneistossa.

Rahatoimiston sotilasavustusosaston käytössä ollut huoneisto Mariankadun 5:ssä päätettiin⁹⁾ varata yksinomaan rahatoimistoa varten heinäkuun 1 p:stä lukien.

Varastetun omaisuuden korvaaminen. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista, niitä ylittäen, myönnettiin toimistoapulaiselle U. Steniukselle 10 400 mk¹⁰⁾ ja lähetti A. Ruuhoselle 4 000 mk¹¹⁾ heiltä virantoimituksessa ollessaan varastetun yksityisomaisuuden korvaamiseen.

Erhelaskujen korvaaminen. Rahatoimiston kassanhoitajille v:n 1946 aikana sattuneiden erhelaskujen korvaamiseen myönnettiin¹²⁾ 22 226 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Tilastotoimisto

Arkistotilan järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti¹³⁾ myöntää yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 79 000 mk tilastotoimiston uuden arkistotilan järjestämistä varten Sofiankadun 4:ään.

Julkaisutoiminta. Kaupunginhallitus päätti¹⁴⁾, että Helsingin kaupungin kunnalliskalenterin seuraava vuosikerta julkaistaan vasta v:n 1948 alkupuolella ja lisäksi ilman tekstikappaleita.

Kaupunginhallitus päätti¹⁵⁾:

että tilastotoimiston toimittama Ulkomaan kauppa ja merenkulku niminen sarjajulkaisu julkaistaan v:sta 1947 lukien joka vuosi;

että siinä olevissa kaupungin tuontia ja vientiä osoittavissa päätaulukoissa 1 ja 2 poistetaan tavaranimikkeiden tekstit;

että mainitun julkaisun liitteenä julkaistaan tavaranimikkeiden luettelo suomen- ja ruotsinkielellä sekä yhdellä vieraalla kielellä, mikä liite voidaan painattaa yhdellä kerralla useita vuosikertoja varten; sekä

että v:n 1945 ja 1946 tilasto julkaistaan yhtenä kaksivuotisjulkaisuna yllä olevan suunnitelman mukaisesti.

Koska kaupungilla ei ollut mitään vierailia kielillä painettua teosta, joka olisi antanut täällä käyville ulkomaalaisille kunnallismiehille valaisevan kuvan kaupungin hallinnosta ja sen laitosten toiminnasta, kaupunginjohtajan mielestä oli välttämätöntä ryhtyä toimintateisiin mainitunlaisen teoksen aikaansaamiseksi. Teoksessa olisi aluksi selostettava kaupungin kehitystä ja laajenemista, minkä jälkeen siinä selostettaisiin väestö-, teollisuus- ym. oloja pääpiirteittäin käsityksen antamiseksi kaupunkiasutuksen luonteesta, hallinnon

¹⁾ Khs 20 p. helmik. 516 §. — ²⁾ S:n 2 p. tammik. 36 §. — ³⁾ S:n 30 p. tammik. 272 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. tammik. 222 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. helmik. 375 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 918 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. syysk. 2 055 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. lokak. 2 494 §. — ⁹⁾ Khn jsto 11 p. kesäk. 5 667 §. — ¹⁰⁾ Khs 14 p. toukok. 1 206 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 914 §. — ¹²⁾ S:n 10 p. huhtik. 883 §. — ¹³⁾ S:n 22 p. toukok. 1 261 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. huhtik. 967 § ja 30 p. lokak. 2 483 §. — ¹⁵⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 699 §.

järjestelyä, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimintaa, kiinteistöhallintoa, teknillisiä laitoksia ja katuja, satamaa, liikennelaitosta, rakennustoimintaa ja asutuskysymystä, opetustoimintaa ja sivistyslaitoksia, terveyden- ja sairaanhoitoa, huoltokysymyksiä, elintarvikekeskusta, torikauppaa ym., puistoja ja urheilua, muita virastoja sekä kaupungin talouden perusteita ja kehitystä. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ antaa tilastotoimiston toimistopäällikön O. Bruunin tehtäväksi ryhtyä laatimaan yllä selostetun suunnitelman mukaista teosta Helsingin kunnallishallinnosta.

Vuokratiedustelun toimittaminen. Sosiaaliministeriön sosiaalisen tutkimustoimiston esityksestä kaupunginhallitus päätti ²⁾ toimistolle ilmoittaa, että kaupunki suostuu puolestaan toimittamaan tutkimustoimiston ehdottaman vuokratiedustelun, joka käsittää samat pienet vuokratut asuinhuoneistot, joista oli kerätty tietoja v:n 1941 vuokralaskennan yhteydessä sekä v. 1946 ja 1947 valmistuneissa taloissa sijaitsevat samansuuruiset vuokratut asuinhuoneistot, minkä lisäksi kaupunginhallitus päätti esittää, että tiedustelu ulotettaisiin myös liitosalueelle. Tiedustelun toimittaminen päätettiin antaa tilastotoimiston tehtäväksi ja myönnettiin tarkoitusta varten 90 000 mk:n suuruinen määräraha kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Henkikirjoitusilmoitusten tilastollinen käsittely. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa tilastotoimiston käyttämään tilapäisen työvoiman määrärahaansa henkikirjoitusilmoitusten tilastollista käsittelyä varten tarvittavien kahden apulaisen palkkaamiseen 40 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin viiden kuukauden aikana.

Jätepaperin myynti. Tilastotoimisto oikeutettiin ⁴⁾ myymään painatus- ja hankintatoimiston välityksellä tarpeettomiksi havaitut julkaisut jättepaperina sovittuaan asiasta kaupunginarkistonhoitajan kanssa.

Halkotoimisto

Määrärahat. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntää ennakkona kaupunginkassasta yhteensä 376 500 000 mk halkotoimiston käytettäväksi kertomusvuonna maksettavia pystymetsä- ja hankintasopimusten maksuja, metsätyöpalkkoja, kuljetus- ja lastauspalkkoja sekä hankinta- ja jakeluvarastojen kustannuksia varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ myöntää ennakkona kaupunginkassasta 17 000 000 mk halkotoimistolle halkojen vaihdossa hiiliin saatujen kivihiilien sekä Maunulan sahan hinnan maksamista varten.

Polttopuun myyntihinnan korottaminen. Halkotoimiston esityksestä kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ anoa kansanhuoltoministeriöltä, että polttopuiden myyntihinnat korotettaisiin Helsingin kaupungissa omakustannushintaa vastaavaksi eli 765 mk:aan m³:ltä koivuhaloille ja että heinäkuun 1 p:nä voimaantuleva rahtilisa saataisiin kansanhuoltolautakunnan ns. pienkuluttajamyynnissä mainitusta päivästä lukien välittömästi perii ostajilta 40 mk:n suuruisena kuutiometriä kohden.

Kaupungin omille taloille ja laitoksille toimitettavien polttopuiden laskutushinnat päätettiin ⁸⁾ lokakuun 1 p:stä lukien määrätä seuraavan suuruisiksi: koivuhalot 900 mk/m³, havuhalot 880 mk/m³, sekahalot 850 mk/m³ ja polttopropsit 1 000 mk/m³. Mikäli puut ajettiin ja pilkottiin halkotoimiston toimesta oli edellä mainittuihin hintoihin lisättävä ajomaksuna 50 mk ja pilkkomismaksuna 80 mk m³:ltä.

Revisiolaitos

Viranhaltijat. Revisiotoimiston avoinna olevaan revisioapulaisenvirkaan valittiin ⁹⁾ sosionomi B. H. Kuhlberg.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ oikeuttaa revisiotoimiston palkkaamaan v:ksi 1948 yhden tilapäisen apulaisrevisiorin 24 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin, kaksi tilapäistä revisioapulaista 37 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin ja yhden tilapäisen siivoajan 56 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin.

¹⁾ Khs 30 p. lokak. 2 485 §. — ²⁾ S:n 30 p. lokak. 2 484 §. — ³⁾ S:n 13 p. maalisk. 690 §. — ⁴⁾ Khn jsto 5 p. marrask. 6 107 §. — ⁵⁾ Khs 16 p. tammik. 184 §, 6 p. helmik. 384 §, 20 p. helmik. 533 §, 27 p. maalisk. 816 §, 17 p. huhtik. 987 §, 22 p. toukok. 1 273 §, 19 p. kesäk. 1 543 § 28 p. elok. 1 983 §, 25 p. syysk. 2 176 §, 23 p. lokak. 2 396 §, 27 p. marrask. 2 758 § ja 30 p. jouluk. 2 994 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 869 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 637 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. lokak. 2 228 §. — ⁹⁾ Khn jsto 23 p. jouluk. 6 288 §. — ¹⁰⁾ Khs 25 p. syysk. 2 156 §.

Sen johdosta, että revisori A. E. Lindrothille oli myönnetty virkavapautta lokakuun 1 p:stä marraskuun 30 p:ään ja virkaero marraskuun 1 p:stä lukien määrättiin ¹⁾ täten avoimeksi tullutta revisorin virkaa lokakuun 1 p:stä lukien, kahden kuukauden ajaksi hoitamaan apulaisrevisori A. H. M. Kinnunen sijaisenaan revisioapulainen W. M. Wickberg.

Apulaisrevisori N. V. Puiston tultua valituksi revisorinvirkaan määrättiin ²⁾ täten avoimeksi tullutta apulaisrevisorin virkaa hoitamaan helmikuun 1 p:stä lukien revisioapulainen I. A. Ilvonen.

Apulaisrevisori A. H. M. Kinnusen tultua valituksi revisorinvirkaan määrättiin ³⁾ täten avoimeksi tullutta apulaisrevisorinvirkaa joulukuun 1 p:stä lukien hoitamaan v.t. apulaisrevisori W. M. Wickberg siihen asti kun virka vakinaisesti täytetään.

Sairaslomaa myönnettiin ⁴⁾ revisori A. E. Lindrothille helmikuun 10 p:stä maaliskuun 9 p:ään sijaisenaan apulaisrevisori A. H. M. Kinnunen ja tämän sijaisena revisioapulainen W. M. Wickberg.

Palkatonta virkavapautta myönnettiin ⁵⁾ revisori A. E. Lindrothille lokakuun 1 p:stä 31 p:ään.

Revisori E. M. J. Salokarille päätettiin ⁶⁾ myöntää virkavapautta täysin palkkaeduin Osloon ja Tukholmaan tehtävää kongressi- ja opintomatkaa varten elokuun 25 p:n ja syyskuun 2 p:n väliseksi ajaksi.

Kaupunginrevisori A. S. Törnqvist oikeutettiin ⁷⁾ kertomusvuoden aikana suorittamaan Savonlinnan, Oulun, Jyväskylän ja Raahan kaupunkien sekä Lauritsalan, Hyvinkään ja Grankullan kauppalain tilintarkastukset ja myönnettiin hänelle sitä varten palkatonta virkavapautta.

Revisori N. V. Puisto oikeutettiin ⁸⁾ seuraamaan huoltolainsäädännön opetusta yhteiskunnallisessa korkeakoulussa tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 8—10 sekä torstaisin klo 10—11 v:n 1947 loppuun saakka ehdoin, että hän korvasi täten menetetyt työajan suorittamalla vastaavasti työtä virka-ajan jälkeen kaupunginrevisorin osoittamissa tehtävissä.

Huoneisto. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää yleisten töiden päaluokkaan sisällyvistä käyttövaroistaan 59 000 mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi revisiotoimiston arkistohuoneen jakamista varten väliseinällä työhuoneeksi.

Suoritetut kassantarkastukset. Suoritetut kaupunginkassan vuosineljänestarkastukset merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

Viranhaltijain väärinkäytösten ilmoittaminen revisiotoimistolle. Kaupunginrevisori oli kaupunginhallitukselle lähettämässään kirjelmässä huomauttanut, että kaupungin viranhaltijat ja myös työntekijät saattoivat ajoittain osoittaa epärehellisyyttä tai väärinkäyttöä virka-asemaansa siten, että kaupungille koitui siitä vahinkoa. Samoin oli myös sattunut, että ulkopuolinen, joka ei ollut kaupungin palveluksessa, oli voinut varastaa tai vahingoittaa kaupungin omaisuutta ilman, että siitä oli tehty mitään ilmoitusta asianomaiselle lautakunnalle tai revisiotoimistolle. Sen johdosta, että tällaisten väärinkäytösten yhteydessä voi sattua, että asianomaisen esimies tai lautakunta ei ole valvontavelvollisuuksiaan hoitanut annettujen määräysten mukaisesti ja niin ollen mahdollisesti voi olla vastuuvollinen kaupungille siten syntyneestä vahingosta, olisi tärkeätä, että tällaisista tapauksista aina tulisi ilmoitus, ei ainoastaan asianomaiselle esimiehelle ja lautakunnalle, vaan myös revisiotoimistolle. Tällainen ilmoitusvelvollisuus ei tietenkään vapauttaisi asianomaisia suorittamasta väärinkäytöksestä aiheutuvia selvitystöitä. Siitä olisi se hyöty, että kaupungin revisiotoimisto saisi tilaisuuden, mikäli sen tarkastava revisori ei itse ole esille tullutta epäkohtaa huomannut, harkintansa mukaan aikaisemmin ja tehokkaammin kuin tähän asti puuttua asiaan. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ tämän johdosta kehoittaa kaikkia kaupungin viranomaisia menettelemään kaupunginrevisorin kirjelmässä esitetyllä tavalla.

Tilityksiin liitetyt valtakirjat. Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen kiertokirje joulukuun 16 p:ltä 1946, jossa kehoitettiin huolehtimaan siitä, että lääninkonttorille lähetettyihin tilityksiin liitetyt valtakirjat olisivat täydelliset.

¹⁾ Khs 2 p. lokak. 2 206 §. — ²⁾ S:n 20 p. helmik. 511 §. — ³⁾ S:n 27 p. marrask. 2 747 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. helmik. 425 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. syysk. 2 160 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. elok. 1 977 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. huhtik. 877 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. tammik. 262 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. lokak. 2 205 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. tammik. 211 §, 29 p. toukok. 1315 §, 28 p. elok. 1 976 § ja 20 p. marrask. 2 683 §. — ¹¹⁾ Khs 23 p. tammik. 214 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. tammik. 29 §.

Kaupungin hallinnon ja tilien tarkastuksen järjestäminen. Asianomaisille lauta- ja johtokunnille päätettiin¹⁾ antaa tarpeelliset tiedot vuositilintarkastajain ilmoituksesta puheenjohtajansa, varapuheenjohtajansa ja sihteerinsä valitsemisesta sekä vuositilintarkastajain jakautumisesta viiteen jaostoon eri hallinnonhaarain yksityiskohtaista tarkastamista varten. Samalla kaupunginhallitus päätti, että lauta- ja johtokuntien esityslistat on lähetettävä vuositilintarkastajain asianomaisille jaostojen jäsenille vain sikäli kuin ne monistetaan vahapaperia käyttäen.

Kalustoesineiden poistaminen irtaimistoluetteloista. Kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön 47 §:n 3 momentin mukaan on irtain omaisuus kalenterivuoden lopulla laitoksen tai lautakunnan toimesta inventoitava ja irtaimistoluettelo tarkistettava, jolloin samalla on merkittävä, mitkä esineet iän ja kulumisen johdosta ovat siinä määrin menettäneet arvonsa, että ne olisi luettelosta poistettava. Tällainen poistaminen ei kuitenkaan saa tapahtua, ennen kuin kaupungin irtaimen omaisuuden inventaajat revisiotoimiston ehdotuksesta ovat toimenpiteen hyväksyneet. Mainitun työn yksinkertaistamiseksi kaupunginreviisori oli ehdottanut, että kassa- ja tililaitoksen johtosäännön edellä selostettuja määräyksiä sovellettaisiin siten, että laitokset ja lautakunnat saisivat kirjoittaa valmiiksi irtaimistoluettelonsa ja tehdä niihin asianmukaiset merkinnät esineiden poistamisesta, minkä jälkeen tarkastava revisiisori ja kaupunginvaltuuston valitsema irtaimen omaisuuden tarkastaja paikan päällä toteaisivat, onko luettelo asianmukaisessa kunnossa. Mikäli tarkastuksessa havaitaan, että esineitä olisi aiheettomasti poistettu tai uusia esineitä ei luetteloon ole merkitty, olisi siihen tehtävä asianomaiset muutokset. Poistetuista esineistä olisi varsinaisen kalustoluettelon ohella siinä tapauksessa, että esineillä on vielä romuarvoa, vielä pidettävä jonkinlaista luetteloa tai kirjanpitoa, minkä järjestämisestä olisi neuvoteltava revisiotoimiston asianomaisen revisiisorin kanssa. Poistettujen esineiden siirtäminen keskusvarastoon olisi suotavaa. Lisäksi olisi poistetun irtaimen omaisuuden siirtämisessä keskusvarastoon tai toisen hallintoelimen huostaan tehtävä tilimerkintä ja luettelo tästä omaisuudesta annettava inventtaajalle. Kaupunginhallitus päätti²⁾ saattaa kaupunginreviisorin yllä olevan ehdotuksen kaikkien kaupungin lautakuntien ja virastojen tietoon noudatettavaksi ohjeena irtaimistoluetteloiden laatimisessa.

Irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomus. V. 1946 suorittamissaan tarkastuksissa irtaimen omaisuuden tarkastajat olivat todenneet, että kaupungin irtainta omaisuutta ja varastoja oli yleensä huolella hoidettu. Virastoissa ja kaupungilla oleva kaupungin irtain omaisuus oli luetteloihin merkitty, luettelot hyvin pidetty ja tehtyihin poistoihin oli ollut pätevät syyt. Tarkastajilla oli kuitenkin ollut aihetta eräisiin huomautuksiin. Niinpä kaupungin laitosten hallussa oli paljon sellaista romua, joka eräissä tapauksissa saattoi vuodesta toisen maata samalla paikalla vailla käyttömahdollisuutta. Tällaisen romun myyminen olisi aiheellista. Samoin oli eräiden laitosten ullakoilla ja varastosuojissa sellaista kalustoa, jota asianomainen laitos ei tullut tarvitsemaan. Kyseessä olevien esineiden siirtämistä toisten laitosten käyttöön tai myymistä voitaisiin pitää tarkoituksenmukaisena toimenpiteenä. Eräissä laitoksissa oli vieläkin havaittu olevan joitakin konttori- ja ompelukoneita, joiden numeroita ei aikaisemmin annettujen ohjeiden mukaisesti ollut merkitty kalustoluetteloon. Lisäksi tarkastajat huomauttivat, että eräissä opetuslaitoksissa oli opetuskaluston ja työvälineiden järjestelyssä ja luetteloinnissa havaittu olevan korjattavia puutteellisuksia.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ saattaa irtaimen omaisuuden tarkastajain tekemät, yllä mainitut huomautukset kaikkien kaupungin lauta- ja johtokuntien sekä revisiotoimiston tietoon ja varteenotettaviksi.

Verotusvalmisteluvirasto

Töiden järjestely. Jotta verotusvalmisteluviraston lisääntyneet työt voitaisiin saada hoidetuiksi, virasto oli tehnyt ehdotuksen vuorotyöjärjestelmän käytäntöönottamisesta. Koska kuitenkin nyttemmin erinäisin järjestelytoimenpitein ja pääasiallisesti viraston käyttöön hankittujen uusien konttorikoneiden ansiosta työt oli saatu toistaiseksi joustavimmiksi, verotusvalmisteluvirasto ilmoitti päättäneensä luopua suunnitellusta vuorotyöjärjestelmästä. Ilmoitus merkittiin⁴⁾ tiedoksi.

¹⁾ Khs 29 p. toukok. 1 318 §. — ²⁾ S:n 9 p. tammik. 63 §. — ³⁾ S:n 8 p. toukok. 1 064 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 781 §.

Aputoimistojen lakkauttaminen. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ että verotusvalmisteluviraston Lauttasaaren ja Munkkiniemen aputoimistot lakkautetaan kesäkuun 1 p:stä lukien.

Verotusvalmisteluviraston Oulunkylässä sijaitseva aputoimisto päätettiin²⁾ lakkauttaa helmikuun 1 p:stä lukien ja sen toimistohenkilökunta siirtää verotusvalmisteluviraston päätoimistoon.

Virastossa tapahtuneet väärinkäytökset. Merkittiin³⁾ tiedoksi verotusvalmisteluviraston ilmoitus, että liiketarkkaajat R. O. Niku-Paavola ja K. K. Sinivuori sekä osastonjohtajat S. Saaresmaa ja I. J. Tarpila olivat syyllistyneet erinäisiin väärennyksiin ja lahjusten vastaanottamiseen, julistettu vangituiksi ja passitettu Helsingin lääninvankilaan. Kaupunginhallitus päätti tehdä asiasta ilmoituksen kaupunginvaltuustolle saatuaan siitä lisäselvitystä.

*Viranhaltijain ja työntekijäin työjärjestely-, palkka-
ym. kysymykset*

Työaika. Kaupunginvaltuuston päätettyä⁴⁾ tehdä virkasäännön 13 §:ään sellaisen muutoksen, että viranhaltijain tehokas työaika syyskuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n välisenä aikana oli oleva 7 tuntia, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina 5 tuntia, kaupunginhallitus päätti⁵⁾:

että virkasäännön 13 §:n 1 momentissa tarkoitettujen virastojen työaika maaliskuun 1 p:stä 1947 alkaen toistaiseksi ja erikseen myönnettävin poikkeuksin oli oleva klo 8.45—16.15 paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8.45—14.15, sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.45—15.45, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8.45—13.15 ja että työajan sai keskeyttää puolen tunnin pituinen ruokailutauko;

että tilastotoimiston työaika oli edellä olevasta poikkeavasti syyskuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.30—16.30 ja kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.30—16, jolloin ruokailutauko oli tunnin pituinen, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina syyskuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.30—13.45, jolloin pidettiin neljännestunnin pituinen kahvitauko ilman poistumisoikeutta virastosta sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.30—12.30, jolloin ei ollut ruokailu- eikä kahvitaukoa;

että ruokailu oli kaikissa virastoissa edelleenkin järjestettävä siten, ettei virastoa tarvinnut ruokailun takia sulkea; sekä

että mikäli jotkut virastot ja laitokset halusivat poiketa edellä vahvistetusta pääsäännöstä, oli niiden tehtävä siitä esitys kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾, että virkasäännön 13 §:n 1 momentissa tarkoitettujen halkotoimiston viranhaltijain työaika oli oleva klo 8.30—16 puolen tunnin ruokailutauoin, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8.30—13.30 ilman ruokailutaukoa sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.30—15.30 puolen tunnin ruokailutauoin paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8.30—12.30 ilman ruokailutaukoa.

Huoneenvuokratoimiston työaika päätettiin⁷⁾ kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n väliseksi ajaksi vahvistaa olemaan klo 8.45—12.45 ilman ruokailutaukoa.

Kaupungin virastot ja laitokset päätettiin⁸⁾ kertomusvuonna pitää suljettuina pääsiäislauantaina ja juhannusaattona.

Kaupungin virastot ja laitokset päätettiin⁹⁾ sulkea joul- ja uudenvuodenaattona klo 12.

Kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾ oikeuttaa kaupungin virastot ja laitokset myöntämään kertomusvuoden joulukuun 27 päivän viranhaltijoilleen vapaapäiväksi siinä laajuudessa kuin viraston tai laitoksen tehtävien hoidon kannalta oli mahdollista.

Virkasäännön tulkinta. Satamalautakunta oli tiedustellut, oliko virkasäännön 4 §:n mukaisesti avoimeksi tullut virka heti julistettava haettavaksi. Satamalautakunta oli

1) Khs 14 p. toukok. 1 207 §. — 2) S:n 30 p. tammik. 271 §. — 3) S:n 27 p. maalisk. 809 §. — 4) Ks tämän kert. I osan s. 8 — 5) Khs 27 p. helmik. 566 §. — 6) S:n 9 p. lokak. 2 308 §. — 7) S:n 22 p. toukok. 1 254 §. — 8) S:n 27 p. maalisk. 799 § ja 12 p. kesäk. 1 480 §. — 9) S:n 18 p. jouluk. 2 909 §. — 10) S:n 4 p. jouluk. 2 789 §.

nimittäin noudattanut sellaista menettelyä, että satamatarkastajain ja satamavalvojoin virkoja, joiden haltijain elämäntapoihin ja luotettavuuteen oli kiinnitettävä erityistä huomiota, oli ensin hoidettu virkaa toimittavilla, jotta saataisiin selville, ettei viranhaltijain luotettavuuteen nähden ollut mitään muistutettavaa ja sittemmin, kun virka oli julistettu haettavaksi, siihen oli nimitetty hakijoista se, joka ominaisuuksiinsa nähden täytti sataman viranhaltijoille asetettavat vaatimukset. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tällöin kehoittaa satamalautakuntaa edellä selostetun menettelyn sijasta käyttämään virkasäännön 9 §:n suomia mahdollisuuksia, jonka mukaan virkaan voitiin ottaa henkilö koeajaksi, viranhaltijain soveliaisuuden toteamiseksi.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ sairaalalautakunnan tiedusteluun vastata, että virkasäännön 26 §:n viimeinen kappale oli tulkittava siten, että mikäli asianomainen henkilö on ennen eroaan valtion, toisen kunnan tai kuntayhtymän palveluksesta hakenut ja hyväksytty kaupungin virkaan tai erottuaan valtion, toisen kunnan tai kuntayhtymän palveluksesta hakeutuu ensi sijassa kaupungin palvelukseen, saa hän lukea loman pituuden määrittämiseksi hyväkseen enintään 10 vuotta valtion, toisen kunnan tai kuntayhtymän palveluksessaolojastaan.

Virkasääntökomitean valmisteltaviksi annetut esitykset. Helsingin kunnantyohtekijain keskustoimikunta oli huomauttanut, että kaupungin viranhaltijat tullessaan nimitetyiksi virkaansa, olivat tähän saakka anomuksesta saaneet lukea ikäkorotuksia varten hyväkseen ajan, jonka he olivat olleet kaupungin palveluksessa, vaikka palvelus olikin ollut tuntipalkkaista työtä. Palkkalautakunta oli kuitenkin omaksunut sellaisen käytännön, ettei aikaisempaa tuntityössä palveltua aikaa voitu laskea hyväksi ikäkorotuksia varten. Tämän johdosta keskustoimikunta anoi, että tähän asti noudatettu menettely päätettäisiin pysyttää voimassa. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ saattaa asian mahdollisen muutoksen aikaansaamiseksi virkasääntöön virkasääntökomitean käsiteltäväksi, mutta kehoittaa palkkalautakuntaa tulkitsemaan kaupungin virkasäännön 18 §:ää kaupunginhallituksen yleisjaoston aikaisemmin soveltamalla tavalla siten, että ikäkorotuksia myönnettäessä otetaan huomioon myös se aika, minkä asianomainen on ollut kaupungin tuntipalkkaisessa työssä, kuitenkin vain siihen saakka, kunnes yllä mainittu komitea on tehnyt asiasta ehdotuksensa ja kaupunginvaltuusto sen jälkeen päättänyt asiasta.

Tilastotoimiston esitys ikäkorotusten myöntämistavan muuttamisesta siten, että ikäkorotusanomus tehtäisiin vain ensimmäisen kerran ja seuraavat ikäkorotukset maksettaisiin asianomaiselle automaattisesti ilman eri anomusta ja asian käsittelyä palkkalautakunnassa, päätettiin ⁴⁾ lähettää virkasääntökomitean valmisteltavaksi.

Helsingin kaupungin virkamiesyhdistyksen esitys, että voimassa olevia määräyksiä ylityökorvausten maksamisesta viranhaltijoille muutettaisiin siten, että viranhaltijoille maksettaisiin ylityökorvausta koko siltä ajalta, joka ylittää säännöllisen virka-ajan ja että tämä korvaus laskettaisiin työaikalain edellyttämällä tavalla korotettuna 50 %:lla molemmilta ensimmäisiltä ja 100 %:lla sitä seuraavilta tunneilta, päätettiin ⁵⁾ lähettää virkasääntökomitean harkittavaksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, ettei Helsingin kaupungin virkamiesyhdistyksen esitys urakkakorvauksen maksamisesta viranhaltijoille antanut aihetta toimenpiteisiin, mutta että virkasääntökomitealle annetaan tehtäväksi harkita virkasäännön 1 §:n muuttamista siten, että työntekijöille voitaisiin suorittaa kuukausipalkka heidän silti joutumatta julkisoikeudelliseen virkasuhteeseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa virkasääntökomiteaa ottamaan harkittavakseen kysymyksen lapsilisiä koskevan määräyksen sisällyttämisestä uuteen virkasääntöön.

Lääkärintoimintokaavakkeen vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä uuden sairaslomahakemuksiin liitettävän lääkärintoimintokaavakkeen sekä kehoittaa painatus- ja hankintatoimistoa ryhtymään toimenpiteisiin uuden kaavakkeen painattamiseksi ja lähettämiseksi kaupungin virastoille ja laitoksille.

Työaikalain soveltaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ antaa kaikille kaupungin lautaja johtokunnille ohjeet elokuun 2 p:nä 1946 annetun työaikalain soveltamisesta.

¹⁾ Khs 30 p. tammik. 268 §. — ²⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 803 §. — ³⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 658 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. marrask. 2 586 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. marrask. 2 587 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. marrask. 2 629 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 905 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. syysk. 2 185 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. tammik. 279 §; ks. v:n 1946 kunnall. asetuskok. s. 359.

Kaupunkiliiton palkka-asianneuvoston kiertokirje tammikuun 15 p:ltä, joka koski elokuun 2 p:nä 1946 annetun työaikalain ja joulukuun 30 p:nä 1946 annetun asetuksen soveltamista, merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi kaupunkiliiton palkka-asianneuvoston lähettämä työneuvoston kesäkuun 5 p:nä antama päätös, jonka mukaan työneuvosto oli suostunut siihen, että valtion, kuntien ja kuntayhtymien sekä yksityisten ja yhdistysten omistamissa sairaanhoitolaitoksissa saatiin hoitajistolla teettää yötyötä heidän suostumuksellaan kolmen viikon jaksoissa yhtämittaisesti vuorojen vaihtumatta viikoittain.

Merkittiin ³⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön työneuvoston päätös syyskuun 4 p:ltä, jonka mukaan työneuvosto oli katsonut, että kaupunginorkesterin vahtimestareihin oli sovellettava elokuun 2 p:nä 1946 annetun työaikalain säännöksiä.

Huoltoviraston tiedusteltua oliko viraston järjestysmiesten virkamatkoilla aiheutuva ylityö katsottava sellaiseksi ylityöksi, joka virkasäännön tai työaikalain mukaan on viranhaltijalle korvattava, sosiaaliministeriön työneuvosto oli sille asiasta tehdyn tiedustelun johdosta ilmoittanut, että kyseessä oleviin järjestysmiehiin, jotka työskentelevät julkisessa virastossa, työaikalain soveltamisesta julkisten yhteisöjen viran- tai toimenhaltijoihin joulukuun 30 p:nä 1946 annetun asetuksen 3 §:n 1 momentin mukaan ei ole sovellettava työaikalakia. Ilmoitus merkittiin ⁴⁾ tiedoksi.

Ylityökorvauksen perusteiden muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ vahvistaa viranhaltijain ylityökorvauksen uudet perusteet. Samalla päätettiin, että ylityökorvaukset oli suoritettava uusien palkkojen mukaan laskettuina vasta kertomusvuoden maaliskuun alusta lukien. Muuttaen sittemmin edellä mainittua päätöstään kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että ylityökorvaukset suoritetaan uusien palkkojen mukaan laskettuina kertomusvuoden alusta alkaen niille viranhaltijoille, joiden työaikaa viranhaltijain palkkojen järjestelyn yhteydessä ei ole pidennetty.

Sen johdosta, että rahatoimiston viranhaltijat sekä Helsingin virkamiesyhdistys olivat tehneet Uudenmaan lääninhallitukseen valituksen kaupunginhallituksen yllä mainittujen päätösten johdosta, kaupunginhallitus saatuaan palkkalautakunnan selityksen asiassa päätti ⁷⁾ antaa kaupunginlakimiehen tehtäväksi esittää lääninhallitukselle, että valitukset selityksessä esitetyillä perusteilla hylättäisiin.

Sunnuntaityökorvaukset. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ saattaa kaupunginvaltuuston päätöksen ⁹⁾ sunnuntaityökorvauksen suorittamisesta kaikkien kaupungin lauta- ja johtokuntien tietoon ilmoituksin, että sunnuntaityökorvauksen maksamisen edellytyksenä oli, että sunnuntaityötä varten, jota ei suoritettu säännöllisesti, oli annettu sellainen kirjallinen määräys kuin kaupunginhallituksen joulukuun 17 p:nä 1942 ylityökorvauksen perusteihin liittyvästä lisäyksestä antama päätös edellytti sekä että maksetuista ylityökorvauksista vähennettiin säädetty prosenttimääräinen veronpidätys, ja viitata palkkalautakunnan kiertokirjeeseen joulukuun 11 p:ltä 1947.

Päivystyskorvauksen laskemistapa. Vesijohtolaitos oli tiedustellut, oliko se menetellyt oikein tulkitessaan päivystystyön järjestelyä koskevaa kaupunginvaltuuston päätöstä ¹⁰⁾ siten, että suoritettaessa päivystystyön korvauksia tammi—helmikuun ajalta niille viranhaltijoille, joiden päivittäinen työaika oli tällöin 6 ½ tuntia viranhaltijain tuntipalkkaa laskettaessa oli kuukausipalkaksi otettu ennen tammikuun 1 p:ää 1947 voimassa ollut palkka ja tämä jaettu 160:llä. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ merkitä tiedoksi, että palkkalautakunta oli jo ilmoittanut kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille päätöksestään ¹²⁾, miten korvaus sunnuntaisin ja ns. arkipyhinä tapahtuneesta varallaolosta oli laskettava sekä työneuvoston samasta asiasta antamasta lausunnosta. Samalla päätettiin, että mikäli asia oli joissakin lauta- ja johtokunnissa tulkittu toisin siten että puheena olevia korvauksia oli maksettu liikaa, näitä liikaa maksettuja eriä ei peritä asianomaisilta takaisin.

Tilapäisen työvoiman palkkaus. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ kehoittaa kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia ryhtymään kaupungin viranhaltijain palkkojen järjestelyä koskevan valtuuston päätöksen ¹⁴⁾ vaatimiin toimenpiteisiin

¹⁾ Khs 30 p. tammik. 290 §. — ²⁾ S:n 11 p. syysk. 2 081 §. — ³⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 769 § ja 16 p. lokak. 2 364 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 2 302 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. maalisk. 821 §; ks. kunnall. asetuskok. s. 91. — ⁶⁾ Khs 2 p. huhtik. 862 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. toukok. 1 278 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 904 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 7. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 10 ja tämän kert. I osan s. 7. — ¹¹⁾ Khs 8 p. toukok. 1 107 §. — ¹²⁾ Ks. kunnall. asetuskok. s. 91. — ¹³⁾ Khs 27 p. helmik. 566 §. — ¹⁴⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 8.

huomioon ottaen, että mikäli tilapäisen työvoiman määrärahasta palkattaville viranhaltijoille välttämättömästi tahdottiin antaa palkka, joka vastasi entistä korkeampaa palkkaluokkaa, oli asiasta sekä mahdollisesti tarvittavasta lisämäärärahasta tehtävä perusteltu esitys kaupunginhallitukselle, joka ratkaisee asian palkkalautakuntaa kuultuaan.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ huomauttaa kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille, ettei tilapäisillä viranhaltijoilla ollut oikeutta ikäkorotuksia vastaaviin palkankorotuksiin, minkä johdosta esityksiä tällaisista palkankorotuksista tehtäessä oli aina esitettävä yksityiskohtaiset perustelut niistä syistä, jotka tekivät korotukset aiheellisiksi. Samalla kaupunginhallitus päätti huomauttaa siitä, että tilapäistä työvoimaa palkattaessa ei ollut syytä pitää kiinni vastaavien sääntöpalkkaisten viranhaltijain palkkaluokista, vaan että palkkaus oli pyrittävä järjestämään alhaisemman palkkaluokan mukaisen palkan mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ antaa kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille sellaisen ohjeen, että palkkaluokittelun alapuolella olevan kuukausipalkkaisten tilapäisen henkilökunnan palkkoja saatiin harkinnan mukaan määrärahojen puitteissa korottaa enintään niin paljon, että uusi peruspalkka vastasi ennen sotaa vallinnutta palkkatasoa korotettuna indeksiluvulla 667 sekä että ikäkorotuksia vastaavat palkankorotukset laskettiin 6 %:n mukaan korotukset yhteensä enintään 24 %:n suuruisiksi.

Viransijaisten palkkaus. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ huomauttaa kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille, että viransijaisuuspalkkiot ulkopuolisille vain poikkeustapauksessa oli määrättävä hoidetun viran kokonaispalkkion mukaisiksi ja että sen sijaan oli pyrittävä saamaan viransijaisia alhaisemmalla palkalla kuin myös että kaupunginvaltuuston viranhaltijain palkkojen järjestelystä tekemää päätöstä ⁴⁾ ei sovelleta taannehtivasti kertomusvuoden tammi- ja helmikuun aikana tilapäisesti kaupungin palveluksessa olleisiin sairaslomasijaisiin. Edelleen kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ilmoittaa palkkalautakunnalle, että kaupunginhallituksen v. 1933 antama määräys ⁶⁾ viransijaisuuspalkkojen suuruudesta tarkoitti vain niitä viransijaisuustapauksia, joissa viransijaisuutta oli hoidettu virkamääräyksen perusteella.

Kansakoulujen vuosisijaisina toimivien opettajien palkankorotukset. Helsingin kansakoulunopettajain yhdistyksen anomuksen johdosta, joka koski väliaikaisten opettajien oikeuttamista ikäkorotuksiin, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ hyväksyä sellaisen menettelyn, että vuosisijaisina toimivien opettajien anomukset ikäkorotuksia vastaavista palkankorotuksista käsitellään samalla tavoin kuin tilapäisen työvoiman määrärahasta palkattujen viranhaltijain vastaavat anomukset.

Kasvatusapua koskevien määräysten soveltaminen. Suomenkielisten kansakoulujen taloudenhoitajan tiedusteltua ohjeita kansakoulunopettajain kasvatusapua koskevien määräysten soveltamisessa, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ilmoittaa suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnille, että palkatonta virkavapautta nauttiva opettaja menettää oikeutensa kasvatusapuun samoin kuin muutkin palkkaetunsa ja että pitkäaikaisella sairaslomalla olevalle opettajalle on maksettava kasvatusavusta vain sama osuus kuin peruspalkastakin.

Viranhaltijain palkkojen järjestely. Käsiteltyään asiaa useissa kokouksissa kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että kaupungin viranhaltijain palkkojen järjestelyä koskeva asia esitetään kaupunginvaltuustolle helmikuun 12 p:nä pidettävässä kokouksessa.

Merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi Helsingin kaupungin virkamiesyhdistyksen ilmoitus, että kaupungin viran- ja toimenhaltijat ryhtyvät helmikuun 25 p:nä klo 24 lakkoon, joka jatkuu kunnes kaupunginvaltuusto on tehnyt palkka-asiassa sellaisen päätöksen, joka ei ole viranhaltijoille ainakaan epäedullisempi kuin kaupunginhallituksen esitys.

Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston kiertokirjeet. Merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston kiertokirje toukokuun 8 p:ltä, jossa selostettiin palkka- ja hintaneuvoston kaupunkien ja kauppala-iranhaltijain palkkojen säännöstelyä koskevan valtioneuvoston huhtikuun 25 p:nä antaman päätöksen 3 §:n perusteella antamia yleisiä

¹⁾ Khs 10 p. huhtik. 893 §. — ²⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 043 §. — ³⁾ S:n 10 p. huhtik. 894 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 8. — ⁵⁾ Khs 11 p. jouluk. 2 891 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 149. — ⁷⁾ Khs 29 p. toukok. 1 379 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. syysk. 2 041 §. — ⁹⁾ Khs 23 p. tammik. 224 §, 30 p. tammik. 267 ja 280 §, 5 p. helmik. 317 §, 6 p. helmik. 318 §, 20 p. helmik. 518 § ja 24 p. helmik. 564 §; ks. tämän kert. I osan s. 8. — ¹⁰⁾ Khs jsto 26 p. helmik. 5 327 §. — ¹¹⁾ Khs 14 p. toukok. 1 225 §; ks. kunnall. asetuskok. s. 78 ja 84.

ohjeita ja kehoitettiin kaupungin- ja kauppalainhallituksia ryhtymään toimenpiteisiin kuntainsa viranhaltijain palkkauksen uudelleenjärjestämiseksi mainittujen ohjeiden mukaisesti. Kiertokirjeeseen sisältyi lisäksi yllä oleviin velvoittaviin määräyksiin täydennykseksi liitetyt palkka-asiainneuvoston suositushjeet. Kaupunginhallitus päätti samalla huomauttaa kaupungin lauta- ja johtokunnille erikoisesti hinta- ja palkkaneuvoston toukokuun 7 p:nä tekemän päätöksen 3 §:n määräyksistä, joiden mukaan viranhaltijain korotukset ylempään palkkaluokkaan ovat sallitut vain sosiaaliministeriön palkkaosaston kussakin tapauksessa erikseen antamalla suostumuksella ja että tällainen suostumus voidaan yleensä antaa vain siinä tapauksessa, että viranhaltijain tehtävät virkojen uudelleenjärjestelyn yhteydessä ovat muuttuneet.

Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston kiertokirje syyskuun 29 p:ltä, joka koski kaupunkien ja kauppalain viranhaltijain ja työntekijäin palkkauksen tarkistusta, merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston lähettämät sosiaaliministeriön palkkaosaston heinäkuun 3 p:nä antamat ohjeet valtioneuvoston toukokuun 31 p:nä antaman päätöksen mukaisen vuorotyölisän ja erityisen palkanlisän maksamisesta päätettiin ²⁾ saattaa kaikkien kaupungin lauta- ja johtokuntien tietoon.

Palkankorotusten ennakkosuoritus. Kaupunginvaltuuston päätettyä ³⁾ suorittaa viranhaltijoille palkanlisän ennakon, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että ennako suoritetaan myöskin tilapäisille viranhaltijoille samanaikaisesti kuin vakinaisille joulukuun palkanmaksun yhteydessä sekä että ennakkoperintälain edellyttämä palkanpidätys toimitetaan mainitun lain 7 §:n 2 momentin mukaisena prosenttipidätyksenä.

Palkkalautakunnan esityksen johdosta, joka koski korotettujen palkkojen osittaista ennakkosuoritusta työntekijöille, kaupunginhallitus katsoi ⁵⁾, että palkkalautakunta oli oikeutettu itse päättämään asiasta ja päätti ilmoittaa palkkalautakunnalle ettei kaupunginhallituksella ollut asian johdosta mitään huomauttamista.

Luontoisetukorvausten vahvistaminen. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi palkkalautakunnan vahvistaneen kaupunginhallituksen kehoituksesta ⁷⁾ kaupungin viranhaltijain suoritettavat luontoisetukorvaukset kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti. Palkkalautakunnan myöhemmin tekemä täydennys edellä mainittuun luontoiseduista suoritettavia korvauksia koskevaan päätökseen hyväksyttiin ⁸⁾.

Lapsilisien maksaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ saattaa kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁰⁾ lapsilisien maksamisesta kaupungin viranhaltijoille kaikkien lauta- ja johtokuntien tietoon ilmoituksin, että lapsilisiä maksetaan lapsen syntymää seuraavan kuukauden alusta lukien sekä että lapsilisiä maksetaan kokonaisena siltä kuukaudelta, jonka aikana lapsi on täyttänyt 17 vuotta tai jonka aikana huoltovelvollisuus lapseen nähdén on muuten lakannut tahi jonka aikana viranhaltija on eronnut kaupungin palveluksesta. Milloin viranhaltija tulee kaupungin palvelukseen kesken kuukautta, maksetaan lapsilisiä seuraavan kuukauden alusta lukien. Muussa suhteessa on noudatettava niitä ohjeita, jotka työntekijöille suoritettavien lapsilisien osalta jo on laitoksille toimitettu.

Sotakuukausipalkat. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ v. 1945, että sotapalveluksesta vapautuneille palveluksessa vamma tai sairauden saaneille asevelvollisille suoritetaan reserviläispalkkaa niin kauan kuin valtio maksaa sotakuukausipalkkaa. Koska kuitenkin valtio toukokuun 3 p:nä 1947 annetun lain ja toukokuun 9 p:nä annetun asetuksen mukaan, jotka koskivat eräiden sotainvalidiiden ja heidän sekä sotatilan aikana kadonneiden ja kaatuneiden omaisten väliaikaista huoltoa, siirtyi sotakuukausipalkkajärjestelmästä huoltolinjalle, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, että sotakuukausipalkkojen maksaminen lopetetaan kertomusvuoden heinäkuun 1 p:stä lukien.

Yleisluottamusmiesten palkkaus. Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan yleisluottamusmiesten toimikunta oli anonut yleisluottamusmiesten palkkauksen perusteiden muuttamista, koska näiden ansiot yleisluottamusmiesten tehtävien hoidon vuoksi jäivät alhaisemmiksi kuin muiden työntekijäin. Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston

¹⁾ Khs 2 p. lokak. 2 242 §. — ²⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 752 §; ks. kunnall. asetuskok. s. 95. — ³⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 9—10. — ⁴⁾ Khs 27 p. marrask. 2 739 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. jouluk. 2 811 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. maalisk. 724 §. ks. kunnall. asetuskok. s. 89. — ⁷⁾ Khs 27 p. helmik. 566 §. — ⁸⁾ Khs 20 p. maalisk. 761 §; ks. kunnall. asetuskok. s. 90. — ⁹⁾ Khs 18 p. jouluk. 2 905 §. — ¹⁰⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 8. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 119. — ¹²⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 715 §; ks. kunnall. asetuskok. s. 108 ja 109.

ja sosiaaliministeriön annettua asiasta lausuntonsa kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että kaupunki korvaa sen ansion, jonka yleisluottamusmies menettää toimiessaan työajalla joko paikallisissa neuvotteluissa tai työnantajan toimeksiannosta muualla siten, että hänen palkkansa luottamustehtävien suorittamiseen käytetyltä ajalta lasketaan sen suuruiseksi, kuin minkä hän, jos hän olisi suorittanut varsinaista työtään, samana aikana olisi todennäköisesti ansainnut, tai, milloin tätä ansiota ei voida arvioida, muiden vastaavana aikana samaa tai lähinnä samaa työtä suorittaneiden työntekijäin keskimääräisen tuntiansion suuruiseksi. Jos yleisluottamusmies suorittaa työnantajan toimeksiantota varsinaisen työajan jälkeen, maksetaan näin menetetyistä ajasta ylityökorvaus.

Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan anomuksesta myönnettiin ²⁾ niille kaupungin palveluksessa oleville työntekijäin pääluottamusmiehillä, jotka osallistuivat Helsingissä marraskuun 23 ja 24 p:nä pidettävälle pääluottamusmiesten luento- ja neuvottelupäiville marraskuun 24:s päivä palkalliseksi vapaapäiväksi sekä niille kaupungin palveluksessa oleville viranhaltijain pääluottamusmiehillä, jotka osallistuivat Helsingissä marraskuun 30 p:nä ja joulukuun 1 p:nä pidettävälle viranhaltijain luottamusmiesten luento- ja neuvottelupäiville joulukuun 1 päivä palkalliseksi vapaapäiväksi.

Työehtosopimus. Palkkalautakunnan perustamisen yhteydessä kaupunginvaltuusto oli päättänyt ³⁾ kehoittaa kaupunginhallitusta irtisanomaan Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan kanssa tehdyn työehtosopimuksen, koska sopimuksen 15 §:ssä kaupunginhallitukselle määrätty toimivalta ratkaista työehtosopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevia erimielisyyksiä sekä palkkahinnoittelun vahvistaminen oli siirretty palkkalautakunnalle. Kun puheena oleva työehtosopimus sen 16 §:n mukaan oli irtisanottava kertomusvuoden helmikuun aikana ja vastapuolelle samalla annettava täydelliset muutosehdotukset oli palkkalautakunnan toimesta kaupungin eri laitosten johdon kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen laadittu ehdotus muutetuksi työehtosopimukseksi. Tässä ehdotuksessa oli otettu huomioon, paitsi yllä mainittuja seikkoja, myös uuden työaikalain määräykset, kaupunginvaltuuston päätös päivystystyön järjestelystä kaupungin laitoksissa sekä eräät kaupunginhallituksen selvittävät päätökset ja käytännössä saavutetut kokemukset, minkä ohessa työehtosopimuksen kielellistä asua oli pyritty kohentamaan. Työehtosopimuksen irtisanomisen yhteydessä tuli myös voimassa oleva palkkahinnoittelutaulukko irtisanottavaksi. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ irtisanoa nykyisen työehtosopimuksen helmikuun 28 p:ään mennessä sekä esittää irtisanomisen yhteydessä Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnalle käytävien neuvottelujen pohjaksi palkkalautakunnan laatiman ehdotuksen uudeksi työehtosopimukseksi. Sittämmin kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että nykyisin voimassa oleva työehtosopimus Helsingin kaupungin ja Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan välillä edelleen jää voimaan toukokuun 1 p:n jälkeen siksi kunnes Suomen kaupunkiliiton ja Suomen kunnantyöntekijäin liiton välillä käytävien neuvottelujen jälkeen on saatu aikaan mallityöehtosopimus, kuitenkin siten, että jos sosiaaliministeriö vaatii muutoksia tehtäväksi voimassa olevaan sopimukseen, niitä on kaupungin taholta noudatettava.

Yleisten töiden lautakunta oli huomattanut, että rakennustoimiston varasto-osaston kuukausipalkkaa nauttivien varastomiesten viransijaisuutta esimiesten vuosilomien aikana ja muulloinkin heidän estyneenä ollessaan oli hoitanut tuntipalkkaa nauttiva esimiehen apulainen tai vanhempi varastomies ilman että viransijaisuuspalkkiota oli suoritettu tuntipalkkaa nauttivalle viransijaiselle. Koska nyttemmin varasto-osaston yleisluottamusmies oli esittänyt, että työehtosopimuksen 4 §:n 2 kohdan nojalla olisi tuntipalkkaa nauttivalle varastomiesten viransijaiselle maksettava viransijaisuuspalkkiona kuukausipalkkaa nauttivan varastomiehen kokonaispalkan ja tuntipalkkaa nauttivan varastomiehen saaman palkan välinen erotus, yleisten töiden lautakunta oli tiedustellut, oliko viransijaisuuspalkkiota suoritettava. Kaupunginhallitus katsoi ⁶⁾, ettei asialla kerralla antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että yleisten töiden lautakunnalle ilmoitettiin, että työehtosopimuksen 4 §:n 2 kohdassa oleva määräys tarkoitti ainoastaan sellaista tapausta, jolloin sopimuksen alainen työntekijä siirrettiin tilapäisesti korkeampipalkkaiseen työehtosopimuksen alaiseen työhön.

¹⁾ Khs 16 p. tammik. 202 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 2 725 § ja 4 p. jouluk. 2 809 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 13. — ⁴⁾ Khs 27 p. helmik. 590 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. huhtik. 1 009 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. helmik. 457 §.

Kuljetustyöntekijäin palkkojen laskemisperusteet. Sosiaaliministeriön ohjeiden perusteella laaditun esityksen ja palkkalautakunnan päätöksen mukaisesti lautakunta oli ilmoittanut yli 4 vuotta palvelleiden autonkuljettajien tuntipalkaksi 47: 50 mk. Koska kuitenkin sosiaaliministeriön myöhemmin antamista ohjeista ilmeni, että mainituksi tuntipalkaksi olisikin pitänyt laskea 47: 10 mk, rakennustoimisto oli tiedustellut, miten oli meneteltävä, kun siellä oli jo maksettu aikaisemmin ilmoitettua 47: 50 mk:n tuntipalkkaa. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tällöin, että yli 4 vuotta palvelleille kuorma-autonkuljettajille 47: 10 mk:n tuntipalkan sijasta 47: 50 mk:n tuntipalkan mukaan mahdollisesti liikaa maksettua palkanosaa ei peritä takaisin.

Siivoojien palkkaus. Kaupungin virastojen ja laitosten siivoojien palkkauksessa noudatettavat periaatteet vahvistettiin ²⁾.

Veronpidätykset. Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että veronpidätys työntekijöille takautuvasti maksettavasta korotetusta palkasta toimitetaan samalla tavoin kuin pidätys satunnaisista tuloista.

Eläkemäärien uudelleenlaskeminen. Palkkalautakunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että ne eläkkeet, joita pienuutensa vuoksi ei voida sijoittaa yleisen palkkajärjestelyn ⁵⁾ johdosta laadittuun uuteen palkkataulukkoon, saadaan laskea uudelleen korottamalla eläkepohjia pyörästettyä indeksilukua 590 käyttäen.

Työkyvyttömyysajalta maksettava päiväraha korvaus. Suostuen Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan esitykseen kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ oikeuttaa yhtiön niissä tapauksissa, jolloin se ei ollut saanut kaupungin laitoksilta ilmoitusta vahingoittuneen henkilön työhönpaluusta, vaikka asia muuten jo olisi valmis järjestettäväksi, suorittamaan päiväraha korvauksen lääkärin ilmoittamalta työkyvyttömyysajalta.

Osatyövoiman käyttö. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa niitä lautakuntia, jotka olivat käyttäneet osapäivätyövoimaa, kertomusvuoden päätyttyä sekä sen jälkeen toistaiseksi kunkin vuosineljänneksen päätyttyä antamaan selostuksen alaisistaan tämän luontoisista töistä ja niistä saaduista kokemuksista palkkalautakunnalle.

Nuorisotyövoiman käyttö. Helsingin kunnallinen rakennusmestariyhdistys oli lausunut huolestumisensa sen johdosta, että kaupungin rakennustyömaiden työntekijäin keski-ikä oli viime vuosina huomattavasti kohonnut sekä suositellut eräänä keinona asian tilan parantamiseksi nuorisotyövoiman käyttöä kaupungin rakennustyömailla. Saatuaan asiasta asianomaisten lautakuntien lausunnot kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa kaupungin eri laitokset käyttämään töissään nuorisotyövoimaa rajoitetussa määrässä sikäli kuin olosuhteet sen sallivat ja siihen on lain suomat edellytykset sekä antaa palkkalautakunnan tehtäväksi nuorisotyövoiman palkkojen määräämisen.

Sotaleskien käyttö kuorma-autotyössä. Helsingin kuorma-autoliikennöitsijät yhdistyksen anomuksen johdosta, joka koski ajotilaisuuksien järjestämistä ammattimaista liikennettä harjoittaville kuorma-autoilijoille, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, ettei esitys antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että ne sotalesket, joiden miehet olivat autoineen aikaisemmin olleet kaupungin palveluksessa, uutta työvoimaa otettaessa rinnastetaan kaupunginhallituksen v. 1946 tekemässä päätöksessä ¹⁰⁾ mainittuihin autonkuljettajiin, jotka itse osallistuvat ajoon.

Pohjoismaiden pääkaupunkien välinen työvoiman vaihto. Kaupunginhallituksen ilmoitettua ¹¹⁾ periaatteessa suostuvansa Tukholman kaupunginkolleegion esitykseen virkamiesten vaihdosta opintotarkoituksessa sekä ehdotettua vaihdon ulottamista myöskin kaupungin työntekijöihin, Tukholman kaupunginkolleegio oli sittemmin ilmoittanut hyväksyneensä määräykset vaihdossa noudatettavista periaatteista. Näiden määräysten mukaan saa asianomainen vaihtoon osallistuva henkilö säilyttää palkkansa lyhentämättömänä, minkä lisäksi se kaupunki, johon hän matkustaa, suorittaa hänelle päivärahaa, noudattaen Tukholmassa voimassa olevia periaatteita. Jos asianomaisen tehtäviä hoitamaan hänen kotikaupungissaan tarvitaan sijainen ja hänen tämän palkkaamista varten on luovuttava osasta palkkaansa, hän saa myös korvausta täten menettämistään palkkaeduista. Vaihto käsittää niinhyvin virkamiehiä kuin työntekijöitä. Yleensä edel-

¹⁾ Khs 14 p. elok. 1 863 §; ks. kunnall. asetuskok. s. 94. — ²⁾ Khs 24 p. huhtik. 1 044 §; ks. kunnall. asetuskok. s. 92. — ³⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 535 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. huhtik. 990 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 9. — ⁶⁾ Khs 13 p. helmik. 433 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. marrask. 2 604 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 942 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 035 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 139. — ¹¹⁾ S:n s. 135.

lytetään että työskentely siinä kaupungissa, johon matkustetaan, kestää kuukauden. Kotikaupunki suorittaa matkakustannukset ja päivärahat matkan aikana. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä yllä esitetyt periaatteet noudatettaviksi virkamiesten ja työntekijäin vaihdossa Pohjoismaiden pääkaupunkien kesken.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi Tukholman kaupunginkolleegion ilmoitus, ettei Tukholman kaupunki voimassa olevien valuuttasäännösten mukaan ollut oikeutettu ilman erikoista lupaa maksamaan niitä päivärahoja, jotka oli suoritettava Pohjoismaiden pääkaupunkien väliseen viranhaltijain ja työntekijäin vaihtoon osallistuville, mutta että kaupunginkolleegio tuli ilmoittamaan asiasta lähemmin niin pian kuin Ruotsin valtiopankin kanssa käytävät neuvottelut johtivat tulokseen.

Tukholman ja Helsingin kaupunkien väliseen työntekijäin vaihtoon osallistuneiden kolmen rakennustoimiston työntekijän palkkojen ja matkakustannusten suorittamiseen myönnettiin ³⁾ 50 005 mk kaupunginhallituksen v:n 1946 yleisistä käyttövaroista, niitä ylittäen.

Virkamies- ja työntekijäin vaihdosta tehdyn sopimuksen mukaan puhtaanapito-osastolle saapuneiden Tukholman kaupungin puhtaanapitolaitoksen apulaistarkastajalle J. Franzénille ja autonkuljettaja-asentaja S. Mörckille päätettiin ⁴⁾ suorittaa päivärahoja edelliselle 6 300 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista ja jälkimmäiselle 8 000 mk puhtaanapito-osaston autojen kunnossapitoa varten myönnetystä määrärahasta.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁵⁾ 11 250 mk päivärahojen maksamista varten Tukholman kaupungin viranhaltijalle, neiti V. A. Björkille, joka virkamiesvaihtoon osallistuvana tuli oleskelemaan Helsingissä kuukauden ajan heinäkuun 16 p:stä lukien.

Asemakaava-arkkitehti B. H. Aminoffin ⁶⁾, insinööri P. J. E. Dunckerin ⁷⁾, insinööri A. Myhrmanin ⁸⁾ ja työntekijä T. Aholan ⁹⁾ laskut heidän virkamies- ja työntekijäin vaihdon muodossa Tukholmaan v:n 1946 aikana tekemistään matkoista hyväksyttiin maksettavaksi kaupunginhallituksen v:n 1946 yleisistä käyttövaroista, niitä ylittäen.

Kunnantyoöntekijäin liiton liittoedustajien vaalien suorittaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ suostua siihen, että Kunnantyoöntekijäin liiton perusjärjestöt suorittivat Suomen ammattiyhdistysten keskusliiton edustajien vaalin kaupungin työpaikoilla edellytyksin, että vaalitoimitus suoritettiin työajan ulkopuolella ja ettei siitä muutenkaan aiheutunut haittaa töiden säännölliselle suorittamiselle.

Virastojen kaluston ym. hankinta ja kunnossapito

Kaluston ym. osto sekä erinäiset korjaukset. Talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä kaluston hankintamäärärahasta osoitettiin seuraavat rahamäärät:

Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava	V:n 1946 määrärahasta, mk	Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava	V:n 1947 määrärahasta, mk
Kaupunginkanslia ¹¹⁾	4 125: —	Rahatoimisto ¹⁴⁾	113 995: —
		Tilastotoimisto ¹⁵⁾	58 822: 50
Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava	V:n 1947 määrärahasta, mk	Palkkalautakunta ¹⁶⁾	71 576: —
		Maistraatti ¹⁷⁾	30 975: —
Kaupunginkanslia ¹²⁾	169 678: —	Rakennustarkastuskonttori ¹⁸⁾	33 700: —
Painatus- ja hankintatoimisto ¹³⁾ ...	94 939: —	Raastuvanoikeus ¹⁹⁾	143 472: 50
		Raatihuoneen arkisto ²⁰⁾	13 255: —

¹⁾ Khs 25 p. syysk. 2 153 §. — ²⁾ S:n 23 p. lokak. 2 371 §. — ³⁾ S:n 20 p. helmik. 545 §. — ⁴⁾ Khs jsto 23 p. huhtik. 5 402 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. heinäk. 5 812 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. maalisk. 5 354 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. maalisk. 5 377 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. maalisk. 5 356 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. maalisk. 5 357 §. — ¹⁰⁾ Khs 10 p. huhtik. 900 §. — ¹¹⁾ Khs jsto 22 p. tammik. 5 124 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. helmik. 5 308 §, 15 p. lokak. 6 014 §, 22 p. lokak. 6 047 §, 29 p. lokak. 6 072 §, 12 p. marrask. 6 133 §, 19 p. marrask. 6 161 §, 26 p. marrask. 6 183 §, 17 p. jouluk. 6 266 § ja 23 p. jouluk. 6 287 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. helmik. 5 309 §, 4 p. maalisk. 5 341 §, 2 p. huhtik. 5 438 §, 18 p. kesäk. 5 687 §, 15 p. lokak. 6 017 §, 29 p. lokak. 6 072 §, 26 p. marrask. 6 178 § ja 3 p. jouluk. 6 213 §. — ¹⁴⁾ S:n 28 p. toukok. 5 614 §, 10 p. syysk. 5 905 § ja 15 p. lokak. 6 020 §. — ¹⁵⁾ S:n 1 p. lokak. 5 959 § ja 3 p. jouluk. 6 209 §. — ¹⁶⁾ S:n 26 p. helmik. 5 331 §, 12 p. maalisk. 5 369 §, 2 p. huhtik. 5 437 § ja 28 p. toukok. 5 606 §. — ¹⁷⁾ S:n 8 p. tammik. 5 045 § ja 10 p. jouluk. 6 248 §. — ¹⁸⁾ S:n 15 p. lokak. 6 015 §. — ¹⁹⁾ S:n 2 p. heinäk. 5 735 §, 5 p. marrask. 6 102 § ja 26 p. marrask. 6 174, 6 179 ja 6 180 §. — ²⁰⁾ S:n 26 p. marrask. 6 181 § ja 30 p. jouluk. 6 314 §.

Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava	V:n 1947 määrärahasta, mk	Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava	V:n 1947 määrärahasta, mk
Huoneenvuokralautakunnat ¹⁾	14 000: —	Huoltovirasto ⁹⁾	26 570: —
Palolaitos ²⁾	10 000: —	Lastensuojeluvirasto ¹⁰⁾	77 525: —
Terveystieteiden lautakunta ³⁾	14 000: —	Urheilu- ja retkeilytoimisto ¹¹⁾	24 962: 50
Tuberkuloosihuoltotoimisto ⁴⁾	38 000: —	Lastentarhain kanslia ¹²⁾	13 490: —
Sielullisesti sairaiden huoltotoimisto ⁵⁾	27 040: 50	Kiinteistötoimisto ¹³⁾	156 000: —
Lastenpsykiatriin toimisto ⁶⁾	49 223: —	Virkamiesruokala ¹⁴⁾	6 333: —
Kaupungin venerologin toimisto ⁷⁾ ..	36 470: —	Rakennustoimisto ¹⁵⁾	177 245: 25
Äitiys- ja lastenhoidon neuvolat ⁸⁾ ..	60 000: —	Satamalaitos ¹⁶⁾	32 805: —

Talousarvion edellä mainittuun lukuun sisältyvästä kertomusvuoden kaluston kunnossapitomäärärahaa osoitettiin eräiden kaupunginvaltuuston juhlasalin kaluston korjaustöiden maksamiseen 6 670 mk ¹⁷⁾, kaupunginkanslian 5 059 mk ¹⁸⁾, painatus- ja hankintatoimiston 790 mk ¹⁹⁾, tilastotoimiston 4 375 mk ²⁰⁾ ja huoneenvuokralautakunta-toimiston 15 167 mk ²¹⁾.

Konttorikoneiden hoito. Kaupunginhallitus päätti ²²⁾, että muiden virastojen ja laitosten paitsi kaupunginkanslian ja rahatoimiston konttorikoneiden hoito jätetään edelleen Oy. Merso ab:n huoleksi painatus- ja hankintatoimiston lähemmin määrättävällä tavalla.

Sanelulaitteen hankkiminen. Kaupunginkansliaan päätettiin ²³⁾ hankkia Rex-Recorder merkkinen sanelulaite kolmine mikrofoneineen.

Autorenkaiden tilaaminen. Rakennustoimiston sihteerille R. Parviaiselle päätettiin ²⁴⁾ suorittaa 1 000 mk:n suuruinen kuukausipalkkio kaupungin laitosten autorengastilausten hoitamisesta.

Liitosalueella olevan kaupungin irtaimen omaisuuden palovakuutus. Kaupunginhallitus päätti ²⁵⁾, että kaupungin virastoissa ja laitoksissa liitosalueella oleva irtain omaisuus jätetään palovakuuttamatta.

Puhelimet. Hernesaaresta Pihlajasaaren vedetty 1 490 m:n pituinen kaupungin omistama puhelinlaapeli päätettiin ²⁶⁾ sallia myydä Helsingin puhelinyhdistykselle 25 000 mk:n hinnasta yhdistyksen tarjouksessa esitetyin ehdoin.

Kaupungin osuutena v:n 1946 kustannuksiin Helsingin puhelinyhdistyksen suojahuoneissa säilytetyistä puhelinlaitteista myönnettiin ²⁷⁾ 19 000 mk kaupunginhallituksen v:n 1946 yleisistä käyttövaroista, niitä ylittäen.

Helsingin puhelinyhdistyksen anottua, että sodan aikana Korkeavuorenkadun 35:n kalliosuojaan rakennettu automaattinen varapuhelinkeskus, johon oli liitetty valtiovallan, puolustusvoimain ja kaupungin puhelimia ja johon nyttemmin vielä oli kytkettyinä 7 kaupungin puhelinta, saataisiin purkaa, kaupunginhallitus päätti ²⁸⁾ suostua anomukseen ehdoin, että mainittuun keskukseen kytketyt kaupungin seitsemän puhelinta liitetään Centrum-keskukseen ja varataan edelleenkin kaupungin käyttöön.

Myöntyen Helsingin puhelinyhdistyksen esitykseen yleisjaosto päätti ²⁹⁾, että Marian sairaalan puhelinvaihteen vuokrasopimuksen 3 §:n II c) kohdassa mainittu 150 mk:n suuruinen vuosineljännesvuokra korotetaan tammikuun 1 p:stä 1948 lukien siten, että jokaisesta sivujohtolaitteesta maksetaan tariffin mukainen maksu eli nykyisin 7: 50 mk, joten vuosineljännesmaksu tulee olemaan 450 mk, minkä ohessa painatus- ja hankintatoimistoa päätettiin kehoittaa tekemään uusi sopimus yhdistyksen kanssa.

¹⁾ Khn jsto 12 p. helmik. 5 246 § ja 5 p. marrask. 6 104 §. — ²⁾ S:n 19 p. marrask. 6 170 §. — ³⁾ S:n 22 p. lokak. 6 065 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. toukok. 5 545 § ja 29 p. lokak. 6 094 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. toukok. 5 628 § ja 3 p. jouluk. 6 226 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. elok. 5 828 §, 15 p. lokak. 6 037 § ja 12 p. marrask. 6 150 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. tammik. 5 200 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. lokak. 6 064 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. lokak. 6 051 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. heinäk. 5 741 §, 10 p. syysk. 5 906 §, 12 p. marrask. 6 144 §, 26 p. marrask. 6 194 § ja 10 p. jouluk. 6 232 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. marrask. 6 115 § ja 23 p. jouluk. 6 291 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. elok. 5 822 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. syysk. 5 885 § ja 22 p. lokak. 6 047 § ja 6 056 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. jouluk. 6 267 §. — ¹⁵⁾ S:n 22 p. tammik. 5 160 §, 26 p. maalisk. 5 430 §, 10 p. syysk. 5 916 §, 22 p. lokak. 6 058 § ja 26 p. marrask. 6 199 §. — ¹⁶⁾ S:n 1 p. lokak. 5 969 § ja 3 p. jouluk. 6 222 §. — ¹⁷⁾ S:n 29 p. tammik. 5 168 §. — ¹⁸⁾ S:n 13 p. elok. 5 831 §, 5 p. marrask. 6 096 § ja 10 p. jouluk. 6 247 §. — ¹⁹⁾ S:n 4 p. kesäk. 5 633 §. — ²⁰⁾ S:n 18 p. kesäk. 5 689 §. — ²¹⁾ S:n 26 p. helmik. 5 311 §, 19 p. maalisk. 5 397 §, 20 p. elok. 5 851 § ja 5 p. marrask. 6 106 §. — ²²⁾ Khs 9 p. tammik. 65 §; ks. tämän kert. II osaa. — ²³⁾ Khs 27 p. marrask. 2 749 §. — ²⁴⁾ Khn jsto 23 p. jouluk. 6 285 §. — ²⁵⁾ Khs 2 p. tammik. 28 §. — ²⁶⁾ Khn jsto 17 p. syysk. 5 934 §. — ²⁷⁾ Khs 16 p. tammik. 193 §. — ²⁸⁾ S:n 29 p. toukok. 1 375 §. — ²⁹⁾ Khn jsto 8 p. lokak. 6 008 §.

Kivelän sairaalan puhelinvaihteen laajentamisesta esitetty Helsingin puhelinyhdistyksen lasku, määrältään 50 081: 50 mk, osoitettiin ¹⁾ maksettavaksi pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä määrärahasta Puhelinmaksut.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että kunnalliskodin sisäinen puhelinverkosto uusitaan siten, että rakennuksesta H vedetään 10-parinen ilmakaapeli rakennukseen A ja että tästä aiheutuvat kustannukset suoritetaan yleisen kunnallishallinnon pääluokan luvun Erinäiset hallintomenot määrärahasta Puhelinmaksut.

Rakennustoimiston varasto-osastolle hankittavan puhelimen puhelinosuuden lunastamista varten kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntää 20 150 mk tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Muut sijoitukset sisältyvästä määrärahasta Puhelinosuuksia ja määrätä samalla, että asentamiskustannukset oli suoritettava pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä määrärahasta Puhelinmaksut.

Kaupunginhallitus hyväksyi lisäksi joukon puhelinten hankkimista ja siirtoja ym. koskevia esityksiä ja myönsi niiden toteuttamiseen tarvittavat varat. Kaikkiaan käytettiin kertomusvuonna talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä määrärahasta Puhelinmaksut 3 471 059 mk ja tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Muut sijoitukset kuuluvasta määrärahasta Puhelinosuuksia 1 605 750 mk.

Komiteat ym. ja opintomatkat

Komiteat. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ asettaa komitean valmistelemaan kaupungin 400-vuotisjuhlan viettoa ja valita sen puheenjohtajaksi rahatoimenjohtaja E. von Frenc-kellin; komitean alla mainittujen osastojen puheenjohtajiksi ja jäseniksi valittiin seuraavat henkilöt: talousosastoon: puheenjohtajaksi Osuusliike Elannon toimitusjohtaja V. I. Voionmaa sekä jäseniksi toimitsija T. Hj. Långström ja insinööri A. A. Oksala; valtion laitoksia käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi lakitieteen kandidaatti U. Takki; kunnallisia laitoksia käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi kaupunginsihteerin E. J. Waronen sekä jäseniksi huoltotoimen toimitusjohtaja A. A. Asteljoki, asemakaava-arkkitehti B. A. K. Brunila, tilastotoimiston toimistopäällikkö O. Bruun, satamajohtaja K. W. Hoppu, kaupungininsinööri A. G. Linnavuori, kaupunginarkistonhoitaja R. N. Rosén ja ensimmäinen kaupunginlääkäri T. W. Wartiovaara; korkeakouluja käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi Helsingin yliopiston rehtori A. I. E. Långfors sekä jäseniksi Helsingin korkeakoulujen rehtorit; kauppaa ja teollisuutta käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi filosofian tohtori C.-E. Olin sekä jäseniksi Helsingin kauppakamarin puheenjohtaja, kauppaneuvos S. A. Harima, Hälsönsällin yhdistyksen varapuheenjohtaja, vuorineuvos C. G. Herlitz, Suomen liikemiesyhdistyksen puheenjohtaja, pääkonsuli O. Kauppi ja Kulutusosuuskuntien keskusliiton toimitusjohtaja J. Laakso; Helsingin kouluja käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi Suomalaisen normaaliylyseon rehtori A. R. L. Holmström sekä jäseniksi rehtori M. K. Chydenius, kauppakoulun johtaja S. J. Lieto, kansakoulunopettajat S. Rekola, L. Salovaara ja I. Savutie-Vaara sekä rehtori T. Therman; seurakuntia käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi teologian tohtori P. E. Virkkunen sekä jäseniksi rovasti V. I. Forsman, pastori I. A. Launis, kirkkoherra G. W. Lindblom, johtaja S. Salomaa, myyntipäällikkö M. Sauramo, neuvontainsinööri S. R. Schalin ja konttoristi H. Wikström; sanomalehdistöä käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi sanomalehtimiesliiton ent. puheenjohtaja, filosofian tohtori O. Koskikallio sekä jäseniksi päätoimittajat L. E. Aho, E. Ginström, A. Grönvik, Y. Niiniluoto, R. Palmgren, M. Ryömä, P. Sorvali, I. Turja ja U. Varjonen, toimitusjohtaja H. Rönehalm ja filosofian maisteri A. Viherheimo; maaliikennettä käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi rautatiehallituksen pääjohtaja H. V. Roos; meriliikennettä käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi merenkulkuneuvos A. Vihuri sekä jäseniksi varatuomari H. Hallberg, satamajohtaja K. W. Hoppu, toimittaja E. K. Louhikko, kapteeni A. Neumann, kapteeni

¹⁾ Khn jsto 12 p. marrask. 6 152 §. — ²⁾ Khs 6 p. helmik. 378 §. — ³⁾ Khn jsto 22 p. lokak. 6 058 §. — ⁴⁾ Khs 10 p. huhtik. 873 §, 22 p. toukok. 1 257 §, 29 p. toukok. 1 317 §, 12 p. kesäk. 1 476 §, 17 p. heinäk. 1 702 §, 21 p. elok. 1 918 §, 18 p. syysk. 2 121 § ja 6 p. marrask. 2 543 §.

E. Nordlund, johtaja A. Nyström ja satamarakennuspäällikkö S. S. Randelin; Suomen messuja ja näyttelyä järjestävään osastoon: puheenjohtajaksi Suomen messut osuuskunnan toimitusjohtaja H. Rönehholm sekä jäseniksi arkkitehti J. Cedercreutz, toimitusjohtaja J. Laakso, toimittaja K. Manninen, kauppaneuvos V. Rydman, toimittaja Y. Räisänen ja kirjakauppias A. Stenberg; taidenäyttelyjä käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi taidehallin johtaja B. Hintze sekä jäseniksi intendentti M. Hirn, taidemaalari M. Oinonen, arkkitehti A. V. Rancken, filosofian tohtori A. Rinne ja filosofian tohtori T. Stjernschantz; teattereita käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi Suomen kansallisteatterin johtaja E. Kalima sekä jäseniksi teatterinjohtajat V. Ilmari, T. Junttu, A. Kivimaa, N. Rönngren ja A. Tuomi, professori O. Soini ja ohjaaja G. Wrede; musiikkia käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi professori T. Haapanen sekä jäseniksi säveltäjät B. Carlson ja N.-E. Fougstedt, vaatturi T. Hiekkaranta, kapellimestari L. Leino, professori E. Linko sekä filosofian maisterit A. Maasalo, N.-E. Ringbom ja M. Turunen; filmiä käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi Filmiliiton puheenjohtaja, johtaja T. J. Särkkä sekä jäseniksi insinööri H. Aho, rouva V. Bandler, johtajat V. Dahl ja G. Ilanko, kirjailija T. Leistelä, johtaja R. Orko sekä rouva A. Rytövuori; yleisradiota käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi Suomen yleisradion pääjohtaja H. Vuolijoki sekä jäseniksi filosofian maisteri J. Koskiluoma, kirjailija O. Paavolainen, filosofian maisteri J. Tolonen, kirjailija E. Vala ja toimittaja R. Ölander; urheilua käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi veikkaustoimiston hallituksen puheenjohtaja, johtaja N. Koskinen sekä jäseniksi Suomen voimistelu- ja urheiluliiton edustajina sosiaalijohtaja A. Kaskela, toimitusjohtaja L. Santala ja toimistopäällikkö A. Tynell, Työväen urheiluliiton edustajina tarkastaja K. Altti, filosofian maisteri H. Raatikainen ja pääsihteeri E. A. Vuokko, Suomen palloliiton edustajina liittosihteeri J. Gustafsson, Finlands svenska centralidrottsförbund nimisen liiton edustajana pankkivirkailija R. Sell, kaupungin edustajana toimistopäällikkö K. Soini ja Stadion-säätiön edustajana kamreeri J. Tossavainen; partioliikettä käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi filosofian maisteri K. Visapää sekä jäseniksi Suomen partiotyttöjärjestön edustajina ylioppilas K. Hildén, rouva A.-M. Palmgren, prokuristi D. Pantio ja varatuomari H. Sipilä sekä Suomen partiopoikajärjestön edustajina pastori E. Kuula, metsänhoitaja E. Merikallio, konttoristi E. Raitinen ja varatuomari E. Törmälä; juhlia valmistelevaan osastoon: puheenjohtajaksi rahatoimenjohtaja E. von Freckell sekä jäseniksi everstiluutnantit K. Haltivuori ja S. O. Lindgren sekä rouvat M. Meltti, S. Rydman ja M. Salmela-Järvinen; historiaa käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi ensiksi professori K. V. Voionmaa ja hänen kuolemansa jälkeen kaupunginarkistonhoitaja R. Rosén sekä jäseniksi apulaisasemakaava-arkkitehti B. Aminoff, kansallismuseon osastonjohtaja N. Cleve, filosofian tohtori E. M. von Frenckell, professori E. Jutikkala, filosofian tohtori G. Kerkkonen, filosofian maisteri L. Pesonen, dosentti H. T. Waris ja arkkitehti N. E. Wickberg; sekä Helsinki-seuraa käsittelevään osastoon: puheenjohtajaksi ensiksi dosentti H. T. Waris ja sittemmin professori K. Kaira. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ¹⁾ asettaa edellä mainittuun komiteaan uuden osaston huolehtimaan työväen ammatillisten ja sosiaalisten kysymysten huomioonottamisesta juhlassa ja sen yhteydessä pidettävissä tilaisuuksissa ja valita sen puheenjohtajaksi vt Kiven.

Helsinki-seuran esitys vanhojen korttelien nimikilpien asettamisesta kadun nimeä osoittavan kilven viereen päätettiin ²⁾ siirtää kaupungin 400-vuotisjuhlien ohjelmaa suunnittelevan komitean valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ pyytää pormestari L. H. Ehrnroothia ryhtymään selvittämään kysymystä Helsingin kaupungin muodostamisesta eri lääniksi ollen tästä johtuvat kustannukset suoritettava talousarvion päaluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä määrärahasta Valiokunta- ja komiteamenot.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ asettaa komitean tutkimaan aloitetoiminnan käytäntöön oton edellytyksiä kaupungin laitoksissa ja siinä tapauksessa, että se tulee myönteiseen tulokseen, tekemään ehdotuksen aloitetoiminnan järjestämisestä; komitean puheenjohtajaksi valittiin kaupungininsinööri A. G. Linnavuori sekä jäseniksi kansliasihteeri P.-E. Gustafs, seppä K. W. Kaukonen, johtaja N. Koskinen ja kirvesmies O. Leskinen; komitea oikeutettiin palkkaamaan sihteeri ja kuulemaan asiantuntijoita.

¹⁾ Khs 22 p. toukok. 1 257 §. — ²⁾ S:n 2 p. lokak. 2 225 §. — ³⁾ S:n 8 p. toukok. 1 066 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. lokak. 2 377 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ asettaa komitean harkitsemaan kysymystä kielitaitosääntöön mahdollisesti tehtävistä muutoksista ja valita sen puheenjohtajaksi vt Modeenin sekä jäseniksi vtt Kivialhon, Kulon, Sundqvistin ja Tuurnan; komitea oikeutettiin palkkaamaan sihteeri.

Virka- ym. sääntöjen tarkistusta varten päätettiin ²⁾ asettaa komitea, jonka puheenjohtajaksi valittiin kaupunginhallituksen jäsen G. M. Modeen sekä jäseniksi palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ja kaupunginsihteeri E. J. Waronen sekä Helsingin kaupungin virkamiesyhdistyksen edustajana apulaiskaupunginsihteeri A. I. L. Danielson ja Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan edustajina seppä K. W. Kaukonen ja lämmittäjä A. Virtanen; komitea oikeutettiin palkkaamaan itselleen sihteeri.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ asettaa 5-jäsenisen komitean tutkimaan mahdollisuuksia verotusvalmisteluviraston uudelleenjärjestämiseksi valtion ja kaupungin yhteisenä virastona, valita sen puheenjohtajaksi verotusvalmisteluviraston johtajan J. R. Westinin ja jäseniksi kansakoulujen taloudenhoitajan P. B. J. Railon ja pankinjohtaja V. V. Sipin sekä pyytää Uudenmaan lääninhallitusta nimeämään komiteaan kaksi valtiota edustavaa jäsentä.

Halkotoimiston autovarikon tuotantokomitean jäseniksi valittiin ⁴⁾ työnantajain edustajana v:ksi 1948 kiinteistöjohtaja V. V. Salovaara varamiehenään kanslias sihteeri E. K. Uski ja halkotoimiston toimistopäällikkö F. S. Kivistö varamiehenään metsänhoitaja E. A. Mäkelä.

Palolautakunta oikeutettiin ⁵⁾ asettamaan komitea tutkimaan palokunnan sisäistä organisaatiota ollen komitean samalla myös harkittava kysymystä siitä, voitiinko ja missä määrin kaupungin vakinaisen palokunnan pienennetty iskuvoima korvata avustamalla tehokkaammin kaupungin alueella toimivia vapaaehtoisia palokuntia. Komitean puheenjohtajaksi hyväksyttiin insinööri V. J. Niemistö sekä jäseniksi toimitsija R. Heironen, ruiskumestari A. Jäppinen, varatuomari E. Länsiö ja vakuutustarkastaja O. Rundman.

Professori F. W. G. Langenskiöld päätettiin ⁶⁾ määrätä edustamaan kaupunkia lääkintöhallituksen kanssa käytävissä neuvotteluissa, jotka koskivat naistenklinikasta ja lastenklinikasta kaupungille varattujen hoitopaikkojen käyttöä.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ asettaa komitean selvittämään kysymystä kunnallisen poliklinikan perustamisesta kaupungin palkannauttijoita varten, valita sen puheenjohtajaksi sairaalalautakunnan puheenjohtajan, professori F. W. G. Langenskiöldin sekä jäseniksi sairaalataarkastaja S. M. Saarenheimon, terveydenhoitolautakunnan puheenjohtajan, professori S. S. Savosen ja ensimmäisen kaupunginlääkärin T. W. Wartiovaaran sekä kaupunginhallituksen jäsenet Hannulan, Railon ja Värein; komitea oikeutettiin lisäksi ottamaan itselleen sihteeri. Sitten kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ vapauttaa professori Langenskiöldin puheenjohtajan tehtävistä, valita hänen tilalleen tohtori Wartiovaaran ja jäseneksi tohtori Wartiovaaran sijaan vt Öhmanin. Edellä mainittua komiteaa päätettiin ⁹⁾ kehoittaa kiireellisesti laatimaan ehdotuksensa kaupungin sairaslomamääräysten uudistamista koskevassa aloitteessa ¹⁰⁾ esitetyistä seikoista.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ asettaa sotainvalidien huoltojaoston ja valita sen jäseniksi rahatoimiston sotilasavustusosaston kanslianesimiehen S. N. Ekholmin sekä osastonhoitajat L. Blaschkowin, G. Ekholmin ja A.-L. Paloheimon.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ vapauttaa maaherra B. G. W. Sarlinin kaupungin köyhäinhoidollisen laitoshoidon laajennusta ja järjestelyä varten asetetun ¹³⁾ komitean jäsenyydestä, määrätä hänen sijalleen jäseneksi huoltoviraston apulaisjohtajan O. P. Toivolan, puheenjohtajaksi huoltotoimen toimitusjohtajan A. A. Asteljoen sekä oikeuttaa komitean ottamaan itselleen sihteerin ja käyttämään asiantuntijoita.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ esittää puolustusministeriölle, että asetettaisiin neuvottelukunta laatimaan suunnitelmaa ilmatorjuntapattereiden ja valonheitinasemien purkamisesta tai vastaisesta käytöstä ja että puolustusministeriö valitsisi neuvottelukuntaan esim. neljä edustajaa. Kaupungin edustajiksi mainittuun neuvottelukuntaan valittiin asema-

¹⁾ Khs 13 p. marrask. 2 604 §. — ²⁾ S:n 29 p. toukok. 1 367 §. — ³⁾ S:n 13 p. marrask. 2 614 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 995 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 042 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. marrask. 2 600 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. huhtik. 901 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 049 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 560 §. — ¹⁰⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 6. — ¹¹⁾ Khs 12 p. kesäk. 1 489 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. syysk. 2 056 §. — ¹³⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 140. — ¹⁴⁾ Khs 2 p. tammik. 44 §.

kaava-arkkitehti, katurakennuspäällikkö ja kaupunginpuutarhuri, minkä ohessa museo-lautakuntaa päätettiin kehoittaa nimeämään edustajansa neuvottelukuntaan.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ asettaa komitean selvittämään kysymystä suurperheisten ja vähäraisten lomavieton järjestämisestä, valita sen puheenjohtajaksi kansakoulujen taloudenhoitajan P. B. J. Railon sekä jäseniksi vtt Bruunin, Hannulan, Heinosen ja Virk-kusen ja oikeuttaa komitean ottamaan itselleen sihteerin sekä kuulemaan asiantun-tijoita.

Ammatinvalintakomitea oikeutettiin ²⁾ valitsemaan edesmenneen puheenjohtajansa opetus- ja sairaala-asiain johtajan J. W. Kedon sijaan keskuudestaan väliaikainen vara-puheenjohtaja siksi kunnes uusi opetus- ja sairaala-asiain johtaja oli valittu. Väliaikai-seksi puheenjohtajaksi ammatinvalintakomitea valitsi³⁾ sittemmin työnvälitystoimiston johtajan E. S. Seppälän.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ asettaa komitean tutkimaan ja laatimaan ehdotusta kun-nallisten pesulain perustamisesta sekä yhteispesun järjestämismahdollisuuksista, valita sen puheenjohtajaksi vt Hannulan sekä jäseniksi vt Bruunin, kaupunginarkkitehti G. H. Ekelundin, kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikön P. Hansteen ja Osuusliike Elannon pesulan johtajan E. Peltomäen sekä oikeuttaa komitean ottamaan itselleen sihteerin.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ asettaa 6-jäsenisen komitean laatimaan ehdotusta yleis-hyödyllisten yritysten avustusrahan ja raittiusseurojen tukemiseksi varatun määrä-rahaman jakamisesta ja valita sen puheenjohtajaksi opetus- ja sairaala-asiain johtajan sekä jäseniksi rahatoimenjohtajan, vtt Ahon, Nyberghin ja Räisäsen sekä kaupunginhallituk-sen jäsenen P. B. J. Railon.

Kaupungin edustajaksi uimastadionin kunnostamistöitä harkitsevaan toimikuntaan kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ määrätä rahatoimenjohtaja E. von Freneckellin sekä kehoittaa lisäksi urheilu- ja retkeilylautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa kumpaakin valitse-maan toimikuntaan yhden jäsenen.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa kansakoulujen johtokunnat asettamaan komi-tean tutkimaan koulukasvitarhatoiminnan järjestämistä liitosalueen kansakouluissa sekä kehoittaa samalla kiinteistölautakuntaa määräämään komiteaan tarpeelliseksi katso-mansa määrän jäseniä; komitea oikeutettiin palkkaamaan sihteeri ja kuulemaan asian-tuntijoita.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ asettaa kertomusvuodeksi esikaupunkitoimikunnan anta-maan kaupunginhallitukselle sen pyytämiä lausuntoja esikaupunkialuetta koskevista ky-symyksistä sekä tekemään esikaupunkialueiden olojen kehittämistä tarkoittavia aloitteita, valita sen puheenjohtajaksi kaupunginjohtajan sekä jäseniksi apulaiskaupunginjohtajat, vt Ampujan ja professori A. V. Laitakarin Helsingin maalaiskunnasta, filosofian maisteri C. S. Steniuksen Huopalahdesta, vapaaherra R. Standertskjöld-Nordenstamin Kulosaa-resta, insinööri V. J. Niemistön Haagasta, opettaja S. Vireen Oulunkylästä ja vakuutus-johtaja K. A. Linnoksen Lauttasaaresta; toimikunta oikeutettiin ottamaan itselleen sih-teeri.

Hallussihteeri O. E. Larman ilmoitettua, että sisäasiainministeriö oli määrännyt hänet tarkistamaan johtaja Y. A. Harvian aikaisemmin tekemän selvityksen ja ehdo-tuksen, joka koski eräiden Espoon kunnan alueiden liittämistä Helsingin kaupunkiin, ja sen perusteella tekemään ehdotuksen asiassa, sekä pyydettyä, että kaupunki valitsisi kolme henkilöä neuvottelemaan hänen kanssaan asian yhteydessä olevista kysymyksistä, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ valita edustajikseen kaupunginjohtaja E. Hj. Rydmanin, kiinteistöjohtaja V. V. Salovaaran ja toisen apulaisasemakaava-arkkitehdin V. Tuukka-sen. Edellä mainittujen edustajien tehtyä sittemmin selkoa käydyistä neuvotteluista, kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾ asian tässä vaiheessa vastustaa Espoon kunnan alueiden liit-tämistä Helsingin kaupunkiin.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ asettaa toimikunnan tutkimaan Sosiaalisen asunnontuote oy:n Asutuksen Pakilan omakotialueelle rakennuttamien omakotitalojen myynnin ja

¹⁾ Khs 4 p. jouluk. 2 806 §. — ²⁾ S:n 13 p. marrask. 2 635 § ja khn jsto 5 p. marrask. 6 124 §. — ³⁾ Khs 18 p. jouluk. 2 947 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. lokak. 2 410 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. tammik. 301 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. tammik. 22 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. maalisk. 731 § ja 24 p. huhtik. 1 056 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. tammik. 216 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. marrask. 2 741 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 852 §. — ¹¹⁾ S:n 13 p. marrask. 2 622 §.

rakentamisen yhteydessä ilmenneitä puutteellisuuksia ym., määrätä toimikunnan puheenjohtajaksi rakennustarkastaja A. V. Toivosen, jäseniksi insinööri T. Hormilan ja rakennusinsinööri A. Lipan eduskunta oikeuttaa toimikunnan ottamaan itselleen sihteerin.

Kaupungin edustajaksi ulkoasiainministeriön asettamaan komiteaan, jonka tuli harkita sopivaa tonttia Neuvostoliiton lähetystötaloa varten, valittiin ¹⁾ kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ asettaa komitean selvittämään kysymystä uurnalehtojen järjestämisestä, pyytää Helsingin kirkkohallintokuntaa ja Suomen krematoriyhdistystä kumpaistakin nimeämään komiteaan kaksi jäsentä, kehoittaa kiinteistölautakuntaa samoin nimeämään komiteaan kaksi jäsentä sekä valita komitean jäseniksi rahatoimenjohtaja E. von Frenckellin ja vt Räsäsen.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ asettaa komitean selvittämään kysymystä siitä, kenelle kuului liitosalueen asuntotonteilta tulevien likavesien poisjohtamiseen tarvittavien ojien ja viemäreiden suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito sekä siellä olevien yleisten kaatopaikkojen määrääminen, valita komitean puheenjohtajaksi kaupungininsinööri A. G. Linnavuoren, jäseniksi puhtaanapito-osaston päällikön B. W. Axin, kaupungingeodeetti E. A. Salosen, katurakennuspäällikkö W. A. Starckin, rakennustarkastaja A. V. Toivosen, toisen apulaisasemakaava-arkkitehdin V. Tuukkasen ja ensimmäisen kaupunginlääkäriin T. W. Wartiovaaran sekä oikeuttaa komitean ottamaan itselleen sihteerin.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ asettaa komitean tutkimaan mahdollisuutta keskittää kaupungin eri konepajojen työt yhtenäisen elimen alaisiksi tai muulla tavalla tehostaa konepajojen yhteistyötä niin että työt mikäli mahdollista, jaettaisiin tasaisesti eri konepajojen kesken, huomioon ottaen niiden työkonet ja tilat, sekä harkitsemaan kysymystä siitä, oliko ja missä määrin kaupungin etujen mukaista, että sen konepajat ottivat suorittaakseen yksityisten töitä, milloin kaupungin omat työt sen sallivat; komitean puheenjohtajaksi kaupunginhallitus päätti valita kaupungininsinööri A. G. Linnavuoren, jäseniksi insinööri O. Lehtosen, ylityöpajamestari G. A. Lindgrenin, puuseppä A. Lindstedtin, käyttöinsinööri P. O. V. Martolan, sorvaaja K. Putkosen, liikennelaitoksen toimitusjohtajan H. A. N. Relanderin, vesijohtolaitoksen toimitusjohtajan R. W. Taivaisen ja viilaaja V. Vanhasen, sekä oikeuttaa komitean ottamaan itselleen sihteerin ja tarpeen vaatiessa käyttämään asiantuntijoita. Insinööri O. Lehtosen pyydettyä sittemmin vapautusta yllä mainitun komitean jäsenyydestä valittiin ⁵⁾ hänen tilalleen uudeksi jäseneksi korjauspajainsinööri T. A. Lamminen.

Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi, että poliisilaitos oli nimennyt kaupunginhallituksen asettamaan ⁷⁾ liikennejärjestyksen valmistelukomiteaan edesmenneen edustajajäsenensä A. O. Nummelinin tilalle edustajakseen poliisilaitoksen liikennetoimiston v.t. johtajan F. A. Artin.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁸⁾ asettamaan komitea tutkimaan bensiinijakelua ja autohuoltoasemien paikkakysymystä, johon kuului puheenjohtajan lisäksi kolme jäsentä; ja jolla oli oikeus ottaa itselleen sihteerin sekä kuulla asiantuntijoita.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ asettaa komitean laatimaan maataloustuotteiden ja vihannesten tukkukaupan järjestyssääntöehdotusta, valita komitean puheenjohtajaksi teurastamon toimitusjohtajan T. J. Tallqvistin, jäseniksi kaupunginlääkäri O. W. Ehrströmin ja kiinteistötoimiston talo-osaston päällikön U. J. Kallion sekä oikeuttaa komitean ottamaan itselleen sihteerin.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ asettaa komitean tutkimaan syväjäädyyttämön rakentamiskysymystä, valita komitean puheenjohtajaksi teknillisen johtajan, jäseniksi kaupunginlääkäriin O. W. Ehrströmin, kansanhuoltolautakunnan puheenjohtajan, johtaja F. J. Laakson, teurastamolautakunnan puheenjohtajan, isännöitsijä J. Mehdon, toimitusjohtaja K. V. Sauran, kauppaneuvos J. H. Seppälän, teurastamon toimitusjohtajan T. J. Tallqvistin ja toimitusjohtaja A. K. Wainion sekä oikeuttaa komitean ottamaan itselleen sihteerin ja käyttämään asiantuntijoita.

¹⁾ Khs 11 p. syysk. 2 066 §. — ²⁾ S:n 23 p. tammik. 215 §. — ³⁾ S:n 2 p. huhtik. 855 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. tammik. 289 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 623 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. lokak. 2 393 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 152 ja v:n 1945 kert. I osan s. 143. — ⁸⁾ Khs 16 p. lokak. 2 345 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. marrask. 2 577 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 734 §.

Kaasun- ja sähkönsäännöstelyvaliokuntaan päätettiin¹⁾ valita sen jäsenyydestä vapautetun insinööri A. Willbergin sijaan osastonpäällikkö V. Laaksonen marraskuun 1 p:stä 1947 lukien.

Kaupunginhallitus päätti²⁾ asettaa komitean tutkimaan mitä mahdollisuuksia olisi vtt Kiven ja Rönnqvistin aloitteen mukaisesti saada kaupungille uusia tulolähteitä kehittämällä kaupungin liike- ja tuotannollista toimintaa, valita komitean puheenjohtajaksi pankinjohtaja V. V. Sipin, jäseniksi vtt Ahvan, Kiven, Rönnqvistin ja Valanteen, kansakoulujen taloudenhoitajan P. B. J. Railon ja kaupunginreviisori A. S. Törnqvistin sekä oikeuttaa komitean ottamaan itselleen sihteerin ja kuulemaan asiantuntijoita.

Kaupungin edustajaksi Ruotsin viikon viettämistä Suomessa v:n 1948 kevätpuolella suunnittelevaan komiteaan valittiin³⁾ kaupunginjohtaja E. Hj. Rydman.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ lakkauttaa Helsingin vuokra-autoliikenteen ja hevosajoneuvoliikenteen uudelleenjärjestelyyn liittyvien kysymysten selvittämistä varten asetetun⁵⁾ komitean.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾, että kaikkien kaupungin eri elinten asettamien komiteain ja valiokuntien kokouksista oli pidettävä kaupunginreviisorin laatiman kaavakkeen mukaista päiväkirjaa, josta puheenjohtajan ja sihteerin allekirjoittama jäljennös oli vuosittain toimitettava kaupunginhallitukselle ja revisiotoimistolle. Kaavakkeeseen oli tehtävä merkinnät komitean tahi elimen jäsenten osallistumisesta kokoukseen, kokouspäivästä ja kokouksen ajasta sekä myöskin kaupunginhallituksen mahdollisten edustajain läsnäolosta. Samalla päätettiin, että komiteain ja valiokuntain työskentelystä syntyneet asiakirjat oli toimitettava kaupunginarkistoon säilytettäväksi.

Komitea- ym. palkkiot. Valiokunta- ja komiteamenoja varten talousarvioon merkitystä määrärahasta, joissakin tapauksissa v:n 1946 vastaavalta tililtä, maksettiin seuraavat palkkiot:

	Mk
Kaupungin 400-vuotisjuhlaa valmisteleva komitea ⁷⁾	49 000
Esikaupunkitoimikunta ⁸⁾	3 300
Virkasääntökomitea ja sen työvaliokunta ⁹⁾	6 600
Palkkauksessa ilmenneiden epäkohtien poistamista käsittelevä jaosto ¹⁰⁾	750
Kuukausipalkkalautakunta ¹¹⁾	12 950
Raastuvanoikeuden uudelleenjärjestelykomitea ¹²⁾	25 150
Huoltolaitoskomitea ¹³⁾	17 000
Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten sekä raittiusjärjestöjen avustusmäärärahaan jakoa valmisteleva komitea ¹⁴⁾	900
Polttopuutoimikunta ¹⁵⁾	2 100
Viljelmien luokitustoimikunta ¹⁶⁾	30 625
Nuorison vapaa-ajan käyttöä pohtiva neuvottelukunta ¹⁷⁾	1 500
Poikkeuksellisten lasten koulutuskomitea ¹⁸⁾	20 250
Kansakoulujen rakennuskomitea ¹⁹⁾	22 325
Koulukasvitarhakomitea ²⁰⁾	15 150
Ammattiopetuslaitoskomitea ²¹⁾	81 370
Ammatinvalintakomitea ²²⁾	58 025
Konserttitalokysymystä valmisteleva jaosto ²³⁾	3 000
Helsingin keskuksen asemakaavan muuttamista suunnitteleva komitea ²⁴⁾	10 800
Eduskuntatalon ympäristön järjestelyä suunnitteleva komitea ²⁵⁾	10 586

¹⁾ Khs 2 p. lokak. 2 231 §. — ²⁾ S:n 13 p. maalisk. 691 §. — ³⁾ S:n 27 p. marrask. 2 744 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. lokak. 2 513 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 143. — ⁶⁾ Khs 27 p. maalisk. 801 §. — ⁷⁾ Khn jsto 14 p. toukok. 5 551 § ja 23 p. jouluk. 6 283 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 5 122 § ja 9 p. huhtik. 5 453 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. lokak. 5 975 § ja 17 p. jouluk. 6 280 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. tammik. 5 164 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. tammik. 5 043 §, 16 p. huhtik. 5 477 §, 9 p. heinäk. 5 769 § ja 22 p. lokak. 6 055 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. huhtik. 5 435 §, 2 p. heinäk. 5 734 § ja 30 p. jouluk. 6 316 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. jouluk. 6 271 §. — ¹⁴⁾ S:n 2 p. heinäk. 5 754 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 5 071 §. — ¹⁶⁾ S:n 4 p. maalisk. 5 353 §. — ¹⁷⁾ Khn jsto 26 p. helmik. 5 323 §. — ¹⁸⁾ S:n 8 p. tammik. 5 078 § ja 2 p. heinäk. 5 755 §. — ¹⁹⁾ S:n 25 p. kesäk. 5 716 § ja 23 p. jouluk. 6 310 §. — ²⁰⁾ S:n 30 p. jouluk. 6 320 §. — ²¹⁾ S:n 16 p. huhtik. 5 489 §, 2 p. heinäk. 5 756 § ja 23 p. jouluk. 6 307 §. — ²²⁾ S:n 22 p. tammik. 5 166 §, 29 p. tammik. 5 195 §, 25 p. kesäk. 5 715 § ja 23 p. jouluk. 6 306 §. — ²³⁾ S:n 2 p. tammik. 5 038 §. — ²⁴⁾ S:n 19 p. marrask. 6 169 §. — ²⁵⁾ S:n 11 p. kesäk. 5 676 § ja 2 p. heinäk. 5 748 §.

	Mk
Rakennustoimikunta ¹⁾	76 950
Kadunnimikomitea ²⁾	162 175
Viemärikomitea ³⁾	2 175
Konepajakomitea ⁴⁾	17 550
Satama- ja varastoalueiden paloturvallisuuden edistämistä harkitseva komi- tea ⁵⁾	57 175
Katajanokalle rakennettavan satamatyöntekijäin ruokailurakennuksen ohjel- maa laativa komitea ⁶⁾	7 550
Teurastamon tuotantokomitea ⁷⁾	3 200
Kaasun- ja sähkönsäännöstelyvaliokunta ⁸⁾	30 600
Liiketoiminnan laajentamiskysymystä selvittelevä komitea ⁹⁾	27 640
Saunakomitea ¹⁰⁾	13 875

Palkkiona tukholmalaiselle professorille H. Sundbergille niistä neuvotteluista, joiden tarkoituksena oli ollut ostaa kaupungin kruunumääräisiä obligaatioita, suoritettiin ¹¹⁾ 100 000 mk talousarvion pääluokan Korot ja lainakustannukset lukuun Kurssitappiot, kustannukset ja poistot sisältyvästä määrärahasta Provisiot ym. kulut.

Matka-apurahat. Kertomusvuoden varrella myönnettiin alla mainituille henkilöille matka-apurahat talousarvioon sisältyvästä määrärahasta Opintomatkastipendit tai kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista: apulaiskaupunginsihteerille A. A. Blombergille, G. V. Brotherukselle ja T. S. Törnblomille, kansliasihteeri S. Hellevaralle, lainopilliselle apulaiselle O. A. Sepälle, tilastotoimiston toimistopäällikölle O. Bruunille, huoltotoimen toimitusjohtajalle A. A. Asteljoelle, huoltoviraston asiamiehelle I. Arpialle, apulaisoikeusavustaja S. M. K. Korpelalle ja rakennustoimiston sihteerille R. O. Parviaiselle osallistumista varten Suomen kaupunkien ja kauppalaisten sihteerien yhdistyksen Kemissä kesäkuun 8—9 p:nä pidettävään vuosikokoukseen ¹²⁾; Suomen kaupunkien ja kauppalaisten tilivirkamiesten yhdistyksen Vaasassa elokuun 30—31 p:nä pidettävään vuosikokoukseen osallistuville kymmenelle kaupungin viranhaltijalle ¹³⁾; revisori E. M. J. Salokarille osallistumista varten Oslolla elokuun 27—29 p:nä pidettävään V pohjoismaiseen tilintarkastajakongressiin ¹⁴⁾; Porissa syyskuun 20—21 p:nä pidettävään Suomen taksoitusvirkamiesyhdistyksen järjestämiin neuvottelupäiviin ja mainitun yhdistyksen vuosikokoukseen osallistuville verotusvalmisteluviraston viranhaltijoille ¹⁵⁾; verotusvalmisteluviraston johtajalle J. R. E. Westinille perehtymistä varten Ruotsissa ja Tanskassa kesäkuun 10 p:n ja 27 p:n välisenä aikana kiinteistöverotuskysymyksiin ja sikäläisten verovirastojen organisaatioon ja työmuotoihin ¹⁶⁾; vanhemmalle oikeusneuvosmiehelle B. C. Carlsonille osallistumista varten Tukholmassa toukokuun aikana pidettävään kriminalistikokoukseen ja tutustumista varten Tukholman raastuvanoikeuden järjestysmuotoon ¹⁷⁾; vanhemmille oikeusneuvosmiehille B. C. Carlsonille ja H. O. Hedmanille osallistumista varten Jyväskylässä syyskuun 5—6 p:nä pidettyyn Suomen maistraattien ja raastuvanoikeuksien yhdistyksen vuosikokoukseen ¹⁸⁾; Suomen ulosottoapulaisten yhdistyksen edustajille osallistumista varten Malmössä kesäkuun 13—15 p:nä pidettävään pohjoismaisten ulosottoapulaisten yhdistysten yhteiseen kongressiin ¹⁹⁾; rakennustarkastuskonttorin rakennusinsinöörille E. J. Peltoselle Ruotsiin marraskuun aikana tehtävää opintomatkaa varten ²⁰⁾; poliisikomentaja K. E. Gabrielsonille ja rakennustoimiston arkkitehdille Y. Lagerbladille uuden poliisitalon piirustuksia koskevaa, Ruotsiin, Norjaan ja Tanskaan tehtävää opintomatkaa varten ²¹⁾; poliisimestarin apulaiselle O. Kososelle ja

¹⁾ Khn jsto 2 p. huhtik. 5 448 §, 2 p. heinäk. 5 747 §, 1 p. lokak. 5 964 § ja 23 p. jouluk. 6 295 §. — ²⁾ Khs 30 p. tammik. 282 § ja khn jsto 8 p. tammik. 5 073 §, 9 p. huhtik. 5 466 §, 30 p. huhtik. 5 522 §, 9 p. heinäk. 5 774 §, 24 p. syysk. 5 947 §, 8 p. lokak. 5 992 § ja 30 p. jouluk. 6 323 §. — ³⁾ Khn jsto 8 p. lokak. 5 995 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. lokak. 5 996 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. tammik. 5 031 §, 9 p. huhtik. 5 467 § ja 18 p. kesäk. 5 703 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. huhtik. 5 524 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. tammik. 5 187 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. maalisk. 5 411 §, 2 p. heinäk. 5 752 §, 1 p. lokak. 5 968 § ja 30 p. jouluk. 6 319 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. jouluk. 6 206 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. huhtik. 5 436 §, 2 p. heinäk. 5 731 § ja 13 p. elok. 5 832 §. — ¹¹⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 534 §. — ¹²⁾ S:n 22 p. toukok. 1 256 § ja 12 p. kesäk. 1 475 §. — ¹³⁾ S:n 7 p. elok. 1 822 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 394 §. — ¹⁵⁾ S:n 11 p. syysk. 2 060 §. — ¹⁶⁾ S:n 3 p. kesäk. 1 384 §. — ¹⁷⁾ S:n 8 p. toukok. 1 075 § ja khn jsto 1 p. lokak. 5 955 §. — ¹⁸⁾ Khn jsto 17 p. syysk. 5 930 §. — ¹⁹⁾ S:n 21 p. toukok. 5 582 §. — ²⁰⁾ S:n 22 p. lokak. 6 041 §. — ²¹⁾ Khs 8 p. toukok. 1 076 § ja khn jsto 25 p. kesäk. 5 712 § ja 2 p. heinäk. 5 721 §.

ylikomisario T. Syrjälälle tutustumista varten kolmen viikon aikana Tanskassa ja Ruotsissa järjestyksen ylläpitämiseen satama-alueella ¹⁾; palokorpraali E. Jaurokselle osallistumisesta Lontoossa syyskuun aikana pidettyyn palomiesten kongressiin ²⁾; palomestari C.-W. Åströmille New Yorkiin lokakuun aikana tehtävää opintomatkaa varten ³⁾; kaupungineläinlääkäri O. W. Ehrströmille Kuopiossa heinäkuun 13—15 p:nä pidettävään Eläinlääkintöhygienisen yhdistyksen vuosikokoukseen tehtävää matkaa varten ⁴⁾; terveydellisten tutkimusten laboratorion esimiehelle L. B. Willbergille osallistumista varten Tukholmassa lokakuun 10—16 p:nä pidettävään Sveriges allmänna hälsovårdsförening yhdistyksen vuosikokoukseen ⁵⁾; kouluhammasklinikan esimiehelle T. H. J. Ekmanille osallistumista varten Nordisk odontologisk forening nimisen yhdistyksen Kööpenhaminassa toukokuun 23—24 p:nä pidettävään kokoukseen ⁶⁾; kouluhammaslääkäri M. Hellénille opintomatkaa varten Tukholmassa olevaan Eastman-instituuttiin kesälomansa aikana ⁷⁾; Kivelän sairaalan hierojalle I. Bussille perehtyäkseen Lundin sairaalan reumaosastolla nykyaikaiseen liikuntahoitoon ⁸⁾; nuorisonhuoltaja K. A. Helasvuolle sekä kodissakävijöille E. E. Järviselle ja H. S. K. Knaapille osallistumista varten Turussa heinäkuun 5—6 p:nä pidettävään lastensuojeluväen kesäkokoukseen ⁹⁾; lastensuojeluviraston osastonjohtajalle H. M. Törnuddille ja huoltoviraston notaarille S. F. Lindströmille osallistumista varten Finlands svenska vårdfunktionärens förening nimisen yhdistyksen sosiaaliministeriön myötävaikutuksella järjestämiin neuvontapäiviin Vaasassa helmikuun 22—23 p:nä ¹⁰⁾; työnvälitystoimiston osastonhoitajille T. T. Leanderille ja V. J. Lähikarille sekä toimentajille M. E. Kuittiselle ja M. E. Oleniukselle osallistumista varten Tampereella toukokuun 18—19 p:nä pidettyyn työnvälitysvirkailijain vuosikokoukseen ¹¹⁾; urheilu- ja retkeilytoimiston toimistopäälliköille K. K. Soiniolle ja retkeilyasiamies E. J. Koromalle tutustumista varten Turkuun tehtävän matkan aikana sikäläisiin urheilu- ja retkeilyoloihin sekä apulaistoimistopäällikö V. I. Koivulalle ja urheilunohjaaja A. E. Nummiselle Tampereelle tehtävää vastaanvanlaista tutustumismatkaa varten ¹²⁾; urheilu- ja retkeilytoimiston toimistopäälliköille K. K. Soiniolle tutustuakseen Ruotsissa n. viikon aikana sikäläisiin urheilu- ja kansanpuisto-oloihin ¹³⁾; ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastajalle G. E. Cavoniukselle tutustumista varten Ruotsissa erinäisiin koulukysymyksiin ¹⁴⁾; kansakouluntarkastajille A. I. Huuskoselle ja G. E. Cavoniukselle osallistumista varten Tukholmassa syyskuun 7—10 p:nä pidettävään pohjoismaiseen pääkaupunkien kouluntarkastajien kokoukseen ¹⁵⁾; ensimmäiselle koululääkärille U. I. Muromalle osallistumista varten New Yorkissa heinäkuun 14—31 p:nä pidettävään kansainvälisen lastenlääkärikongressiin ¹⁶⁾; koulupsykologille K. A. Hytöselle osanottoa varten Oslon psykologikongressiin kertomusvuoden elokuussa ¹⁷⁾; työväenopistojen johtajille T. I. Wuorenrinteelle ja J. E. Österholmille Ruotsiin tehtävää opintomatkaa varten ¹⁸⁾; suomenkielisen työväenopiston johtajalle T. I. Wuorenrinteelle osallistumista varten Päivölän kansanopistossa heinäkuun 19—25 p:nä pidettäviin Työväenopistojen liiton kursseihin ja Tampereella kesäkuun 6—8 p:nä järjestettäviin yleisiin työväenopistopäiviin sekä työväenopiston opettajille S. Heikuralle ja P. Perolle osallistumista varten viimeksi mainittuihin työväenopistopäiviin ¹⁹⁾; valmistavan poikien ammattikoulun opettajille M. J. Aholle ja P. O. Virtaselle osallistumisesta Jyväskylässä pidettyihin ammattikoulun opettajien kursseihin ²⁰⁾; valmistavan poikien ammattikoulun opettajalle Y. I. Vuoriselle perehtyäkseen Ruotsissa Ab. Sandvikens metallfabrik nimisen toiminimen tehtaissa kovametalleihin ja niiden käyttöön ²¹⁾; kirjapainokoulun ammattityöopettajalle G. M. Allardtille osallistumista varten Oslo boktrykkerforeningin yhdistyksen kokoukseen kesäkuun 28 p:n ja heinäkuun 4 p:n välisenä aikana ²²⁾; lastentarhain apulaistarkastajalle K. J. Axelsonille osallistumista varten Tanskassa pidettävään viidenten pohjoismaiseen lastentarhakokoukseen elokuun 17 p:n ja 27 p:n välisenä aikana

¹⁾ Khs 31 p. heinäk. 1 775 § ja 16 p. lokak. 2 330 §. — ²⁾ Khn jsto 1 p. lokak. 5 967 §. — ³⁾ S:n 30 p. huhtik. 5 527 §. — ⁴⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 574 §. — ⁵⁾ Khn jsto 1 p. lokak. 5 973 § ja 22 p. lokak. 6 045 §. — ⁶⁾ Khs 8 p. toukok. 1 139 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. toukok. 1 140 § ja khn jsto 26 p. marrask. 6 203 §. — ⁸⁾ Khs 5 p. kesäk. 1 432 §. — ⁹⁾ Khn jsto 9 p. heinäk. 5 766 §. — ¹⁰⁾ Khs 20 p. helmik. 519 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 28 p. toukok. 5 617 §. — ¹²⁾ Khs 12 p. kesäk. 1 487 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 590 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. maalisk. 833 §. — ¹⁵⁾ S:n 4 p. syysk. 2 036 §. — ¹⁶⁾ S:n 22 p. toukok. 1 292 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 625 §. — ¹⁸⁾ S:n 2 p. huhtik. 863 §. — ¹⁹⁾ S:n 22 p. toukok. 1 291 §. — ²⁰⁾ S:n 9 p. lokak. 2 322 §. — ²¹⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 425 §. — ²²⁾ Khn jsto 23 p. jouluk. 6 311 §.

sekä tutustumista varten lastentarha-alaan kuuluviin asioihin Tanskassa elokuun 28 p:n ja syyskuun 6 p:n välisenä aikana ¹⁾; lastentarhanjohtajille H. Laitiselle ja A. Lundqvistille sekä lastentarhanopettajille H. E. Hyväriselle, T. Keinäselle ja K. T. Tyrylälle osallistumista varten viidenteen pohjoismaiseen lastentarhakokoukseen Tanskassa ²⁾; 26 kaupunginkirjaston viranhaltijalle osallistumista varten Turussa kesäkuun 6—8 p:nä pidettävään XII yleiseen kirjastokokoukseen ³⁾; kirjastonjohtaja U. Saarniolle, apulaiskirjastonjohtaja M. K. Närhille, kirjastonhoitajille M. M. J. Kanniselle ja E. S. L. Wirlalle ja sairaalakirjaston amanuenssille U. Holmsténille osallistumista varten Kööpenhaminassa elokuun aikana pidettävään viidenteen pohjoismaiseen kirjastokokoukseen ⁴⁾; kaupunginorkesterin intendentille N.-E. Ringbomille Skandinaavian maihin tehtävää opinto- ja neuvottelumatkaa varten ⁵⁾; kaupunginorkesterin johtajalle M. I. Similälle osallistumista varten Tukholmassa syyskuun 24 p:n ja lokakuun 3 p:n välisenä aikana pidettäviin pohjoismaisiin musiikkipäiviin sekä osallistumisesta Turun kaupunginorkesterin 20-vuotisjuhlaan ⁶⁾; kiinteistötoimiston tonttiosaston puutarhakonsulentille E. Kochille osallistumista varten Oslossa kesäkuun 24—27 p:nä pidettävään pohjoismaiseen siirtolapuutarhakongressiin ⁷⁾; katurakennuspäällikkö W. A. Starckille tutustumista varten Ruotsissa ja Tanskassa tietekniikkaa koskeviin kysymyksiin ⁸⁾; kaupungininsinööri A. G. Linnavuorelle, katurakennuspäällikkö W. A. Starckille, piiri-insinööri F. G. Sirénille ja apulaisasemakaava-arkkitehti V. Tuukkaselle osallistumista varten Kuopiossa ja Tampereella pidettäviin Suomen kunnallisteknillisen yhdistyksen hallituksen kokouksiin ⁹⁾; 25 kaupungin teknilliselle viranhaltijalle osallistumista varten Oulussa kesäkuun 13—15 p:nä pidettävään Suomen kunnallisteknillisen yhdistyksen vuosikokoukseen ¹⁰⁾; rakennustoimiston katurakennusosaston insinööreille K. A. Laurilalle, K. P. Suomelalle ja I. A. B. K. Varikselle, satamarakennusosaston insinöörille P. J. Kivekkäälle ja vesijohtolaitoksen toiselle putkiverkkoinsinöörille E. J. A. Suhoselle osallistumista varten Rakennusinsinööriyhdistyksen järjestämään opintomatkaan ja yhdistyksen syyskokoukseen Oulussa syyskuun 10 p:n ja 14 p:n välisenä aikana ¹¹⁾; rakennustoimiston talorakennusosaston rakennusinsinöörille A. Lipalle osallistumista varten Svenska teknologföreningen nimisen yhdistyksen Tukholmassa marraskuun aikana järjestämiin rakennusteknillisiin kursseihin ¹²⁾; Kyläsaaren puhdistuslaitoksen kemistille H. W. Cajanderille osallistumisesta Kemian keskusliiton analyttisen jaoston Porissa helmikuun 21—22 p:nä pidettyyn kokoukseen ¹³⁾; yhdeksälle kaupungin palveluksessa olevalle rakennusmestarille osallistumista varten Kunnalliset rakennusmestarit yhdistyksen Kuopiossa maaliskuun 22—24 p:nä pidettävään vuosikokoukseen ¹⁴⁾; rakennustoimiston ylikonemestarille K. E. Kauhaselle osallistumisesta Jyväskylässä huhtikuun 18—20 p:nä pidettyihin Suomen teollisuusteknikkojen liiton ja Kuntien teknilliset toimihenkilöt yhdistyksen kokouksiin ¹⁵⁾; teknilliselle johtajalle R. J. M. Granqvistille tutustumista varten Tukholmassa sikäläisiin syväjäädymälaitoksiin ¹⁶⁾; teurastamon toimitusjohtajalle T. J. Tallqvistille tutustumista varten Ruotsissa ja Norjassa kahden viikon aikana kalatukkukaupan ja kalasatamien hallinto- ja järjestelykysymyksiin ¹⁷⁾; vesijohtolaitoksen kemistille Y. O. Immoselle osallistumisesta Porissa helmikuun 21—23 p:nä pidettyyn Kemian keskusliiton analyttisen jaoston kokoukseen sekä tutustumista varten Lundissa pidettävään pohjoismaiden kemistikokoukseen tehtävän matkansa ohella Tukholman vesijohtolaitoksen laboratoriossa veden puhdistamisen käyttötarkkailuun ja siellä noudettaviin veden tutkimusmenetelmiin ¹⁸⁾; kaasulaitoksen kemistille C. S. R. Kjenbergille osallistumista varten Kemian keskusliiton analyttisen jaoston kokoukseen Porissa ¹⁹⁾; rahatoimenjohtaja E. von Frenckelille Tukholman Helsingin apua tarkoittavia neuvotteluja varten tehtävään Tukholmanmatkaan sekä urnalehtojen järjestämiseen perehtymistä varten Tukholmassa ja Oslos-

¹⁾ Khs 8 p. toukok. 1 090 §. — ²⁾ S:n 8 p. toukok 1 089 § ja 7 p. elok. 1 823 §. — ³⁾ S:n 22 p. toukok. 1 289 § ja 12 p. kesäk. 1 513 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 688 § ja khn jsto 1 p. lokak. 5 974 § ja 26 p. marrask. 6 205 §. — ⁵⁾ Khs 6 p. helmik. 414 § ja khn jsto 7 p. toukok. 5 547 §. — ⁶⁾ Khs 4 p. syysk. 2 045 § ja khn jsto 5 p. marrask. 6 103 §. — ⁷⁾ Khn jsto 23 p. huhtik. 5 500 §. — ⁸⁾ Khs 7 p. elok. 1 844 §, 23 p. elok. 2 001 § ja 27 p. marrask. 2 775 §. — ⁹⁾ Khn jsto 16 p. huhtik. 5 486 § ja 10 p. jouluk. 6 259 §. — ¹⁰⁾ Khs 22 p. toukok. 1 277 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. syysk. 2 019 § ja 11 p. syysk. 2 071 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. marrask. 2 593 § ja khn jsto 10 p. jouluk. 6 257 §. — ¹³⁾ Khs 13 p. maalisk. 725 §. — ¹⁴⁾ S:n 13 p. maalisk. 726 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto 7 p. toukok. 5 542 §. — ¹⁶⁾ Khs 20 p. marrask. 2 688 § ja khn jsto 10 p. jouluk. 6 258 §. — ¹⁷⁾ Khs 3 p. heinäk. 1 667 §. — ¹⁸⁾ Khn jsto 4 p. maalisk. 5 361 § ja khs 5 p. kesäk. 1 424 §. — ¹⁹⁾ S:n 13 p. helmik. 465 §. ja khn jsto 12 p. maalisk. 5 386 §.

sa¹⁾; sekä palkkalautakunnan toimiston päällikölle J. Ståhlbergille sekä yleisluottamusmiehille K. Broströmille, K. Kaukoselle, N. Lehtiselle ja K. Partaselle tutustumista varten Tukholmassa sikäläisiin kunnallisiin työoloihin ja sikäläisten palkkalautakuntaa vastaavien elinten toimintaan²⁾).

Seuraavien henkilöiden kaupunginhallituksen v. 1946 myöntämien³⁾ matka-apurahojen turvin tekemistä matkoista esitetyt laskut hyväksyttiin: kaupunginsihteerin E. J. Warosen⁴⁾, johtajan Y. Harvian⁵⁾, kiinteistötoimiston toimistopäällikön J. A. Savolaisen⁶⁾, katurakennuspäällikö W. A. Starckin⁷⁾, sähkölaitoksen tarkastusinsinöörin K. N. Jernvallin⁸⁾ sekä pohjoismaisille rakennuspäiville Kööpenhaminaan matkustaneiden viranhaltijain⁹⁾).

Kaikkiaan myönnettiin kertomusvuoden varrella matka-apurahoja talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä määrärahasta Opintomatkastipendit yhteensä 227 504: 50 mk sekä kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista yhteensä 1 765 692: 90 mk.

Teknillisten laitojen eri määrärahoista myönnettiin seuraavat matka-apurahat: kaasulaitoksen toimitusjohtajalle V. O. Tammenoksalle osallistumista varten Kemian keskusliiton toimesta järjestettyyn retkeilyyn Jyväskylän ympäristön tehdaslaitoksissa tammikuun 17—18 p:nä¹⁰⁾, Ruotsiin ja Tanskaan toukokuun 23 p:n ja kesäkuun 8 p:n välisenä aikana tehtävää matkaa varten¹¹⁾ sekä Englantiin, Hollantiin, Belgiaan, Tanskaan ja Ruotsiin tehtävää matkaa varten, jonka tarkoituksena oli tutustua niiden ulkomaisten toiminimien rakentamiin kaasulaitoksiin, jotka olivat jättäneet tarjouksensa kaasulaitoksen laajennustyön suorittamisesta sekä kauppaehdoista neuvottelemineen¹²⁾; kaasulaitoksen käyttöinsinöörille E. Sundgrenille Belgiaan ja Hollantiin tehtävää matkaa varten, jonka tarkoituksena oli tutkia rikkivedyn nestevesua kivihiilikaasusta sekä Sveitsiin tehtävää matkaa varten, joka tarkoitti koksien kuivajähdytyksen tutkimista¹³⁾; sekä sähkölaitoksen toimitusjohtajalle U. N. Rytöselle ja kamreerille A. G. Ekmanille tutustumista varten Tukholmassa sikäläiseen sähkönsäännöstelyjärjestelmään, sähkölaitoksen organisaatioon ja toimintaan ym.¹⁴⁾

Työnvälitystoimiston ammatinvalinnanohjaaja K. V. J. von Fieandt oikeutettiin¹⁵⁾ saamaan täydet palkkaedut Ruotsiin korkeakoulujen ja työnvälityksen alaisiin kokeellisen psykologian ja psykotekniikan laitoksiin tammikuun 15 p:n ja 29 p:n välisenä aikana tehtävän opinto- ja tutustumismatkan ajalta.

Kaupunginhallitus päätti¹⁶⁾ suostua siihen, että Kööpenhaminassa elokuun 13—16 p:nä pidettyyn pohjoismaiseen kirjastokokoukseen osallistuneet kaupunginkirjaston viranhaltijat, jotka eivät voineet käyttää tähän matkaan kesäloma-aikaansa ja joille ei ollut myönnetty palkallista virkavapautta kokoukseen osallistumista varten, korvasivat matkaan käyttämänsä työpäivät sunnuntaityönä ilman vapaapäiviä.

Kaupunginhallitus päätti¹⁷⁾ oikeuttaa raitiovaununkuljettaja B. Bäcklundin ja linja-autonkuljettaja A. Lehdon nauttimaan täydet palkkaetunsa Kööpenhaminaan raitiotie- ja omnibushenkilökunnan järjestön 50-vuotisjuhlaan osallistumista varten tammikuun 4 p:n ja 13 p:n väliseksi ajaksi liikennelaitoksen heille myöntämän virkavapauden ajalta.

Satamalaitoksen työntekijälle A. E. Salmiselle päätettiin¹⁸⁾ suorittaa hänen tuntipalkkansa mukaan laskettu palkka lokakuun 1 p:n ja 8 p:n väliseltä ajalta, jolloin hän osallistui Norjassa pidettyyn suunnistamismaaotteluun.

Matkakertomukset. Kaupunginarkistoon lähetettiin säilytettäväksi ne matkakertomukset, joita kaupungin myöntämin matka-apurahoin tekemistään matkoista olivat laatineet kansakoulunopettajat H. Tynell¹⁹⁾, S. Vire²⁰⁾ ja R. Dahlgren²¹⁾, valmistavan poikain ammattikoulun ammattityönopettaja Y. I. Vuorinen²²⁾, liikennelaitoksen lääkäri M. Rouhunkoski²³⁾ ja vesijohtolaitoksen kemisti Y. O. Immonen²⁴⁾.

¹⁾ Khs 6 p. helmik. 369 § ja 27 p. marrask. 2 745 § sekä khn jsto 19 p. maalisk. 5 413 §. —
²⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 565 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 156, 157 — ⁴⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 5 110 § ja 26 p. maalisk. 5 414 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. huhtik. 5 490 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. maalisk. 5 358 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. tammik. 5 006 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. maalisk. 5 378 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. maalisk. 5 355 § ja 12 p. maalisk. 5 375 §. — ¹⁰⁾ Khs 16 p. tammik. 204 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 048 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. jouluk. 3 005 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. toukok. 1 221 §. — ¹⁴⁾ S:n 30 p. lokak. 2 520 §. — ¹⁵⁾ S:n 2 p. tammik. 38 §. — ¹⁶⁾ S:n 18 p. syysk. 2 148 §. — ¹⁷⁾ S:n 9 p. tammik. 84 §. — ¹⁸⁾ S:n 6 p. marrask. 2 582 §. — ¹⁹⁾ S:n 13 p. maalisk. 737 §. — ²⁰⁾ S:n 30 p. lokak. 2 537 §. — ²¹⁾ S:n 20 p. helmik. 554 §. — ²²⁾ S:n 2 p. lokak. 2 251 §. — ²³⁾ S:n 18 p. syysk. 2 129 §. — ²⁴⁾ S:n 23 p. lokak. 2 411 §.

Viranhaltijain osallistuminen erinäisiin kursseihin. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ¹⁾ huoneenvuokratoimiston konttoripäällikölle F. W. Kaltamolle ja huoltoviraston aktuaarille E. J. Haapasalolle kummallekin 5 000 mk osallistumista varten Oy. Konteran kesäkuun 2 p:nä alkaviin toimistorationalisointikursseihin.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ²⁾ kotitalousneuvoja K. Vörylle 1 000 mk osallistumista varten Työtehoseuran järjestämiin kotitalouden työtehokursseihin lokakuun 20 p:n ja 25 p:n välisenä aikana.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa teknilliset laitokset lähettämään Kirjanpito-miehet oy:n järjestämille kustannuslaskennan kursseille yhden vesijohtolaitoksen, kaksi kaasulaitoksen ja kaksi sähkölaitoksen viranhaltijaa sekä myöntää kurssimaksuja varten 2 500 mk vesijohtolaitoksen, 5 000 mk kaasulaitoksen ja 5 000 mk sähkölaitoksen lukuun sisällymistä käyttövaroistaan.

Kaupungin edustus ym.

Helsingin kaupungin 400-vuotisjuhla. Kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille päätettiin ⁴⁾ lähettää kiertokirje niistä alustavista toimenpiteistä, joihin oli ryhdyttävä v. 1950 vietettävän Helsingin kaupungin 400-vuotisjuhlan johdosta, minkä ohessa rahatoimenjohtaja päätettiin valtuuttaa ryhtymään asiassa muutenkin alustaviin toimenpiteisiin.

Pohjoismainen kunnalliskonferenssi. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ lähettää kaupunginsihteerin E. J. Warosen Tukholmaan neuvottelemaan v. 1948 pidettävän pohjoismaisen kunnalliskonferenssin ohjelmasta sekä hyväksyä sittemmin kokouksessa tehdyn ehdotuksen mukaan pohjoismaisen kunnalliskonferenssin pidettäväksi Helsingissä elokuun 17—19 p:nä 1948 samoin kuin myös kokouksessa laaditun alustavan suunnitelman konferenssin ohjelmasta.

Osloon tehtävä vierailumatka. Osloon kaupungin esitettyä Helsingin kaupungille kutsun lähettää edustajiaan vierailulle Osloon maaliskuun alkupäivinä kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ valita vierailumatkan osanottajiksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajan O. E. Tulenheimon, vtt Ahteen, Ahvan, Parkkarin, Riipisen, Räisäsen, Saukkosen, Turusen, Ohmanin ja Östenonin sekä kaupunginjohtaja E. Hj. Rydmanin ja apulaiskaupunginsihteerin J. Ståhlbergin.

Moskovaan tehtävä vierailu. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ valita Moskovaan tehtävän vierailumatkan osanottajiksi kaupunginjohtaja E. Hj. Rydmanin, opetus- ja sairaala-asiaain johtajan J. W. Kedon, teknillisen johtajan R. J. M. Granqvistin, kiinteistötoimiston toimistopäällikön J. A. Savolaisen sekä vtt Backmanin, Gröndahlin, Hämäläisen, Kiven, Paloheimon, Mannisen, Tuurnan, Vallan ja Väreän.

Moskovan 800-vuotisjuhla. Kaupungin edustajiksi syyskuun 6—8 p:nä vietettäville Moskovan 800-vuotisjuhlille valittiin ⁸⁾ kaupunginjohtaja E. Hj. Rydman sekä vtt Ampuja ja Paloheimo.

Mainitussa juhlassa kaupungin puolesta ojennettavan adressin luonnos hyväksyttiin ⁹⁾.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ¹⁰⁾ 12 120 mk Moskovan 800-vuotisjuhlaan lahjaksi vietävän lasimaljan hinnan maksamiseen.

Kaupungin puolesta järjestettiin ¹¹⁾ edustustilaisuuksia Moskovan 800-vuotisjuhlaan matkustaville ja sieltä palaaville ulkomaisille vieraille.

Neuvostoliiton 30-vuotisjuhla. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, ettei kaupunki osallistu Suomi-Neuvostoliitto-seuran adressihankkeeseen Neuvostoliiton 30-vuotisjuhlan johdosta, mutta että kaupungin puolesta lähetetään Moskovan kaupungille onnittelesähkösanoma ja tehdään juhlan johdosta kunniakäynti Neuvostoliiton Helsingin lähettilään luona.

Kaupungin edustus eri kongresseissa ym. Kaupungin edustajiksi alla mainittuihin kongresseihin ja kokouksiin valittiin seuraavat henkilöt: International Union of Local Authorities'n Pariisissa heinäkuun 6—12 p:nä pidettävään seitsemänteen suureen kansainväliseen

¹⁾ Khn jsto 21 p. toukok. 5 581 § ja 28 p. toukok. 5 619 §. — ²⁾ S:n 15 p. lokak. 6 026 §. — ³⁾ Khs 16 p. lokak. 2 362 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 630 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. lokak. 2 376 § ja 4 p. jouluk. 2 787 sekä khn jsto 19 p. marrask. 6 156 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. tammik. 169 §, 30 p. tammik. 266 § ja 20 p. maalisk. 745 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. huhtik. 880 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. elok. 1 980 § ja khn jsto 22 p. lokak. 6 043 §. — ⁹⁾ Khs 28 p. elok. 1 980 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. syysk. 2 005 § ja khn jsto 22 p. lokak. 6 042 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 10 p. syysk. 5 896 § ja 17 p. syysk. 5 926 §. — ¹²⁾ Khs 16 p. lokak. 2 333 §.

kongressiin kaupunginjohtaja E. Hj. Rydman ¹⁾); Kööpenhaminassa lokakuun 7—9 p:nä pidettävään pohjoismaiseen sairaalakonferenssiin opetus- ja sairaala-asiain johtaja J. W. Keto ja sairaalataarkastaja S. M. Saarenheimo ²⁾); Oslossa lokakuun 28—30 p:nä pidettävään kunnallisia lastensuojelukysymyksiä käsittelevään konferenssiin lastensuojelulautakunnan puheenjohtaja, museonhoitaja T. L. Leivo-Larsson ³⁾); Fadderortsrådens nimen järjestyksen Tukholmassa syyskuun 20 p:nä pidettävään vuosikokoukseen rahatoimenjohtaja E. von Frenckell, minkä ohessa hänet valtuutettiin neuvottelemaan Stockholms stads kommitté för nordiskt hjälparbete nimen järjestyksen kanssa mahdollisesta jatketusta avustuksesta v. 1948 varten ⁴⁾); kansainvälisen olympialaisen komitean Tukholmassa pidettävään kokoukseen rahatoimenjohtaja E. von Frenckell sekä hänen asiantuntijoihinsa filosofian maisterit L. Miettinen ja V. Smeds sekä johtaja O. Suvanto ⁵⁾); Sveitsissä syyskuun 15—18 p:nä pidettävään kansainväliseen liikennekongressiin liikennelaitoksen toimitusjohtaja H. A. Relander ja hänen estyneenä ollessaan konepajan päällikkö P. O. V. Martola sekä molemmat edellä mainitut tutustumaan liikennevälineiden kehitykseen Ranskassa ja Englannissa ⁶⁾); syyskuun 15 p:nä pidettävään Bergenin raitioteiden 50-vuotisjuhlaan ja sen yhteydessä pidettävään Norjan paikallisiikenneyhdistyksen kokoukseen sekä Pohjoismaiden raitiotieteiläisten yhteistyötä käsittelevään kokoukseen liikennelaitoksen kaupallinen apulaisjohtaja N. E. M. Koskinen ja raitiovaununkuljettaja A. Sundell ⁷⁾); sekä Tukholmassa syyskuun 22—24 p:nä pidettävään pohjoismaiseen kokoukseen, jossa käsiteltiin elintarvikkeiden tutkimusmenetelmiä, kaupunginlääkäri O. W. Ehrström ⁸⁾).

Tukholman kaupunginsihteerin vierailu. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kutsua Tukholman kaupunginsihteerin T. Löfquistin joko yksin tai mahdollisesti jonkun muun Tukholman kunnallisen virkamiehen kanssa Helsinkiin tutustumaan kaupungin kunnallishallintoon. Kaupunginsihteerin Löfquistille sittemmin järjestetyistä edustustilaisuuksista osoitetut laskut hyväksyttiin ¹⁰⁾.

Ruotsinviikon ja Suomen suurkisojen kutsuvieraat. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ maaliskuun 14 p:nä 1948 alkaen pidettävän Ruotsin viikon ajaksi kutsua Tukholman kaupungin hallintomiehiä Tukholman kaupungin harkinnan mukaan ja kustantaa heidän olonsa Helsingissä sekä matkat, mikäli vieraat saapuivat suomalaisilla laivoilla.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, että kansainvälisen olympialaisen komitean jäsenet kutsutaan kaupungin vieraiksi kertomusvuoden kesäkuussa pidettävien Suomen suurkisojen aikana ja että kaupunki suorittaa heidän Helsingissä olostaan aiheutuvat kustannukset.

Maidontarkastusyhdistyksen 25-vuotisjuhla. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan kutsumaan Tukholman terveydenhoitolautakunnan edustajan Helsingin maidontarkastusyhdistyksen lokakuun 19 p:nä pidettävään 25-vuotisjuhlaan ollen edustajan vierailusta aiheutuvat kustannukset matkakustannuksia lukuunottamatta suoritettava kaupungin varoista.

Kulkulaitaisairaalan uuden paviljongin avajaistilaisuus. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾, että Tukholman kaupungin lahjoittaman kulkulaitaisairaalan uuden paviljongin avajaistilaisuuteen kutsutaan Tukholman, Oslon ja Kööpenhaminan kaupunkien sekä Kommitté för nordiskt hjälparbete nimen järjestyksen edustajia ja että kaupunki suorittaa mainittujen edustajien Helsingissä olosta aiheutuvat kustannukset.

Kaupungin järjestämät edustustilaisuudet. Revisiotoimiston kirjelmän johdosta, jossa oli lausuttu toivomuksia kaupungin järjestämisestä edustustilaisuuksista aiheutuneisiin ravintolalaskuihin nähden, yleisjaosto päätti ¹⁵⁾:

että toivomus yksityiskohtaisen Paragon-kuitin liittämistä ravintolalaskuihin jätetään kaupunginrevisiorin kanssa käytävien neuvottelujen varaan;

että tästä lähtien ravintolalaskuihin tehdään lyhyt merkintä siitä, kuka tilaisuudessa oli isäntänä ja kenen kunniaksi edustustilaisuus oli järjestetty; sekä

¹⁾ Khs 24 p. huhtik. 1 018 § ja 29 p. toukok. 1 323 § sekä khn jsto 1 p. lokak. 5 952 §. —

²⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 770 § sekä khn jsto 5 p. marrask. 6 127 § ja 19 p. marrask. 6 157 §. —

³⁾ Khs 9 p. lokak. 2 304 § ja khn jsto 19 p. marrask. 6 168 §. — ⁴⁾ Khs 4 p. syysk. 2 008 §. —

⁵⁾ S:n 22 p. toukok. 1 264 §, 29 p. toukok. 1 337 § ja khn jsto 9 p. heinäk. 5 772 §. — ⁶⁾ Khs

28 p. elok. 1 987 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. syysk. 2 017 §. — ⁸⁾ Khn jsto 17 p. heinäk. 5 792 §. — ⁹⁾ Khs

13 p. maalisk. 697 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 20 p. elok. 5 844—5 848 §, 3 p. syysk. 5 870 § ja 10 p.

syysk. 5 893 §. — ¹¹⁾ Khs 18 p. jouluk. 2 912 §. — ¹²⁾ S:n 22 p. toukok. 1 263 § ja khn jsto 17 p.

jouluk. 6 272 §. — ¹³⁾ Khs 2 p. lokak. 2 246 §. — ¹⁴⁾ S:n 22 p. toukok. 1 262 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto

26 p. maalisk. 5 421 §.

että toivomuksen suhteen, että laskussa mikäli mahdollista aina olisi maininta, millä päätöksellä edustustilaisuus oli järjestetty, yleisjaosto totesi, että laskuihin jo nykyään tehtyjen merkintöjen nojalla oli mahdollista saada mainitusta seikasta selvyys, joten toivomus ei aiheuttanut erikoista päätöstä kaupunginhallituksen puolelta.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin yhteensä 505 710: 50 mk sekä kaupunginhallituksen käyttövaroista kaupungin edustustilaisuuksia varten, joissakin tapauksissa vastaavasta edellisen vuoden määrärahasta yhteensä 1 646 374 mk erilaisten edustustilaisuuksien ym. järjestämiseen alla mainituille yksityisille henkilöille, henkilöryhmille, kokouksille yms.: Pohjoismaiden hallinnollisen liiton työvaliokunnan kokouksen osanottajille ¹⁾; skandinaivalaisille kunnallismiehille ²⁾; Tukholman kaupungin edustajille ³⁾; Tukholman ja Göteborgin teurastamojen johtajille ⁴⁾; Göteborgin kaupungin edustajille ⁵⁾; Göteborgin naisjärjestöjen edustajille ⁶⁾; Malmön kaupungin edustajille ⁷⁾; Eskilstunan kaupungin edustajille ⁸⁾; Örebron kaupungin edustajille ⁹⁾; Oslon kaupungin edustajille ¹⁰⁾; Tanskan valtiovarainministeriön edustajien kanssa pidettyyn neuvottelutilaisuuteen osallistuneille ¹¹⁾; tanskalaiselle kaupungininsinööri E. Bellerupille ¹²⁾; tanskalaisille ja ruotsalaisille sähkölaitosten johtajille ¹³⁾; Ateenan kaupungin pormestarille ¹⁴⁾; englantilaisten Labour-puolueen parlamenttisihteerille C. Johnssonille ¹⁵⁾; kansainvälisen olympiakomitean Islannin edustajalle ¹⁶⁾; naisten kunnallispäivien osanottajille ¹⁷⁾; Maalaiskuntien liiton liittovaltuustolle ¹⁸⁾; kahdeksannen maanlunastuslautakunnan jäsenille ¹⁹⁾; Pohjoismaiden palomiesten opintopäivien osanottajille ²⁰⁾; Tukholman palokunnan edustajille ²¹⁾; Pohjoismaiden keskinäisten palovakuutusyhtiöiden VI kongressin osanottajille ²²⁾; The World Health Organization järjestön johtokunnan jäsenille ²³⁾; kansainvälisen terveysjärjestön edustajalle, tohtori Goodmanille ²⁴⁾; Nuffield Foundationin edustajille ²⁵⁾; tuberkuloosihuoltokongressin osanottajille ²⁶⁾; Turun, Tampereen ja Lahden huoltojohtajille ²⁷⁾; v:n 1947 huoltopäivien ja Suomen huoltotyöntekijäin liiton 30-vuotisjuhlien osanottajille ²⁸⁾; Sotainvalidiiden veljesliiton liittokokouksen osanottajille ²⁹⁾; Suomen siviili- ja asevelvollisuusinvalidien liiton liittokokouksen osanottajille ³⁰⁾; Lasten päiville saapuneille tanskalaisille vieraille ³¹⁾; Växön työnvälitystoimiston assistentille E. Orrarydille ³²⁾; Ruotsin työnvälitysvirkamiesten retkikunnalle ³³⁾; Svenska arbetsmarknadskommissionen nimisen toimikunnan edustajille ³⁴⁾; Suomen ammattiyhdistysten keskusliiton vuosikokouksen osanottajille ³⁵⁾; Suomen suurkisojen virallisille kansainvälisille ja kotimaisille edustajille ³⁶⁾; Suomen palloliiton 40-vuotisjuhlaan saapuneille vieraille ³⁷⁾; painonnoston Euroopan mestaruuskilpailujen osanottajille ³⁸⁾; pohjoismaisten ratkeilymajapäivien osanottajille ³⁹⁾; Finlands svenska scoutförbund liiton partioleirin osanottajille ⁴⁰⁾; voimistelunmaaotteluun osallistuville unkarilaisille voimistelijoille ⁴¹⁾; Neuvostoliiton voimistelijajoukkueelle ⁴²⁾; Helsingin teknillisten laitosten urheiluseuran järjestä-

¹⁾ Khs 5 p. kesäk. 1 393 § ja khn jsto 2 p. heinäk. 5 727 §. — ²⁾ Khn jsto 2 p. heinäk. 5 719 § ja 5 722—5 725 §, 9 p. heinäk. 5 760 § ja 17 p. heinäk. 5 781 §. — ³⁾ S:n 2 p. heinäk. 5 730 §, 17 p. heinäk. 5 780 §, 23 p. heinäk. 5 799 §, 22 p. lokak. 6 040 § ja 5 p. marrask. 6 108 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. kesäk. 5 664 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. marrask. 6 137 § sekä 10 p. jouluk. 6 234 ja 6 241 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. huhtik. 5 473 §, 30 p. huhtik. 5 505 ja 5 511 § sekä 21 p. toukok. 5 567 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. kesäk. 5 660 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 5 552 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. syysk. 5 871 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. lokak. 6 046 § sekä 10 p. jouluk. 6 233 ja 6 237 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. lokak. 5 961 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. kesäk. 5 685 §. — ¹³⁾ S:n 25 p. kesäk. 5 710 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. syysk. 5 925 ja 5 927 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. lokak. 5 983 §. — ¹⁶⁾ S:n 17 p. syysk. 5 929 §. — ¹⁷⁾ S:n 15 p. lokak. 6 011 § ja 19 p. marrask. 6 160 §. — ¹⁸⁾ S:n 16 p. huhtik. 5 474 §, 30 p. huhtik. 5 510 § ja 21 p. toukok. 5 575 §. — ¹⁹⁾ S:n 10 p. jouluk. 6 236 §. — ²⁰⁾ Khs 24 p. huhtik. 1 016 § ja khn jsto 28 p. toukok. 5 600 §. — ²¹⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 701 §. — ²²⁾ S:n 7 p. elok. 1 820 § ja khn jsto 3 p. syysk. 5 869 §. — ²³⁾ Khn jsto 18 p. kesäk. 5 690 § ja 17 p. heinäk. 5 779 §. — ²⁴⁾ S:n 10 p. jouluk. 6 235 §. — ²⁵⁾ S:n 10 p. syysk. 5 894 §. — ²⁶⁾ Khs 26 p. kesäk. 1 583 § ja khn jsto 2 p. heinäk. 5 729 §. — ²⁷⁾ Khn jsto 21 p. toukok. 5 578 §. — ²⁸⁾ Khs 26 p. kesäk. 1 585 § ja khn jsto 8 p. lokak. 5 982 §. — ²⁹⁾ Khs 13 p. maalisk. 698 § ja 17 p. huhtik. 969 § sekä khn jsto 7 p. toukok. 5 532 § ja 21 p. toukok. 5 576 §. — ³⁰⁾ Khs 17 p. huhtik. 964 § ja khn jsto 21 p. huhtik. 5 574 §. — ³¹⁾ Khn jsto 4 p. kesäk. 5 639 §. — ³²⁾ Khs 13 p. helmik. 426 §. — ³³⁾ Khn jsto 21 p. toukok. 5 568 §. — ³⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 5 307 §. — ³⁵⁾ Khs 12 p. kesäk. 1 477 § ja khn jsto 18 p. kesäk. 5 684 §. — ³⁶⁾ Khs 12 p. kesäk. 1 478 § ja khn jsto 23 p. heinäk. 5 802 §. — ³⁷⁾ Khs 12 p. kesäk. 1 481 § sekä khn jsto 11 p. kesäk. 5 655 § ja 2 p. heinäk. 5 728 §. — ³⁸⁾ Khs 26 p. kesäk. 1 584 § ja khn jsto 23 p. heinäk. 5 801 §. — ³⁹⁾ Khs 14 p. toukok. 1 198 § ja khn jsto 23 p. heinäk. 5 798 §. — ⁴⁰⁾ Khs 3 p. heinäk. 1 629 § ja khn jsto 8 p. lokak. 5 980 §. — ⁴¹⁾ Khs 23 p. lokak. 2 375 § sekä khn jsto 5 p. marrask. 6 098 ja 6 099 §. — ⁴²⁾ Khs 20 p. marrask. 2 689 § ja khn jsto 3 p. jouluk. 6 211 §.

miin kilpailuihin saapuville tukholmalaisille vieraille ¹⁾; pohjoismaisen shakkiliiton kongressin osanottajille ²⁾; pohjoismaisen shakkiottelun osanottajille ³⁾; raittiusvalistuslautakunnan tiedotustilaisuuteen osallistuville ⁴⁾; Pohjola-Norden yhdistyksen järjestämään kokoukseen osallistuville ⁵⁾; hovisaarnaaja I. Beenille ⁶⁾; pohjoismaisen avustustoimikunnan sihteerille H. von Helandille ⁷⁾; yleisen pohjoismaisen ylioppilaskokouksen osanottajille ⁸⁾; uittoleireihin osallistuville ulkomaalaisille ylioppilaille ⁹⁾; Suomen ylioppilaskuntien liiton ulkomaalaisille vieraille ¹⁰⁾; pohjoismaisten sosialidemokraattisten ylioppilasjärjestöjen yhteiseen neuvottelukokoukseen osallistuville ¹¹⁾; neuvostoliittolaisille ylioppilaille ¹²⁾; pohjoismaisen entomologikongressin osanottajille ¹³⁾; Göteborgin kansakoulujen edustajille ¹⁴⁾; Suomen musiikkojen liiton 30-vuotisjuhlaan osallistuville ¹⁵⁾; neljännen pohjoismaisen mieskuorokongressin osanottajille ¹⁶⁾; teknillisen korkeakoulun arkkitehtikillan pohjoismaisille vieraille ¹⁷⁾; pohjoismaisen kirjailijakongressin osanottajille ¹⁸⁾; teatteripäivien osanottajille ¹⁹⁾; pohjoismaisen yleisradiokonferenssin osanottajille ²⁰⁾; kahdeksannen pohjoismaisen postikokouksen osanottajille ²¹⁾; sekä Oy. Alkoholi-liike ab:n johtokunnalle ²²⁾.

J. A. Ehrenströmin 100-vuotismuistojuhla. Helsinki-seura oikeutettiin ²³⁾ käyttämään kaupungintalon juhlasalia huhtikuun 15 p:nä pidettävää J. A. Ehrenströmin kuoleman 100-vuotismuistojuhlaa varten ja myönnettiin seuralle 15 000 mk:n suuruinen avustus kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista juhlan järjestelykustannusten peittämiseen. Muistojuhlaan lähetettiin ²⁴⁾ kaupungin puolesta seppelä.

Vainajain muiston kunnioittaminen. Kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin varat seuraavien kaupungin edesmenneiden viranhaltijain muiston kunnioittamiseen: vt Ampujan ²⁵⁾, johtaja Y. A. Harvian ²⁶⁾, opetus- ja sairaala-asiajn johtajan J. W. Kedon ²⁷⁾, huoneenvuokralautakuntien jäsenen, putkityöntekijä E. I. Keskimäen ²⁸⁾ ja rakennustoimiston sihteeri J. J. Partasen ²⁹⁾.

Kaatuneiden muistoksi päätettiin ³⁰⁾ kaupungin puolesta laskea seppelä.

Suomen kansan demokraattinen liitto oikeutettiin ³¹⁾ järjestämään opetus- ja sairaala-asiajn johtajan J. W. Kedon muistojuhla kaupungintalon juhlasalissa.

M u u t a s i a t

Kaupunkiliiton ansiomerkit. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ³²⁾ 48 700 mk Kaupunkiliiton ansiomerkkien hankkimiseen erälle kaupungin viranhaltijoille.

XV Olympia Helsinki 1952. Kaupunginhallitus päätti ³³⁾, että kaupunki liittyy perustavana jäsenenä suunniteltuun XV Olympia Helsinki 1952 nimiseen yhdistykseen. Samalla kaupunginhallitus valitsi edustajakseen kyseisen yhdistyksen hallitukseen rahatoimenjohtaja E. von Frenckellin. Toiseksi edustajaksi päätettiin ³⁴⁾ valita kiinteistöjohtaja V. V. Salovaara.

¹⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 720 §. — ²⁾ Khn jsto 9 p. heinäk. 5 759 §. — ³⁾ S:n 15 p. lokak. 6 013 §. — ⁴⁾ Khs 27 p. helmik. 572 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 969 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. syysk. 2 007 §. — ⁷⁾ Khn jsto 2 p. heinäk. 5 726 § ja 9 p. heinäk. 5 765 §. — ⁸⁾ Khs 17 p. huhtik. 963 § sekä khn jsto 1 p. lokak. 5 950 § ja 8 p. lokak. 5 981 §. — ⁹⁾ Khs 7 p. elok. 1 821 §. — ¹⁰⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 777 § ja khn jsto 31 p. heinäk. 5 809 §. — ¹¹⁾ Khs 24 p. huhtik. 1 012 § ja khn jsto 28 p. toukok. 5 599 §. — ¹²⁾ Khs 27 p. helmik. 574 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. maalisk. 700 § ja khn jsto 7 p. elok. 5 816 §. — ¹⁴⁾ Khs 29 p. toukok. 1 322 § ja khn jsto 4 p. kesäk. 5 640 §. — ¹⁵⁾ Khs 8 p. toukok. 1 136 § ja khn jsto 28 p. toukok. 5 601 §. — ¹⁶⁾ Khs 22 p. toukok. 1 290 § ja khn jsto 4 p. kesäk. 5 638 §. — ¹⁷⁾ Khs 8 p. toukok. 1 070 § sekä khn jsto 21 p. toukok. 5 569 § ja 28 p. toukok. 5 611 §. — ¹⁸⁾ Khs 12 p. kesäk. 1 479 § ja khn jsto 23 p. heinäk. 5 800 §. — ¹⁹⁾ Khs 6 p. maalisk. 616 §. — ²⁰⁾ S:n 17 p. huhtik. 962 § ja khn jsto 4 p. kesäk. 5 641 §. — ²¹⁾ Khs 13 p. maalisk. 699 § ja khn jsto 18 p. kesäk. 5 686 §. — ²²⁾ Khs 6 p. marrask. 2 553 § ja khn jsto 10 p. jouluk. 6 238 §. — ²³⁾ Khn jsto 19 p. maalisk. 5 393 §. — ²⁴⁾ S:n 14 p. toukok. 5 549 §. — ²⁵⁾ S:n 19 p. marrask. 6 163 § ja 23 p. jouluk. 6 286 §. — ²⁶⁾ Khs 10 p. huhtik. 878 § ja khn jsto 14 p. toukok. 5 548 §. — ²⁷⁾ Khs 23 p. lokak. 2 367 § ja 6 p. marrask. 2 548 § ja 2 549 § sekä khn jsto 5 p. marrask. 6 100 §, 12 p. marrask. 6 135 § ja 10 p. jouluk. 6 246 §. — ²⁸⁾ Khn jsto 31 p. heinäk. 5 810 §. — ²⁹⁾ S:n 7 p. toukok. 5 530 §. — ³⁰⁾ S:n 25 p. kesäk. 5 709 §. — ³¹⁾ Khs 6 p. marrask. 2 550 §. — ³²⁾ S:n 23 p. tammik. 242 ja 257 §, 6 p. helmik. 395 §, 6 p. maalisk. 647 §, 27 p. maalisk. 810 §, 17 p. huhtik. 999 §, 8 p. toukok. 1 120 §, 14 p. toukok. 1 247 §, 30 p. lokak. 2 491 §, 27 p. marrask. 2 746 § ja 30 p. jouluk. 2 972 ja 2 986 § sekä khn jsto 15 p. lokak. 6 028 § ja 23 p. jouluk. 6 296 §. — ³³⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 700 §. — ³⁴⁾ S:n 4 p. syysk. 2 011 §.

Johtaja Y. Harvian muistorahasto. Kunnallisen keskustoimiston ilmoitettua suunnitelmasta perustaa johtaja Y. Harvian nimeä kantava muistorahasto kaupunginhallitus päätti¹⁾ myöntää perustettavaan rahastoon avustuksena 25 000 mk yleisistä käyttövaroistaan. Koska kuitenkin kaupunginvaltuusto sittemmin Kaupunkiliiton hallituksen toivomuksen mukaisesti oli myöntänyt²⁾ rahastoon lahjoitettavaksi 350 000 mk kaupunginhallitus päätti³⁾ peruuttaa yllä mainitun päätöksensä avustuksen myöntämisestä mainittuun rahastoon.

2. Rahatointa koskevat asiat

Lainan ottamista koskevien päätösten vahvistaminen. Merkittiin⁴⁾ tiedoksi Kaupunkiliiton raha-asiaaneuvoston kiertokirje huhtikuun 17 p:ltä, joka koski niitä muodollisuuksia, joita oli noudatettava, kun lainan ottamista kahta vuotta pitemmällä maksuajalla tarkoitettava kaupunginvaltuuston päätös alistettiin vahvistettavaksi.

V:n 1902 4 %:n obligaatiolaina. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että v:n 1902 obligaatiolainaan kuuluvat korkoliput ja obligaatiot, jotka olivat lunastamatta joulukuun 31 p:nä 1939 ja olivat sen jälkeen vanhentuneet, saatiin lunastaa kurssiin, joka vastasi frangin virallista a vista-kurssia, mutta että korkoliput ja obligaatiot oli kuitenkin esitettävä lunastettaviksi ennen kertomusvuoden loppua.

Tilapäinen luotto. Rahatoimenjohtaja teki selkoa kaupungin eri rahalaitoksista saaman tilapäisen luoton määristä, jolloin todettiin, ettei luoton kokonaismäärä ylittänyt sitä määrää, minkä kaupunginvaltuusto kertomusvuoden talousarvion vahvistamisen yhteydessä oli oikeuttanut kaupunginhallituksen ottamaan v:n 1947 aikana. Samalla päätettiin⁶⁾ ottaa Helsingin työvän säästöpankista 20 000 000 mk:n ja Helsingin säästöpankista 5 000 000 mk:n suuruinen tilapäinen luotto.

Obligaatioiden arvonta. Marraskuun 1 p:nä arvottiin kaupungin v:n 1909 4 %:n lainasta 71 obligaatiota à 2 515 mk; tammikuun 31 p:nä v:n 1933 kolmannesta 4 ½ %:n lainasta 68 obligaatiota à 10 000 mk ja 24 obligaatiota à 5 000 mk; joulukuun 1 p:nä v:n 1934 ensimmäisestä 4 ½ %:n lainasta 41 obligaatiota à 5 000 mk; lokakuun 1 p:nä v:n 1935 ensimmäisestä 5 ½ %:n lainasta 31 obligaatiota à 25 000 mk ja 158 obligaatiota à 10 000 mk; joulukuun 1 p:nä v:n 1935 toisesta 5 ½ %:n lainasta 100 obligaatiota à 25 000 mk ja 138 obligaatiota à 10 000 mk; huhtikuun 30 p:nä v:n 1935 neljännessä 5 ½ %:n lainasta 100 obligaatiota à 10 000 mk ja 40 obligaatiota à 5 000 mk; lokakuun 13 p:nä v:n 1935 neljännessä 5 ½ %:n lainasta 100 obligaatiota à 10 000 mk ja 38 obligaatiota à 5 000 mk; elokuun 13 p:nä v:n 1935 viidennestä 5 %:n lainasta 44 obligaatiota à 50 000 mk; marraskuun 1 p:nä v:n 1936 ensimmäisestä 4 ½ %:n lainasta 100 obligaatiota à 1 000 Ruotsin kr; v:n 1936 toisesta 5 %:n lainasta 87 obligaatiota à 25 000 mk, 79 obligaatiota à 10 000 mk ja 81 obligaatiota à 5 000 mk; v:n 1937 ensimmäisestä 4 ½ %:n lainasta 57 obligaatiota à 10 000 mk ja 50 obligaatiota à 5 000 mk; toukokuun 2 p:nä v:n 1938 ensimmäisestä 3 ½ %:n lainasta 136 obligaatiota à 5 000 Ruotsin kr ja 90 obligaatiota à 1 000 Ruotsin kr; toukokuun 22 p:nä v:n 1939 ensimmäisestä 4 ½ %:n lainasta 16 obligaatiota à 25 000 mk; elokuun 13 p:nä v:n 1939 toisesta 5 %:n lainasta 79 obligaatiota à 25 000 mk, 79 obligaatiota à 10 000 mk ja 79 obligaatiota à 5 000 mk; syyskuun 26 p:nä v:n 1941 toisesta 6 %:n lainasta 24 obligaatiota à 100 000 mk, 61 obligaatiota à 50 000 mk, 62 obligaatiota à 25 000 mk, 43 obligaatiota à 10 000 mk ja 50 obligaatiota à 5 000 mk. Arvottavaksi määrätyn obligaatiomäärän sijasta kaupunki lunasti seuraavat määrät kaupungin obligaatiolainoihin kuuluvia obligaatioita: v:n 1917 4 ½ %:n lainasta 40 obligaatiota à 10 000 mk, 30 obligaatiota à 5 000 mk ja 41 obligaatiota à 1 000 mk; v:n 1934 ensimmäisestä 4 ½ %:n lainasta 54 obligaatiota à 10 000 mk ja 8 obligaatiota à 5 000 mk; v:n 1934 5 %:n lainasta 174 obligaatiota à 10 000 mk; v:n 1935 ensimmäisestä 5 ½ %:n lainasta 4 obligaatiota à 10 000 mk ja 2 obligaatiota à 5 000 mk; v:n 1935 toisesta 5 ½ %:n lainasta 1 obligaatio à 25 000 mk; v:n 1935 neljännessä 5 ½ %:n lainasta 2 obligaatiota à 5 000 mk; v:n 1936 toisesta 5 %:n lainasta 9 obligaatiota à 10 000 mk ja 6 obligaatiota à 5 000 mk; v:n 1937 ensimmäisestä 4 ½ %:n lainasta 89 obligaatiota à 25 000 mk, 32 obligaatiota à 10 000 mk ja 40 obligaatiota à 5 000 mk; v:n 1938 toisesta 3 ½ %:n lai-

¹⁾ Khs 10 p. huhtik. 881 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 3. — ³⁾ Khs 30 p. lokak. 2 481 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 1 327 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 632 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 592 §.

nasta 78 obligaatiota à 5 000 Ruotsin kr ja 50 obligaatiota à 1 000 Ruotsin kr; v:n 1939 ensimmäisestä 4 ½ %:n lainasta 43 obligaatiota à 25 000 mk, 60 obligaatiota à 10 000 mk ja 59 obligaatiota à 5 000 mk; v:n 1943 ensimmäisestä 5 %:n lainasta 34 obligaatiota à 100 000 mk, 33 obligaatiota à 50 000 mk ja 31 obligaatiota à 10 000 mk; v:n 1946 ensimmäisestä 5 ½ %:n lainasta 100 obligaatiota à 100 000 mk; v:n 1946 ensimmäisestä 5 ½ %:n lainasta 100 obligaatiota à 100 000 mk; sekä v:n 1946 toisesta 5—7 %:n lainasta 32 obligaatiota à 500 000 mk.

Oy. Mankala ab:lle päätettiin ¹⁾ myöntää 15 000 000 mk:n suuruinen laina 6 %:n vuotuisin koroin.

Maunulan pienasunnot oy. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa Maunulan pienasunnot oy:n käyttämään sille tukkien ostoon myönnetyn ³⁾ 14 000 000 mk:n suuruisen luoton väliaikaisena rakennusluottona.

Maunulan pienasunnot oy:n anottua, että se vapautettaisiin suorittamasta korkoa niille rahamäärille, jotka se kaupungilta saamastaan ³⁾ 26 300 000 mk:n luotosta oli käyttänyt rakennustoimistolle myymiensä puutavaroiden etumaksuihin, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, ettei yhtiön yllä mainitulla tavalla käyttämistä luottosummista peritä korkoa 889 090: 45 mk:n määrältä tammikuun 17 p:stä lukien, 1 500 000 mk:n määrältä helmikuun 1 p:stä lukien ja 3 500 000 mk:n määrältä helmikuun 25 p:stä lukien heinäkuun 2 p:ään saakka.

Maunulan pienasunnot oy:n tehtyä esityksen kaupungilta saamansa ³⁾ tilapäisluoton järjestelystä kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että kaupungin hallussa olevat yhtiön kiinnitetyt velkakirjat n:o 31—43 a, vastaten 12 300 000 mk, luovutetaan Maunulan pienasunnot oy:lle. Samalla kaupunginhallitus päätti suostua siihen, ettei yhtiön tarvinnut lyhentää kaupungilta saamaansa luottoa, ennen kuin yhtiö oli saanut kaupungin kautta sosiaaliministeriöltä anomansa ⁶⁾ pienasuntolainan lisäyksen.

Koulumatkailutoimisto oy:n laina. Kaupunginvaltuusto oli myöntänyt ⁷⁾ Koulumatkailutoimisto oy:lle 800 000 mk:n suuruisen korottoman lainan toimiston ostamien kahden Kampin parakin kunnostamiseen yömajoiksi. Koska nyttemmin toinen parakki oli tuhoutunut tulipalossa perustuksiaan myöten, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että Vakuutusosakeyhtiö Tarmon Koulumatkailutoimisto oy:lle toisen tuhoutuneen parakin johdosta suoritettava vahingonkorvaus oli käytettävä Koulumatkailutoimisto oy:n kaupungilta saaman lainan lyhentämiseen; että lainan saajan, jos vakuutuskorvauksen maksaminen viivästyi, oli kuitenkin täytettävä lainasopimuksen kuoletusmaksuihin nähden voimassa olevat ehdot; sekä että Koulumatkailutoimisto oy:n ei tarvinnut asettaa toisen parakin tuhoutumisen johdosta lisää vakuutta vielä maksamatta olevan lainaerän suorittamisesta.

Omakotilainat. Kaupunginhallitus teki ⁹⁾ joukon valtion omakotirahastosta myönnettäviä omakotilainoja koskevia päätöksiä.

Yleisjaosto päätti ¹⁰⁾, että Pakilan omakotialueen korttelin n:o 111 tonttien n:o 12—16 vuokraoikeuksiin rakennuksineen kiinnitetyt velkakirjat n:o 1—4 yhteiseltä määrältään 362 500 mk saadaan luovuttaa Säästöpankkien keskusosakepankille 346 000 mk:aan vuotuisen ensisijaisen luoton vakuudeksi ehdoin, että pankki antaa kaupungille sitoumuksen, jossa se tunnustaa, että n:olla 4 merkitty 100 000 mk:n määräinen haltijavelkakirja on myöskin kaupungin myöntämien Lo-lainojen vakuutena siltä osalta, jolla se ylittää ensisijaisen luoton määrän eli 16 500 mk:n määrästä, sekä sitoutuu olemaan luovuttamatta mainittua velkakirjaa kolmannelle miehelle.

Asunto-osakeyhtiölainat. Kiinteistölautakunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ esittää sosiaaliministeriölle, että Sosiaaliselle asunnontuotanto oy:lle myönnettäisiin valtion varoista 4 580 000 mk:n suuruinen asunto-osakeyhtiölaina siten, että aikaisemmin Asunto-oy. Sato n:o 14 Annalantie nimiselle yhtiölle B-talon rakentamiseen myönnetty 2 580 000 mk:n suuruinen asunto-osakeyhtiölaina ja 2 000 000 mk:n suuruinen ensisijai-

¹⁾ Khs 23 p. lokak. 2 386 §. — ²⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 413 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 164. — ⁴⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 714 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. lokak. 2 385 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 13. — ⁷⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 18. — ⁸⁾ Khs 4 p. jouluk. 2 794 §. — ⁹⁾ Khs 2 p. tammik. 26 ja 27 §, 9 p. tammik. 72 §, 30 p. tammik. 274 ja 278 §, 13 p. helmik. 437 §, 24 p. huhtik. 1 023 ja 1 024 §, 14 p. toukok. 1 201, 1 202 ja 1 203 §, 29 p. toukok. 1 335 ja 1 336 § sekä 5 p. kesäk. 1 403 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 9 p. huhtik. 5 462 §. — ¹¹⁾ Khs 14 p. toukok. 1 200 §.

nen laina katsottaisiin myönnetyksi Sosiaalisen asunnontuotanto oy:n perustamalle Asunto-oy. Sato n:o 15 Annalantie nimiselle yhtiölle.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ sosiaaliministeriölle lähetettävässä kirjelmässään puoltaa Hakan asunto-oy. Käpyläntie 4 nimisen yhtiön ministeriölle tekemää anomusta 14 008 600 mk:n suuruisen asunto-osakeyhtiölainan myöntämistä yhtiölle.

Lahjoitusrahastoista myönnetty laina. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntää Asunto-oy. L. Viertotie 35 nimiselle yhtiölle lahjoitusrahastojen varoista 300 000 mk:n suuruisen kiinnityslainan siten, että tästä määrästä tuli 100 000 mk 3 100 000 mk:n jälkeen ja 200 000 mk 4 000 000 mk:n rajojen sisälle sekä vahvistaa korkokannaksi 5 ³/₄ % ja irti-sanomisajaksi 6 kuukautta.

Testamenttilahjoitus. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ pyytää Asianajotoimisto Dittmar & Indrenius nimistä toimistoa kaupungin puolesta valvomaan talousneuvos O. Öflundin testamentin, jossa mm. kirjapainokoululle oli määrätty 100 000 mk:n lahjoitus hoidettavaksi rahastona, jonka tuotosta oli jaettava apurahoja koulun johtajan harkinnan mukaan.

Osakkeiden osto. Kaupunginhallituksen päätettyä ⁴⁾ tarjoutua ostamaan 1 000 kpl Oy. Malmin sähkölaitoksen osakkeita 5 100 mk:n hintaan kappaleelta sekä myönnettyä osakkeiden ostamista varten ennakkona kaupunginkassasta 5 100 000 mk sähkölaitos oli sittemmin ilmoittanut, että sen saamien tietojen mukaan yhtiön osakkaat olivat itse lunastaneet kyseiset osakkeet. Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi, että osakkeiden osto oli täten rauennut.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ ostaa Etelä-Suomen voima oy:n omistamat 2 673 kappaletta Oy. Mankala ab:n osakkeita 1 000 mk:n kappalehinnasta, maksaa säädetyn 5 %:n leimaveron sekä sitoutua täyttämään ne velvoitukset, jotka Oy. Mankala ab:n yhtiöjärjestyksen mukaan olivat näiden osakkeiden osalta kuuluneet Etelä-Suomen voima oy:lle. Koska Etelä-Suomen voima oy. tarjotessaan kaupungille ostettavaksi edellä mainitut osakkeet samanaikaisesti oli tarjonnut muutkin omistamansa Oy. Mankala ab:n osakkeet osakkailleen, kaupunginhallitus, kaupungille tehdyn pyynnön johdosta, päätti ⁷⁾ sitoutua olemaan käyttämättä Oy. Mankala ab:n yhtiöjärjestyksen 5 §:n myöntämää lunastamis-oikeutta Etelä-Suomen voima oy:n Tampereen pellava- ja rautateollisuus oy:lle, Kotkan kaupungille ja Enso-Gutzeit oy:lle myymiin Oy. Mankala ab:n osakkeisiin nähden.

Etelä-Suomen voima oy:n tehtyä kaupungille Oy. Abborfors ab:n osakkeiden myyntitarjouksen kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ostaa 4 010 kpl mainitun yhtiön osakkeita 1 500 mk:n hinnasta kappaleelta sekä myöntää tarkoitusta varten ennakkona kaupunginkassasta 6 015 000 mk sekä lisäksi leimaveron suorittamista varten 300 750 mk.

Yleishyödyllisten asuntoyhtymien osakkeiden ja osuuksien luovutushinta. Rahanarvon alenemisen johdosta kaupunginhallitus, kumoten aikaisemman päätöksensä ⁹⁾, vahvasti ¹⁰⁾ uudet ohjeet yleishyödyllisten asuntoyhtymien osakkeiden tai osuuksien luovutushintaa määrättäessä.

Helsingin kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan välinen lopputilitys. Sisäasiainministeriön määrättyä lokakuun 5 p:nä 1944, että lopputilityksen Helsingin kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan välillä tekee Helsingin maalaiskunta, mutta että kaupunginhallituksella on oikeus edustajiensa kautta seurata ja valvoa lopputilityksen tekoa, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ valita edustajikseen mainitun lopputilityksen tekemistä seuraamaan kaupunginkamreeri P. J. Björkin ja kaupunginrevisori A. S. Törnqvistin.

Sen johdosta, että Helsingin maalaiskunnan omistaman Malmin turve oy:n osakkeita ei ollut mainittu valtioneuvoston päätöksessä, joka koski esikaupunkiliitoksen johdosta tehtävää Helsingin kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan välistä välien selvitystä, halkotoimisto oli kiinteistöjohtajan pyynnöstä laatinut selvityksen mainitun yhtiön omaisuudesta. Koska kuitenkin halkotoimisto, teknillisten laitosten lautakunta ja kiinteistölautakunta eivät pitäneet suotavana osakkeiden hankkimista kaupungille, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, että Malmin turve oy:n osakkeet oli lopputilityksessä jätettävä Helsingin maalaiskunnalle.

¹⁾ Khs 16 p. lokak. 2 355 §. — ²⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 021 §. — ³⁾ S:n 17 p. huhtik. 1 006 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. maalisk. 762 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 895 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. marrask. 2 773 §; ks. tämän kert. I osan s. 13. — ⁷⁾ Khs 11 p. jouluk. 2 886 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. lokak. 2 363 §; ks. tämän kert. I osan s. 13 ja 238. — ⁹⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 100. — ¹⁰⁾ Khs 20 p. helmik. 530 §; ks. kunnall. asetuskok. s. 165. — ¹¹⁾ Khs 12 p. kesäk. 1 474 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. jouluk. 2 796 §.

Väkijuomayhtiön voittovarojen käyttö. Sosiaaliministeriölle päätettiin¹⁾ lähettää sen pyytämä selostus Helsingin kaupungin v. 1946 saamien väkijuomayhtiön v:n 1945 voittovarojen käytöstä. Selostuksen mukaan kaupunki, jonka väkiluku tammikuun 1 p:nä 1945 oli 276 277 + ulkolaisia 2 574, oli saanut kyseisiä voittovaroja kaikkiaan 3 643 332 mk, mikä määrä kaupunginvaltuuston 19 p:nä 1945 tekemän päätöksen mukaisesti käytettiin seuraaviin tarkoituksiin: oppilaitosten hyväksi 5 181 761 mk, vapaaseen kansansivistystyöhön 505 500 mk, raittiustarkoituksiin 945 875 mk ja muuhun yhteiskunnalliseen huoltoon 2 424 375 mk.

Määrärahojen ylittäminen. Sen johdosta, että määrärahoja oli hyvin yleisesti ja suurin määrin ylitetty siihen ennakolta lupaa hankkimatta ja kun kaupunginhallitus ylitysten jo tapahduttua ei enää voinut asiaan vaikuttaa ja joutui siten pakotetuksi puoltamaan kaupunginvaltuustolle ylitysoikeuden myöntämistä kussakin tapauksessa, kaupunginhallitus päätti²⁾ kehoittaa kaupungin lauta- ja johtokuntia huolehtimaan siitä, ettei määrärahoja ylitetty ennen kuin kaupunginhallitus oli antanut sellaiseen suostumuksensa paitsi milloin oli kysymys palkoista, joihin liittyi kalliinajanlisäyksiä.

Lykkäys eräiden maksujen suorittamisessa myönnettiin³⁾ tavanmukaisin myöhästymiskoroin Asunto-oy. Keuruuntie 3—13 nimiselle yhtiölle.

Kunnallisverotus. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ valtuuttaa rahatoimenjohtajan pyytämään valtiolta Suomen kaupunkiliiton välityksellä 170 000 000 mk:n suuruisen ennakon niistä ennakoista, jotka valtio peri Helsingin kaupungin verovelvollisilta palkannauttijoilta.

Se osa varainhoitovuoden 1947 kunnallisverosta, mitä kaupunki ei saa ennakkosuorituksena valtiolta eikä ennakkokannosta, jaettiin veronmaksajien kesken v:n 1946 tulojen perusteella, jolloin veroäyriin suuruudeksi päätettiin⁵⁾ määrätä 3 mk, mikä kannettaisiin yhtenä eränä syyskuun 10—12 p:nä⁶⁾.

Merkittiin⁷⁾ tiedoksi kunnallisen keskustoimiston tiedonanto veroäyriin hinnan määrittämisestä sekä rahatoimenjohtajan ilmoitus, että kaupunginhallituksen talousarvioehdotuksessa sovellettu veroäyriin hinnan laskenta jossain määrin poikkesi kunnallisen keskustoimiston ehdottamasta laskentatavasta, mutta johti kuitenkin samaan tulokseen.

Kunnallisen keskustoimiston kiertokirje toukokuun 13 p:ltä, joka koski täyteveroäyriin hinnan määrittämistä, merkittiin⁸⁾ tiedoksi.

Merkittiin⁹⁾ tiedoksi lääninhallituksen ilmoitus, että valtiovarainministeriö oli lokakuun 4 p:nä 1946 annettun ennakkoperintälain 53 §:n 3 momentin nojalla, sellaisena kuin mainittu pykälä oli joulukuun 20 p:nä 1946 annetussa laissa, päättänyt korottaa kunnille kertomusvuonna pidätyksistä kunnallisveron osalta suoritettavan etumaksun kokonaisuuden niin, että se tuli olemaan säännöllisen 90 %:n asemasta 110 % siitä määrästä, joka saatiin, kun kuntien ilmoittama asuinpaikan perusteella verotettujen tulojen veroäyrimäärä v:lta 1946 toimitetussa taksoituksessa kerrottiin ennakkoveroäyriin hinnalla.

Merkittiin¹⁰⁾ tiedoksi rahatoimenjohtajan ilmoitus, että kunnallisveron ennakkokannannan ensimmäisessä erässä, joka koski kaikkia muita verovevöllisiä paitsi palkannauttijoita, oli kerääntynyt varoja 90,1 % maksuunpannuista määristä.

Kaupunginhallituksen v:n 1946 yleisistä käyttövaroista myönnettiin¹¹⁾ niitä ylittäen 214 598: 25 mk v. 1946 suoritettujen kunnallisverotuksen mainoskulojen peittämiseen.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾, että Helsingin osakepankin Hakaniemen konttorista kavalletulle, pankkiin maksettujen kunnallisverojen määrälle, yhteensä 251 398 mk, vahvistetaan 6 %:n korko.

Kansaneläkemaksujen perintä. Kansaneläkelaitoksen ilmoitettua¹³⁾ miten valtiovarainministeriön ennakkoperintälain 70 §:n 3 momentin ja kansaneläkelain muuttamisesta lokakuun 11 p:nä 1946 annettun lain voimaantulosäännöksen 23 §:n 4 momentin nojalla määräämät kansaneläkelaitokselle v. 1947 suoritettavat etumaksut ennakkoperinnästä tulivat jakautumaan Helsingin kaupungin osalta, rahatoimisto oli huomauttanut, että kaupungin ennakkokannosta kansaneläkelaitokselle suoritettavien etumaksujen määrä

¹⁾ Khs 20 p. helmik. 560 §. — ²⁾ S:n 20 p. helmik. 520 §. — ³⁾ S:n 13 p. helmik. 432 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. tammik. 76 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 591 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. syysk. 2 009 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 862 §. — ⁸⁾ 29 p. toukok. 1 326 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 915 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. maalisk. 751 § ja 27 p. maalisk. 814 §. — ¹¹⁾ S:n 6 p. helmik. 372 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. lokak. 2 498 §. — ¹³⁾ S:n 10 p. huhtik. 886 § ja 29 p. toukok. 1 328 §.

oli arvioitu aivan liian suureksi sekä tehnyt tätä tarkoittavan korjauksen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ rahatoimiston ehdotuksen mukaisesti tehdä valtiovarainministeriölle kirjelmitse esityksen mainittujen etumaksujen vahvistamisesta todellista maksunpanoa vastaaviksi siten, että ensimmäiseltä vuosipuoliskolta suoritetaan n. 8 917 000 mk ja toiselta vuosipuoliskolta mitä lopullisesta ennakkomaksunpanosta on jäljellä.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi valtioneuvoston kaupunginhallituksen esityksestä myöntyneen siihen, että v:n 1946 kansaneläkemaksut saatiin kantaa v:n 1947 marraskuun aikana, mutta evänneen ennenaikaisena esityksen v:n 1947 vakuutusmaksujen kantamisesta v:n 1948 lokakuun aikana.

Kansaneläkelaitoksen tehtyä esityksen kaupungin vakuutusmaksulipun tekstin painattamisesta kaupunginhallitus päätti ³⁾ ilmoittaa kansaneläkelaitokselle, että kaupunki suostui painattamaan uudet vakuutusmaksuliput ainoastaan ehdoin, että kansaneläkelaitoksen lippuun painettavaksi haluamasta tekstistä johtuva hinnankorotus korvattiin kokonaan.

V:n 1948 *talousarvio*. Ehdotus talousarvion laatimista koskevaksi kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille lähetettäväksi kiertokirjeeksi hyväksyttiin ⁴⁾.

Myöntyen painatus- ja hankintatoimiston esitykseen kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, ettei eläkkeensaaajain luetteloa enää painateta talousarvion yhteyteen.

V:n 1948 talousarvioehdotus päätettiin ⁶⁾ hyväksyä.

Korvauksena talousarvion laatimisen yhteydessä suoritetusta ylityöstä myönnettiin ⁷⁾ 89 000 mk.

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Maistraatti. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi maistraatin ilmoitus, että korkein oikeus oli lokakuun 22 p:nä nimittänyt kunnallispolmestarin virkaan hallitusneuvos W. V. Henrikssonin sekä kaupunginjohtajan ilmoitus, että uusi kunnallispolmestari ryhtyy hoitamaan virkaansa marraskuun 1 p:stä lukien ja että hän maistraatin suostumuksella hoitaa virkansa ohella huoneenvuokralautakuntien toiminnanjohtajan tehtäviä kertomusvuoden loppuun saakka.

Toisen kaupunginvoudin asiakirjojen seulominen. Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi valtionarkiston suostuneen kaupunginhallituksen esitykseen ¹⁰⁾, joka koski erinäisten toisen kaupunginvoudin asiakirjeliitteiden hävittämistä.

Ulosottolaitos. Helsinki—Malmin kaupunginvoudin konttorin tilapäistä työvoimaa päätettiin ¹¹⁾ sallia lisätä.

Helsinki—Huopalahden piirin neljälle ulosottoapulaiselle myönnettiin ¹²⁾ kullekin 200 mk:n suuruinen korvaus kuukaudessa oman polkupyörän käyttämisestä virkatehtävissä.

Rikostuomioiden toimeenpanijan konttoriin päätettiin ¹³⁾ sallia palkata tilapäinen toimistoapulainen ja kesälomasijainen.

Rakennustarkastus. Uudenmaan lääninhallituksen tiedusteltua voitiinko Helsingin kaupungin rakennustarkastaja määrätä toimimaan Hagalundin rakennussuunnitelma-alueen rakennustarkastajana, kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan ilmoittaa, että kaupungin rakennustarkastajan määräämistä hoitamaan mainittuja tehtäviä oli pidettävä tarkoituksenmukaisena ja suotavana. Samalla kaupunginhallitus päätti, että rakennustarkastajalle suoritetaan tammikuun 1 p:stä lukien rakennustarkastuksen tilapäisen työvoiman määrärahasta 2 480 mk kuukaudessa korvauksena niistä lisätehtävistä, jotka hänelle aiheutuvat kaupunkiin liitetyn alueen ulkopuolella suoritettavista rakennustarkastuksista.

Uudenmaan lääninhallitukselle lähetettävässä kirjelmässään kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ anoa, että lääninhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin valtuuston hyväksymien ¹⁶⁾ rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista perittävien maksujen käytäntöönottami-

¹⁾ Khs 29 p. toukok. 1 328 §. — ²⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 987 §. — ³⁾ S:n 13 p. marrask. 2 615 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 1 087 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. lokak. 2 503 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. marrask. 2 645 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 917 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. lokak. 2 486 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. tammik. 167 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 167. — ¹¹⁾ Khs 14 p. toukok. 1 197 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. jouluk. 2 786 §. — ¹³⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 389 §. — ¹⁴⁾ S:n 20 p. maalisk. 744 §. — ¹⁵⁾ S:n 11 p. syysk. 2 049 §. — ¹⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 42.

seksi Espoon kunnassa sijaitsevilla Westendin, Hagalundin, Mäkkylän ja Kotikonnun rakennussuunnitelma-alueilla sekä Laajalahden, Suurhuopalahden, Klobbskogin, Konungsbölen, Kilon ja Otaniemen alueilla.

Raastuvanoikeus. Raastuvanoikeus oikeutettiin¹⁾ palkkaamaan puhtaaksikirjoituskansliaansa kaksi ylimääräistä toimistoapulaista.

Raastuvanoikeuden puhtaaksikirjoituskanslian työaika vahvistettiin²⁾ olemaan syyskuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.45—16.45 tunnin pituisin ruokailutauoin, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhänäattoina klo 8.45—14.15 puolen tunnin ruokailutauoin.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ myöntää tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 11 500 mk kiinteistönotaarin arkiston kirjajhyllysten korottamista varten ja 510 000 mk raastuvanoikeuden arkiston yläpuolella olevan ullakon sisustamiseen arkistihuoneeksi yleisten töiden lautakunnan laadituttaman piirustuksen mukaisesti sekä kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa heti ryhtymään töiden suorittamiseen.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin⁴⁾ 24 000 mk korjaustöiden suorittamiseen raastuvanoikeuden XI ja XII osaston vankien säilytysluoneissa.

Kaupunginviskaalinvirasto oikeutettiin⁵⁾ palkkaamaan ylimääräinen toimistoapula-lainen.

Kahdelle poliisilaitoksen viranhaltijalle myönnettiin⁶⁾ palkkiot apulaissyöttäjän tehtävien hoitamisesta.

Poliisilaitos. Rahatoimistoa päätettiin⁷⁾ kehoittaa suorittamaan lääninkonttorille 54 456 964: 50 mk kaupungin osuutena poliisilaitoksen v:n 1946 ylläpitokustannuksiin.

Kaluston hankkimista varten poliisilaitos käytti⁸⁾ kertomusvuoden varrella yhteensä 747 822 mk.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 221 000 mk autotallin järjestämiseen Eiran poliisiaseman rakennukseen⁹⁾; 30 000 mk Pengerkadun 5:ssä olevan poliisilaitoksen huolto-osaston kuulusteluhuoneen n:o 3 jakamista varten kahteen osaan¹⁰⁾; 145 000 mk Vallilan poliisiaseman huoneiston lämpökennojen lisäämistä varten¹¹⁾; 55 000 mk paimenkopin rakentamiseen poliisilaitoksen Herttoniemessä sijaitsevalle hevoslaitumelle¹²⁾; 786 000 mk Sofiankadun 4:ssä sijaitsevan poliisilaitoksen asevaraston ja kirjapainon ulkokaton korjaamiseen¹³⁾; 65 500 mk Ruskeasuon entisen poliisivartioaseman rakennuksen kunnostamiseen entiselleen¹⁴⁾; sekä 22 800 mk rikospoliisiosaston huoneiston sisustustöihin¹⁵⁾.

Poliisilaitoksen tehtyä esityksen Haagassa sijaitsevan Marienhof nimisen huvilan vuokraamisesta Munkkiniemen poliisiasemaa varten kaupunginhallitus päätti¹⁶⁾ poliisilaitokselle ilmoittaa, ettei huvilaa sen huonon kunnon vuoksi voitu vuokrata mainittuun tarkoitukseen, mutta että kiinteistölautakunta oli ryhtynyt toimenpiteisiin sopivan tontin varaamiseksi uutta poliisitaloa varten sekä poliisitalon piirustusten laatimiseksi.

Poliisilaitos oikeutettiin¹⁷⁾ korottamaan pidätettyjen henkilöiden ruoka-annosten hinta heinäkuun 1 p:stä lukien 22: 50 mk:aan aterialta sekä sittemmin joulukuun 1 p:stä lukien 28: 50 mk:aan aterialta.

Poliisilaitos oikeutettiin¹⁸⁾ hankkimaan Oulunkylän vartiopiirille soutuvene käytettäväksi Vantaanjoella hukkuneiden pelastamiseen ja naaraamiseen ollen kustannukset suoritettava poliisilaitoksen määrärahasta Kalusto, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Poliisilaitos oli anonut, että kaupunginhallitus korottaisi poliisilaitokselle vuosittain myönnettyjen uimahalliin oikeuttavien uintilippujen määrän 1 000:sta 3 000:een. Koska kuitenkin kaupungin saamista 25 000:sta uintilipusta 24 000 lippua oli annettu kansakouluille, kaupunginhallitus päätti¹⁹⁾ ilmoittaa poliisilaitokselle, ettei se katsonut

¹⁾ Khs 10 p. huhtik. 876 §. — ²⁾ S:n 13 p. maalisk. 694 §. — ³⁾ S:n 20 p. helmik. 509 §. — ⁴⁾ Khn jsto 10 p. syysk. 5 913 §. — ⁵⁾ Khs 16 p. tammik. 168 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. toukok. 1 255 § ja 30 p. jouluk. 2 966 §. — ⁷⁾ Khn jsto 26 p. maalisk. 5 415 §. — ⁸⁾ Khs 27 p. helmik. 570 § ja 23 p. lokak. 2 372 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. helmik. 443 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. huhtik. 977 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 028 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 522 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. lokak. 2 350 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 865 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto 26 p. helmik. 5 330 §. — ¹⁶⁾ Khs 13 p. maalisk. 722 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 580 § ja 4 p. jouluk. 2 785 §. — ¹⁸⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 579 §. — ¹⁹⁾ S:n 27 p. helmik. 569 §.

voivansa vähentää kansakoulujen osuutta uimahallin käytössä, koska kaupungin käytössä olevat uintiliput oli tarkoitettu lähinnä uintiopetukseen käytettäviksi.

Henkikirjoitus. Uudenmaan lääninhallituksen kuulutus henkikirjoituksen toimittamisesta Helsingin kaupungissa v. 1948 päätettiin ¹⁾ saattaa huoltolautakunnan tietoon.

Huoneenvuokralautakunnat. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ valita väliaikaisesti huoneenvuokralautakuntien yhteiseksi ylimääräiseksi varapuheenjohtajaksi toukokuun 15 p:stä lukien varatuomari A. Saranevan.

Merkittiin ³⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön ilmoitus, että Helsingin kaupungin huoneenvuokralautakuntien toiminnanjohtajaksi oli määrätty sosiaaliministeriön asuntoasiaintoimiston ylimääräinen huoneenvuokra-asiaain ylitarkastaja, hovioikeuden auskultantti P. Kalla tammikuun 1 p:stä 1948 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrättiin, enintään kuitenkin v:n 1948 loppuun.

Huoneenvuokralautakuntien alaisten viranhaltijain palkat järjestettiin ⁴⁾.

Malmin huoneenvuokratoimistoon päätettiin ⁵⁾ sallia palkata entisten lisäksi yksi toimistoapulainen enintään kertomusvuoden loppuun saakka.

Huoneenvuokralautakuntien lakkautettujen alatoimistojen palveluksesta vapautuneet neljä toimistoapulaista päätettiin ⁶⁾ sallia pitää edelleen huoneenvuokratoimiston palveluksessa enintään toukokuun 1 p:ään saakka.

Huoneenvuokralautakuntien toiminnanjohtaja P. Kalla päätettiin ⁷⁾ valita kaasun- ja sähkönsäännöstelyvaliokunnan jäseneksi tammikuun 1 p:stä 1948 lukien.

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 200 000 mk huoneenvuokratoimiston hallin lasikaton korjaamiseen.

Kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää 14 500 mk työskentelykoppien rakentamiseen huoneenvuokralautakuntien osoitetoimistoon.

4. Palotointa koskevat asiat

Apulaispalotarkastajain virkapuvut. Apulaispalotarkastajat oikeutettiin ¹⁰⁾ saamaan kaupungilta vapaat virkapuvut käytettäviksi ainoastaan virantoimituksessa.

Palotarkastus. Palotarkastajan kertomus Sörnäisten satamassa toimitetusta palotarkastuksesta sekä satamalautakunnan asiasta antama lausunto merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi.

Palokuntalaisten urheilutoiminnan kannattaminen. Liikennelaitoksen 6 419 mk:n suuruinen lasku kolmen linja-auton käyttämisestä elokuun 1—3 p:nä Tukholman ja Helsingin välisen palokuntalaisten yleisurheilukaupunkiottelun osanottajien kuljettamiseen hyväksyttiin ¹²⁾ maksettavaksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Palokunnan rahastot. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ siirtää palokunnan rahastojen varat rahatoimiston hoidettavaksi, jolloin palolautakunnalle edelleen jäi määräämisvalta varojen käyttöön nähden, sekä kehoittaa palolautakuntaa laatimaan rahastoille säännöt.

Työaika ja palvelusohjelma. Sen johdosta, että joulukuun 30 p:nä 1946 annetun asetuksen mukaan kuntien palomiestö ja paloalipäällystö oli saatettu uuden työaikalain alaisuuteen tammikuun 1 p:stä 1947 lukien, kaupunkiliiton palkka-asiaainneuvosto oli kiertokirjeessään ilmoittanut, että valtioneuvostolta oli anottu mainitun voimaantuloajan lykkäämistä, jotta palokunnan työolojen täydelliseen uudistamiseen, joka oli käynnyt välttämättömäksi uusien säännösten johdosta, jäisi riittävästi aikaa. Lisäksi huomautettiin kiertokirjeessä, että työneuvosto oli suostunut siihen, että kaupunkien vakinaisen palohenkilöstön työaika saatiin järjestää työaikalain 6 §:n 1 momentin mukaisesti v:n 1948 loppuun sekä että palkka-asiaainneuvosto oli päättänyt kehoittaa kaupungin- ja kauppalainhallituksia ryhtymään toimenpiteisiin kaupunkien vakinaisten palokuntien palomiestöön ja paloalipäällystön työajan järjestämiseksi toistaiseksi vuorokausittaiseksi kolmivuorotyöksi 8 tunnin pituisin vuoroin. Kiertokirje merkittiin ¹⁴⁾ tiedoksi.

¹⁾ Khs 18 p. jouluk. 2 908 §. — ²⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 582 §. — ³⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 968 §. —

⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 1 067 §, 22 p. toukok. 1 258 §, 31 p. heinäk. 1 776 § ja 27 p. marrask. 2 748 §. —

⁵⁾ Khs 30 p. tammik. 260 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. tammik. 263 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. jouluk. 3 008 §. —

⁸⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 802 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 017 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. toukok. 1 276 §. —

¹¹⁾ S:n 6 p. maalisk. 630 §. — ¹²⁾ Khn jsto 7 p. elok. 5 819 §. — ¹³⁾ Khs 11 p. jouluk. 2 860 §. —

¹⁴⁾ S:n 20 p. maalisk. 757 §.

Sittemmin kaupunkiliiton palkka-asiainneuvosto oli lähettänyt uuden kiertokirjeen, jossa huomautettiin, että palokuntien työajasta työntekijäjärjestöjen ja valtion asianomaisten viranomaisten kanssa käydyt neuvottelut oli saatu päätökseen ja että työneuvosto maaliskuun 27 p:nä työaikalain 7 §:n nojalla tekemällään päätöksellä oli suostunut siihen, että kaupunkien ja kauppalaan vakinaisten palokuntien, palomiesten, palokorpraalien, palokersanttien ja ruiskumestarien työaika saatiin työaikalain yleisistä säännöksistä poiketen järjestää siten, että säännöllinen työaika Helsingin kaupungin palokunnassa tuli olemaan keskimäärin 67,2 tuntia viikossa 5 viikkoa käsittävän työjakson aikana, että päivittäinen palvelusohjelma laadittiin niin, että varsinaiseen työhön käytettävä aika palvelusvuorokaudessa oli enintään 8 tuntia sekä että ylityökorvausta maksettiin palvelusvuoron yli menevältä ajalta 50 % kahdelta ensimmäiseltä tunnilta ja 100 % sen yli menevältä ajalta ja että sunnuntaityöstä maksettiin korotettu palkka yllä mainituille palokuntien viranhaltijoille samojen perusteiden mukaan kuin sitä muillekin kuntien viranhaltijoille ehkä tultiin suorittamaan. Palolautakunnan selostettua työajan järjestämistä kaupungin palokunnassa työneuvoston edellä mainitun päätöksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä palolautakunnan päätöksen sekä alistaa päätöksensä sosiaaliministeriön tutkittavaksi. Samalla kaupunginhallitus päätti pyytää palkkalautakunnalta lausuntoa palokunnassa suoritetusta sunnuntaityöstä sekä kertomusvuoden tammi—maaliskuun aikana tehdystä ylityöstä maksettavasta korvauksesta.

Palolautakunnan toimenpiteet uuden työaikalain soveltamisesta aiheutuneista tilapäisistä toimenpiteistä hyväksyttiin ²⁾.

Kaupunginhallitus vahvisti ³⁾ palokunnassa noudatettavan palvelusohjelman palolautakunnan esityksen mukaisesti.

Palkkalautakunnan annettua kaupunginhallituksen kehoituksesta ⁴⁾ lausuntonsa palokunnassa suoritetun sunnuntaityön ja ylityön korvaamisesta kaupunginhallitus lautakunnan lausunnon mukaisesti päätti ⁵⁾:

että kysymys sunnuntaityön korvaamisesta jätetään yhtenäisesti ratkaistavaksi sen jälkeen, kun valtio on omien virkamiestensä osalta tehnyt vastaavan ratkaisun;

että palokunnassa v:n 1947 tammikuun aikana suoritetusta ylityöstä sopimuksen mukaan ei makseta korvausta;

että helmi- ja maaliskuun aikana v. 1947 suoritetusta ylityöstä suoritetaan puolesta ylityöajasta 50 %:lla ja toisesta puolesta 100 %:lla korotettu palkka;

että palokunnassa nyttemmin käytäntöön otetun uuden työajan voimaantumisen jälkeen ylityöstä suoritetaan lain mukaisesti kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja sen yli menevältä ajalta 100 %:lla korotettu palkka; sekä

että ylityökorvauksia laskettaessa uuden työaikajärjestelmän voimaan tultua laskuperusteena edelleenkin käytetään asianomaisen viranhaltijan kokonaisuukausipalkkaa ikäkorotuksineen jaettuna 200:lla.

Varoituskuvien hankkiminen. Tapaturmantorjuntayhdistyksen esittämä 264 mk:n suuruinen lasku palolaitokselle toimitetuista varoituskuvista hyväksyttiin ⁶⁾ maksettavaksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Moottorialuksen käyttö ruiskulaivana ym. Wärtsilä-yhtymän laadittua 1 000 000 mk:aan päättyvän kustannusarvion palokunnalle kuuluvan moottoriristeilijän muutostöistä sekä sen varustamisesta nykyaikaisella moottorilla ja siihen kuuluvalla sopivalla vesipumpulla kaupunginhallitus, jotta saataisiin selvyys siitä kannattiko uhrata niin paljon varoja kyseisiin muutostöihin, päätti ⁷⁾ pyytää asiantuntijanlausuntoa mainitun moottorialuksen sopivaisuudesta ruiskulaivaksi. Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa palolautakunnan ostamaan kansanhuoltoministeriöltä Continental-merkkisen moottoripumpun 281 250 mk:n hinnasta sekä käyttämään tarkoitukseen palolaitoksen kaluston hankintamäärärahaa.

Palokaluston ja -tarvikkeiden myynti. Palolaitoksen kaksi vanhaa sairaankuljetusautoa sekä erinäistä muuta palokalustoa ja palotarvikkeita päätettiin ⁸⁾ sallia myydä julkisella huutokaupalla.

¹⁾ Khs 2 p. huhtik. 861 §. — ²⁾ S:n 2 p. huhtik. 860 §. — ³⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 671 §. — ⁴⁾ Ks. ylem. — ⁵⁾ Khs 22 p. toukok. 1 279 §. — ⁶⁾ Khn jsto 26 p. helmik. 5 332 §. — ⁷⁾ Khs 5 p. kesäk. 1 423 §. — ⁸⁾ Khn jsto 23 p. huhtik. 5 503 §, 21 p. toukok. 5 597 § ja 18 p. kesäk. 5 701 §.

Palolautakunta oikeutettiin ¹⁾ myymään Nuuksion vapaaehtoiselle palokunnalle 15 kpl väestönsuojelukypärejä 250 mk:n hinnasta kappaleelta.

Palokaluston siirtäminen muihin laitoksiin. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa palolautakunnan luovuttamaan yhden hiilihapporuiskun siihen kuuluvine käsivoimaruiskuineen Nikkilän sairaalalle, yhden laatikkoruiskun Tervalammen työlaitokselle, poistamaan mainitut esineet palokunnan kalustoluetteloista ja siirtämään ne kyseisten laitosten kalustoluetteloihin.

Päällystakkien käyttö. Palokunnan varastossa olevista lyhyistä päällystakeista päätettiin ³⁾ 10 kpl luovuttaa sähkölaitokselle, 16 kpl satamalaitokselle ja 18 kpl kiinteistötoimistolle käytettäväksi siten, että ne annettiin korvauksetta sellaisten viranhaltijain käyttöön, jotka virantoimituksessa olivat tällaisten päällystakkien tarpeessa ja ehdoin, että takkeja käytettiin ainoastaan virantoimituksessa ja että ne heti luovutettiin takaisin laitokselle milloin niitä ei virantoimituksessa tarvittu.

Hallantorjuntakokeet. Palolaitoksen sumuruisku päätettiin ⁴⁾ sallia lainata filosofian tohtori J. M. Angervolle hallantorjuntaan liittyvien tieteellisten kysymysten selvittämistä varten enintään kymmenen kertaa ja ehdoin, että hän korvasi kaupungille ruiskun käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Huoneistot. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin palolaitoksen asuintalossa Korkeavuorenkadun 39:ssä sattuneen tulipalon aiheuttamien palovaurioiden korjaamiseen 60 000 mk ⁵⁾ ja samassa talossa suoritettavaa savuhormien uudelleenjärjestelyä varten 76 000 mk ⁶⁾; Lautasaaren, Kuloosaaren ja Munkkiniemen paloasemilla kertomusvuonna suoritettuja muutos- ja korjaustöitä varten 107 575: 55 mk ⁷⁾; sekä palokunnan korjauspajan laajentamista varten 638 000 mk ⁸⁾.

Pääpaloaseman ja Kallion paloaseman voimistelusalit sekä tarpeelliset vuodevaatteet päätettiin ⁹⁾ sallia luovuttaa toukokuun 18 p:n ja 22 p:n väliseksi ajaksi Pohjoismaiden palomiesten opinto- ja neuvottelupäivien osanottajien majoitukseen ehdoin, että Helsingin palomiesten ammattiosasto huolehti järjestyksenpidosta ja vastasi mahdollisesti kadonneista varus- ym. esineistä. Samat huoneistot päätettiin ¹⁰⁾ luovuttaa lisäksi syyskuun 11 p:n ja 13 p:n väliseksi ajaksi palomiesten koko maata käsittävien yleisurheilumestaruuskilpailujen osanottajien majoittamiseen.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ suostua siihen, että Suomen palopäällystöliiton järjestämien opintopäivien n. 20 osanottajaa saatiin majoittaa lokakuun 2 p:n ja 4 p:n väliseksi ajaksi maksutta Kallion paloaseman voimistelusaliiin.

Teknillisen johtajan toimenpide, jonka mukaan Helsingin palomiesten ammattiosasto oli oikeutettu käyttämään pääpaloaseman tornia yleisön näköalapaikkana Suomen suurkisojen aikana, hyväksyttiin ¹²⁾.

Sammutusvesisäiliöt ja yleiset palokaivot. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾, että vesijohdolaituksen tehtävänä ollut sammutusvesisäiliöiden ja yleisten palokaivojen hoito annetaan kertomusvuoden huhtikuun 1 p:stä lukien palolaitoksen tehtäväksi, että palolautakuntaa kehoitetaan merkitsemään v:n 1948 talousarvioehdotukseensa hoitokustannuksia varten tarvittava määräraha sekä että kaupunginhallituksen v:n 1946 yleisistä käyttövaroista, niitä ylittäen, osoitetaan 1 896 mk sammutusvesisäiliöiden hoitamisesta v:n 1946 aikana aiheutuneiden kustannusten peittämiseen. Kertomusvuoden vastaavien kustannusten peittämiseen myönnettiin ¹⁴⁾ 10 000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Teknillisten laitosten lautakunnan käytettäväksi päätettiin ¹⁵⁾ myöntää kertomusvuoden talousarvion pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Vesijohtolaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista 50 000 mk vedensaannin järjestämistä tarkoitettujen tutkimusten suorittamiseen Malmilla, Tapanilassa ja Puistolassa.

Laajasalon vapaaehtoisen palokunnan anottua, että kaupunki rakennuttaisi esim.

¹⁾ Khn jsto 17 p. syysk. 5 935 §. — ²⁾ S:n 25 p. kesäk. 5 714 §. — ³⁾ S:n 2 p. huhtik. 5 451 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. marrask. 6 122 §. — ⁵⁾ Khs 13 p. helmik. 458 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. huhtik. 995 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. lokak. 2 430 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. lokak. 2 232 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. toukok. 1 111 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. syysk. 2 002 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. lokak. 2 243 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 622 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. maalisk. 635 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 9 p. huhtik. 5 469 §. — ¹⁵⁾ Khs 3 p. heinäk. 1663 §.

kolme palokaivoa Laajasaloon, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ anojalle ilmoittaa, että Laajasaloon perustetaan v. 1948 kaksi palokaivoa.

Vapaaehtoisten palokuntien avustaminen. Helsingin vapaaehtoisen palokunnan anottua, että kaupunki kertomusvuodeltakin suorittaisi mainitun palokunnan maksettavaksi v:ltä 1947 asetettavat liikenne- ja palovakuutusmaksut sekä niiden lisäksi maksut vapaaehtoisesta sotavahinkokorvauksesta, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että talousarvioon merkitystä Helsingin vapaaehtoisen palokunnan avustusmäärärahasta suoritetaan mainitut liikenne- ja palovakuutusmaksut, yhteensä 45 448 mk, minkä ohessa vapaaehtoista palokuntaa kehoitettiin ilmoittamaan kaupunginhallitukselle sotavahinkokorvausmaksujen lopullinen määrä.

Palolautakunta oikeutettiin ³⁾ lahjoittamaan Helsingin vapaaehtoiselle palokunnalle 1 000 m kolmen tuuman paloletkua ilman liittimiä sekä poistamaan se palokunnan kalustoluettelosta.

Palolautakunta oikeutettiin ⁴⁾ lahjoittamaan Pitäjänmäen vapaaehtoiselle palokunnalle 100 m kahden tuuman ja 200 m kolmen tuuman paloletkua ilman liittimiä sekä poistamaan ne palokunnan kalustoluetteloista.

Palolautakunta oikeutettiin ⁵⁾ luovuttamaan korvauksetta Pakinkylän vapaaehtoisen palokunnan käytettäväksi toistaiseksi 200 m 3 tuuman hammppuletkua, 100 m 2 tuuman hammppuletkua, 2 kpl suihkuputkia, 1 kpl jakoliittimiä, 1 kpl 3-jatkoisia tikkaita ja 1 kpl sankoruiskuja ehdoin, että edellä mainittu palokalusto oli säilytettävä lämmityksessä kalustovajassa ja että moottoriruiskua varten oli aina tarvittaessa käytettävissä vähintään 3 sen hoitoon perehtynyttä miestä. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa palolautakuntaa käyttäessään kertomusvuoden talousarvioon liitosalueen vapaaehtoisten palokuntien avustamista varten merkittyä määrärahaa harkitsemaan Pakinkylän vapaaehtoiselle palokunnalle myönnettävän avustuksen suuruutta.

Palolautakunta oikeutettiin ⁶⁾ luovuttamaan Pakilan vapaaehtoiselle palokunnalle lainaksi yksi ilmasuojelupystyputki.

Puistolän vapaaehtoiselle palokunnalle päätettiin ⁷⁾ lahjoittaa palokunnan varastosta 100 m 2 tuuman ja 50 m 3 tuuman paloletkua.

Marjaniemen vapaaehtoinen palokunta oikeutettiin ⁸⁾ edelleen pitämään lainassa sille luovutettua moottoriruiskua ehdoin, että ruiskua säilytettiin lämpimässä ja kuivassa palokalustovajassa, että palokuntaan kuului vähintään 20 aktiivista miesjäsentä, joista ainakin kolmen tuli osata käyttää ja hoitaa moottoriruiskua, että palokunta piti kerran viikossa yhteisharjoituksen miehistölleen ja että moottoriruisku imuletkuineen ja kuljetuskärryineen vakuutettiin 160 000 mk:n arvosta siksi ajaksi, jonka nämä kalustoesineet olivat Marjaniemen vapaaehtoisen palokunnan käytössä.

Puotinkylän -Mellunkylän vapaaehtoiselle palokunnalle päätettiin ⁹⁾ luovuttaa sähkölaitoksen varastossa oleva asentamaton hälytyssireeni käytettäväksi palohälytystarkoituksiin ehdoin, että yhdistys itse huolehti sireenin asentamisesta paikoilleen ja vastasi sen käytöstä aiheutuvista kustannuksista.

Kulosaaren vapaaehtoinen palokunta. Kulosaaren vapaaehtoisen palokunnan ilmoitus toimintansa lopettamisesta merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

Nuohousmaksut. Merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi maistraatin päätös tammikuun 4 p:ltä, jonka mukaan liitosalueella entisen Munkkiniemen yhdyskunnan aluetta lukuunottamatta oli tammikuun 1 p:stä 1947 lukien nuohoustariffina noudatettava hinta- ja palkkaneuvoston joulukuun 13 p:nä 1946 antamien nuohousmaksuja koskevien yleisten ohjeiden mukaisia enimmäismaksuja.

Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi maistraatin tammikuun 23 p:nä kaupunginhallituksen esityksen ¹³⁾ mukaisesti päättäneen korottaa nuohousmaksut 1 %:lla kertomusvuoden tammikuun 1 p:stä lukien.

Helsingin nuohoojamestarien yhdistyksen anottua nuohoustariffin perushintojen korottamista ja kaupunginhallituksen asetuttua ¹⁴⁾ puoltamaan mainittuja anomuksia

¹⁾ Khs 27 p. marrask. 2 763 §. — ²⁾ S:n 27 p. helmik. 592 §. — ³⁾ S:n 27 p. helmik. 593 §. —

⁴⁾ S:n 27 p. helmik. 589 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. tammik. 199 §. — ⁶⁾ Khn jsto 21 p. toukok. 5 596 §. —

⁷⁾ Khs 3 p. heinäk. 1 650 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. tammik. 296 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. toukok. 1 373 §. —

¹⁰⁾ S:n 8 p. toukok. 1 109 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. tammik. 195 §; ks. kunnall. asetuskok. s. 106. —

¹²⁾ Khs 6 p. helmik. 392 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. tammik. 190 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 1 372 § ja

11 p. jouluk. 2 885 §.

maistraatti oli päättänyt¹⁾ korottaa maaliskuun 1 p:stä lukien Kanta-Helsingin alueella voimassa olevan nuohousmaksujen perustaksan 50 %:lla ja liitosalueella voimassa olevat maksut 15 %:lla sekä sittemmin lokakuun 1 p:stä lukien Kanta-Helsingin alueella ja Munkkiniemessä voimassa olevat nuohousmaksut 102 %:lla ollen liitosalueella, Munkkiniemeä lukuun ottamatta marraskuun 1 p:stä lukien noudatettava hinta- ja palkkaneuvoston lokakuun 31 p:nä 1947 antamien nuohousmaksuja koskevien yleisten ohjeiden mukaisia enimmäismaksuja.

Hinta- ja palkkaneuvoston lokakuun 31 p:nä 1947 vahvistamat nuohousmaksuja koskevat yleiset ohjeet päätettiin²⁾ lähettää palolautakunnalle tiedoksi.

5. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveydenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveydenhoitolautakunnan sihteerin palkkio päätettiin³⁾ korottaa elokuun 1 p:stä lukien.

Ensimmäinen kaupunginlääkäri. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ antaa kaupunginhallituksen asiamiesosaston tehtäväksi hakea valtionapua ensimmäisen kaupunginlääkärin palkkaukseen.

Terveydenhoitolautakunnan anomuksen johdosta, joka koski palkallisen virkavapauden myöntämistä ensimmäiselle kaupunginlääkärille T. W. Wartiovaaralle elokuun 26 p:n ja lokakuun 25 p:n välisenä aikana Tanskaan, Englantiin ja Ruotsiin tehtävää opintomatkaa varten, kaupunginhallitus päätti⁵⁾, viitaten virkasäännön 28 §:n määräyksiin, kehoittaa terveydenhoitolautakuntaa toimimaan asiassa virkasäännön mukaisesti.

Kulkutautien torjunta. Kaupungissa ilmenneen influenssan johdosta kaupunginhallitus ensimmäisen kaupunginlääkärin esityksestä päätti⁶⁾ oikeuttaa asianomaiset ryhtymään tarpeen vaatiessa seuraaviin toimenpiteisiin:

oikeuttaa sairaalalautakunnan täydentämään sen hallussa olevaa 500 tilapäisen sairaalapaikan pystyttämiseen tarvittavaa tavaravaraa, josta puuttui mm. huopia ja lakanoita, niin että kyseiset varustukset olisivat varastossa käyttövalmiina, jolloin sairaalalautakunnan oli otettava huomioon, että Suomen punainen risti oli luvannut myydä kaupungille Helsingissä olevasta varastostaan 1 000 huopaa ja 1 500 lakanaa;

oikeuttaa kulkutautisairaalan, niin pian kuin välttämätön tarve niin vaati, sijoittamaan Eläintarhan kansakouluun 150—180 hoitopaikkaa käsittävän tilapäisen influenssaosaston ja palkkaamaan sen hoitamiseen tarvittavan ylimääräisen henkilökunnan; sekä

oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan tarvittaessa ottamaan palvelukseensa ylimääräistä henkilökuntaa kotikäyntejä suorittavien sairaanhoitajattarien ja päivystyspuhelimien työn tehostamiseksi tilanteen vaatimalla tavalla.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehoittaa suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa harkitsemaan Eläintarhan kansakoulun luovuttamista tarpeen tullen tilapäiseksi influenssasairaalaksi.

Lämmityslakko. Terveydenhoitolautakunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti⁷⁾ tehdä valtioneuvostolle esityksen, että se ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin, jotta kaupungissa talonmiesten lakon yhteydessä puhjennut lämmityslakko saataisiin mahdollisimman nopeasti lopetetuksi.

Päivystäjän sunnuntaiyökorvaukset. Terveydenhoitolautakunta oli, viitaten kaupunginhallituksen kiertokirjeeseen tammikuun 30 p:ltä 1947, joka koski työaikalain määräysten tulkittamista, pyytänyt lisämäärärahaa, jotta lautakunnan toimiston päivystäjille voitaisiin suorittaa sunnuntai- ja juhlapäivätyöstä 100 %:n korotus. Koska kuitenkin mainittujen päivystäjien tehtävät käsittivät puhelimitse annettavien neuvojen välittämistä terveydenhoitolautakunnan toimistossa, mikä työ oli rinnastettavissa työs-

¹⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 735 § ja 30 p. jouluk. 3 000 §; ks. kunnall. asetuskok. s. 106. —

²⁾ Khs 4 p. jouluk. 2 807 §. — ³⁾ S:n 4 p. syysk. 2 042 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. helmik. 405 §. —

⁵⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 438 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. helmik. 559 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. huhtik. 870 §.

kentelyyn julkisessa virastossa, kaupunginhallitus päätti¹⁾ huomauttaa terveydenhoitolautakunnalle, että kyseiset päivystäjät eivät olleet uuden työaikalain alaisia, joten heille ei ollut suoritettava korotettua palkkaa sunnuntaityöstä.

Lääkäripäivystyksen järjestäminen Suomenlinna. Terveydenhoitolautakunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti²⁾ suostua siihen, että lautakunta suoritti tilapäisen työvoiman määrärahaan 2 500 mk:n suuruisen palkkion kuukaudessa lääkärin päivystyksen hoitamisesta Suomenlinnassa sekä korvaukset lääkärin ja sairaanhoitajattaren kotikäynneistä maksukyvyttömiä potilaiden luona.

Polkupyörien hankkiminen sairaanhoitajattarille. Terveydenhoidon päaluokkaan sisällytyistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi³⁾ 25 305 mk terveydenhoitolautakunnan käytettäväksi polkupyörien ostamista varten liitosalueen aluelääkäreiden sairaanhoitajattarille.

Aluelääkärien määräämien lääkkeiden hinnan periminen. Aluelääkärien sairaanhoitajattaret päätettiin⁴⁾ oikeuttaa perimään kotikäynneillään muilta paitsi varattomilta potilailta vahvistettua kuittia vastaan hoitoon käyttämiensä lääkkeiden hinta, mikä oli tilittävä terveydenhoitolautakunnan toimistoon.

Aluelääkärien vastaanottohuoneistojen siivoojien palkat päätettiin⁵⁾ sallia korottaa kertomusvuoden syyskuun 1 p:stä lukien entisiä työtuntimääriä käyttäen 35: 70 mk:n tuntipalkkaa vastaaviksi.

Oulunkylän terveystalon johtosääntö. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ lähettää lääkintöhallituksen vahvistaman Oulunkylän terveystalon johtosäännön terveydenhoitolautakunnalle sekä myöntää mainitun päätöksen lunastamiseen 1 175 mk talousarvion ulkopuoliselta tililtä Ennakkomenot ja tulot, Oulunkylän kunta: selvittelytili.

Malmin terveystalo. Helsingin maalaiskunnan sitouduttua joulukuun 5 p:nä 1946 tehdyn sopimuksen mukaan vuokraamaan kaupungille Malmin terveystalon irtaimistoinen 10 vuodeksi v:n 1946 alusta lukien ja kiinteistölautakunnan päätettyä vuokrata mainitun talon terveydenhoitolautakunnan käyttöön, kaupunginhallitus päätti⁷⁾ kehoittaa terveydenhoitolautakuntaa käyttämään terveydenhoidon päaluokan lukuun Äitiys- ja lastenneuvolat sisältyvää vuokramäärärahaa Malmin terveystalon talonmieslämmittäjän palkkaamista, talon lämmityskustannuksia ja vuokran maksamista varten sekä kehoittaa lautakuntaa tarvittaessa tekemään esityksen määrärahan ylitysoikeuden myöntämisestä.

Höggullan terveystalo. V:n 1946 käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus päätti⁸⁾ myöntää, niitä ylittäen, 37 700 mk terveydenhoitolautakunnan käytössä olleen Höggullan terveystalon huoneiston vuokran maksamiseen.

Malmin ja Tapanilan terveystalon asuntojen järjestely. Koska Malmin terveystalot eivät toistaiseksi olleet voineet asuntopulan vuoksi asua omassa piirissään, terveydenhoitolautakunta oli tehnyt esityksen heidän asunto-olojensa järjestämisestä. Kaupunginhallitus päätti⁹⁾ suostua lautakunnan esitykseen, jonka mukaan Malmin terveystalon vastaava terveystalon I. Kivimäki muuttaisi asumaan terveystalon vapautuneeseen kanslistin huoneeseen oikeuksin käyttää terveystalon keittiötä ja että terveydenhuollolääkärin vapautunut huone varattaisiin terveystalon Kivimäen kansliaksi, sekä ilmoittaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään sitä vastaan, että terveystalon Kivimäen Tapanilan kansakoulusta vapautuva asunto luovutettiin Tapanilan terveystalon S. Perälän käyttöön. Samalla kaupunginhallitus päätti, että järjestely oli otettava huomioon edellä mainittujen terveystalon luontois-etuja määrättäessä.

Terveydenhuollotyön kehittäminen. Lääkintöhallitus oli v. 1946 laatinut sopimusehdotuksen lääkintöhallituksen ja kaupungin välillä terveydenhuollotyön kehittämiseksi kaupungissa sekä terveystalon ja kättilöiden sekä muun terveydenhoitohenkilökunnan käytännöllisen koulutuksen edistämiseksi. Kaupunginhallituksen tehtyä sopimusehdotukseen eräitä selvennyksiä ja lähetettyä oman ehdotuksensa lääkintöhallitukselle,

1) Khs 10 p. huhtik. 912 §. — 2) S:n 2 p. huhtik. 865 §. — 3) S:n 27 p. maalisk. 832 § ja 24 p. huhtik. 1 057 §. — 4) S:n 27 p. helmik. 604 §. — 5) S:n 2 p. lokak. 2 245 §. — 6) Khs jsto 12 p. helmik. 5 247 §. — 7) Khs 27 p. helmik. 602 §. — 8) S:n 9 p. tammik. 73 §. — 9) S:n 6 p. maalisk. 638 §.

lääkintöhallitus oli nyttemmin hyväksynyt sopimuksen kaupunginhallituksen ehdottamassa muodossa. Sopimuksen allekirjoittaminen päätettiin ¹⁾ antaa kaupunginlakimiehen tehtäväksi.

Lopullinen sopimus, joka allekirjoitettiin Helsingissä huhtikuun 25 p:nä 1947, kuuluu seuraavasti:

»Sopimus

Terveydenhuoltotyön kehittämiseksi Helsingin kaupungissa sekä lääkärien, terveysisarten ja kättilöiden sekä muun terveydenhoitohenkilökunnan käytännöllisen koulutuksen edistämiseksi ovat lääkintöhallitus Suomen valtion puolesta sisäasiainministeriön valtuuttamana ja Helsingin kaupunginhallitus tehneet seuraavan sopimuksen:

1. Helsingin kaupunki sitoutuu järjestämään ilman muita kuin tässä sopimuksessa mainittuja korvauksia lastenhoidon- ja äitiysneuvolansa, tuberkuloosihuoltotoimistonsa sekä muut terveysisär- ja kättilötyövoimaa käyttävät laitoksensa valtion terveydenhuolto-opiston ja kättilöopiston sekä valtion Helsingissä olevan sairaanhoitajatarkoulun käytännöllisen terveydenhoitotyön opetuspaikoiksi. Mahdollisesta terveydenhoitoalalla toimivien lääkärien käytännöllisestä koulutuksesta mainituissa kaupungin laitoksissa sopivat lääkintöhallitus ja kaupunginhallitus kussakin tapauksessa erikseen.

2. Helsingin terveydenhoitolautakunnan alaiset, neuvolain toimintaa valvovat virkailijat ohjaavat lääkintöhallituksen antamien ohjeiden mukaan tarvittaessa samalla terveysisarten ja kättilöiden opetustyötä niissä lääkintöhallituksen määräämissä kaupunkiin rajoituvissa terveysisär- ja kättilöpiireissä, jotka eivät kuulu Helsingin kaupungin alueeseen, mutta joissa asianomaisen kunnan suostumuksella tapahtuu terveysisarten ja kättilöiden koulutusta.

3. Helsingin kaupungille suoritetaan laissa säädetty valtionapu opetuskentän 12 terveysisären ja 5 kättilön palkkaamiseen vuoden 1946 alusta lukien, ja lisäksi vuoden 1947 alusta lukien mikäli eduskunta myöntää siihen varat, 100 000 mk vuosittain Malmin terveystalon toiminnasta johtuvia juoksevia menoja varten. Tässä sopimuksessa mainitut valtionavut suoritetaan sen lisäksi, mitä kaupungille 9 terveysisären ja 2 kättilön palkkaamiseen opetustyöstä riippumatta on myönnetty.

4. Terveysisärooppilaiden käytännöllistä opetusta valvoo valtion terveydenhuolto-opiston johtokunta ja kättilöoppilaiden käytännöllistä äitiyshuollon opetusta valvoo kättilöopiston johtokunta, joiden tulee olla kiinteässä yhteistyössä Helsingin kaupungin terveydenhoitolautakunnan kanssa.

5. Helsingin kaupungin tulee täyttäessään niitä 12 terveysisären ja 5 kättilön tointa, joiden tointen haltijoille kuuluu terveysisär- ja kättilöoppilaiden opetusvelvollisuus, hankkia valtion terveydenhuolto-opiston tai kättilöopiston johtokuntien lausunnot hakijoiden sopivaisuudesta opetustyöhön nähden.

6. Tämä sopimus on voimassa 31. 12. 1948 saakka ja jatkuu sen jälkeen kalenterivuoden kerrallaan, mikäli jompikumpi sopimuspuoli ei sitä irtisano ennen edellisen kalenterivuoden maaliskuun 1 päivää.»

Maidontarkastamo. Terveydenhoitolautakunta oli maininnut, että maidontarkastajat suorittivat maidontarkastamon laboratoriossa päivystystyötä 3—4 kertaa kuukaudessa kukin vuorollaan arkipäivisin läpi vuoden ja kesti päivystys 3—5 ½ tuntia. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä maidontarkastamon päivystyksen terveydenhoitolautakunnan ehdottamassa laajuudessa ja jättää palkkion määräämisen palkkalautakunnan tehtäväksi.

Maidontarkastamon työaika päätettiin ³⁾ määrätä olemaan klo 8.30—16 paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhänaattoina klo 8.30—14.

Maitokauppojen aukioloaika. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ hyväksyä toimenpiteen, jolla sosiaaliministeriölle oli esitetty, että kaupungissa olevat maitokaupat saataisiin tarvittaessa pitää avoinna yhden tunnin ajan myös sunnuntaisin kertomusvuoden kesäkuun 1 p:n ja syyskuun 1 p:n välisenä aikana maidon jakelua varten pienille lapsille.

Helsingin maidontarkastusyhdistyksen 25-vuotisjuhla. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin ⁵⁾ myöntää 25 000 mk avustuksena Helsingin maidontarkastusyhdistykselle sen 25-vuotisjuhlan aiheuttamien menojen peittämiseen.

¹⁾ Khs 17 p. huhtik. 1 004 §. — ²⁾ S:n 13 p. helmik. 472 §. — ³⁾ S:n 13 p. maalisk. 738 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 402 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 815. §

Ammattientarkastus. Ammattientarkastuksen toimisto päätettiin¹⁾ pitää yleisölle avoimena arkipäivisin klo 9—15 paitsi lauantaisin ja juhla- ja pyhänaattoina klo 9—13.

Tuberkuloosihuolto. Terveystoimintalautakunta päätettiin²⁾ oikeuttaa ylittämään tuberkuloosihuoltotoimiston kaluston hankintamäärärahaa 109 500 mk potkuripuhaltimen sekä termostaatin ja siihen kuuluvien putkien ja telineiden hankkimista varten tuberkuloosihuoltotoimistoon.

Merkittiin³⁾ tiedoksi Tuberkuloosiparantolain keskusyhdistyksen johtokunnan kirjelmä, jossa yhdistys oli kehoittanut jäsensairaaloitaan maksamaan toimihenkilöilleen viisi päivää ja sitä kauemmin kestävilta loma-ajoilta ja vapaapäivilta ruokarahan, ellei asianomainen tänä aikana nauttinut hänelle kuuluvaa ruokaetua.

Merkittiin⁴⁾ tiedoksi Tuberkuloosiparantolain keskusyhdistyksen ilmoitus, että sisäasiainministeriö oli lääkintöhallituksen anomuksesta suostunut siihen, että tuberkuloosiparantoloissa hoidettavina olevien sotavammaisten ja siirtoväkeen kuuluvien potilaiden hoitomaksut korotetaan syyskuun 1 p:stä 1946 lukien 105 mk:aan vuorokaudelta.

Unioninkadun 45:ssä suoritettavat korjaustyöt. Kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin⁵⁾ 36 800 mk Unioninkadun 45:ssä sijaitsevan sielullisesti sairaiden huoltotoimiston potilaiden odotushuoneen muutostöihin.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista päätettiin⁶⁾ myöntää 84 500 mk korjaustöiden suorittamista varten Unioninkadun 45:stä kaupungille vuokratessa huoneistossa, jossa sijaitsi äitiysneuvola ja silmäpoliklinikka, ja johon korvapoliklinikan muutettua Kivelän sairaalaan, oli tarkoituksena sijoittaa lastenneuvola Kruununhaan piiriä varten.

Sielullisesti sairaiden keskuskodit. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ määrätä sielullisesti sairaiden naisten keskuskodissa suoritettavan yöpävystyksen järjestettäväksi siten, että toisen hoitajattaren oli vuorollaan suoritettava päivystys asunnostaan käsin, sekä antaa palkkalautakunnan tehtäväksi määrätä korvauksen suuruuden.

Lastenpsykiatrin toimisto. Lastenpsykiatrin toimiston terveystoimistolle H. Parvialle päätettiin⁸⁾ myöntää virkavapautta ilman peruspalkkaa, mutta oikeuksin nauttia ikäkorotuksensa kertomusvuoden syyskuun 1 p:n ja v:n 1948 kesäkuun 30 p:n välisenä aikana Ruotsiin tehtävää opintomatkaa varten.

Kouluhammasklinikka. Terveystoimintalautakunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti⁹⁾ suostua siihen, että Lapinlahden kansakoulun hammasklinikkaa saatiin kaikkine välineineen ja tarvikkeineen käyttää äitiysneuvoloiden kirjoissa olevien äitien hampaiden tarkastuksiin ja ensiapuhoitoon ehdoin, että hammaslääkärin hoito saatiin ilmaiseksi. Samalla päätettiin, että tarveaineiden kulutuksesta aiheutuneet kustannukset oli kirjattava terveydenhoitolautakunnan menoiksi.

V:n 1946 talousarvion pääluokkaan Terveystoiminta sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista päätettiin¹⁰⁾ myöntää niitä ylittäen 299: 30 mk:n suuruinen lisämääräraha Kallion haaraklinikan huoneistossa suoritettujen korjaustöiden kustannusten peittämiseen.

Veneeristen tautien poliklinikat. Veneeristen tautien poliklinikkain ylimääräisille lääkäreille ja sairaanhoitajattarille päätettiin¹¹⁾ sallia maksaa samat palkat kuin vastaavien vakinaisten virkojen haltijoillekin.

Äitiys- ja lastenneuvolat. Äitiys- ja lastenneuvolain siivoojien palkat päätettiin¹²⁾ sallia korottaa kertomusvuoden syyskuun 1 p:stä lukien entisiä työtuntimääriä käyttäen 35: 70 mk:n tuntipalkkaa vastaaviksi.

Lääkintöhallitus oli lähettänyt kaupunginhallitukselle sopimusehdotuksen lastenklirikassa olevan lastenneuvolan huoneiston käytöstä, jonka kaupunginhallitus hyväksyi¹³⁾ ja päätti antaa kaupunginlakimiehen tehtäväksi sopimuksen laatimisen ja allekirjoittamisen lääkintöhallituksen kanssa. Sopimus joka allekirjoitettiin maaliskuun 10 p:nä 1947, kuului seuraavasti:

»Sopimus Lastenklirikkan neuvolahuoneiston käytöstä

1) Lääkintöhallitus luovuttaa Lastenklirikasta Helsingin kaupungin pienten lasten

1) Khs 13 p. maalisk. 738 §. — 2) S:n 30 p. lokak. 2 527 §. — 3) S:n 16 p. tammik. 207 §. — 4) S:n 20 p. helmik. 556 §. — 5) S:n 9 p. tammik. 97 §. — 6) S:n 12 p. kesäk. 1 506 §. — 7) S:n 4 p. jouluk. 2 812 §. — 8) S:n 31 p. heinäk. 1 805 §. — 9) S:n 6 p. helmik. 408 §. — 10) S:n 9 p. tammik. 117 §. — 11) S:n 8 p. toukok. 1 129 §. — 12) S:n 2 p. lokak. 2 245 §. — 13) S:n 6 p. maalisik. 646 §.

neuvolatoimintaa varten maksutta käytettäväksi kaksi huonetta ja eteisen käsittävän huoneiston mukavuuksineen asianmukaisesti kalustettuna.

2. Lastenkliniikka huolehtii huoneiston siivouksesta, valaistuksesta ja lämmöstä.

3. Kaupunki nimittää ja palkkaa neuvolan johtavan terveyssisaren ja muun tarvittavan hoitohenkilökunnan, jotka sairaalan ylilääkäri hyväksyy.

4. Neuvolan lääkärinä toimii ylilääkärin määräyksen mukaisesti joku Lastenkliniikan vanhemmista avustajalääkäreistä.

5. Lääkärinpalkkiot maksaa Helsingin kaupunki.

6. Kaupunki hankkii neuvolaan puhelimen ja maksaa sen vuotuiset kulut.

7. Neuvolatoimintaa varten varaa Helsingin kaupunki tarvittavat lääkärikojeet, sideaineet, lääkkeet ym. tarvikkeet.

8. Sopimuksen irtisanomisaika on puolin ja toisin yksi vuosi.»

Terveydenhoitolautekunnan esitykseen myöntyen kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että lastenneuvoloissa annettusta erikoishoidosta, joka ei kuulu neuvoloiden lakimääräisiin tehtäviin, kannetaan lääkkeitä lasten vanhemmilta, paitsi varattomilta, kunnallisista äitiys- ja lastenneuvoloista maaliskuun 31 p:nä 1944 annetun lain 11 §:n nojalla lääkkeen mukainen hinta, josta tilitys on tehtävä terveydenhoitolautekunnan toimistoon.

Terveydenhoitolautekunta oikeutettiin ²⁾ ostamaan lastenneuvoloihin neljä uutta suurehkoa lastenvaakaa ja käyttämään tarkoitukseen äitiys- ja lastenneuvolan määrärahaa Kaluston hankinta, sitä ylittäen.

Kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ³⁾ 13 000 mk Toukolan äitiys- ja lastenneuvolan huoneistossa suoritettavia korjauksia varten.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin ⁴⁾ myöntää 4 000 mk korvauksena erälle potilaalle häneltä Keski-Töölön lastenneuvolasta varastetuista vaatesineistään.

Väestöliiton ylläpitämän avioliittoneuvolan käytettäväksi päätettiin ⁵⁾ sallia luovuttaa tarpeellinen huonetta iltaisin kaksi kertaa viikossa kertomusvuoden loppuun saakka Unioninkadun 45:ssä sijaitsevan äitiys- ja lastenneuvolan huoneistosta 800 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta.

Desinfioimislaitos. Puolustuslaitokselta ostettujen kolmen desinfektiosauvan ja yhden D-parakin hinnan maksamiseen myönnettiin ⁶⁾ 148 000 mk terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen.

Desinfektiosauvojen korjauksia varten myönnettiin ⁷⁾ yhteensä 370 000 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Harjun ruumishuone. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista päätettiin ⁸⁾ myöntää 22 500 mk Harjun ruumishuoneen yhteydessä olevan hellahuoneen sisustamista varten asuttavaan kuntoon käytettäväksi kodinhoitajattaren asuntona.

Oikeuslääketieteelliset ruumiintarkastukset. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tehdä Helsingin yliopiston kanssa sopimuksen oikeuslääketieteellisten ruumiintarkastusten toimittamisesta kaupungin alueella ja antaa sopimuksen laatimisen kaupunginhallituksen asiamiesosaston tehtäväksi. Marraskuun 13 p:nä 1947 sittemmin allekirjoitettu sopimus oli seuraavan sisältöinen:

»Helsingin yliopiston ja Helsingin kaupunginhallituksen kesken on tänään silmälläpitäen oikeuslääketieteen opetuksen etuja tehty seuraava sopimus oikeuslääkeopillisten ruumiintarkastusten käytännöllisestä suorittamisesta Helsingin kaupungissa:

1) Helsingin yliopiston oikeuslääketieteellinen laitos huolehtii oikeuslääkeopillisten ruumiintarkastusten suorittamisesta Helsingissä sitä mainitun ruumiintarkastuksen suorittavalle lääkärille tulevaa korvausta vastaan, josta erikseen on säädetty.

2) Helsingin I kaupunginlääkäri huolehtii siitä, että mikäli oikeuslääketieteellisen laitoksen lääkäreitä ei ole saatavissa, lääkärin apua oikeuslääkeopillisen ruumiintarkastuksen suorittamisessa antaa muu laillistettu lääkäri, joka siihen antaa suostumuksensa.

Edelläolevaa sopimusta on tehty kaksi kappaletta, yksi kummallekin sopimuspuolelle.»

¹⁾ Khs 27 p. helmik. 600 §. — ²⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 755 §. — ³⁾ Khn jsto 29 p. lokak. 6 095 §. —

⁴⁾ Khs 14 p. toukok. 1 249 §. — ⁵⁾ Khn jsto 1 p. lokak. 5 972 §. — ⁶⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 767 §. —

⁷⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 807 § ja 25 p. syysk. 2 196 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. maalisk. 642 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. kesäk. 1 509 §.

Sairaalat

Sairaalavirasto. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ määrätä, että sairaalalautakunnan alaista virastoa kanslioineen kutsutaan sairaalavirastoksi, mikä oli otettava huomioon sairaalahallinnon säännöstöä uusittaessa.

Sairaanhoidon pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista päätettiin ²⁾ myöntää yhteensä 50 200 mk tilapäisen toimistoapulaisen palkkaamista varten sairaalavirastoon 5 1/2 kuukauden ajaksi.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ³⁾, niitä ylittäen, 390 000 mk rakennustoimiston käytettäväksi sairaalaviraston uuden huoneiston kunnostamista varten Mariankadun 5:ssä.

Työaikalaki. Sen johdosta, että joulukuun 30 p:nä 1946 annetulla valtioneuvoston päätöksellä uuden työaikalain voimaantuloa oli sairaanhoitajattarien osalta lykätty kertomusvuoden maaliskuun loppuun, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ sairaalalautakunnan esityksestä pyytää sosiaaliministeriöltä selvitystä siitä, keitä hoitohenkilökuntaan kuuluvia viranhaltijoita mainittu päätös koski.

Sairaalalautakunnan alistettua kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi päätöksensä, jonka mukaan se oli tulkinut työaikalain soveltamista sairaalahenkilökuntaan siten, että työaikalaki ei koske kaupungin sairaalan ylihoitajattaria, kun sitä vastoin näiden sairaalain apulaisylihoitajattaret, yöylihoitajattaret ja apulaisyöylihoitajattaret ovat työaikalain alaisia sekä että sairaalain toimistohenkilökuntaan olisi sovellettava elokuun 2 p:nä 1946 annettua lakia kauppalikkeiden ja toimistojen työoloista, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä sairaalalautakunnan tulkinnan työaikalain soveltamisesta kaupungin sairaalain ylihoitajattariin, mutta huomauttaa, että sairaalain toimistohenkilökunta oli virkasäännön alainen.

Sairaalalautakunnan tehtyä esityksen uuden työaikalain voimaantulon johdosta kaupungin sairaaloihin tarvittavan tilapäisen henkilökunnan palkkaamisesta kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa lautakuntaa palkkaamaan kysymyksessä olevan henkilökunnan tilapäisen työvoiman määrärahoista kunnes asian lopullisesta järjestelystä on päätetty.

Päivystyksen järjestäminen kaupungin sairaaloissa. Sairaalalautakunnan tehtyä esityksen päivystystyön järjestämisestä kaupungin sairaaloissa kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että päivystys järjestetään siten, että Marian sairaalan kirurgisella osastolla päivystää alilääkäri, joka päivystäessään saa vapaasti valita olinpaikkansa sekä apulaislääkäri, jonka on päivystäessään oleskeltava sairaalassa; saman sairaalan sisätautien osastolla apulaislääkäri ja lasten osastolla samoin apulaislääkäri, joiden on tällöin oleskeltava sairaalassa; kulkutautisairaalassa apulaislääkäri, jonka on oleskeltava sairaalassa; Kivelän sairaalan sisätautien osastolla apulaislääkäri, jonka on oleskeltava sairaalassa; saman sairaalan mielitautien, silmätautien sekä korva-, nenä- ja kurkkutautien osastoilla kullakin apulaislääkäri, joka saa valita vapaasti olinpaikkansa sekä viimeksi mainitulla osastolla lisäksi yliopiston amanuenssi, jonka on oleskeltava sairaalassa; Nikkilän sairaalassa alilääkäri, joka saa vapaasti valita olinpaikkansa; Malmin sairaalassa apulaislääkäri, jonka on oleskeltava sairaalassa; Kivelän sairaalan konehenkilökuntaan kuuluvat henkilöt asentajan tehtävien hoitamista varten kaksi päivää viikottain, jolloin heidän on oleskeltava työpaikalla; Nikkilän sairaalan autonkuljettajat vuorotellen joka kolmas viikko klo 20—7, jolloin he saavat vapaasti valita olinpaikkansa; sekä Malmin sairaalassa leikkausalia varten kaksi sairaanhoitajattaria, jotka saavat vapaasti valita olinpaikkansa.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä sairaalalautakunnan esityksen, jonka mukaan kaupungin sairaaloissa palvelevien lääkärien siksi päivittäiseksi työajaksi, jonka ylittävältä osalta heille on suoritettava päivystyksestä ylityökorvausta, määrätään 7 tuntia ja että ylityöstä maksettava tuntipalkkio lasketaan siten, että asianomaisen kokonaiskuukausipalkka jaetaan 170:llä, sekä että sunnuntai- ja pyhäpäiviltä, jolloin sairaalain lääkärit eivät ole vakinaisessa työssä, ylityökorvaus suoritetaan asianomaiselle lääkärille kaikilta hänen sellaisen vuorokauden aikana päivystykseen käyttämiltään tunneilta.

¹⁾ Khs 10 p. huhtik. 910 §. — ²⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 440 § ja 18 p. jouluk. 2 946 §. —

³⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 888 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. helmik. 544 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 914 §. —

⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 608 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. helmik. 547 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 1 236 §.

Viikkolevon järjestäminen yöhoitajattarille. Sairaalalautakunnan tehtyä esityksen yöhoitajattarien viikkolevon järjestelystä kaupunginhallitus päätti ¹⁾ lautakunnalle ilmoittaa, ettei työneuvosto tule hyväksymään ehdotettua järjestelyä, joten lautakunnan oli laadittava uusi ehdotus, jossa työaikalain määräys työntekijäin viikkolevosta oli otettu huomioon.

Sairas- ja virkaloman myöntäminen. Sairaalalautakunnalle päätettiin ²⁾ huomauttaa, että se, myöntäessään erälle sairaalain viranhaltijoille sairauslomaa ja virkavapautta oli menetellyt vastoin kaupungin virkasääntöä oikeuttaessaan asianomaisen sairaalan johtajan määräämään viransijaisen ja tälle tulevan sijaispalkkion, sekä kehoitettiin sairaalalautakuntaa menettelemään virkasäännön mukaisesti.

Opintoja varten myönnetyt lomat. Eräät sairaanhoitajattaret, jotka nauttivat virkalomaa opintoja varten, oikeutettiin ³⁾ saamaan palkkaetunsa loman ajalta ehdoin, että he pysyivät kaupungin palveluksessa vähintään vuoden virkaloman päättymisestä lukien tai muussa tapauksessa suorittivat virkaloman ajalta saamansa palkan takaisin kaupungille.

Potilaiden tapaturmavakuuttaminen. Sairaalalautakunnan esityksen johdosta, joka koski työtätekevien potilaiden ja hoidokkien tapaturmavakuuttamista kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ lautakunnalle ilmoittaa, että kaupungin hoito- ja huoltolaitoksissa olevien työtätekevien potilaiden ja hoidokkien tapaturmavakuutus sisältyy siihen omavastuiseen vakuutukseen, jolla kaupungin työntekijät on vakuutettu Vakuutusosakeyhtiö Pohjolassa.

Hankintatoimikunta. Sairaalalautakunnan v:ksi 1947 asettama hankintatoimikunta oikeutettiin ⁵⁾ aloittamaan toimintansa.

Sairaalain taloudenhoitajien hallussa olevat käteiskassat. Sairaalain taloudenhoitajain hallussa olevien käteiskassavarojen enimmäismäärät päätettiin ⁶⁾ vahvistaa seuraavan suuruisiksi: Marian sairaala 100 000 mk, kulkutautisairaala 50 000 mk, Kivelän sairaala 100 000 mk, Nikkilän sairaala 100 000 mk, tuberkuloosisairaala 60 000 mk ja Malmin sairaala 40 000 mk.

Sairaalain hoitopaikkojen lukumäärä. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi sairaalalautakunnan ilmoitus, että lautakunta oli hyväksynyt kaupungin sairaalain paikkaluvun ja niiden jakautumisen osastojen kesken seuraavaksi: Marian sairaalan kirurginen osasto 175, sisätautien osasto 170 ja lastenosasto 82 hoitopaikkaa; Kivelän sairaalan sisätautien osasto 489, mielitautien osasto 220 ja silmätautien osasto 21 hoitopaikkaa; sekä Malmin sairaalan kirurginen osasto 43 ja sisätautien osasto 60 hoitopaikkaa; lisäksi oli lääkintöhallitus syyskuun 18 p:nä 1945 vahvistanut tuberkuloosisairaalan paikkaluvun 539:ksi, joista 389 varsinaisia ja 150 ylimääräisiä sekä helmikuun 1 p:nä 1946 Nikkilän sairaalan paikkaluvun 1 100:ksi, joista 974 varsinaisia ja 126 ylimääräisiä.

Sairaalan hoitomaksut. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön hintaosaston ilmoitus, jonka mukaan kansanhuoltoministeriö oli huhtikuun 2 p:nä vahvistanut kaupungin sairaalain hoitopaikkamaksut valtuuston päätöksen ⁹⁾ mukaisesti, kuitenkin siten, että kulkutautisairaalassa, Marian sairaalassa, Suomen punaisen ristin sairaalassa, Kivelän sairaalassa ja Malmin sairaalassa useamman kuin kahden henkilön huoneessa hoidettavilta vieraskuntalaisilta saadaan periä 100 mk vuorokaudessa. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa sairaalalautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle uuden perustellun esityksen vieraskuntalaisten hoitomaksujen korottamisesta kaupungin sairaaloissa.

Sittemmin kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ sairaalalautakunnan antaman perustellun esityksen mukaisesti tehdä kansanhuoltoministeriölle esityksen, että vieraskuntalaisten hoitomaksu saataisiin korottaa 150 mk:aan vuorokaudelta.

Porvoon maalaiskunnan kunnanvaltuuston esitettyä vaatimuksen saada Helsingin kaupungilta korvausta sairaalansa tuottamasta tappiosta helsinkiläisten potilaiden osalta, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ ilmoittaa maalaiskunnalle, ettei Helsingin kaupunki katsonut voivansa pitää vaatimusta asianmukaisena, koska Helsingin kaupunki voisi esittää Porvoon maalaiskunnalle vielä suuremman vastalaskun.

¹⁾ Khs 24 p. huhtik. 1 054 §. — ²⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 011 §. — ³⁾ S:n 30 p. tammik. 308, 309 ja 316 § sekä 6 p. helmik. 409 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. helmik. 558 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. tammik. 313 §. — ⁶⁾ Khn jsto 30 p. huhtik. 5 520 §. — ⁷⁾ Khs 9 p. tammik. 108 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. huhtik. 869 §. — ⁹⁾ Ks. kunnall. asetuskok. s. 60. — ¹⁰⁾ Khs 29 p. toukok. 1 381 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. helmik. 607 §.

Tilapäisruokailu sairaaloissa. Tilapäisestä ruokailusta kaupungin sairaaloissa suoritettavat maksut vahvistettiin ¹⁾).

Folkhälsan i svenska Finland nimisen yhdistyksen järjestämän lastenhoitokurssin yhdeksälle oppilaalle, joista neljä tuli harjoittelemaan Marian sairaalan lastenosastolla ja viisi kulkutautisairaalassa päätettiin ²⁾ helmikuun 15 p:n ja syyskuun 15 p:n välisen ajan kestävässä harjoitteluaikana antaa maksuton ruoka harjoittelusairaalassa.

Penisilliinin tuonti. Merkittiin ³⁾ tiedoksi valtiovarainministeriön helmikuun 18 p:nä hylänneen kaupunginhallituksen anomuksen, joka tarkoitti kaupungin vapauttamista suorittamasta liikevaihtoveroa eräistä penisilliinieristä.

Marian sairaala. Sairaalalautakuntaa kehoitettiin ⁴⁾ palkkaamaan Marian sairaalaan tilapäisen työvoiman määrärahasta kaksi kodinhoitajaa.

Sairaanhoidon pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ⁵⁾ 433 415 mk irtaimiston hankkimista varten Marian sairaalan laajennettuun sisätautien poliklinikkaan ja kirurgiseen poliklinikkaan.

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen v:n 1946 käyttövaroista myönnettiin ⁶⁾, niitä ylittäen, 106 299: 45 mk Marian sairaalan poliklinikkain laajentamistöistä aiheutuneisiin kustannuksiin.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ⁷⁾, niitä ylittäen, 196 826 mk Marian sairaalan kirurgisella osastolla suoritettujen muutostöiden kustannusten peittämiseen.

Sairaanhoidon pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ⁸⁾ 30 000 mk Marian sairaalan sisätautien osaston sähköjohtojen uusimista varten.

Sairaalalautakunta oli ilmoittanut, että Marian sairaalassa oli asuntopula niin suuri, että hoitajattarien asunnoiksi oli täytynyt ottaa potilaille tarkoitettuja huoneita, vaikka hoitopaikoistakin oli suuri puute. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tämän johdosta kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa uudelleen selvittämään kysymystä Hietaniemenkadun varrella sijaitsevan oppilasasuntolan laajentamisesta.

Kulkutautisairaala. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ antaa asiamiesosastonsa tehtäväksi ryhtyä toimenpiteisiin eräiden kulkutautisairaalan palveluksesta eronneiden viranhaltijain häätämiseksi virka-asunnoistaan.

Tulota tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ¹¹⁾ 44 300: 20 mk uuden pesukoneen hankkimista varten kulkutautisairaalaan.

Sairaalalautakuntaa päätettiin ¹²⁾ kehoittaa käyttämään kulkutautisairaalan kaluston hankintamäärärahaa lihamyllyn hankkimista varten mainittuun sairaalaan.

Tulota tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹³⁾ 430 000 mk kulkutautisairaalan uuden tarkastuspaviljongin ympärillä olevien teiden ja pihamaan järjestelyä varten.

Kaupunginkassasta päätettiin ¹⁴⁾ myöntää ennakkona sairaalalautakunnan käytettäväksi 1 506 061 mk kulkutautisairaalan uuden tarkastuspaviljongin irtaimiston hankkimista varten.

Merkittiin ¹⁵⁾ tiedoksi sairaalalautakunnan ilmoitus, että lokakuun 24 p:n ja 25 p:n välisenä yönä oli tehty murto kulkutautisairaalan taloudenhoitajan toimistoon, josta oli anastettu kertolaskukone, konttorikoneiden suojuksia sekä potilaiden ja henkilökunnan elintarvikekortit, minkä ohessa kaupunginhallitus päätti kehoittaa sairaalalautakuntaa tutkimusten päätyttyä ilmoittamaan niiden tuloksista kaupunginhallitukselle ja tekemään ne esitykset, joihin asia antoi aiheutta.

Kivelän sairaala. Kivelän sairaalaan päätettiin ¹⁶⁾ sallia palkata kanslianhoitaja sekä puolityöpäivän toimiva koulutettu sairaanhoitajatar audiometrinen hoitajaksi. Edelleen oikeutettiin ¹⁷⁾ sairaalalautakunta palkkaamaan Kivelän sairaalaan kolme apumiestä ja tilapäinen siivooja.

¹⁾ Khs 6 p. maalisk. 645 § ja 27 p. maalisk. 839 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 67. — ²⁾ Khs 30 p. tammik. 311 §. — ³⁾ S:n 27 p. helmik. 603 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 1 134 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. tammik. 114 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. helmik. 551 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. jouluk. 3 016 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. toukok. 1 121 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 674 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. marrask. 2 730 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. lokak. 2 528 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 433 §. — ¹³⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 439 §. — ¹⁴⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 572 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 2 731 §. — ¹⁶⁾ S:n 16 p. tammik. 205 § ja 11 p. jouluk. 2 897 §. — ¹⁷⁾ S:n 8 p. toukok. 1 133 § ja 17 p. heinäk. 1 766 §.

Kaupunginhallituksen asiamiesosastolle päätettiin ¹⁾ antaa tehtäväksi ryhtyä toimenpiteisiin Kivelän sairaalan palveluksesta eronneen apulaislääkäriin F. E. M. T. Krusiuksen häätämiseksi hänen entisestä virka-asunnostaan.

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista päätettiin myöntää 90 000 mk ²⁾ astiainpesukoneen ja 250 000 mk ³⁾ kuumanvedenvaraajan hankkimista varten Kivelän sairaalaan.

Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön hylänneen kaupunginhallituksen anomuksen lämpimän veden jakelusta päivittäin Kivelän sairaalan henkilökunnan asuntoihin sekä ilmoitus, että ministeriön antamien yleisten ohjeiden mukaisesti niissä sairaaloissa, joissa henkilökunnan asunnot voitiin sulkea pois sairaalan lämminvesiverkostosta, se oli myös tehtävä ja lämmintä vettä jaettava ainoastaan yleisinä lämminvesipäivinä henkilökunnan asuntoihin.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi sairaalalautakunnan ilmoitus Kivelän sairaalan ns. Pauligin huvilassa huhtikuun 8 p:nä sattuneesta tulipalosta sekä yleisten töiden lautakunnan ilmoitus, että tulipalon aiheuttamat vahingot, jotka oli arvioitu 15 000 mk:ksi, oli korjattu vuosikorjausmäärärahoilla.

Talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä määrärahasta Puhelinmaksut myönnettiin ⁶⁾ 112 500 mk uuden puhelinkaapelin asentamista varten Kivelän sairaalan alueella III ja X osastojen välille.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista päätettiin ⁷⁾ myöntää rakennustoimiston talorakennusosaston käytettäväksi 175 000 mk Kivelän sairaalan lasarettirakennuksen syöttöjohdon uusimista varten.

Kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 66 000 mk Kivelän sairaalan ympärysaidan kunnostamista varten.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista päätettiin ⁹⁾ myöntää 120 000 mk Kivelän sairaalan korva-, nenä- ja kurkkutautien osaston tutkimushuoneiden ilmanvaihdon parantamista tarkoittaviin korjaustöihin.

Kivelän sairaalan ajokaluvajan rakennustöiden kustannusten suorittamiseen myönnettiin ¹⁰⁾ 105 040:10 mk v:n 1946 talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen.

Sairaalalautakunnan kirjelmän johdosta, jossa käsiteltiin sairaaloissa vallitsevan asuntopulan lieventämistä tarkoittavia toimenpiteitä, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa yksissä neuvoin Kivelän sairaalan ja sairaanhoitajatarkoulun johdon sekä sairaalatarkastajan kanssa kiireellisesti suunnittelemaan Kivelän sairaalan alueella sellaisen rakennuksen rakentamista, joka sisältäisi sairaanhoitajatarkoulun ja sen oppilasasuntolan sekä lisäksi Kivelän sairaalan taloudenhoitajan asunnon ynnä mahdollisesti muitakin asuntoja sairaalain henkilökunnalle ja joka korvaisi aikaisemmin Marian ja Kivelän sairaalain osalta esitettyjä erillisiä rakennushankkeita sekä samalla helpottaisi tuberkuloosisairaalan asunnontarvetta.

Helsingin kaupungin toimen- ja viranhaltijain yhdistys oikeutettiin ¹²⁾ pitämään kuu-kausikokouksensa Kivelän sairaalan ruokasalissa ehdoin, että yhdistys vastasi ruokasalin ylimääräisestä siivouksesta johtuvista lisäkustannuksista.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin ¹³⁾ myöntää 10 350 mk erälle Kivelän sairaalan mielisairasosaston potilaalle häneltä sairaalasta varastettujen vaatteiden ja arvoesineiden korvaamiseen.

Merkittiin ¹⁴⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen ilmoitus kesäkuun 26 p:ltä, jonka mukaan lääkintöhallitus oli kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti vahvistanut Kivelän sairaalan mielisairasosaston hoitopaikkojen lukumäärän 220:ksi kertomusvuoden tammi-kuun 1 p:stä lukien toistaiseksi.

Merkittiin ¹⁵⁾ tiedoksi Helsingin yliopiston konsistorin kirjelmä, joka koski ruumiin-avausten suorittamisen lopettamista Kivelän sairaalassa.

1) Khn jsto 8 p. lokak. 6 002 §. — 2) Khs 14 p. toukok. 1 246 §. — 3) S:n 13 p. helmik. 469 §. — 4) S:n 2 p. tammik. 53 §. — 5) S:n 8 p. toukok. 1 123 § ja 31 p. heinäk. 1 808 §. — 6) S:n 20 p. marrask. 2 733 §. — 7) S:n 28 p. elok. 1 998 §. — 8) S:n 9 p. tammik. 99 §. — 9) S:n 28 p. elok. 1 997 §. — 10) S:n 9 p. tammik. 95 §. — 11) S:n 13 p. maalisk. 730 §. — 12) S:n 30 p. tammik. 312 §. — 13) S:n 13 p. marrask. 2 642 §. — 14) S:n 20 p. helmik. 548 § ja 21 p. elok. 1 931 §. — 15) S:n 10 p. huhtik. 909 §.

Nikkilän sairaala. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi sairaalalautakunnan ilmoitus, että Nikkilän sairaalan lääkärien irtisanoutuminen, jonka piti tapahtua helmikuun 1 p:stä lukien, oli palkkajärjestelyn tulosta odottaessa siirretty tapahtuvaksi maaliskuun 1 p:stä lukien. Sittemmin merkittiin ²⁾ tiedoksi, että Nikkilän sairaalan lääkärit olivat palkkakäsymyksen tultua ratkaistuksi peruuttaneet irtisanoutumisensa.

Sairaalalautakunta oikeutettiin ³⁾ palkkaamaan Nikkilän sairaalaan kuusi mielisairaanhoitajaa.

Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön palkkaosaston ilmoitus, ettei sillä ollut mitään huomauttamista sitä vastaan, että Nikkilän sairaalan varastonhoitajan virka siirretään 36 palkkaluokasta 35:nteen.

Nikkilän sairaalan puiston kunnostamista varten myönnettiin ⁵⁾ 100 000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisällyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Sairaalalautakuntaa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa luovuttamaan Nikkilän sairaalan varastoista säännöstelymääräysten mukaisesti polttopuita niille sairaalan viranhaltijoille, jotka asuivat sairaalan ulkopuolella.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ pyytää kirjelmitse lääkintöhallitusta vahvistamaan Nikkilän sairaalan hoitopaikkojen luvun edelleen 1 100:ksi v:n 1948 alusta lukien.

Tuberkuloosisairaala. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että tuberkuloosisairaalan tilapäiselle apulaislääkärille saadaan maksaa 25 palkkaluokan mukainen palkka.

Tuberkuloosisairaalassa sijaisina palvelleet seitsemän mielisairaanhoitajatarta olivat anoneet, että heille suoritettaisiin kertomusvuoden alusta lukien 38 palkkaluokan mukainen palkka. Palkkalautakunnan lausunnon mukaisesti kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että niille anojille, jotka on ennen helmikuun 24 p:nä 1947 päätettyä palkkajärjestelyä otettu tuberkuloosisairaalan palvelukseen 40 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin, maksetaan palkkaa taannehtivasti kertomusvuoden alusta lukien 39 palkkaluokan mukaisesti.

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisällyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista päätettiin ¹⁰⁾ myöntää 175 000 mk tuberkuloosisairaalan kuiviin kiehumisessa vaurioituneiden höyrykattilain korjaamista varten, minkä ohessa sairaalalautakuntaa päätettiin kehoittaa ilmoittamaan kaupunginhallitukselle, mistä kyseinen höyrykattilain kuiviin kiehumisen oli johtunut. Sairaalalautakunnan suoritettua sittemmin asiassa tutkimuksen, josta oli käynyt ilmi, että kattilain vaurioitumiseen oli osaltaan syynä lämmittäjän huolimattomuus, osittain taas laitteiden huono kunto, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kehoittaa sairaalalautakuntaa antamaan tuberkuloosisairaalan asianomaiselle lämmittäjälle varoituksen.

Huoneiston järjestämistä varten tuberkuloosisairaalan lämmittäjä-mekaanikolle sairaalan itäisen sairaspaviljongin pohjakerroksessa olevien kahden varastuhuoneen kohdalle myönnettiin ¹²⁾ 296 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisällyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen.

Yliopiston konsistorin tehtyä esityksen tuberkuloosisairaalan käyttämistä tuberkuloosiopetukseen koskevan sopimuksen ¹³⁾ jatkamisesta kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ konsistorille ilmoittaa olevansa valmis uudistamaan mainitun sopimuksen entisen ehdon viiden vuoden ajaksi v:n 1948 alusta lukien, kuitenkin siten, että yliopiston suoritettavat korvaukset korotetaan yhteensä 100 000 mk:aan vuodessa sekä antaa kaupunginhallituksen asiamiesosaston tehtäväksi laatia sopimuksen sen jälkeen kun konsistori oli ilmoittanut hyväksyvänsä kaupunginhallituksen esityksen. Sittemmin merkittiin ¹⁵⁾ tiedoksi konsistorin periaatteessa hyväksyneen kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Tuberkuloottisten asuntolat. Kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾, että tuberkuloottisten asuntolain osastonhoitajalle maksetaan 35 palkkaluokan ja sairaanhoitajalle 37 palkkaluokan mukaiset palkkaedut.

Malmin sairaala. Sairaalalautakunta oikeutettiin ¹⁷⁾ palkkaamaan Malmin sairaalaan

1) Khs 6 p. helmik. 417 §. — 2) S:n 20 p. maalisk. 768 §. — 3) S:n 17 p. heinäk. 1 759 §. — 4) S:n 18 p. jouluk. 2 943 §; ks. tämän kert. I osan s. 50. — 5) Khs 3 p. heinäk. 1 687 §. — 6) S:n 23 p. lokak. 2 437 §. — 7) S:n 11 p. jouluk. 2 892 §. — 8) S:n 14 p. toukok. 1 233 §. — 9) S:n 30 p. lokak. 2 534 §. — 10) S:n 27 p. maalisk. 835 §. — 11) S:n 5 p. kesäk. 1 436 §. — 12) S:n 4 p. syysk. 2 039 §. — 13) Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 122 ja v:n 1946 kert. I osan s. 59. — 14) Khs 11 p. jouluk. 2 895 §. — 15) S:n 30 p. jouluk. 3 011 §. — 16) S:n 8 p. toukok. 1 128 §. — 17) S:n 17 p. heinäk. 1 760 §.

syyskuun 1 p:stä lukien konsultoiva röntgenlääkäri, joka kerran viikossa käy sairaalassa ja jolle saadaan suorittaa 1 000 mk:n suuruinen kertapalkkio.

Taloudenhoitajan toimiston järjestämistä varten Malmin sairaalaan myönnettiin ¹⁾ 226 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen.

Sairaalalautakunta oikeutettiin ²⁾ hankkimaan Malmin sairaalaan siirrettävä röntgenkone 225 000 mk:n hinnasta.

Malmin sairaalassa vallitsevan henkilökunnan asuntopulan lieventämistä koskevan sairaalalautakunnan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa lautakuntaa uudelleen tutkimaan eri sairaalain henkilökunnan asunnontarvetta ja laatimaan esityksen sitä varten tarpeellisten rakennushankkeiden tärkeysjärjestyksestä.

Malmin sairaalan liinavaatevarasto ja varastorakennus päätettiin ⁴⁾ jättää palovaikuttamatta.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi sairaalalautakunnan ilmoitus Malmin sairaalan kellariin huhtikuun 15 p:n vastaisena yönä tehdystä murrosta, jolloin sieltä oli anastettu 37 kg margariinia ja 12 ranskanleipää.

Sairaanhoitajatarkoulu. Painatus- ja hankintatoimistoa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa painattamaan sairaanhoitajatarkoulun ruotsinkieliset opintokirjat varastomäärärahojaan käyttäen.

Suomen sairaanhoitajataryhdistyksen neuvotteluoikeus. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi kunnallisen keskustoimiston ilmoitus, että valtioneuvosto oli huhtikuun 17 p:nä tekemällään päätöksellä, nojautuen kunnan viranhaltijain neuvotteluoikeudesta toukokuun 26 p:nä 1944 annetun lain 1 §:ään sellaisena kuin se on muutettuna syyskuun 20 p:nä 1945 annetussa laissa sekä mainitun lain soveltamisesta syyskuun 20 p:nä 1945 annetun asetuksen 2 §:ään, tehdyn anomuksen johdosta hyväksynyt Suomen sairaanhoitajataryhdistyksen neuvottelukelpoiseksi niiden kuntain ja kuntayhtymäin kanssa, joiden viranhaltijoita kuuluu jäsenenä yhdistykseen, edellä mainitun lain 1 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa.

Suomen punaisen ristin sairaala. Suomen punainen risti oli anonut, että Suomen punaisen ristin sairaalan alle louhittu kalliosuoja, joka tähän saakka oli ollut kaupungin hallinnassa, luovutettaisiin kokonaisuudessaan mainitulle sairaalalle. Mitä suojan omistusoikeuteen sekä sen rakennuskustannusten korvaamiseen tuli, oli kaupunginlakimies antanut asiasta lausuntonsa, jossa hän oli tullut siihen tulokseen, että suojan omistusoikeus kuului Suomen punaiselle ristille ja ettei mainittu yhdistys ollut velvollinen korvaamaan kaupungille suojan rakennuskustannuksia. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tällöin, todeten, että Suomen punaisen ristin sairaalan alla oleva kalliosuoja kuuluu Suomen punaiselle ristille, luovuttaa kaupungin mainittuun kalliosuojaan rakentamat laitteet Suomen punaiselle ristille 3 086 000 mk:n kauppahinnasta ja ehdoin, että tontin alla oleva osa sähkölaitoksen Töölön aseman väestösuojasta jäi korvauksetta kaupungin käyttöön niin kauaksi aikaa kuin kaupunki sitä tarvitsi sekä että suojaa sodan aikana saatiin käyttää sairaala-asemana ja väestösuojelumuodostelmien sijoituspaikkana. Samalla kaupunginhallitus päätti antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi laadittua ehdotuksen sellaiseksi asemakaavamääräykseksi, että kyseistä kalliosuojaa saatiin sodan aikana käyttää sairaala-asemana ja väestösuojelumuodostelmien sijoituspaikkana.

Kellokosken piirimielisairaala. Sairaalalautakunta oikeutettiin ⁹⁾ erinäisin ehdoin luovuttamaan Marian sairaalan pesula Kellokosken sairaalan tilapäiseen käyttöön siksi ajaksi kuin Kellokosken sairaalan oma pesula laajentamistöiden vuoksi oli pidettävä suljettuna.

Yliopiston klinikat. Sen johdosta, että lastensairaalassa ja naistenklinikassa oli ollut huomattavasti vähemmän helsinkiläisiä potilaita kuin mitä niissä kaupungilla voimassa olevan sopimuksen mukaan oli hoitopaikkoja, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ sairaalalautakunnan esityksestä tiedustella lääkintöhallitukselta, oliko kaupungin potilaiden pääsyä lastensairaalaan ja sen poliklinikkaan sekä naistenklinikkan naistautien osastolle rajoitettu, ja jos näin oli asianlaita, miten ja millä perustein tällainen rajoitus oli tapahtunut.

¹⁾ Khs 18 p. syysk. 2 145 §. — ²⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 426 §. — ³⁾ S:n 23 p. tammik. 254 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. marrask. 2 732 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 1 243 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. lokak. 2 436 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. toukok. 1 117 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 415 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. syysk. 2 037 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. tammik. 103 §.

Lääkintöhallitus oli sittemmin, saatuaan asianomaisten yllilääkärien antamat selvitykset, ilmoittanut, että mitään alkuperäisestä valtion ja kaupungin välisestä sopimuksesta poikkeavia rajoituksia ei lääkintöhallituksen taholta ole asetettu, vaan on potilaiden sairaalaan ottamisessa ainoastaan kliinisiä syitä otettu huomioon. Sairaalalautakunta oli tämän johdosta huomauttanut, että sopimuksen mukaan lastensairaalan paikkaluku oli 180, josta kaupungille kuului 100 paikkaa ja se, että sairaalaa oli myöhemmin laajennettu siten, että siinä tuli olemaan 270 hoitopaikkaa, ei voinut oikeuttaa supistamaan kaupungin paikkojen lukua 70:ksi kuten oli tapahtunut. Lautakunta ilmoitti edelleen, ettei sopimuksen mukaan helsinkiläisen pääsyä sairaaloihin kliinisistä syistä voinut syrjäyttää maaseutulainen sekä että kaupungin olisi pidettävä kiinni sopimuksesta, jonka mukaan kaupungin käytettäväksi oli myönnettävä alkuperäinen määrä hoitopaikkoja heti kun asianomainen sairaala oli rakennettu sopimuksessa edellytetyn hoitopaikkaluvun mukaiseen laajuuteen samoin kuin määräyksestä, jonka mukaan asianomaisten sairaalain poliklinikoissa oli hoidettava helsinkiläisiä poliklinikkatapauksia potilasmäärään nähden rajoituksitta. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tällöin valtuuttaa opetus- ja sairaala-asiaain johtajan J. W. Kedon neuvottelemaan lääkintöhallituksen kanssa yliopiston sairaaloissa olevien kaupungin paikkojen tehokkaasta käyttämisestä kaupungin potilaiden hyväksi.

Rahatoimistoa päätettiin ²⁾ kehoittaa suorittamaan talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Talorakennukset sisältyvästä määrärahasta Kaupungin osuus Helsingin yleisen sairaalan rakennuskustannuksiin 18 304 286 mk, kaupungin osuutena lastensairaalan rakennuskustannuksiin ja sittemmin 10 991 700:15 mk kaupungin osuutena lastensairaalan sekä silmä-, korva-, nenä- ja kurkkutautien osaston rakennus- ja sisustuskustannuksiin viimeistään kesäkuun 19 p:nä sekä käyttämään viimeksi mainitun erän maksamiseen valtionavustuksina saatuja valtion 5 %:n obligaatioita ja maksamaan loput lääkintöhallituksen postisiirtotilille.

Boijen synnytyslaitos. Merkittiin ³⁾ tiedoksi sairaalalautakunnan kaupunginvaltuuston päätöksen ⁴⁾ mukaisesti professori O. A. Boijen sairaalan ja synnytyslaitoksen kanssa laatima sopimus mainitun sairaalan hoitopaikkojen käyttämisestä.

Sittemmin merkittiin ⁵⁾ tiedoksi sairaalalautakunnan ilmoitus, että professori O. A. Boijen sairaalan ja synnytyslaitoksen omistaja, yllilääkäri J. Meyer oli irtisanonut sopimuksen, jonka perusteella kaupunki oli mainitusta sairaalasta saanut käytettäväkseen 18 synnytyspaikkaa sekä että sairaalatarkastaja oli sairaalalautakunnan valtuuttamana ryhtynyt neuvotteluihin mahdollisesta uudesta sopimusehdotuksesta.

Reumasairaalaa. Suomen punaisen ristin keskushallituksen tekemään tiedusteluun päätettiin ⁶⁾ vastata, ettei kaupunki ollut kiinnostunut hoitopaikkojen varaamisesta suunnitellusta reumasairaalasta.

Uudenmaan läänin kuntien keskussairaalahanke. Kaupunginhallituksen pyydettyä sairaalalautakunnalta lausuntoa Uudenmaan läänin ruotsinkielisten ja kaksikielisten kuntain keskussairaalaa varten perustaman kuntainliiton väliaikaisen hallituksen kirjelmän johdosta, jossa kosketeltiin tontin saantia mainittua sairaalaa varten ja kaupungin osallistumista sairaalahankkeeseen, sairaalalautakunta oli huomauttanut, että ennen kuin kaupunki lopullisesti päättää tontin luovuttamisesta sairaalalle ja mahdollisesta osallistumisesta sairaalahankkeeseen, olisi sairaalahanketta ajavalta väliaikaiselta hallitukselta saatava selvitys suunnitellun sairaalan perustamis- ja ylläpitokustannuksista, rakennusten sijoittamisesta pyydetylle alueelle sekä eri kuntien osallistumisesta kyseiseen hankkeeseen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ pyytää Uudenmaan läänin ruotsinkielisten ja kaksikielisten kuntien sairaalahanketta ajavalta väliaikaiselta hallitukselta sairaalalautakunnan haluat selvitykset.

Valtionavut. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi sairaalalautakunnan ilmoitus, että kaupungin sairaaloita varten perustamiskustannuksiin saatavasta valtionavusta oli v:n 1946 lopussa enää saamatta vain Nikkilän sairaalan osalta 1 303 000 mk.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ antaa kaupunginhallituksen asiamiesosaston tehtäväksi anoa valtionapua kaupungin tuberkuloosi- ja mielitautisairaalain kunnossapito- ja käyttökustannuksiin v:lta 1946.

¹⁾ Khs 2 p. lokak. 2 244 §. — ²⁾ S:n 27 p. helmik. 609 § ja 27 p. maalisk. 834 §. — ³⁾ S:n 13 p. helmik. 468 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 61. — ⁵⁾ Khs 22 p. toukok. 1 285 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. helmik. 410 § ja 22 p. toukok. 1 286 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. helmik. 411 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. tammik. 314 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. helmik. 416 §.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen myöntäneen Nikkilän sairaalan laajentamisesta ja peruskorjauksista aiheutuneiden perustamiskustannusten perusteella kaupungille valtion osuutena 1 000 000 mk.

Helsingin kaupungin sairaanhoitajattarien lepokodin avustaminen. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ²⁾ 5 000 mk:n avustus Helsingin kaupungin sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistykselle sen Tuurholmassa sijaitsevan kesäkodin ylläpitokustannusten peittämiseen.

6. Huoltotointa koskevat asiat

Varsinainen huoltotoimi

Huoltovirasto. Huoltoviraston toimistojen ja kansliain siirtämisestä Siltasaarenkadun 3—5:stä Helsinginkadun 24:ään sekä liitosalueen kansliain siirroista aiheutuneisiin muuttokustannuksiin myönnettiin ³⁾ 112 655: 20 mk v:n 1946 talousarvion pääluokkaan Huoltotoimi kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen.

V:n 1946 talousarvion pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin niitä ylittäen, 16 072 mk ⁴⁾ huoltoviraston huoneistoon asennettujen soittojohtojen asennuskustannusten peittämiseen sekä kertomusvuoden vastaavista käyttövaroista 500 000 mk ⁵⁾ linoleumimattojen hankkimiseen huoltoviraston huoneistoon.

Tilapäinen työvoima. Huoltolautakunnan esitykseen tilapäisen työvoiman palkkaamisesta lautakunnan alaisiin laitoksiin v:ksi 1948 päätettiin ⁶⁾ suostua.

Työaika. Myöntyen huoltolautakunnan esitykseen kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että työt huoltovirastossa sekä työtupien, kunnalliskodin ja Tervalammen työlaitoksen toimitoissa saatiin aloittaa neljännestuntia aikaisemmin kuin mitä kaupunginhallituksen päätös ⁸⁾ kaupungin virastojen säännönmukaisesta työajasta edellytti.

Siirtöväen huolto. Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi valtioneuvoston elokuun 28 p:nä tekemällään päätöksellä lain siirtöväen huoltotehtävien hoitamisesta eräissä tapauksissa perusteella määränneen, että siirtöväen huoltotoimintaan kuuluvat tehtävät siirtyvät lokakuun 1 p:stä 1947 lukien Helsingin kaupungissa siirtöväen huoltoviranomaisilta kunnallisten huoltoviranomaisten hoidettaviksi, minkä toiminnan aiheuttamat muut kuin hallintomenot valtio korvaa. Huoltolautakunnan tehtyä sittemmin esityksen edellä mainittujen tehtävien hoitamisen rahoittamisesta kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että huoltolautakunnan kirjanpitoon saadaan talousarvion ulkopuolelle avata tili, jolta siirtöväen huoltotehtävistä aiheutuvat kustannukset maksetaan ja jota hyvitetään valtion suorittamalla korvauksilla.

Verotuksen yhteydessä saatujen tietojen antaminen huoltoviranomaisille. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kaupunkiliiton välityksellä tehdä valtioneuvostolle ehdotuksen verotuslainsäädännön tai huoltolainsäädännön muuttamisesta siten, että huoltolautakunnalle varattaisiin oikeus saada verotusviranomaisilta niitä asiakirjoja ja selvityksiä, joita ne virkatoimissaan tarvitsivat.

Sosiaalihuoltoa käsittävän lyhytfilmin valmistus. Sosiaaliministeriön ehdotettua, että kaupunki osallistuisi Helsingin kaupungin köyhäinhoito-, irtolais- ja alkoholistihuollon toimintaa käsittelevän lyhytfilmin valmistuskustannuksiin, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ myöntää tarkoitukseen 100 000 mk huoltotoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroista.

Kahvinjakelu köyhäinhoidon avunsaajille. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ kehoittaa Helsingin Tukholmankomiteaa luovuttamaan 250 kg kahvia jaettavaksi huoltolautakunnan toimesta 60 vuotta täyttäneille, säännöllisessä avoimessa huollossa oleville helsinkiläisille.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ¹⁴⁾, niitä ylittäen, 171 600 mk huoltolautakunnan avunsaajille ja työtupien hoidokeille jaetusta kahvimäärästä esitetyn Helsingin Tukholmankomitean laskun maksamiseen.

¹⁾ Khs 14 p. toukok. 1 245 §. — ²⁾ Khn jsto 4 p. maalisk. 5 365 §. — ³⁾ Khs 23 p. tammik. 227 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. tammik. 25 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 706 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 784 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. maalisk. 709 §. ⁸⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 114. — ⁹⁾ Khs 25 p. syysk. 2 168 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. lokak. 2 220 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 970 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 586 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. huhtik. 974 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. jouluk. 2 792 §.

Kunnalliskoti. Kaupunginhallituksen tutkittavakseen alistama kunnalliskodin johtokunnan päätös, joka koski toimistoapulaisten L. A. Ripatin poissaoloa virastaan palkkalautakunnan jäsenyyden vuoksi, päätettiin ¹⁾ sallia panna täytäntöön.

Kunnalliskodin johtokunta oli ilmoittanut, että säännöllisen työajan ulkopuolella suoritettava päivystys oli kunnalliskodissa järjestetty siten, että konehenkilökunnasta 2 lämmittäjämekaanikkoa päivystää vuoroviikoin keskimäärin 9 tuntia yössä sekä kone-mestari joka kolmannen sunnuntain jälkeisen yön ja 2 vapaapäivien jälkeistä yötä kuukaudessa, ja voisi mainittu menettelytapa johtokunnan ilmoituksen mukaan jatkua edelleenkin. Mitä vartijahenkilökunnan päivystykseen tuli, vartiointi oli järjestetty vuorotyön muotoon, eikä sellaisenaan vaatinut varallaoloa, mutta iltatyöstä n. 4 tunnin ajan johtokunnan mielestä oli välttämätöntä, että vakinaisen työvuorossa olevan päivystäjän lisäksi olisi varallaolo, jotta päivystäjä voisi tarvittaessa kutsua avukseen kotona olevan varallaolijan vakavampien järjestyshäiriöiden sattuessa. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä edellä selostetun esityksen kunnalliskodissa suoritettavan päivystyksen laadusta ja laajuudesta sekä jättää kysymyksen päivystyskorvauksen suuruuden määräämisestä palkkalautakunnan ratkaistavaksi.

Huoltolautakunnan hallinto-osasto oli ilmoittanut, että kunnalliskodissa oli yksi osasto tyhjennetty ja sen hoidokit siirretty työlaitosrakennuksessa oleville osastoille. Näin vapautuneisiin huonetiloihin järjestettiin parhaillaan tilapäistä kunnalliskodin sairausosastoa, jonne voitaisiin ottaa 40 kroonista potilasta kaupungin sairaaloista. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa huoltolautakuntaa tarpeen mukaan ylittämään kunnalliskodin tilapäisen työvoiman määrärahaa palkatessaan tilapäiselle sairaalaosastolle hoitajattaria sekä suostua siihen, että hoitajattaria otettiin puolen työpäivän työvelvollisuuksiin ja että heille myönnettiin ne lomaedut, jotka kuuluivat varsinaisille viranhaltijoille.

Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön tarkkailuosaston ilmoitus, ettei ministeriön jakeluosasto ollut suostunut kaupunginhallituksen anomukseen ⁵⁾ 2 %:n jakeluvajasta vastaavan sokerimäärän myöntämisestä kunnalliskodille, sekä kehoitus huolehtia siitä, että kunnalliskodille tuleva sokerierä mahdollisimman tarkkaan jaettiin hoidokkien kesken ja ettei sokeria hoidokkien osuuksista pidätetty ruokiin käytettäväksi.

Tervalammen työlaitos. Tervalammen työlaitoksen johtokunnan ehdotettua, että laitoksen vartijain esimiehelle, joka joutui olemaan toimeensa ja toimintavalmiina 15 tuntia vuorokaudessa ja kuitenkin asemansa vuoksi ei ollut oikeutettu saamaan lainkaan ylityökorvausta, suoritettaisiin kertakaikkinen palkkio kuukaudessa säännöllisen virkaajan ulkopuolella suorittamastaan lisätyöstä ja varallaolosta, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ pyytää palkkalautakunnan lausuntoa mainitun laitoksen vartijain esimiehelle suoritettavasta lisäpalkkiosta.

Tervalammen työlaitoksen toimiston työaika päätettiin ⁷⁾ vahvistaa olemaan klo 8.30—16 paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8.30—14 sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.30—15.30 paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8.30—13. Työajan sai keskeyttää puolen tunnin pituinen ruokailutauko.

Alkoholisten laitospaikkojen lisäämistä tarkoittavaan huoltolautakunnan esitykseen suostuen kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että Tervalammen työlaitoksen naisirtolaisosasto lakkautetaan ja sen tilalle perustetaan miesalkoholiosasto.

Kaupunginhallituksen tutkittavakseen alistama Tervalammen työlaitoksen johtokunnan päätös, jonka mukaan työlaitoksen johtaja oli oikeutettu myymään karjanrehun puutteen vuoksi huutokaupalla laitoksen karjasta yhden sonnin, 25 lehmää sekä 15 hiehoa ja vasikka, päätettiin ⁹⁾ sallia panna täytäntöön.

Myöntyen huoltolautakunnan esitykseen kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että Tervalammen työlaitoksen sikalassa levinneen porsasyskän johdosta toimeenpantavan desinfioinnin vuoksi lopetettavan sikakannan myynnistä kertyneet tulot saadaan merkitä talousarvion ulkopuolella olevalle tilille sekä että tälle tilille kertyneet varat vielä kertomusvuoden aikana saadaan käyttää uuden sikakannan hankkimiseen.

Tervalammen työlaitoksen uusi sikalarakennus päätettiin ¹¹⁾ palovakuuttaa vuosivakuutuksella 3 500 000 mk:n arvosta.

¹⁾ Khs 30 p. jouluk. 2 971 §. — ²⁾ S:n 27 p. maalisk. 804 §. — ³⁾ S:n 6 p. maalisk. 648 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. tammik. 270 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 187. — ⁶⁾ S:n 27 p. maalisk. 804 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. huhtik. 972 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. helmik. 577 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. tammik. 39 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 703 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. toukok. 1 267 §.

Sitten kun sosiaaliministeriö toukokuun 29 p:nä oli vahvistanut Tervalammen työlaitoksen ns. pikkunavetan muutospirustukset, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ antaa asiamiesosastonsa tehtäväksi hakea valtionapua mainittuun työhön. Samoin annettiin ²⁾ kaupunginhallituksen asiamiesosaston tehtäväksi hakea valtionapua Tervalammen työlaitoksen talousrakennuksen ja sikalan rakentamiskustannuksiin.

Merkittiin ³⁾ tiedoksi kaupunginlakimiehen ilmoitus, ettei Vihdin kunnallislautakunta ollut suostunut kaupungin tekemään tarjoukseen ⁴⁾, joka koski n. 60 aarin suuruisen maa-alueen vuokraamista Tervalammen työlaitoksen alueelta Vihdin kunnalle Tervalammen kansakoulun käyttöön.

Työlaitosliiton ylimääräisen kannatusmaksun suorittaminen. Uudenmaan työlaitosliiton liittovaltuuston päätettyä kantaa jäsenkunniltaan v:lta 1947 ylimääräisen 25 000 mk:n suuruisen kannatusmaksun kultakin työlaitososuudelta kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ huoltotoimen päaluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 105 333 mk:n suuruisen lisämäärärahan ylimääräisen kannatusmaksun suorittamiseen liittovaltuustolle kaupungin omistamista osuuksista.

Invalidien avustaminen. Käyttövaroistaan Helsingistä kotoisin olevien sota- ym. invalidien avustamiseen vapaiden järjestöjen kautta kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ avustuksena helsinkiläisten invalidien huoltoon Sotainvaliidien veljesliitolle 1 400 000 mk, Suomen siviili- ja asevelvollisuusinvalidien liitolle 463 000 mk, mistä määrästä yhdistyksen oli myönnettävä avustusta myöskin Helsingin invalidien yhdistykselle, sekä Invalidijärjestöjen keskusliitolle 200 000 mk ehdoin, että edellä mainitut yhdistykset ilmoittivat myöntämistään avustuksista huoltolautakunnalle ja Vapaan huollon keskukselle.

Oulunkylän vapaan huollon keskuksen avustaminen. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁷⁾ Oulunkylän vapaan huollon keskukselle avustuksena sen kanslian huoneisto- ja toimistomenoihin kertomusvuonna 20 000 mk.

Pelastusarmeijan avustaminen. Pelastusarmeijalle päätettiin ⁸⁾ myöntää tilitystä vastaan avustuksena kodittomien miesten lämmittelytuvan ylläpitämiseen kertomusvuoden alkupuolella 30 000 mk ja loppupuolella 45 000 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta.

Lahjoitusrahastojen korkovaroista myönnetyt avustukset. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että A. S. Arosinin testamenttirahastosta neljälle henkilölle myönnettyt elinkautiset vuosiavustukset korotetaan kukin 700 mk:sta 2 500 mk:aan, että korkovaroista siirretään loput 1 000 mk pääomaan sekä että rahastosta ei myönnetä uusia avustuksia.

A. Uhlénin avustusrahadosta päätettiin ¹⁰⁾ myöntää kolmelle henkilölle 4 000 mk:n suuruinen tilapäinen avustus kullekin.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, ettei A. Liljebladin lahjoitusrahastosta kainoille köyhille kertomusvuonna jaeta avustuksia.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ julistaa N. ja R. Forsténin avustusrahadosta haettaviksi kaksikymmentäkolme 1 000 mk:n suuruisia avustusta ja siirtää korkovaroista 97:30 mk käytettäväksi v. 1948.

Työttömyyshuolto

Työtuvat. Huoltolautakunta päätettiin ¹³⁾ oikeuttaa ottamaan työtupien C-osastolle vapailta työmarkkinoilta 3 ammattitaitoista ja täysin työkykyistä työntekijää kaupungin vakinaisille työntekijöille määrätyn ehdoin, ollen työntekijäin, samalla kun he toimisivat työesimiehinä, itse täysin osallistuttava töihin.

Marttayhdistykselle päätettiin ¹⁴⁾ sallia lainata työtuvista 5 rukkia.

Merkittiin ¹⁵⁾ tiedoksi lyhennysote Helsingin raastuvanoikeuden 6 osaston pöytäkirjasta huhtikuun 3 p:ltä, mistä ilmeni, että työtupien ent. johtajatar M. Jokinen oli velvoitettu suorittamaan kaupungille korvauksena kavaltamistaan varoista 417 205:25 mk korkoineen ja oikeudenkäyntikuluineen.

¹⁾ Khs 12 p. kesäk. 1 484 §. — ²⁾ S:n 8 p. toukok. 1 088 §. — ³⁾ S:n 13 p. maalisk. 705 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 189. — ⁵⁾ Khs 29 p. toukok. 1 334 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 013 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. maalisk. 710 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. helmik. 439 § ja 2 p. lokak. 2 219 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. syysk. 2 057 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. toukok. 1 086 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. syysk. 2 165 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. toukok. 1 126 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. maalisk. 813 §. — ¹⁴⁾ S:n 30 p. tammik. 276 §. — ¹⁵⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 401 §.

Viljelyspalstatoiminta. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää v:n 1946 käyttövaroistaan työttömyyden varalta, niitä ylittäen, 336 441: 35 mk viljelyspalstatoiminnasta v. 1946 aiheutuneiden kustannusten peittämiseen sekä kehoittaa viljelyspalstatoimikuntaa, mikäli se katsoi viljelyspalstatoiminnan harjoittamisen tarpeelliseksi vielä v. 1948, tekemään esityksen tarpeellisen määrärahan ottamisesta v:n 1948 talousarvioon.

Viljelyspalstatoimikunnan jätettyä kertomuksen v:n 1946 toiminnastaan ja tehtyä esityksen palstaviljelyn jatkamisesta kaupunginhallitus päätti ²⁾, että palstaviljelyä jatketaan edelleen entisillä alueilla Oulunkylässä ja Herttoniemessä. Samalla kaupunginhallitus päätti asettaa toimikunnan huolehtimaan viljelystoiminnasta ja varastoidun perunasadon jakelusta ja määrätä sen puheenjohtajaksi työnvälitystoimiston johtajan E. S. Seppälän sekä jäseniksi kaupunginagronomi A. J. Tammisen ja kirjaltaja I. E. Mattilan.

Lastensuojelu

Lastensuojeluvirasto. Lastensuojelulautakunnan esitykseen tilapäisen työvoiman palkkaamisesta lastensuojeluvirastoon päätettiin ³⁾ suostua.

Kurssitoiminta. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ antaa suostumuksensa valtion ja kaupungin koulukotien viranhaltijoille yhteisten luentokurssien järjestämiseen Ryttylän koulukodissa kertomusvuoden marraskuun 27 p:n ja joulukuun 4 p:n välisenä aikana ehdoin, että laitoksen ulkopuoliset osanottajat suorittivat korvauksena ruoastaan ja mahdollisesta yösiijasta 100 mk vuorokaudelta.

Kaupunginhallituksen tutkittavakseen alistama lastensuojelulautakunnan päätös, jonka mukaan lautakunta oli oikeuttanut lastenkotien johtajattaret osallistumaan täysin palkkaeduin kunnallis- ja lastenkotien johtajille maaliskuun 3 p:n ja 7 p:n välisenä aikana järjestettäviin täydennyskursseihin ja suorittamaan 300 mk:n suuruisen kurssimaksun laitoksen varoista, hyväksyttiin ⁵⁾.

Päivystyksen järjestäminen lastensuojelulautakunnan alaisissa laitoksissa. Koska lastensuojelulautakunnan alaisten laitosten työaikojen järjestely uuden työaikalain puitteissa oli käynyt mahdottomaksi ilman erinäisiä päivystyspalkkioita tai työvoiman lisäystä, lastensuojelulautakunta oli esittänyt, että Sofianlehdon pikkulastenkodissa saataisiin järjestää osastonhoitajan iltapäivystys klo 19—20 päivystystyön järjestelyä koskevan valtuuston päätöksen ⁶⁾ 2 kohdan a) momentin mukaisesti ja klo 20—22 saman kohdan b) momentin mukaisesti ja Reijolan lastenkodissa yöpäivystys klo 22—6 saman päätöksen 2) kohdan b) momentin mukaisesti, sekä että Malmin lastenkotiin saataisiin palkata kertomusvuoden alusta lisää kaksi hoitajatarharjoittelijaa ja ammattioppilaskotiin yksi hoitajatarharjoittelija. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa lastensuojelulautakunnan järjestämään alaisissaan laitoksissa välttämättömän päivystyksen esittämällään tavalla sekä palkkaamaan lautakunnan ehdottaman lisätyövoiman. Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa laitokset ylittämään tilapäisen työvoiman määrärahojansa mainituista järjestelyistä aiheutuvilla menoilla.

Sofianlehdon pikkulastenkoti. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ⁸⁾ palkkaamaan lisätyövoimaa Sofianlehdon pikkulastenkotiin.

Koska Mannerheimin lastensuojeluliitto oli ilmoittanut tarvitsevansa itse Sofianlehdon pikkulastenkotiin sijoittamansa 8 hoitajatarharjoittelijaa ja koska kaikille harjoittelijoillekin oli uuden työaikalain mukaan järjestettävä yksi vapaapäivä viikossa, oli lastensuojelulautakunta tehnyt esityksen lastenkodin työvoiman uudelleenjärjestelystä harjoittelijain osalta, jonka kaupunginhallitus hyväksyi ⁹⁾ päättäen samalla kehoittaa lastensuojelulautakuntaa pyytämään ylitysoikeutta lastenhuoltolaitosten tilapäisen työvoiman määrärahaan sitten kun mainituista järjestelyistä aiheutuvien menojen määrä tarkalleen tiedetään.

Reijolan lastenkoti. Talousarvion pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ¹⁰⁾, niitä ylittäen, rakennustoimiston käytettäväksi 75 000 mk vaatteiden puserruskoneen ja sen yhteydessä tarvittavien sähköjohtojen hankkimista varten Reijolan lastenkotiin.

¹⁾ Khs 6 p. maalisk. 621 §. — ²⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 027 §. — ³⁾ S:n 6 p. helmik. 377 § ja 19 p. kesäk. 1 533 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. lokak. 2 497 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 209 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 10. — ⁷⁾ Khs 2 p. huhtik. 842 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. tammik. 70 § ja 31 p. heinäk. 1 783 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. toukok. 1 084 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. marrask. 2 617 §.

Malmin lastenkoti. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi lastensuojelulautakunnan ilmoitus Malmin lastenkodin kellariin syyskuun 8—9 p:nä tehdystä murrosta, jolloin sieltä oli anastettu sianlihaa ja kaikki marjasäilykkeet.

Nukarin kylässä sijaitsevan Pengerkosken tilan hallinta. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ jättää Nurmijärven pitäjän Nukarin kylässä sijaitsevan Pengerkosken tilan, joka oli ostettu ³⁾ lastensuojelulautakunnan tarkoituksiin, lastensuojelulautakunnan hallintaan.

Hyvösen lastenkodin v:n 1948 talousarvioehdotus päätettiin ⁴⁾ hyväksyä.

Toivolan koulukoti. Lastensuojelulautakunnan esitykseen Toivolan koulukodin tilapäisen työvoiman lisäämisestä päätettiin ⁵⁾ suostua.

Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ⁶⁾ suorituttamaan Toivolan koulukodin henkilökunnalle työaikalain mukaiset korvaukset.

Painevesilaitteen järjestämistä varten Toivolan koulukodin keittiörakennukseen myönnettiin ⁷⁾ 35 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Toivolan koulukodin talli- ja navettarakennuksen sekä puusepän työhuoneen sähköjohtojen korjaamista ja uusimista varten myönnettiin ⁸⁾ 55 000 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Toivoniemen koulukodin käteiskassan määrä päätettiin ⁹⁾ korottaa 25 000 mk:sta 75 000 mk:aan kuukausittain tapahtuvaa tilitystä vastaan.

Bengtsärin koulukoti. Bengtsärin tilalla olevat lahonneet hirret päätettiin ¹⁰⁾ sallia myydä kalastaja T. Pajulle 20 000 mk:n hinnasta.

Palovakuutukset. Seuraavien lastensuojelulaitosten irtaimistojen palovakuutukset päätettiin ¹¹⁾ korottaa Vakuutusosakeyhtiö Pohjolassa alla oleviin määriin: Ryttylän koulukodin 970 000 mk:sta 2 900 000 mk:aan, Toivolan koulukodin 600 000 mk:sta 1 000 000 mk:aan, Toivoniemen koulukodin 150 000 mk:sta 650 000 mk:aan, Tavolan koulukodin 60 000 mk:sta 120 000 mk:aan, Malmin lastenkodin 400 000 mk:aan, Reijolan lastenkodin 150 000 mk:sta 300 000 mk:aan ja Kullatorpän lastenkodin 100 000 mk:sta 200 000 mk:aan.

Lastenruokintatoiminta. Tukholman kaupungin lahjoitusvaroista päätettiin ¹²⁾ myöntää 1 656 250 mk:n avustus Helsingin lastenruokintatoimikunnalle ilmaisen ruokinnan järjestämiseen varattomien perheiden lapsille.

Kaupunginhallituksen rahallisesti avustaman ruotsinmaalaisen lastenruokinnan päätyttyä Helsingin osalta kertomusvuoden kesäkuun 21 p:nä Helsingin lastenruokintatoimikunta oli lähettänyt mainittua toimintaa koskevan kertomuksensa, joka merkittiin ¹³⁾ tiedoksi.

Helsingin Tukholmankomitea päätettiin ¹⁴⁾ oikeuttaa suorittamaan Tukholman kaupungin lahjoitusvaroista 15 000 mk:n suuruinen avustus Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Haagan osastolle elintarvikekeskuksesta tilattujen ruoka-annosten jakamiseen ja kuljettamiseen kesäkuun 2 p:n ja elokuun 30 p:n välisenä aikana yhdistyksen järjestämään kesätoimintaan osallistuville haagalaisille lapsille.

Selostus kaupungin avustamasta yksityisestä lastensuojelutyöstä. Merkittiin ¹⁵⁾ tiedoksi lastensuojelulautakunnan selostus niiden yksityisten lastenhuoltolaitosten ja yhdistysten toiminnasta, jotka olivat saaneet avustuksia v:n 1946 talousarvioon yleishyödyllisiin tarkoituksiin merkitystä määrärahasta.

Nuorisotyölautakunnan asettaminen. Sen jälkeen kun nuorison vapaa-ajan viettoa suunnitteleva komitea oli saanut työnsä valmiiksi ja tehnyt ehdotuksen kunnallisen nuorisotyölautakunnan asettamisesta, ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta ja ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta olivat ehdotuksesta antamissaan lausunnoissa esittäneet että asetettaisiin sekä ruotsinkielinen että suomenkielinen nuorisotyölautakunta. Sairaala- ja opetusasiain johtajan alistettua kysymyksen kaupunginhallituksen harkittavaksi merkittiin ¹⁶⁾ tiedoksi, että kaupunginhallituksen enemmistö oli sitä mieltä, että nuorisotyön ohjaamista varten olisi asetettava vain yksi lautakunta.

¹⁾ Khs 25 p. syysk. 2 166 §. — ²⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 608 § — ³⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 54. — ⁴⁾ Khs 4 p. jouluk. 2 793 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. huhtik. 970 § ja 24 p. huhtik. 1 020 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 532 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. lokak. 2 338 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. toukok. 1 266 §. — ⁹⁾ Khn jsto 21 p. toukok. 5 590 §. — ¹⁰⁾ Khs 16 p. lokak. 2 337 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 23 p. huhtik. 5 494 §. — ¹²⁾ Khs 2 p. tammik. 35 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. lokak. 2 489 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 721 §. — ¹⁵⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 051 §. — ¹⁶⁾ S:n 18 p. syysk. 2 149 §.

7. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Työnvälitys

Työnvälitystoimisto. Työnvälityslautakunnan esitykseen tilapäisen työvoiman palkkaamisesta v:ksi 1948 työnvälitystoimistoon päätettiin ¹⁾ suostua.

Kaupunginvaltuuston päätettyä ²⁾ tehdä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle esityksen työnvälitystoimiston erikosisosastona toimivan maatalousosaston lakkauttamisesta kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli ilmoittanut, että koska työnvälitystoiminnan tehostaminen ja uudelleenjärjestely oli rauhanaikaisen työvoimapolitiikan tärkeimpiä tehtäviä, niin olisi välttämätöntä, että Helsingin työnvälitystoimiston maatalousosaston toiminnan kehittämiseen kiinnitettäisiin suurempaa huomiota, sekä pyytänyt valtion osuuden mahdollista uudelleen arviointia ja määräämistä varten selvitystä siitä, oliko viimeisten kuluneiden 10 vuoden aikana Helsingin työnvälitystoimiston maatalousosaston toiminnan kunnallinen intressi lisääntynyt vaiko vähentynyt ja missä määrin suhteessa osaston toiminnan yleisvaltakunnalliseen merkitykseen. Työnvälityslautakunnan annettua tilaston maatalousosaston toiminnasta v. 1938—46, josta ilmeni, että maatalousosaston toiminta varsin huomattavassa määrässä oli metsätyövoiman välitystä, kaupunginhallitus päätti ³⁾ lähettää kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle mainitun tilaston sekä pyytää että valtio, mikäli maatalousosaston toiminnan edelleen jatkaminen katsottiin välttämättömäksi, korvaisi mainitun osaston, jonka nimi tällöin olisi muutettava maatalous- ja metsätyönvälitysosastoksi, menot kokonaisuudessaan.

Talousarvion pääluokkaan Yleiset työt kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ⁴⁾ 5 035:20 mk:n suuruinen lisämääräraha eräiden muutostöiden suorittamista varten työnvälitystoimiston huoneistossa.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ vapauttaa työnvälitystoimiston noudattamasta kaupunginhallituksen päätöstä ⁶⁾ ilmoitusten julkaisemista koskevalta osalta muuten, paitsi mikäli oli kysymys työnvälitystoimistossa avoimiksi tulleiden virkojen julistamisesta haettaviksi sekä kehoittaa kuitenkin työnvälitystoimistoa julkaisemaan ilmoituksensa yksipalstaisina.

Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön myöntäneen työnvälitystoimiston v:n 1946 menoihin valtionapua yhteensä 3 261 824 mk eli toimiston yleisten osastojen menoihin 1 025 304 mk, henkisen työn osaston menoihin 784 367 mk, nuorisosaston menoihin 669 524 mk, merimiesosaston menoihin 230 352 mk, ravintolaosaston menoihin 285 377 mk sekä maatalousosaston menoihin 266 900 mk.

Yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahat

Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustuspäämäärärahan jakaminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli asettanut ⁸⁾ jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustuspäämäärärahaa, ilmoitti lähettämässään mietinnössä, että avustuksia oli hallituksen toimesta julkaistun kuulutuksen johdosta anottu 3 492 000 mk eräiden hakijain jättäessä sitä paitsi haluamansa määrärahan mainitsematta. Käytettävissä oleva määräraha oli 1 250 000 mk. Komitean mielestä oli jaossa yleensä seurattava aikaisempien vuosien käytäntöä ja avustukset määrättävä pääasiassa suhteelliseksi entisiin avustuksiin nähden. Komitea oli puoltanut avustusten myöntämistä erälle uusillekin hakijoille samoin kuin sellaisille kesävirkestystoimintaa järjestäville yhdistyksille, jotka pitivät yllä vakinaisia laitoksia ja harjoittivat myös muuta toimintaa, vaikka ne samalla saivatkin avustusta Tukholman kaupungin lahjavaroista. Lisäksi komitea oli, huomauttaen, että partiojärjestöjen avustamista varten talousarviossa aikaisemmin ollut määräraha oli nähtävästi erehdyksestä jäänyt tällä kerralla pois, ehdottanut avustuksen myöntämistä mainituille järjestöille yleishyödyllisten yritysten ja laitosten määrärahasta.

Hyväksyen komitean ehdotukset sellaisinaan kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää seuraaville yhdistyksille ja laitoksille alla mainitut rahamäärät:

¹⁾ Khs 31 p. heinäk. 1782 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 55. — ³⁾ Khs 20 p. marrask. 2694 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. helmik. 434 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 219 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 134. — ⁷⁾ Khs 24 p. huhtik. 1022 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. tammik. 301 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. kesäk. 1627 §.

	Mk
Suomen sairaanhoitajatarliitolle kotisaira- ja terveydenhoidon keskuksen ylläpitoon	23 000
Suomen sairaanhoitajatyhdistykselle ns. tuntisairaanhoitajattaren palkkaamiseen	11 000
Suomen sokeain hierojain yhdistykselle hieroma- ja fysikaalista hoitolaitosta varten	50 000
Sokeain keskusliitolle	50 000
Helsingin sokeat yhdistykselle sen toimintaa ja myymälän vuokraa varten ...	37 000
Helsingin taloustyöntekijäin yhdistykselle sen taloustyöntekijäkodin ylläpitoon ja Siuntiossa sijaitsevan lepokodin avustamiseen	38 500
Maria föreningen yhdistykselle iäkkäiden kotiapulaisten kodin ylläpitoon	16 000
Helsingfors dövstumsförening yhdistykselle kansansivistyksen harjoittamista varten kuuromykkäin keskuudessa	10 000
Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistykselle varattomain äitien ja lasten kesävirikistyksen järjestämistä varten	37 000
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen naisosastolle sen palvelijatarkodin ja lepokodin ylläpitoon	10 000
Tuki ja työ yhdistykselle vanhainkodin ylläpitoon	31 000
Vanhainkodin kannatusyhdistykselle	18 500
Helsingin kuuromykkäin auttajayhdistykselle	4 500
Helsingin valkonauhayhdistykselle naisten työkotia varten	12 000
Suomen huonokuuloisten huoltoliiton Helsingin paikallisosastolle	2 500
Finlands lomhördas förening yhdistykselle	2 000
Väestöliitolle kotisairarten palkkaamista ja heidän asuntolansa sisustamista varten	60 000
Kaatuneitten omaiset yhdistyksen Helsingin osastolle	5 000
Helsingin nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle alaikäisten kengänkiilloittajien toiminnan valvomista ja järjestämistä varten sekä yhdistyksen eri osastojen ansiopoikakerhon kustannuksia varten	60 000
Helsingin nuorten naisten kristilliselle yhdistykselle sen kasvatussosiaalista toimintaa ja tyttökotia varten	37 000
Svenska kristliga föreningen av unga män yhdistykselle sen kasvatussosiaalisen työn tukemista ja vähävaraisten poikain kesävirikistystoimintaa varten ...	15 000
Helsingin poikakotiyhdistykselle kahden ammattioppilaskodin ylläpitoon	37 000
Sairaanhoitajat H. Kivimäelle hänen Leppävaarassa olevan pikkulastenkotinsa ylläpitoon	19 000
Kalliolan kannatusyhdistykselle Kalliolan poika- ja tyttökerhotyön tukemiseen	37 000
Bethel lastenkodille	7 000
Helsingin kaupunkilähetykselle vapaata lasten- ja nuorisotyötä sekä lasten kesäsiirtolaa varten	63 000
Helsingin sosialidemokraattiselle nuorisoyhdistykselle virkistys- ja siirtolatoiminnan tukemiseen	12 500
Helsingin nuorisotyötoimikunnalle lasten ja nuorisotyön tukemiseen	88 000
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen nuoriso-osastolle	3 500
Helsingin sosialidemokraattisen nuorison aluetoimikunnalle	12 500
Helsingin nuoret kotkat piiri-aostolle	20 500
Helsingin sosialidemokraattiselle nuorisoyhdistykselle Helsingin nuoret kotkat nimisen järjestön toimintaa varten	8 500
Helsingfors svenska ungdomsråd yhdistykselle	20 000
Tapanilan sosialidemokraattiselle työläisnuoriso-osastolle Nuoret kotkat nimisen järjestön toimintaa varten	8 500
Mannerheim-liiton Malmin lastenystävät yhdistykselle kasvitarihakerhoa ym. varten	6 500
Nikkilän sairaalan henkilökunnan yhdistykselle lasten leikkikoulua varten ...	10 000
Tapanilan sosialidemokraattiselle työläisnuoriso-osastolle sen toimintaa varten	7 000
Kallion sosialidemokraattiselle nuorisoseuralle	7 000

	Mk
Vallilan demokratian pioneerit yhdistykselle	8 500
Pakilan demokratian pioneerit yhdistykselle	8 500
Kallion demokratian pioneerit yhdistykselle	8 500
Keski-Helsingin demokratian pioneerit yhdistykselle	8 500
Helsingin työväen sivistysjärjestölle opintokerhotoimintaan ja muuta sivistys- työtä varten	50 000
Svensk ungdom i Helsingfors yhdistykselle opintokerhotoimintaa varten	20 000
Malm svenska ungdomsförening yhdistykselle opintokerhotoimintaa varten ...	20 000
Helsingfors svenska Marthaförening yhdistykselle kodinhoitokurseja varten ..	15 000
Helsingin suomalaiselle Marttayhdistykselle kotitaloudellista neuvontatyötä sekä varattomille perheenäideille järjestettävää kesävirkestystä varten	31 000
Haagan Marttayhdistykselle	2 000
Kottby privata svenska barnträdgård lastentarhalle	12 500
Suomen työväen arkistolle	31 000
Kirjoja sokeille yhdistykselle	19 000
Brage yhdistykselle sen leikkeletoista varten	19 000
Kasvatusopilliselle kirjasto- ja lukusalisäätiölle	10 000
Kulttuurityö yhdistykselle iltakurssien järjestämiseen helsinkiläisille näyttä- mön- ja musiikinharrastajille	4 000
Haagan näyttämön kannatusyhdistykselle	10 000
Finlands svenska folkdansring yhdistykselle	5 000
Työläiskynäilijäin ja kuvaajain liiton Yhteisvoiman Helsingin kerhoille	10 000
Suomen partiopoikajärjestön päämajalle helsinkiläisten partiojärjestöjen avus- tamiseen	30 000
Suomen partiotyttöjärjestön päämajalle helsinkiläisten partiojärjestöjen avus- tamiseen	30 000
Yhteensä	1 250 000

Edelleen päätettiin, että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen alistettava sellaiseen valvontaan, joka määrätään kaupunginvaltuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskeissa säännöissä, niin että:

Suomen sairaanhoitajatarliitto ja Suomen sairaanhoitajatar yhdistys olivat terveydenhoitolautakunnan alaiset;

Suomen sokeain hierojain yhdistys, Sokeain keskusliitto, Helsingin sokeat yhdistys, Helsingin taloustyöntekijäin yhdistys, Maria föreningen yhdistys, Helsingfors dövstumsförening yhdistys, Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistys, Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen naisosasto, Tuki ja työ yhdistys, Vanhainkodin kannatusyhdistys, Helsingin kuuromykkäin auttajayhdistys, Helsingin valkonauhayhdistys, Suomen huonokuloisten huoltoliitto, Finlands lomhördas förening yhdistys, Väestöliitto ja Kaatuneitten omaiset yhdistys huoltolautakunnan alaiset;

Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys, Helsingin nuorten naisten kristillinen yhdistys, Svenska kristliga föreningen av unga män yhdistys, Helsingin poikakotiyhdistys, sairaanhoitajatar H. Kivimäki Leppävaarassa olevan pikkulastenkotinsa puolesta, Kalliolan kannatusyhdistys, Bethel lastenkoti, Helsingin kaupunkilähetys, Helsingin sosiaalidemokraattinen nuorisoyhdistys, Helsingin nuorisotyötoimikunta, Helsingin kristillinen työväenyhdistys, Helsingin sosiaalidemokraattisen nuorison aluetoimikunta, Helsingin nuoret kotkat piirijaosto, Helsingfors svenska ungdomsråd yhdistys, Tapanilan sosiaalidemokraattinen työläisnuoriso-osasto, Mannerheim-liiton Malmin lastenystävät yhdistys, Nikkilän sairaalan henkilökunnan yhdistys, Kallion sosiaalidemokraattinen nuorisoseura, Vallilan demokratian pioneerit yhdistys, Pakilan demokratian pioneerit yhdistys, Kallion demokratian pioneerit yhdistys ja Keski-Helsingin demokratian pioneerit yhdistys lastensuojelulautakunnan alaiset;

Helsingin työväen sivistysjärjestö suomenkielisen työväenopiston johtokunnan alainen sekä Svensk ungdom i Helsingfors yhdistys ja Malm svenska ungdomsförening ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan alaiset;

Helsingfors svenska Marthaförening yhdistys, Helsingin suomalainen Marttayhdistys ja Haagan Marttayhdistys kotitalouslautakunnan alaiset;

Kottby svenska barnträdgård lastentarha lastentarhain johtokunnan alainen;

Suomen työväen arkisto, Kirjoja sokeille yhdistys, Brage yhdistys ja Kasvatusopillinen kirjasto- ja lukusalisäätiö kirjastolautakunnan alaiset; sekä

Kulttuurityö yhdistys, Haagan näyttämön kannatusyhdistys ja Finlands svenska folk-dansring yhdistys musiikkilautakunnan alaiset;

että mainitut lauta- ja johtokunnat olivat velvolliset v:n 1948 helmikuun kuluessa antamaan kaupunginhallitukselle selonteon puheena olevan valvontatyön suorittamisesta ja toimenpiteistään sen yhteydessä;

määrätä lisäehdoiksi, että kaikkien avustuksensaajain, jotka saamatta vastaavaa korvausta antoivat tarvitseville henkilöille apua, samalla kun niiden soveltuviin kohdin oli tehtävä ero Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivien ja muiden siellä oleskelevien henkilöiden välillä, tuli jokaisessa eri tapauksessa huoltoviraston rekisteritoimistosta hankkia tarkka tieto avustuksenanojan oloista, sekä, sikäli kuin jonkinlaista avustusta annettiin, ilmoittaa se toimiston rekisteröitäväksi samoin kuin avustuksen myöntämisen ja käytön valvonnan suhteen alistua niihin määräyksiin, joita huoltolautakunta katsoi tarpeelliseksi antaa.

Virkamiesyhdistyksen kesävirikistyskodin avustaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan Helsingin kaupungin virkamiesyhdistykselle sen kesävirikistyskodiksi luovutetun Stansvikin kartanon rakennusten vuokran suorittamiseen 22 800 mk:n ja kartanon alueen käytön valvonnan järjestämiseen 25 000 mk:n suuruisen avustuksen.

Kunnantyohtekijain kesävirikistyskodin avustaminen. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin ²⁾ myöntää 28 800 mk Helsingin kunnantyohtekijain keskus-toimikunnalle sen kesävirikistyskodiksi luovutetun Kulosaaren kartanon kertomusvuoden vuokran maksamiseen.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntää Helsingin kunnantyohtekijain keskus-toimikunnalle yleisistä käyttövaroistaan 55 400 mk:n suuruisen avustuksen talonmies-vahtimestarin palkkaamista varten Kulosaaren kartanoon kertomusvuoden kesäkuun 1 p:n ja loka-kuun 31 p:n väliseksi ajaksi. Samalla kaupunginhallitus päätti, että rakennustoimiston kivenhakkaajan L. Lindqvistin työsuhteen kaupunkiin katsotaan keskeytymättä jatku-neen hänen ollessaan Kulosaaren kartanon talonmies-vahtimestarin toimessa edellä mainittuna aikana edellytyksin, että hän mainitun tehtävän päätyttyä välittömästi palaa kaupungin töihin.

Bengtsårin nuorisoleiri. Helsingin nuorisotyötoimikunnalle päätettiin ⁴⁾ myöntää lupa järjestää nuorisoleiri entisen Bengtsårin koulukodin alueelle.

Nuorten työn juhla. Nuorten talkoot järjestölle päätettiin ⁵⁾ myöntää 30 000 mk:n suuruisen avustuksen kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista marraskuun 22 p:nä vietettävän nuorten työn juhlan järjestelykustannusten peittämiseen.

Vasikkasaaren kesäleirin avustaminen. Kaupunginhallituksen myönnettyä ⁶⁾ Suomen kansan demokraattisen liiton Helsingin kunnallisjärjestölle lasten kesäleiritoimintaa varten avustuksena 300 000 mk ehdoin, että kesäleiritoiminta oli jatkuvaa ja että lasta ja päivää kohden saatiin käyttää myönnetystä rahamäärästä 25 mk, kunnallisjärjestön jät-tämästä tilityksestä oli käynyt ilmi, että leiritoimintaan oli käytetty kaupungin myöntä-mästä avustuksesta 175 000 mk, vaikka ruokintapäivien luvun ollessa 3 106, siihen kau-punginhallituksen määräämien ehtojen mukaisesti olisi pitänyt käyttää vain 77 650 mk. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ tällöin, että yhdistyksen liikaa nostamasta määrästä 50 000 mk oli katsottava yhdistykselle ennakkona suoritetuksi avustukseksi lasten leirikuluja varten kesällä 1947.

Sauna-seuran avustaminen. Sauna-seuran anottua, että kaupunki lunastaisi yhdistyk-sen Humallahdessa olevaan edustus- ja mallisaunaan Paciuksenkadulta rakennuttaman vesijohdon, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ myöntää seuralle 100 000 mk:n suuruisen avustuk-sen yleisistä käyttövaroistaan.

¹⁾ Khs 2 p. lokak. 2 227 §. — ²⁾ S:n 14 p. toukok. 1 213 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 541 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 1 085 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 2 684 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 200. — ⁷⁾ Khs 30 p. tammik. 273 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. marrask. 2 764 §.

Eläinsuojelu. Djurskyddsföreningen i Helsingfors nimisen yhdistyksen anomuksesta yleisjaosto päätti ¹⁾, että yhdistykselle saadaan luovuttaa maksutta n. 35 jm veistettyjä parruja yhdistyksen Pikku-Huopalahdessa sijaitsevaan koirien hautausmaahan liitetyn lisäalueen aitaamista varten, minkä ohessa rakennustoimiston käytettäväksi myönnettiin 1 386 mk kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista mainitun puutavaran hinnan suorittamista varten.

Helsingin Tukholmankomitean toiminta. Tukholman apu nimisistä lahjoitusvaroista annettiin ²⁾ v. 1947 seuraavan suuruiset avustukset alla mainituille seuroille ja yhdistyksille:

	Mk
Helsingin opettajayhdistyksen kesävirkestystoimikunta	1 000 000
Kaupungin ruotsinkielisten kansakoulujen kesäsiirtolat	268 000
Lastentarhain kesäsiirtolayhdistys	375 000
Lomakodin kannatusyhdistys	187 500
Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistys	100 000
Samfundet Folkhälsan i svenska Finland säätiö	121 875
Väestöliitto	35 000
Kaatuneitten vanhemmat yhdistys	112 500
Mannerheim-liiton Helsingin osasto	33 750
Helenan lasten ja vanhain koti	51 750
Suomen lastenhoitoyhdistys	50 000
Brita Maria Renlunds minne säätiö	54 750
Parasta lapsille yhdistys	45 000
Helsingin nuorisotyötoimikunta	37 500
Kalliolan kannatusyhdistys	55 000
Poikien keskus	60 000
Helsingin nuoret kotkat piirijärjestö	50 000
Suomen partiopoikajärjestö	250 000
Suomen partiotyttöjärjestö	60 250
Helsingin partiotyttöpiiri	107 000
Tempelriddarena partiojärjestö	4 000
Vikingarna meripartiojärjestö	9 000
Betel-seurakunta	31 250
Filadelfia-seurakunta	52 500
Helsingin kaupunkilähetys	123 000
Helsingin pikkukirkkoyhdistys	18 750
Helsingin nuorten naisten kristillinen yhdistys.....	178 250
Svenska kristliga föreningen av unga kvinnor	21 750
Svenska kristliga föreningen av unga män	55 000
Pelastusarmeija	306 250
Suomen sosiaalidemokraattinen raittiusliitto	83 750
Helsingin sosialidemokraattinen raittiuspiirijärjestö	28 000
Suomen opiskelevan nuorison raittiusseura	8 750
Helsingin kristillinen työvänyhdistys.....	7 500
Vallilan sosialidemokraattinen naisyhdistys	225 000
Suomen kansan demokraattisen liiton Helsingin kunnallisjärjestö	102 500
Helsingin demokratian pioneerien aluejärjestö	150 000
Suomen naisten demokraattinen liitto	70 000
Malmin demokraattiset pioneerit	50 000
Yhteensä	4 580 125

Oslon kaupungin lahjoittama silli. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ lähettää Oslon kaupungille kiitoksensa siitä 200 000 kg:n sillierästä, jonka Oslon kaupunki oli lahjoittanut Helsingin kaupungille ja päätettiin ⁴⁾ mainittu sillimäärä jakaa siten:

¹⁾ Khn jsto 31 p. heinäk. 5 815 §. — ²⁾ Khs 12 p. kesäk. 1 491 §. — ³⁾ S:n 13 p. maalisk. 693 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. huhtik. 968 § ja 24 p. huhtik. 1 025 §.

että 1 kg silliä henkilöä kohden jaetaan kaikille kaupungin laitoksissa oleville hoido-
keille, jotka ovat kaupungin ruoassa, lukuun ottamatta sairaaloissa olevia;

että sama määrä jaetaan huoltolautakunnan kautta kaikille henkilöille, jotka nauttivat
säännöllistä avustusta kaupungilta;

että n. 30 000 kg jaetaan niille yhdistyksille, jotka Tukholman avun kautta ovat saa-
neet ruoka-aineita käytettäväkseen ja valmistavat ruokaa hoidokeilleen;

että loput myydään 26 mk:n kilohinnasta kaupalliikkeille jotka puolestaan myyvät
sillin yleisölle 40 mk:n kilohinnasta, ollen tästä tuleva nettovoitto siirrettävä tilille Tuk-
holman apu ja jaettava samoja periaatteita noudattaen kuin vastaavia varoja v. 1946 jaet-
tiin yhdistyksille ja järjestöille, jotka järjestävät kesävirkestystoimintaa vanhuksille ja
lapsille; sekä

että asian käytännöllisen puolen hoitaminen annetaan rahatoimenjohtajalle tehtäväksi
Helsingin Tukholmankomitean välityksellä.

Urheilu ja retkeily

Urheilu- ja retkeilytoimisto. Urheilu- ja retkeilylautakunta oikeutettiin ¹⁾ asettamaan
tilapäinen jaosto laatimaan suunnitelmaa siitä, missä tärkeysjärjestyksessä pääkaupun-
gin urheiluoloja olisi lähivuosina suotavinta edistää sekä selvittämään kysymystä, pysy-
tyykö Helsinki järjestämään v. 1952 olympiakisat.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa urheilu- ja retkeilytoimiston tarvittaessa ja mil-
loin kiinteistötoimistolla ei ollut ajoja, käyttämään kiinteistötoimiston autoja sekä kehoit-
taa urheilu- ja retkeilylautakuntaa sekä kiinteistölautakuntaa keskenään sopimaan kor-
vauksen suorittamisesta ajetun kilometrimäärän tai jonkun muun perusteen mukaan tai
ellei korvauksesta sovittu, alistamaan asian kaupunginhallituksen ratkaistavaksi.

Urheilu- ja retkeilytoimiston käytettäväksi päätettiin ³⁾ myöntää 2 000 mk:n suurui-
nen käteiskassa.

Hevosen osto Korkeasaareen. Urheilu- ja retkeilylautakunnan ilmoitettua, että hevosen
hankkimista varten Korkeasaareen talousarvioon merkittyyn 80 000 mk:n määrärahaan
tarvittaisiin lisää 20 000 mk myytäväksi tarjotun ensiluokkaisen hevosen ostoa varten,
kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ suostua siihen, että teurashevosen myynnistä tuleva n. 20 000
mk:n suuruinen tuloerä saadaan käyttää hevosen hinnan ja käytettävissä olevan määrä-
rahan välisen erotuksen peittämiseen.

Pihlajasaaren huvilat. Helsingin poliisien yhdistyksen ja Helsingin poliisilaitoksen
etsivän osaston urheilijat yhdistyksen yhteinen kesäkotitoimikunta oli anonut, että sille
poliisimiesten kesäkodiksi vuokratuissa Pihlajasaaren huviloissa n:o 2 ja 4 suoritettaisiin
välttämättömät korjaukset. Urheilu- ja retkeilylautakunta oli asiasta antamassaan lau-
sunnossa huomauttanut, että periaatteessa olisi koetettava päästä siitä, että kansanpuis-
toissa pidettiin yksityisten asuttavia joko kaupungin tai yksityisten omistamia huviloita,
sillä kansanpuistojen tuli niin laajassa mitassa kuin suinkin olla kaikkien käytettävissä
ja niissä olevat rakennukset varattava ravintoloita, pukusuoja, puistojen henkilökunnan
asuntoja yms. varten. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ tällöin, ettei asia antanut aihetta
muihin toimenpiteisiin kuin että urheilu- ja retkeilylautakuntaa kehoitettiin vastedes
olemaan vuokraamatta kyseisiä huviloita.

Satamasaaren sauna. Urheilu- ja retkeilylautakunta oli ilmoittanut, että Satamasaaren
kansanpuistossa vakinaisesti oleskelevat asukkaat olivat päättäneet yhteisvoimin rakentaa
saunan saareen urheilu- ja retkeilylautakunnan suostumuksella, ollen asia järjestetty
siten, että tarvittavat rakennuspuut saatiin ostaa liikennelaitokselta ja oli urheilu- ja
retkeilylautakunta myöntänyt sekalaisten menojen määrärahastaan 5 000 mk:n avus-
tuksen tarkoitukseen. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, ettei yllä mainitusta saunasta peritä
vuokraa.

Lauttasaaren ja Mustasaaren laivalaiturit. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, ettei Lautta-
saaren kansanpuiston laivalaituria toistaiseksi pureta, vaan että se siirretään satamalaitok-
selle, joka huolehtii sen kunnossapidosta, sekä että Mustasaaren lounaispäässä olevan lai-
turin jäännökset puretaan urheilu- ja retkeilytoimiston toimesta.

¹⁾ Khs 16 p. tammik. 208 §. — ²⁾ S:n 12 p. kesäk. 1 493 §. — ³⁾ S:n 16 p. tammik. 177 §. —
⁴⁾ S:n 2 p. lokak. 2 218 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. syysk. 2 051 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. syysk. 2 052 §. —
⁷⁾ S:n 14 p. toukok. 1 204 §.

Seurasaaren ulkomuseo. Muinaistieteellinen toimikunta oikeutettiin ¹⁾ kertomusvuoden tammikuun 1 p:stä lukien kantamaan Seurasaaren ulkomuseon vahtimestarin asuinrakennuksen yläkerran kamarin ja keittiön vuokra riippumatta siitä, kuka vuokralainen oli.

Hietaranta. Sen jälkeen kun elintarvikekeskus oli luopunut Hietarannan kahvilakioskinpidosta ja kioskinpito-oikeus vuokrattu johtaja J. Hellaalle kaupunginhallitus päätti ²⁾, että elintarvikekeskuksen kalustoluetteloon merkityt Hietarannalla olevat kaksi kioskia, kaksi kaminakattilaa, yksi jakkara ja yksi paloruisku siirretään urheilu- ja retkeilylautakunnalle ja merkitään Hietarannan kalustoluetteloon.

Hietaranta päätettiin ³⁾ luovuttaa Kansanavun Helsingin paikallistoimiston käyttöön kertomusvuoden juhannusaattona Kansanavun juhannusjuhlan järjestämistä varten ehdoin, että kaupungin paikanvuokraa vastaavaksi osuudeksi määrättiin 10 % bruttotoiloista, mihin tuli lisäksi korvaus järjestyksenpidosta, lippujen myynnistä, painatuksesta jne.

Hikoilusaunojen pystytyspaikoista perittävät vuokrat. Kaupunginhallituksen annettua ⁴⁾ v. 1946 luvan ns. hikoilusaunojen pystyttämiseen Hietarannalle ja Mustikkamaalle ja päätettyä samalla, että vuokramaksu oli määrättävä myöhemmin, mainituista saunoista huolehtinut Desinfektio oy. oli anonut, ettei saunojen pystytyspaikoista perittäisi vuokraa, koska saunojen käyttö oli ollut odotettua paljon vähäisempi aiheuttaen yhtiölle huomattavan tappion. Tämän johdosta ja ottaen huomioon toiminnan yleishyödyllisen laadun kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, ettei mainittua maanvuokraa peritä v:ilta 1946.

Haagan ampumaradan käyttö. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, kiinteistölautakunnalta saamansa lausunnon mukaisesti, että urheilu- ja retkeilylautakunnan hallintaan jätetään Haagan ampumaradasta hiihtomajan lähin ympäristö, tien ja ensimmäisen ampumakorkean välinen maasto ja että muu osa alueesta jätetään kiinteistölautakunnan hallintaan.

Pallokenttä. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa korjauttamaan Pallokenttää ympäröivän aidan itäisivulla olevan n. 75 m:n pituisen vanhan osan ja käyttämään siihen enintään 65 000 mk talousarvion pääluokan Erinäiset sosiaaliset tehtävät lukuun Urheilu ja retkeily sisältyvästä korjaus- ja kunnossapitomäärärahasta Uimalaitokset, soutu- ja ratsastusstadion, velodromi, urheilupaviljongit ym.

Haapaniemen kenttä. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁸⁾ kehoittaa tilaamaan Haapaniemen kentälle pystytettäviin jääkiekkoratalaitteisiin kuuluvat sähkövarusteet ja kehälaudoituksen maksettavaksi v. 1948.

Pukinmäen urheilukenttä. Valaistuslaitteiden asentamiseen Pukinmäen urheilukentälle myönnettiin ⁹⁾ 110 000 mk talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Sähkölaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Kaivopuiston pienoisluiustinrata. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ käyttämään v:n 1945 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Urheilukentät määrärahaan Uusia urheilulaitteita sisältyvää pienoisluiustinrataa varten Kaivopuiston ravintolan edustalle myönnettyä 40 000 mk:n määrärahaa.

Kallion urheilukentällä tapahtunut varkaus. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että Kallion urheilukentän pukusuojasta murtautumalla varastettu kaupungin omaisuus, arvoltaan 36 070 mk saadaan poistaa kirjoista ja että kentänvartija P. Vuoriolle saadaan suorittaa v:n 1946 talousarvion pääluokan Erinäiset sosiaaliset tehtävät lukuun Urheilu ja retkeily sisältyvistä urheilu- ja retkeilylautakunnan sekalaisten menojen määrärahasta 600 mk:n suuruinen korvaus häneltä varastetuista kumisappaista.

Kelkkamäen rakentaminen Pakilaan. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, että rakennustoimiston katurakennusosastolla oleva ylimääräinen kelkkamäkiteline sijoitetaan Pakilan urheilukentälle ja että katurakennusosasto oikeutetaan käyttämään mäen pystyttämiseen ja hoitoon talousarvion pääluokan Erinäiset sosiaaliset tehtävät lukuun Urheilu ja retkeily sisältyvää määrärahaa Urheilu- ja pallokenttien, hiihto- ja kelkkamäkien sekä luistinratojen kunnossapito liitosalueella.

¹⁾ Khs 2 p. tammik. 20 §. — ²⁾ S:n 30 p. lokak. 2 499 §. — ³⁾ S:n 10 p. huhtik. 884 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 202. — ⁵⁾ Khs 13 p. maalisk. 702 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. toukok. 1 081 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. maalisk. 707 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 855 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. lokak. 2 383 § ja 11 p. jouluk. 2 863 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. lokak. 2 490 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. tammik. 91 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. marrask. 2 750 §.

Retkeily- ja leiriytymisalueiden hankkiminen. Opetusministeriön retkeilylautakunnan huomautettua retkeily- ja leiriytymisalueiden puutteesta ja esitettyä, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin niiden hankkimiseksi ja järjestämiseksi kaupungin lähiympäristöön, urheilu- ja retkeilylautakunta oli antanut esityksestä lausuntonsa, jossa se tehden ensiksi selkoa kaupungille hankituista retkeilyalueista, huomautti, että jo näiden alueiden varaaminen ja järjestäminen retkeily- ja leiritoimintaa varten oli osoituksena siitä, että kaupunki käsitti ulkoilutoiminnan arvon sekä lausui lopuksi mielipiteenään, että kaupungin kuitenkin sopivassa tilaisuudessa olisi laajennettava Espoossa sijaitsevaa retkeily- ja leirialuettaan sekä hankittava kaupungin pohjois- ja itäpuolelta uusia alueita lähinnä kaukoretkeilytarkoituksiin. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ saattaa urheilu- ja retkeilylautakunnan lausunnon opetusministeriön retkeilylautakunnan tiedoksi.

Retkeilymajat. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin myöntää 24 000 mk ²⁾ Pirttimäen retkeilymajan hoitajan palkkaamiseen kertomusvuodeksi sekä 25 000 mk ³⁾ mainitun retkeilymajan hoidosta aiheutuviin arvaamattomiin menoihin.

Haagan retkeily- ja hiihtomajalla suoritettavia korjaustöitä varten päätettiin ⁴⁾ myöntää 7 048 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Askartelupaikat. Opetusministeriön tiedusteltua, haluaako kaupunki vastaanottaa kolme levyparakkia käytettäväksi askartelupajoina, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ministeriölle ilmoittaa, että kaupunki on valmis vastaanottamaan mainitut kolme levyparakkia edellytyksin, että ainakin yhtä niistä saadaan käyttää retkeilytarkoituksiin. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa ammattiopetuslaitosten johtokuntaa laatimaan ehdotuksen askartelukeskusten järjestämisestä, selvittämään niistä aiheutuvat kustannukset ja kiinteistöviranomaisten kanssa neuvoteltuaan ehdottamaan askartelukeskusten sijoituspaikat. Rakennustoimistoa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa kuljettamaan ja varastoimaan mainitut parakkirakennukset. Kuljetuskustannusten peittämiseen myönnettiin ⁷⁾ sittemmin 14 269: 50 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Helsingin retkeilykerhojen yhteistoimikunnan anottua, että kaupunki järjestäisi kanoottirakentelua varten tarvittavan parakki- tai muun rakennuksen Helsingin retkeilykerhojen käyttöön, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ antaa rakennustoimiston tehtäväksi pystyttää Taivalniemelle yhden opetusministeriöltä lahjaksi saadun parakin askartelupaikaksi suunniteltuna ja luovuttaa parakin Helsingin retkeilykerhojen yhteistoimikunnalle opetusministeriön lahjoitusehdoissaan mainitsemaan tarkoitukseen sekä myöntää tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 278 000 mk mainitun parakin pystyttämistä varten.

Kahden kenttäkeittiön hankkiminen nuorisoleireille. Opetusministeriön tiedusteltua, oliko kaupunginhallitus halukas ottamaan nuorisotyölautakunnan käyttöön ministeriön nuorisotyövälineiden lainavarastosta kaksi kenttäkeittiötä ja lainaamaan niitä, milloin ne eivät olleet kaupungin omassa käytössä, lähiseutujen nuorisoleireille ja muihin vastaaviin tarkoituksiin, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ pyytää opetusministeriötä luovuttamaan mainitut kenttäkeittiöt kaupungin käyttöön, ollen keittiöt toistaiseksi annettava rakennustoimiston hoidettaviksi.

V:n 1952 olympiakisat. Saatuaan urheilu- ja retkeilylautakunnalta selvityksen mahdollisuuksista järjestää olympiakisat Helsinkiin v. 1952 kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ periaatteessa hyväksyä mainittujen kisojen järjestämisen ja kehoittaa rahatoimenjohtajaa tekemään asiasta täydentävän esityksen, jonka perusteella kaupunginhallitus tulisi julkisesti päättämään asian saattamisesta kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi. Suoritettuaan sittemmin tutkimuksia siitä, mitä mahdollisuuksia Helsingillä olisi selvittää kisojen järjestämisestä kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ lähettää saamansa tiedot kaupunginvaltuustolle ehdottaen samalla, että kaupunki antaisi julkisen kutsun olympiakisojen järjestämisestä Helsinkiin v. 1952.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, että kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille lähetetään kiertokirje niistä alustavista toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä v:n 1952 olympiaki-

¹⁾ Khs 2 p. tammik. 21 §. — ²⁾ S:n 16 p. tammik. 175 §. — ³⁾ S:n 16 p. tammik. 176 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. lokak. 2 495 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. kesäk. 1 511 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 689 §. — ⁷⁾ Khn jsto 12 p. marrask. 6 153 §. — ⁸⁾ Khs 20 p. marrask. 2 697 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. huhtik. 1 001 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. maalisk. 812 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. huhtik. 1 008 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 94. — ¹²⁾ Khs 3 p. heinäk. 1 630 §.

sain johdosta. Samalla valtuutettiin rahatoimenjohtaja ryhtymään asiassa muutenkin alustaviin toimenpiteisiin.

Suomen suurkisat. Suomen suurkisojen avajaisiin hankituista 50 pääsylipusta osoitettu 15 000 mk:n lasku hyväksyttiin ¹⁾ maksettavaksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Soutustadionin melonta-altaan muutostyöt. Kaupunginhallitus oli v. 1946 myöntänyt ²⁾ Suomen kanoottiliitolle avustuksen sen toimesta suoritettuihin soutustadionin melonta-altaan muutostöihin, mutta oli mainittu avustus palautunut kaupunginkassaan, koska töitä ei ollut vielä v:n 1946 kuluessa saatu loppuunsoitetuiksi. Niiden nyttemmin valmistuttua kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntää Suomen kanoottiliitolle mainittuun tarkoitukseen 12 000 mk:n suuruisen avustuksen yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Parakkien myynti Työvään Mela-Veikot yhdistykselle. Kaupunginhallituksen ostettua puolustuslaitokselta 2 soutustadionin läheisyyteen pystytettyä parakkia ja luovutettua ne Työvään Mela-Veikot yhdistykselle kanoottivajoiksi, jotka oli siirrettävä Mustikka-maalle kaupungin osallistuessa siirtokustannuksiin, Työvään Mela-Veikot yhdistys oli nyttemmin ilmoittaen, että parakit olisivatkin melontaurheilun kannalta edullisemmat siirtää Taivalniemelle, tarjoutunut ostamaan ne kaupungilta sekä anonut avustusta siirtokustannuksiin. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että edellä mainitut parakit myydään Työvään Mela-Veikot yhdistykselle 60 000 mk:n hinnasta ja että niiden siirtämistä ja kunnostamista varten myönnetään 20 000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Pikaluisteluratasillan lainaaminen. Stadion-säätiön anomukseen suostuen kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että kaupungin omistama pikaluisteluratasilta luovutetaan korvauksetta stadionilla käytettäväksi kertomusvuoden talvena sekä että se asennetaan kaupungin toimesta paikoilleen ja kuljetetaan luistelukauden päätyttyä takaisin varastopaikkaansa kaupungin kustannuksella.

Jääkiekkoratalaitteiden lainaaminen. Karhu-Kissat ja Helsingin jalkapalloklubi nimisille seuroille päätettiin ⁶⁾ maksutta lainata kaupungin omistamat ja rakennustoimiston hallinnassa olevat jääkiekkoratalaitteet, nimittäin reunalaudoitus, maalit ja valaistusvälineet, sekä muutamia katsojakorokkeita jääkiekkoradan pystyttämistä varten talveksi 1947/48 Hesperian pesäpallokentälle, kuitenkin ehdoin, että seurat vastasivat laitteiden kunnossapidosta ja kuljetuksesta kaupungin viranomaisten ohjeita noudattaen.

Avantouimanäytökset. Vetehiset nimiselle yhdistykselle päätettiin ⁷⁾ myöntää kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 20 000 mk:n suuruinen avustus maksuttoman avantouimanäytöksen järjestämiseen soutustadionilla kansakoulunoppilaille, poliiseille ja palokuntalaisille. Samalla päätettiin, että yhdistyksen vuokramaksuna soutustadionista kannetaan koko näytössarjasta kaikkiaan 1 000 mk.

Työvään uimarit yhdistys päätettiin ⁸⁾ oikeuttaa järjestämään avantouintinäytös Sörnäisten satamassa maaliskuun 23 p:nä ehdoin, että yhdistys piti näytöstä varten hakkaamansa avannon tehokkaasti aidattuna niin kauan kuin avantoon hukkumisen vaara oli olemassa ja huolehti siitä, että satama-alueella voimassa olevaa tupakanpolttokieltoa erikoisesti laitureilla näytöksen aikana noudatettiin sekä salli satamaviranomaisille vapaan pääsyn suljetulle alueelle.

Kuljetus- ja pääsymaksut Uunisaareen. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ alistaa tutkittavakseen ja samalla hyväksyä urheilu- ja retkeilylautakunnan päätöksen, jonka mukaan lautakunta oli myöntänyt Helsingfors simsällskap nimiselle yhdistykselle luvan korottaa lasten kuljetus- ja pääsymaksun Uunisaareen 3 mk:sta 5 mk:aan sekä huomauttaa lautakunnalle, että maksun korottamiseen oli hankittava hinta- ja palkkaneuvoston hyväksyminen.

Uimapaikan kunnostaminen Bodomjärven rannalle. Espoon kunnan luovutettua urheilu- ja retkeilylautakunnan anomuksesta alueen Bodomjärven rannalta yleiseksi uima-

¹⁾ Khn jsto 25 p. kesäk. 5 713 §. — ²⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 203. — ³⁾ Khs 8 p. toukok. 1 078 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 1 079 §; ks. v:n 1945 kert. I osan s. 201 ja v:n 1946 kert. I osan s. 202. — ⁵⁾ Khs 9 p. tammik. 77 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. lokak. 2 500 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. tammik. 173 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. maalisk. 763 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. toukok. 1 253 §.

paikaksi kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa urheilu- ja retkeilylautakunnan käyttämään talousarvion pääluokan Erinäiset sosiaaliset tehtävät lukuun Urheilu ja retkeily sisältyvää kansanpuistojen korjausmäärärahaa mainitun uimapaikan järjestämiseen.

Keilailuottelun toimeenpano. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntää Helsingin kaupungin virkamiesyhdistykselle 10 000 mk:n suuruisen avustuksen yleisistä käyttövaroistaan Helsingin ja Tampereen kaupunkien viranhaltijain välisen keilailuottelun toimeenpanemista varten sekä valtuuttaa rakennusinsinööri E. Peltosen ja kiinteistöluottelun hoitajan E. Monnin nostamaan mainitun avustuksen.

Suomen shakkiliiton avustaminen. Suomen shakkiliitolle päätettiin ³⁾ myöntää kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 30 438 mk avustuksena Helsingissä heinäkuun 31 p:n ja elokuun 12 p:n välisenä aikana pidetyn pohjoismaisen shakkiliiton kongressin aiheuttamien kustannusten peittämiseen.

Ilmatorjuntapattereiden ja valonheittinasemien rakentamisesta johtuneet vahingot. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan toimenpiteen, jolla puolustuslaitokselle oli esitetty korvausvaatimus kaupungin alueelle sijoitettujen ilmatorjuntapattereiden ja valonheittinasemien pystyttämisen aiheutuneista vahingoista sekä kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa kiireellisesti ottamaan talteen patterialueilla ja valonheittinasemilla olevan piikkilangan.

Vanhankaupunginlahden rauhoittaminen. Vanhankaupungin vesilintukannan säilyttämistä tarkoittavan Suomen lintutieteellisen yhdistyksen anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa urheilu- ja retkeilylautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin Vanhankaupunginlahden julistamiseksi luonnonsuojelualueeksi sekä myöntää kertomusvuodeksi yleisistä käyttövaroistaan 40 000 mk alueen vartijan palkkaamiseen 12 viikon ajaksi, veneen hankkimiseen ja sekalaisiin menoihin.

K a n s a n h u o l t o

Kansanhuoltotoimisto. Kansanhuoltotoimiston sisäisen tarkkailutoiminnan organisaatiota tutkimaan asetettu jaosto oikeutettiin ⁶⁾ palkkaamaan itselleen sihteeri.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ tilapäisen työvoiman palkkaamisesta kansanhuoltotoimistoon v:ksi 1948 ja vahvisti ⁸⁾ ostokorttien jakelutehtäviä suorittavan henkilökunnan palkkauksen.

Koska osalle ylityön muodossa yleiseen ostokorttien jakeluun osallistuvasta kansanhuoltotoimiston vakinaisesta henkilökunnasta kuukausipalkan mukaan laskettava ylityökorvaus olisi jäänyt pienemmäksi kuin vanhemmalle tilapäiselle henkilökunnalle kaupunginhallituksen yllä olevan päätöksen mukaisesti suoritettava 55 mk:n tuntipalkka, kansanhuoltolautakunta oli anonut, että mainituille vakinaisille viranhaltijoille saataisiin maksaa 55 mk:n tuntipalkkaa vastaava ylityökorvaus. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ oikeuttaa kansanhuoltolautakunnan suorittamaan yllä mainitulle vakinaiseen henkilökuntaansa kuuluville viranhaltijoille ainoastaan ylityökorvauksista annettujen määräysten mukaiset ylityökorvaukset. Koska kuitenkin ostokorttien jakelun suorittaminen määrääjassa edellytti pitämään ylityössä myös vakainaista henkilökuntaa ja koska palkkalautakunta oli puoltanut kansanhuoltolautakunnan edellä mainitun esityksen hyväksymistä, kansanhuoltolautakunta oli suorittanut vakinaisille viranhaltijoille ylityökorvaukset 55 mk:n tuntipalkan mukaisesti ja oli täten liikaa maksettu 22 166 mk:n määrä kaupunginhallituksen yllä mainitun päätöksen mukaisesti perittävä takaisin. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ tällöin, ettei liikaa maksettuja ylityökorvauksia tällä kertaa peritä takaisin, mutta päätti samalla huomauttaa kansanhuoltolautakunnalle, ettei se olisi saanut maksaa mainittuja ylityökorvauksia ennen kuin se oli saanut kaupunginhallituksen päätöksen ylityökorvausten suuruutta koskevasta asiasta.

Kansanhuoltotoimiston työaika päätettiin ¹¹⁾ vahvistaa olemaan syyskuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.30—16.15, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhä-

¹⁾ Khs 29 p. toukok. 1 331 §. — ²⁾ S:n 10 p. huhtik. 874 §. — ³⁾ Khn jsto 2 p. heinäk. 5 732 § ja 29 p. lokak. 6 069 §. — ⁴⁾ Khs 2 p. tammik. 44 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. maalisk. 807 §. — ⁶⁾ Khn jsto 26 p. marrask. 6 191 §. — ⁷⁾ Khs 2 p. lokak. 2 213 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 719 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. lokak. 2 301 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. jouluk. 2 791 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. maalisk. 749 §.

aattoina klo 8.30—14.15 sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.30—15.45, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8.30—13.15, jolloin ruokailuaika toimistossa oli 45 minuuttia päivässä ja toimiston aukioloaika alkoi 15 minuuttia työajan alkamisen jälkeen ja päättyi 15 minuuttia ennen sen loppumista.

Kansanhuoltolautakunta oikeutettiin¹⁾ palkkaamaan kansanhuoltoministeriön syyskuun 27 p:nä 1946 asettaman moottoriajoneuvojen käyttöluvatoimikunnan tarvitsema henkilökunta sekä hankkimaan tarpeellinen toimistokalusto ja konttoritarvikkeisto.

Kansanhuoltotoimiston kuljetus- ja polttoaineosaston yhteyteen perustetun moottoriajoneuvotoimiston henkilökunnan palkkausta koskeva kansanhuoltolautakunnan esitys hyväksyttiin²⁾.

Kansanhuoltotoimiston Lauttasaaren ja Sörnäisten kansliat päätettiin³⁾ lakkauttaa tammikuun 1 p:stä 1948 lukien.

Erottajan kalliosuoja päätettiin⁴⁾ luovuttaa kansanhuoltolautakunnalle ostokorttien jakamista varten.

Kansanhuoltotoimiston käytössä olevassa Erottajan kalliosuojassa sijaitsevan henkilökunnan vaatesäiliön varustamiseen seinällä ja lukittavalla ovela myönnettiin⁵⁾ 5 800 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Kansanhuoltoministeriön käyttöön luovutetun Ritarihuoneen lattioiden suojaamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin myönnettiin⁶⁾ kaupunginhallituksen v:n 1946 yleisistä käyttövaroista, niitä ylittäen, 38 972 mk.

Sähköhälytyslaitteen asentamista varten kansanhuoltolautakunnan käytössä olevaan kaupunginkanslian kassaholviin myönnettiin⁷⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 23 910 mk.

Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ hylätä kansanhuoltolautakunnan esityksen kojun rakentamisesta Eteläsataman tullipaviljonkiin kansanhuoltotoimiston viranhaltijoita varten, mutta ilmoittaa lautakunnalle, että tullipaviljongin ulkopuolella oleva ja tarkoitukseen sopiva koju oli kansanhuoltotoimiston viranhaltijain käytettävissä.

Helsingin polttopuukeskuksen tilinpäätös ja lakkauttaminen. Kaupunginhallitus päätti⁹⁾ hyväksyä Helsingin polttopuukeskuksen tilinpäätöksen ja myöntää polttopuukeskuksen toiminnasta aiheutuneen tappion peittämiseen 125 321:15 mk v:n 1946 talousarvion pääluokan Erinäiset sosiaaliset tehtävät luvun Kansanhuoltolautakunta ja sen toimisto määrärahasta Toimenpiteet kaupungin polttoainetarpeen tyydyttämiseksi. Samalla kaupunginhallitus päätti lakkauttaa Helsingin polttopuutoimikunnan.

Osuuspuu nimisen osuuskunnan ja kaupungin välinen sopimus. Sen johdosta, että Osuuspuu niminen osuuskunta ei ollut toimittanut sovittua¹⁰⁾ polttopuumäärää kaupungin pienkulutukseen, kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ kehoittaa kaupungin polttoainepäällikköä ryhtymään asianomaisiin toimenpiteisiin 80 000 pm³:n suuruisen polttopuumäärän takavarikoimiseksi Osuuspuulta pienkuluttajien tarvetta varten. Koska kansanhuoltoministeriö ei kuitenkaan ollut suostunut tehtyyn anomukseen¹²⁾ vaan esittänyt välitysratkaisua, johon myös kaupungin polttoainepäällikkö puolestaan oli yhtynyt, halkotoimiston ja Osuuspuun välillä oli tehty uusi sopimusehdotus 50 000 pm³:n suuruisen polttopuumäärän hankkimisesta kaupungille ja jonka mukaan aikaisemmin vahvistettu sopimus katsottiin rauenneeksi. Kaupunginhallitus päätti¹³⁾ hyväksyä sopimusehdotuksen sekä myöntää halkotoimiston käytettäväksi tililtä Halkotoimiston halkojen hankinta 18 000 000 mk:n suuruisen määrärahan sopimuksen edellyttämän polttopuumäärän hinnan suorittamiseen Osuuspuu osuuskunnalle.

Talojen pakkolämmitys. Polttoainepäällikön esitettyä, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin riittävän määrärahan osoittamiseksi talojen pakkolämmityksestä alkavana lämmityskautena aiheutuvien kustannusten ennakkorahoitusta varten, kaupunginhallitus päätti¹⁴⁾ polttoainepäällikölle ilmoittaa, ettei kaupunki kykene ennakolta rahoittamaan tällaiseen tarkoitukseen tarvittavia polttopuunostoja.

Kansanhuoltoministeriön ilmoitettua, että valtioneuvosto oli lokakuun 9 p:nä päättänyt lainata Teollisuuspuun hintatasoituslaskun ylijäämävarat, 4 484 921 mk, Helsingin

¹⁾ Khs 23 p. tammik. 229 §. — ²⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 712 §. — ³⁾ S:n 16 p. lokak. 2 335 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. helmik. 418 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. marrask. 2 558 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. tammik. 253 §. — ⁷⁾ Khs jsto 16 p. huhtik. 5 482 §. — ⁸⁾ Khs 16 p. tammik. 206 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. helmik. 529 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 205 — ¹¹⁾ Khs 5 p. kesäk. 1 416 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 601 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. elok. 1 923 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. svysk. 2 061 §.

kaupungille pakkolämmitysasiain hoitoa varten, kaupunginhallitus päätti¹⁾ saattaa ministeriön tietoon, ettei kaupunginhallitus ollut pyytänyt ministeriön mainitsemaa lainaa, jonka tarkoituksena ilmeisesti oli, että kaupunginhallitus sen turvin myöntäisi pakkolämmityksen alaisille kiinteistöille mainittuun määrään asti luottoa, ja ettei kaupunginhallitus näin ollen katsonut, voivansa ottaa kyseistä lainaa pakkolämmitysasiain hoitoa varten.

Kansanhuoltoministeriön ilmoitettua valtioneuvoston lokakuun 23 p:nä päättäneen velvoittaa kaupungit kulumassa olevana lämmityskautena luovuttamaan polttoaineita kiinteistöjen lämmittämiseen ja huolehtimaan muiden lämmittämistä varten tarpeellisten kustannusten suorittamisesta vuokranantajan lukuun niissä tapauksissa, joissa vuokranantaja oli laiminlyönyt pitää lämmityksestä huolta, kaupunginhallitus päätti²⁾ ilmoittaa kansanhuoltoministeriölle, että kaupunki saattaa noudattaa valtioneuvoston päätöksessä olevia määräyksiä vain kaupungin rahallisen tilanteen sallimissa rajoissa.

Viitaten edellä mainittuun päätökseen kaupungin polttoainepäällikkö oli tehnyt anomuksen varojen myöntämisestä talojen pakkolämmitystä varten. Kaupunginhallitus päätti³⁾ tällöin myöntää polttoainepäällikön käytettäväksi ennakkona kaupunginkassasta 5 000 000 mk, joka maksettaisiin 1 000 000 mk:n suuruisissa erissä tarpeen mukaan.

Sähkönsäästämistarkoituksessa järjestetty valistusilaisuus. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾, että messuhallissa marraskuun 10 p:nä sähkönsäästämistarkoituksessa pidettävän valistus- ja informaatiotilaisuuden järjestelymenojen peittämiseen myönnetään 150 000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista ehdoin, että tilaisuuden järjestäjinä esiintyvät, paitsi Helsingin kaupunkia, myöskin Suomen teollisuusliitto, Suomen puunjalostusteollisuuden työnantajaliitto, Suomen asutuskiinteistöliitto, Suomen sähkölaitosyhdistys ja Suomen ammattiyhdistysten keskusliitto sekä että tilaisuuden lopullinen ohjelma alistetaan kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksyttäväksi. Samalla kaupunginhallitus päätti, että kaupunginorkesteri saa esiintyä kyseisessä tilaisuudessa maksutta sekä että sähkölaitoksen toimitusjohtajan U. N. Rytkösen on oltava sähköpulan aikana kaupungin ja kansanhuoltoministeriön välisenä yhdysmiehenä.

R a i t t i u s t y ö

Väkijuomien käytön valvonnan tehostaminen. Raittiusvalistuslautakunta oli ilmoittanut, että viime aikoina oli tullut yhä yleisemmäksi tapa käyttää raittiusravintoloita mukana kuljetettujen väkijuomien nauttimispaikkana, sekä pyytänyt kaupunginhallitusta vaikuttamaan siihen, että tällainen raittiusravintolain väärinkäyttö viranomaisten taholta tukahdutettaisiin sekä että myös Oy. Alkoholiliike ab:n ravintolain valvontaa tiukennettaisiin. Kaupunginhallituksen saatua poliisilaitoksen lausunnon, jossa huomautettiin, että raittiusravintolat olivat jo kauan olleet poliisilaitoksen tehostetun valvonnan kohteena sekä Oy. Alkoholiliike ab:n lausunnon, josta kävi selville, että yhtiö oli antanut poliisilaitoksen käytettäväksi varoja raittiusravintolain valvonnan tehostamista varten sekä että yhtiön kaikissa ravintoloissa pidettiin huolta anniskelun suorituksen valvonnasta mahdollisimman tarkoin, kaupunginhallitus päätti⁵⁾ lähettää raittiusvalistuslautakunnalle jäljennökset yllä mainituista lausunnoista sekä ilmoittaa samalla, ettei kaupunginhallituksen tiedossa ole, millä muilla tavoin esitetyt epäkohdat olisivat poistettavissa.

Raittiusseurain ja -järjestöjen avustuserärahain jakaminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli asettanut⁶⁾ jakamaan menosääntöön merkittyä raittiusseurain ja -järjestöjen avustuserärahaa, ilmoitti mietinnössään, että avustuksia oli hallituksen toimesta julkaistun kuulutuksen johdosta anottu 1 571 000 mk, jonka lisäksi eräät avustushakijat eivät olleet anomuksissaan maininneet mitään määrättyä summaa. Kertomusvuonna jaettava määräraha nousi 862 000 mk:aan, josta 100 000 mk käytettiin raittiusyötä varten kansakouluissa. Jakoehdotusta laatiessaan komitea eräin pienin poikkeuksin oli noudattanut raittiusvalistuslautakunnan avustuksenanojista antamassaan lausunnona tekemää ehdotusta, jossa yleensä oli seurattu edellisten vuosien menettelyä.

¹⁾ Khs 11 p. lokak. 2 323 §. — ²⁾ S:n 6 p. marrask. 2 559 §. — ³⁾ S:n 13 p. marrask. 2 616 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. lokak. 2 522 § sekä khn jsto 5 p. marrask. 6 131 §, 12 p. marrask. 6 139 § ja 26 p. marrask. 6 184 §. — ⁵⁾ Khs 13 p. helmik. 471 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 126.

Hyväksyen komitean ehdotuksen sellaisenaan kaupunginhallitus päätti¹⁾ myöntää seuraaville yhdistyksille ja laitoksille alla mainitut rahamäärät:

	Mk
Helsingin raittiusyhdistysten keskus toimikunnalle	124 000
Helsingin sosialidemokraattiselle raittiuspiirijärjestölle	110 000
Raittiusyhdistys Kilvelle	63 000
Raittiusyhdistys Koitolle	63 000
Sosialidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Riennolle	49 000
Helsingin raittiusseuralle	34 000
Lasten raittiusosastolle Nousevalle voimalle	34 000
Helsingfors nykterhetsvänner yhdistykselle	31 000
Suomen kansan demokraattisen liiton Helsingin kunnallisjärjestölle	30 000
Raittiusosasto Tovereille	20 000
Raittiusyhdistys Imatralle	19 000
Ylioppilaiden raittiusyhdistykselle	19 000
Sininauhaliiton raittiuskodille	18 000
Balder loosille	15 000
Helsingin raittiuspiiritoimikunnalle	15 000
Alli Tryggs minne loosille	12 000
Vallilan Päivän nuorille	12 000
Haagan Päivän nuorille	12 000
Akateemiselle raittiusseuralle	10 000
Oulunkylän raittiusseuralle	10 000
Vallilan sosialidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Tähkälle	10 000
Suomen rautatieläisten raittiusyhdistyksen Helsingin piirille	8 000
Tapanilan Päivän nuorille	8 000
Helsingin suomalaisen normaalityöryhmän raittiusyhdistykselle Kipinälle	7 000
Tyttönormaalityöryhmän raittiusyhdistykselle	7 000
Helsingin satamamiehet yhdistykselle	6 000
Raittiusosastolle RET	4 000
FSGU-avdelningen Globen raittiusosastolle	4 000
Kuuromykkäin raittiusseuralle Surdille	3 000
Helsingin raittiit automiehet yhdistykselle	3 000
Kallion yhteiskoulun raittiusseuralle	2 000
	<u>762 000</u>

Edelleen päätettiin, että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen asetettava sellaiseen valvontaan, joka määrätään kaupunginvaltuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskeissa säännöissä siten, että avustuksensaajain oli helmikuun kuluessa v. 1948 annettava raittiusvalistuslautakunnalle selostus toiminnastaan ja myönnettyjen avustusten käytöstä sekä raittiusvalistuslautakunnan kaupunginhallitukselle selostus valvontatyöstään.

Raittiusvalistuslautakunnan jätettyä selostuksen v:n 1946 raittiusmäärärahaista avustuksia saaneiden raittiusjärjestöjen avustusten käytöstä kaupunginhallitus päätti²⁾ hyväksyä esitetyt tililykset ja samalla kehoittaa raittiusvalistuslautakuntaa huomauttamaan avustuksensaajille, että raittiusuudelle varten myönnettyt avustukset on käytettävä yksinomaan raittiusuudelle kaupungin alueella ja ettei avustuksia saa käyttää toimihenkilöiden palkkaamiseen. Edelleen kaupunginhallitus päätti oikeuttaa Helsingin raittiit automiehet yhdistyksen, Kallion yhteiskoulun raittiusseuran ja Poikakerhon Sinihaukat, jotka eivät olleet käyttäneet saamiaan avustuksia v. 1946, käyttämään ne kertomusvuonna.

Raittiusyhdistys Koiton avustaminen. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin³⁾ Raittiusyhdistys Koitolle 8 000 mk:n suuruinen avustus Lammassaaren siivouksesta ja järjestyksen ylläpidosta aiheutuvien kustannusten peittämiseen.

¹⁾ Khs 26 p. kesäk. 1 627 §. — ²⁾ S:n 6 p. maalisk. 644 §. — ³⁾ Khn jsto 9 p. huhtik. 5 463 §.

8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Kansakoulunopettajain lakko. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ hyväksyä suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan puoltaman menettelyn, jonka mukaan vakinaisille opettajille ja vuosisijaisille sekä kaikille niille sairaslomaisijaisille ym. ylimääräisille opettajille, jotka on otettu toimiinsa kuukaudeksi tai sitä pitemmäksi ajaksi, suoritetaan täysi palkka myös lakkopäiviltä, jotka on luettu lomapäiviksi, mutta että kuukautta lyhemmäksi ajaksi toimiinsa otetuille opettajille ei makseta palkkaa lakkopäiviltä.

Viransijaisten kansakoulunopettajien palkkojen laskemisperusteiden tulkinta. Kaupunginhallitus päätti²⁾ ilmoittaa suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnille, että kysymys palkanmaksusta loma-ajalta vuosisijaisille ja muille ylimääräisille opettajille, joille myönnetään virkavapautta yksityisasiain hoitoa varten, on kussakin tapauksessa erikseen alistettava palkkalautakunnan päätettäväksi.

Kansakoulujen vahtimestareille ja siivoojille suoritettavat korvaukset. Kaupunginhallitus hyväksyi³⁾ suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ehdotuksen kansakoulujen vahtimestareille ja siivoojille kouluilla klo 18 jälkeen arki-iltoina tai pyhäpäivinä tapahtuvasta toiminnasta suoritettavien korvausten korottamisesta ja määräsi korotukset astuviksi voimaan kertomusvuoden syyskuun 1 p:stä lukien.

Ikäkorotuksia vastaavien palkankorotusten myöntämistä vuosisijaisina toimiville kansakoulunopettajille koskevasta suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esityksestä päätettiin⁴⁾ pyytää palkkalautakunnan lausuntoa.

Puhevikaisten opettajanviran perustaminen. Myöntyen suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esitykseen kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että suomenkielisiin kansakouluihin saadaan perustaa lukuvuodeksi 1947/48 aikaisemman vakinaisen puhevikaisten opettajanviran lisäksi väliaikainen toinen puhevikaisten opettajanvirka 24 tunnin opetusvelvollisuusin ja 28 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin.

Suomenkielisten kansakoulujen siivoojain palkkauksen järjestely. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esitys, jonka mukaan väliaikaisten ja ylimääräisten siivoojain palkkaukseen nähden sovelletaan samaa menettelyä kuin vakinaisiin siivoojiin nähden, hyväksyttiin⁶⁾.

Ruotsinkielisten kansakoulujen vuosisijaisten opettajien palkkaaminen. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta päätettiin⁷⁾ oikeuttaa käyttämään ruotsinkielisten kansakoulujen sääntöpalkkaisten virkain määrärahaa niiden 31 opettajan palkkaukseen, joiden opettajien virat johtokunta oli päättänyt julistaa haettaviksi ja aikunut täyttää yhden vuoden koeajalla elokuun 1 p:stä 1947 lukien.

Opintomatkoja ja kurssitoimintaa varten myönnetty edut. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oikeutettiin suorittamaan täydet palkkaedut opettaja S. Vireelle⁸⁾ Yhdysvaltoihin ja Kanadaan maaliskuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n välisenä aikana tehtävää raittius- ja nuorisotoimintaa käsittelevää esitelmämatkaa varten myönnetyn virkavapauden ajalta sekä opettaja H. S. Tynellille⁹⁾ opetuksen seuraamista varten Tukholman kansakouluissa tammikuun 15 p:n ja 26 p:n väliseksi ajaksi myönnetyn virkavapauden ajalta, molemmille ehdoin, että matkalta palattuaan esittivät kirjallisen matkakertomuksen ja pysyivät vähintään vuoden kaupungin palveluksessa uhalla, että heidän muutoin oli maksettava nauttimansa palkkaedut takaisin.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oikeutettiin¹⁰⁾ suorittamaan suomenkielisten kansakoulujen tilapäisen työvoiman määrärahasta veistokalustonhoitajille M. Jaloselle ja V. Mäkelälle kumpaisellekin 500 mk heidän osallistumisestaan ammattienedistämislaitoksen puutyökoneiden hoitoa opastaviin kursseihin aiheutuneiden kurssimaksujen korvaamiseen.

Suomenkielisten kansakoulujen taloudenhoitajan ennakkovarain enimmäismäärä päätettiin¹¹⁾ korottaa 50 000 mk:aan.

¹⁾ Khs 30 p. jouluk. 3 012 §. — ²⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 431 §. — ³⁾ S:n 12 p. kesäk. 1 510 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 125. — ⁴⁾ Khs 9 p. tammik. 69 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. elok. 1 933 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. maalisk. 831 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. helmik. 552 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. tammik. 306 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. tammik. 307 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 25 p. kesäk. 5 717 §. — ¹¹⁾ Khs 2 p. tammik. 37 §.

Kansakoulunoppilaiden terveydenhoito. Avoinna olevat koululääkäreiden virat, joita olivat hoitaneet niiden entiset, eläkkeellä olevat haltijat ¹⁾, täytettiin ²⁾ vakinaisesti.

Koulupsykologille päätettiin ³⁾ sallia palkata apulainen kahden kuukauden ajaksi älykkyystutkimuksen toimeenpanoa varten kansakoulunoppilaiden keskuudessa.

Liitosalueen kansakoulunoppilaiden kuljettamiseen röntgentarkastusta varten tuberkuloosihuoltotoimistoon myönnettiin ⁴⁾ 27 834 mk terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Apukouluista päässeiden oppilaiden myöhemmät vaiheet. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁵⁾ 42 000 mk apukouluista v. 1903–39 päässeiden oppilaiden myöhempien vaiheiden selvittämistyön jatkamiseen.

Kouluateriat Kulosaaren koulussa. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli anonut, että Kulosaaren koulussa, joka kuului kokonaisuudessaan kaupungin hallintaan, saataisiin jo nyt jalkaa ilmaiset kouluateriat II ja III luokkien oppilaille, vaikka näillä luokilla vielä jatkainkin valmistavan koulun kurssin mukaan. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ suostua esitykseen.

Kansakouluhuoneistot. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁷⁾ kehoittaa laadittamaan pääpiirustukset kustannusarvioineen Annankadun kansakoulutalon muutos- ja lisärakennusta varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa rakennustoimistoa kiireellisesti valmistuttamaan Käpylän kansakoulutalon lisärakennuksen pääpiirustukset.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää ennakkona kaupunginkassasta 514 000 mk Puotinkylän kartanon osittaista kunnostamista varten kansakoulutarkoituksiin sekä kehoittaa kiinteistölautakuntaa sopimaan Retkeilymajajärjestön kanssa, jolle mainittu rakennus oli vuokrattu kertomusvuoden lokakuun loppuun saakka, vuokrasopimukseen tämän johdosta tehtävistä muutoksista.

Lapinlahden vanhan kansakoulutalon eräiden korjaustöiden suorittamisesta johtuneiden kustannusten peittämiseen myönnettiin ¹⁰⁾ 52 087: 30 mk v:n 1946 talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ myöntää Oulunkylän suomenkielisen kansakoulun rakennuksen läheisyydessä olevan palokaiwon kunnostamista ja uuden imujohdon rakentamista varten koulun nykyiseen pumpulaitteeseen vesijohtolaitoksen käytettäväksi 250 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan. Samasta määrärahasta myönnettiin lisäksi vesijohtolaitokselle 12 000 mk mainitun koulun vedensaannin turvaamista tarkoittavien tutkimusten suorittamisesta ja palokaiwon puhdistamisesta aiheutuneiden kustannusten peittämiseen.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ myöntää näyttämön ja laululavan rakentamista varten Kallion kansakoulun ylempään voimistelusaliiin 264 000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan. Jo töihin ryhdyttäessä oli kuitenkin havaittu, että rakennustoimiston laatima suunnitelma näyttämön rakentamisesta ja siihen liittyvä kustannusarvio olivat puolinaisia ja työt tulisivat vaatimaan huomattavia lisäkustannuksia. Niiden nyttemmin tultua melkein loppuunsuoritetuiksi todettiin, että kustannukset ylittivät 404 000 mk:lla kaupunginhallituksen myöntämän määrän. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ tällöin myöntää yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 404 000 mk:n suuruisen lisämäärärahan mainitun näyttämön rakentamista varten sekä huomauttaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle ja yleisten töiden lautakunnalle, että lisämääräraha olisi ollut pyydettyä jo työn alkuvaiheessa, tai ainakin heti, kun myönnetyn määrärahan riittämättömyys oli todettu.

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin, niitä ylittäen, lisäksi Aleksis Kiven kansakoulun veistohuoneissa suoritettaviin muutostöihin 40 000 mk ¹⁴⁾, Lapinlahden vanhan kansakoulun metallityöpajan kunnostamiseen 30 000 mk ¹⁵⁾, Lapinlahden uudessa kansakoulutalossa suoritettaviin muutostöihin

¹⁾ Khs 9 p. tammik. 113 §. — ²⁾ S:n 6 p. helmik. 404 §, 10 p. huhtik. 907 § ja 17 p. huhtik. 1 002 §. — ³⁾ S:n 13 p. maalisk. 733 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 055 § ja 12 p. kesäk. 1 514 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 053 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. tammik. 305 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. huhtik. 908 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 1 252 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. toukok. 1 127 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. helmik. 549 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. elok. 1 932 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. elok. 1 845 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. jouluk. 3 014 §. — ¹⁴⁾ S:n 28 p. elok. 1 999 §. — ¹⁵⁾ S:n 11 p. syysk. 2 083 §.

531 000 mk ¹⁾, Tehtaankadun kansakoulun tontin siistimiseen 131 000 mk ²⁾, Suomenlinnan kansakoulutalon lämmityslaitteiden uusimiseen 125 000 mk ³⁾, Malmin pohjoisen kansakoulun talonmies-vahtimestarin asuntokysymyksen järjestämiseen 350 000 mk ⁴⁾ ja samasta kansakoulusta poistettavan hellan siirtämiseen Malmin lastenkodin keittiöön 10 000 mk ⁵⁾, Pitäjänmäen suomenkielisen kansakoulutalon muutos- ja korjaustöihin 5 973 mk ⁶⁾ sekä Tapanilan kansakoulun korjaustöihin 3 767: 40 mk ⁷⁾.

Varkautapausten välttämistä silmällä pitäen kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan järjestämään Aleksis Kiven kansakouluun sähköhälytyslaitteet sekä suorittamaan siitä aiheutuvat menot suomenkielisten kansakoulujen määrärahasta Yleisten laitteiden kunnossapito.

Kouluhallituksen pyydettyä, että Lapinlahden kansakoulun huonetiloja saataisiin käyttää väliaikaisen opettajakorkeakoulun tarkoituksiin sellaisina aikoina, jotka eivät haitanneet koulutyötä, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ ilmoittaa kouluhallitukselle periaatteessa hyväksyvänsä ehdotetun järjestelyn sekä määrätä kansakoulujen taloudenhoitajan P. B. J. Railon ja Lapinlahden kansakoulun johtajan S. T. Rekolan neuvottelemaan kouluhallituksen kanssa tehtävästä sopimuksesta. Neuvotteluissa oli sittemmin tultu siihen tulokseen, että vuokrakorvauksena olisi suoritettava 8 880 mk kuukaudessa, minkä lisäksi opettajakorkeakoulu suorittaisi koulun vahtimestarille ja siivoojille lisätyöstä ja ylityöstä maksettavat korvaukset. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ hyväksyä mainitut maksuperusteet.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa päätettiin ¹¹⁾ kehoittaa luovuttamaan Marian sairaalan kesälomasijaisten majoitusta varten neljä tarkoitukseen sopivaa luokkahuonetta Lapinlahden vanhasta kansakoulutalosta kertomusvuoden kesän ajaksi elokuun puoliväliin saakka.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, ettei Suomen katoliselta kirkolta ole perittävä vuokraa sille amerikkalaisten lahjatavarain jakelua varten luovutetusta Ratakadun kansakoulusta.

Suomen suurkisojen päätoimikunnan anottua, ettei Lapinlahden kansakoulun voimistelusalua luovutettaisi kansanhuoltolautakunnan käyttöön korttijakelua varten, vaan että se edelleenkin pysytettäisiin voimisteluseurojen käytössä, kaupunginhallitus päätti ¹³⁾, ettei mainittua voimistelusalua luovuteta kansanhuoltolautakunnan käyttöön.

Kaupunginhallituksen valitettua majoituslautakunnan päätöksestä, joka koski Lapinlahden vanhalle kansakoulutalolle sotilasmajoituksesta aiheutuneita vahinkoja, Uudenmaan lääninhallitus ja korkein hallinto-oikeus olivat vahvistaneet majoituslautakunnan päätöksen, mikä merkittiin ¹⁴⁾ tiedoksi.

Tiemaksujen suorittaminen. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin ¹⁵⁾ myöntää suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan käytettäväksi 4 475 mk Pukinmäen tienhoitokunnan suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalta v:ltä 1946 ja 1947 velkomien tiemaksujen suorittamiseen.

Viljelyspalstojen vuokraaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾ hyväksyä suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan päätökset viljelyspalstain vuokraamisesta kansakoulujen henkilökunnalle, mutta kehoittaa suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaa soveltamaan viljelyspalstoja luovuttaessaan kiinteistötoimiston käyttämää vuokramaksua 50 mk aarilta.

Nuoren ahertajan päiväkirja. Merkittiin ¹⁷⁾ tiedoksi kouluhallituksen kiertokirje, jossa kansakouluja kehoitettiin hankkimaan oppilaiden ja koulunkäyneiden vapaa-ajanharrastusten tukemiseksi kouluhallituksen hyväksymiä Nuoren ahertajan päiväkirja 1947 nimiä ohjekirjasia sekä suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoitus päätöksestään, että mainittua kirjasta on tilattava vain silloin kun oppilaissa havaitaan innostusta talkootoimintaan.

Siveysopin opetus kansakouluissa. Suomen kansan demokraattisen liiton Helsingin kunnallisyhdistys oli, huomauttaen, että liitosalueella asui joukko kirkosta eronneita henkilöitä, joiden lapset siitä huolimatta joutuivat olemaan kouluissa jatkuvasti uskonto-

¹⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 573 § ja 3 p. heinäk. 1 683 §. — ²⁾ S:n 2 p. tammik. 46 §. — ³⁾ S:n 12 p. kesäk. 1 508 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 692 §. — ⁵⁾ Khn jsto 23 p. huhtik. 5 493 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. jouluk. 6 308 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. jouluk. 6 309 §. — ⁸⁾ Khs 27 p. maalisk. 837 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 626 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. lokak. 2 440 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 050 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. toukok. 1 122 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. helmik. 380 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. maalisk. 838 §. — ¹⁵⁾ S:n 28 p. elok. 1 992 §. — ¹⁶⁾ S:n 10 p. huhtik. 913 § ja 14 p. toukok. 1 242 §. — ¹⁷⁾ S:n 13 p. maalisk. 735 §.

tunneilla, esittänyt, että näille oppilaille järjestettäisiin uskonnonopetuksen sijasta siveysopin opetusta. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli antamassaan lausunnossa ilmoittanut, että kansakoulun järjestysmuodosta annetun asetuksen 3 §:n mukaan on kirkosta eronneiden vanhempien lapset vapautettu uskonnonopetuksesta, milloin asianomaiselle johtokunnalle on tehty asetuksen mukainen esitys, sekä saman asetuksen nojalla velvoitettu osallistumaan koulun toimesta annettavaan uskonnonhistorian ja siveysopin opetukseen, jota suomenkielisten kansakoulujen oppilaille on annettu Kallion kansakoulussa, ja johon myös liitosalueella asuvat oppilaat ovat osallistuneet. Lisäksi johtokunta ilmoitti päättäneensä järjestää kertomusvuoden syyslukukauden alusta lukien mainitunlaista opetusta myös Malmin kansakoulussa, mikäli sitä haluavia oppilaita ilmaantui vähintään viisi. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta ilmoitti puolestaan, että niiden tarkastaja oli kiinnittänyt opettajakunnan huomiota edellä mainitun asetuksen säännöksiin. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ saattaa yllä mainitut lausunnot Suomen demokraattisen liiton Helsingin kunnallisjärjestön tietoon.

Haagan kansakoulun kirjasto. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ siirtää Haagan kansakoulun lainakirjaston kaupunginkirjaston Haagan haarakirjaston omaisuudeksi, jolloin kirjasto oli poistettava Haagan kansakoulun kalustoluettelosta.

Raittiustyö kansakouluissa. Kaupunginhallituksen käyttövaroista raittiustyön tukemiseen myönnettiin 75 000 mk ³⁾ suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle ja 25 000 mk ⁴⁾ ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnalle käytettäväksi raittiustyön tukemiseen kansakouluissa.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että kansakoulunoppilaiden raittiuskilpakirjoitusten kurssikirjaset saadaan kertomusvuonna hankkia opetusvälineiden hankkimista varten myönnetyllä määrärahalta.

Koulukasvitarhat. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnat oikeutettiin ⁶⁾ korottamaan koulukasvitarhojen opettajien palkkiot 7 000 mk:aan kuukaudelta.

Kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ⁷⁾ 35 000 mk Kumpulan koulupuutarhan kalustovajan korjaamista varten.

Jäihin hukkumisvaaran ehkäiseminen. Tapaturmantorjuntayhdistyksen kirjelmän johdosta, jossa kaupunginhallitusta kehoitettiin ryhtymään toimenpiteisiin jäihin hukkumisvaaran ehkäisemiseksi kaupungin rannoilla, satamalautakunta oli antamassaan lausunnossa selostanut niitä toimenpiteitä, joihin asiassa jo oli ryhdytty sekä huomauttanut, että niitä toimenpiteitä joihin läheteissä oli ehdotettu ryhdyttäväksi, oli jo kokeiltu, mutta ne eivät olleet johtaneet toivottuun tulokseen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tällöin, ettei asia antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kansakoulujen johtokuntia kehoitettiin satamalautakunnan ehdotuksen mukaisesti antamaan asianomaisten kansakoulujen johtajien tehtäväksi usein toistaa koulujen oppilaille varoituksen heikoille jälle menemisen vaaroista.

Kansakoulujen valtionapu. Kaupungin kansakoululaitokselle myönnettiin ⁹⁾ v:lta 1946 valtionapua yhteensä 8 327 000 mk.

Kaupunginhallituksen asiamiesosastolle annettiin ¹⁰⁾ tehtäväksi hakea valtionapua kansakoululaitokselle v:lta 1947.

Kaupungille myönnettiin ¹¹⁾ valtionapua siirtoväkeen kuuluvien oppilaiden koulutuskustannuksiin v:lta 1945 228 872 mk.

Kaupunginlakimiestä kehoitettiin ¹²⁾ tekemään kouluhallitukselle anomus korvauksen myöntämisestä siirtoväkeen kuuluneiden oppilaiden koulutuskustannuksista v:lta 1946 ja lähettämään anomus kouluhallitukselle kansakoulujen tarkastajaneuvoston kautta.

Korvausanomukset. Suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa päätettiin ¹³⁾ kehoittaa maksamaan Lapinlahden kansakoulun luonnontiedesalissa kemiallisten kokeiden yhteydessä tapahtuneessa räjähdyksessä loukkaantuneen kansakoulunoppilaan P. Haverisen sairaala- ym. suoranaiset kulut tarverahoistaan.

¹⁾ Khs 13 p. maalisk. 732 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 2 734 §. — ³⁾ S:n 10 p. huhtik. 911 § ja 2 p. lokak. 2 252 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. jouluk. 2 815 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 1 251 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. toukok. 1 378 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. tammik. 102 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. huhtik. 858 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. helmik. 406 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 889 §. — ¹¹⁾ S:n 13 p. maalisk. 736 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. lokak. 2 524 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. maalisk. 729 §.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin¹⁾ myöntää veistokalustonhoitaja E. Valtoselle 8 000 mk korvauksena häneltä Munkkiniemen kansakoulutalosta varastetusta polkupyörästä.

Kansakouluissa tapahtuneet murtovarkaudet. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta päätettiin²⁾ oikeuttaa tarvittaessa suorittamaan tarverahoistaan enintään 20 000 mk:n palkkio sille tai niille henkilöille, jotka antavat sellaisia tietoja, että ne johtavat Aleksis Kiven kansakoulusta helmikuun 19 p:n ja 20 p:n välisenä yönä varastettujen kirjoituskoneiden takaisin saamiseen tai rikollisten kiinni joutumiseen.

Merkittiin³⁾ tiedoksi suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoitus, että Haagan kansakouluun oli murtauduttu elokuun 12 p:n ja 13 p:n välisenä yönä ja anastettu omaisuutta yhteensä 2 350 mk:n arvosta.

Merkittiin⁴⁾ tiedoksi suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoitus Vallilan kansakoulun oppilasruokalaan huhtikuun 23 p:n vastaisena yönä tehdystä murrosta, jolloin sieltä oli anastettu liinavaatteita 17 970 mk:n arvosta.

Oppikoululaisten hampaidenhoito. Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton satakymmivaliokunnan anottua, että kaupunki ottaisi huolehtiakseen oppikoululaisten hampaidenhoidosta, jota liitto omilla varoillaan oli ylläpitänyt v:n 1946 kevätlukukauden alusta, kaupunginhallitus päätti⁵⁾ anojalle ilmoittaa, ettei kaupunki tässä vaiheessa voinut ottaa mainittua toimintaa hoitaakseen.

Työväenopistot. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ oikeuttaa suomenkielisen työväenopiston johtokunnan kertomusvuoden aikana käyttämään puolustusvoimien tarpeisiin luovutetuista työväenopiston kirjoituskoneista saadun 17 400 mk:n suuruisen korvaussumman korkoineen kaitafilmikoneen tai muun tarvittavan kaluston hankintaan.

Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ alistaa tutkittavakseen ja samalla hyväksyä suomenkielisen työväenopiston johtokunnan päätökset, jotka koskivat työväenopistotalon huoneistojen luovuttamista Koulumatkailutoimisto oy:lle käytettäväksi majoitustarkoituksiin. Suomen suurkisojen aikana sekä työväenopistotalon 8 luokkahuoneen ja salin luovuttamista Suomen nuorisjärjestöjen edustajistolle valtakunnallisten nuorison kulttuuripäivien yhteydessä pidettävien kulttuurikilpailujen karsintojen suorittamiseen.

Suomenkielisen työväenopiston talossa suoritettujen muutostöiden kustannusten peittämiseen päätettiin myöntää 66 107: 40 mk⁸⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen, sekä erinäisiin korjaustöihin samasta määrärahasta 58 000 mk⁹⁾.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin¹⁰⁾ myöntää työväenopiston oppilaalle I. Bergille 27 000 mk korvauksena häneltä työväenopiston vaatenaulakosta varastetusta turkistaan.

Alistettuaan tutkittavakseen ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan päätöksen, jonka mukaan johtokunta oli osoittanut tarverahoistaan 1 500 mk opiston keskustelukerhon 20-vuotisjuhlan ja sen yhteydessä järjestetyn näyttelyn kustannusten peittämiseen, kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ myöntää yllä mainittua tarkoitusta varten 1 500 mk yleisistä käyttövaroistaan.

Yleinen ammattikoulu. Sen johdosta, että yleisen oppivelvollisuuden täyttämistä oli tehostettu muuttamalla kansakoulu 8-vuotiseksi päiväkouluksi, oli yleisen ammattikoulun oppilasmäärä niillä luokilla, joilla oppivelvollisuutta oli aikaisemmin voitu suorittaa, siinä määrin vähentynyt, että opetussuunnitelman muuttaminen oli välttämätön. Kaupunginhallituksen tehtyä¹²⁾ ammattiopetuslaitosten johtokunnan esityksestä kauppa- ja teollisuusministeriölle tätä tarkoittavan esityksen, ministeriö oli sittemmin elokuun 26 p:nä hyväksynyt yleisen ammattikoulun opetussuunnitelman muuttamisen, mikä merkittiin¹³⁾ tiedoksi.

Kirjapainokoulu. Merkittiin¹⁴⁾ tiedoksi valtioneuvoston marraskuun 27 p:nä myöntyneen kaupunginvaltuuston anomukseen¹⁵⁾ saada perustaa kirjapainokouluun litograafiosasto.

¹⁾ Khs 25 p. syysk. 2 201 §. — ²⁾ S:n 20 p. helmik. 561 §. — ³⁾ S:n 25 p. syysk. 2 200 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. toukok. 1 250 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 252 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. tammik. 112 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. maalisk. 798 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 949 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. huhtik. 1 000 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 690 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. maalisk. 798 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. toukok. 1 380 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. syysk. 2 076 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 126. — ¹⁴⁾ Khs 30 p. jouluk. 3 010 §. — ¹⁵⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 25 ja 63.

Ammattiopetuslaitosten johtokunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti ¹⁾ suostua siihen, että kirjapainokoulussa järjestetään syksyllä 1947 4-viikkoinen kurssi maaseutulaissille latoja- ja painajaoppilaille ehdoin, että kurssien järjestämisestä ei aiheudu kaupungille mitään suoranaisia kustannuksia.

Valtioneuvoston kirjapainolle päätettiin ²⁾ marraskuun aikana luovuttaa kirjapainokoulun luokkahuone iltaisin klo 19—21 ehdoin, että sähkövirran kulutus korvattiin ja että koulun vahtimestarille suoritettiin korvaus siivouksesta ja päivystyksestä.

Valmistava poikien ammattikoulu. Valmistavassa poikien ammattikoulussa, jossa käytännöllisen työn opetus tapahtui siten, että oppilaat työskentelivät vuoronperään eri työpajoissa ammattitaitoisten työmestarien alaisina, olivat metalliosaston oppilaat kiertäneet osaston kaikissa työpajoissa molempina kouluvuosinaan, mistä oli ollut seurauksena, että viipyminen kullakin osastolla oli jäänyt kovin lyhytaikaiseksi. Lisäksi olivat oppilaat jo ensimmäisellä luokalla joutuneet radiotyöpajaan, ennen kuin heille oli ennätetty opettaa edes sähköopin alkeitakaan. Näiden epäkohtien poistamista silmällä pitäen ammattiopetuslaitosten johtokunta oli ehdottanut, että oppilaiden kiertäminen ensimmäisellä luokalla rajoitettaisiin 32 päivään takopajassa, 32 päivään sähköpajassa, 63 päivään viilaamossa ja 63 päivään levypajassa, jolloin heille vastaavina aikoina opetettaisiin saman työn tietopuolista ammattioppia, että toisella luokalla valittaisiin kuuden luokan oppilaita kaksi sähköluokkaa, joiden oppilaat työskentelisivät sähkökonepajassa 95 päivää ja radiopajassa 95 päivää, jäljellä olevien oppilaiden muodostaessa 4 metallityöluokkaa, jotka työskentelisivät valimossa 48 päivää, pajassa 47 päivää ja konepajassa 95 päivää sekä että ruotsinkielisen sekaluokan metallityöoppilaat jaettaisiin sähkö- ja konepajan kesken samassa suhteessa. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ puolestaan hyväksyä esityksen ja pyytää sille kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistusta. Sittemmin merkittiin ⁴⁾ tiedoksi kauppa- ja teollisuusministeriön elokuun 7 p:nä hyväksyneen edellä esitetyt opetusohjelmien muutokset otettaviksi kokeeksi käytäntöön lukuvuonna 1947/48 sekä määränneen, että muutosten lopullista vahvistamista varten oli valmistavan poikien ammattikoulun rehtorin annettava kirjallinen selvitys tästä uudesta järjestelmästä saaduista kokemuksista.

Valmistavan poikien ammattikoulun sisustamisesta Fredrikinkadun 54:ään johtuvien, v. 1946 suoritettujen töiden kustannusten peittämiseen myönnettiin ⁵⁾ 924 391: 30 mk v:n 1946 talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen.

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ⁶⁾, niitä ylittäen 50 470 mk valmistavan poikien ammattikoulun kaasujohtojen korjausta varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, ettei autonasantajakoulun järjestämiä viilaajain kurseja varten luovutetusta ⁸⁾ valmistavan poikain ammattikoulun työpajasta veloiteta v:ltä 1945 mitään vuokraa.

Valmistava tyttöjen ammattikoulu. Valmistavaan tyttöjen ammattikouluun päätettiin ⁹⁾ sallia palkata tilapäinen opettaja.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin ¹⁰⁾ myöntää opettaja K. L. M. Tudeerille 1 000 mk Työtehoseuran järjestämien kotitalouden työteho-kurssien kurssimaksun suorittamiseen.

Helsingin Marttayhdistys oikeutettiin ¹¹⁾ käyttämään eräitä valmistavan tyttöjen ammattikoulun luokkahuoneita kurssitoimintaansa varten tavanmukaisin ehdoin.

Ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettiin ¹²⁾ myymään valmistavan tyttöjen ammattikoulun pesulassa oleva pesukone.

Merkittiin ¹³⁾ tiedoksi ammattiopetuslaitosten johtokunnan ilmoitus valmistavassa tyttöjen ammattikoulussa tapahtuneesta turkin katoamisesta.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin ¹⁴⁾ myöntää 1 500 mk korvauksena valmistavan tyttöjen ammattikoulun oppilaalle B. Erikssonille häneltä koulun käytävästä varastetusta päällystakista.

¹⁾ Khs 12 p. kesäk. 1 505 §. — ²⁾ Khn jsto 5 p. marrask. 6 125 §. — ³⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 768 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. elok. 1 865 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. helmik. 550 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. jouluk. 3 009 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. maalisk. 640 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 223. — ⁹⁾ Khs 18 p. syysk. 2 144 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. lokak. 2 532 §. — ¹¹⁾ S:n 6 p. maalisk. 643 § ja khn jsto 1 p. lokak. 5 971 §. — ¹²⁾ Khn jsto 27 p. elok. 5 867 §. — ¹³⁾ Khs 10 p. huhtik. 915 §. — ¹⁴⁾ S:n 30 p. lokak. 2 536 §.

Ammattikoulutaloon järjestettävä majoitus. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ luovuttaa Koulumatkailutoimisto oy:lle Suomen suurkisojen majoitustarkoituksiin käytettäväksi valmistavan tyttöjen ammattikoulun IV kerroksen ja valmistavan poikien ammattikoulun huoneet n:o 3, 4, 7—12 ja 16 ehdoin, että toimisto vastasi siivous-, valaistus- ym. kustannuksista sekä mahdollisista vahingoista.

Ammattikoulutalon huoneet n:o 3, 4, 7—12 ja 16 päätettiin ²⁾ sallia luovuttaa kesäkuun 16 p:n ja 21 p:n väliseksi ajaksi Suomen luterilaiselle evankeliumiyhdistykselle majoitustarkoituksiin ehdoin, että yhdistys korvasi siivous-, valaistus- ym. kustannukset sekä vastasi mahdollisista vahingoista.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että ammattikouluille annettavien avustusten myöntämisen ehdoksi on asetettava, että kaupungilla on oikeus tarkkailla avustusten käyttöä, minkä ohessa tarkkailun suorittaminen annettiin ammattiopetuslaitosten tarkastajien tehtäväksi.

Verhoilija-ammattikoulu. Verhoilija-ammattikoulun johtokunnan anottua, että kaupunki ottaisi haltuunsa verhoilija-ammattikoulun, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että asia siirretään ammattiopetuslaitoskomitean käsiteltäväksi ammattiopetuslaitosten laajentamiskysymyksen yhteydessä.

Malmin kaupallinen keskikoulu. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa rahatoimistoa suorittamaan Malmin kaupalliselle keskikoululle sen avustamiseksi talousarvioon merkitystä määrärahasta 100 000 mk kevätlukukaudella aiheutuneiden menojen avustamiseen.

Stipendivarojen käyttö. R. Heimbergerin palkintorahaston ja K. H. Renlundin stipendija palkintorahaston korkovaroista myönnettiin ⁶⁾ kertomusvuonna suomenkieliselle työväenopistolle 2 175 mk, ruotsinkieliselle työväenopistolle 555 mk, yleiselle ammattikoululle 1 377 mk, kirjapainokoululle 830 mk ja taideteollisuuskeskuskoululle 1 357 mk.

Kotitalouslautakunta. Kotitalouslautakunta oli anonut saada ylittää siivousmäärärahaansa 35 000 mk, mikä lisämeno oli aiheutunut liitosalueella harjoitetun kurssitoiminnan johdosta kansakoulujen vaihtimestareille ja siivoojille suoritetuista palkkioista. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ suostua anomukseen, mutta huomauttaa lautakunnalle, ettei sillä olisi ollut oikeutta ryhtyä liitosalueella harjoitettuun kurssitoimintaan pyytämättä kaupunginhallitukselta lupaa määrärahan ylittämiseen.

Kotitalouslautakunnan esitettyä, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin huoneiston varaamiseksi Taka-Töölöstä lautakunnan neljättä opetuskeittiötä varten sekä muutoinkin ottaisi huomioon lautakunnan tarpeet lisätilain saamiseksi kurssi- ja kerhotoimintaa sekä neuvontaa varten, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, ettei asia, mikäli se koski Taka-Töölöstä hankittavaa huoneistoa, tässä vaiheessa antanut aihetta toimenpiteisiin, mutta päätti kehoittaa kiinteistölautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa kiinnittämään huomiota kotitalouslautakunnan huoneistotarpeeseen suunnittelu- ja rakennusvaiheessa olevissa sekä vastedes suunniteltavissa kaupungin rakennuksissa.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ alistaa tutkittavikseen ja samalla hyväksyä kotitalouslautakunnan päätökset, joilla Föreningen för upprätthållande av en hushållsskola i Helsingfors niminen yhdistys sekä Samfundet folkhälsan i svenska Finland yhdistys oli oikeutettu käyttämään Fredrikinkadun opetuskeittiötä.

Kotitalouslautakunnan käytössä olevassa osassa työväenopiston taloa suoritettujen sähkötöiden kustannusten peittämiseen myönnettiin ¹⁰⁾ 12 368 mk kaupunginhallituksen v:n 1946 yleisistä käyttövaroista, niitä ylittäen.

Kotitalouskurssien avustaminen. Föreningen för upprätthållande av en hushållsskola i Helsingfors nimiselle yhdistykselle päätettiin ¹¹⁾ myöntää kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 50 000 mk kotitalouskurssien järjestämisen avustamiseen syyslukukaudella 1947.

Lastentarhat. Lastentarhain johtokunta oikeutettiin ¹²⁾ palkkaamaan tilapäinen lastentarhain tarkastajien apulainen.

Liitosalueen lastentarhain lasten terveystarkastukset päätettiin ¹³⁾ v:n 1948 alusta lukien jättää liitosalueen koululääkäriin tehtäväksi ilman eri palkkiota.

¹⁾ Khs 17 p. huhtik. 1 003 §. — ²⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 437 §. — ³⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 757 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. jouluk. 2 816 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. helmik. 553 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. toukok. 1 288 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 977 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. marrask. 2 556 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. tammik. 166 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. tammik. 220 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 528 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 399 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 988 §.

Uusien lastentarhain ja päiväkotien perustamista koskevan lastentarhain johtokunnan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa lastentarhain johtokuntaa laatimaan suunnitelman tarvittavien uudisrakennusten kiireellisyysjärjestyksestä ottaen huomioon erittäin rajoitetut rakentamismahdollisuudet, antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi tutkia mahdollisuuksia saada vuokrata huoneistoja lastentarhoja ja lastenseimiä varten sekä antaa yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi laadittua mallipiirustukset puusta rakennettavaa lastentarharakennusta varten.

Malmin seudun naiset olivat pyytäneet kaupunginhallitusta ryhtymään kiireellisesti toimenpiteisiin päiväkodin perustamiseksi Malmille. Lastentarhain johtokunta oli antamassaan lausunnossa ilmoittanut olevansa tietoinen siitä, että Malmilla ja Tapanilassa kipeästi tarvitaan lastentarhaa ja lastenseimeä ja että talousarviossa on varattu määrärahoja näihin tarkoituksiin, minkä lisäksi johtokunta ja kiinteistötoimiston talo-osasto ovat jatkuvasti yrittäneet saada vuokrahuoneistoja näiltä alueilta lastentarhatarkoituksiin, siinä kuitenkin onnistumatta. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ saattaa lastentarhain johtokunnan selostuksen anojien tietoon.

Kiipeilyvälineiden ja puistokeinun hankkimista varten Leppäsuon lastentarhaan myönnettiin ³⁾ 63 964: 95 mk opetustoimen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Pirkkolan lastentarhassa suoritettavia muutos- ja korjaustöitä varten päätettiin ⁴⁾ myöntää 114 000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Samosta käyttövaroista päätettiin ⁵⁾ myöntää 120 000 mk Sammatintien 6—8:ssa sijaitsevien Sirkkulan lastentarhan ja Vallilan lastenseimen huoneistojen lämpöpattereiden lämpöpinnan suurentamiseen n. 25 m²:llä ehdoin, että kiinteistön omistaja suostuu kyseiseen toimenpiteeseen.

Helsingin työvalmiusnaiset yhdistyksen anomukseen myöntyen kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ oikeuttaa yhdistyksen käyttämään Bertha-Maria hemmet nimisen lastentarhan huoneistoa pikkulasten huoltoon Suomen suurkisojen aikana ehdoin, että huoneistoa käytetään vain pikkulasten huoltoon ja päivisin kertomusvuoden kesäkuun 29 p:n ja heinäkuun 3 p:n välisenä aikana, että tarkoitukseen käytetään vain lastentarhan päällysvaatehuonetta, alahallia, kahta huonetta ja keittiötä sekä että yhdistys tarkoin valvoo huoneiden käyttöä ja luovuttaa ne hyvässä kunnossa ja tarkoin siivottuina takaisin.

Lastentarhain johtokunta oikeutettiin ⁷⁾ v:n 1948 alusta lukien vuokraamaan Kalliorinteen lastenseimeä ja lastentarhaa varten vaatteiden kuivatushuone 470 mk:n kuukausivuokrasta.

Käpylän kansakoulun huoneistopulaan viitaten koulurakennuskomitea oli ehdottanut, että Käpylän kirjastotalossa sijaitsevaa lastentarhaa varten rakennettaisiin oma rakennus ja että kirjastotalosta täten vapautuneita tiloja saataisiin käyttää kansakouluhuoneistoina. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa yksissä neuvoin lastentarhain johtokunnan kanssa suunnittelemaan puisen talon rakentamista Käpylään lastentarhaa varten. Sitten kun Käpylän kansakoulua varten oli päätetty ⁹⁾ rakentaa lisärakennus kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ katsoa ehdotuksen Käpylän lastentarhan huoneiston väliaikaisesta käyttämisestä kansakoulujen tarpeisiin rauenneeksi.

Lastentarhain johtokunta päätettiin ¹¹⁾ oikeuttaa suorittamaan Mannerheimin lastensuojeluliiton Santahaminan osastolle sen ylläpitämän lastentarhan opettajan palkan korottamista varten 24 760 mk pääluokan Opetustoimi luvun Lastentarhat määrärahasta Tapanilan ja Pakila—Pirkkolan lastentarhat.

Mannerheimin lastensuojeluliiton Santahaminan osaston anottua, että kaupunginhallitus harkitsisi osaston ylläpitämän lastentarhan ottamista kaupungin haltuun v:n 1948 alusta lukien, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, ettei Santahaminan lastentarhaa toistaiseksi oteta kaupungin haltuun.

Puistopaikkojen varaaminen lapsille. Hyväksyen lastentarhain johtokunnan esityksen kaupunginhallitus päätti ¹³⁾, että ammattimaiseen lastenkaitsijatoimintaan ja määrätyn

¹⁾ Khs 13 p. marrask. 2 613 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 64 ja 192. — ²⁾ Khs 11 p. jouluk. 2 853 §. — ³⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 990 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 787 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. toukok. 1 112 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. kesäk. 1 483 §. — ⁷⁾ Khn jsto 3 p. jouluk. 6 217 §. — ⁸⁾ Khs 2 p. tammik. 51 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 61. — ¹⁰⁾ Khs 18 p. jouluk. 2 944 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 587 §. — ¹²⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 708 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. lokak. 2 340 §.

paikan käyttöön kaupungin puistoissa on anottava lupa asianomaiselta valvontaviranomaiselta sekä että nimetyille puistopaikoille pystytetään taulut osoittamaan paikan olevan varatun määräaikoina päivästä jollekin suurelle lapsiryhmälle.

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että kirjastolautakunnan esitys kirjastoapulaisen nimityksen muuttamisesta kirjastoamanuenssiksi otetaan huomioon kaupunginkirjaston uutta johtosäntöä laadittaessa.

Tilapäisen työvoiman määrärahasta palkattujen kaupunginkirjaston viranhaltijain palkat päätettiin ²⁾ korottaa kesäkuun 1 p:stä lukien.

Kaupunginkirjaston kaluston hankintamäärärahaa päätettiin ³⁾ sallia ylittää 160 500 mk Marian sairaalan sairaalakirjaston kaluston hankintaa ja Töölön haarakirjaston järjestyä varten.

Suomi-Neuvostoliitto-seuran Pakilan osaston anottua avustusta kirjojen ja opintovälineiden hankkimiseen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa kaupunginkirjastoa hankkimaan ja lainaamaan mainitulle seuralle sen tarpeelliseksi katsoman kirjallisuuden.

Kirjastolautakunnan ilmoitus Neuvostoliitolle vihamielisen kirjallisuuden luovuttamisesta valtiolliselle poliisille merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista päätettiin ⁶⁾ myöntää yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 16 000 mk Sofiankadun 4:ssä olevan kellaritilan sisustamiseen Neuvostoliitolle vihamieliseksi katsotun kirjallisuuden säilyttämistä varten.

Kaupunginorkesteri. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa musiikkilautakunnan määräämään musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin toimiston aukioloajat.

Kaupunginorkesterin taloudenhoitajan ennakkoarain enimmäismäärä päätettiin ⁸⁾ korottaa 100 000 mk:aan ehdoin, että siihen sisällytettiin ne kannantavarat, jotka kaupunginorkesteri voimassa olevien määräysten mukaan oli oikeutettu kantamaan.

Musiikkilautakunta päätettiin ⁹⁾ oikeuttaa harkintansa mukaan kertomusvuoden aikana luovuttamaan kaupunginorkesteri hyväntekeväisyystilaisuuksiin.

Kaupunginhallituksen tutkittavakseen alistama musiikkilautakunnan päätös, jonka mukaan kaupungintalon juhlasali oli vuokrattu Etelä-suomalaisen osakunnan soittajille ja Suomen teiniliitolle, päätettiin ¹⁰⁾ sallia panna täytäntöön.

Sen johdosta, että opetusministeriö helmikuun 10 p:nä oli hylännyt kaupunginvaltuuston anomuksen valtionavun myöntämisestä kaupunginorkesterin v:n 1946 ylläpitoon, koska anomus oli tehty niin myöhään, että käytettävissä olevat varat oli jo käytetty loppuun, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ anoa opetusministeriöltä, että ministeriö myöntäisi kertomusvuotta varten aikaisemmin anotun 450 000 mk:n suuruisen säännöllisen valtionavustuksen lisäksi ylimääräisen 450 000 mk:n suuruisen avustuksen. Sittenmin merkittiin ¹²⁾ tiedoksi opetusministeriön myöntäneen kaupunginorkesterin kertomusvuoden toiminnan tukemiseen valtionapua 650 000 mk, mistä 400 000 mk varsinaisena ja 250 000 mk ylimääräisenä valtionapuna.

Ulkoilmakonsertit. Urheilu- ja retkeilylautakunnan suunnitelma kansanhuvien ja ulkoilmakonserttien järjestämisestä kertomusvuoden kesän aikana hyväksyttiin ¹³⁾.

Historiatoimikunta oikeutettiin ¹⁴⁾ suorittamaan kertomusvuoden heinäkuun 1 p:stä lukien Helsingin kaupungin historian toimittamisesta aiheutuvat palkkiot 33 1/3 %:lla korotettuina v. 1946 vahvistetuista ¹⁵⁾ määristä.

Historiatoimikunta oikeutettiin ¹⁶⁾ käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääluokan Sekalaiset yleiset menot luvun Erinäiset määrärahat määrärahasta Helsingin kaupungin historiatoimikunnan käytettäväksi, s.m. 300 000 mk käyttövaroina.

Haagan kauppalan historia. Haagan kauppalan historian kirjoittamisesta filosofian

¹⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 567 §. — ²⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 428 §. — ³⁾ S:n 14 p. toukok. 1 232 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 1 063 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 1 244 §. — ⁶⁾ Khs jsto 12 p. maalisk. 5 384 §. — ⁷⁾ Khs 8 p. toukok. 1 138 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. tammik. 277 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. huhtik. 1 005 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. tammik. 18 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. helmik. 571 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. toukok. 1 132 §. ja Khs jsto 3 p. jouluk. 6 230 §. — ¹³⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 570 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 1 316 §. — ¹⁵⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 77. — ¹⁶⁾ Khs 16 p. lokak. 2 326 §.

tohtori J. E. Roosille suoritettava 15 000 mk:n suuruinen palkkio, samoin kuin käsikirjoituksen puhtaaksikirjoituskustannukset, 4 281 mk, päätettiin¹⁾ suorittaa Haagan kauppalan selvitystililtä.

R. Ahlströmin rahastot. R. Ahlströmin rahastojen v:n 1946 korkovararat päätettiin²⁾ käyttää siten, että musiikkilahjoitusrahaston hoitokunnalle ja Suomen taideakatemialle myönnettiin kummallekin 76 440 mk sekä Suomen kirjailijaliitolle ja Finlands svenska författarförening yhdistykselle kummallekin 38 220 mk.

Musiikkilahjoitusrahaston hoitokunnan³⁾, Suomen kirjailijaliiton⁴⁾ ja Finlands svenska författarförening⁵⁾ yhdistyksen selostukset kertomusvuonna saamiensa korkovarin käytöstä merkittiin tiedoksi.

XX teatteripäivät. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ kaupunginvaltuuston valtuuttamana⁷⁾ suorittaa Suomen teatterijärjestöjen keskusliitolle XX teatteripäivien tuottaman tappion peittämiseen 150 000 mk kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista.

Taideteosten osto. Määrärahaa Taideteosten osto myönnettiin shamottikohokuvan hankkimiseen virkamiesruokalaan 180 000 mk⁸⁾, freskomaalauksen tilaamiseen virkamiesruokalaan 200 000 mk⁸⁾, kolmen Helsinki-aiheisen maalauksen ostoon 50 000 mk⁹⁾, teknillisen johtajan E. Moringin muotokuvan maalauttamiskustannuksiin 30 000 mk¹⁰⁾, ja vanhan hollantilaisen puulle maalatun taulun ostamiseen 50 000 mk¹¹⁾.

9. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistölautakunnan alaiset viranhaltijat. Kiinteistölautakunta oikeutettiin palkkaamaan kiinteistötoimiston tonttiosastolle tilapäinen omakotipuutarhaneuvojan apulainen enintään kuuden kuukauden ajaksi¹²⁾ sekä metsätalousosastolle tilapäinen metsänvartija kertomusvuoden ajaksi¹³⁾.

Merkittiin¹⁴⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön palkkaosaston heinäkuun 1 p:nä hyväksyneen kaupunginhallituksen päätöksen¹⁵⁾, joilla kiinteistötoimiston asemakaavaosaston tilapäiselle miespuoliselle piirtäjälle oli suoritettava 31 palkkaluokan mukaiset palkkaedut ja Koskelan puistokylän keskustalonmiehelle 37 palkkaluokan sekä Toukolan ja Kumpulan puistokylien talonmiehille 38 palkkaluokan mukaiset palkkaedut.

Kalliosuojien koneenhoitajana ja lämmittäjien esimiehenä toimivan henkilön palkka määrättiin¹⁶⁾ suoritettavaksi 34 palkkaluokan mukaisesti.

Käteiskassa. Kiinteistötoimiston ylivahtimestari oikeutettiin¹⁷⁾ kertomusvuoden aikana pitämään 5 000 mk:n suuruista käteiskassaa.

Oman auton käyttö virkatehtävissä. Kiinteistölautakunta oikeutettiin¹⁸⁾ suorittamaan kaupunginmetsänhoitajalle ja apulaisgeodeetille virkatehtävissä omalla autolla suorite- tuista matkoista korvausta 10 mk juuksakilometriltä.

Kadun kunnossapitoalueiden rajojen tarkistaminen. Koska tammikuun 1 p:nä 1946 voidaan tulleen kaupungin uuden rakennusjärjestyksen määräysten mukaan tontinomistajille ja kaupungille kuuluvat kadun kunnossapitovelvollisuudet ja tästä johtuen myös kunnossapitoalueiden rajat monin paikoin olivat muuttuneet, kaupunginhallitus päätti¹⁹⁾ antaa mainittujen rajojen tarkistamisen kiinteistötoimiston tehtäväksi tarvittaessa yhteistyössä rakennustoimiston kanssa.

Liitosalueen tilojen merkitseminen maarekisteriin. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin²⁰⁾ myöntää 19 500 mk kiinteistönotaari E. I. Lammin-Koskiselle liitosalueella olevia tiloja koskevan maarekisterin kirjoittamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen.

¹⁾ Khn jsto 13 p. elok. 5 834 §. — ²⁾ Khs 27 p. helmik. 601 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 569 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 691 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 866 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. kesäk. 1 512 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 67. — ⁸⁾ Khs 20 p. helmik. 512 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. huhtik. 1 007 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 395 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 396 §. — ¹²⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 029 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. helmik. 442 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 605 § ja 17 p. heinäk. 1 724 §. — ¹⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 209 §, 22 p. toukok. 1 272 § ja 26 p. kesäk. 1 600 §. — ¹⁶⁾ S:n 29 p. toukok. 1 354 §. — ¹⁷⁾ S:n 23 p. tammik. 226 §. — ¹⁸⁾ S:n 12 p. kesäk. 1 494 §. — ¹⁹⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 038 §. — ²⁰⁾ S:n 8 p. toukok. 1 065 §.

Teiden hoitokustannukset. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että kiinteistölautakunnan suoritettavat kertomusvuoden tiemaksut, enintään 130 000 mk, suoritetaan kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen. Samalla päätettiin kiinteistölautakuntaa kehoittaa aikanaan ilmoittamaan kaupunginhallitukselle tiemaksujen lopullinen suuruus.

Kartta-aineisto. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa suorittamaan kaupungin kartan painattamiskustannukset kertomusvuoden talousarvion pääluokan Kiinteistöt lukuun Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto sisältyvästä määrärahasta Yleis- ja rekisterikarttojen valmistus, määrärahaa tarvittaessa ylittäen.

Kaupunginhallituksen oikeutettua ³⁾ Oy. Karttapalvelu nimisen yhtiön painattamaan 10 000 kpl:n suuruisen painoksen Helsingin lääkintäkarttaa ehdoin, että yhtiö suoritti kaupungille 30 000 mk:n suuruisen korvauksen, Oy. Karttapalvelu oli sittemmin ilmoittanut, ettei karttaa ryhdytäkään painattamaan. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ tällöin peruuttaa edellä mainitun päätöksensä sekä myöntää sekalaisten yleisten menojen pääluokan lukuun Erinäiset määrärahat sisältyvästä määrärahasta Sekalaisten tulojen poistot ja palautukset 30 000 mk painatusoikeudesta velotun korvauksen poistamiseen tileistä.

Suomen suurkisain toimikunta oikeutettiin ⁵⁾ painattamaan Helsingin kaupungin kartta Kisakompassi nimiseen juhlaoppaaseen enintään 70 000 kappaleen suuruisena painoksena ja ehdoin, ettei karttaan paineta mainoksia, että kartta ennen painatusta esitetään kaupungingeodeetin hyväksyttäväksi ja että kaupungin painatus- ja hankintatoimiston päällikölle ilmoitetaan painatuksen toimittava karttapaino.

Kustantamo Viator förlag toiminimen anottua saada käytettäväkseen kaupungin omistamista painolevyistä ylivientipainokset laatiakseen uuden Helsingin kaupungin kartan äskettäin julkaistun matkailijakartan mukaan, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ anojalle ilmoittaa, ettei kyseisen kartan painatusoikeutta luovuteta, mutta että anoja voi käyttää tarkoitukseen kaupungin painattamaa matkailijakarttaa samaan tapaan kuin tähänkin asti.

Oy. Tilgmann ab:n anottua saada julkaista Helsingin matkailijakartan 15 000 kappaaleen painoksena kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ evätä anomuksen, mutta ilmoittaa anojalle, että se voi käyttää opaskirjansa liitteenä kaupungin toimesta painettua matkailijakarttaa, joka myydään sille kyseiseen tarkoitukseen samaan hintaan kuin muillekin jälleenmyyjille.

Helsingin puhelin yhdistys oikeutettiin ⁸⁾ painattamaan kaupungin kartta uuteen puhelinluetteloon 25 000 mk:n suuruisesta korvauksesta.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ hyväksyä kiinteistöjohtajan toimenpiteen, jolla Suomen partiopoikajärjestö oli oikeutettu käyttämään osaa puhelinluettelossa julkaistusta kaupungin kartasta järjestön talvipäivien ohjelmalehtisessä.

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat kysymykset

Kaivopuiston rantatie. Sisäasiainministeriön v. 1940 vahvistaman ¹⁰⁾ asemakaavanmuutoksen mukaan tarvittiin 9 kaupunginosan korttelissa n:o 199 olevasta tontista n:o 16 Kaivopuiston rantatietä varten 378 m²:n suuruisen alue. Kiinteistölautakunnan tehtyä ehdotuksen tätä tarkoittavasta järjestelystä, johon mainitun tontin omistajakin oli suostunut, kaupunginhallitus ehdotuksen mukaisesti päätti ¹¹⁾ puoltaa sellaista järjestelyä, että Asunto-oy. Kalliolinnavägen 16 niminen yhtiö luovuttaa kaupungille Kaivopuiston rantatietä varten tarvittavan 378 m²:n suuruisen alueen omistamastaan Kalliolinnantien tontista n:o 16 sitä vastaan, että tontille vahvistetaan sellainen asemakaavamääräys, jonka mukaan tontin rakennukset saadaan sijoittaa kaupungin omistaman tontin n:o 19 rajaan saakka. Samalla kaupunginhallitus päätti antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi kiireellisesti laatia ehdotuksen korttelin n:o 199 tonttijaonmuutokseksi mainitun tontin osalta ja ehdotuksen tarpeelliseksi asemakaavanmuutokseksi.

¹⁾ Khs 28 p. elok. 1 982 §. — ²⁾ S:n 6 p. helmik. 383 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 79. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 222. — ⁴⁾ Khs 13 p. maalisk. 720 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 891 § ja 5 p. kesäk. 1 417 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. maalisk. 817 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. elok. 1 860 §. — ⁸⁾ Khn jsto 24 p. syysk. 5 946 §. — ⁹⁾ Khs 2 p. tammik. 45 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 58. — ¹¹⁾ Khs 6 p. marrask. 2 560 §.

Alueliitos. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön päätös heinäkuun 31 p:ltä, jolla alla mainitut tilat, joita vastaavat alueet valtioneuvoston päätöksellä ²⁾ kesäkuun 28 p:ltä 1945 oli jo kunnallisessa suhteessa siirretty Helsingin maalaiskunnasta Helsingin kaupunkiin, on kertomusvuoden lokakuun 1 p:stä lukien myös kameraalisessa suhteessa siirrettävä Helsingin kaupunkiin: Tikkurilan kylästä: Jokiranta I RN 2³⁰, Lillskäggas RN 2³², Storskäggas RN 3¹⁹⁴, Jokiranta RN 3¹⁹⁶, Nystu RN 3¹⁹⁸, Erikas RN 11¹⁹² ja Nybondas RN 11¹⁹⁴ sekä Kirkonkylästä: Österäng RN 5⁵², Riddars RN 5⁵⁴, Juns RN 6⁶, Knapas RN 11⁵⁷ ja Bollbacka I RN 11⁴⁹.

Gullbyn tilan ostaminen. Helsingin hästförädlings ab. niminen yhtiö oli tarjonnut kaupungin ostettavaksi omistamansa Gullby RN 8¹⁰ nimisen n. 9 200 m²:n suuruisen tilan 5 000 000 mk:n hinnasta liitettäväksi Malmin sairaala-alueeseen. Sairaala-alueeseen, vaikkakin oli pitänyt vaadittua hintaa korkeana, oli erikoisesti korostanut alueen tarpeellisuutta. Yhtiö olikin sittemmin alentanut hintatarjouksensa 3 325 000 mk:aan. Koska kuitenkin kaupungin pohjoisosien sairaalasuunnitelmat olivat vielä järjestelyn alaisina, eikä tarjottua aluetta todennäköisesti voitaisikaan käyttää Malmin sairaalan alueen laajennuksiin, kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa uudelleen tutkimaan, tarvitseeko kaupunki mainittua aluetta muihin tarkoituksiin ja tällöin myös tiedustelemaan, voitaisiinko pyydettyä hintaa vielä alentaa.

Pakilan lyijymalmilöytö. Kauppa- ja teollisuusministeriön myönnettyä joulukuun 19 p:nä 1946 kaupungille anomuksesta ⁴⁾ valtauskirjat Pakila XXX ja Pakila XXXI nimisille, Pakinkylässä sijaitseville lyijymalmilöytöalueille, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle esityksen kaivospiirien määräämisestä ja huolehtimaan puolustusmaksujen suorittamisesta käyttäen talousarvion pääloukan Kiinteistöt lukuun Erinäiset menot merkittyä määrärahaa Pakilan ja Pitäjänmäen valtausalueiden puolustusmaksut, sitä ylittäen.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston valitettua kaupunginhallituksen kehoitukselta ⁶⁾ kauppa- ja teollisuusministeriön joulukuun 30 p:nä 1946 antamasta päätöksestä, jolla kaupungin anomus valtauskirjan myöntämisestä Pakila II nimiselle valtausalueelle oli hylätty, korkein hallinto-oikeus oli kumonnut mainitun päätöksen ja palauttanut asian kauppa- ja teollisuusministeriöön uudelleen käsiteltäväksi. Kauppa- ja teollisuusministeriö olikin sittemmin kesäkuun 25 p:nä 1947 antanut kaupungille valtauskirjan mainitulle valtausalueelle, jota ministeriö oli jonkin verran supistanut, koska kaupungin ehdottama valtausalue osaksi olisi peittänyt toiselle valtaajalle aikaisemmin myönnetyn valtausalueen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ tyytyä kauppa- ja teollisuusministeriön päätökseen ja kehoittaa asiamiesosastoon kuuluttamaan myönnetystä valtauskirjasta ja antamaan siitä asianomaisen tiedon maanomistajille ja -haltijoille.

Koska geoloogisen tutkimuslaitoksen toimesta Pakilan lyijymalmialueella sittemmin suoritetuista tutkimuksista kävi selville, ettei mainittua lyijy- ym. malmiesiintymää voitaisi kannattavasti louhia ja vaikkakin olisi mahdollista, että malmimineraaleja sisältävä vyöhyke laajenisi syvemmälle kaivettaessa, eivät suoritettavat alustavat tutkimukset enempää kuin muodostuman geologinen luonnekkaan houkutelleet suhteellisen kalliisiin syvyystutkimuksiin, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että kaupungille hankittujen Pakilan lyijymalmilöytöjen valtausoikeuksien annetaan raueta jättämällä niiden puolustusmaksut suorittamatta.

Tonttien myyntiehdot ja -hinnat. Kiinteistölautakunta oli maininnut, että v:n 1948 talousarvioon tonttien myynnistä saataviksi arvioidut tulot voitaisiin korottaa 100 000 000 mk:aan jos tonttien myynnissä noudatettavien ⁹⁾ periaatteiden IV a) kohdan määräystä ei noudatettaisi silloin kun, kussakin yksityistapauksessa erikseen harkittuna, kysymys on teollisuustontin myynnistä ja tontin myynnistä jollekin järjestölle tai yleishyödylliseen tarkoitukseen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kiinteistölautakunnalle huomauttaa, että ehdotettu menettelytapa voi tulla kysymykseen vain aivan harvoissa erikoistapauksissa.

Koska rakennuslalla vallitsevan säännöstelyn vuoksi ei vielä ollut syytä laatia tontinmyyntiluetteloa, kiinteistölautakunta oli kussakin yksityistapauksessa alistanut ostet-

¹⁾ Khs 21 p. elok. 1920 §. — ²⁾ Ks. v:n 1945 kunnall. asetuskok. s. 153. — ³⁾ Khs 11 p. jouluk. 2893 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 232. — ⁵⁾ Khs 16 p. tammik. 182 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 587 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. elok. 1832 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 2923 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1944 kunnall. asetuskok. s. 158. — ¹⁰⁾ Khs 11 p. jouluk. 2868 §.

tavaksi anottujen tonttien arviohinnat kaupunginhallituksen vahvistettaviksi. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tämän johdosta vahvistaa korttelin n:o 716 tonttien n:o 1—7 sekä korttelin n:o 717 tonttien n:o 1 ja 3 arviohinnat kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisesti tonttihuutokaupoissa hyväksyttäväksi alimmiksi myyntihinnoiksi.

Tontin varaaminen kansaneläkelaitoksen toimitaloa varten. Kansaneläkelaitoksen anottua saada ostaa kaupungilta tontin uuden toimitalonsa rakentamista varten kaupunginhallitus päätti ²⁾ varata n. 17 000 m²:n suuruisen alueen 14 kaupunginosan kortteleista n:o 468 ja 469 kansaneläkelaitokselle ja ilmoittaa laitokselle, että ennen kuin alue myydään muille, laitoksella on oikeus ostaa mainittu alue erikseen vahvistettavasta hinnasta.

Kruununhaan kansakoulun tontti. Helsingin yliopiston kanslerin tiedusteluun, oliko mahdollista saada joko ostamalla tai vaihtamalla 1 kaupunginosan korttelissa n:o 45 sijaitseva Kruununhaan kansakoulun tontti valtion omistukseen yliopiston kemian laitoksen uudisrakennusta varten, päätettiin ³⁾ vastata, ettei kaupunginhallitus katsonut voitavansa luopua mainitusta koulutalotontista.

Tontin varaaminen Munkkiniemen yhteiskoulua varten. Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusyhdistyksen anottua saada ostaa tontin uutta koulutaloansa varten kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatimaan piirustukseen n:o 2 684 merkitty n. 7 500 m²:n suuruinen Laajalahdentien ja Lokkalantien kulmauksessa sijaitseva alue varataan myytäväksi Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusyhdistykselle oppikoulutontteja luovutettaessa noudatettavin ehdoin ⁵⁾.

Alueen myynti Oy. Strömberg ab:lle. Myöntyen kiinteistölautakunnan esitykseen kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että 46 kaupunginosan korttelissa n:o 18 sijaitsevan tontin n:o 1 muodostamista varten Oy. Strömberg ab:lle myytävän ⁷⁾ 75 499,8 m²:n suuruisen alueen 10 000 000 mk:n suuruisen maksamattoman kauppahinnan ja myyntiehtojen mukaisen 15 000 000 mk:n määräisen ehdollisen korvauksen suorittamisen vakuudeksi saadaan edellä mainittuun tonttiin vahvistaa kiinnitys 60 640 000 mk:n määräisten kiinnitysten jälkeen.

Munkkiniemen säätiön ostamat kiinteistöt. Kaupunginhallituksen asiamiesosaston tehtäväksi päätettiin ⁸⁾ antaa selityksen laatiminen korkeimmalle hallinto-oikeudelle Munkkiniemen säätiön ja hallitusneuvos K. Rosenlöfin tekemien valitusten johdosta siitä, että Uudenmaan lääninhallitus on kumonnut ja poistanut Munkkiniemen taajaväkisen yhdyskunnan yhdyskunnanvaltuuston päätöksen myydä eräitä kiinteistöjä Munkkiniemen säätiölle.

Rakennusvelvollisuuden täyttämisen määräajan pidentäminen. Kaupunginhallitus suosii seuraavien yhtymien omistamien tonttien rakennusvelvollisuuden täyttämisen määräajan pidentämiseen alla mainituin tavoin:

Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen 2 kaupunginosan korttelissa n:o 41 omistaman Kaisaniemenkadun tontin n:o 1 kesäkuun 1 p:ään 1948 ⁹⁾;

Alkon ravintolat oy:n 10 kaupunginosan korttelissa n:o 297 omistaman Pitkänsillanrannan tontin n:o 3 siten, että tontin rakentamisaika lasketaan alkavaksi kesäkuun 1 p:stä 1945 ehdoin, että Alkon ravintolat oy. elokuun 1 p:ään 1947 mennessä allekirjoittaa tontin kauppakirjan ¹⁰⁾;

Työväen opintorahaston 10 kaupunginosan korttelissa n:o 297 omistaman Saariniemenkadun tontin n:o 3 maaliskuun 28 p:ään 1958 ¹¹⁾;

Asunto-oy. Pengertalon 11 kaupunginosan korttelissa n:o 331 omistaman Pengerkadun tontin n:o 9 sekä korttelissa n:o 340 omistamien Hämeentien tonttien n:o 37, 39 ja 41 kesäkuun 1 p:ään 1948 ¹²⁾;

Asunto-oy. Säästökodin 11 kaupunginosan korttelissa n:o 343 omistaman Hämeentien tontin n:o 43 kesäkuun 1 p:ään 1948 ¹²⁾;

Asunto-oy. Karjalankatu 5:n 12 kaupunginosan korttelissa n:o 384 omistaman Karjalankadun tontin n:o 5 kesäkuun 1 p:ään 1948 ¹³⁾;

Laulu-miehet yhdistyksen 13 kaupunginosan korttelissa n:o 411 omistaman Hietaniemenkadun tontin n:o 2 kesäkuun 1 p:ään 1948 ¹⁴⁾;

¹⁾ Khs 26 p. kesäk. 1 602 § ja 6 p. marrask. 2 571 §. — ²⁾ S:n 30 p. lokak. 2 514 §. — ³⁾ S:n 20 p. helmik. 555 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. lokak. 2 224 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1936 Kunnall. asetuskok. s. 113. — ⁶⁾ Khs 2 p. tammik. 23 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 72. — ⁸⁾ Khn jsto 28 p. toukok. 5 602 §. — ⁹⁾ Khs 4 p. syysk. 2 013 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. toukok. 1 348 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. lokak. 2 510 §. — ¹²⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 031 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. syysk. 2 137 §. — ¹⁴⁾ S:n 22 p. toukok. 1 270 §.

Svenska handelshögskolan nimisen korkeakoulun 13 kaupunginosan korttelissa n:o 412 b omistaman Arkadiankadun tontin n:o 22 kesäkuun 1 p:ään 1948¹⁾;

Läkares sjukhus ab:n 14 kaupunginosan korttelissa n:o 478 omistaman Kammionkadun tontin n:o 6 joulukuun 1 p:ään 1948²⁾;

Bostads ab. Tavaststjernagatan 13 nimisen yhtiön 14 kaupunginosan korttelissa n:o 517 omistaman Tavaststjernankadun tontin n:o 13 kesäkuun 1 p:ään 1948³⁾;

Barnavårdsföreningen i Finland yhdistyksen 15 kaupunginosan korttelissa n:o 520 omistaman Topeliuksenkadun tontin n:o 13 kesäkuun 1 p:ään 1948⁴⁾;

Duodecimin lääkärin yksityissairaala oy:n 15 kaupunginosan korttelissa n:o 520 omistaman Topeliuksenkadun tontin n:o 15 kesäkuun 1 p:ään 1948⁵⁾;

Bostads ab. Rönnvägen 1 nimisen yhtiön 15 kaupunginosan korttelissa n:o 605 omistaman Munkkiniemenkadun tontin n:o 9 kesäkuun 1 p:ään 1948⁶⁾;

Asunto-oy. Munkkiniemenkatu 15 nimisen yhtiön 15 kaupunginosan korttelissa n:o 634 omistaman Munkkiniemenkadun tontin n:o 15 kesäkuun 1 p:ään 1948⁷⁾;

Stiftelsen norra svenska församlingens ålderdomshem nimisen säätiön 15 kaupunginosan korttelissa n:o 634 omistamien Pihlajatie tonttien n:o 12 ja 14 kesäkuun 1 p:ään 1948⁸⁾;

Asunto-oy. Urheilukatu 50 nimisen yhtiön 18 kaupunginosan korttelissa n:o 604 omistaman Urheilukadun tontin n:o 50 kesäkuun 1 p:ään 1948⁹⁾;

Asunto-oy. Hämeentie 78:n 22 kaupunginosan korttelissa n:o 530 omistaman Hämeentien tontin n:o 78 kesäkuun 1 p:ään 1948¹⁰⁾;

Helsingin asuntokeskuskunta Haka nimisen osuuskunnan 22 kaupunginosan korttelissa n:o 580 omistamien Hämeentien tontin n:o 69 sekä Mäkelänkadun tonttien n:o 3, 5 ja 7 kesäkuun 1 p:ään 1948¹¹⁾;

Oy. Metro-auto ab:n 22 kaupunginosan korttelissa n:o 692 omistaman Kuortaneenkadun tontin n:o 1 kesäkuun 1 p:ään 1948¹²⁾;

Oy. Mäkelänkatu 58—60 nimisen yhtiön 22 kaupunginosan korttelissa n:o 707 omistaman Elimäenkadun tontin n:o 29 kesäkuun 1 p:ään 1948¹³⁾;

Paperituote oy:n Herttoniemen teollisuuskorttelissa omistaman alueen kesäkuun 1 p:ään 1948¹⁴⁾;

Suomen silkkikutomo oy:n Herttoniemen teollisuuskorttelissa n:o 52 omistaman tontin kesäkuun 1 p:ään 1948¹⁵⁾;

Oy. Elo ab:n Herttoniemen teollisuuskorttelissa n:o 53 omistaman tontin kesäkuun 1 p:ään 1948¹⁶⁾;

Konetehdas Herkules oy:n Herttoniemen teollisuuskorttelissa n:o 56 omistaman tontin kesäkuun 1 p:ään 1948¹⁷⁾;

Oy. Ikopal ab:n Herttoniemen teollisuuskorttelissa n:o 58 omistaman tontin kesäkuun 1 p:ään 1948¹⁸⁾; sekä

Oy. Nostra ab:n Herttoniemen teollisuuskorttelissa n:o 60 omistaman tontin kesäkuun 1 p:ään 1948¹⁹⁾.

Painoväri oy:n anottua, että sen Munkkiniemen korttelissa n:o 91 omistaman tontin n:o 59 rakentamisaikaa pidennettäisiin viidellä vuodella kesäkuun 30 p:stä 1947 lukien, kaupunginhallitus päätti²⁰⁾ yhtiölle ilmoittaa, ettei rakentamisvelvollisuuden laiminlyömisestä vuosittain perittäviä maksuja kanneta siltä ajalta kun Munkkiniemessä on voimassa rakennuskielto sekä että nykyinen rakennuskielto päättyy kertomusvuoden lopussa, mutta että sitä todennäköisesti tullaan jatkamaan.

Kiinteistökauppoja koskevat lausunnot. Uudenmaan lääninhallituksen pyydettyä kaupunginhallituksen lausuntoa kanslia-apulaisen K. C. Skoglundin anomuksesta saada lääninhallituksen suostumus kauppaan, jolla hän oli myynyt herra U. J. Brennerille 3 100 m²:n suuruisen alueen Malmin kylässä sijaitsevasta Carmen nimisestä tilasta RN 1°,

1) Khs 10 p. huhtik. 890 §. — 2) S:n 6 p. marrask. 2 566 §. — 3) S:n 2 p. huhtik. 846 §. —
 4) S:n 17 p. huhtik. 980 §. — 5) S:n 28 p. elok. 1 986 §. — 6) S:n 29 p. toukok. 1 350 §. —
 7) S:n 29 p. toukok. 1 349 §. — 8) S:n 5 p. kesäk. 1 406 §. — 9) S:n 26 p. kesäk. 1 597 §. —
 10) S:n 24 p. huhtik. 1 031 §. — 11) S:n 2 p. huhtik. 847 §. — 12) S:n 22 p. toukok. 1 271 §. —
 13) S:n 19 p. kesäk. 1 538 §. — 14) S:n 8 p. toukok. 1 092 §. — 15) S:n 26 p. kesäk. 1 598 §. —
 16) S:n 26 p. kesäk. 1 604 §. — 17) S:n 19 p. kesäk. 1 539 §. — 18) S:n 12 p. kesäk. 1 497 §. —
 19) S:n 12 p. kesäk. 1 496 §. — 20) S:n 17 p. huhtik. 981 §.

kaupunginhallitus päätti¹⁾ lääninhallitukselle ilmoittaa puoltavansa kaupan hyväksymistä, mutta että kaupunki pidättää itselleen puhevallan erotettavan tilan muotoon nähden.

Levyseppä K. O. Lindholmin ja hänen vaimonsa J. E. Lindholmin anomuksen johdosta saada lääninhallituksen suostumus kauppaan, jolla he olivat ostaneet H. L. Salojärveltä 1 200 m²:n suuruisen määräalan Tapaninkylässä sijaitsevasta Kulmala nimisestä tilasta RN 8⁵⁶⁷, kaupunginhallitus päätti²⁾ Uudenmaan lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan ehdottaa, että lääninhallitus kehoittaisi asianomaisia täydentämään kauppa-kirjaa sellaisella lisäyksellä, ettei kauppaan sisälly tiemaata varten tarvittava kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatimasta piirustuksesta n:o 2 410 ilmenevä alue, ja että lääninhallitus vasta sitten, kun mainittu lisäys on tehty, hyväksyisi kaupan.

Uudenmaan lääninhallituksen pyydettyä kaupunginhallituksen lausuntoa makkara-tehtailija A. H. Ahlbäckin anomuksen johdosta, joka tarkoitti lääninhallituksen luvan saamista hänen Suutarilankylässä sijaitsevasta Ribacka nimisestä tilasta ostamansa määräalan kauppaan, kaupunginhallitus päätti³⁾ lääninhallitukselle ehdottaa, että anomus hylättäisiin.

Autonkuljettaja U. J. Miettisen anottua lääninhallituksen lupaa 1 450 m²:n suuruisen alueen ostamiseen Pakilan kylässä sijaitsevasta Nurmi nimisestä tilasta RN 3¹⁴³ kaupunginhallitus päätti⁴⁾ lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan ilmoittaa vastustavansa luvan myöntämistä mainitun kiinteistön hankkimiseen.

Kirvesmies E. Oravan anottua lääninhallitukselta lupaa saada ostaa 1 300 m²:n suuruisen tontin Tapanilan kylässä sijaitsevasta tilasta K. 427 RN 7¹⁸⁶, kaupunginhallitus päätti⁵⁾ ilmoittaa lääninhallitukselle puoltavansa mainitun kaupan hyväksymistä, mutta pidättävänsä itselleen puhevallan esittää lohkomistoimituksessa vaatimuksia erotettavan alueen muotoon nähden, koska se ei selvästi käy ilmi kauppa-kirjasta.

Rakennusluvan myöntämistä koskeva lausunto. Sisäasiainministeriön pyydettyä kaupunginhallituksen lausuntoa Työväline oy:n anomuksesta saada rakennuslupa Pitäjämäen asema-alueelle rakennettavaa varastorakennusta varten kaupunginhallitus päätti⁶⁾ ministeriölle ilmoittaa, ettei kaupunki periaatteellisista syistä katsonut voivansa puoltaa rakennusluvan myöntämistä.

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoiketta koskevat kysymykset

Kahden Koskelan tontin vuokralle antaminen. Ruotsin kansalaiset, työnjohtaja J. A. Sjöberg ja insinööri J. O. Sjöberg olivat laiminlyöneet pyytää säädettyssä ajassa ulkomaalaisten ja eräiden yhteisöjen oikeudesta omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta ja osakkeita heinäkuun 28 p:nä 1939 annetun lain mukaan valtioneuvostolta lupaa elokuun 24 p:nä 1939 ostamiensa 26 kaupunginosan korttelissa n:o 987 olevien Myrskyläntien tonttien n:o 13 ja 15 vuokraoikeuksien ja niillä olevien rakennusten hankkimiseen. Koska määräaika oli jo kulunut umpeen, kaupunginhallitus, asian järjestämiseksi päätti⁷⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan joulukuun 31 p:stä 1947 lukien purkamaan mainittuja tontteja koskevat vuokrasopimukset sekä vuokraamaan tontit uudelleen niiden nykyisille haltijoille tammikuun 1 p:stä 1948 lukien entisin vuokraehdoin ehdolla, että tonttien haltijat esittävät kiinnitysten haltijain suostumuksen tähän sekä suorittavat järjestelystä aiheutuvat kustannukset.

Omakotialueiden indeksivuokrat. Hinta- ja palkkaneuvostolle osoittamassaan kirjelmässä Pirkkolan omakotiyhdistys oli huomauttaen, että Pirkkolan omakotialueen ns. ruotsalaisten lahjatalojen tonttien vuokrat oli sidottu indeksiin tammikuun 1 p:stä 1947 lukien sekä että koska kaikin keinoin olisi pyrittävä estämään inflatoorista kehitystä, pyytänyt hinta- ja palkkaneuvoston lausuntoa siitä, miten se suhtautuu vuokrien sitomiseen indeksiin. Kunnallisen keskustoimiston ilmoitettua käsityksensä, että tontteja ym. alueita koskevien vuokrasopimusten edellyttämiä indeksikorotuksia ei voida pitää hinta- ja palkkasäännöstelystä voimassa olevien määräysten alaisina vaan että on kat-

¹⁾ Khs 16 p. tammik. 181 §. — ²⁾ S:n 16 p. tammik. 186 §. — ³⁾ S:n 23 p. tammik. 231 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. helmik. 584 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. helmik. 389 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. elok. 1830 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 996 §.

sottava että kunnilla on oikeus toimeenpanna vuokrasopimusten edellyttämät maanvuokrien korotukset, kaupunginhallitus päätti¹⁾ kansanhuoltoministeriön hintaosastolle ilmoittaa, että vuokrien korotus indeksin mukaisesti toimeenpannaan Pirkkolan omakotialueella vuokrasopimusten mukaisesti.

Kansanhuoltoministeriö oli sittemmin kirjelmässään lokakuun 24 p:ltä 1947 ilmoittanut valtioneuvoston maaliskuun 15 p:nä 1945 hintojen ja maksujen säännöstelystä antaman päätöksen nojalla ja hinta- ja palkkaneuvoston päätöksen mukaisesti määränneensä, että asuntotarkoituksiin luovutettujen kuntien omistamien tonttien indeksiin sidottuja vuokria saadaan toistaiseksi korottaa enintään kolminkertaisiksi elokuun 1 p:n 1938 ja heinäkuun 31 p:n 1939 välisenä aikana voimassa olleisiin keskimääräisiin vuokramaksuihin verrattuna, jolloin vuokramaksua, ellei tontti ole ollut mainittuna aikana vuokrattuna, on verrattava muiden vastaavanlaisten tonttien vuokriin, sekä kehoittanut kaupunginhallitusta ottamaan viipymättä tarkistettaviksi sellaisten tonttien vuokramaksut, joiden kohdalla nousu on ollut edellä esitettyä suurempi. Lisäksi hintaosasto oli lokakuun 31 p:nä päivätyssä kirjelmässään todennut, ettei yllä mainitussa Pirkkolan omakotiyhdistyksen kirjelmässä tarkoitettujen Pirkkolan omakotialueella sijaitsevien asuntotonttien vuokria toistaiseksi ole korotettava yli perusvuokran, vaikka kaupungin ja asianomaisen vuokramiehen välisellä sopimuksella vuokramaksu onkin kertomusvuoden alusta lukien sidottu sosiaalisen tutkimustoimiston v. 1933 laskemaan viralliseen elinkustannusindeksiin. Kaupunginlakimies oli antanut asiasta seikkaperäisen lausunnon, josta ilmeni, ettei kaupunki voinut laillisesti kieltäytyä noudattamasta kansanhuoltoministeriön lokakuun 24 p:lle päivätyyn kirjelmään sisältyviä määräyksiä. Kuitenkin olisi elokuun 1 p:n 1938 ja heinäkuun 31 p:n 1939 välisen ajan jälkeen kaupungin toimesta suoritettua katu-, viemäri- ym. rakennustyöt, joista kaupungille oli aiheutunut kustannuksia, otettava huomioon alueen vuokran suuruutta määrättäessä, jolloin kaupungin, jos alue oli ollut vuokrattuna heinäkuun 31 p:nä 1939 ja uusi vuokra mainittujen kustannusten johdosta tulisi sanottuna ajankohtana voimassa olleeseen vuokraan verrattuna kohoamaan enemmän kuin kolminkertaiseksi, olisi aihetta alistaa uusi vuokra kansanhuoltoministeriön hyväksyttäväksi. Myöskin lokakuun 31 p:lle päivätyyn Pirkkolan tontteja koskevaan kirjelmään sisältyvät määräykset ovat kaupunkia sitovat, kunnes ne asianmukaisessa järjestyksessä muutetaan. Jotta Pirkkolan omakotitontteja koskevat vuokrat mahdollisimman pian saataisiin samalle tasolle kuin muut indeksiin sidotut, asuntotontteja koskevat vuokrat, olisi kaupungin ensi tilassa tehtävä siitä esitys ja samalla esitettävä ministeriölle tarpeellinen vertailuaineisto. Kaupunginhallitus päätti²⁾ saattaa kansanhuoltoministeriön hintaosaston edellä mainitut kirjelmät kiinteistölautakunnan tietoon ja kehoittaa lautakuntaa tekemään esityksen Pirkkolan omakotialueen vuokrien korottamiseksi ja ryhtymään asian aiheuttamiin toimenpiteisiin.

Tonttien varaaminen evankelisluterilaisten seurakuntien tarpeisiin. Tehdystä anomuksesta kaupunginhallitus päätti³⁾ varata Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntien kirkkohallintokunnalle seurakuntatalon rakentamista varten 12 kaupunginosan korttelissa n:o 381 olevat tontit n:o 1 ja 4 luovutettaviksi myöhemmin vahvistettavien ehdoin sekä vanhainkotia varten 25 kaupunginosan korttelissa n:o 826 olevan tontin n:o 6 vuokrattavaksi myöhemmin vahvistettavien ehdoin.

Tonttien varaaminen lastentarhoja varten. Lastentarhain johtokunnan tehtyä esityksen uusien lastentarhain ja päiväkotien perustamisesta kaupunginhallitus päätti⁴⁾, että lastentarha- ja seimirakennuksia varten varataan 15 kaupunginosan korttelissa n:o 613 oleva Pihlajatie tontti n:o 32, 25 kaupunginosan korttelissa n:o 861 oleva Kimmontien tontti n:o 5 a sekä 25 kaupunginosan korttelin n:o 884 pohjoispäästä n. 2 000 m²:n suurinen alue."

Kaupunginvaltuuston kehoitettua⁵⁾ kaupunginhallitusta tekemään ehdotuksen piirustuksiksi ja kustannusarvioksi sekä paikan varaamiseksi Koskelan puistokylän alueelta lastentarha- ym. rakennusta varten ja tutkituttamaan mahdollisuuksia alueelle sijoitettavien vesipostien lisäämiseksi kiinteistölautakunta ja yleisten töiden lautakunta olivat tehneet ehdotuksensa lastentarharakennuksen paikasta sekä yleisten töiden lautakunta laadittanut piirustukset rakennusta varten. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ varata Kos-

¹⁾ Khs 16 p. lokak. 2 347 §. — ²⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 920 §. — ³⁾ S:n 25 p. syysk. 2 171 ja 2 172 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. marrask. 2 613 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 83. — ⁶⁾ Khs 4 p. jouluk. 2 798 §.

kélan puistokylän alueelta Lillukkapolun ja Juolukkapolun risteyksen luona olevan, yleisten töiden lautakunnan ehdottaman alueen rakennettavaa lastentarha- ym. rakennusta varten sekä siirtää asian valmistelun muulta osalta rahatoimenjohtajalle. Kiinteistö-lautakunnan ilmoitettua, että alueelle oli nyttemmin rakennettu kaikkiaan 12 vesipostia, mitä lukumäärää oli pidettävä riittävänä, kaupunginhallitus katsoi, että kaupunginvaltuuston lausuma toivomus vesipostien lisäämisestä oli toteutettu.

Kaartin kasarmi. Oy. Yleisradio ab:n esityksen johdosta, joka koski radio- ja teatteritalon järjestämistä Kaartin maneesiin, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ ilmoittaa Oy. Yleisradio ab:lle, ettei kaupungilla ollut mitään sitä vastaan, että teatteritalon savupiippu, kellariporras ja kellarin alasajo rakennetaan tontinrajan ulkopuolelle;

että kaupunki oikeuttaa yhtiön omalla kustannuksellaan järjestämään maneesin pääsisäänkäynnin ja Fabianinkadun välisen alueen esitetyn piirustuksen mukaisesti;

että liikenne Fabianinkadulta Unioninkadulle voidaan järjestää korttelin n:o 195 eteläpuolitse edellytyksin, että yhtiö osallistuu puolella tien rakennuskustannuksiin, jolloin tien kunnossa- ja puhtaanapito jäisi kaupungin velvollisuudeksi;

että betonilaattaisen jalkakäytävän ja emulsiosepellyksellä tehdyn 5 m:n levyisen ajoradan rakentamisen on arvioitu tulevan maksamaan 1 090 000 mk, mutta että myöhemmin tehtävän kestopäällystyksen kustannuksia ei vielä voida arvioida; sekä

että yhtiön on tehtävä kaupungin kanssa katumaan kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuudesta sopimus, jonka mukaan Oy. Yleisradio ab. sen lisäksi, mitä rakennusjärjestys maneesitonttia ympäröivistä kaduista määrää, pitää kunnossa ja puhtaana puolet tontin kohdalla olevasta Fabianinkadusta sekä kadun ja rakennuksen välisen osan, johon porrasaskelmat tulevat tehtäviksi.

Kaapelitunnelien rakentaminen. Helsingin puhelinyhdistyksen anottua saada rakentaa automaattisen puhelinkeskusasemansa laajentamista varten tarvittavat kaapelitunnelit kaupungin 3 kaupunginosan korttelissa n:o 52 omistaman Korkeavuorenkadun tontin n:o 7 sekä Rikhardinkadun ja Korkeavuorenkadun alle kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myöntämään Helsingin puhelinyhdistykselle oikeuden tunnelien rakentamiseen ja pitämiseen Korkeavuorenkadun ja Rikhardinkadun alla karttaan merkityin tavoin ja ehdoin:

että rakennustoimiston katurakennusosastolla on oikeus yksityiskohtaisesti määrätä, miten kukin kaapelitunnelin aukko on sijoitettava katuun;

että yhdistyksen on vastattava kaikesta haitasta ja vahingosta, joka voi aiheutua työn aikana tai myöhemmin tunnelien rakentamisesta ja sijoituksesta;

että yhdistyksen on kustannettava kaikki ne muutokset, mitkä tunnelirakenteiden takia mahdollisesti on tehtävä katuihin tai katujohtoihin;

että mikäli kaupungin tunneli- tai katujohtosuunnitelmat niin vaativat, kaupungilla on oikeus kahden vuoden irtisanomisajan jälkeen ottaa korvauksetta haltuunsa tunnelirakenteet; sekä

että yhdistyksen on suoritettava kaupungille tästä oikeudesta korvausta, joka kesäkuun 1 p:n 1947 ja maaliskuun 31 p:n 1949 välisenä aikana on 940 mk vuodessa ja huhtikuun 1 p:stä 1949 alkaen riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa elokuu 1938—heinäkuu 1939 on 100, sekä pitämällä perusvuosikorvauksena 200 mk ja perusindeksinä 100 sekä noudattamalla täysiä 10 %:n vaihteluja.

Öljy- ja tärpättiputken rakentaminen katumaahan. Myöntyen Järvelän tehtaas oy:n anomukseen kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa yhtiön rakentamaan kadun alle yhden n. 100 m:n pituisen öljyputken ja yhden n. 100 m:n pituisen tärpättiputken Elimäenkadun 15:ssä sijaitsevalta tehtaaltaan Työpajakujan kautta Teollisuuskadun varrella sijaitsevalle rautatieraitteelle ehdoin:

että yhtiö esittää rakennustoimiston katurakennusosastolle hyväksyttäviksi piirustukset, joista tarkkaan ilmenee johtojen syvyys ja asema kadussa samoin kuin niiden perustamistapa sekä suojaus;

että yhtiö esittää katurakennusosaston tarkastettaviksi piirustukset siitä, miten jäteöljyn ja -tärpätin pääsy yleiseen viemäriin on estetty tai aiotaan estää;

että yhtiö sitoutuu vastaamaan kaikesta haitasta tai vahingosta, olipa se mitä laatua

¹⁾ Khs 6 p. helmik. 387 §. — ²⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 729 §. — ³⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 881 §.

tahansa, mikä saattaa aiheutua nyt tai tulevaisuudessa johtojen asentamisesta tai niiden olosta kadussa;

että yhtiö sitoutuu olemaan vaatimatta minkäänlaista korvausta vahingoista, joita kadun tai katujohtojen mahdollinen liikkuminen tai kadussa tulevaisuudessa suoritettavat katu- tai katujohtotyöt mahdollisesti aiheuttavat;

että kaupungille varataan oikeus irtisanoa sopimus milloin tahansa kaupungin etujen niin vaatiessa; sekä

että yhtiö sitoutuu korvauksetta poistamaan johtonsa yhden kuukauden aikana sopimuksen irtisanomisen jälkeen ja saattamaan kadun alkuperäiseen kuntoonsa.

Rauta- ja metallivalimo Suomen kanavarakenne. Rauta- ja metallivalimo Suomi, jolle oli myönnetty ¹⁾ oikeus rakentaa kapearaiteinen raide Elimäenkadun poikki 22 kaupunginosan korttelissa n:o 696 olevalta tontilta n:o 5 korttelissa n:o 697 olevalle varastoalueelleen, oli anonut lupaa saada rakentaa mainitun radan asentamisen yhteydessä suojakanavan paineilma- ja sähköjohtojen vetämiseksi mainitulle varastoalueelle valmistuneeseen puhdistamoon. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ suostua anomukseen ehdoin:

että anojan kanavarakenne ei ulotu syvemmälle kuin 50 cm katupinnasta;

että anoja vähintään kolme vuorokautta ennen työn alkamista ilmoittaa työn aloittamisesta sähkölaitokselle, Helsingin puhelinyhdistykselle ja rakennustoimiston katurakennusosastolle;

että anoja työn aikana noudattaa sähkölaitoksen, Helsingin puhelinyhdistyksen ja rakennustoimiston katurakennusosaston valvojen antamia ohjeita;

että anoja työn päätyttyä lähettää rakennustoimiston katurakennusosastolle kahtena kappaleena piirustukset, jotka osoittavat, miten rata ja kanava on sijoitettu katuun; sekä

että soveltuvin kohdin ovat voimassa samat ehdot, jotka sisältyvät anojan ja kiinteistölautakunnan välillä elokuun 26 p:nä 1946 tehtyyn sopimukseen.

Pääviemärin rakentaminen Turun maantien alitse. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa Oy. Strömberg ab:n rakentamaan uuden pääviemärin omistamansa Pitäjänmäen tehtaan kohdalla Turun—Helsingin valtamaantien alitse ehdoin:

että viemäri asetetaan Helsingin kaupungin rakennustoimiston hyväksymälle paikalle ja niin syvään, ettei se ole esteenä tien kunnossapidolle tai parantamiselle, huomioon ottaen tien mahdollinen salaojitus;

että viemärin asettaminen suoritetaan siten, ettei siitä aiheudu haittaa maantieliikenteelle, liikenneturvallisuudelle eikä tien kunnossapitotyölle, että rakennusaikana noudatetaan liikenteen järjestelyn suhteen järjestysviranomaisten mahdollisesti antamia määräyksiä ja että työpaikka varustetaan varoitusmerkeillä ja merkkivaloilla sekä tarpeellisilla suojalaitteilla;

että maantierunkoon tai pengermään tehty kaivanto täytetään välittömästi viemärin laskemisen jälkeen ohuissa kerroksissa, jotka sullotaan niin tiiviiksi, ettei minkäänlaisia painumia pääse syntymään;

että yhtiö viipymättä omalla kustannuksellaan hyväksyttävällä tavalla korjaa viemärin tai sen asettamisen rakennusaikana tai myöhemmin tielle ja sen sivuoille sekä liikenteelle aiheuttamat viat ja haitat, samoin kuin kaikki muutkin vahingot, mitkä viemäristä aiheutuvat, uhalla, että korjaustyöt, ellei yhtiö niitä heti suorita, tehdään tieviranomaisten toimesta yhtiön laskuun;

että yhtiö omalla kustannuksellaan suorittaa tien vastaisista siirroista tai korjauksista aiheutuvat viemärin poistamis-, siirtämis- ja korjaustyöt, tai, jos rakennustoimisto katsoo sen tarpeelliseksi, kuukauden kuluttua saatuaan siitä tiedon, kokonaan poistaa viemärin ja saattaa paikan alkuperäiseen kuntoon; sekä

että yhtiö ennen viemärin asettamistyöhön ryhtymistä ilmoittaa siitä kirjallisesti rakennustoimistolle ja muuten noudattaa sen antamia lähempiä ohjeita ja määräyksiä sekä mitä laissa ja asetuksissa tämänkaltaisista laitteista säädetään.

Tien rakentamiseen myönnetty lupa. Eräät Pakilan asukkaat oikeutettiin ⁴⁾ tekevästään anomuksesta rakentamaan tie Pakilan rakennussuunnitelman korttelien n:o 49, 50 ja 51 pohjoisrajaa pitkin ehdoin:

¹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 232. — ²⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 556 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 1 362 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. syysk. 2 064 §.

että työ suoritetaan rakennustoimiston katurakennusosaston suunnitelman mukaisesti; että katurakennusosastolla on oikeus määrätä asiantuntija valvomaan työn suoritusta ollen tällä valvojalla oikeus antaa teknillisissä kysymyksissä sitovia ohjeita; sekä

että tien rakennuttajat sitoutuvat huolehtimaan tien ja tieojien kunnossa- ja puhtaanapidosta siksi kunnes nämä velvollisuudet rakennusjärjestyksen mukaisesti siirtyvät tontinomistajille.

Vesijohdon rakentaminen Kotikonnun omakotialueelle. Suomen osuuskauppojen keskus-kunnan anottua saada vetää vesijohdon Laajalahden rannalle rakennettavasta kaivosta kaupungin alueen kautta Espoon pitäjässä sijaitsevasta Bredvikin yksinäistalosta erotetulle Kotikontu nimiselle omakotialueelle, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa osuus-kunnan rakentamaan mainitun vesijohdon kaupungin maalla ehdoin, että vesijohdon rakennustyöt suoritetaan kaupungin rakennustoimiston antamien ohjeiden mukaan.

Puistotien käyttämiseen myönnetty lupa. Myöntyen Stiftelsen Blomsterfondens i Helsingfors nimisen säätiön anomukseen kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa säätiön käyttämään 25 kaupunginosan korttelista n:o 890 vanhainkotia varten vuokraamansa tontin n:o 40 länsipuolella olevaa puistotietä toistaiseksi ehdoin, että säätiö huolehti tien kunnossa- ja puhtaanapidosta.

Erikoisnäytäntöjen järjestäminen Kaivopuiston tähtitornissa. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa Tähtitieteellisen yhdistyksen Ursan kerran viikossa toimeenpanemaan sille Kaivopuistosta vuokratulla alueella sijaitsevassa tähtitornissa varttuneemmille tähtitieteen harrastajille erikoisnäytäntöjä, joista kannettava pääsymaksu saa olla enintään 100 mk henkilöä kohden, mutta että muina näytäntöiltoina ei saa kantaa valtuuston vahvistamia ⁴⁾ määriä suurempia pääsymaksuja.

Yömakkarain myynti. Kiinteistötoimiston talo-osaston pyydettyä elinkeinotoiminnan säännöstelytoimikunnalta suostumusta ns. yömakkarakaupan järjestämiseen ja kansanhuoltolautakunnan ilmoitettua asiasta antamassaan lausunnossa periaatteessa vastustavansa makkarain yömyynnin järjestämistä nykyoloissa, elinkeinotoiminnan säännöstelytoimikunta oli pyytänyt asiasta kaupunginhallituksen lausuntoa. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ puoltaa ns. yömakkarain myynnin järjestämistä siten, ettei myytävälle tarvikkeille määrätä enimmäishintoja ja ettei myyjä valvoiteta suorittamaan kaupungille maksettavan vuokran lisäksi mitään valvontakustannuksia.

Siirtolapuutarhat. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ myöntää kiinteistöjen pääloukkaan sisältyvistä käyttövaroistaan siirtolapuutarhojen työvaliokunnalle 42 000 mk siirtolapuutarhojen lastenkerhotoiminnan tukemiseen jaettavaksi siten, että kutakin siirtolapuutarhaa kohden tuli 6 000 mk.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa suorittamaan Marjaniemen siirtolapuutarhan kasteluvesikaivojen kunnostamistyöt sekä varastohuoneen ja käymälöiden kattamisen sekä yhdessä vesijohtolaitoksen kanssa tutkimaan perusteellisesti kysymystä veden saannista mainittuun siirtolapuutarhaan.

Kiinteistölautakunnan hoidossa olevat maatilat ja metsätalous

Kaupunkialueen luovutusyksikkömäärän tarkistaminen. Kiinteistölautakunta oli, huomauttaen, että maataloustuotteita oli luovutettava kulutukseen sen mukaan, mikä luovutusluku kullekin kunnalle on määrätty muunnettua peltohehtaaria kohden, ilmoittanut, että Helsingin kaupungin alueella oli kuluvan satovuoden luovutusluku 730, mikä oli suurin koko maassa, sekä esittänyt, että mainittu luku tarkistettaisiin. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tämän johdosta esittää kansanhuoltoministeriölle, että ministeriö vahvistaisi Helsingin kaupungin alueen luovutusluvun kertomusvuoden heinäkuun 1 p:nä alkavaa satovuotta varten nykyistä alhaisemmaksi.

Maatilojen irtaimiston palovakuutus. Kiinteistölautakunnan alaisten maatilojen irtaimisto päätettiin ⁹⁾ jättää palovakuuttamatta.

¹⁾ Khs 31 p. heinäk. 1 798 §. — ²⁾ S:n 18 p. syysk. 2 131 §. — ³⁾ S:n 30 p. lokak. 2 511 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 86. — ⁵⁾ Khs 25 p. syysk. 2 174 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. maalisk. 624 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. marrask. 2 624 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 593 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. marrask. 2 618 §.

Metsäyöntekijäin varustehuollon rahoittaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää kiinteistötoimiston metsätalousosastolle ennakkona kaupunginkassasta vastaista tilitystä vastaan 100 000 mk metsäyöntekijäin varustehuollon rahoittamiseen.

Taloja, huoneistoja ym. koskevat kysymykset

Vuokralaisten luottamusmiesten valitseminen. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistötoimiston talo-osaston kaupungin puolesta kussakin esiintyvässä tapauksessa määräämään vuokrahuoneistoissa olevien kaupungin virastojen ja laitosten henkilökunnasta sopivan henkilön uutta vuokrajärjestelyä varten tarvittavien vuokralaisten luottamusmiesten ja heidän varamiestensä valitsemiseen sekä oikeuttaa talo-osaston sellaisissa tapauksissa, joissa mainittua menetelmää ei voida noudattaa, itse lähettämään edustajansa vuokralaisten luottamusmiehiä valitsemaan.

Helsingin maalaiskunnan ja kaupungin välinen lopputilitys. Helsingin maalaiskunnan kunnallislautakunta oli tiedustellut, olisiko kaupunki maalaiskunnan ja kaupungin välisessä omaisuuden selvittelyssä halukas ottamaan Malmilla Opistotien varrella sijaitsevat 5 pienasantotaloa, jotka tosin olivat valmistuneet vasta v:n 1946 aikana, mutta joihin Helsingin jakamaton maalaiskunta v:n 1945 loppuun mennessä oli sijoittanut varoja yli 8 000 000 mk. Asiasta antamassaan lausunnossa kaupunginlakimies oli tullut siihen tulokseen, että jaossa olisi otettava huomioon niin monta taloa, että niiden arvo vastaisi joulukuun 31 p:ään 1945 mennessä rakennuksiin sijoitettua pääomaa eli siis kolme rakennusta. Koska kuitenkin käytännöllisistä syistä koko rakennusryhmä olisi keskitettävä yhden omistajan käsiin, olisi myöskin mainitut kolme rakennusta jaossa jätettävä maalaiskunnalle. Helsingin maalaiskunnan tarjous hylättiin, minkä ohessa kaupunginhallitus päätti ³⁾, että Helsingin kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan välisessä lopputilityksessä otetaan Malmilla olevista pienasantotaloista huomioon vain kolme, jotka jätetään maalaiskunnalle laskettuna kukin 2 546 677: 62 mk:n arvoiseksi.

Lautasaareissa olevien rakennusten osto. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ostaa johtaja P. O. Tuomalalta lastentarhatarkoituksiin kaikki Lautasaareissa n. 8 000 m²:n suuruisella vuokra-alueella Pohjoiskaaren 48:ssä olevat rakennukset rasitevapaina 875 000 mk:n kauppahinnasta vuokraoikeuksineen tonttialueeseen, joka sijaitsee asemakaavoittamattomalla alueella, alistaa päätöksensä valtuuston hyväksyttäväksi sekä esittää että rakennusten muutos- ja korjaustöihin myönnettäisiin 530 000 mk.

Hietalahden kauppahalli. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntää yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 36 800 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroitetaan päällysvaatteiden säilytysuojien rakentamista varten Hietalahden kauppahalliin.

Kaupungin talojen korjaukset. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista, joissakin tapauksissa v:n 1946 vastaavasta määrärahasta myönnettiin kaupungintalon julkisivujen ja ison porraskäytävän maalaamiseen 896 000 mk ⁶⁾; Sofiankadun 4:ssä olevassa voimistelusalissa sattuneen tulipalon aiheuttamien vahinkojen korjaamiseen 28 000 mk ⁷⁾; Sofiankadun 4:ssä suoritettujen korjaus- ja muutostöiden kustannuksiin 127 339: 55 mk ⁸⁾; eräiden virastojen siirroista Helenankadun 2:ssa, Siltasaarenkadun 3—5:ssä ja Helsinginkadun 24:ssä aiheutuneiden muutostöiden kustannusten suorittamiseen 2 528 334: 65 mk ⁹⁾; tuuletuslaitteen asentamista varten Helsinginkadun taloon n:o 24 81 764: 10 mk ¹⁰⁾; erään puisen virvoitusjuomakioskin kunnostamista ja Malmille siirtämistä varten 54 600 mk ¹¹⁾; erään Pirkkolan ruotsalaisen lahjatalon kellarin korjaamista varten 23 021 mk ¹²⁾; Sarkapellon 1:ssä suoritettujen korjaustöiden kustannusten suorittamiseen 1 350: 10 mk ¹³⁾; sekä entisen Bengtsärin koulukodin rakennusten korjaamista varten 363 000 mk ¹⁴⁾.

Kaupunkien yleisen keskinäisen palovakuutusyhtiön myöntämä 11 460 mk:n suuruisen korvaus kunnallisissa työväenasunnoissa Karstulantien XVIII:ssä sekä 2 066 mk:n

¹⁾ Khs 9 p. lokak. 2 309 §. — ²⁾ Khs jsto 15 p. lokak. 6 027 §. — ³⁾ Khs 4 p. jouluk. 2 795 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. toukok. 1 268 §; ks. tämän kert. I osan s. 34 ja 64. — ⁵⁾ Khs 24 p. huhtik. 1 030 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. elok. 1 995 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. helmik. 581 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. lokak. 2 505 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. helmik. 539 §; ks. v:n 1945 kert. I osan s. 44. — ¹⁰⁾ Khs 30 p. lokak. 2 493 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 606 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 998 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. tammik. 80 §. — ¹⁴⁾ S:n 30 p. lokak. 2 502 §.

suuruinen korvaus kunnallisissa työväenasunnoissa Mäkelänkadun 37—43:ssa sattuneissa tulipaloissa aiheutuneista vaurioista päätettiin¹⁾ sallia käyttää palovahinkojen korjaamiseen.

Rakennusten myynti. Kiinteistölautakunta päätettiin²⁾ oikeuttaa myymään julkisella huutokaupalla 13 kaupunginosan korttelin n:o 428 tontilla n:o 1 sijaitseva desinfioimislaitoksen rakennus purettavaksi ja poissiirrettäväksi.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin³⁾ myymään Oy. Elo ab:lle sille Herttoniemestä luovutettavalla alueella sijaitseva kaupungin omistama rappeutunut huvilarakennus 20 000 mk:n hinnasta.

Kiinteistölautakunta päätettiin⁴⁾ oikeuttaa myymään huutokaupalla Herttoniemen öljysatama-alueelta Teollisuuden polttoöljy oy:lle vuokratulla alueella sijaitseva kaupungin omistama vanha huvilarakennus purettavaksi ja poissiirrettäväksi.

Kiinteistötoimiston talo-osasto oikeutettiin⁵⁾ myymään Lauttasaaren kalliosuojan päällä olevat kaksi rappeutunutta vajarakennusta tullivartija E. Ahlqvistille 4 000 mk:n hinnasta sekä Sörnäisten satama-alueella oleva satamatyöntekijöitä varten rakennettu väestönsuoja herra U. Korpiselle 3 000 mk:n hinnasta ehdoin, että rakennelmat heti puretaan ja että niiden sijoituspaikat siistitään.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan toimenpiteen, jolla Laajalahden asuntoalueella oleva Torppa n:o 21 niminen asuinrakennus sekä Albergan kartanon päärakennuksen tontilla sijaitseva pieni pajarakennus oli myyty huutokaupalla yhteensä 6 500 mk:n hinnasta.

Lämpökennojen myynti. Kiinteistötoimiston talo-osasto oikeutettiin⁷⁾ myymään ilman huutokauppaa Sofiankadun talosta n:o 3 poistettavat lämpökennot 750 mk:n hinnasta m²:ltä.

Kaupunginvaltuuston istuntosali. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin⁸⁾ suorittaa insinööri P. Arnille 12 000 mk korvauksena kaupunginvaltuuston istuntosalissa toimitetuista akustisista mittauksista ja tutkimuksista.

Kaupunginhallituksen yleistä käyttövaroista päätettiin⁹⁾ myöntää 12 367 mk valopisteiden asentamisesta kaupunginvaltuuston istuntosaliin aiheutuneiden kustannusten peittämiseen.

Musiikkilautakunta päätettiin¹⁰⁾ valtuuttaa, neuvoteltuaan asiasta kaupunginsihteerin kanssa, vuokraamaan kaupungintalon juhlasali, paitsi eteville ja tunnetuille yksityisille taiteilijoille sekä kamarimusiikkitalaisuuksia varten, tarkkaan harkiten myöskin ylioppilas- ym. kuoroille sekä ammatti- ja amatööriorkesterille. Salin vuokran vähimmäismääräksi vahvistettiin 750 mk konserttia kohden, minkä lisäksi konsertin toimeenpanijan oli huolehdittava salin siivouksesta ja vastattava valaistus- ym. kustannuksista.

Kaupunginvaltuuston istuntosalia ulkopuolisten käyttöön luovutettaessa päätettiin¹¹⁾ sähkövalaistuksesta periä 600 mk illalta.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ vuokrata kaupungintalon juhlasalin Oy. Yleisradio ab:lle harjoitusta ja konserttia varten joka tiistai syyskuun 15 p:stä lukien siksi kunnes yliopiston juhlasali valmistuu, kuitenkin enintään toukokuun 31 p:ään 1948 ehdoin, että Oy. Yleisradio ab. suorittaa 2 500 mk:n suuruisen vuokran päivältä sekä vastaa salin kunnostamisesta ja siivoamisesta aiheutuvista kustannuksista, sekä edelleen torstai-konsertteja varten toukokuun 31 p:ään 1948 saakka ehdoin, että harjoituksia ei missään tapauksessa saa järjestää virka-aikana tapahtuviksi, että salia ei luovuteta torstai-konsertteja varten niinä viikkoina, jolloin kaupunginvaltuusto kokoontuu, että kaupungilla on oikeus muutoinkin tarvittaessa varata sali omaa käyttöönsä varten, jolloin asiasta ilmoitetaan Oy. Yleisradio ab:lle viimeistään edellisenä maanantaina ennen klo 16 sekä että vuokra salin käyttämisestä on 3 000 mk päivältä, minkä lisäksi vuokraajan on vastattava salin konserttikuntoon saattamisesta ja siivouksesta aiheutuvista kustannuksista.

Kaupunginvaltuuston istuntosali sekä joitakin muita kaupungintalon huoneita luovutettiin vuokratta erinäisin ehdoin seuraaviin tarkoituksiin: Helsingin kaupungin virka-

¹⁾ Khn jsto 26 p. marrask. 6 195 ja 6 196 §. — ²⁾ Khs 21 p. elok. 1 921 §. — ³⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 603 § ja 23 p. lokak. 2 388 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 70. — ⁴⁾ Khs 27 p. maalisk. 828 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. elok. 1 851 §. — ⁶⁾ Khn jsto 12 p. maalisk. 5 383 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. marrask. 6 147 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 5 564 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. elok. 5 818 §. — ¹⁰⁾ Khs 17 p. huhtik. 965 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 7 p. toukok. 5 531 §. — ¹²⁾ Khs 8 p. toukok. 1 071 §, 25 p. syysk. 2 152 § ja 18 p. jouluk. 2 911 §.

miesyhdistyksen vuosikokousta ja pikkujoulujuhlaa varten ¹⁾; palotorjuntapäivän esitelmätilaisuuteen ²⁾; Suomen kunnallisen terveydenhoitoyhdistyksen vuosikokousta varten ³⁾; Kansanavun Helsingin piirin järjestämiin hyväntekeväisyistilaisuuksiin ⁴⁾; Fruntimmersföreningen i Helsingfors nimisen yhdistyksen 100-vuotismuistojuhlaa varten ⁵⁾; Rakentajain avustusrahaston järjestämään tilaisuuteen sotaorpojen avustamiseksi ⁶⁾; Maalaiskuntien liiton toimesta luovutetun Karjalan kunnille omistetun juhlatilaisuuden järjestämiseen ⁷⁾; Helsingin lihataloudellisen yhdistyksen vuosikokousta varten ⁸⁾; naisten kunnallispäiviä varten ⁹⁾; sekä kunnallisvaalien I äänestysalueen vaali-paikaksi ¹⁰⁾.

Lisäksi luovutettiin kaupunginvaltuuston istuntosali 750 mk:n vuokrasta erinäisin ehdoin seuraaviin tarkoituksiin: Kansanavun keräysten alkajaisjuhlaa varten ¹¹⁾; Lapin lasten hyväksi järjestettävään konserttiin ¹²⁾; Suomen palloliiton juhlakokousta varten ¹³⁾; Savolaisen osakunnan laulajien 15-vuotisjuhla-konserttiin ¹⁴⁾; sekä ylioppilaiden kulttuuriviikon pianonsoittokilpailua varten ¹⁵⁾.

Virkamiesruokala. Sen jälkeen kun kaupungintalon uusi virkamiesruokala oli valmistunut, kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾, että mainittua ruokasalia tullaan käyttämään, paitsi jokapäiväisenä virkamiesten ruokailupaikkana, myöskin kaupunginhallituksen järjestämiä tilaisuuksia varten sekä lisäksi myös kunnallisten laitosten ja kaupungin kunnallis-hallintoa lähellä olevien piirien järjestämiä edustavia tilaisuuksia varten, joissa ei ole lupa tarjoilla alkoholia, paitsi milloin sellaiseen annetaan nimenomainen lupa. Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa yleisjaoston kussakin yksityistapauksessa päättämään luovutuksesta ja luovutusehdoista. Edelleen kaupunginhallitus päätti, että ruokasalin viikimistilaisuus, jossa tarjotaan päivällinen, järjestetään marraskuun 3 p:nä klo 19 ja että tilaisuuteen kutsutaan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenet, tärkeimpien lautakuntien puheenjohtajat, kaupunginkanslian sihteerit, johtavia virkamiehiä, taiteilijoita ja rakennustyön vastuunalaisia henkilöitä, kunnallisormestari, oikeusormestari, maaherra ja päivälehtien päätoimittajat.

Yleisjaosto päätettiin ¹⁷⁾ oikeuttaa myöntämään johtavassa asemassa oleville kaupungin viranhaltijoille oikeus käyttää virkamiesruokalaa heidän virka-asemansa edellyttämiin edustustarkoituksiin.

Rahatoimenjohtaja oikeutettiin ¹⁸⁾ käyttämään virkamiesruokalaa joulukuun 13 p:nä kaupunginkanslian ja rahatoimiston henkilökunnille järjestettävää kahvitilaisuutta varten.

Suomen arkkitehtiliitto oikeutettiin ¹⁹⁾ pitämään vuosikokouksensa virkamiesruokalassa ja saamaan elintarvikekeskuksesta aterian.

Suomen olympialaisen komitean huoneisto. Pohjoisen Esplanaadikadun 15:ssä sijaitseva, rahatoimiston kahvihuoneena käytetty huone päätettiin ²⁰⁾ luovuttaa Suomen olympialaisen komitean käytettäväksi korvauksetta ja vain toistaiseksi.

Stansvik. Sen johdosta, etteivät Helsingin kaupungin virkamiesyhdistyksen käytössä olevan Stansvikin kesäkodin huonetilat riittäneet kaikkien kesäkotiin pyrkivien majoittamiseen, kaupunginhallitus, myöntyen yhdistyksen anomukseen, päätti ²¹⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan kiinteistölautakunnan käytettäväksi 309 000 mk asuntoparakin hankkimista varten Stansvikiin.

Kiinteistölautakunta päätettiin ²²⁾ oikeuttaa suorittamaan Stansvikin kartanon vesi- ja viemärijohtojen uusimis- ja laajennustyöt kaupungin talojen korjausmäärärahasta, sitä tarvittaessa ylittäen.

Helsingin perheasunnot oy:n taloihin vuokralaisiksi ja alivuokralaisiksi ehdotetut henkilöt hyväksyttiin ²³⁾.

Koskelan ja Maunulan asukkaiden vuokratyösymys. Merkittiin ²⁴⁾ tiedoksi useiden val-

¹⁾ Khs 13 p. marrask. 2 608 §. — ²⁾ S:n 22 p. toukok. 1 260 §. — ³⁾ S:n 20 p. maalisk. 741 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. helmik. 367 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 2 687 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. tammik. 213 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. lokak. 2 487 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. marrask. 2 547 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. syysk. 2 122 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. marrask. 2 686 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. jouluk. 3 023 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. tammik. 264 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. maalisk. 803 §. — ¹⁴⁾ S:n 6 p. maalisk. 618 §. — ¹⁵⁾ S:n 13 p. maalisk. 695 §. — ¹⁶⁾ S:n 16 p. lokak. 2 328 §. — ¹⁷⁾ S:n 6 p. marrask. 2 554 §. — ¹⁸⁾ Khs jsto 10 p. jouluk. 6 262 §. — ¹⁹⁾ S:n 29 p. lokak. 6 067 §. — ²⁰⁾ Khs 2 p. lokak. 2 221 §. — ²¹⁾ S:n 4 p. syysk. 2 016 § ja 23 p. lokak. 2 397 §. — ²²⁾ S:n 22 p. toukok. 1 275 §. — ²³⁾ S:n 13 p. helmik. 441 §, 2 p. huhtik. 845 §, 28 p. elok. 1 985 § ja 2 p. lokak. 2 226 §. — ²⁴⁾ S:n 6 p. maalisk. 619 §.

tion, kaupungin sekä yksityisten palveluksessa olevien työntekijäin työmaakokousten kirjelmät, jotka koskivat Koskelan asukkaiden vuokra-asiaa.

Maunulan pienasunnot oy:n ilmoitettua, että sen omistamissa rakennuksissa asuvat vuokralaiset olivat huhtikuun alusta ryhtyneet vuokranmaksulakkoon, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa yhtiötä ryhtymään vuokranmaksun laiminlyöneitä vuokralaisia vastaan oikeudellisiin toimenpiteisiin.

Kunnallisten työväenasuntojen vuokralaisyhdistyksen keskustoimikunnan osoitettua kaupunginhallitukselle vetoamuksen, että Koskelan puistokylän vuokranmaksulakkoon ryhtyneiden asukkaiden häädöt lopetettaisiin, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että samalla kun edelleen jatketaan asianomaisia vuokramaksun laiminlyöneitä vastaan oikeudellisia toimenpiteitä, toistaiseksi kuitenkin ainoastaan tuomioissa mainitut vuokrasaavat saatetaan täytäntöönpantaviksi, jota vastoin häätöpäätösten täytäntöönpanoista päätetään vasta sitä mukaa kuin kukin tapaus yksityiskohtaisesti on esitetty kaupunginhallituksen ratkaistavaksi.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾, ettei Suomen kommunistisen puolueen Arabian tehtaan osaston ja Helsingin sähkökonepajatyöväen ammattiosaston kirjelmät, joissa vaadittiin Koskelan puistokylän vuokrien alentamista ja asukkaiden häätöjen lopettamista, antaneet aiheutta muihin toimenpiteisiin kuin että yhdistyksille annettiin kirjelmitse tiedoksi kaupunginhallituksen yllä selostettu päätös vuokratkysymyksestä.

Kalliosuojien majoitusmaksut. Koulumatkailutoimisto oy:n ja Helsingin seurakuntien huoltokeskuksen anottua saada korottaa hallussaan olevien kalliosuojien majoitusmaksuja kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa anojat korottamaan mainitut maksut kertomusvuoden heinäkuun 1 p:stä lukien Sinebryhoffin, Katajanokan, Vilhonvuoren ja Siltavuoren kalliosuojien joukkomajoituspaikoissa 25—30 mk:aan henkilöä kohden vuorokaudessa riippuen maksun määrä majoitushuoneen suuruudesta ja laadusta sekä Korkeavuorenkadun kalliosuojan matkustajamajoituspaikassa 2 henkilön huoneissa 60 mk:aan, 4—6 henkilön huoneissa 50 mk:aan ja 8 henkilön huoneissa 40 mk:aan henkilöä kohden vuorokaudessa edellytyksin, että majapaikkojen vuokraajat hankkivat kansanhuoltoviranomaisten hyväksymisen maksujen korotukseen ja ehdoin, että vuokraajat itse huolehtivat majapaikkojen lämmityksestä kaupungin toimittaessa polttoaineen.

Sähkömoottorin vuokralleanto. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ vuokraamaan rakennushallitukselle Tähtitorninmäen kalliosuojassa oleva sähkömoottori 36 000 mk:n vuosivuokrasta yhden kuukauden irtisanomisajoin, kuitenkin siten, että mikäli moottoria tarvittiin väestönsuojelutarkoituksiin, se oli viipymättä luovutettava kaupungille takaisin.

Palovakuutukset. Kiinteistölautakuntaa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa korottamaan kaupungin rajan ulkopuolella olevien kaupungin omistamien rakennusten yhteinen palovakuutusarvo kertomusvuoden tammikuun 1 p:stä lukien 204 070 000 mk:aan lautakunnan esittämän yksityiskohtaisen luettelon mukaisesti.

Oy. Parke ab:n ja kaupungin välisessä aluevaihdossa kaupungin omistukseen joutuneet rakennukset Malmin Pankkitien 6:ssa päätettiin ⁷⁾ jättää palovakuuttamatta.

Kulosaaren silta. Aug. Eklöf ab. oli lokakuussa 1946 kaupunkia vastaan vireillepanemassaan oikeusjutussa vaatinut kaupungilta korvausta 512 950 mk sen johdosta, että yhtiölle oli Kulosaaren sillan suljettuna pitämisen johdosta v:n 1945 ja 1946 uittokausina väitetty syntyneen mainitun suuruinen tappio. Raastuvanoikeus oli heinäkuun 21 p:nä 1947 antamallaan päätöksellä hylännyt kanteen ja velvoittanut yhtiön korvaamaan kaupungille oikeudenkäyntikuluna 10 000 mk. Yhtiö oli kuitenkin, valitettuaan asiasta edelleen Turun hovioikeuteen, nyttemmin ilmoittanut luopuvansa kanteestaan mikäli kaupunki luopuu vaatimasta raastuvanoikeuden tuomitsemia oikeudenkäyntikuluja. Kuultuaan asiassa kaupunginlakimiehen lausuntoa kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ asettaa sovinnon ehdoksi, että yhtiö korvaa kaupungin suoranaiset menot raastuvanoikeudessa eli 6 480 mk sekä myöskin kaupungille hovioikeudessa aiheutuvat suoranaiset kustannukset.

¹⁾ Khs 29 p. toukok. 1 353 §. — ²⁾ S:n 7 p. elok. 1 833 §. — ³⁾ S:n 14 p. elok. 1 852 ja 1 853 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 607 §. — ⁵⁾ Khn jsto 15 p. lokak. 6 029 §. — ⁶⁾ Khs 16 p. tammik. 178 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. tammik. 185 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. lokak. 2 414 §.

A s e m a k a a v a k y s y m y k s e t

Helsingin keskiosien asemakaava. Sen jälkeen kun asiantuntijakomitea, jonka kaupunginvaltuusto oli asettanut¹⁾ selvittelemään eduskuntatalon ympäristön asemakaavoitusta koskevia liikenne- ym. kysymyksiä sekä laatimaan ehdotusta ohjelmaksi vastedes päätettävää aatekilpailua varten, oli saanut kilpailuohjelmaehdotuksensa valmiiksi, kaupunginhallitus päätti²⁾ tehdä kirjelmitse rautatiehallitukselle esityksen, että mainittujen aatekilpailujen kustannukset jaettaisiin siten, että rautatiehallitus maksaisi niistä 40 % ja kaupunki 60 %.

Tonttien järjestäminen käsiteollisuutta varten. Käsiteollisuusliiton esityksen johdosta, joka koski tonttien ja huonetilojen järjestämistä käsiteollisuutta varten, kaupunginhallitus päätti³⁾ liitolle ilmoittaa, että uusia asemakaavoja laadittaessa ja entisiä uusittaessa tullaan kiinnittämään huomiota käsiteollisuuden tarvitsemien huonetilojen ja pienteollisuustonttien järjestämismahdollisuuksiin ja että kiinteistölautakunta on antanut kiinteistötoimiston tehtäväksi tutkia kysymystä yhteisten työhuonerakennusten rakentamisesta.

Sisäasiainministeriön vahvistamat asemakaavan- ja tonttijaonmuutoksia sekä asemakaavamääräyksiä koskevat päätökset. Kaupunginhallitukselle saapuivat ilmoitukset siitä, että sisäasiainministeriö oli vahvistanut seuraavia kortteleita koskevat asemakaavan tai tonttijaon muutosehdotukset ynnä asemakaavamääräykset: 1 kaupunginosan korttelia n:o 18⁴⁾; 2 kaupunginosan kortteleita n:o 37 ja 40⁵⁾; 3 kaupunginosan korttelia n:o 52⁶⁾; 4 kaupunginosan kortteleita n:o 64⁷⁾ ja 156⁸⁾; 9 kaupunginosan korttelia n:o 204⁸⁾; 10 kaupunginosan korttelia n:o 280⁹⁾; 11 kaupunginosan kortteleita n:o 309⁵⁾, ja 334¹⁰⁾; 12 kaupunginosan korttelia n:o 387¹¹⁾; 13 kaupunginosan korttelia n:o 448¹²⁾; 14 kaupunginosan kortteleita n:o 511⁴⁾, sekä 716—720 ja 726¹³⁾; 22 kaupunginosan korttelia n:o 697⁷⁾; 23 kaupunginosan korttelia n:o 920⁹⁾; 25 kaupunginosan kortteleita n:o 842¹⁴⁾, 859 b⁴⁾ ja 890¹⁴⁾; 46 kaupunginosan kortteleita n:o 1, 2, 4, 12—16 ja 19⁴⁾; sekä 81 kaupunginosan kortteleita n:o 101—116⁹⁾.

Katujen nimet. Koska sisäasiainministeriön vahvistamaan¹⁵⁾ 16 kaupunginosan eli Reijolan alueen uuteen asemakaavaan ei sisällynyt katujen nimiä, kiinteistölautakunnan kadunnimikomitea oli laatinut ehdotuksensa katujen nimiksi. Kaupunginhallituksen kehoitettua¹⁶⁾ kiinteistölautakuntaa harkitsemaan voitaisiinko eräiden ehdotettujen kadunnimien tilalle löytää joku muu sopiva nimi kadunnimikomitea oli tehnyt uuden ehdotuksen, jonka kaupunginhallitus hyväksyi¹⁷⁾, sekä päätti antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi laadittua tarpeellisen asemakaavaehdotuksen. Hyväksytyt katujen nimet olivat seuraavat: Karunantie — Karunavägen, Kiskontie — Kiskovägen, Koroistentie — Koroisvägen, Maskuntie — Maskuvägen, Nousiaistentie — Nousisvägen, Paraistentie — Pargasvägen, Raisiontie — Resovägen, Sauvontie — Saguvägen ja Tenholantie — Tenalavägen.

Kaupunginhallitus päätti¹⁸⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan kadunnimikomitean Backaksen tilaan kuuluvia asuntoalueita varten ehdottamat seuraavat kadunnimet otettaviksi lopullisiin asemakaavaehdotuksiin: Puistolan koillisosassa vanhan Porvoon tienvarrella sijaitsevalle alueelle Kalkkivuorentie — Kalkbergsvägen, Kassaratie — Lövsjärvägen, Kirvestie — Yxvägen, Puunkaatajantie — Trädfällärvägen, Sahatie — Sägsvägen, Tahkokuja — Slipstensgränd ja Vesuritie — Kvistyxxvägen sekä Tapanilan pohjoisosassa sijaitsevalle alueelle Rintamasotilaantie — Frontsoldatsvägen, Tarhurintie — Trädgårdsmästarvägen, Uudisraivaajantie — Nyröjarvägen, Yläkaskenkuja — Högsvedsgränd ja Yläkaskentie — Högsvedsvägen.

Kaupunginhallitus päätti¹⁹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ottamaan seuraavat kadunnimikomitean ehdottamat Pohjois-Haagan katujen nimet huomioon lopullista asemakaavaa laadittaessa: Harmaidenveljestenkatu — Gråmunkegatan, Karjaportin-

1) Ks. v:n 1941 kert. s. 107. — 2) Khs 4 p. jouluk. 2 797 §. — 3) S:n 27 p. maalisk. 815 §. — 4) S:n 5 p. kesäk. 1 410 §. — 5) S:n 7 p. elok. 1 827 §. — 6) S:n 6 p. marrask. 2 561 §. ja 13 p. marrask. 2 623 §. — 7) S:n 6 p. maalisk. 626 §. — 8) S:n 6 p. marrask. 2 561 §. — 9) S:n 23 p. lokak. 2 394 §. — 10) S:n 18 p. syysk. 2 132 §. — 11) S:n 17 p. huhtik. 982 §. — 12) S:n 29 p. toukok. 1 344 §. — 13) S:n 16 p. lokak. 2 353 §. — 14) S:n 13 p. marrask. 2 623 §. — 15) Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 81. — 16) Khs 19 p. kesäk. 1 536 §. — 17) S:n 18 p. syysk. 2 135 §. — 18) S:n 13 p. maalisk. 719 §. — 19) S:n 14 p. toukok. 1 212 §.

katu — Karjaportsgatan, Luostarinkatu — Klostergatan, Mustainveljestenkatu — Svartmunkegatan, Piispankuja — Biskopsgränd, Punaisenlähteentori — Rödabrunns-torget, Pyöreäntorninkuja — Rundatornsgränd, Vahtitorninkatu — Vaktornsgatan ja Vesiportinkatu — Vattenportsgatan.

Korttelin n:o 430 muuttaminen puistoksi. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ antaa kiinteistö-lautakunnan tehtäväksi laadituttaa ehdotuksen 13 kaupunginosan korttelin n:o 430 muuttamisesta puistoksi.

Harjutorin järjestäminen puistikoksi. Kaupunginhallituksen kehoitettua²⁾ kiinteistö-lautakuntaa laadituttamaan ehdotuksen lasten leikkipuiston järjestämisestä Harjuto-rille lautakunta oli laatinut kaksi ehdotusta, joista kaupunginhallitus päätti³⁾ hyväksyä vaihtoehdon n:o 2 666 A sekä antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi laadituttaa tar-peellisen asemakaavan muutosehdotuksen.

Käpylän raviradan ympäristön kunnostaminen. Kaupunginvaltuusto oli v. 1939 päät-tänyt⁴⁾ erottaa n. 27 ha:n suuruisen aidattavan alueen Käpylästä ja varata sen urheilu-, virkistys-, puisto- ja leikkikenttätoimintaa varten. Tälle alueelle, jolla oli jo ravirata ja sen sisäpuolella nurmikenttä ja keskeneräinen yleisurheilukenttä sekä velodromi, oli suunnitelmien mukaan ollut tarkoitus sijoittaa mm. uusia urheilukenttiä ja laitteita. Koska Helsingin nykyiset kentät jälleen oli todettu riittämättömiksi ja silmällä pitäen myös v. 1952 pidettäviä olympiakisoja kiinteistölautakunta oli yhteistoiminnassa urheilu- ja retkeilylautakunnan kanssa laadituttanut n:olla 2 702 merkityn ehdotuksen Käpylän ravirataa ympäröivän alueen järjestelyksi. Ehdotuksen mukaan oli alueelle suunniteltu kaksi sorakenttää, 4 verkkopallokenttää, lasten leikkialue kahlaamoinen ja hiekka-kenttineen ja voimistelukenttä, minkä lisäksi kaikki muut alueet oli suunniteltu nurmi-kentiksi, joita käytettäisiin eri urheilu- ja palloilumuotoja varten. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan ehdotuksen ja antaa rakennustoimiston katu-rakennusosastolle tehtäväksi kiireellisesti laatia kustannusarvion ehdotuksen toteutta-mista varten.

Messuhallin lisärakennus. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ periaatteessa puoltaa Suomen messut osuuskunnan anomusta messuhallirakennuksen laajentamisesta ja antaa kiin-teistölautakunnan tehtäväksi laadituttaa tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen sekä ehdotuksen tontin vuokrasopimuksen täydentämiseksi.

Suomen messut osuuskunta, jolle v. 1939 oli vuokrattu⁷⁾ kortteli n:o 527, jonka ra-kennusaika oli pidennetty toukokuun 30 p:ään 1948 saakka, oli huomauttanut, että vuokrasopimuksen aikoihin tehtyjä rakennussuunnitelmia olisi tarkistettava. Niinpä tarvittaisiin lisätilaa messuhallirakennukselle, minkä lisäksi olisi rakennettava konsert-tien ym. juhlien pitämistä varten uusi sali, johon mahtuisi n. 2 600 henkilöä. Samoin tarvittaisiin poliisilaitokselle lisää lattiapinta-alaa vähintään 1 200 m² ja posti- ja lennä-tinlaitokselle samansuuruinen huoneisto. Tällaisen rakennuksen rakentamista varten olisi tonttia kuitenkin laajennettava. Osuuskunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti⁸⁾ antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi laadituttaa ehdotuksen 14 kaupunginosan kort-telissa n:o 527 olevan tontin n:o 2 asemakaavan ja tonttijaon muuttamiseksi siten, että mainittu tontti yhdistetään kortteliin n:o 524, jolloin korttelin välillä oleva osa Mänty-mäentietä poistetaan ja Toivonkadun leveys tulee olemaan 35 m. Samalla kaupungin-hallitus päätti antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi laatia ehdotuksen tonttia koske-van vuokrasopimuksen muuttamiseksi.

Haagan korttelin n:o 45 tonttijako. Rouva M.-L. Ekmanin ja metsänhoitaja P. Rosen-grenin anomuksen johdosta, joka koski tonttijaon vahvistamista Haagan korttelille n:o 45, kaupunginhallitus päätti⁹⁾ anojille ilmoittaa, ettei asemakaavaa ja tonttijakoa voida vielä vahvistaa mainitulle korttelille, mutta ettei kaupunginhallituksella ole mitään sitä vastaan, että korttelin alueella olevat tilat ensin yhdistetään ja että näin muodostunut tila jaetaan uusiksi tiloiksi kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatiman piirus-tuksen n:o 2 659 mukaisesti ottaen huomioon siihen punaisella tehdyt muutokset.

Asunto-oy: Pihlajatie 37 nimisen yhtiön anottua saada sisustaa toimistohuoneita 15 kaupunginosan korttelissa n:o 610 olevalla tontilla omistamansa rakennuksen ullakolle

¹⁾ Khs 30 p. lokak. 2 504 §. — ²⁾ S:n 8 p. toukok. 1 093 §. — ³⁾ S:n 11 p. syysk. 2 065 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 91. — ⁵⁾ Khs 4 p. jouluk. 2 790 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. marrask. 2 702 §; ks. v:n 1933 kert. s. 11. — ⁷⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 63. — ⁸⁾ Khs 18 p. jouluk. 2 919 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 404 §.

kaupunginhallitus päätti¹⁾ yhtiölle ilmoittaa, että kaupunginhallitus tulee kaupunginvaltuustolle puoltamaan sellaisen asemakaavanmuutoksen hyväksymistä, että mainitun talon ullakolle saadaan sisustaa asuinhuoneita sen jälkeen kun yhtiö on kaupunginhallitukselle jättänyt huoneenvuokralautakunnan todistuksen siitä, että huoneenvuokralautakunta on osoittanut kyseisellä ullakolla sijaitsevaan jo rakennettuun huoneistoon vuokralaisen, joka on ottanut huoneiston hallintaansa sekä että lisärakennusoikeudesta suoritettava korvaus todennäköisesti tullaan vahvistamaan 90 000 mk:ksi.

Eräiden korttelien korkeussuhteiden vahvistaminen. Kaupunginhallitus vahvisti kiinteistölautakunnan ehdottamat seuraavien korttelien korkeussuhteet: 2 kaupunginosan korttelin n:o 99²⁾, 10 kaupunginosan korttelin n:o 272²⁾, 13 kaupunginosan korttelin n:o 411³⁾, 15 kaupunginosan korttelin n:o 529⁴⁾, 20 kaupunginosan korttelin n:o 789²⁾, 22 kaupunginosan korttelin n:o 707⁵⁾, 23 kaupunginosan korttelin n:o 671²⁾, 25 kaupunginosan korttelien n:o 884, 885, 886 ja 888⁶⁾, sekä 46 kaupunginosan korttelien n:o 1—5, 8—10 ja 12—16⁴⁾.

Koskelantien katuprofiilin vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ vahvistaa Koskelantien, Keijontien ja Mäkelänkadun välisen osan katuprofiilin ja suunnan piirustuksen n:o 2 620 mukaisesti.

Helsingin ja sen ympäristön aluesuunnitelmaliiton avustaminen. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ myöntää Helsingin ja sen ympäristön aluesuunnitelmaliitolle käytettäväksi 50 000 mk sitä varten talousarvioon merkitystä avustussumma-rahasta.

Kilo-Konungsbölen asemakaava. Uudenmaan lääninhallituksen tiedusteltua, oliko kaupunki halukas ottamaan Kilo-Konungsbölen asemakaavan laatimisen suorittaakseen ja millä ehdoilla, kaupunginhallitus päätti⁹⁾ lääninhallitukselle ilmoittaa, ettei kaupunki voi ottaa mainittua tehtävää suorittaakseen vaan ehdottaa, että se annettaisiin rakennushallitukselle.

Maanmittaustoimitukset

Kaupungin edustajien määrääminen eräisiin toimituksiin. Kaupunginagronomi A. J. Tamminen valtuutettiin¹⁰⁾ edustamaan kaupunkia v:n 1947 aikana kaupungin lähiympäristön maalaiskuntien tiekuntien, ojanperkausyhtymien, manttaalikuntien ja muihin niihin verrattavien yhtymien ja yhdistysten kokouksissa.

Kaupungin omistamien maiden jakaminen uusiksi rekisteriyksiköiksi. Kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ antaa kaupungingeodeetin tehtäväksi laatia jakolaitoksesta, tontinmittauksesta ja kiinteistöjen rekisteröimisestä kaupungissa annetun asetuksen 57 §:n edellyttämän ehdotuksen ent. Haagan kauppalan alueella olevien kaupungin omistamien tilojen jakamisesta uusiksi rekisteriyksiköiksi.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ antaa asiamiesosastonsa tehtäväksi anoa maanmittaushallitukselta, että kaupungin Munkkiniemessä omistamat tilat yhdistettäisiin nykyistä suuremmiksi rekisteriyksiköiksi. Samalla päätettiin kiinteistölautakuntaa kehoittaa suorittamaan tästä aiheutuvat kustannukset käyttövaroistaan.

Paloheinän alueen paaluttaminen. Kahdeksannen maanlunastuslautakunnan tiedusteluun, missä määrin ja millä ehdoilla kaupunki osallistuisi Paloheinän alueen paaluttamiseen, päätettiin¹³⁾ vastata, että kaupunki voi myöhemmin sovittavasta korvauksesta suostua ottamaan vastaan Paloheinän alueen paalutustyön valvonnan sekä että työhön tarvittavien kokeiden luovutus voi eri korvauksesta tulla kysymykseen vain siinä tapauksessa, että kaupunki suorittaa paalutustyön valvonnan ja että kaupungin omat mittaus-työt sen sallivat.

Lohkomistoimituksia koskevat lausunnot. Uudenmaan läänin maanmittauskonttorille sekä erälle yksityishenkilölle näiden anomusten johdosta antamissaan lausunnoissa kaupunginhallitus päätti puoltaa seuraavia tiloja koskevien lohkomistoimitusten hyväksymistä: Mellunkylässä olevaa Bredbackan tilaa¹⁴⁾; Tapaninkylässä olevaa tilaa P 332 RN 9¹⁵⁾; Pakilassa olevaa Huvila 3 nimistä tilaa RN 4⁹⁾; Tapanilassa sijaitsevia

¹⁾ Khs 16 p. lokak. 2 346 §. — ²⁾ S:n 20 p. maalisk. 752 §. — ³⁾ S:n 6 p. maalisk. 623 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. syysk. 2 170 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. lokak. 2 222 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. kesäk. 1 492 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. maalisk. 622 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. tammik. 285 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. helmik. 382 §. — ¹⁰⁾ Khs jsto 2 p. huhtik. 5 449 §. — ¹¹⁾ Khs 30 p. tammik. 281 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. marrask. 2 565 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. elok. 1 922 §. — ¹⁴⁾ S:n 9 p. tammik. 81 §. — ¹⁵⁾ S:n 9 p. tammik. 82 §. — ¹⁶⁾ S:n 30 p. tammik. 287 §.

tiloja K. 396 RN 7¹⁵⁴ ja K. 397 RN 7¹⁵⁵ ehdoin, että kummankin tilan eteläiset puoliskot yhdistetään yhdeksi tilaksi ja samoin tilojen pohjoiset puoliskot sekä että kaupunki pidättää puhevallan esittää lohkomoitimuksessa vaatimuksia mahdollisesti tarpeelliseksi havaittavien tiemaiden rajoihin nähden¹⁾; Herttoniemen teollisuuskorttelia n:o 66²⁾; Pitäjänmäen teollisuuskorttelia n:o 224³⁾; Tapaninkylän tonttia U.S. 344 RN 6^{201 4)}; Vattuniemen teollisuuskorttelia n:o 120⁵⁾; Pakinkylässä olevaa Pikku nimistä tilaa RN 3¹⁶⁹ ehdoin että tilojen rajat sijoitetaan asemakaavaosaston laatiman jakoehdotuksen mukaisesti⁶⁾; Suutarilan kylässä olevaa Högvalla nimistä tilaa RN 1^{37 7)}; sekä Drum-sön kylässä sijaitsevia Brotorpin ja Östvikin tiloja RN 1⁶⁵ ja 1^{66 8)}.

Merkittiin⁹⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen hylänneen kaupunginhallituksen anomuksen, joka koski Pakilan kylässä olevalla Rauhalan tilalla RN 3²³⁷ suoritettua lohkomoitimitusta.

10. Yleisiä töitä koskevat asiat

Rakennustoimiston viranhaltijat. Rakennustoimistoon sallittiin¹⁰⁾ palkata sen tarvitsema tilapäinen työvoima, jonka palkkaedut vahvistettiin.

Kaupunginvaltuuston päätettyä¹¹⁾ perustaa rakennustoimistoon 95 sääntöpalkkaista rakennusmestarin virkaa ja oikeutettua samalla yleisten töiden lautakunnan nimittämään virkoihin sopivimmat kaupungin palveluksessa olevista ylimääräisistä rakennusmestareista, yleisten töiden lautakunta oli sittemmin virkoja tavallisessa järjestyksessä haettaviksi julistamatta varannut rakennustoimiston rakennusmestareille tilaisuuden hakea kyseisiä virkoja sekä joulukuun 31 p:nä 1946 täyttänyt suurimman osan viroista. Koska kuitenkin katsottiin olevan epätietoista, oliko valtuuston yllä mainitussa päätöksessä tarkoitettu virkoihin nimitettäväksi ainoastaan vastaavissa ylimääräisissä toimissa olevia rakennusmestareita, ja kun, mikäli alemmin palkattuja runsaammin siirrettäisiin ylempipalkkaisiin vakinaisiin virkoihin ja ylempiin palkkaluokkiin kuuluvia edelleen jouduttaisiin pitämään entisissä palkkaluokissaan ylimääräisinä, tämä saattaisi käsittää eräänlaisen tasokorotuksen, lautakunta oli päättänyt alistaa päätöksensä kaupunginhallituksen tutkittavaksi. Kaupunginhallitus päätti¹²⁾:

että yleisten töiden lautakunnan joulukuun 31 p:nä 1946 tekemää päätöstä rakennusmestarinvirkojen täyttämisestä ei saada panna täytäntöön;

että edellä mainittu kysymys on otettava yleisten töiden lautakunnassa uudelleen käsiteltäväksi, jolloin on otettava huomioon, että tarkoituksena on ollut, että ne rakennusmestarit, jotka nimitetään vakinaisiksi, sijoitetaan niihin palkkaluokkiin, joiden mukaan asianomaiset nyt palkataan, mikäli päteviä hakijoita asianomaisessa palkkaluokassa löytyy, että huomiota on tällöin kiinnitettävä asianomaisen palvelusajan pituuteen ylimääräisenä ja että lähinnä alemman palkkaluokan mukaan palkattu viranhaltija voi tulla kysymykseen ainoastaan siinä tapauksessa, että päteviä hakijoita vastaavissa palkkaluokissa oleviin virkoihin ei ole; sekä

että satamalautakuntaa kehoitetaan täyttämään satamarakennusosaston alaiset rakennusmestarinvirat edellä mainitut periaatteet huomioon ottaen.

Jotta rakennustoimiston korjauspajan esimiesten ja konetarkastajain palkat saataisiin oikeampaan suhteeseen heidän alaistensa työntekijäin palkkojen kanssa, kaupunginhallitus, myöntyen yleisten töiden lautakunnan tätä tarkoittavaan esitykseen, päätti¹³⁾, että rakennustoimiston korjauspajan esimiehet siirretään kuukausipalkalle 26 palkkaluokan sekä konetarkastajat 28 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin joulukuun 1 p:stä 1947 lukien.

Rakennustoimiston katurakennusosaston kivityöntekijälle V. Riipiselle päätettiin¹⁴⁾ suorittaa Osloon helmikuun 27 p:n ja maaliskuun 8 p:n välisenä aikana tehdyn vierailu-

¹⁾ Khs 6 p. helmik. 388 §. — ²⁾ S:n 6 p. helmik. 390 §. — ³⁾ S:n 6 p. helmik. 391 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. helmik. 534 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. helmik. 583 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. elok. 1 829 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. elok. 1 861 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. elok. 1 862 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. huhtik. 849 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. toukok. 1 216 §, 29 p. toukok. 1 359 §, 17 p. heinäk. 1 736 ja 1 738 §, 7 p. elok. 1 838 §, 16 p. lokak. 2 359 § ja 6 p. marrask. 2 585 §. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 94. — ¹²⁾ Khs 16 p. tammi- 200 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. marrask. 2 627 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. helmik. 599 § ja 20 p. maalisk. 753 §.

matkan ajalta 4 948 mk:n suuruinen palkka kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Työaika. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ toistaiseksi määrätä rakennustoimiston varasto-osaston korjauspajan toimiston työajan olemaan klo 8.30—16, paitsi lauantaisin ja pyhäaattoina klo 8.30—14, sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.45—15.45, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8.45—13.15; työajan sai keskeyttää puolen tunnin pituinen ruokailutauko.

Yleisten töiden lautakunta oli huomauttanut, että rakennustoimiston työ sääntöjen 3 §:n mukaan voidaan pimeänä vuodenaikana ottaa ulkotyömailla käytäntöön kahdeksaa tuntia lyhyempi työaika. Viime vuosina oli kuitenkin ollut käytännössä 8 tunnin työaika, johon sosiaaliministeriön myöntämällä erikoisluvalla oli sisällytetty vain puolen tunnin pituinen ruokailutauko. Koska kuitenkin näin lyhyttä ruokailutaukoa oli varsinkin suurilla työmailla vaikeata noudattaa ja koska toisaalta työntekijäin ansiot olisi mahdollisuuksien mukaan pidettävä talvellakin tässä suhteessa vähentymättöminä, yleisten töiden lautakunta oli tehnyt esityksen työajan järjestelystä. Palkkalautakunnan käytyä asiassa neuvotteluja Helsingin kunnantöytäjäin keskusteluosaston edustajien kanssa, oli päädytty seuraavaan sopimukseen, jonka kaupunginhallitus puolestaan päätti ²⁾ hyväksyä:

1) kaikilla niillä työmailla, joilla on riittävä valaistus, noudatetaan normaalia 8 tunnin (46 ½ viikkotunnin) työaikaa pimeänäkin vuodenaikana;

2) jos työmaalla ei ole valaistusta, koetetaan sen työntekijät siirtää muille valaistus-suhteiltaan edullisemmille työmaalle; ellei työn kiireellisyyden tähden tällainen siirto ole mahdollinen, sovitaan työmaan työajasta erikseen työnjohton ja työntekijäin kanssa.

Samalla kaupunginhallitus päätti anoa työneuvoston suostumusta siihen, että milloin työnjohton ja työntekijäin kesken sovitaan työmaan työajan aloittamisesta vasta klo 7.30 ja tästä aiheutuvan ajanhukan korvaamisesta lyhentämällä työaikalain 16 §:n mukaista vähintään tunnin lepoaikaa puoleen tuntiin, sopimus saataisiin lain määräyksistä riippumatta panna täytäntöön.

Päivystystyön järjestely. Yleisten töiden lautakunta oli esittänyt, että päivystystyö rakennustoimiston puhtaanapito-osastolla järjestettäisiin siten, että vartijain esimiehen päivystystyö järjestettäisiin kaupunginvaltuuston päätöksen ³⁾ 3 c kohdan mukaisesti ja autonkuljettajan 1 c kohdan mukaisesti sekä että katurakennusosaston viemärien korjauksesta ja kunnossapidosta huolehtivien kolmen rakennusmestarin päivystys järjestettäisiin 3 c kohdan mukaisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁴⁾ esityksen ja päätti jättää kysymyksen päivystyskorvauksesta palkkalautakunnan ratkaistavaksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä puhtaanapito-osaston autonkuljettajille, autonapumiehille ja lumityötä suorittaville työntekijöille samoin kuin myös kyseisten töiden johtajille päivystysvelvollisuuden kaupunginvaltuuston päätöksen ³⁾ c) kohdan mukaisesti vuosittain joulukuun 15 p:n ja huhtikuun 15 p:n välisenä aikana järjestettynä yleisten töiden lautakunnan lausunnossa esitetyllä tavalla. Samalla kaupunginhallitus päätti jättää korvauksen suuruuden määräämisen palkkalautakunnan ratkaistavaksi.

Savilan pumppuaseman hoitajien päivystystyö päätettiin ⁶⁾ järjestää kaupunginvaltuuston päätöksen ³⁾ c) kohdan mukaisesti ja jättää päivystyksestä suoritettavan korvauksen määrääminen palkkalautakunnan ratkaistavaksi.

Työ määrärahojen ylittäminen. Yleisten töiden lautakunta päätettiin ⁷⁾ oikeuttaa ilman kussakin tapauksessa myönnettävää lupaa ylittämään työ määrärahojaan työntekijäin palkkojen kohoamisen johdosta ja myöhemmin ainoastaan ilmoittamaan kaupunginhallitukselle ylitysten määrästä.

Työntekijäin röntgenlöpivalaisu. Myöntyen yleisten töiden lautakunnan esitykseen kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että rakennustoimiston korjauspajan työntekijöille ja muulle henkilökunnalle saadaan suorittaa palkka siltä ajalta, joka heiltä kuluu röntgenlöpivalaisuun sekä että kuljetus löpivalaisupaikalle ja takaisin saadaan toimittaa kaupungin kustannuksella.

¹⁾ Khs 25 p. syysk. 2 180 §. — ²⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 882 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kunnall. ase-tuskok. s. 362. — ⁴⁾ Khs 6 p. helmik. 403 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. helmik. 595 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. huhtik. 994 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. lokak. 2 407 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. lokak. 2 315 §.

Etuannit. Rakennustoimiston tiliviraston ennakkokassa päätettiin ¹⁾ korottaa 400 000 mk:sta 700 000 mk:aan.

Huoneistot. Rakennustoimiston katurakennusosaston Haagassa Asematien 38:ssa olevan toimistohuoneen uunin korjaamista varten päätettiin ²⁾ myöntää yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 12 000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen.

Puhtaanapitolaitokselle vuokrattujen vajojen, autotallien ym. vuokrien suorittamiseen päätettiin ³⁾ myöntää 54 360 mk:n suuruinen lisämääräraha kaupunginhallituksen v:n 1946 käyttövaroista arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin, niitä ylittäen.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin ⁴⁾ myöntää 25 000 mk radion hankkimista varten rakennustoimiston korjauspajan ruokailuhuoneeseen. Sitten kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ alistaa tutkittavakseen yleisten töiden lautakunnan päätöksen, jonka mukaan lautakunta oli päättänyt oikeuttaa varasto-osaston suorittamaan korjauspajan ruokailuhuoneeseen hankitun radion hinnan ja asennuskustannusten jäännös-erän, yhteensä 6 747: 60 mk, korjauspajan yleiskustannusten määrärahasta.

Malmin piirikonttorin vuokran maksamiseen v:n 1946 loppupuoliskolta myönnettiin ⁶⁾ 6 580 mk kaupunginhallituksen v:n 1946 käyttövaroista arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin, niitä ylittäen.

Eräiden töiden aloittamiseen myönnetty luvat. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁷⁾ aloittamaan eräitä töitä, joita varten v:n 1946 ja 1947 talousarvioihin oli merkitty siirtömäärärahat ehdoin, ettei rakennustoimiston palveluksessa olevien työntekijäin lukumäärää töiden johdosta lisätä.

Uudisrakennusten tärkeysjärjestys. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä kertomusvuoden uudisrakennusohjelman tärkeysjärjestyksen seuraavaksi: poliisilaitoksen lisärakennus korttelissa n:o 30, kunnalliset asuinrakennukset Kymintien ja Limingantien varrella, Salmisaaren höyryvoima-aseman ensimmäinen rakennusjakso, kalasataman suolakalavarasto, kalasataman kalalaatikkovaja ja vuotamakasiini. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa harkitsemaan, voiko talorakennusosasto itse suorittaa mainitut työt vai olisiko ne joko kokonaan tai osaksi annettava yksityisten rakennusliikkeiden suoritettaviksi urakalla sekä kehoittaa lautakuntaa aikanaan tekemään kaupunginhallitukselle erillisen esityksen muidenkin kuin edellä lueteltujen välttämättömien töiden suorittamisesta ja niiden tärkeysjärjestyksestä.

Eteläsatamassa oleva suoja. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan 20 538: 50 mk Eteläsataman tullipaviljongissa työskenteleviä kansanhuoltoimiston viranhaltijoita varten rakennetusta suojusta esitetyn rakennustoimiston laskun maksamiseen. Samalla päätettiin, että mainittu suoja luovutetaan rakennustoimistolle.

Polttoaineen kulutus. Tutkimuksen toimittamiseen polttoaineen kulutuksesta kaupungin laitoksissa kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ myöntää yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 70 000 mk kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Korttelin n:o 135 tontin n:o 5 järjestely. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ myöntää 7 kaupunginosan korttelissa olevan Pietarinkadun tontin n:o 5, jolla sijainnut valmistavan poikain ammattikoulun päärakennus oli tuhoutunut ilmapommituksissa, tasoittamiseen yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 80 500 mk kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Erään Kulosaaren alueen järjestely. Yleisten töiden lautakunnan laatima suunnitelma Kulosaaren kirkon ja Kulosaarentien välisen alueen järjestelystä hyväksyttiin ¹²⁾.

Suojahautojen purkaminen ja täyttäminen. Rappautuneiden, jäljellä olevien suojahautojen purkamiseen ja täyttämiseen myönnettiin ¹³⁾ yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 654 000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Munkkiniemen ajosilta. Merkittiin ¹⁴⁾ tiedoksi yleisten töiden lautakunnan ilmoitus, että Munkkiniemen ajosillan uudistaminen, vahvistaminen ja levittäminen oli saatu päätökseen.

¹⁾ Khn jsto 17 p. heinäk. 5 783 §. — ²⁾ Khs 13 p. marrask. 2 626 §. — ³⁾ S:n 20 p. helmik. 538 §. — ⁴⁾ Khn jsto 4 p. maalisk. 5 363 §. — ⁵⁾ Khs 11 p. jouluk. 2 849 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. tammik. 239 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. tammik. 248 § ja 14 p. toukok. 1 218 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. tammik. 194 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. toukok. 1 209 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. maalisk. 819 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. toukok. 1 339 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. marrask. 2 717 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. syysk. 2 070 §. — ¹⁴⁾ S:n 23 p. tammik. 243 §.

Liikennelaitoksen lautakunta oli ilmoittanut, että sen jälkeen kun Munkkiniemen sillan penkereen rakentamistapaa oli muutettu, ei sillan raitiotiesilmukan rakentamista enää tarvitse jatkaa. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tämän johdosta kehoittaa lautakuntaa suorittamaan raitiotiesilmukan rakennustöihin käytetyn 48 305: 50 mk:n määrän liikennelaitoksen pääluokan lukuun Raitiotieliikenne sisältyvästä määrärahasta Korjaukset ja muut kustannukset.

Lauttasaaren maantiesillan kunnossapito. Teknillinen johtaja oli ilmoittanut, että Uudenmaan lääninhallitukselle oli esitetty, että lääninhallitus kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön maaliskuun 2 p:nä 1939 tekemän päätöksen mukaisesti määräisi kaupungille maksettavaksi puolet Lauttasaaren maantiesillan kunnossapidosta, vartioinnista, valaistuksesta ja liikenteen järjestelystä v. 1946 aiheutuneista kustannuksista eli 123 782: 90 mk. Toimenpide hyväksyttiin ²⁾.

Lääninhallitus oli kuitenkin, koska Lauttasaaren silta kokonaisuudessaan v:n 1946 alusta lukien alueliitoksen johdosta on kaupungin alueella, kuuluen siten jo asemakaavoitetun alueen ulkopuolella sijaitsevana niihin maantienjatkeisiin, joiden kunnossapidosta kaupunki on oikeutettu saamaan korvausta, harkinnut oikeaksi evätä anomuksen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ tyytyä lääninhallituksen päätökseen.

Ajotien järjestäminen Kivelän sairaalan alueelle. Kivelän sairaalan korva-, nenä- ja kurkkutautien poliklinikalle johtavan ajotien kunnostamista varten myönnettiin ⁴⁾ 86 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Linnankoskenkadun tasoittaminen. Lastenlinnantien ja Stenbäckinkadun välisellä Linnankoskenkadun osalla vesi- ja kaasujohtotöiden yhteydessä suoritettavia välttämättömiä louhimis- ja tasoitustöitä varten päätettiin ⁵⁾ myöntää 500 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Hämeentien leventäminen. Hämeentien leventäminen Sturenkadun ja Toukolantien väliseltä osalta päätettiin ⁶⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan laadittamien piirustusten n:o 2 619 A ja 2 619 B mukaisesti.

Mäkelän varastoalueelle johtavien teiden kunnostaminen. Mäkelänkadulta Mäkelän varastoalueelle johtavien teiden kunnostamista varten myönnettiin ⁷⁾ 220 000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Seurasaarentien ja Munkkiniemeen johtavan tien risteyksen järjestely. Toimitusjohtaja J. Hellas oli huomauttanut, että Seurasaarentien ja Munkkiniemeen johtavan tien risteyksessä oli autoliikenteelle vaarallinen kulma sekä tehnyt ehdotuksen risteyksen järjestelystä. Kiinteistölautakunta oli tämän johdosta ilmoittanut, että rakennustoimisto oli ryhtynyt toimenpiteisiin mainitun epäkohdan korjaamiseksi jo ennen kuin hakija oli tehnyt siitä kaupunginhallitukselle ehdotuksen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ saattaa kiinteistölautakunnan lausunnon toimitusjohtaja Hellaksen tietoon.

Liitosalueen teiden ym. korjaus ja kunnossapito. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa suorittamaan Huopalahden ampumaradalle johtavan tien ja sillan korjaustyöt käyttämällä tarkoitukseen enintään 550 000 mk pääluokan Yleiset työt lukuun Kadut ja tiet sisältyvästä määrärahasta Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset ja kunnossapito liitosalueella.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan maksamaan Malmin —Tapanilan kyläteiden hoitokunnalle Malmilla ja Tapanilassa olevien yhdistystenluontoisten pääteiden kunnossapitoa varten 100 000 mk:n suuruisen kertakaikkisen avustuksen määrärahasta Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset liitosalueella.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahasta Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset ja kunnossapito liitosalueella 90 000 mk Pakilasta Pitäjänmäelle johtavan vanhan tien korjaamiseen siten, että ajoneuvoliikenne Ab. Julius Tallberg oy:n kaupungilta vuokraamalle ruutikellarialueelle johtavalle sivutielle käy mahdolliseksi.

¹⁾ Khs 29 p. toukok. 1 346 § ja 26 p. kesäk. 1 599 §. — ²⁾ S:n 27 p. helmik. 591 §. — ³⁾ S:n 6 p. marrask. 2 590 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 2 000 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. toukok. 1 116 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. helmik. 444 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. toukok. 1 368 §; ks. tämän kert. I osan s. 239. — ⁸⁾ Khs 27 p. marrask. 2 756 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. toukok. 1 284 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 740 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. elok. 1 991 §.

Pukinmäen tiehoitokunnan anottua, että kaupunki ottaisi kustantaakseen maittensa kohdalta Pukinmäen tiekuntain tiet, jotka tiekunta hoitaa, kaupunginhallitus päätti ¹⁾, ettei anomus antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että kaupunki ottaa kunnossapitääkseen venäläisten v. 1914 rakentamalta sillalta Strömsin tilan kohdalla Hämeentielle johtavan nykyisen kylätien oikeuttaan yleisten töiden lautakunnan käyttämään tämän tien kunnossapitoon määrärahaa Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset ja kunnossapito liitosalueella.

Pukinmäen asukkaiden anomuksen johdosta, joka koski Vantaantien kunnostamista, kaupunginhallitus päätti ²⁾, ettei anomus antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että anojia kehoitettiin perustamaan tiehoitokunta alueella olevien teiden rakentamista ja kunnossapitoa varten sekä anomaan tielain mukaisesti näiden teiden julistamista kyläteiksi.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ³⁾ käyttämään määrärahasta Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset ja kunnossapito liitosalueella, sitä ylittäen, 500 000 mk Hevossalmentien ja Stansvikintien sekä uuden Håkansvikintien risteyskohdan välisen tieosuuden kunnostamista varten.

Yleisten töiden lautakunta päätettiin ⁴⁾ oikeuttaa käyttämään Puistolankansakoulun tontin kohdalla olevan Puistotien osan kunnostamiseen 150 000 mk määrärahasta Katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjaukset ja kunnossapito liitosalueella.

Huomauttaen, että Pakilan kyläteiden tarkastuksessa kertomusvuoden keväänä Kunnantiellä oleva tievieremä oli määrätty korjattavaksi ja tukimuuria rakennettavaksi n. 16 m, Pakinkylän tiehoitokunta oli anonut kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöltä valtionavustusta 60 % työn todellisista kustannuksista eli 45 210 mk. Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirin piiri-insinööri oli lausunnoissaan huomauttanut, että koska mainittu tie, vaikka se olikin kylätie, oli kadun luontoinen ja palveli yksinomaan paikallista, kaupungin alueella tapahtuvaa liikennettä, olisi kohtuullista, että kaupunki suorittaisi tiekunnalle sen pyytämän avustuksen, sekä ilmoittanut voitavansa puoltaa anomusta ainoastaan siinä tapauksessa, ettei kaupunki ottaisi avustusta suorittaakseen. Uudenmaan lääninhallitus oli pyytänyt kaupunginhallitukselta lausuntoa asiassa. Kaupunginlakimiehen ja yleisten töiden lautakunnan annettua asiasta lausuntonsa, joissa molemmat olivat tulleet siihen tulokseen, että kaupungilla ei ollut syytä myöntää avustusta erikoisesti kyseessä olevaa työtä varten, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ antaa lääninhallitukselle kirjelmite yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Maantienjatkeet. Kaupungingeodeetti E. A. Salonen tai hänen määräämänsä henkilö valtuutettiin ⁶⁾ edustamaan kaupunkia maantienjatkeiden uusien pituuksien määräämistä varten pidettävässä katselmuksessa.

Tie- ja vesirakennushallituksen pyydettyä Uudenmaan lääninhallituksen kautta kaupunginhallituksen lausuntoa asiassa, joka koski kaupungin asemakaavoittamattomalla alueella olevien maantienjatkeiden määräämistä, ja kaupunginhallituksen annettua ⁷⁾ asiasta yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon, Uudenmaan lääninhallitus oli sittemmin helmikuun 14 p:nä kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti vahvistanut mainittujen teosien yhteiseksi pituudeksi 52 285.00 m. Samalla lääninhallitus oli määrännyt, että valtio huolehtii Vantaanjoen sillan ja kaupunki Siltämäen sillan kunnossapidosta sekä että kaupunki saa oikeuden ottaa mainittujen maantienjatkeiden kunnossapitoon soraa erinäisistä sorakuopista, joista kunnossapitosora on otettu nyt maantienjatkeiksi julistettujen teosien aikaisempaankin kunnossapitoon, ollen tätä päätöstä sovellettava v:n 1946 alusta lukien. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tyytyä Uudenmaan lääninhallituksen päätökseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tyytyä Uudenmaan lääninhallituksen päätökseen, jonka mukaan kaupungille oli myönnetty valtion varoista 3 875 205 mk korvauksena kaupungin alueella olevien maantienjatkeiden kunnossapidosta v. 1946.

Viemärit. Vaasankadun tontin n:o 7 viemärin siirtoa¹⁰⁾ koskeva asia, joka sodan johdosta oli jäänyt silleen, oli nyttemmin otettu uudelleen esille ja maistraatti oli velvoittanut tontin n:o 7 omistajan siirtämään viemärinsä tontin n:o 6 länsirajaa pitkin Aleksis

¹⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 751 §. — ²⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 741 §. — ³⁾ S:n 20 p. marrask. 2 723 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 2 313 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. lokak. 2 424 §. — ⁶⁾ Khn jsto 23 p. huhtik. 5 502 §. — ⁷⁾ Khs 30 p. tammik. 298 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. helmik. 597 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. marrask. 2 590 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 246.

Kivenkadun alla olevaan yhteiseen viemärijohtoon, mutta ei ollut katsonut olevan tarpeellista vahvistaa aikaa, jolloin viemärijohtoon siirtäminen oli toimitettava. Samalla maistraatti oli hylännyt kaupungin anomuksen viemäriä koskevan rasitteen merkitsemisestä tonttikirjaan. Kaupunginlakimies oli tämän vuoksi laatinut viemäriin siirtoa koskevan sopimusluonnoksen, jonka kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁾, kuitenkin siten, että sopimuksessa oli mainittava, että tontin n:o 7 omistajan oli siirrettävä viemäri sille määrättyyn paikkaan kahden kuukauden kuluessa siitä kun tontti n:o 6 oli myyty.

Oy. Arabia ab:n anottua, että kaupunki rakentaisi pääviemäriin Lammassaarenkadulta meren rantaan ja että myös yhtiön alueeseen liittyvä viemärijohto samalla kertaa rakennettaisiin kaupungin kustannuksella, kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntää Lammassaarenkatuun rakennustoimiston konepajalle rakennettavaa viemäriä varten yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 300 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan sekä ilmoittaa Oy. Arabia ab:lle, että sen alueelta tulevan viemäriin yhdistämisen Lammassaarenkadun viemäriin tulee tapahtua yhtiön toimesta ja kustannuksella.

Yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi päätettiin ³⁾ myöntää 239 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista vapaapostin ja viemärikaivon rakentamista varten Töölöntorin Sandelsinkadun puoleiselle sivustalle.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin yleisen viemäriin jatkona olevan Haagan korttelin n:o 63 ja Korpas 1⁹⁶ nimisen tilan halki kulkevan ojan perkaamiseksi käyttämällä tarkoitukseen enintään 155 000 mk yleisten töiden pääluokan lukuun Viemärit sisältyvästä määrärahasta Viemärien korjaus ja kunnossapito liitosalueella.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ rakennuttaa viemäriin Haagassa olevan Steniuksentien n:o 14 ja 12 välille sekä Steniuksentien 16:sta Pajapolulle ja sitä myöten Asematielle.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että teknikko K. Väisäsen maksettavaksi asetettu rakennustoimiston 36 000 mk:n suuruinen lasku Herttoniemen Ilvestien varrella tontin n:o 1 kohdalla suoritetun lisäviemäriyön kustannuksista peritään häneltä kolmen vuoden aikana rakennustoimiston sopiviksi katsomissa erissä 6 %:n vuotuisine korkoineen.

Pakilan asukkaiden anomuksen johdosta, joka koski viemäriverkoston rakentamista Pakilan alueelle ulottuvaksi, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ anojille huomauttaa, ettei Pakilan alueen viemäroimiseen voida ryhtyä, ennen kuin kokooajohto Pirkkolasta Vähä-Huopalahteen ja tarpeellinen likaveden puhdistamo on rakennettu.

Kaupunginpuutarhan asuinrakennuksen muutostyöt. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista päätettiin ⁸⁾ myöntää 132 650: 25 mk kaupunginpuutarhan asuinrakennuksessa kertomusvuonna suoritetuja muutostöitä varten.

Puistotyöt. Sen johdosta, että kaupungin puistot, joiden suunnittelutyöt olivat olleet kiinteistötoimiston asemakaavaosaston tehtävänä, olivat jonkin verran kaavamaisia ja niiden piirustukset laadittu ilman puutarha-alan erikoistuntemusta, yleisten töiden lautakunta oli esittänyt, että mainitut suunnittelutyöt jätettäisiin vastedes rakennustoimiston puisto-osaston suoritettaviksi, lukuunottamatta sellaisia tapauksia, joissa oli kysymys yleisen liikenneväylän rakentamisesta, jolloin puiston suunnittelu tapahtuisi yhteistoiminnassa asemakaavaosaston kanssa. Koska kiinteistötoimiston ja rakennustoimiston johtosäännöissä ei ollut lähemmin määrätty kumman tehtäväksi puistojen sisäinen suunnittelu kuului, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tulkita kiinteistötoimiston johtosäännön 20 §:ssä ja rakennustoimiston johtosäännön 23 §:ssä olevia määräyksiä siten, että rakennustoimiston puisto-osasto toistaiseksi suorittaa puistojen sisäisen suunnittelun, kuitenkin niin, että kaupunginhallitus lopullisesti vahvistaa suunnitelmat hankittuaan niistä kiinteistölautakunnan lausunnon, ja että, mikäli puistoon tulee sijoitettavaksi rakennuksia taikka milloin yleiset asemakaavalliset seikat vaikuttavat puiston suunnitteluun, työn tulee tapahtua yhteistoiminnassa kiinteistötoimiston asemakaavaosaston kanssa.

Yleisten töiden lautakunta päätettiin ¹⁰⁾ oikeuttaa ylittämään kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Istutukset kuuluvaa

¹⁾ Khs 16 p. lokak. 2 349 §. — ²⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 742 §. — ³⁾ S:n 28 p. elok. 1 989 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. marrask. 2 579 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 2 720 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. lokak. 2 381 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 744 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. lokak. 2 429 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. tammik. 191 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. elok. 1 930 §.

määrärahaa Kolmikulman kuntoonpano enintään 200 000 mk vesialtaan rakentamista varten Kolmikulman puistikkoon.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ anoa rakennushallitukselta, että kaupunki oikeutettaisiin rakentamaan leikkikenttä Säätytalon puistoon, sekä myöntää yleisten töiden pääluokan luvun Istutukset määrärahasta Satunnaiset istuttamis- ja puhdistustyöt, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan 38 200 mk käytettäväksi kentän rakentamiseen siinä tapauksessa, että rakennushallitus myöntää rakentamisluvan.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ²⁾ kehoittaa poistamaan puistokäytäviä ja nurmikoita reunustavat aidat, missä ne eivät ole välttämättömiä liikenneturvallisuuden ja istutusten suojelemisen vuoksi.

Yleisten töiden lautakunta päätettiin ³⁾ oikeuttaa käyttämään ent. suojeluskuntatalon edessä Töölöntorinkadun varrella olevien istutusten kunnostamiseen 24 600 mk yleisten töiden pääluokan luvun Istutukset määrärahasta Satunnaiset istuttamis- ja puhdistustyöt, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan.

Rakennustoimiston puisto-osasto oikeutettiin ⁴⁾ käyttämään v:n 1942 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Istutukset Länt. Rantatien istutusten perustamista varten merkittyä, v. 1945 edelleen siirtomäärärahasi hyväksytyä määrärahaa.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntää kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 13 750 mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi säleaidan rakentamista varten Pitkäsillan rannan puistikon Kaisaniemenlahden rannan puoleiseen reunaan sekä kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa huolehtimaan siitä, että samaan paikkaan istutetaan pensasaita.

Haagan sankarihaudat. Rahatoimisto päätettiin ⁶⁾ oikeuttaa suorittamaan kuvanveistäjä E. Filénille Haagan sankarihautojen muistomerkin pystyttämistä varten Haagan kauppalan toimesta varatut 400 000 mk tilitystä vastaan.

Yleisten töiden lautakunta päätettiin ⁷⁾ oikeuttaa käyttämään ent. Haagan kauppalan sankarihautojen kunnostamiseen ja jatkuvaan hoitoon liitosalueiden istutusten kunnossapitoa varten varattuja määrärahoja.

Kaupungille kuulumattomien istutusten kunnossapito. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ korottaa Kallion kirkon ja Johanneksen kirkon istutuksista suoritettavat kunnossapitokorvaukset 75 000 mk:aan ja Vanhankirkon puiston istutuksista suoritettavat kunnossapitokorvaukset 52 500 mk:aan tammikuun 1 p:stä 1948 lukien.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ hylätä Muinaistieteellisen toimikunnan esityksen kansallismuseon pihamaan puistikon kunnostamisesta kaupungin kustannuksella, mutta suostua siihen, että kaupunki ottaa osaa puistikon kunnossapitokustannuksiin ehdoin, että puistikkoa saadaan käyttää lasten leikkipaikkana.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että kaupunki ottaa kunnostaakseen ja hoitaakseen Helsingin lentokentän hallintorakennuksen ympäristön istutukset toistaiseksi ja että kustannukset suoritetaan kertomusvuonna yleisten töiden pääluokan lukuun Istutukset sisältyvästä määrärahasta Satunnaiset istuttamis- ja puhdistustyöt, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹¹⁾ käyttämään kaupungin Sjukhemmet i Helsingfors nimiselle säätiölle vuokraamalla Eläintarhan huvilan n:o 6 alueella olevan puiston raivaamiseen 25 000 mk yleisten töiden pääluokan lukuun Istutukset sisältyvästä määrärahasta Satunnaiset istuttamis- ja puhdistustyöt, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan.

Mäkelänkadun puiden vahingoittamisesta maksettava korvaus. Autonkuljettaja V. J. Leino, joka oli velvoitettu suorittamaan kaupungille Mäkelänkadulla rikkiajamistaan puista korvausta 8 000 mk, oli anonut, että hänelle myönnettäisiin maksuaikaa 5—6 kuukautta. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ suostua anomukseen siten, että autonkuljettaja Leinon on suoritettava vähintään 1 500 mk kuukaudessa kertomusvuoden maaliskuun 1 p:stä lukien.

¹⁾ Khs 25 p. syysk. 2 188 §. — ²⁾ S:n 2 p. huhtik. 864 §. — ³⁾ S:n 28 p. elok. 1 996 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 2 312 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. toukok. 1 347 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 581 §; ks. tämän kert. I osan s. 67. — ⁷⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 739 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 875 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. lokak. 2 419 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. elok. 1 994 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. jouluk. 2 808 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. helmik. 576 §.

Asemakaavataulun pystyttäminen Vanhaankaupunkiin. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi yhdessä rakennustoimiston kanssa ja käyttäen filosofian maisteri L. Pesosta asiantuntijana laatia kustannusarvion ja yksityiskohtaisen ehdotuksen sellaisen muistokiven pystyttämisestä Vanhaankaupunkiin, missä Helsingin ensimmäinen asemakaava olisi esitetty korkokuvana.

Taideteosten sijoittaminen julkisille paikoille. Merkittiin ²⁾ tiedoksi opetusministeriön ilmoitus, että ministeriö ei ollut katsonut voivansa suostua kaupunginhallituksen anomukseen Paavo Nurmen patsaan sijoittamisesta stadionin aukiolle.

Kaupungin ostama, kuvanveistäjä I. Saxelinin valmistama Yllätys niminen graniitti-veistos päätettiin ³⁾ sijoittaa Munkkiniemenkadun varrella korttelin n:o 605 kohdalla olevaan puistikkoon. Yleisten töiden lautakunnan tehtäväksi annettiin huolehtia veistoksen pystyttämisestä ja tarkoitusta varten myönnettiin 22 000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Hollannista saatu lahjoitus. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi kaupunginjohtajan ilmoitus, että Helsingin kaupunki oli saanut Hollannista lahjana lähes 1 000 000 mk:n arvosta azaleoja ja rhododendroneja sekä että lahjoituksen johdosta oli jo esitetty kaupungin kiitokset lahjoittajille.

Kasvien lahjoittaminen kasvitieteelliselle puutarhalle. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁵⁾ lahjoittamaan Helsingin yliopiston kasvitieteelliselle puutarhalle eräitä kasveja kaupunginpuutarhasta.

Veden toimittaminen tankkiautoilla liitosalueelle. Sen johdosta, että Oulunkylän Pellavakosken alueella olevista kaivoista oli loppunut vesi, joten sitä jouduttiin noutamaan lähimmästä palokaihosta, herra L. Taurén oli alueen asukkaiden puolesta anonut että paikkakunnalle ryhdyttäisiin kuljettamaan vettä tankkiautoilla. Koska paloturvallisuuden kannalta ei ollut suotavaa, että tiheän asutusalueen keskellä olevan palokaiwon vettä käytettiin taloustarkoituksiin, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾:

että rakennustoimiston puhtaanapito-osaston yhtä tankkiautoa toistaiseksi käytetään vedenajoa varten Oulunkylään;

että puhtaanapito-osastolle annetaan tehtäväksi sopia anojan kanssa veden jakelutavasta;

että näin toimitetusta vedestä ei kanneta mitään maksua;

että kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnetään 2 200 mk tankkiauton kunnostamista varten; sekä

että puhtaanapito-osastoa kehoitetaan aikanaan ilmoittamaan kaupunginhallitukselle vedenajosta aiheutuneiden kustannusten suuruus kertomusvuonna.

Sotasokeat yhdistyksen huomautettua, että sen Pitäjänmäen Mäkkylän kylässä sijaitseva opaskoirakoulu oli joutunut erittäin vaikeaan tilanteeseen riittämättömän juomaveden puutteen vuoksi, kaupunginhallitus, yhdistyksen tekemästä anomuksesta, päätti ⁷⁾ oikeuttaa rakennustoimiston puhtaanapito-osaston kuljettamaan tankkivaunullaan vettä yhdistyksen opaskoirakoululle ehdoin, että yhdistys maksoi tästä aiheutuvat kustannukset.

Marjaniemen kiinteistöt yhdistyksen anomukseen suostuen kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa rakennustoimiston puhtaanapito-osaston kuljettamaan kasteluautollaan juomavettä Marjaniemeen ja sopimaan Marjaniemen kiinteistöt yhdistyksen kanssa kuljetuksen järjestämisestä.

Katujen talvipuhtaanapito. Kaupunginvaltuusto oli kehoittanut ⁹⁾ kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin muutoksen aikaansaamiseksi katujen luokittelussa talvipuhtaanapitoa silmälläpitäen. Koska yleisten töiden lautakunta ei ollut tehnyt asiasta mitään esitystä ja ainoa ammattiviranomaisen ehdotus oli puhtaanapitolautakunnan tekemä, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ hyväksyä puhtaanapitolautakunnan ehdotuksen katujen luokittelusta talvipuhtaanapitoa silmällä pitäen kuluvaksi talveksi siten, että eri luokkien välisten rajojen määrääminen jätetään rakennustoimiston tehtäväksi. Tämän mukaisesti sijoitetaan I luokkaan ainoastaan ne kadut, joilla on raitiotie- tai linja-autoliikenne. Muut

¹⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 530 §. — ²⁾ S:n 12 p. kesäk. 1 499 §, 18 p. syysk. 2 130 § ja 30 p. lokak. 2 507 §. — ³⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 595 §; ks. v:n 1929 kert. s. 256. — ⁴⁾ Khs 29 p. toukok. 1 324 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. elok. 1 990 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. marrask. 2 592 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. marrask. 2 772 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 877 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 84. — ¹⁰⁾ Khs 27 p. helmik. 594 §; ks. v:n 1945 kert. I osan s. 261.

tärkeimmät kadut sijoitetaan II luokkaan ja ainoastaan vähäisessä määrin liikennöivät kadut III luokkaan. Ensimmäiseen luokkaan kuuluvien katujen talvipuhtaanapitovaatimuksia lievennetään siten, että niiden lumipeite saa olla 3 cm paksumpi, mikäli se vain on tasainen. Katujen risteyksissä, joissa liikenne tapahtuu raitiotieraitteiden yli, jää vaatimus korkeintaan 3 cm:n korkuisen lumikerroksen vahvuudesta kuitenkin voimaan. Edelleen lievennetään I luokan katuosuuksista nykyisin voimassa olevaa määrääystä, jonka mukaisesti lumikinokset on poistettava heti pyryn jälkeen, siten, että kinokset saavat jäädä paikoilleen muutamien päivien ajaksi. Tällaista lievennystä ei kuitenkaan myönnetä sellaisilla paikoilla, joissa kinokset ovat ilmeisinä haittoina liikenteelle. Mikäli I luokan katu on leveä, voidaan kinokset jättää ajamatta pidemmäksikin ajaksi. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa hyvissä ajoin ennen ensi talvikautta tekemään esityksen katujen luokittelun muuttamisesta.

Yleisten töiden lautakunnan tehtyä sittemmin katujen puhtaanapitoa varten vahvistetun katujen luokittelun muuttamista koskevan ehdotuksen, josta oli pyydetty Helsingin talonmiesten ja keskuslämmittäjien ammattiosaston, Helsingin asuntokiinteistöliiton johtokuntien ja poliisilaitoksen lausunnot, kaupunginhallitus, muuttaen aikaisempaa päätöstään ¹⁾, päätti ²⁾, että kaupungin asemakaavoitetulla alueella olevat kadut jaetaan poliisijärjestyksen 42 §:n edellyttämässä tarkoituksessa seuraaviin kolmeen luokkaan:

1 luokka. Ajoradan lumi- ja jääkerros ei saa olla 3 cm paksumpi. Katujen reunoilla ei saa olla lumikinoksia, ellei jalkakäytävä ole leveä ja varustettu puuistutuksilla tai ellei poliisi kadulla tapahtuvan liikenteen laajuuteen katsoen ole antanut siihen lupaa.

2 luokka. Ajoradan lumi- ja jääkerros ei saa olla 8 cm paksumpi. Lumikinoksia saadaan jättää katujen reunoille, mikäli ne eivät estä taloihin tai myymälöihin tapahtuvaa ajo-liikennettä.

3 luokka. Ajoteiden lumi- ja jääkerroksen paksuus saa ylittää edellä mainitut määrät ja lumikinoksia saadaan jättää katujen reunoille. Ajotie on kuitenkin tasoitettava ja kinokset on poistettava, mikäli poliisi katsoo, että ne vaikeuttavat ajoliikennettä tai estävät taloihin tai myymälöihin tapahtuvan liikenteen.

Yhteinen määräys. Lumisateen aikana ajotiet on pidettävä ajokelpoisessa kunnossa ja sen jälkeen mahdollisimman nopeasti saatettava luokkansa edellyttämään kuntoon.

Edelleen kaupunginhallitus päätti:

että 1 luokasta siirretään 2 luokkaan: Arkadiankatu Runeberginkadun ja Mechelininkadun väliseltä osalta, Eiran huvilakaupunginosan kadut lukuunottamatta Tehtaankatua ja Laivurinkadun Tehtaankadun ja Viiskulman välistä osaa, Kaivopuiston Länt. Puistotie Ullanlinnankentältä Merikadulle, Vuorikatu Hallituskadun ja Kaisaniemenkadun väliseltä osalta sekä Liisankatu Snellmaninkadun ja Pohjoisrannan väliseltä osalta;

että 2 luokasta siirretään 3 luokkaan: Hietaniemenkatu Kalmistokadulta länteen, Malminkatu, Yrjönkatu Kalevankadun ja Bulevardin väliseltä osalta, Abrahaminkatu, Köydenpunojankatu, Agricolankatu, Castréninkatu Kolmannen linjan ja Kaarlenkadun väliseltä osalta, Torkkelinkatu Agricolankujalta Pengerkadulle, Kangasalanatie lukuunottamatta Eurantien ja Somerontien välistä osaa, Kalervonkatu, Untamontie ja Limingantie;

että 3 luokasta siirretään 2 luokkaan: Punavuorenkatu Albertinkadun ja Perämiehenkadun väliseltä osalta, Perämiehenkatu Punavuorenkadun ja Tehtaankadun väliseltä osalta, Merimiehenkadun jatko Laivurinrinteestä Yrjönkadulle, Hallituskatu Kluuvikadun ja Unioninkadun väliseltä osalta, Maurinkatu Liisankadun ja Maneesikadun väliseltä osalta sekä Maneesikatu Maurinkadun ja Pohjoisrannan väliseltä osalta; sekä

että 3 luokasta siirretään 1 luokkaan: Pohj. Makasiinikatu Fabianinkadun ja Etelärannan väliseltä osalta ja Fabianinkatu Pohj. Makasiinikadun ja Etel. Makasiinikadun väliseltä osalta.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista päätettiin ³⁾ myöntää 1 500 mk korvauksen suorittamista varten puhtaanapitolaitoksen ent. johtajalle B. W. Axille hänelle määrätystä sakosta talvipuhtaanapidon laiminlyömisestä v:n 1946 huhtikuun 12—13 p:nä.

Mukavuuslaitoksen rakentaminen. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁴⁾ kehoittaa laatimaan ehdotus kustannusarvioineen mukavuuslaitoksen rakentamiseksi Etel. Sta-

¹⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 261. — ²⁾ Khs 30 p. jouluk. 3 007 §. — ³⁾ Khn jsto 30 p. huhtik. 5 526 §. — ⁴⁾ Khs 8 p. toukok. 1 113 §.

dionintien ja Eläintarhantien risteyskohdan itäpuolella olevaan pitkulaiseen, kolmionmuotoiseen puistikkoon kiinteistölautakunnan laadittaman piirustuksen n:o 2 644 osoittamaan paikkaan.

Liputus, lippujen vuokraus ja niiden myynti. Liputuksen järjestämiseksi eri tilaisuuksissa myönnettiin ¹⁾ yleisten töiden pääluokan lukuun Varasto sisältyvästä määrärahasta Lipputankojen pystyttämisen kaupunginhallituksen määräyksen mukaan sekä kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista vastaavasti 10 735: 50 mk ja 70 700 mk.

Rakennustoimiston varasto-osastoa päätettiin ²⁾ kehoittaa järjestämään liputus Etelärantaan joulukuun 15 p:nä, jolloin kapellimestari Schneévoigtin ruumis tuodaan Suomeen.

Rakennustoimiston varasto-osasto oikeutettiin ³⁾ myymään kunnallisille työväenasunnoille yksi Suomen lippu 1 700 mk:n hinnasta sekä suomenkielisille kansakouluille 2 Suomen lippua 4 000 mk:n hinnasta kappaleelta käytettäväksi Mellunkylän ja Munkkiniemen kansakouluja varten.

Rakennustoimisto oikeutettiin ⁴⁾ vuokraamaan 10 Ruotsin ja 10 Norjan lippua Joensuuun kaupungille rautatieläisten hiihtokilpailujen aikana käytettäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ vahvistaa korvaushinnat palauttamatta jääneistä Suomen lipuista seuraaviksi: koko 245 × 150 cm 2 500 mk, koko 409 × 250 6 000 mk ja koko 500 × 310 cm 9 500 mk.

Tiilien ym. myynti. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ alistaa tutkittavakseen ja samalla hyväksyä yleisten töiden lautakunnan päätöksen, jolla rakennustoimiston varasto-osasto oli oikeutettu myymään koneenkokoja A. Salmiselle käytöstä poistettu kivenmurskaajan seula 1 000 mk:n hinnasta.

Pietarinkadun tontilla n:o 6 olevat rikkoutuneet tiilet päätettiin ⁷⁾ sallia myydä herra L. Kuittiselle 18 000 mk:n hinnasta.

Aloitepalkkion myöntäminen. Rakennustoimiston katurakennusosaston rakennusmestari J. Tiilikaisen tarjottua kaupungille keksimänsä uurreputkien saumauksessa käytettävän laitteen patentti- tai käyttöoikeuden lunastamista kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ettei kaupunki lunasta mainitun laitteen patenttioikeutta, mutta että kaupunki pidättää itselleen käyttöoikeuden keksintöön. Samalla kaupunginhallitus päätti myöntää rakennusmestari Tiilikaiselle laitteen keksimisestä aloitepalkkiona 25 000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen.

Myönnetyt vahingonkorvaukset. Kuorma-ajuri J. Hyvönen oli esittänyt kaupungille korvausvaatimuksen sen johdosta, että hänen ajaessaan Virtaintien 4:n pihamaalta kadulle hänen hevosensa kavio oli kiilautunut suojaamattomaan vesikouruun ja tällöin pahasti vahingoittunut. Kaupunginlakimiehen huomautettua lausunnossaan, että mainitun kadun kunnossapitovelvollisuus kuului riidattomasti kaupungille, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää kuorma-ajuri Hyvöselle edellä selostetun tapaturman korvaamiseksi 7 900 mk yleisistä käyttövaroistaan. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa rakennustoimistoa huolehtimaan siitä, että kaikkien niiden tonttien, joiden katukunnossapidosta kaupunki huolehtii, ajoportin kohdalla oleva katukouru on peitetty. Edelleen kaupunginhallitus päätti kiinnittää kirjelmitse maistraatin huomiota siihen, että useissa paikoissa kaupungissa tonttien ajoportin kohdalla olevaa katukourua reunakiven vieressä ei ole peitetty, sekä siitä johtuvaan tapaturmavaaraan.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ myöntää kuorma-autoilija K. Koskelle yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 6 000 mk:n suuruisen korvauksen hänen kuorma-autolleen kaupungin työmaalla sattuneen tapaturman johdosta.

Sen johdosta, että Kivelän sairaalan korva-, nenä- ja kurkkutautien osaston sisustustöissä olleilta kahdelta rakennustoimiston työntekijältä oli sairaalaan tehdyissä murto-varkauksissa anastettu heille kuuluvaa omaisuutta, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa suorittamaan asianomaisesta työmäärärahasta kirvesmies E. Salmiselle 3 300 mk:n ja muurari A. B. Koskiselle 2 700 mk:n suuruisen korvauksen.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, että kiviaputyöntekijä T. Simoselle korvataan hänen

¹⁾ Khs 20 p. helmik. 531 § sekä khn jsto 29 p. tammik. 5 167 §, 7 p. elok. 5 817 §, 15 p. lokak. 6 016 § ja 3 p. jouluk. 6 210 §. — ²⁾ Khn jsto 10 p. jouluk. 6 263 §. — ³⁾ S:n 15 p. lokak. 6 031 ja 6 032 § sekä 10 p. jouluk. 6 260 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. tammik. 5 119 §. — ⁵⁾ Khs 11 p. syysk. 2 069 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. lokak. 2 369 §. — ⁷⁾ Khn jsto 12 p. marrask. 6 146 §. — ⁸⁾ Khs 30 p. jouluk. 3 004 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. toukok. 1 228 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 879 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. helmik. 540 §. — ¹²⁾ Khs 6 p. marrask. 2 576 §.

katurakennusosaston työmaalla sattuneen tapaturman yhteydessä voittuneen hammasproteesinsa korjauskustannukset, 2 020 mk, mikä rahamäärä on suoritettava asianomaisen työmaan määrärahasta.

Kaupungin harjoittama sahausliike. Herttoniemen saha oy. oli viitaten työpalkkojen, tarveaineiden hintojen ym. kohoamiseen huomauttanut, että sen ja rakennustoimiston välillä tehdyn sahaus sopimuksen ¹⁾ ehtoja oli mahdotonta noudattaa sekä esittänyt ehdotuksensa sopimuksen tarkistamisesta. Kun sahaus joka tapauksessa olisi saatava jatkuamaan, eikä se voinut tapahtua muuta kuin yhtiön toimesta, koska ei ollut mahdollisuuksia ainakaan nopeasti saada sahaa kaupungin hallintaan ja ryhtyä jatkamaan sahausta rakennustoimiston laskuun, rakennustoimiston varasto-osasto oli tullut siihen tulokseen, että sahaus sopimusta olisi tarkistettava siten, että yhtiölle kävisi mahdolliseksi sahauksen jatkaminen ilman huomattavia tappioita, sekä laatinut ehdotuksensa Herttoniemen saha oy:n kanssa tehtävän lisäsopimuksen pohjaksi. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ periaatteessa hyväksyä ehdotuksen sekä kehoittaa rakennustoimistoa neuvottelemaan asiasta Herttoniemen saha oy:n kanssa. Neuvotteluissa oli sittemmin päädytty tulokseen, jonka mukaisesti oli laadittu ehdotus rakennustoimiston ja Herttoniemen saha oy:n marraskuun 27 p:nä 1946 tekemään sahaus sopimukseen ja huhtikuun 9 p:n 1947 tehtyyn, siihen liittyvään lisäsopimukseen vielä tehtävistä lisäyksistä, jonka kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ oikeuttaen rakennustoimiston allekirjoittamaan sopimuksen.

Maunula-yhtiöiden johtokuntien ilmoitus, että ne olivat päättäneet lopettaa enemmän toimenpiteet rakennustoiminnan jatkamiseksi Maunulassa, merkittiin ⁴⁾ tiedoksi, minkä ohessa rakennustoimisto päätettiin oikeuttaa sopimaan yhtiön tarjoaman 220 000 j³:n tukkimäärän ostamisesta kaupungille ja sen sahauttamisesta Maunulan kansanasunnot oy:n sahalla.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ vahvistaa sen vuokran suuruuden, joka rakennustoimiston oli suoritettava Maunulan kansanasunnot oy:n omistaman sahalaitoksen käytöstä, 1 100 000 mk:ksi 200 000 j³ käsittävän tukkimäärän sahausajalta.

Herra K. Sarrelan tiedusteltua kirjelmässään veroa maksavien helsinkiläisten puolesta kaupungin harjoittaman sahausliikkeen kannattavuutta ym. kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ oikeuttaa teknillisen johtajan ilmoittamaan kirjelmän allekirjoittaneelle yleisten töiden lautakunnan asiasta antamassaan lausunnossa olevat tiedot.

Puutavaravarastojen palovakuuttaminen. Yleisten töiden lautakunta päätettiin ⁷⁾ oikeuttaa palovakuuttamaan rakennustoimiston varasto-osaston puutavaravarastot.

Räjähdyksineiden varastointi. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen kaupunginhallituksen anomuksesta ⁹⁾ päättäneen toukokuun 2 p:nä 1947 oikeuttaa rakennustoimiston säilyttämään Vanhassakaupungissa sijaitsevassa kalliokellarissa enintään seuraavat määrät räjähdysaineita: yhteensä 6 000 kg dynamiittia ja triniittia, 75 000 kpl nalleja, 200 kg kiviruutia, 7 500 kerää sytytyslankaa ja 2 000 kpl kantopommeja.

Varoituskuvien hankkiminen. Rakennustoimistolle toimitetuista varoituskuvista esitetty 4 074 mk:n suuruinen Tapaturmantorjuntayhdistyksen lasku osoitettiin ¹⁰⁾ suoritettavaksi yleisten töiden lautakunnan käyttövaroista.

11. Liikennettä koskevat asiat

Liikennelaitoksen toimihenkilökunta. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ oikeuttaa liikennelaitoksen lautakunnan tammikuun 1 p:stä 1948 lukien palkkaamaan autoinsinööriin 13 palkkaluokan, ylityönjohtajan 20 palkkaluokan ja varastonhoitajan 28 palkkaluokan mukaisin palkkaeduin.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, että liikennelaitoksen kuulustelijan virka lakkautetaan ja että sen tilalle perustetaan 32 palkkaluokkaan kuuluva asiamiehen apulaisen virka.

Myöntyen liikennelaitoksen lautakunnan esitykseen kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ oikeuttaa lautakunnan palkkaamaan liikennelaitoksen ent. toimitusjohtajan, insinööri H. F. Sahlbergin erikoistehtäviä, lähinnä Suur-Helsingin liikennesuunnitelman edelleen

¹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 254. — ²⁾ Khs 2 p. lokak. 2 237 §. — ³⁾ S:n 30 p. lokak. 2 521 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. huhtik. 892 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. toukok. 1 098 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. marrask. 2 762 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 871 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. toukok. 1 365 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. helmik. 394 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 26 p. maalisk. 5 431 §. — ¹¹⁾ Khs 20 p. marrask. 2 700 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. syysk. 2 067 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. tammik. 183 §.

kehittämistä varten tammikuun 1 p:stä 1947 lukien toistaiseksi ja enintään kertomusvuoden loppuun asti sekä suorittamaan hänelle liikennelaitoksen käyttövaroista palkkiona 3 palkkaluokan mukaisen peruspalkan kalliinajanlisäyksineen ja kaikkine ikäkorotuksineen sekä insinööri Sahlbergin saaman eläkkeen kalliinajanlisäyksineen välisen erotuksen. Liikennelaitoksen lautakunnan lähetettyä sittemmin kaupunginhallitukselle insinööri Sahlbergin laatiman ehdotuksen esikaupunkiliikennekysymyksen järjestämisestä ja esitettyä, että kysymyksen selvittämistä varten mainitun ehdotuksen pohjalla asetettaisiin työvaliokunta, johon kuuluisi eri ammattialojen asiantuntijoita, kaupunginhallitus päätti¹⁾ hylätä esityksen työvaliokunnan asettamisesta sekä kehoittaa liikennelaitoksen lautakuntaa huolehtimaan siitä, että insinööri Sahlberg jatkaa työtään henkilökohtaisessa kosketuksessa kaupungin eri alojen ammattimiesten kanssa.

Kaupunginhallitus päätti²⁾ että liikennelaitoksen toimistohenkilökunnalle, insinööreille ja työnjohtajille sekä heihin verrattaville viranhaltijoille maksetaan tästä lähtien palkka kerran kuukaudessa kuukauden puolivälissä, mutta muille viranhaltijoille, kuten tähänkin saakka, kaksi kertaa kuukaudessa.

Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä³⁾ kaupungin viranhaltijain uuden palkkaluokittelun ja päätettyä mm., että tilapäisen työvoiman määrärahasta palkkaluokittelun puitteissa palkattujen viranhaltijain palkkaus on järjestettävä uudelleen sääntöpalkkaisia virkoja varten vahvistetun luokitusjärjestelmän mukaisesti, liikennelaitoksen lautakunta oli laatinut ehdotuksensa laitoksen virkojen palkkaluokitteluksi. Palkkalautakunta oli laatinut uuden ehdotuksen, jossa se liikennelaitoksen lautakunnan ehdotuksesta poiketen oli ehdottanut, että eräiden viranhaltijain palkat, jotka olivat olleet suhteettoman korkeat verrattuina kaupungin sääntöpalkkaisten viranhaltijain palkkoihin, sijoitettaisiin nykyistä alempiin palkkaluokkiin. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ vahvistaa liikennelaitoksen virkojen palkkaluokittelun tammikuun 1 p:stä 1947 lukien palkkalautakunnan ehdotuksen mukaisesti päättäen lisäksi, että niiden virkojen nykyiset haltijat, jotka on sijoitettu nykyistä alempiin palkkaluokkiin, ovat oikeutetut nostamaan nykyisten palkkaluokkiensa mukaiset palkkaedut niin kauan kuin he hoitavat mainittuja virkoja. Liikennelaitoksen lautakunnan ilmoitettua pitävänsä kaupunginhallituksen edellä mainitun päätöksen mukaisesti alennettuja virkojen palkkaluokkia liian alhaisina virkojen vastuunalaisuuteen ja työmäärään nähden kaupunginhallitus päätti⁵⁾ lautakunnalle huomauttaa, ettei sen asiana ole arvostella kaupunginhallituksen päätöksiä. Viitaten kaupunginvaltuuston uudessa palkkaluokittelussa noudatettuun menettelyyn, jonka mukaan ent. 37 ja 38 palkkaluokat oli yhdistetty 37 palkkaluokaksi ja tästä johtuen näitä alemmat palkkaluokat korotettu yhdellä palkkaluokalla, liikennelaitoksen lautakunta sittemmin oli huomauttanut laatineensa ehdotuksensa liikennelaitoksen viranhaltijain uudeksi palkkaluokitteluksi vanhan palkkataulukon mukaisesti sekä esittänyt, että ns. automaattista palkkaluokan korotusta saataisiin soveltaa myös liikennelaitoksen henkilökunnan palkkoihin. Palkkalautakunta oli tämän johdosta ilmoittanut, että liikennelaitoksen uutta palkkaluokittelua kaupunginhallituksessa valmistettaessa perusteena oli pidetty uutta palkkausjärjestelmää, jonka mukaisiin muiden laitosten vastaaviin palkkoihin liikennelaitoksen palkkoja oli verrattu, joten kaupunginhallituksen päätöksessä mainitut palkkaluokat tarkoittivat uuden järjestelmän mukaisia palkkaluokkia. Kuitenkin olisi sellaiset viranhaltijat, jotka jo edellisenä vuonna oli palkattu määrätyn palkkaluokan mukaan, oikeutetut henkilökohtaisesti lukemaan hyväkseen ns. automaattisen palkkaluokan korotuksen, koska viranhaltijan palkkausta ei voi alentaa irtisanomatta aikaisempaa virkasuhdetta. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾, että ne liikennelaitoksen 38 tai sitä alempan palkkaluokkaan kuuluneet viranhaltijat, jotka jo v. 1946 oli palkattu määrätyn palkkaluokan mukaan ja joiden palvelussuhde jatkuvasti on pysynyt muuttumattomana, ovat henkilökohtaisesti oikeutetut saamaan yhtä palkkaluokkaa korkeamman palkan kertomusvuoden alusta lukien, mutta että nykyisen virkasuhteen lakattua uusi viranhaltija on palkattava kaupunginhallituksen vahvistaman palkkaluokituksen mukaisesti.

Liikennelaitoksen lautakunta päätettiin⁷⁾ oikeuttaa siirtämään pakettitoimistonhoitajan virat kertomusvuoden alusta lukien 48 palkkaluokkaan, jolloin mainittujen virkojen

¹⁾ Khs 17 p. huhtik. 975 §. — ²⁾ S:n 27 p. maalisk. 818 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 8. — ⁴⁾ Khs 6 p. maalisk. 627 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. huhtik. 978 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. lokak. 2 223 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. toukok. 1 091 §.

hoitajille koululippujen myynnistä suoritettu 400 mk:n suuruinen lisäkorvaus samasta ajankohdasta lukien poistetaan.

Liikennelaitoksen virka-aika. Liikennelaitoksen virkasäännön 13 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tehtävissä työskentelevien henkilöiden työaika päätettiin ¹⁾ vahvistaa olemaan klo 8.30—16 paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8.30—13.30 sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.30—15.30, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoisin klo 8.30—12.30, jolloin työajan sai keskeyttää muina päivinä paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattolina puolen tunnin pituinen ruokailutauko. Kuitenkin päätettiin liikennelaitoksen vaunu- ja konepajaosastolla virkasäännön mainitussa momentissa tarkoitetuissa tehtävissä työskentelevien henkilöiden päivittäinen työaika vahvistaa olemaan klo 8—16 paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattolina klo 8—13, jolloin työajan sai keskeyttää muina päivinä paitsi lauantaina sekä juhla- ja pyhäaattolina tunnin pituinen ruokailutauko, sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8—15.30 paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattolina klo 8—12, jolloin työajan sai keskeyttää muulloin paitsi lauantaisin ja mainittuina aattoina tunnin pituinen ruokailutauko.

Päivystyksen järjestäminen liikennelaitoksessa. Liikennelaitoksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että liikennelaitoksessa suoritettava päivystys järjestetään siten, että rataosaston työnjohtajista yksi työnjohtaja kerrallaan päivystää huhtikuun 15 p:n ja marraskuun 15 p:n välisenä aikana viikon kerrallaan päivystysajan ollessa klo 16—7 paitsi pyhäaattolina klo 14:sta klo 7:ään seuraavana arki-aamuna velvollisuuksin tällöin ilmenevän työn suorittamista varten kutsua tarpeellinen määrä rataosaston varsinaisia työntekijöitä kyseiseen työhön ja suorittaa työnvalvonta, ollen päivystäjän varallaoloaikanaan oltava asunnossaan, josta hän ei saa poistua sekä että konepajoilla päivystää johtovikojen korjaamista varten koko vuoden ajan kolme asentajaa viikon kerrallaan päivystysajan ollessa arkisin klo 16—24 ja 6—7 paitsi lauantaisin klo 14—24 ja sunnuntaisin klo 7—24 ja ollen päivystäjän varallaoloaikanaan oleskeltava asunnossaan. Liikennelaitoksen esitys päivystyskorvauksen vahvistamisesta päätettiin lähettää palkkalautakunnan ratkaistavaksi.

Liikennelaitoksen konttorihuoneisto. Sen johdosta, että Etel. Esplanaadikadun 22:ssa sijaitsevasta liikennelaitoksen konttorihuoneistosta suoritettava vuokra oli korotettu 720 000 mk:sta 960 000 mk:aan, liikennelaitoksen lautakunta oli alistanut kysymyksen vuokran suorittamisesta kaupunginhallituksen tutkittavaksi. Kaupunginlakimiestä kuultuaan kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa lautakunnan edelleen vuokraamaan mainitun huoneiston enintään uudessa vuokrasopimuksessa mainitusta 960 000 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta.

Ruskeasuon raitiovaunuhalli. Kaupunginvaltuuston päätettyä ³⁾ luovuttaa Ruskeasuon ratsastushallin eteläosan liikennelaitoksen käyttöön tilapäiseksi vaunuhalliksi liikennelaitoksen lautakunta oli nyttemmin ilmoittanut, että oli osoittautunut tarpeelliseksi rakentaa halliin neljä huoltokaivantoa, joita ei ollut edellytetty alkuperäisessä suunnitelmassa. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ tällöin oikeuttaa liikennelaitoksen lautakunnan rakentamaan Ruskeasuon ratsastushalliin neljä huoltokaivantoa käyttämällä tarkoitukseen tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Liikennelaitos sisältävää määrärahaa Tilapäisen vaunuhallin järjestäminen Ruskeasuon ratsastushalliin.

Liikennelaitoksen vajarakennukset. Yleisten töiden lautakunta päätettiin ⁵⁾ oikeuttaa aloittamaan viipymättä Runeberginkadun 3:ssa olevan liikennelaitoksen linja-autojen säilytyspaikkana käytettävän vajarakennuksen korjaustyöt.

Liikennelaitoksen lautakunta päätettiin ⁶⁾ oikeuttaa rakennuttamaan vajarakennus Töölön konepajan alueelle käyttämällä tarkoitukseen pääluokan Liikennelaitos luvun Raitiotieliikenne nimikkeen Raitiovaunuston kunnossapitomäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset, sitä tarvittaessa ylitäten.

Liikennelaitoksen lautakunnan päätös, jonka mukaan lautakunta oli päättänyt rakennuttaa Töölön konepajan alueelle puhdistamovajan käyttämällä tarkoitukseen edellä mainittua määrärahaa, hyväksyttiin ⁷⁾.

¹⁾ Khs 29 p. toukok. 1 343 §. — ²⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 790 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 66. — ⁴⁾ Khs 13 p. helmik. 445 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. toukok. 1 094 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 786 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 785 §.

Polttouunin myynti. Liikennelaitos oikeutettiin ¹⁾ myymään Askolan hiiltämöllä jäljellä oleva polttouuni 60 000 mk:n, hiiltämölle johtava sähkölinja 10 000 mk:n ja vartijakoju 10 000 mk:n hinnasta.

Romun myynti. Liikennelaitos oikeutettiin ²⁾ myymään sen varastossa oleva romurautaa muille kuin kaupungin laitoksille.

Raitiotielinjat. Liikennelaitoksen päätös, jonka mukaan yöliikenne raitiotielinjalla n:o 1 heti oli päätetty lopettaa, hyväksyttiin ³⁾.

Sähkön säästämistä silmällä pitäen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että raitiotieliikenteestä poistetaan kertomusvuoden lokakuun 5 p:stä lukien toistaiseksi arkipäivisin joka toinen raitiotiejuna klo 9.30—14 ja klo 18—23 välisinä aikoina kaikilta muilta linjoilta paitsi M, H ja KB sekä että sen lisäksi poistetaan samasta päivästä lukien toistaiseksi sunnuntaisin joka toinen raitiotiejuna klo 9.30—14 välisenä aikana.

Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että raitiotieliikenteestä poistetaan sunnuntaisin klo 18—23 välisenä aikana joka toinen raitiotiejuna kaikilta muilta linjoilta paitsi M, H ja KB, kuitenkin niin, että mahdollisesti esiintyvänä tungosaikoina liikennelaitoksella on oikeus lisätä liikenteeseen tarpeellinen määrä ylimääräisiä raitiotiejunia sekä siten, että liikennelaitoksella niinkään on oikeus lisätä raitiotielinjalle n:o 3 sunnuntaisin vakinaiseen liikenteeseen yksi juna kumpaankin suuntaan ja että linjan n:o 12 vaunut saadaan poistaa liikenteestä sunnuntaisin, mikäli se käytännössä osoittautuu mahdolliseksi.

Sen johdosta, että Salmisaarella oleva raitiotiesilmukka, joka oli ollut sijoitettuna sähkölaitokselle varatun teollisuuskorttelin n:o 786 alueelle, oli sähkölaitoksen voima-aseman rakennustöiden nyttemmin alettua siirrettävä pois, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ oikeuttaa liikennelaitoksen lautakunnan rakennuttamaan Salmisaaren raitiotiesilmukan korttelin n:o 785 pohjoisosaan lautakunnan laadittaman ehdotuksen mukaisesti sekä oikeuttaa lautakunnan suorittamaan kustannukset liikennelaitoksen päaluokan luvun Raitiotieliikenne nimikkeen Ratojen ja ilmajohdon kunnossapito määrärahaasta Korjaukset ja muut kustannukset, sitä tarvittaessa ylittäen.

Liikennelaitoksen lautakunta oikeutettiin ⁷⁾ järjestämään Vallilan ja Töölön raitiotielinjoille yhdysraide messuhallin luona pohjoisuuntaan ja käyttämään tarkoitukseen päaluokan Liikennelaitos luvun Raitiotieliikenne nimikkeen Ratojen ja ilmajohdon kunnossapito määrärahaa Korjaukset ja muut kustannukset, sitä tarvittaessa ylittäen.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä liikennelaitoksen lautakunnan esittämän suunnitelman korokkeen rakentamisesta Kauppatorille Käpylän raitiotielinjaa varten.

Liikennelaitoksen lautakunnan ilmoitettua rakennuttaneensa messuhallin pääsisäänkäytävän eteen korokkeen raitiotielinjan n:o 8 vaunuja varten kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että koroke toistaiseksi saadaan pysyttää paikoillaan.

Liikennelaitoksen lautakuntaa päätettiin ¹⁰⁾ kehoittaa rakennuttamaan odotussuoja Käpylän raitiotielinjan pääteasemalle käyttämällä tarkoitukseen päaluokan Liikennelaitos lukuun Raitiotieliikenne sisältyvää määrärahaa Sekalaiset menot, sitä ylittäen.

Omnibuslinjat. Liikennelaitoksen lautakunnan toimenpide, jolla maistraatilta oli pyydetty lupaa järjestää linja-autolinjojen n:o 14 ja 15 liikenne kesän ajaksi elokuun 31 p:ään 1947 saakka siten, että autot linjalla n:o 14 kulkevat 7 ½ minuutin ja linjalla n:o 15 10 minuutin väliajoin, hyväksyttiin ¹¹⁾.

Maistraatilta päätettiin ¹²⁾ anoa lupaa linjaliikenteen harjoittamiseen linjalla n:o 31 Sörnäisten apteekki—Kivinokka kertomusvuoden toukokuun 15 p:n ja syyskuun 15 p:n välisenä aikana.

Merkittiin ¹³⁾ tiedoksi maistraatin heinäkuun 29 p:nä antamallaan päätöksellä oikeutaneen kaupungin pidentämään omnibuslinjaa n:o 63 Malmin lentokentälle saakka.

Kaupunginvaltuuston pyydettyä ¹⁴⁾ maistraatilta lupaa linjaliikenteen aloittamiseen linjalla Rautatientori—Käpylä—Pakila, liikenneharjoittaja O. Saari, joka oli harjoittanut linjaliikennettä mainitulla linjalla v:sta 1927 lukien, oli viitaten kaupunginhallituksen päätökseen ¹⁵⁾ Suur-Helsingin linjaliikenteen hoidon siirtämisestä liikennelaitokselle anonut,

¹⁾ Khn jsto 18 p. kesäk. 5 700 §. — ²⁾ S:n 30 p. huhtik. 5 523 § ja 10 p. syysk. 5 911 §. —

³⁾ Khs 31 p. heinäk. 1 792 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. lokak. 2 229 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 2 709 §. —

⁶⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 411 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 789 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. elok. 1 859 §. —

⁹⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 788 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. lokak. 2 351 §. — ¹¹⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 791 §. —

¹²⁾ S:n 29 p. toukok. 1 351 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. toukok. 1 355 § ja 14 p. elok. 1 857 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 147. — ¹⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 99. — ¹⁵⁾ S:n s. 267.

että hänelle suoritettaisiin korvaus hänen ajokalustostaan sekä liikenteen hyväksi tehdystä työstä. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa liikennelaitoksen lautakuntaa aloittamaan liikenteen linjalla Rautatientori—Käpylä—Pakila kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien sekä neuvottelemaan liikenneharjoittaja Saaren kanssa hänen ajokalustonsa mahdollisesta lunastamisesta tai siitä, että hän ryhtyy harjoittamaan linjaliikennettä jollakin toisella linjalla. Samalla kaupunginhallitus päätti, ettei anojalle missään tapauksessa tulla suorittamaan korvausta hänen puheena olevan liikenteen hyväksi tekemästään työstä.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ esittää maistraatille, että sunnuntaivuorot linjalla n:o 35 lopetettaisiin.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ pyytää kirjelmitse maistraattia vahvistamaan linjojen n:o 21, 25, 33, 35, 36, 37, 41, 52, 53 ja 54 aikataulujen muutokset liikennelaitoksen lautakunnan ehdotusten mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ esittää maistraatille, että linjoja n:o 35, 36 ja 37 liikennöivät linja-autot saisivat pysähtyä ns. rynnäkköaikoina aamulla ja iltapäivisin kaupungista ajettaessa ensimmäisen kerran vasta Laajasalossa olevalla ensimmäisellä pysäkillä.

Liikennelaitoksen lautakunnan tehtyä esityksen alueen varaamisesta Töölöntorilta linjan n:o 14 pääteasemaa varten kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ lautakunnalle ilmoittaa, että linja-autot voivat torikaupan vähennyttyä koko päivän käyttää torin puistoalueen vieressä olevaa aluetta. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa kiinteistölautakuntaa vuokratessaan ensi polttokaudeksi halkovarastopaikkoja Töölöntorilta järjestämään vuokrauksen niin, että yllä mainittua aluetta voidaan käyttää linja-autojen päätekohtana.

Liikennelaitoksen lautakunta oikeutettiin ⁶⁾ käyttämään päaluokan Liikennelaitos lukuun Omnibusliikenne sisältyvästä määrärahasta Sekalaiset menot 100 000 mk Rautatientorin linja-autoasemaa varten tarvittavien korokkeiden, pylväiden ja kilpien järjestämistä varten.

Liikennelaitoksen lautakuntaa päätettiin ⁷⁾ kehoittaa rakentamaan liikennekoju Rautatientorille ja käyttämään tarkoitukseen liikennelaitoksen päaluokan lukuun Omnibusliikenne sisältyvää määrärahaa Sekalaiset menot.

Omnibusautojen luovuttaminen eri tarkoituksiin. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että yksi liikennelaitoksen omnibusauto saadaan luovuttaa maksutta Helsinki-seuran käytettäväksi huhtikuun 15 p:nä Ehrenströmin 100-vuotismuistojuhlatilaisuudessa sekä Helsingin naisorkesterin käytettäväksi toukokuun 18 p:nä Kiljavannummen parantolaan tehtävää matkaa varten.

Kunnantyöntekijäin liiton järjestämien lomakurssien osanottajien kuljettamista varten Tervalammelle ja sieltä takaisin päätettiin ⁹⁾ luovuttaa liikennelaitoksen linja-auto 50 %:lla alennetusta maksusta.

Suomen kirjakauppiasyhdistyksen käytössä olleista omnibusautoista ja yöraitiovaunuista osoitetun liikennelaitoksen laskun maksamiseen myönnettiin ¹⁰⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 13 371 mk.

Liikennelaitokselle päätettiin ¹¹⁾ suorittaa ennakkona kaupunginkassasta 51 185: 75 mk saksalaisten omistamista huoneistoista siirrettyjen tavarain kuljetuskustannusten peittämiseen.

Raitiotie- ja omnibusliikenne pyhä- ja juhlapäivinä. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ tehdä maistraatille anomuksen supistetun vapunpäivä-, juhannus-, joulukuun- ja uudenvuodenliikenteen järjestämisestä raitioiteilla ja omnibuslinjoilla liikennelaitoksen lautakunnan ehdotusten mukaisesti.

Liikennelaitoksen linjoilla kannettavat maksut. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ hyväksyä liikennelaitoksen lautakunnan toimenpiteen, jolla hinta- ja palkkaneuvoston hintajaos-

¹⁾ Khs 13 p. maalisk. 717 §. — ²⁾ S:n 23 p. lokak. 2 398 §. — ³⁾ S:n 2 p. huhtik. 843 §, 20 p. marrask. 2 711 §, 4 p. jouluk. 2 800 ja 2 801 § sekä 30 p. jouluk. 2 991 ja 2 992 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. tammik. 83 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. lokak. 2 395 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 797 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 409 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. huhtik. 879 § ja 8 p. toukok. 1 073 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 801 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 2 p. heinäk. 5 733 §. — ¹¹⁾ Khs 2 p. tammik. 17 §. — ¹²⁾ S:n 17 p. huhtik. 988 §, 8 p. toukok. 1 097 §, 5 p. kesäk. 1 414 § ja 4 p. jouluk. 2 803 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. helmik. 455 §.

tolle oli tehty esitys raitiotie- ja omnibuslippujen hintojen korottamisesta huhtikuun 1 p:stä lukien.

Hinta- ja palkkaneuvoston vahvistettua kaupunginvaltuuston hyväksymät¹⁾ raitiotie- ja omnibuslippujen korotetut hinnat kaupunginhallitus päätti²⁾, että mainitut hinnat otetaan käytäntöön kesäkuun 22 p:stä lukien.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ pyytää hinta- ja palkkaneuvostolta, että liikennelaitoksen uusia ajomaksukorotuksia koskeva asia ratkaistaisiin kiireellisesti.

Kaupungin lauta- ja johtokuntien tietoon päätettiin⁴⁾ saattaa liikennelaitoksen lautakunnan päätös, jonka mukaan kaupungin virastoille ja laitoksille v:ksi 1948 myytävien vuosikorttien hinnaksi oli vahvistettu 3 500 mk kappaleelta.

Merkittiin tiedoksi⁵⁾ liikennelaitoksen lautakunnan ilmoitukset erälle valtion virastoille sekä järjestöille ja yksityisille myytävien liikennelaitoksen vuosikorttien hintojen vahvistamisesta kertomusvuoden jälkipuoliskon ja v:n 1948 ensimmäisen vuosipuoliskon ajaksi.

Merkittiin⁶⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön hintaosaston ilmoitus, jonka mukaan ministeriö oli hylännyt kaupunginhallituksen esityksen⁷⁾ omnibusautoilla tilauksesta suoritettavien kuljetusten maksujen korottamisesta.

Turistiautojen hankkiminen. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ kirjelmitse anoa hinta- ja palkkaneuvoston suostumusta siihen, että mikäli kaupunki hankkii itselleen turistiautoja, se olisi oikeutettu kantamaan autojen käyttäjiltä kaupungin omia autojen käytöstä aiheutuvia kustannuksia peittävät ajomaksut. Samalla kaupunginhallitus päätti, että autojen mahdollisesta hankkimisesta päätetään hinta- ja palkkaneuvoston ratkaistua asian. Kansanhuoltoministeriö oli tämän johdosta ilmoittanut, että voimassa olevien säännöstelymääräysten mukaan oli turistiautojen maksut alistettava kansanhuoltoministeriön hintaosaston vahvistettaviksi sekä että mikäli ministeriö sitä ennen päättää vapauttaa mainitut maksut säännöstelystä kaupunginhallitus saa vahvistaa turistiautojen maksut autojen käytöstä aiheutuvia kustannuksia vastaaviksi. Kaupunginhallitus päätti⁹⁾ kansanhuoltoministeriön hintaosastolle lähetettävässä kirjelmässään huomauttaa, ettei useampia miljoonia markkoja maksavia turistiautoja voida hankkia hintaosaston kirjelmästä ilmenevillä edellytyksillä, sekä anoa, että asia otettaisiin uudelleen harkittavaksi ja että kaupunki, mikäli se hankkii itselleen turistiautoja, oikeutettaisiin kantamaan autojen käyttäjiltä kaupungin omien autojen käytöstä aiheutuvia kustannuksia peittävät ajomaksut. Sittemmin merkittiin¹⁰⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön päättäneen vapauttaa turistiautojen maksut maksujen säännöstelystä annetun kansanhuoltoministeriön päätöksen 6—13 §:ssä tarkoitettua säännöstelystä.

Korkeasaaren liikenne. Merkittiin¹¹⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön hintaosaston kirjelmä heinäkuun 4 p:ltä, jonka mukaan kansanhuoltoministeriö oli mainittuna päivänä kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti vahvistanut yksinkertaiseen matkaan Korkeasaaren oikeuttavien alennuslippujen hinnaksi aikuisilta 4 mk ja lapsilta 2 mk.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ esittää maistraatille, että juhannusliikenne Korkeasaaren saataisiin järjestää liikennelaitoksen lautakunnan ehdotuksen mukaisesti.

Linja-autoasemalla kannettavat maksut. Kaupunginhallitus päätti¹³⁾ hyväksyä Oy. Matkahuolto ab:n esityksen, jonka mukaan linja-autoaseman tavaransäilytysmaksut saatiin korottaa ensimmäiseltä vuorokaudelta 5 mk:aan ja kultakin seuraavalta vuorokaudelta 3 mk:aan koltilla.

Oy. Matkahuolto ab:n sittemmin pyydettyä kaupunginhallituksen myötävaikutusta linja-autoaseman asemamaksujen korottamiseksi kaupunginhallitus päätti¹⁴⁾ lähettää yhtiön kirjelmän kansanhuoltoministeriölle pyytäen samalla, että asia järjestettäisiin mitä pikimmin sellaisella tavalla, ettei yhtiön kirjelmässään mainitsemia liikenteen huonosta kannattavuudesta johtuvia epäkohtia enää pääsisi esiintymään.

Henkilövuokra-autotaksa. Kaupunginhallituksen päätettyä¹⁵⁾ puoltaa maistraatille

1) Ks. tämän kert. I osan s. 85. — 2) Khs 19 p. kesäk. 1 546 §. — 3) S:n 4 p. jouluk. 2 804 §; ks. tämän kert. I osan s. 85. — 4) Khs 17 p. heinäk. 1 732 §. — 5) S:n 31 p. heinäk. 1 793 § ja 27 p. marrask. 2 755 §. — 6) S:n 27 p. helmik. 582 §. — 7) S:n 13 p. helmik. 447 §. — 8) S:n 19 p. kesäk. 1 531 §. — 9) S:n 18 p. syysk. 2 125 §. — 10) S:n 9 p. lokak. 2 303 §. — 11) S:n 26 p. kesäk. 1 594 § ja 17 p. heinäk. 1 730 §. — 12) S:n 5 p. kesäk. 1 414 §. — 13) S:n 17 p. huhtik. 979 §. — 14) S:n 17 p. heinäk. 1 733 §. — 15) S:n 26 p. kesäk. 1 611 §.

annettavassa lausunnossaan Helsingin vuokra-autoilijat yhdistyksen anomusta henkilövuokra-autojen taksan korottamisesta viisinkertaiseksi merkittiin¹⁾ tiedoksi maistraatin kesäkuun 28 p:nä vahvistaneen taksan korotuksen noudatettavaksi kesäkuun 29 p:stä lukien.

Kaupunginhallituksen päätettyä²⁾ ilmoittaa maistraatille antamassaan lausunnossa puoltavansa henkilövuokra-autotaksan korottamista kuusinkertaiseksi kaupungista liitosalueelle päin tapahtuvista ajoista merkittiin³⁾ tiedoksi maistraatin syyskuun 2 p:nä vahvistaneen mainitun korotuksen.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ maistraatille lähetettävässä kirjelmässään puoltaa Helsingin vuokra-autoilijat yhdistyksen anomusta henkilövuokra-autotaksan korottamisesta niin, että taksamittarin osoittama määrä saataisiin periä kuusinkertaisena lukuunottamatta ajoja liitosalueelle, jonne tapahtuvista ajoista maksu olisi seitsenkertainen.

Vuokra-autoasemat. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että Suomen suurkisojen ajaksi saadaan Hallituskadulle Vuorikadun kulmaan perustaa tilapäinen henkilövuokra-autoasema, mutta että asemalle ei asenneta puhelinta.

Kaupunginhallitus teki⁶⁾ vuoden varrella joukon henkilövuokra-autoasemien järjestelyä koskevia päätöksiä, minkä ohessa vuokra-autojen korkeinta sallittua lukumäärää kullakin autoasemalla osoittavien kilpien hankkimiseen ja pystyttämiseen ym. liikennemerkkien järjestelyyn myönnettiin 79 000 mk pääluokan Yleiset työt lukuun Kadut ja tiet sisältyvästä määrärahasta Liikennejärjestely sekä katujen ja teiden päällystykseen uusiminen kaupunginhallituksen määräyksen mukaan. Lisäksi oikeutettiin kiinteistölautakunta käyttämään puhelinosuuksien ostamiseen ja puhelinten asentamiseen vuokra-autoasemille pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvää määrärahaa Puhelinmaksut sekä kiinteistöjen pääluokan lukuun Erinäiset menot sisältyvää määrärahaa Autoasemien puhelimet, sitä ylittäen.

Liikenteen järjestely. Yleisten töiden pääluokan lukuun Kadut ja tiet sisältyvästä määrärahasta Liikennejärjestely sekä katujen ja teiden päällystykseen uusiminen kaupunginhallituksen määräyksen mukaan myönnettiin rautatieaseman aukion väliaikaiseen liikennejärjestelyyn 68 000 mk⁷⁾; liikennemajakan pystyttämiseen Mannerheimintien 7:n kohdalle ja tällä paikalla olevan pysäköimispaikan siirtämiseen vastakkaiselle puolelle Mannerheimintietä 87 000 mk⁸⁾; tilapäisten siirrettävien liikennemerkkien valmistamiseen ja pystyttämiseen 90 000 mk⁹⁾; suoja-aidan rakentamiseen Topeliuksenkadulle Topeliuksen koulun kohdalle 7 500 mk¹⁰⁾; koulua osoittavien huomiomerkkien pystyttämiseen Punanotkonkadun ja Kasarmikadun kulmaan 1 700 mk¹¹⁾ sekä Koulu- ja Palokunnantielle Tapanilaan 4 500 mk¹²⁾; yleisen varoituserkin pystyttämiseen Ruskeasuon ratsastushallin koillis- ja lounaiskulmaukseen 5 500 mk¹³⁾; suojakaiteen rakentamiseen Hämeentielle Arabian tehtaan pääportin kohdalle 6 000 mk¹⁴⁾; viiden pysäköimismerkin pystyttämiseen Bulevardin ja Simonkadun väliselle osalle Mannerheimintietä, pysäköimispaikkojen ulkorajojen maalaamiseen sekä pysäköimiskieltomerkin pystyttämiseen Bulevardin ja Lönnrotinkadun väliselle osalle Mannerheimintietä 12 400 mk¹⁵⁾; pysäköimiskieltomerkkien pystyttämiseen Mannerheimintien 94:n kohdalle 3 000 mk¹⁶⁾; Lönnrotinkadulle Annankadun, Fredrikinkadun ja Albertinkadun risteyspaikkaan 4 500 mk¹⁷⁾ ja Pengerkadun 26—28:n kohdalle 1 600 mk¹⁸⁾; linja-autoaseman liikennejärjestelyyn 5 500 mk¹⁹⁾; pysäköimiskieltomerkin poistamiseen Mechelininkadun 34:n kohdalta 300 mk²⁰⁾; kiellettyä ajosuuntaa osoittavan merkin ja neljän pysäköimiskieltomerkin poistamiseen Hotelli Tornin luota 1 500 mk²¹⁾; pysäköimispaikan järjestämiseen Etel. Esplanaadikadun 2:n kohdalle 3 700 mk²²⁾ ja Eteläsatamaan 3 957 mk²³⁾; Mechelininkadun kummankin ajoväylän määräämistä yhteen suuntaan liikennöitäväksi tarkoitettavien liikennemerkkien pystyttämiseen 30 000 mk²⁴⁾; polkupyöriteitä osoittavien

1) Khs 17 p. heinäk. 1 726 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 136. — 2) Khs 28 p. elok. 1 984 §. — 3) S:n 18 p. syysk. 2 134 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 136. — 4) Khs 30 p. jouluk. 2 997 §. — 5) S:n 26 p. kesäk. 1 609 §. — 6) S:n 14 p. toukok. 1 214 §, 30 p. lokak. 2 506 §, 6 p. marrask. 2 564 § ja 13 p. marrask. 2 620 §. — 7) S:n 8 p. toukok. 1 099 §. — 8) S:n 18 p. syysk. 2 136 §. — 9) S:n 19 p. kesäk. 1 544 §. — 10) S:n 18 p. jouluk. 2 922 §. — 11) S:n 23 p. lokak. 2 392 §. — 12) S:n 18 p. jouluk. 2 921 §. — 13) S:n 11 p. syysk. 2 063 §. — 14) S:n 3 p. heinäk. 1 633 §. — 15) S:n 9 p. lokak. 2 305 §. — 16) S:n 17 p. heinäk. 1 725 §. — 17) S:n 9 p. lokak. 2 306 §. — 18) S:n 9 p. lokak. 2 307 §. — 19) S:n 16 p. lokak. 2 348 §. — 20) S:n 11 p. syysk. 2 062 §. — 21) S:n 6 p. marrask. 2 563 §. — 22) S:n 6 p. marrask. 2 569 §. — 23) Khs jsto 12 p. marrask. 6 145 §. — 24) Khs 20 p. marrask. 2 698 §.

liikennemerkkien pystyttämiseen Mechelininkadulle 6 000 mk ¹⁾; pohjoisesta etelään osoittavaa ajosuuntaa Malminkadun ja Lapinlahdenkadun välisellä osalla Etel. Rautatiekatua tarkoittavan liikennemerkkin pystyttämiseen 3 000 mk ²⁾; pakollista kiertosuuntaa osoittavan liikennemerkkin asettamiseen Postikadun ja Mannerheimintien kulmaukseen 3 000 mk ³⁾; Kalastajatorin ja Munkkisaarenkadun kulmassa olevan ajokielto-merkin siirtämiseen n. 2 m Kalastajatorille päin 1 000 mk ⁴⁾; liikennemerkkien pystyttämiseen Eläintarhantielle 11 500 mk ⁵⁾; sekä korokkeen rakentamiseen Mannerheimintien ja Runeberginkadun kulmaukseen liikennekonstaapelia varten 3 000 mk ⁶⁾).

Liikennelaitoksen lautakuntaa päätettiin ⁵⁾ kehoittaa asettamaan valomerkinantolaitte Helsinginkadun ja Eläintarhantien yhtymäkohtaan rautatiealikäytävän itäpuolelle. Samoin kehoitettiin ⁷⁾ lautakuntaa asentamaan käytettävissään olevilla varoilla valomerkkilaitteet Mannerheimintien ja Kalevankadun kulmaan, Korkeavuoren- ja Punanotkonkadun kulmaan sekä Mannerheimintielle Kuusitien kohdalle.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁸⁾ kehoittaa siirtämään Mannerheimintien 9:n kohdalla olevaa pysäköimiskielto-merkkiä 5 m Kaivokadulle päin.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ suostua siihen, että Oy. Elo ab:lle Herttoniemestä luovutetun ¹⁰⁾ alueen kautta kulkeva tie toistaiseksi suljetaan liikenteeltä sekä kehoittaa satamalaitoksen satamarakennusosastoa, käyttäen tien siirtämistä varten myönnettyä määrärahaa, suorittamaan tien sulkemisen poliisilaitoksen ehdotuksen mukaisesti.

Helsingin vapaaehtoisen palokunnan huomautettua, että vuokra- ja kuorma-autot pysäköivät Lönnrotinkadun ja Albertinkadun kulmaan ja täten sulki pääsyn palokunnan tontilta Albertinkadulle, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ pyytää poliisilaitosta saattamaan syytteeseen mainitulle paikalle väärin pysäköityjen autojen kuljettajat.

Kaupunginhallitus päätti suostua liikenteen järjestelyyn Suomen suurkisojen aikana siten, että Messukentän ja Eläintarhantien välinen osa Mäntymäentietä saatiin sulkea liikenteeltä kesäkuun 28 p:n ja heinäkuun 4 p:n väliseksi ajaksi ehdoin, että rakennustoimistolta tilattiin tien sulkemisesta ja avaamisesta aiheutuvat työt ¹²⁾; että liikenne Nordenskiöldinkadulla, raitiotieliikennettä lukuunottamatta saatiin kesäkuun 29 p:nä ohjata pitkin kulkutautisairaalan ja Nordenskiöldinkadun välillä olevaa kujaa ¹³⁾; sekä että Meilahdenkadun, Mannerheimintien ja Kammiokadun välistä Mannerheimintien 70—72:n edustalla olevaa aukeamaa saatiin kesäkuun 29 p:n ja heinäkuun 3 p:n välisenä aikana käyttää liikennekeskuseksi ¹⁴⁾).

Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ tehdä maistraatille liikennelautakunnan ehdotuksen mukaisen esityksen omnibuslinjojen n:o 15 ja 21 kulkureittien muuttamisesta Suomen suurkisojen yhteydessä järjestetyn pyöräilykilpailun aikana heinäkuun 1 p:nä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾ puolestaan suostua siihen, että messuhallin ja Hippodromin välinen osa Mäntymäentietä saatiin sulkea liikenteeltä huhtikuun 16 p:n ja 28 p:n välisenä aikana pidettävien kevätmessujen ajaksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁷⁾ suostua siihen, että Länt. Rantatie Pohj. Hesperiankadulta Merimelojien paviljonkiin saakka saatiin sulkea liikenteeltä soutustadionilla elokuun 17 p:nä klo 16—19 pidettävien Suomen soutumestaruuskilpailujen ajaksi ehdoin että välttämätön liikenne tarpeen vaatiessa sallittiin.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁸⁾ alistaa tutkittavakseen ja samalla hyväksyä kiinteistö-lautakunnan päätöksen, joka koski erään Eläintarhantien osan sulkemista liikenteeltä mäki-autokilpailuja varten elokuun 24 p:nä klo 14—17.

Myöntyen Helsingin poliisien yhdistyksen anomukseen kaupunginhallitus päätti ¹⁹⁾, että Alppilavalla elokuun 15 p:nä klo 19.30—24 järjestettävän ohjelmallisen tilaisuuden aikana alueen kulkuyhteyksiä saatiin rajoittaa siten, että liikenne Kotkankadulta jatkuvalla ja Alppilan ravintolan ohi kulkevalla tiellä kiellettiin, ehdoin, ettei poliisilaitoksella ollut mitään huomauttamista anomusta vastaan ja että välttämätön liikenne tarpeen vaatiessa sallittiin.

¹⁾ Khn jsto 14 p. toukok. 5 563 §. — ²⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 537 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 545 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 800 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. lokak. 2 389 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 613 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. marrask. 2 562 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 635 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. lokak. 2 356 §. — ¹⁰⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 70. — ¹¹⁾ Khs 3 p. heinäk. 1 634 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. tammik. 286 §. — ¹³⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 542 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 610 §. — ¹⁵⁾ S:n 29 p. toukok. 1 341 §. — ¹⁶⁾ S:n 13 p. maalisk. 716 §. — ¹⁷⁾ S:n 14 p. elok. 1 855 §. — ¹⁸⁾ S:n 28 p. elok. 1 975 §. — ¹⁹⁾ S:n 14 p. elok. 1 856 §.

Rauta ja Konetarve Oy. oikeutettiin¹⁾ sulkemaan Hylkysaarenkadun varrella olevan varastoalueen H 1 läpi kulkeva tie alueella suoritettavien rakennustöiden ajaksi.

Itämerenkadun julistaminen tavalliseksi kaduksi. Merkittiin²⁾ tiedoksi maistraatin kaupunginhallituksen anomuksesta julistaneen Itämerenkadun tavalliseksi kaduksi, jolla suurin sallittu ajonopeus on 50 km tunnissa, minkä ohessa yleisten töiden lautakuntaa päätettiin kehoittaa ryhtymään toimenpiteisiin ajonopeutta koskevien liikenne-merkkien muuttamiseksi.

Tiehoitomaksujen suorittaminen. Liikennelaitoksen lautakunnan päätös, jonka mukaan lautakunta oli suorittanut liikennelaitoksen maksettavaksi linja-autolinjojen n:o 53 ja 54 osalta pannut tiemaksut, yhteensä 46 000 mk, liikennelaitoksen pääluokan lukuun Omnibusliikenne sisältyvästä määrärahasta Sekalaiset menot, hyväksyttiin³⁾.

Yhteenajot. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾, että kaupungin autovakuutusrahastosta korvataan palokorpraali L. O. Helanderin ohjaaman palolaitoksen kuorma-auton sekä erään henkilöauton yhteenajossa henkilöautolle aiheutuneiden vahinkojen korjauskustannukset, 4 259 mk, mutta että palokorpraali Helanderin maksettavaksi jäävät, paitsi raastuvanoikeuden hänen suoritettavakseen määräämää 1 000 mk:n sakkoa myös ajotappiosta tuomittu 5 600 mk:n suuruinen korvaus sekä 900 mk:n korvaus oikeudenkäyntikuluista.

Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että autonkuljettaja E. Hentusen ohjaaman halkotoimiston kuorma-auton ja posti- ja lennätinhallituksen omistaman linja-auton välisen, kesäkuun 15 p:nä 1945 tapahtuneen yhteenajon johdosta syntyneessä oikeudenkäynnissä autonkuljettaja Hentusen suoritettaviksi tuomitut halkotoimiston kuorma-auton korjauskustannukset, 33 196:25 mk, samoin kuin linja-auton korjauskustannukset, 14 649 mk, molemmat 5 %:n korkoineen joulukuun 10 p:stä 1946 lukien ynnä 500 mk:n oikeudenkäyntikulut suoritetaan kaupungin autovakuutusrahastosta.

Turun hovioikeuden vahvistettua raastuvanoikeuden päätöksen, jonka mukaan autonkuljettaja Å. A. Frank oli tuomittu ohjaamansa kulkutautisairaalan ambulanssiauton ja puolustuslaitoksen omistaman kuorma-auton välillä lokakuun 9 p:nä 1945 tapahtuneen yhteenajon johdosta sakkorangaistukseen sekä velvoitettu suorittamaan puolustuslaitokselle korvauksena sen kuorma-auton korjauskustannuksista 740 mk ja neljältä seisontapäivältä 1 104 mk sekä kaupungille vahingonkorvauksena 18 001 mk 5 %:n korkoineen tammikuun 25 p:stä 1946 lukien ynnä 700 mk:n oikeudenkäyntikulut, kaupunginhallitus päätti⁶⁾ tyytyä hovioikeuden päätökseen sekä vapauttaa autonkuljettaja Frankin suorittamasta hänen kaupungille maksettavakseen tuomitusta 18 001 mk:n suuruisesta vahingonkorvauksesta 16 000 mk, joten hänen oli suoritettava 2 001 mk 5 %:n korkoineen tammikuun 25 p:stä 1946 lukien sekä 700 mk:n suuruinen oikeudenkäyntikulujen korvaus.

Sen johdosta, että autonkuljettaja V. J. Vuorisen ohjaama puolustuslaitoksen henkilöauto oli toukokuun 24 p:nä 1945 Mäkelänkadulla Vallilan ulkoilmateatteriin johtavan tien kohdalla ajanut tien vieressä olevaan puistoon katkaisten sieltä kaksi lehmusta, raastuvanoikeus oli tuominnut autonkuljettaja Vuorisen suorittamaan kaupungille korvauksena vahingoittuneista lehmuksista 2 000 mk 5 %:n vuotuisine korkoineen heinäkuun 5 p:stä 1945 lukien sekä oikeudenkäyntikuluista 390 mk. Valtion tapaturmatoimisto oli sittemmin kaupunginhallituksen anomuksesta kertomusvuoden helmikuun 25 p:nä määrännyt valtion varoista kaupungille suoritettavaksi 2 000 mk korvauksena mainituista vahingoista. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ tyytyä päätökseen sekä kehoittaa kaupunginhallituksen asiamiesosastoa perimään autonkuljettaja Vuoriselta 5 %:n korkoa 2 000 mk:n määrälle heinäkuun 5 p:stä 1945 lukien sekä oikeudenkäyntikulut, 390 mk.

Autonkuljettaja E. G. Rakeen esitettyä, että ne vauriot, jotka olivat johtuneet siitä, että liikkeessä olevan raitiovaunun ovet oli avattu ja tällöin ottaneet kiinni hänen Fredrikinkadun 23:n kohdalla seisovaan autoonsa, korvattaisiin kaupungin varoista, kaupunginhallitus päätti⁸⁾ kehoittaa liikennelaitoksen lautakuntaa suorittamaan autonkuljettaja Rakeelle vahingonkorvauksena 3 000 mk ehdoin, että hän luopui muista vaati-

¹⁾ Khs 4 p. jouluk. 2 799 §. — ²⁾ S:n 7 p. elok. 1 831 § ja 18 p. syysk. 2 133 §. — ³⁾ S:n 4 p. jouluk. 2 802 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. tammik. 49 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. helmik. 527 ja 528 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 606 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. maalisk. 755 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 540 §.

muksistaan liikennelaitosta ja sen henkilökuntaa vastaan. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa liikennelaitoksen lautakuntaa tutkimaan, mihin toimenpiteisiin asia mahdollisesti antaa aihetta mainitun vaunun rahastajaan nähden.

Raastuvanoikeuden tuomittua rakennustoimiston autonkuljettajan F. B. Sandstedtin suorittamaan hänen ohjaamansa rakennustoimiston kuorma-auton sekä erään toistin kuorma-auton välillä helmikuun 24 p:nä 1947 sattuneen yhteenajon johdosta rakennustoimiston autolle aiheutuneen vahingon korvauskustannukset, 10 864: 50 mk 5 %:n korkoineen ja toiselle autolle aiheutuneiden vahinkojen korjauskustannuksista 9 000 mk sekä lisäksi kaupungin oikeudenkäyntikulut, 500 mk, kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että kaupunki kohtuussyistä ottaa vastatakseen edellä mainitusta 9 000 mk:n suuruisesta korvauksesta. Samalla kaupunginhallitus päätti alentaa autonkuljettaja Sandstedtin kaupungille suoritettavat korvaukset kaikkiaan 6 000 mk:aan, josta vielä oli vähennettävä ulosmittauksen kautta kaupungille kertyneet varat.

Raastuvanoikeuden tuomittua autonkuljettaja E. Vehkamon suorittamaan hänen kuljettamansa rakennustoimiston kuorma-auton ja Suomen kaapelitehdas oy:n omistaman pakettiauton välillä maaliskuun 14 p:nä 1947 tapahtuneen yhteenajon johdosta sakkoihin sekä velvoitettua hänet maksamaan kaupungille rakennustoimiston auton korjauskustannukset ja Suomen kaapelitehdas oy:n auton korjauskustannukset 5 %:n korkoineen sekä oikeudenkäyntikulut, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että autonkuljettaja Vehkamon on suoritettava 800 mk:n päiväsakot, kaupungin oikeudenkäyntikulut 500 mk ja rakennustoimiston auton korjauskustannukset 7 646: 80 mk sekä että kaupungin autovakuutusrahastosta suoritetaan Suomen kaapelitehdas oy:n omistaman auton korjauskustannukset 12 551: 45 mk ja että korkovaatimuksesta luovutaan.

Liikenneluvan myöntämistä koskevat lausunnot. Maistraatille lähetettävässä lausunnoissaan kaupunginhallitus päätti ³⁾ ehdottaa, että Tammelin liikenne oy:lle myönnettäisiin oikeus liikennöidä linja-autolinjaa Rautatientori—Tammelin siksi kunnes kaupunki voi ottaa linjan haltuunsa.

Maistraatille annettavassa lausunnoissaan kaupunginhallitus päätti puoltaa liikenteenharjoittaja V. A. Tenhon anomusta ⁴⁾ saada harjoittaa linja-autoliikennettä linjalla Rautatientori—Oulunkylä—Pukinmäki—Tapaninkylä sekä liikenteenharjoittaja E. O. Saaren anomusta ⁵⁾ saada harjoittaa liikennettä linjalla Helsinki—Tapaninkylä siten, että viimeksi mainitulle anojalle lupa myönnettäisiin kolmeksi vuodeksi.

Ylipainoisten moottoriajoneuvojen käyttö. Maistraatille annettavissa lausunnoissaan kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ puoltaa liikennelaitoksen anomusta saada liikennöidä 2.4 m:n levyisillä Federal-kuorma-autoilla sekä rakennustoimiston anomusta saada käyttää 9 tonnin painoista kuorma-autoa kaupungin alueella ja 50 km:n säteellä kaupungin ulkopuolella.

Maistraatin pyydettyä kaupunginhallituksen lausuntoa Oy. Trustivapaa bensiini nimisen yhtiön anomuksesta saada liikennöidä 15 tonnin painoisella säiliövaunulla sekä autoilija A. Leskisen anomuksesta saada liikennöidä 13 tonnin painoisella kuorma-autolla kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ maistraatille annettavassa lausunnoissaan ilmoittaa, ettei kaupunginhallitus voi puoltaa liikennöimisluvan myöntämistä muiden kuin seuraavien siltojen kautta kulkevia reittejä varten: Vantaan sillat Vanhassakaupungissa, Hämeentien rautatieylikulkusilta, Sturenkadun silta, Pitkäsilta, Lapinlahdenkadun silta, Fredrikinkadun silta, Arkadiankadun silta sekä Mannerheimintien sillat eduskuntatalon ja Tilkan luona. Edelleen kaupunginhallitus päätti huomauttaa, että mikäli anojat haluavat liikennöidä muiden kuin yllä mainittujen siltojen kautta on meneteltävä joulukuun 30 p:nä 1937 annetun moottoriajoneuvoliikennettä koskevan asetuksen 30 §:n 5 momentin mukaan sekä ettei kyseessä olevilla autoilla myöskään saisi liikennöidä muita kuin kesto-, puolikesto- ja I-luokan sorapeitteisillä teillä.

Liikenneturvallisuuden tehostaminen. Liikenneturvallisuustoimikunnan anottua kaupungilta avustusta liikenneturvallisuuden tehostamiseen kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että kaupunki vastaa Helsingissä toukokuun 15 p:n ja 21 p:n välisenä aikana järjestettävän liikenneturvallisuusviikon kustannuksista enintään 200 000 mk:n määrään asti mikäli mainittuja kustannuksia ei saada muutoin peitetyiksi.

¹⁾ Khs 7 p. elok. 1 837 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 2 719 §. — ³⁾ S:n 13 p. helmik. 449 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 1 342 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. syysk. 2 015 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. elok. 1 834 § ja 20 p. marrask. 2 721 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. lokak. 2 423 ja 2 431 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. toukok. 1 100 §.

Pohjoismaiden paikallisliikennekongressi. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä liikennelaitoksen lautakunnan suunnitelmat Helsingissä v. 1948 pidettävää Pohjoismaiden paikallisliikennekongressin järjestelyä koskevassa asiassa.

Union Internationale des transports publics. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä liikennelaitoksen lautakunnan päätöksen, jonka mukaan Union Internationale des transports publics nimiselle yhdistykselle menevät vuosimaksut v:lta 1945—47, yhteensä 50 793: 50 mk, suoritetaan liikennelaitoksen lautakunnan käyttövaroista.

12. Satamaoloja koskevat asiat

Prokuravaltuuksien myöntäminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntää varastomitoimen apulaisjohtajalle T. V. J. Teräkselle Helsingin yleisen talletusmakasiinin prokuravaltuudet heinäkuun 1 p:stä 1947 lukien niin pitkäksi ajaksi kuin hän hoitaa mainittua virkaa.

Rakennusmestarit. Kaupunginvaltuuston päätettyä ⁴⁾ perustaa satamalaitoksen satamarakennusosastoon sääntöpalkkaisia rakennusmestarinvirkoja kaupunginhallitus kehoitti ⁵⁾ satamalautakuntaa täyttämään kyseiset virat kaupunginhallituksen esittämät ⁶⁾ periaatteet huomioonottaen.

G. A. Mannilan valitus. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi sekä Uudenmaan lääninhallituksen että korkeimman hallinto-oikeuden hylänneen tavaramerkitsijä G. A. Mannilan valituksen, joka koski hänen irtisanomistaan satamalaitoksen palveluksesta.

E. Salovaaran väärinkäytökset. Satamalautakunnan ilmoitus toimenpiteistään, joihin se oli ryhtynyt sen johdosta, että laiturihuollontarkastaja E. Salovaara oli myynyt satamalaitoksen omistamia tavarapeitteitä omaan laskuunsa, merkittiin ⁸⁾ tiedoksi, minkä ohessa asiasta oli ilmoitettava revisiotoimistolle.

Prosenttiurakkajärjestelmän soveltaminen satamanosturien käytössä. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾:

että satamanosturin käyttäjille suoritetaan ns. prosenttiurakkana 25 %:n korvaus tuntipalkan lisäksi mahdollisen hyvän miehen lisän ohella niiltä tunneilta, joina nämä joutuvat työskentelemään yhdessä urakkatyötä suorittavien satamatyöntekijäin kanssa; sekä

että edellä mainittua järjestelmää on noudatettava kaupunginhallituksen päätöstä lähinnä seuraavan täyden tiliviikon alusta lukien.

Palkkajärjestely. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ hyväksyä satamalautakunnan esityksen satamalaitoksen nosturinhoitajien, ylimääräisen esimiehen sekä sähkölyasientajain siirtämisestä kuukausipalkalle siten, että heidät määrätään ylimääräisiksi viranhaltijoiksi siksi kunnes virkasääntöä ehkä muutetaan niin, että työehtosopimuksella voidaan järjestää kuukausipalkkaisten palkkoja, ollen nosturinhoitajat sijoitettava 31, ylimääräinen esimies 30 ja sähkölyasientajat 30 palkkaluokkaan; kuitenkin ei kaikkia nosturinhoitajia siirretä kuukausipalkalle, vaan ainoastaan ne, joilla on kokemuksen perusteella saavutettu pätevyys tehtävänsä; koe- eli oppiajaksi lasketaan yksi vuosi, jota koeaikaa satamalaitoksen johdolla on oikeus harkintansa mukaan joko lyhentää tai pidentää ja jonka aikana nosturinhoitajille suoritetaan työehtosopimuksen mukainen tuntipalkka asianmukaisine korotuksineen ja on tätä koeaikajärjestelmää sovellettava aina uusia nosturinhoitajia palvelukseen otettaessa.

Satamalaitoksen henkilökunnan röntgentutkimukset. Satamalautakuntaa päätettiin ¹¹⁾ kehoittaa suorittamaan satamalaitoksen henkilökunnan röntgentutkimukset maksutta tuberkuloosihuoltotoimistossa.

Viikkolevon järjestäminen. Helsingin satamalaitoksen henkilökunnan osasto niminen yhdistys oli huomauttaen, että varastoimis- ja laiturihuolto-osaston palveluksessa oleville tavaramerkitsijöille, jotka kertomusvuoden alusta lukien kuuluivat työaikalain alaisuuteen, oli sellaisesta sunnuntaityöstä, jonka osalta työaikalain edellyttämää viikko-

¹⁾ Khs 29 p. toukok. 1 352 §. — ²⁾ S:n 31 p. heinäk. 1 794 §. — ³⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 651 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 94. — ⁵⁾ Khs 16 p. tammik. 200 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 203. — ⁷⁾ Khs 2 p. tammik. 15 §, 16 p. tammik. 196 §, 27 p. helmik. 596 §, 10 p. huhtik. 898 §, 7 p. elok. 1 836 § ja 13 p. marrask. 2 632 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. tammik. 240 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. tammik. 201 §. — ¹⁰⁾ Khs 25 p. syysk. 2 182 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. toukok. 1 227 §.

lepoa ei ollut voitu järjestää, suoritettu kaupunginhallituksen antamien ¹⁾ ohjeiden mukainen sunnuntaityökorvaus, anonut, että heille suoritettaisiin lisäksi korvaus menetetyistä vapaapäivästä. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa satamalautakuntaa maksamaan niille tavarankeritsijöille ja muille työaikalain alaisille viranhaltijoille, jotka eivät ole saaneet työaikalain 15 §:n mukaista viikkolepoa, helmikuun 1 p:stä 1947 lukien menetetyn viikkolevon korvauksena yksinkertaisen päiväpalkan ja huomauttaa satamalautakunnalle, että se oli tähän saakka menetellyt asiassa virheellisesti sekä kehoittaa lautakuntaa vastaisuudessa järjestämään työt siten, että asianomaiset saavat lainmukaisen viikkolevon.

Vaatetusmäärärahan ylittäminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa satamalautakunnan ylittämään suojapukujen hankkimista varten satamalaitoksen nosturinhoitajille ym. kertomusvuoden talousarvion pääluokan Satamat lukuun Yhteiset sekalaiset menot sisältyvää määrärahaa Vaatetusapu sekä huomauttaa satamalautakunnalle, että sen tulee mainittuja vaatetusesineitä jakaessaan ottaa huomioon kaupunginhallituksen vaatetusineiden jakoa varten kuukausipalkkaisille vahvistamat ⁴⁾ perusteet samoin kuin myöskin ne määräykset, jotka työehtosopimus sisältää vaatetusineiden antamisesta tuntipalkkaisille.

Satama-alueiden vartiointikustannukset. Alistettuaan tutkittavakseen satamalautakunnan päätöksen, jonka mukaan lautakunta mm. oli antanut varastoimis- ja laiturihuolto-osastolle tehtäväksi järjestää satama-alueiden vartiointikustannukset vuokraisten kanssa, mistä saadulla tulolla oli hyvitetävä vartiointikustannusten tiliä, kaupunginhallitus sittemmin, saatuaan satamalautakunnan selityksen asiassa, päätti ⁵⁾, että makasiinivuokraajien puolesta suoritettavat vartioimismaksut on kirjattava talousarvion ulkopuoliselle tilille, jota on hyvitetävä asianomaisten vuokraajien maksamilla vartioimismaksuilla.

Asiakirjain hävittäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kirjelmitse pyytää valtionarkistolta, että erät kymmentä vuotta vanhemmat satamalaitoksen asiakirjat saataisiin hävittää.

Tapaturma- ja vahingonkorvaukset. Satamalautakunta oikeutettiin ⁷⁾ korvaamaan satamarakennusosaston työntekijälle M. A. Pehkoselle, joka Munkkiniemen venelaituri-työmaalla työskennellessään oli pudonnut veteen ja tällöin vikuuttanut taskukellonsa, kellon korjauskustannukset 950 mk:lla v:n 1946 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Satamat sisältyvästä määrärahasta Laiturien uudistaminen liitosalueella kaupunginhallituksen määräyksen mukaan.

Kaupunginhallitus päätti tyytyä vakuutusosoikeuden päätöksiin, jotka koskivat laiturihuolto-osaston ent. esimiehen E. T. Hartmanin ⁸⁾ ja satamalaitoksen ent. varastomiehen S. V. Dammertin ⁹⁾ tapaturmakorvauksia.

Satamalautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ suorittamaan Hernesaaren tyhjennyspaikalla kivi-penkereen sortuessa autonkuljettaja J. Karlsbachin omistamalle autolle aiheutuneiden vahinkojen korjauskustannukset 27 581 mk v:n 1946 talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Satamat sisältyvästä määrärahasta Munkkisaaren ja Hernesaaren rakennustyöt.

Murtovarkaus. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että Eteläsatamassa ruoppaamassa olleen kaivuri n:o 1:n kaapista kesäkuun 21 p:n ja 25 p:n välisenä aikana anastettu kaupungin omaisuus, nimittäin pari mustia kumisaappaita, musta kumitakki ja jakoavain saatiin poistaa kirjoista sekä että koneenkäyttäjää A. W. Laineelta samassa tilaisuudessa anastetusta omaisuudesta saatiin suorittaa 180 mk:n korvaus tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Satamat sisältyvästä määrärahasta Eteläsatama, Makasiinirannan rakennustyöt.

Talletusvaraston taksa. Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön hintaosaston myöntyneen kaupunginhallituksen esitykseen v. 1932 vahvistetun Helsingin kaupungin

¹⁾ Ks. v:n 1946 Kunnall. asetuskok. s. 359. — ²⁾ Khs 11 p. jouluk. 2 884 §. — ³⁾ S:n 14 p. toukok. 1 229 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 284. — ⁵⁾ Khs 6 p. helmik. 366 § ja 13 p. maalisk. 701 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 907 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 928 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 664 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 665 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 561 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. jouluk. 2 805 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. marrask. 2 634 § ja 11 p. jouluk. 2 876 §, ks. Kunnall. asetuskok. s. 181.

yleisen talletusvaraston taksan maksujen korottamisesta satamalautakunnan päätöksen mukaisesti keskimäärin viisinkertaisiksi.

Paikanvuokrat. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ anoa kansanhuoltoministeriön hintaosastolta, että satamalautakunnan vahvistamat tavaravajain paikanvuokrataksan ja satama-alueiden paikanvuokrataksan muutokset, jotka tarkoittivat paikanvuokrien korottamista tammikuun 1 p:stä 1948 lukien, hyväksyttäisiin.

Satamajäänsärkijän ja hinaajan käyttämisestä suoritettavat maksut. Satamalautakunnan päätös Helsingin kaupungin satamajäänsärkijän ja hinaajan käyttämisestä vahvistettuun taksaan sisältyvien maksujen korottamisesta joulukuun 1 p:stä 1947 lukien päätettiin ²⁾ alistaa kansanhuoltoministeriön hintaosaston hyväksyttäväksi.

Luotsaustaksa. Satamalautakunnan päätös luotsaustaksaan sisältyvien maksujen korottamisesta joulukuun 1 p:stä 1947 lukien päätettiin ³⁾ alistaa kansanhuoltoministeriön hintaosaston hyväksyttäväksi.

Jäänsärkijät. Satamalautakunta oli ilmoittanut, että sen jälkeen kun kauppamerenkulun ohjaus- ja säännöstelytoimikunta oli päättänyt ⁴⁾ kauppamerenkulun ohjaamisesta ja säännöstelemisestä poikkeuksellisissa oloissa annetun valtioneuvoston päätöksen nojalla, että kaupungin jäänsärkijä Otso oli kaikkine varusteineen ja miehistöineen luovutettava valtion käyttöön ja asetettava merenkulkuhallituksen käytettäväksi, satamajohtaja oli käynyt mainitun toimikunnan ja merenkulkuhallituksen edustajain kanssa neuvotteluja aluksen korvauksesta. Näissä neuvotteluissa satamajohtaja oli esittänyt korvaukseksi 45 000 mk vuorokaudelta sekä että valtio lisäksi suorittaa aluksen kaikki kustannukset, myöskin korjaukset, jotka eivät aiheudu säännönmukaisesta kulumisesta ja että aluksen arvoksi kokonaishäviön sattuessa on määrättävä 75 000 000 mk ja ellei alus ole valtion toimesta tästä arvosta vakuutettu, valtio korvaa aluksen arvon kaupungille. Mikäli korvauksista erimielisyyksiä esiintyy, on ne edellä mainitun valtioneuvoston päätöksen mukaisesti jätettävä keskuskauppakamarin asianomaisen lautakunnan ratkaistavaksi. Satamalautakunnan ilmoitus merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Jäänsärkijä Otson tilapäistyömäärärahasta palkatun perämiehen palkka päätettiin ⁶⁾ sallia kertomusvuoden alusta lukien suorittaa 26 palkkaluokan mukaisesti.

Kaupunginhallituksen valitettua ⁷⁾ sotakorvausteollisuuden korvauslautakuntaan sotakorvausteollisuuden valtuuskunnan päätöksestä, jonka mukaan sotakorvauksena luovutetusta jäänsärkijä Tursosta kaupungille maksettava korvaus oli vahvistettu vain 25 000 000 mk:ksi, korvauslautakunta oli vahvistanut valtuuskunnan päätöksen muuten paitsi että valtuuskunta oli velvoitettu suorittamaan kaupungille 5 %:n vuotuinen korko 25 000 000 mk:n korvausmäärälle v:n 1945 helmikuun 11 p:n ja toukokuun 17 p:n väliseltä ajalta. Kaupunginhallituksen valitettua asiasta edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, oikeus oli lokakuun 31 p:nä 1946 hylännyt kaupunginhallituksen valituksen, mikä merkittiin ⁸⁾ tiedoksi.

Herttoniemen satamasuunnitelma. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi laadittua ehdotuksen Herttoniemen sataman teollisuusalueen asemakaavaksi pääasiassa satamarakennusosaston suunnitelman mukaan ja samalla huomioon ottaen asemakaavaosaston muutosehdotukset.

Eräiden töiden aloittamiseen myönnetyt luvat. Satamalautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ eräin rajoituksin aloittamaan erinäisiä töitä, joita varten v:n 1940 ja 1946—48 talousarvioihin oli merkitty siirtomäärärahat.

Satamien aitaaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa laadittamaan sellaisen asemakaavan muutosehdotuksen, joka tekee Länsisataman aitaamisen mahdolliseksi sekä tehdä poliisilaitokselle esityksen satamapoliisikunnan järjestämisestä.

Öljysäiliöiden siirtäminen Pikku Pihlajasaaresta Sörnäisten niemeen. Oy. Nobel-Standard ab:n kanssa päätettiin ¹²⁾ sopia öljysäiliöiden siirtämisestä Pikku Pihlajasaaresta Sörnäisten niemeen. Yhtiön asiasta laatima sopimusehdotus hyväksyttiin edellytyksin,

¹⁾ Khs 18 p. jouluk. 2 927 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 183. — ²⁾ Khs 27 p. marrask. 2 761 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 182. — ³⁾ Khs 27 p. marrask. 2 760 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 182. — ⁴⁾ Khs 13 p. helmik. 467 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. maalisk. 629 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 041 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 274. — ⁸⁾ Khs 20 p. maalisk. 756 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 936 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. helmik. 463 §, 14 p. toukok. 1 220 § ja 4 p. syysk. 2 020 §. — ¹¹⁾ S:n 13 p. marrask. 2 633 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. elok. 1 843 §.

että kaupungin satamalautakunnalta ja palolautakunnalta pyydetävissä lausunnoissa ei ilmene seikkoja, joista kaupunginhallitus päätöstä tehdessään ei ollut tietoinen. Merkittiin¹⁾ sittenkin tiedoksi, että satamalautakunta kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti oli pidentänyt Oy. Nobel-Standard ab:lle Sörnäisten niemeltä vuokrattujen alueiden vuokra-ajan v:n 1952 loppuun sekä erinäisin ehdoin oikeuttanut yhtiön sijoittamaan sinne Pikku Pihlajasaaresta siirrettävät kaksi öljysäiliötä. Palolautakunta ei pitänyt suotavana, että Sörnäisten niemellä olevat öljysäiliöt jäävät paikoilleen edelleen 5 vuodeksi, mutta siitä huolimatta ei halunnut vastustaa asian järjestämistä edellä mainitulla tavalla.

Katajanokan laiturin uudistaminen. Kaupunginhallitus päätti²⁾ hyväksyä satamalautakunnan puoltaman Katajanokan laiturin uudistamisohjelman sekä kehoittaa satamalautakuntaa seuraavien vuosien talousarvioehdotusten laatimisen yhteydessä harkitsemaan kulloinkin tarvittavan määrärahan merkitsemistä talousarvioon.

Munkkiniemen laiturin uudistaminen. Yleisten töiden lautakunnan ehdotettua, että kaupunki korjauttaisi Munkkiniemen rannalla ajosillan eteläpuolella olevan Ab. Villa Munksnäsin omistaman rappuneen laiturin, johon yhtiön johtaja H. Reincke eräin ehdoin oli antanut suostumuksensa, kiinteistölautakunta oli huomauttanut ettei Ab. Villa Munksnäs yhtiöllä ollut lainkaan osuutta mainittuun laituriin, joten kaupungilla oli oikeus kunnostaa se neuvottelematta tai tekemättä sopimuksia kenenkään kanssa. Kaupunginhallitus päätti³⁾ tällöin kehoittaa satamalautakuntaa suorittamaan mainitun laiturin uudistamisen käyttämällä tarkoitukseen tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Satamat sisältyvää määrärahaa Uusia venelaitureita sekä huomauttaa lautakunnalle, että kaupunki on oikeutettu korjaamaan ja uudelleenrakentamaan kysymyksessä olevan laiturin hankkimatta siihen lupaa Ab. Villa Munksnäsin johtajalta H. Reinckelta tahi muilta henkilöiltä.

Marjaniemen laivalaiturin uudistaminen. Satamalautakunta oikeutettiin⁴⁾ uudistamaan Syväsaarta vastapäätä oleva Marjaniemen laivalaituri ja käyttämään tarkoitukseen 220 000 mk v:n 1946 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Satamat kuuluvasta määrärahasta Laiturien uudistaminen liitosalueella kaupunginhallituksen määräyksen mukaan.

Merivesijohdon sijoittaminen Munkkisaaren rantaan. Vaasan höyrymylly oy:n anomuksesta kaupunginhallitus päätti⁵⁾ oikeuttaa satamalautakunnan myöntämään yhtiölle luvan merivesijohdon sijoittamiseen Munkkisaaren rantaan ehdoin:

että rakentaminen tapahtuu satamarakennusosaston valvonnasta tai toimesta;

että yhtiö jatkaa tai muuttaa aikanaan johtoaan siten kuin on tarpeellista laiturin käytön tai jatkamisen tähden;

että oikeus johdon pitämiseen on voimassa kuuden kuukauden irtisanomisajoin; sekä

että johdon pitämisoikeudesta suoritetaan toistaiseksi 1 000 mk:n suuruinen vuotuinen korvaus.

Makasiinirannan raiteiston järjestely. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾:

että Makasiinirannan uusi osa varustetaan kahdella raiteella kartan II a mukaan; että karttaan II a rautatiehallituksen ehdotuksen mukaan piirretty rautatieraiteisto pääpiirteissään hyväksytään;

että Makasiinirannan uuteen osaan rakennetaan karttaan merkityt neljä rakennusta, nimittäin meriasema, tullivarastorakennus, rautatienalainen kellari ja satamatyöntekijäin huoltorakennus; sekä

että näiden rakennusten yksityiskohtainen suunnittelu annetaan satamalautakunnalle, joka apunaan saa käyttää rakennustoimiston talorakennusosastoa.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa satamalautakuntaa tulevien vuosien talousarvioehdotuksiensa laatimisen yhteydessä harkitsemaan kulloinkin tarvittavan määrärahan merkitsemistä talousarvioon.

Sörnäisten rantatien raiteiston järjestely. Rautatiehallituksen annettua lausuntonsa yleisten töiden lautakunnan esityksestä, joka koski Sörnäisten rantatien raiteiston järjestelyä, satamalautakunta oli ottanut rautatiehallituksen tekemät huomautukset huomioon suunnitelmassaan ja satamarakennusosasto oli tutkituttanut sellaista ratkaisua, että koko

1) Khs 21 p. elok. 1 924 §. — 2) S:n 12 p. kesäk. 1 504 §. — 3) S:n 3 p. heinäk. 1 662 §. —

4) S:n 27 p. marrask. 2 759 §. — 5) S:n 28 p. elok. 1 993 §. — 6) S:n 26 p. kesäk. 1 618 §.

itäistä varastoaluaryhmää koskevat vuokrasopimukset sanottaisiin irti ja tälle alueelle rakennettaisiin useita pistoraitteita avokuormausta varten. Satamalautakunnan esityksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti ¹⁾:

että kolmas raide rakennetaan korttelien n:o 292 ja 293 kohdalla olevan varastoalueen eteläpuolelle talousarvion yhteydessä hyväksytyyn suunnitelman mukaan; sekä

että tämän raiteen itäosan pohjoispuolella varataan 10 m:n levyinen alue, jota käytetään kuormauskatuna.

Samalla kaupunginhallitus päätti antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi vapauttaa kysymyksessä olevat vuokra-alueet niin pian kuin mahdollista sekä kehoittaa satamalautakuntaa varaamaan kuormauskadun päällystämistä varten määrärahan v:n 1948 talousarvioon.

Lisäraiteen rakentaminen Munkkisaaren tulo-raiteen viereen. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä satamalautakunnan ehdotuksen lisäraiteen rakentamisesta Merisatamasta Munkkisaaren ja Hernesaaren johtavan tulo-raiteen viereen sekä kehoittaa lautakuntaa v:n 1948 talousarvioehdotuksensa laatimisen yhteydessä harkitsemaan kysymystä tarkoitukseen mahdollisesti tarvittavan lisämäärärahan merkitsemisestä talousarvioon kuin myös kahta kuukautta ennen rakennustöiden aloittamista siitä ilmoittamaan kiinteistötoimiston tonttiosastolle.

Satamaradan siirtäminen Etelärantatien kohdalla. Sitten kun satamaradan siirtämistä Etelärantatien kohdalla koskeva kysymys oli jo kauan aikaa ollut vireillä ja siitä oli laadittu useita suunnitelmia, kaupunginhallitus päätti ³⁾ periaatteessa hyväksyä ehdotuksen III a Eteläsataman raiteiden järjestämiseksi ja satamaradan siirtämiseksi sekä antaa satamalautakunnan tehtäväksi ryhtyä neuvotteluihin Itä Kaivopuiston tonttien n:o 1 omistajien kanssa Kaivopuiston tunnelin muutostöistä mainituilla tonteilla. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ sittemmin hyväksyä tontin n:o 1 omistajan, Rudolf Waldenin kuolinpesän ja kaupungin välillä käytyjen neuvottelujen perusteella laaditun seuraavan sopimuksen:

»Rudolf Waldenin kuolinpesän ja Helsingin kaupungin kesken on tänään tehty seuraava sopimus kuolinpesän omistaman tontin Puistotie n:o 1 alle rakennetun rautatietunnelin siirtämisestä:

1) Helsingin kaupunki oikeutetaan siirtämään sanottu tunneli oheenliitetyistä kaupungin rakennustoimiston satamarakennusosaston lokakuun 3 päivänä 1947 laatimista kahdesta piirustuksesta ilmenevällä tavalla, jolloin tunnelirakenteen yläpinta tontin n:o 1 kohdalla saadaan sijoittaa maksimikorkeuteen + 10.20 kaupungin 0-tasosta lukien, ja oikeutetaan kaupunki pysyväisesti pitämään tunnelia sen uudessa paikassa.

2) Edellä sanotusta oikeudesta kaupunki ei ole velvollinen suorittamaan korvausta tontin omistajalle.

3) Tunnelin muutos ja siitä aiheutuvat työt teetetään kaupungin kustannuksella. Kaupunki huolehtii myöskin siitä, että tontti tunnelin rakennustyön päätyttyä saatetaan entiseen kuntoonsa.

4) Jos tunnelin uusi suunta aiheuttaa muutoksia tontilla olevien istutusten järjestykseen, suorittaa kaupunki tämänkin työn omalla kustannuksellaan.

5) Tämä sopimus sitoo myöskin tontin uutta omistajaa ja kuolinpesä suostuu täten siihen, että sopimus vahvistetaan asianomaisella asemakaavamääräyksellä.»

Tehtaankadun rautatieristeyksen puomien uudistaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä satamalautakunnan suunnitelman Tehtaankadun rautatieristeyksen puomien uudistamisesta sekä kehoittaa lautakuntaa suorittamaan kustannukset satamien pääloukan luvun Korjaus ja kunnossapito määrärahasta Kiinteät laitteet.

Rautatieraitteiden luovuttaminen satamarakennusosastolle. Yleisten töiden lautakunta oli ehdottanut, että rakennustoimisto oikeutettaisiin purkamaan alla mainitut raiteet ja vaihteet sitä mukaa kuin tarvitaan rautatien rakennusaineita tärkeisiin raiteisiin eikä niitä ole muuten saatavissa ja että tilitys niistä raiteista, jotka on kunnostettava uudelleen, nimittäin Rahapajanrannan itäpään pistoraiteesta, korttelien n:o 272—273 itäsvuulla olevasta läntisestä raiteesta ja Kulosaarenkadun varrella olevasta raiteesta, saataisiin tehdä nykyisten arvojen mukaan ja nämä raiteet merkitä varastotilille tulopuolelle: Länsi-

¹⁾ Khs 2 p. huhtik. 857 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 274. — ²⁾ Khs 12 p. kesäk. 1 501 §. — ³⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 617 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 872 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 554 §.

sataman Mittaajankadun raiteesta 2×20 m raidetta Majakkakadun kohdalta; korttelin n:o 178 kautta menevästä raiteesta läntinen liitosvaihte ja 20 m raidetta, Rahapajanrannan varastorakennusten 8 ja 9 kohdalla oleva uloin raide, kolme vaihdetta ja 110 m raidetta; Kanavakadun raiteen läntisen liitosraiteen kolme vaihdetta ja 150 m raidetta; Rahapajanrannan itäpään raiteiston pistoraide, 153 m raidetta; korttelien n:o 272—273 itäsvuonalla olevan raidekujan läntinen raide, 410 m; sekä teurastamon raiteiston itäisin, Kulosaarenkadun varrella oleva raide, 190 m ja vaihte. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan esityksen siten, että Kulosaarenkadun varrella oleva raide ja vaihte puretaan vasta viime kädessä.

Eteläsataman tullipaviljonki. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä n:olla 669 merkityn ehdotuksen uuden tarkastushallin järjestämiseksi Eteläsatamassa olevan nykyisen tullipaviljongin eteläpuolella sijaitsevaan avoimeen tavarasuojaan poliisilaitoksen ja satamalautakunnan ehdottamin muutoksin.

Katajanokan kappaletavara-asema. Sen komitean, jonka kaupunginhallitus oli asettanut ³⁾ laatimaan ehdotusta Katajanokan uuden kappaletavara-aseman rakennusohjelmaksi, saatua ehdotuksensa valmiiksi, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ alistaa ehdotuksen rautatiehallituksen tarkastettavaksi.

Satamatyöntekijäin huoltorakennukset. Koska kaupunginhallituksen hyväksymässä, Eteläsatamaa koskevassa suunnitelmassa määriteltyä satamatyöntekijäin huoltorakennuksen paikkaa ei voitaisi käyttää ennen kuin siellä olevat raiteet rautatieraitaiden uudelleenjärjestelyn yhteydessä olisi poistettu, ja koska Helsingin satamamiehet yhdistys oli pitänyt välttämättömänä mainitunlaisen huoneiston järjestämistä satamatyöntekijöitä varten edes väliaikaisesti, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä järjestettäväksi Eteläsatamaan väliaikaisen huoltohuoneiston rakennustoimiston talorakennusosaston laatiman vaihtoehdon 2 mukaisesti siten muutettuna, että huoneistoon sisustetaan kolme WC:tä ja että vaatekaappien luku vastaavasti vähennetään sekä että naisten kaappimäärä on vain 10 % miesten kaappien lukumäärästä.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä Katajanokan satamatyöntekijäin huoltorakennuksen rakennusohjelman sitä laatimaan asetetun komitean ⁷⁾ ehdotuksen mukaisesti sekä kehoittaa satamalautakuntaa tulevien vuosien talousarvioehdotuksiensa laatimisen yhteydessä harkitsemaan kulloinkin tarvittavan määrärahan merkitsemistä talousarvioon.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että Sörnäisten satamatyöntekijäin ruokalarakennukseen saadaan rakentaa myös ruokakellari 250 000 mk:n kustannuksin oikeuttaen satamalautakunnan ylittämään tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Satamat sisältyvä määrärahaa Satamatyöläisten huoltorakennukset.

Länsisataman satamatyöntekijäin huoltorakennuksesta päätettiin ⁹⁾ eristää osa naisten pukeutumis- ja pesuhuoneiksi ollen tästä johtuvat kustannukset, arviolta 40 000 mk, suoritettava satamien pääluokan lukuun Korjaus ja kunnossapito kuuluvasta määrärahasta Rakennukset.

Rautatiehallituksen laadittua ehdotuksen erillisen huoltorakennuksen rakentamisesta Länsisatamaan junamiehistöä varten ja tiedusteltua, oliko kaupunginhallituksella mitään muistuttamista rakennushankkeen toteuttamista vastaan kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ rautatiehallitukselle kirjelmitse ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään muistutettavaa huoltorakennuksen rakentamista vastaan edellytyksin, että rakennus käännetään 90° ja siirretään 2 m eteläsuuntaan sekä että rautatiehallitus vastaisten raide- ja katujärjestelyjen yhteydessä omalla kustannuksellaan siirtää rakennuksen, mikäli sellainen osoittautuu välttämättömäksi.

Jätekeskus oy:n anottua saada asentaa Länsisataman varastorakennuksesta C vuokraamaansa osastoon juoksunostureita sekä muuttaa tästä syystä mainitun kaupungin omistaman rakennuksen julkisivuja kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ anomukseen suostua ehdoin, että yhtiö sitoutui korvaamaan muutostöistä mahdollisesti aiheutuvat vauriot sekä huomauttaa samalla, että muutostöiden piirustukset on alistettava maistraatin hyväksyttäväksi. Samoin kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ myöntää Jätekeskus oy:lle luvan suo-

¹⁾ Khs 6 p. maalisk. 628 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 2 724 §. — ³⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 142. — ⁴⁾ Khs 23 p. tammik. 232 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 929 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. kesäk. 1 619 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 153. — ⁸⁾ Khs 25 p. syysk. 2 177 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 929 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. tammik. 244 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. tammik. 197 §. — ¹²⁾ Khs 18 p. syysk. 2 139 §.

rittaa edellä mainitusta varastorakennuksesta C vuokraamassaan osastossa muutostöitä rakentamalla sinne toimisto- ja varastohuoneet sekä työntekijäin ruokailu- ja pesuhuoneet ehdoin, että talorakennusosasto saa tarkastaa ja hyväksyä piirustukset, ennen kuin töihin ryhdytään.

Mukavuuslaitosten rakentaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että Länsisataman varastorakennuksen I ja K väliselle laiturikentälle rakennetaan ensi tilassa mukavuuslaitos, jonka kustannukset, 165 000 mk, viedään v:n 1941 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Satamat momentille Uusia mukavuuslaitoksia satama-alueelle sekä v:n 1945 talousarvion vastaavan pääluokan ja luvun momentille Lisämäärärahaa aikaisemmin päätettyjä, vielä tekemättä olevia töitä varten sekä että Rahapajanrannan itäosaan rakennetaan v. 1948 mukavuuslaitos, jonka kustannukset 160 000 mk viedään viimeksi mainitulle tilille ja v:n 1948 talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan luvun Satamat momentille Länsisataman rakennustyöt sekä että satama-alueiden käymäläin hoitoon on kiinnitettävä enemmän huomiota.

Jätteiden poistaminen. Satamalautakunnan anottua 400 000 mk:n määrärahaa ilmapommituksessa palaneen Katajanokan varastorakennuksen n:o 1 jätteiden poistamiseen kaupunginhallitus päätti ²⁾ esitykseen suostua ehdoin, että kaikki kustannukset viedään tiilien varastotilille.

Pommitusvaurioiden korjauskustannukset. Helsingin makasiini oy:ltä kaupungille siirtyneiden rakennusten pommitusvaurioiden kertomusvuoden korjauskustannukset päätettiin ³⁾ sallia suorittaa Helsingin makasiini oy:n selvitystilillä olevasta 5 599 502 mk:n suuruisesta määrärahasta.

Varastorakennuksen rakentaminen Vallilan asema-alueelle. Sisäasiainministeriön pyydettyä kaupunginhallituksen lausuntoa Faneeriliike Lauri Immasen anomuksesta saada rakentaa varastorakennus Vallilan asema-alueelle kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ lausunossaan ehdottaa anomuksen hylättäväksi.

Kellosaaren lentokonehalli. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmailutoimiston tiedusteltua olisiko kaupunginhallitus halukas ja minkälaisilla ehdoilla luovuttamaan Kellosaaren lentokonehallin siviili-ilmailun tarpeisiin ja siirrettäväksi Helsingin lentoasemalle, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ antaa satamalautakunnan tehtäväksi ryhtyä neuvotteluihin kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmailutoimiston kanssa Kellosaaren lentokonehallin myynnistä kaupungille mahdollisimman edulliseen hintaan sekä aikanaan tekemään kaupunginhallitukselle esityksensä asiasta.

Satamalautakunnan ilmoitus Kellosaaren lentokonehallia koskevan vuokrasopimuksen jatkamisesta rajavartiostojen esikunnan kanssa v:n 1948 kesäkuun 30 p:ään saakka merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Munkkisaaren tehdasrakennuksen palovakuuttaminen. Munkkisaaren tehdasrakennus päätettiin ⁷⁾ edelleen pitää palovakuutettuna ja vakuuttaa se Keskinäisessä vakuutusyhtiössä Teollisuuspalossa siitä arvosta, minkä vakuutuslaitos sille määrää.

Suomen satamaliiton avustaminen. Satamalautakunta oikeutettiin ⁸⁾ suorittamaan Suomen satamaliitolle kertomusvuonna ylimääräisenä avustuksena 58 280 mk talousarvion pääluokan Satamat lukuun Hallinto sisältyvästä määrärahasta Tarverahat.

13. Teurastamoa, kalasatamaa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo ja kalasatama

Tilapäisen työvoiman määrärahan käyttö. Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁹⁾ käyttämään tilapäisen työvoiman määrärahaa karjapihan esimiehen sekä teurastus- ym. toiminnan lisääntymisen johdosta tarvittavan lisätyövoiman palkkaamiseen.

Työaika. Teurastamon työaika päätettiin ¹⁰⁾ vahvistaa olemaan klo 8.30—16 paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8.30—14 sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.30—15.30 paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8.30—13.

¹⁾ Khs 18 p. jouluk. 2 929 §. — ²⁾ S:n 27 p. marrask. 2 770 §. — ³⁾ S:n 6 p. maalisk. 632 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. tammik. 79 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 856 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. marrask. 2 769 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 930 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. lokak. 2 406 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 549 § ja 4 p. syysk. 2 026 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. huhtik. 899 §.

Kaupunginhallitus päätti¹⁾ hyväksyä teurastamolautakunnan esityksen teurastamon yliesimiehen päivystystyön järjestämisestä, mutta jättää kysymyksen mahdollisesta päivystyskorvauksesta palkkalautakunnan ratkaistavaksi.

Merkittiin²⁾ tiedoksi työneuvoston lokakuun 2 p:nä antama päätös, jonka mukaan työneuvosto kaupunginhallituksen anomuksesta oli suostunut siihen, että teurastamossa saadaan teurastajilla teettää heidän suostumuksellaan ylityötä työaikalaissa säädetyn ylityötuntien vuotuisen enimmäismäärän eli 200 tunnin lisäksi enintään 150 ylityötuntia v:n 1947 aikana.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ tehdä työneuvostolle esityksen, että teurastamon ja kalasataman vartijoita saataisiin pitää työssä enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 48 tuntia viikossa. Sittemmin merkittiin⁴⁾ tiedoksi työneuvoston toukokuun 29 p:nä antama päätös, jonka mukaan työneuvosto ei ollut katsonut voivansa suostua kaupunginhallituksen esitykseen, koska kyseinen työ ei ollut työaikalain 7 §:n edellyttämää työtä.

Suolaturun lihan tarkastamo. Sen johdosta, että Etel. Makasiinikadun 1:ssä ylläpidetyn suolaturun lihan tarkastamon liikenne oli huomattavasti piententynyt, kaupunginhallitus päätti⁵⁾ teurastamolautakunnan ehdotuksesta tehdä maatalousministeriön eläinlääkintöosastolle esityksen mainitun tarkastamon lopettamisesta. Sittemmin merkittiin⁶⁾ tiedoksi ilmoitus, ettei maatalousministeriön eläinlääkintöosastolla ollut mitään mainitun tarkastamon toiminnan lopettamista vastaan.

Teurastamossa kannettavat maksut. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ alistaa teurastamolautakunnan päätöksen teurastamossa kannettavien purkausmaksujen ja teurastusmaksujen korottamisesta kansanhuoltoministeriön vahvistettavaksi.

Katoksen rakentaminen teuraskarjaa varten. Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus, niitä ylittäen, myönsi 335 000 mk⁸⁾ katoksen rakentamista varten teuraskarjalle sekä 103 000 mk⁹⁾ mainitun katoksen varustamista varten seinillä, ovilla ja ikkunoilla.

Vihannestukkukaupan järjestäminen teurastamon alueelle. Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin¹⁰⁾ 495 000 mk vihannestukkukauppapaikan järjestämiseen teurastamon alueelle.

Jätepaperin varastointi. Tukkukauppojen oy., joka oli vuokrannut jätepaperin varastoimista varten paikan teurastamon alueelta, oli anonut, että se saisi pitää mainitun alueen, jota koskevan vuokrasopimuksen teurastamolautakunta oli sanonut irti, vielä kertomusvuoden elokuun loppuun saakka. Kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ kehoittaa yhtiötä sopimaan teurastamon kanssa asian järjestämisestä molempia osapuolia tyydyttävällä tavalla.

Teurastamon toimintakertomus v:lta 1946 päätettiin¹²⁾, kuten aikaisempinakin vuosina, painattaa myös ruotsinkielellä.

Kalasadaman suolakalavarasto. Kaupunginhallitus päätti¹³⁾ puolestaan hyväksyä kalasadaman suolakalavaraston luonnospiirustukset sekä kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa laadituttamaan niiden pohjalla pääpiirustukset ja lopullisen kustannusarvion.

Kalamessut. Helsingissä lokakuun 11—19 p:nä järjestettäviin kalamessuihin osallistumista varten päätettiin¹⁴⁾ myöntää 25 000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Elintarvikekeskus

Arkistoasiakirjain seulonta. Valtionarkistolta päätettiin¹⁵⁾ anoa, että elintarvikekeskuksen lautakunta saisi aina 2 vuoden kuluttua hävittää laitoksen sisäiseen kirjanpitoon kuuluvat toimipaikkojen väliset kuormakirjat ja veloitukset samoin kuin myyjien ja ostajien kuormakirjat sekä 10 vuoden kuluttua ostajien ja myyjien laskut. Sittemmin merkittiin¹⁶⁾ tiedoksi valtioneuvoston myöntyneen kaupunginhallituksen esitykseen.

1) Khs 6 p. helmik. 402 §. — 2) S:n 11 p. syysk. 2 073 § ja 23 p. lokak. 2 408 §. — 3) S:n 14 p. toukok. 1 217 §. — 4) S:n 19 p. kesäk. 1 551 §. — 5) S:n 23 p. tammik. 250 §. — 6) S:n 13 p. helmik. 461 §. — 7) S:n 29 p. toukok. 1 371 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 186 ja 187. — 8) Khs 11 p. syysk. 2 072 §. — 9) S:n 11 p. jouluk. 2 874 §. — 10) S:n 3 p. heinäk. 1 670 §. — 11) S:n 3 p. heinäk. 1 669 §. — 12) S:n 19 p. kesäk. 1 547 §. — 13) S:n 3 p. heinäk. 1 668 §. — 14) S:n 4 p. syysk. 2 035 §. — 15) S:n 13 p. maalisk. 688 §. — 16) S:n 10 p. huhtik. 875 §.

Elintarvikkeiden luovuttaminen elintarvikekeskukselle. Helsingin—Tukholmankomitea oikeutettiin ¹⁾ luovuttamaan elintarvikekeskukselle 800 kg sokeria sekä sellaisia elintarvikkeita, joita komitean varastosta voitiin luovuttaa.

Soutuveneiden myynti. Elintarvikekeskuksen lautakunta oikeutettiin ²⁾ myymään v. 1939 Uunisaaren ravintolaa varten hankittu soutuvene 2 000 mk:n hinnasta poliisilaitokselle Oulunkylän vartiopiiriin käyttöön luovutettavaksi.

14. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Mittarinlukijain ja rahastajain palkkakysymys. Teknillisten laitosten virkailijajyhdistys oli huomauttaen, että sähkö- ja kaasulaitoksen mittarinlukijat ja mittarintyhjentäjät, jotka joutuivat tekemään normaalia pitempiä työpäiviä siitä syystä, että kuluttajat olivat varsin eri aikoina päivästä tavattavissa, olivat katsoneet, että mittarinluvusta maksettu palkkio niistä mittareista, jotka ylittivät päivittäisen perusmäärän, nimittäin 100 tavalista mittaria ja 40 rahakemittaria, ei nykyisellään korvannut sitä ylityötä, mitä lukijat joutuivat tekemään, anonut mittarinluvusta suoritettavan palkkion korottamista. Teknillisten laitosten lautakunnan ja palkkalautakunnan annettua asiasta lausuntonsa kaupunginhallitus palkkalautakunnan ehdotuksen mukaisesti päätti ³⁾ teknillisten laitosten lautakunnalle ilmoittaa, ettei kaupunginhallitus puolestaan vastusta mainittujen palkkioiden korottamista seuraavasti:

mikäli mittarinlukija saa palkkaa 37 tai sitä alemman palkkaluokan mukaan, 1: 50 mk:aan luetulta mittarilta;

mikäli mittarinlukija saa palkkaa 35 palkkaluokan mukaan, 1 mk:aan luetulta mittarilta;

mikäli rahastaja (mittarintyhjentäjä) saa palkkaa 37 tai sitä alemman palkkaluokan mukaan, 3 mk:aan mittarilta; sekä

mikäli rahastaja (mittarintyhjentäjä) saa palkkaa 35 palkkaluokan mukaan, 2: 50 mk:aan mittarilta.

Teknillisten laitosten omaisuuden palovakuuttaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että vesijohtolaitoksen ikuiset vakuutukset pysytetään edelleen voimassa ja oikeutti teknillisten laitosten lautakunnan edelleenkin palovakuuttamaan kaasulaitoksen kaasuuunit, puhdistuslaitoksen, kaasukellot ja bentsoolivaraston sekä sähkölaitoksen rakennukset, koneet, laitteet ja kalustot ynnä varastot.

Viranhaltijain suunnittelema lakko. Sen jälkeen kun kaupungin viranhaltijat tyytymättöminä palkankorotuskysymyksen hoitoon olivat ilmoittaneet ryhtyvänsä lakkoon, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa teknillisten laitosten lautakuntaa ryhtymään kaikkiin niihin valmisteluihin mahdollisen lakon varalta, joihin voidaan ryhtyä ilman että sähkön, kaasun ja veden jakelu häiriintyy ennen helmikuun 25 p:ää klo 24, jolloin lakon oli ilmoitettu alkavan.

Kaasun ja sähkön säännöstely. Kaasun- ja sähkönsäännöstelyvaliokunnan selostus kaasunsäännöstelyn tuloksista v. 1945—46 merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ myöntää Oy. Parke ab:lle luvan ostaa ja asentaa 19 sähköliettä asuinrakennuksiinsa Tapanilassa sekä ilmoittaa kaasun- ja sähkönsäännöstelyvaliokunnalle, että sähköliesiä ei olisi vastaisuudessa myönnettävä kaupungin varsinaisen asuntoalueen ulkopuolella olevia puurakennuksia varten.

Kaasun- ja sähkönsäännöstelyvaliokunnan kokouksissa tehdyt päätökset päätettiin ⁸⁾ hyväksyä.

Kaupungin osallistuminen puunkyllästämisyhtiöön. Sähkölaitoksen annettua selostuksen puunkyllästämisen taloudellisesta kannattavuudesta sekä ehdotettua, että kaupunki liittyisi perustettavana olevaan kyllästämisyhtiöön, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ antaa teknilliselle johtajalle tehtäväksi neuvotella muiden asiasta kiinnostuneiden kanssa puunkyllästämisyhtiön perustamisesta.

¹⁾ Khs 17 p. heinäk. 1 717 §. — ²⁾ Khn jsto 2 p. heinäk. 5 742 §. — ³⁾ Khs 17 p. huhtik. 993 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 931 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. helmik. 563 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 588 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. marrask. 2 765 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. helmik. 598 §, 17 p. huhtik. 996 §, 26 p. kesäk. 1 621 §, 25 p. syysk. 2 189 §, 23 p. lokak. 2 415 §, 27 p. marrask. 2 774 § ja 30 p. jouluk. 3 001 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. kesäk. 1 502 §.

Vesijohtolaitos

Ylityöpajamestari G. A. Lindgrenin lisäpalkkio. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ peruuttaa päätöksensä lisäpalkkion maksamisesta ylityöpajamestari G. A. Lindgrenille hänen suorittamistaan suunnittelu- ja piirustustöistä.

Työaika. Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että vesijohtolaitoksen työpajan viranhaltijain työaika määrätään olemaan klo 8—16, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8—14 sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana vastaavasti klo 8.30—16 ja klo 9—14, jolloin työajan sai keskeyttää tunnin pituinen ruokailutauko sekä että Vanhankaupungin laboratorion viranhaltijain työaika määrätään olemaan klo 8—16, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina klo 8—14 ja kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana vastaavasti klo 8—15.30 ja klo 8—13, jolloin työajan sai keskeyttää tunnin pituinen ruokailutauko.

Päivystystyön järjestely. Vesijohtolaitos oli tehnyt seuraavan ehdotuksen laitoksen päivystystyön järjestämisestä:

katuvesijohtojen vikapäivystys: varallaoloaika käsittää varsinaisen työajan ulkopuolelle jäävän ajan läpi vuoden; päivystystä hoitaa vuorojärjestyksessä 4 katujohdosaston putkimestaria; varallaolovelvollisuus ehdotetaan päivystysmääräysten ³⁾ 3 b kohdan mukaiseksi;

talovesijohtojen vikapäivystys: varallaoloaika käsittää varsinaisen työajan ulkopuolelle jäävän ajan läpi vuoden; päivystystä hoitaa vuorojärjestyksessä 3 talojohdosaston putkimestaria ja 1 varastonhoitaja; varallaolovelvollisuus ehdotetaan päivystysmääräysten 3 b kohdan mukaiseksi;

työntekijäpäivystys: varallaoloaika käsittää toukokuun 1 p:n ja syyskuun 30 p:n välisenä aikana varsinaisen työajan ulkopuolelle jäävän ajan lukuunottamatta aikaa klo 24—6; päivystystä hoitaa kerrallaan 2 putkenasentajaa; varallaolovelvollisuus ehdotetaan päivystysmääräysten 1 b kohdan mukaiseksi;

kemistipäivystys: varallaoloaika käsittää varsinaisen työajan ulkopuolelle jäävän ajan läpi vuoden; päivystystä hoitaa vuorojärjestyksessä 2 kemistiä; varallaolovelvollisuus ehdotetaan päivystysmääräysten 3 c kohdan mukaiseksi;

konemestariapäivystys: varallaoloaika käsittää varsinaisen työajan ulkopuolelle jäävän ajan läpi vuoden; päivystystä hoitaa vuorojärjestyksessä yksi käyttöpäällikkö ja yksi konemestari; varallaolovelvollisuus ehdotetaan päivystysmääräysten 3 c kohdan mukaiseksi;

insinööripäivystys: varallaoloaika käsittää varsinaisen työajan ulkopuolelle jäävän ajan toukokuun 1 p:n ja syyskuun 30 p:n välisenä aikana; päivystystä hoitaa vuorojärjestyksessä 4 insinööriä; varallaolovelvollisuus ehdotetaan päivystysmääräysten 3 c kohdan mukaiseksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ hyväksyä vesijohtolaitoksen ehdotuksen laitoksessa suoritettavan päivystyksen laadusta ja laajuudesta sekä jättää kysymyksen päivystyskorvauksen suuruuden määrittämisestä palkkalautakunnan ratkaistavaksi.

Vesimittarien lukeminen. Teknillisten laitosten lautakunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ suostua siihen, että vesijohtolaitoksen kulutuspaikoissa olevien vesimittarien lukeminen saadaan tästä lähtien aina heinäkuun aikana jättää suorittamatta siinä laajuudessa kuin vesijohtolaitos katsoo sen haittaa tuottamatta voivan käydä päinsä.

Vantaanjoen vesimäärän lisääminen. Vesijohdon ja pumppulaitoksen rakentamista varten Hiidenvedestä Vantaanjokeen pidettävän katselmustoimituksen alkukokoukseen määrättiin ⁶⁾ kaupungin edustajaksi vesijohtolaitoksen toimitusjohtaja R. W. Taivainen.

Koska poikkeuksellisen kuivuuskauden yhä jatkuessa oli olemassa sellainen mahdollisuus, että myös Vantaanjoen vesimäärä tulisi kevättalvella 1948 siinä määrin vähentyneeseen, että vesijohtolaitoksen tarvitsema, joesta otettava raakavesi saattaisi käydä riittämättömäksi, vesijohtolaitos oli laatinut ehdotuksen kaupungin vedensaannin turvaamista tarkoittavista varatoimenpiteistä. Tämän suunnitelman mukaisesti rakennettaisiin kuuden Vantaan sadealueen järven, nimittäin Laitilanjärven, Tuusulanjärven, Kytöjärven, Suolijärven, Hirvijärven ja Valkjärven laskupaikkoihin väliaikaiset padot ja varastoitaisiin

¹⁾ Khs 10 p. huhtik. 902 §; ks. v:n 1942 kert. I osan s. 195 ja v:n 1945 kert. I osan s. 282. —

²⁾ Khs 20 p. maalisk. 754 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kunnall. asetuskok. s. 362. — ⁴⁾ Khs 6 p. helmik. 401 § ja 29 p. toukok. 1 370 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 1 223 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 873 §.

järviin vettä niiden nykyisiä alhaisia vedenpintoja patoamalla, ei kuitenkaan 0.5 m korkeammalle keski-alivesipinnasta mitattuna ja jolleivät nämä toimenpiteet johtaisi toivottuun tulokseen ja vastainen vedenhuoltotilanne niin vaatisi, alennettaisiin mainittujen järvien vedenpintoja enintään 0.5 m luonnollista vedenpintaa alemmaksi. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä vesijohtolaitoksen esityksen sekä oikeuttaa teknillisten laitosten lautakunnan käyttämään kysymyksessä olevaan tarkoitukseen enintään 500 000 mk vesijohtolaitoksen käyttömäärärahasta Korjaukset ja muut kustannukset. Edelleen kaupunginhallitus päätti sitoutua korvaamaan ne vahingot, jotka saattavat hankkeesta aiheutua sekä pyytää Uudenmaan läänin maaherralta kirjelmitse lupaa saada ryhtyä vesijohtolaitoksen esittämiin toimenpiteisiin.

Töiden aloittamiseen myönnetyt luvat. Vesijohtolaitos oikeutettiin ²⁾ aloittamaan eräitä töitä, joita varten kertomusvuoden talousarvion oli merkitty siirtomäärärahat, ehdoin, ettei laitoksen palveluksessa olevien työntekijäin lukumäärää tämän johdosta lisätä.

Vesijohtojen rakentaminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että Linnankoskenkadun vesijohto yhdistetään Paciuksenkadun vesijohtoon ja että tästä aiheutuvat kustannukset, n. 975 000 mk, saadaan suorittaa v:n 1945 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Vesijohtolaitos määrärahasta Teknillisten laitosten hallituksen käytettäväksi kaupunginhallituksen määräämien, yleistilanteen mahdollisen muutoksen johdosta tarpeellisiksi katsottavien vesijohto- tai muiden uudistöiden suorittamiseen.

Yllä mainitusta määrärahasta oikeutettiin teknillisten laitosten lautakunta käyttämään lisäksi 4 500 000 mk ⁴⁾ Koskelantieltä Mannerheimintien pohjoispäähän rakennettavan päävesijohdon tunneli- ja maatöiden loppuunsaattamista varten ehdoin, ettei kaupungin palveluksessa olevien työntekijäin lukumäärää tämän johdosta lisätä, sekä 4 450 000 mk ⁵⁾ vesijohdon rakentamista Oihonnankadun ja Toukolantien väliselle osalle Hämeentietä koskevan n:olla 27 merkityn teknillisten laitosten lautakunnan laadituttaman suunnitelman toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä teknillisten laitosten lautakunnan esityksen vesijohdon rakentamisesta Haagassa olevan Steniuksentien n:o 13 ja Pajapolun välille sekä yhden vesipostin rakentamisesta.

Myöntyen Marttilan invalidikylän asukkaiden anomukseen kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että Korsutiehen ja Mottitiehen sekä niiden väliseen osaan Viestitietä rakennetaan vesijohto.

Hevossalmen vedensaannin järjestäminen. Teknillisten laitosten pääluokan lukuun Vesijohtolaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ⁸⁾ 31 079 mk pohjavesisitutkimusten suorittamista varten Hevossalmen alueella.

Vesipostien rakentaminen. Pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Vesijohtolaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin vesipostin rakentamiseen Tuomarinkyläntien varteen Käpy-kahvilan tienoille 70 000 mk ⁹⁾; Pakilaan Väliatalontien ja Lepolantien kulmaukseen 40 000 mk ¹⁰⁾; kahden vesipostin rakentamiseen Haagaan Asematien ja Pengertien risteykseen sekä Pohj. Ratapolun päähän yhteensä 120 000 mk ¹¹⁾; sekä vesipostin rakentamiseen Lauttasaarentien ja Gunvorintien risteykseen 50 000 mk ¹²⁾.

Lauttasaareissa ja Haagassa olevien kuuden yleisen vesipostin uusimista varten myönnettiin ¹³⁾ 20 720 mk:n suuruisen lisämääräraha v:n 1946 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Vesijohtolaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylitäten.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ evätä eräiden Haagan huvilanomistajien anomuksen vesipostin rakentamisesta Pajuniityntien ja Sädetien 14 risteykseen, mutta kehoittaa anojia järjestämään asian siten, että he sopivat jonkun vesijohdon omistavan naapurinsa kanssa tarvitsemansa veden ottamisesta korvausta vastaan tämän vesijohdosta tai että jompikumpi Pajuniityntien varrella asuvista rakentaa vesijohdon tontilleen ja antaa siitä vettä

¹⁾ Khs 13 p. marrask. 2 631 §. — ²⁾ S:n 20 p. helmik. 535 § ja 8 p. toukok. 1 101 §. — ³⁾ S:n 2 p. tammik. 47 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. toukok. 1 280 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. helmik. 398 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. marrask. 2 720 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. marrask. 2 591 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. toukok. 1 281 § ja 6 p. marrask. 2 572 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 940 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 036 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 656 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. maalisk. 634 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. maalisk. 631 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 280. — ¹⁴⁾ Khs 23 p. tammik. 237 §.

naapureilleen korvausta vastaan taikka että anojat rakentavat yhteiskustannuksin edellisen vaihtoehdon mukaisen vesijohdon.

Lauttasaaren vesijohtoverkosto. Julius Tallbergin perillisten yhtymän tarjouksen johdosta, joka koski sen Lauttasaarella omistamien vesijohtojen myyntiä kaupungille, kaupunginhallitus, sen jälkeen kun vesijohtolaitos lausunnossaan oli huomauttanut, ettei mainitun johtoverkoston lunastaminen tuottaisi kaupungille suoranaista taloudellista hyötyä, vaan päinvastoin lisääntyviä menoja, päätti ¹⁾ Julius Tallbergin perillisten yhtymälle ilmoittaa ettei kaupunki ole halukas ostamaan kyseistä vesijohtoverkostoa, mutta että kaupunki on mahdollisesti valmis ottamaan sen haltuunsa maksutta.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että Drumsö gård nimisen kartanon omistamaan vesijohtoverkoston liittyvät palopostit siirretään tammikuun 1 p:stä 1947 lukien vesijohtolaitoksen toimesta ja sen kustannuksella hoidettaviksi sekä että kartano vapautetaan suorittamasta palopostien hoidosta v. 1946 johtuvaa vesijohtolaitoksen 19 860 mk:n suuruista laskua, jonka määrä viedään v:n 1946 talousarvion pääluokan Teknilliset laitokset ja liikennelaitos luvun Vesijohtolaitos nimikkeen Jakelu momentille Korjaukset ja muut kustannukset.

Pakilassa olevan kaivon kunnostaminen. Pakilassa Koivutien alkupäässä, kaupungin omistamalla alueella olevan kaivon kunnostamiseen päätettiin ³⁾ myöntää 60 000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Veden antaminen Malmin sairaalan vesijohtoverkostosta. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa sairaalalautakunnan tekemään huvilanomistaja Gäddan kanssa sopimuksen veden ottamisesta Malmin sairaalan vesijohtoverkostosta toistaiseksi ehdoin, että siitä maksetaan korvauksena v:lta 1946 700 mk, v:lta 1947 900 mk ja v:lta 1948 1 200 mk edellyttäen, että kysymyksessä olevaa rakennusta ei laajenneta ja että sitä käytetään yksinomaan asuintarkoituksiin.

Yksityisten johtojen liittäminen kaupungin vesijohtoverkoston. Myöntyen Etumetsä 36, Etumetsä 6 ja Metsälä 45 nimisten talojen omistajain anomukseen kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että mainitut talot saadaan liittää kaupungin vesijohtoverkoston hakijain laskuun ehdoin:

että hakijoita kehoitetaan neuvottelemaan toistensa kanssa mahdollisen yhteisen tarjoilujohdon rakentamisesta;

että vesimittari sijoitetaan sopivaan paikkaan Tuomarinkylän tiessä olevasta katuvesijohdosta otettavan syöttöjohdon alkupäähän ja mittarin takaiset johdot tehdään voimassa olevien määräysten mukaisesti;

että kyseisiä taloja varten rakennetaan viemäri rakennustoimiston toimesta, mutta maanomistajain kustannuksella ja edellytyksin, ettei tästä aiheudu kaupungille kustannuksia, ainakin sille osalle, millä likavesi tulisi kulkemaan asutuksen ja yleisten kulkuväylien välittömässä läheisyydessä;

että talot varustetaan hajoituskaivoilla; sekä

että ellei tällaista viemäriä rakenneta, WC-laitteiden käyttö ja yksityisen vesijohdon rakentaminen kielletään ja välttämättömän talousveden saantia varten rakennetaan yleinen vesiposti.

Vesisäiliön huonetilojen vuokralleanto. Vesijohtolaitos oikeutettiin ⁶⁾ vuokraamaan Suomen työväenteatterille vesisäiliön alta 40 m²:n suuruinen tila talvikaudeksi 1947/48 Vesilinnan kesänäyttämön katsomon penkkien varastoimista varten 800 mk:n kuukausivuokrasta.

Vesijohtolaitos oikeutettiin ⁷⁾ vuokraamaan vesisäiliön väestönuoja herra A. Lyytikäiselle varastotarkoituksiin toistaiseksi yhden kuukauden irtisanomisajoin ja 1 000 mk:n kuukausivuokrin ja ehdoin, että vuokraaja huoltaa ja kustantaa mahdollisesti tarvitsemansa suojan valaistuksen.

Talin pumppuasemarakennuksen vuokraaminen. Vesijohtolaitos päätettiin ⁸⁾ oikeuttaa vuokraamaan Talin pumppuasemarakenus Oy. Helvar nimiselle yhtiölle ehdoin:

että vuokraus tapahtuu toistaiseksi yhden kuukauden molemminpuolisoin irtisanomisajoin;

¹⁾ Khs 9 p. tammik. 86 §. — ²⁾ S:n 6 p. helmik. 399 §. — ³⁾ S:n 30 p. lokak. 2 519 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. lokak. 2 247 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. elok. 1 842 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. syysk. 2 075 § ja 2 p. lokak. 2 230 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. lokak. 2 238 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 938 §.

että vuokramaksu on 1 500 mk kuukaudelta;
 että vuokraaja kustantaa rakennuksen lämmityksen ja valaistuksen;
 että vesijohtolaitoksella on vapaa pääsy rakennuksen sisälle; sekä
 että vuokrauksen päätyttyä vuokraaja saattaa rakennuksen sisäpuolisesti nykyiseen kuntoonsa.

Varoituskuvien hankinta. Tapaturmantorjuntayhdistyksen esittämä 591 mk:n suurin lasku vesijohtolaitokselle toimitetuista varoituskuvista osoitettiin ¹⁾ maksettavaksi talousarvion pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Vesijohtolaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

K a a s u l a i t o s

Tuotantokomitean kokouspalkkiot. Kaasulaitoksen tuotantokomitean kokouspalkkioiden maksamiseen v:ta 1946 myönnettiin ²⁾ 10 550: 90 mk v:n 1946 talousarvion pääluokan Teknilliset laitokset ja liikennelaitos lukuun Kaasulaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Palkkakysymykset. Helsingin kunnantyohtokijäin keskustoimikunta oli huomauttaen ilmenneen erimielisyyttä siitä, olivatko kaasulaitoksen käyttöosastolla työskentelevät esimiehet virkasäännön vaiko työehtosopimuksen alaisia, tehnyt esityksen mainittujen toimien siirtämisestä virkasäännön alaisiksi, mihin esitykseen kaasulaitos puolestaan oli yhtynyt. Palkkalautakunnan ehdotuksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa kaasulaitosta järjestämään esimiesten palkka- ym. edut kaikissa suhteissa kaupungin työntekijöistä voimassa olevien määräysten mukaisiksi.

Kaasulaitoksen mittarinlukijoille päätettiin ⁴⁾ suorittaa palkkiona mittarinvuokrien rahastuksesta 2 mk jokaisesta mittarista.

Kaasulaitoksen ylimääräisille rahakemittarinlukijoille päätettiin ⁵⁾ sallia suorittaa 41 palkkaluokan mukaiset palkkaedut.

Putkenasentaja U. A. Systä, joka oli tullut kaasulaitoksen palvelukseen kesäkuun 7 p:nä 1934, erosi kesällä 1946 saatuaan ensin vuosilomakorvausta 21 työpäivältä eli v:n 1946 heinäkuun 22 p:n ja elokuun 14 p:n väliseltä ajalta sekä sittemmin työntekijäin vuosilomalain 2 ja 3 §:n mukaisesti lisäkorvausta 6 työpäivältä v:n 1946 huhtikuun 30 p:n jälkeisen palvelusajan eli 4 kuukauden perusteella. Putkenasentaja Systä oli kuitenkin esittänyt vaatimuksen, että työntekijäin vuosilomalain 18 §:n 2 momentin mukaan hänelle olisi pitänyt suorittaa lomakorvausta 7 päivältä sillä perusteella, että hän kaupungin työntekijäin lomasäännön mukaan oli oikeutettu saamaan vuosilomaa 12 kuukauden palvelusajan perusteella 21 työpäivää ja 4 kuukauden perusteella siis lisäksi 7 työpäivää. Kaasulaitos oli tiedustellut oliko Syställe suoritettava vuosilomakorvausta vielä 1 päivältä. Koska palkkalautakunnassa oli tuotu esiin se mielipide, että ei ainoastaan kaasulaitoksen vaan myös Systän omaksuma tulkinta olisi oikea ja koska vastaisia tapauksia silmällä pitäen olisi tärkeätä saada arvovaltainen lausunto tämänlaatuisten riitakysymysten ratkaisun perusteeksi, kaupunginhallitus palkkalautakunnan esityksestä päätti ⁶⁾ kääntyä sosiaaliministeriön puoleen, jotta se hankkisi asiasta työneuvoston lausunnon.

Työaika. Kaasutehtaan konttoriaika päätettiin ⁷⁾ määrätä olemaan klo 8.30—16 paitsi juhla- ja pyhäaattoina klo 8.30—14 sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.45—15.45 paitsi juhla- ja pyhäaattoina klo 8.30—13 puolen tunnin ruokailutauoin sekä asennustyöpajan konttoriaika klo 8.30—16 paitsi juhla- ja pyhäaattoina klo 8—14 sekä kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana klo 8.15—15.45 paitsi juhla- ja pyhäaattoina klo 8—13 tunnin ruokailutauoin. Samalla päätettiin, että työnjohtajien ja rinnan heidän kanssaan työskentelevien henkilöiden työaika on aina sama kuin työntekijäin.

Päivystystyön järjestely. Kaasulaitos oli tehnyt seuraavanlaisen ehdotuksen laitoksen päivystystyön järjestämisestä:

Varallaolo käsittää varsinaisen työajan ulkopuolelle jäävän ajan lukuunottamatta jakelusäiliön päivystysaika, joka on klo 23—5. Käyttöosastolla päivystää vuorojärjes-

¹⁾ Khn jsto 12 p. maalisk. 5 385 §. — ²⁾ Khs 9 p. tammik. 93 §. — ³⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 935 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. lokak. 2 402 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 046 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. maalisk. 824 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. huhtik. 851 §.

tyksessä 4 insinööriä ja 4 mestaria, joiden varallaolovelvollisuus ehdotetaan päivystysmääräysten 3 c kohdan mukaiseksi. Jakeluosastolla päivystää vuorojärjestyksessä 4 kojeasentajaa, joiden varallaolovelvollisuus ehdotetaan päivystysmääräysten 1 b kohdan mukaiseksi; kaasuvuotojen ja suurempien jakeluhäiriöiden takia päivystää vuorojärjestyksessä 3 insinööriä, 1 yliasennusteknikko ja 4 mestaria, joiden varallaolovelvollisuus ehdotetaan 3 c kohdan mukaiseksi; jakelusäiliön päivystyksestä huolehtii säiliönhoitaja ja apulaishoitaja, joiden varallaolovelvollisuus ehdotetaan päivystysmääräysten 1 b kohdan mukaiseksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä kaasulaitoksen ehdotuksen laitoksessa suoritettavan päivystyksen laadusta ja laajuudesta sekä jättää kysymyksen päivystyskorvauksen suuruuden määrittämisestä palkkalautakunnan ratkaistavaksi.

Kaasumittarien lukeminen. Rahakekaasumittarien lukeminen päätettiin ²⁾ sallia suorittaa ainoastaan kolmasti vuodessa nykyisin viidesti vuodessa tapahtuvan lukemisen sijasta.

Kaasuvalaistuskulujen suorittaminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾, ettei kaasulaitoksen tarvitse veloittaa rakennustoimistoa kaasuväläistyslaitteiden poistamisesta v. 1946 aiheutuneista kustannuksista, vaan että ne saavat jäädä rasittamaan kaasulaitoksen tilejä.

Diplomaattikunnan kaasunkäyttö. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi ulkoministeriön ilmoitus niistä ulkomaalaisista, jotka diplomaattikuntaan sekä Neuvostoliiton kaupalliseen edustukseen kuuluvina oli jätettävä kaasunsäännöstelyn ulkopuolelle.

Kaasurahakkeiden myyntipalkkio päätettiin ⁵⁾ kesäkuun 1 p:stä 1947 lukien korottaa 2 %:iin ja oikeutettiin teknillisten laitosten lautakunta tarkoitusta varten ylittämään pääluokan Teknilliset laitokset luvun Kaasulaitos määrärahaa Kaasumittarirahakkeet ja provisiot rahakkeiden myynnistä.

Työpajan huoneistotilan laajentaminen. Fredrikinkadun 54:ssä sijaitsevan kaasulaitoksen työpajan huoneistotilan laajentamista varten myönnettiin ⁶⁾ 1 336 000 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen.

Eräiden töiden aloittamiseen myönnetty lupa. Kaasulaitos oikeutettiin ⁷⁾ aloittamaan eräitä töitä, joita varten kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty siirtomäärärahat, ehdoin, ettei kaupungin palveluksessa olevien työntekijäin lukumäärää tämän johdosta lisätä.

Uunien purkamisen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa teknillisten laitosten lautakunnan purkamaan kaasulaitoksen vanhat retorttiunit n:o 9—12 ja pystykammiounit n:o 13—16 sekä suostua siihen, että niiden käyttökelpoinen materiaali saadaan käyttää muiden uunien korjaamiseen ja että muu osa materiaalista saadaan myydä kaasulaitoksen harkinnan mukaan, kuitenkin ehdoin, että uunien purkamisesta saatu käyttökelpoinen materiaali on luetteloitava siten, että sen käyttö omassa laitoksessa tai mahdollinen myynti voidaan tarvittaessa myöhemmin tarkistaa.

Kaasulaitoksen laajennussuunnitelma. Kaasulaitos päätettiin ⁹⁾ oikeuttaa kutsumaan kaksi ulkomaalaista asiantuntijaa antamaan lausuntonsa kaasulaitoksen laajennussuunnitelmasta ¹⁰⁾ ja oikeutettiin yleisjaosto hyväksymään asiantuntijain matkakustannukset ja palkkiot suoritettaviksi pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Kaasulaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Tukholman kaasulaitoksen pääinsinööri C.-W. Pilon lausunto kaasulaitoksen laajennussuunnitelmasta merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi.

Auton myynti. Kaasulaitoksen hallussa oleva henkilöauto päätettiin ¹²⁾ myydä palokunnan toukokuun 30 p:nä toimeenpanemassa huutokaupassa eniten tarjoavalle.

Ala-arvoisen turpeen myynnistä suoritettava korvaus. A. Ahlström oy:n vaatimuksen johdosta kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ oikeuttaa kaasulaitoksen suorittamaan A. Ahlström oy:n Karhulan tehtaille 276 673 mk korvauksena sen kaasulaitokselta ostamasta ala-arvoisesta turpeesta. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa kaasulaitosta ryhtymään toimenpiteisiin laitoksen polttoturvevarastojen saamiseksi kulutukseen.

¹⁾ Khs 6 p. helmik. 401 §; ks. v:n 1946 kunnall. asetuskok. s. 362. — ²⁾ Khs 3 p. heinäk. 1 672 §. — ³⁾ S:n 20 p. helmik. 537 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. tammik. 249 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. syysk. 2 190 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. lokak. 2 314 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. helmik. 542 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. maalisk. 822 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. lokak. 2 433 §. — ¹⁰⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 90. — ¹¹⁾ Khs 18 p. jouluk. 2 941 §. — ¹²⁾ Khn jsto 28 p. toukok. 5 627 §. — ¹³⁾ Khs 4 p. jouluk. 2 810 §.

Koksimurskan myyntihinta. Kaasulaitos oikeutettiin ¹⁾ myymään koksimurskaa samalla hinnalla, jolla korkeampilaatuista puolalaista koksimurskaa myydään, eli 2 020 mk:n hinnasta tonnilta.

Murtovarkaus. Teknillisten laitosten lautakunnan selostus kaasulaitoksen pääkonttorissa olevaan rahakevarastoon tammikuun 5 p:nä 1947 tehdystä murrosta, jolloin varastosta oli anastettu 1 300 000 mk:n arvosta kaasurahakkeita, sekä varkauteen osallistuneiden tuomitsemisesta merkittiin ²⁾ tiedoksi.

S ä h k ö l a i t o s

Tuotantokomitea. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä sähkölaitoksen tuotantokomitean kokouspalkkiot suoritettaviksi v:n 1946 talousarvion pääluokan Teknilliset laitokset ja liikennelaitos lukuun Sähkölaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Tilapäinen työvoima. Sähkölaitos oikeutettiin ⁴⁾ palkkaamaan erinäisiä viranhaltijoita tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Rahastajien perimispalkkiot. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että sähkölaitoksen rahastajille suoritetaan palkkiona 6 % kaikista niistä perimiskulujen korvausmääristä, jotka kuluttajat maksavat sähkölaitokselle sekä että tämä palkkiojärjestelmä otetaan käytäntöön kertomusvuoden toisesta jälkirahastusjaksosta alkaen.

Päivystystyön järjestely. Sähkölaitos oli esittänyt, että laitoksen päivystystyö, joka käsittää varsinaisen työajan ulkopuolelle jäävän ajan, järjestettäisiin siten, että insinööri-päivystys, johon osallistuu vuorojärjestyksessä 8 insinööriä, ja mestari-päivystys, johon osallistuu 8 mestaria, järjestettäisiin päivystysmääräysten 3 c kohdan mukaiseksi sekä vikapäivystys, johon osallistuu 27 asentajaa, 4 asentajaa kutakin Kanta-Helsingin vikapäivystyskeskusta kohden ja enintään 3 asentajaa kutakin liitosalueen päivystyskeskusta kohden, järjestettäisiin päivystysmääräysten 1 c kohdan mukaiseksi. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä sähkölaitoksen ehdotuksen laitoksessa suoritettavan päivystyksen laadusta ja laajuudesta sekä jättää kysymyksen päivystyskorvauksen suuruuden määräämisestä palkkalautakunnan ratkaistavaksi.

Sähkölaitoksen päivystysasentajat eivät kuitenkaan olleet suostuneet siihen, että heidän päivystyksensä järjestettäisiin päivystysmääräysten 1 c kohdan mukaiseksi. Sähkölaitos oli tämän johdosta käynyt neuvotteluja päivystäjien edustajien kanssa ja näiden neuvottelujen perusteella esittänyt, että sähkölaitoksen vikapäivystys järjestettäisiin päivystysmääräysten 1 b kohdan mukaiseksi ja siten, että päivystysaika olisi klo 6:sta työajan alkamiseen sekä työajan päättymisestä klo 24:ään, että korvauksen laskuperusteet vahvistettaisiin noudatettavaksi huhtikuun 1 p:stä 1947 lukien, että pyhäpäivistä aikaisemman tulkinnan mukaisesti liikaa maksettua määrää ei perittäisi sekä että jos korvauksen laskelmaperusteiden mukaisesti alittaisi entiset luontoisedut, erotus hyvitetään vuoden lopussa takaisin. Samalla sähkölaitos oli esittänyt, että päivystysalueita yhdistämällä vähennettäisiin päivystyskeskusten lukumäärä viideksi, nimittäin keskikaupunki, Töölö, Kallio, Munkkiniemi—Haaga ja Oulunkylä—Pakila. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ vahvistaa sähkölaitoksen vikapäivystysasentajien päivystyksen järjestämisen sähkölaitoksen ehdotuksen mukaisesti.

Koska kertomusvuoden kesänä saadut kokemukset olivat osoittaneet, ettei vikapäivystysalueiden yhdistäminen ollutkaan tarkoituksenmukaista, vaan että olisi palattava aikaisempaan aluejakoon, kaupunginhallitus teknillisten laitosten lautakunnan esityksestä päätti ⁸⁾, että Haagan ja Munkkiniemen vikapäivystysalueet erotetaan, niin että kummallakin alueella on neljä päivystäjää, että Lauttasareen perustetaan itsenäinen vikapäivystys, joka käsittää 4 päivystäjää sekä että Herttoniemeen perustetaan Herttoniemeä ja Kulosaarta hoitava itsenäinen vikapäivystys, joka käsittää neljä päivystäjää.

Kassavajausten peittäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ suostua sähkölaitoksen kassanhoitajille v. 1946 sattuneiden kassavajausten, yhteismäärältään 5 191: 25 mk, peittä-

¹⁾ Khs 3 p. heinäk. 1 673 §. — ²⁾ S:n 2 p. huhtik. 852 §. — ³⁾ S:n 23 p. tammik. 246 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. huhtik. 905 § ja 23 p. lokak. 2 405 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 559 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. helmik. 401 §; ks. v:n 1946 Kunnall. asetuskok. s. 362. — ⁷⁾ Khs 8 p. toukok. 1 119 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. lokak. 2 403 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. maalisk. 811 §.

miseen, mutta sen sijaan hylätä sähkölaitoksen esityksen, että laitos saisi vastedeskin poistaa tilinpäätöstensä yhteydessä kohtuullisiin puitteisiin rajoittuvat kassavajaukset alistamatta asiaa kaupunginhallituksen ratkaistavaksi.

Auton myynti. Sähkölaitos oikeutettiin ¹⁾ myymään vanha henkilöautonsa enimmän tarjoavalle.

Sähkölaitoksen halkotarvetta kertomusvuoden syyskuun 1 p:n ja v:n 1948 toukokuun 1 p:n välisenä kulutuskautena koskeva valtakunnan voimapäällikön kirjelmä merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Ahvenkosken voimalaitoksen energian käyttö. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä Ahvenkosken (Abborfors) voimalaitoksen energian käyttöä koskevan seuraavan sopimuksen:

»S o p i m u s

Helsingin kaupunki, Tampereen Pellava- ja Rauta-Teollisuus Osake-Yhtiö, Kotkan kaupunki ja Enso-Gutzeit Osakeyhtiö, joita alempana kutsutaan ostajiksi, sekä Etelä-Suomen Voimaosakeyhtiö, jota alempana kutsutaan Voimayhtiöksi, ovat tänään tehneet seuraavan sopimuksen sen Ahvenkosken voimalaitoksen energian käytöstä, joka siirtyi marraskuun 1 p:nä Voimayhtiön myymien Oy. Abborfors Ab:n osakkeiden kautta ostajille.

1 §.

Ostajat sitoutuvat myymään Voimayhtiölle kohtuushintaan ostamiensa osakkeiden kautta saamaansa Ahvenkosken voimalaitoksen vesivoimaa, kukin suhteessa ostamiensa osakkeiden lukumäärään, sellaisia määriä, että Voimayhtiö on tilaisuudessa täyttämään ennen marraskuun 1 p:ää 1947 tekemänsä energianhankintasopimukset, jotka kaikki ovat viimeistään vuoden 1947 elokuun kuluessa irtisanotut, kuitenkin huomioimalla Rouhialan Voimalaitoksen menetyksen Voimayhtiölle aiheuttaman ylivoimaisen esteen energianhankintojen sataprosenttisen täyttämisen suhteen.

2 §.

Tähän sopimukseen, jota on laadittu viisi samanlaista kappaletta, yksi kullekin sopimuskumppanille, tyydymme.»

Sähkön käytön rajoittaminen. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi Imatran voima oy:n kirjelmät, jotka koskivat kaupungille annettavan tehomäärän supistamista ja energianhankinnan rajoittamista poikkeuksellisen vesitilanteen johdosta.

Sähkötilanteen vaikeutumisen johdosta kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ lähettää kaikille kaupungin virastoille ja laitoksille kiertokirjeen, jossa huomautettiin, että milloin siivoustopitä iltaisin suoritetaan kaupungin virastojen käytettävissä olevissa huoneistoissa, siivoojat saavat käyttää sähköä ainoastaan siinä huoneessa, missä siivoustyö kulloinkin tapahtuu, sekä kehoitettiin laitoksia huolehtimaan siitä, ettei sähköä muutenkaan tuh-lata.

Kaupunginvaltuuston päätettyä ⁶⁾ käsitellessään välikysymystä sähkön säännöste-lystä hankkia lisäselvityksen kansanhuoltoministeriön päätöksen laillisuudesta kaupun-ginlakimies oli kaupunginhallituksen kehoituksesta antanut asiasta lausuntonsa, jonka mukaan kansanhuoltoministeriön samoin kuin hinnantasaustoimikunna määräyksiä, mikäli ne koskevat sähkön toimittamisesta saatujen varojen maksamista valtiolle tai sen hinnantasausrahastoon, on pidettävä lainvastaisina ja ettei kaupunki ole velvollinen noudattamaan mainittuja määräyksiä. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ tämän johdosta kiel-tää sähkölaitosta maksamasta sähkön toimittamisesta saatuja varoja valtiolle tai sen hin-nantasausrahastoon.

Energianhintojen alennukset. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että Etelä-Suomen voima oy:n sähkölaitokselle yhtiön virtalaskuista nykyisiin energianhintoihin myöntämät alen-nukset saavat toistaiseksi jäädä yhtiön tilivelaksi kaupungille, kunnes kaupunginhallitus toisin päättää.

¹⁾ Khn jsto 9 p. huhtik. 5 468 §. — ²⁾ Khs 27 p. maalisk. 829 §. — ³⁾ S:n 6 p. marrask. 2 589 §; ks. tämän kert. I osan s. 13. — ⁴⁾ Khs 8 p. toukok. 1 103 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. lokak. 2 239 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 92. — ⁷⁾ Khs 27 p. marrask. 2 771 § ja 11 p. jouluk. 2 883 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. tammik. 293 §.

Sähkölaitoksen liittymismaksut. Teknillisten laitosten lautakunnalle päätettiin ¹⁾ ilmoittaa, että sähkölaitoksen liittymismaksut eivät olleet säännöstelltyjä vaan saivat asianomaiset sopia niistä keskenään. Vain siinä tapauksessa, ettei sovintoon päästä, puuttuu kansanhuoltoministeriö asiaan.

Katu- ja tievalaistus. Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että puolenyönvalaistus kertomusvuonna sammutetaan kesän ajaksi toukokuun 19 p:stä lukien ja sytytetään uudelleen heinäkuun 28 p:nä sekä kokoyönvalaistus sammutetaan kesän ajaksi toukokuun 31 p:nä ja sytytetään uudelleen heinäkuun 15 p:nä.

Vaikean sähkötilanteen helpottamista silmällä pitäen kaupunginhallitus päätti ³⁾, että katuvalaistusta supistetaan siten, että tähänastinen puolenyön valaistus poistetaan ja korvataan kokoyön valaistuksella. Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa sähkölaitoksen tarpeen vaatiessa tekemään poikkeuksia tästä järjestelmästä.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ myöntää talousarvion pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Sähkölaitos sisältyvistä käyttövaroistaan 35 000 mk Mäkelän varastoalueelle johtavien teiden katuvalaistuksen asentamista varten.

Teknillisten laitosten lautakunta oikeutettiin käyttämään v:n 1946 talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Sähkölaitos kuuluvasta määrärahasta Katuvalaistuslaitteet 175 000 mk ⁵⁾ Pakilan, 1 320 000 mk ⁶⁾ Malmin ja 42 000 mk ⁷⁾ Pitäjänmäen tievalaistuksen parantamiseen.

Kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Sähkölaitos määrärahasta Johtoverkko ja jakelulaitteet myönnettiin ⁸⁾ 130 000 mk Malmin kylän Tattariharjun, 160 000 mk Mellunkylässä olevan Wärtsilä yhtymä oy:n Kone ja Sillan omakotialueen ja 240 000 mk Mellunkylässä olevan Bredbackan omakotialueen pienjännitejakoverkkojen rakentamiseen sekä v:n 1946 talousarvion saman pääluokan ja luvun määrärahasta Katuvalaistuslaitteet vastaavasti 36 000 mk, 40 000 mk ja 40 000 mk tievalaistuksen asentamista varten edellä mainituille alueille.

Sähköjohdon rakentaminen Tiirakarinniemielle. Teknillisten laitosten lautakunta oikeutettiin ⁹⁾ käyttämään Tiirakarinniemielle Lauttasaaressa vedettävää jakojohtoa varten 65 000 mk talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Sähkölaitos määrärahasta Johtoverkko ja jakelulaitteet.

Töiden aloittamiseen myönnetty lupa. Teknillisten laitosten lautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ aloittamaan erinäisiä töitä, joita varten kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Sähkölaitos oli merkitty siirtomäärärahat, ehdoin, ettei kaupungin palveluksessa olevien työntekijäin lukumäärää töiden johdosta lisätä.

Salmisaaren höyryvoimalaitos. Teknillisten laitosten lautakunta oikeutettiin ¹¹⁾ käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Sähkölaitos Salmisaaren höyryvoimalaitoksen johtoja varten merkittyä siirtomäärärahaa.

Teknillisten laitosten lautakunta oikeutettiin ¹²⁾ tilaamaan heti Salmisaaren höyryvoimalaitoksen ensimmäinen turbogeneraattori laitteineen ja käyttämään ensimmäisen maksuerän suorittamiseen voimalaitosta varten aikaisemmin myönnettyjä määrärahoja.

Oy. Alkoholiliike ab. oli kaupunginhallitukselle jättämässään kirjelmässä huomauttanut, että suoritettaessa töitä Salmisaaren höyryvoimalaitoksen tontilla oli todettu voimakkaita tärähdyksiä, jotka voivat aiheuttaa repeytymiä yhtiön tehdasrakennuksen kellarin vesipaine-eristyksiin sekä vaikuttaa haitallisesti arkojen viinien säilyvyyteen ja laatuun, minkä lisäksi muutamia ikkunaruujuja oli särkynyt ilmanpaineesta. Yhtiön tehdas- ja konttorirakennuksessa oli asian johdosta toimitettu katselmus, jossa kuitenkin ei voitu varmuudella päätellä johtuivatko rakennuksissa esiintyvät halkeamat juuri mainituista louhintatöistä. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ lähettää Oy. Alkoholiliike ab:lle jäljennöksen katselmuspöytäkirjasta sekä ilmoittaa samalla, että työmaan johto oli saanut määräyksen käyttää mahdollisimman pieniä räjähdyspanoksia voima-aseman ja siihen liittyvissä louhintatöissä.

¹⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 563 §. — ²⁾ S:n 14 p. toukok. 1 222 §. — ³⁾ S:n 6 p. marrask. 2 588 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 1 368 §; ks. tämän kert. I osan s. 206. — ⁵⁾ Khs 3 p. heinäk. 1 642 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 641 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 659 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 643, 1 644 ja 1 646 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 645 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. helmik. 536 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. tammik. 299 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. maalisk. 727 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 110 ja 287. — ¹³⁾ Khs 16 p. lokak. 2 361 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ periaatteessa hyväksyä teknillisten laitosten lautakunnan ehdotuksen Salmisaaren höyryvoimalaitoksen alueen määräämiseksi sähkölaitoksen laati-
man piirustuksen n:o 5 454 a mukaisesti sekä lähettää asian kiinteistölautakunnalle toi-
menpidettä varten.

Suvilahden höyryvoima-asema. Teknillisten laitosten lautakunnan anottua määrärahaa
Suvilahden höyryvoima-aseman uuden jäähdytysveden poistokanavan rakentamista
varten kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa lautakuntaa harkitsemaan mainitun määrä-
rahan tarpeellisuutta v:n 1948 talousarvioehdotuksen laatimisen yhteydessä.

Suurjännitelinjan ostaminen. Viikin latokartanolta Malmin lentokentälle johtavan
suurjännitelinjan ostamiseen tie- ja vesirakennushallitukselta myönnettiin ³⁾ 240 000 mk
talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Sähkölaitos sisältyvistä
kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Viikin suurjännitelinjan kaapelointia varten teknillisten laitosten lautakunta oikeu-
tettiin ⁴⁾ käyttämään 680 000 mk talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot
luvun Sähkölaitos määrärahasta Johtoverkko ja jakelulaitteet.

15. Muut asiat

Helsingin ja sen ympäristön aluesuunnitelmaliiiton avustamista varten kertomusvuoden
talousarvioon merkitystä määrärahasta myönnettiin ⁵⁾ liiton käytettäväksi 700 000 mk.

Naisten äänioikeuden 40-vuotisjuhla. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista
myönnettiin ⁶⁾ 50 000 mk naisten äänioikeuden 40-vuotismuiston johdosta järjestettävien
juhlatilaisuuksien toimeenpanon avustamiseen.

Rauhanpäivän vietto. Kaupunginjohtajan ilmoitettua suostuneensa apulaiskaupun-
ginjohtajien kanssa Suomi-Neuvostoliitto-seuran anomuksesta siihen, että kaupunki jär-
jestää syyskuun 18 p:nä vietettävän rauhanpäivän johdosta ilotulituksen, kaupungin-
hallitus päätti ⁷⁾ hyväksyä mainitun toimenpiteen sekä oikeuttaa yleisjaoston hyväksy-
mään ilotulituksesta aiheutuvat laskut.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁸⁾ 12 000 mk Helsingin
torvisoittokunnalle esiintymisestä Kauppatorilla rauhanpäivänä.

Julkaisujen tilaaminen ym. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa painatus- ja hankin-
tatoimistoa tilaamaan 150 kpl Helsinki—Helsingfors nimistä kuvateosta sekä myöntää
yleisistä käyttövaroistaan 35 250 mk teosten hinnan maksamiseen.

Opetus- ja sairaala-asian johtajalle J. W. Kedolle annettiin ¹⁰⁾ tehtäväksi laatia kau-
pungin juhannustervehdys Tuberkuloosiliiton Jousi nimiseen lehteen ja myönnettiin
tarkoitusta varten 1 000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Samoin käyttövaroista myönnettiin ¹¹⁾ lisäksi 10 800 mk ilmoitustilan varaamiseen
Suomen matkailu nimisen julkaisun 60-vuotisjuhlanumerosta sekä 15 500 mk Suomen
työn liitolta tilattujen suomen- ja ruotsinkielisten mainosjulistoiden ja sisumerkkien hin-
nan maksamiseen.

Lentolehdisten levittäminen ilmasta. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ suostua Suomen am-
mattiyhdistysten keskusliiton anomukseen saada ilmasta käsin levittää lentolehdistä
ammattiyhdistysviikon aikana syyskuun 21—24 p:nä 1 000 mk:n korvausta vastaan ja
ehdoin, että liitto suorittaa rakennustoimistolle korvauksen mainoslehtisten poistamisesta
aiheutuvista kustannuksista.

Sotilasmajoitus. Maistraatin pyydettyä kaupunginhallituksen lausuntoa majoituslau-
takunnan laatimista, majoituskustannuksia koskevista laskelmista, kaupunginhallitus
päätti ¹³⁾ maistraatille annettavissa lausunnoissaan pyytää, että v:n 1945 viimeisen vuosi-
neljänneksen korvausmäärä 1 619 761: 35 mk, v:n 1946 korvausmäärä yhteensä
3 202 694: 65 mk sekä v:n 1947 ensimmäisen vuosineljänneksen korvausmäärä 535 736: 50
mk maksettaisiin rahatoimiston postisiirtotilille.

¹⁾ Khs 20 p. marrask. 2 715 §. — ²⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 422 §. — ³⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 638 §. —
⁴⁾ S:n 3 p. heinäk. 1 639 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. heinäk. 1 731 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 573 §. —
⁷⁾ S:n 18 p. syysk. 2 124 §. — ⁸⁾ Khs jsto 1 p. lokak. 5 951 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. helmik. 5 322 §.
30 p. huhtik. 5 507 § ja 14 p. toukok. 5 550 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. huhtik. 5 478 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p.
helmik. 5 285 §, 26 p. maalisk. 5 423 § ja 8 p. lokak. 5 976 §. — ¹²⁾ Khs 18 p. syysk. 2 143 §. —
¹³⁾ S:n 2 p. tammik. 16 §, 6 p. maalisk. 615 §, 20 p. maalisk. 742 §, 29 p. toukok. 1 319 §,
7 p. elok. 1 818 § ja 23 p. lokak. 2 374 §.

Eräiden hädettyjen henkilöiden muuttokustannukset. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ hyväksyä ennakkona kaupunginkassasta maksettavaksi Helsingin kuorma-autoliikennöitsijät yhdistyksen laskut eräiden Neuvostoliiton käyttöön luovutetuista huoneistoista hädettyjen henkilöiden muuttokustannuksista sekä kehoittaa kaupunginlakimiestä ryhtymään toimenpiteisiin muuttokustannuksia vastaavan rahamäärän perimiseksi valtiolta.

Lautamies J. R. Meriluodon palkka. Merkittiin²⁾ tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden päätös valitukseen, jonka kaupunginhallitus oli tehnyt Uudenmaan läänin lääninhallituksen joulukuun 31 p:nä 1945 antamasta, Huopalahden kunnan lautamiehen J. R. Meriluodon palkkaa koskevasta päätöksestä, jonka päätöksen mukaan korkein hallinto-oikeus oli vahvistanut lautamies Meriluodon palkkion 25 000 mk:ksi vuodessa kesäkuun 1 p:stä 1945 lukien, minkä suuruisen palkkion Meriluoto jo on Huopalahden kunnalta nostanut.

Rakennusasiameiehen toimen hoitaminen. Rakennustoimikunnan ehdotuksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti³⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle esittää, että insinööri E. I. Hartimolle myönnettäisiin ero rakennusasiameiehen toimesta maaliskuun 1 p:stä 1947 lukien ja että rakennusasiameheksi nimitettäisiin insinööri R. Helminen, jolle olisi valtion varoista suoritettava 15 000 mk:n suuruinen kuukausipalkkio, sekä ilmoittaa, että insinööri Helmiselle tullaan myöntämään rakennusasiameiehen toimen hoitamista varten osittaista virkavapautta rakennustarkastuskonttorin apulaisinsinöörin virasta oikeuksin nauttia virkavapautensa ajalta puolet palkkaeduistaan.

Rakennustoimikunta. Rakennustoimikunnan jäsenyydestä vapautusta pyytäneen insinööri I. Helannon sijaan valittiin maaliskuun 1 p:stä 1947 lukien insinööri E. A. Kalaja⁴⁾ sekä toimikunnan varajäsenyydestä vapautusta pyytäneen rakennusmestari A. Rissasen sijaan rakennusmestari L. K. A. Reitz⁵⁾.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli lähettänyt ehdotuksen päätökseksi menettelystä rakennustyöluopien ja säännöstelyjen rakennusaineiden myöntämisessä ja rakennustoiminnan säännöstelyn valvonnassa, joka päätös todennäköisesti tulee voimaan v:n 1948 alusta lukien. Päätöksessä mainitun yleisen periaatteen mukaan rakennustoimikunnille kuulunut ratkaisuvallta siirretään työvoimapiirin piiritoimistolle ja rakennustoimikunnille jäisi lähinnä lausunnon antaminen rakennustyöluopien kiireellisyys- ja tärkeysjärjestyksestä sekä korjaustöihin tarvittavan rakennusmateriaalin jakelu. Koska kuitenkin eräiden kaupunkien taholta oli esitetty toivomus, että rakennustoimikunnilla rakennustyöluopien myöntämisessä ja rakennusaineiden jakelussa pysytettäisiin entiset oikeudet, oli mainitun päätöksen 12 §:ään otettu säännös, minkä mukaan rakennustoimikunnalle voidaan myöntää vastaavanlaiset oikeudet kuin mitä piiritoimistolla ja sen neuvottelukunnalla tulee olemaan, mikä käytännössä merkitsee sitä, että rakennustoimikuntien nykyiset valtuudet pysytettäisiin ennallaan. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön tiedusteltua edellä olevan johdosta kaupunginhallitukselta haluaako se, että sen rakennustoimikunnalla pysytettäisiin sille nykyisin kuuluvat valtuudet vai että rakennustoimikunta jäisi vain lähinnä lausuntoa antavaksi elimeksi, kaupunginhallitus päätti⁶⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön rakennusasiainosastolle ilmoittaa, että rakennustoimikunnan toiminta ja valtuudet kaupunginhallituksen mielestä olisi pysytettävä ennallaan.

Kiljavanummen keuhkotauti-parantola oy:n yhtiökokoukseen päätettiin⁷⁾ määrätä kaupungin edustajaksi sairaalatarkastaja S. M. Saarenheimo ja kehoittaa häntä ehdottamaan yhtiön johtokunnan jäseneksi edesmenneen opetus- ja sairaala-asiajn johtajan J. W. Kedon sijaan ensimmäistä kaupunginlääkärinä T. W. Wartiovaaraa.

Oy. Mankala ab. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ valtuuttaa kaupunginjohtaja E. Hj. Rydmanin edustamaan kaupunkia Oy. Mankala ab:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa sekä puoltamaan yhtiön osakepääoman korottamista, johon kaupunki osallistuisi puolella.

Jäsenten valitseminen asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntien johtokuntiin ja hallituksiin sekä niiden tilintarkastajain valitseminen. Kaupungin edustajiksi niiden asunto-osakeyh-

¹⁾ Khs 3 p. heinäk. 1 631 § ja khn jsto 13 p. elok. 5 835 §, 10 p. syysk. 5 901 §, 1 p. lokak. 5 960 § ja 30 p. jouluk. 6 322 §. — ²⁾ Khn jsto 12 p. helmik. 5 248 §. — ³⁾ Khs 27 p. helmik. 585 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. maalisk. 723 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. kesäk. 1 412 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 866 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. marrask. 2 640 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. tammik. 68 §.

tiöiden ja -osuuskuntien johtokuntiin ja hallituksiin, joissa kaupungilla oli osakkeita tai osuuksia tai joille se oli myöntänyt lainoja sekä niiden tilintarkastajiksi valittiin tai ehdotettiin valittaviksi seuraavat henkilöt:

Asunto-oy. Voitto: kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste, kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg sekä varalle apulaiskaupunginsihteerit A. A. Blomberg ja arkkitehti L. Pajamies ¹⁾);

Asunto-oy. Stenbäckkatu 18—20: pääkonsuli E. Hirvonen ja filosofian maisteri V. G. Kaukoranta ²⁾);

Asunto-oy. Savila: apulaiskaupunginsihteerit A. A. Blomberg ³⁾);

Asunto-oy. Sture: apulaiskaupunginsihteerit A. A. Blomberg, palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ja apulaiskaupunginsihteerit T. S. Törnblom sekä varalle asemakaava-arkkitehti B. A. K. Brunila ja kansliasihteerit E. K. Uski ⁴⁾);

Vallilan asunto-osuuskunta: apulaiskaupunginsihteerit A. A. Blomberg, kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste ja talo-osaston päällikkö U. J. Kallio sekä varalle arkkitehti L. Pajamies ja palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ⁵⁾);

Asunto-oy. Virkamiesasuntoja: apulaiskaupunginsihteerit A. A. Blomberg ja G. V. Brotherus sekä kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste ja varalle arkkitehti L. Pajamies ja liikennelaitoksen asiamies E. J. Rönkä ⁶⁾);

Virkamiesasuntoja Sampsantie 50: apulaiskaupunginsihteerit A. A. Blomberg, kaupunginkamreeri P. J. Björk ja kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste ⁷⁾);

Oy. Helsingin kansanasunnot: kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste, kiinteistöjohtaja V. V. Salovaara ja kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle arkkitehti L. Pajamies ja tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ⁸⁾);

Maunulan kansanasunnot oy.: pankinjohtaja A. V. I. Linturi ⁹⁾);

Asunto-oy. Poisto: kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste, kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja apulaiskaupunginsihteerit T. S. Törnblom sekä varalle liikennelaitoksen asiamies E. J. Rönkä ja palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ¹⁰⁾);

Oma-asunto-oy.: kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste, apulaiskaupunginsihteerit T. S. Törnblom ja kansliasihteerit E. K. Uski sekä varalle apulaiskaupunginsihteerit A. I. L. Danielson ja palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ¹¹⁾);

Asunto-oy. Tyyni: apulaiskaupunginsihteerit A. A. Blomberg, kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste ja apulaiskaupunginsihteerit T. S. Törnblom sekä varalle arkkitehti L. Pajamies ja palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ¹²⁾);

Asunto-oy. Aito: kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste, apulaiskaupunginsihteerit T. S. Törnblom ja kansliasihteerit E. K. Uski sekä varalle arkkitehti L. Pajamies ja palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ¹³⁾);

Maunulan pienasunnot oy.: pankinjohtaja A. V. I. Linturi ja notariaattipäällikkö K.-E. Östenson ¹⁴⁾);

Asunto-oy. Käpy: kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste, palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ja kansliasihteerit E. K. Uski sekä varalle apulaiskaupunginsihteerit T. S. Törnblom ja isännöitsijä A. Valta ¹⁵⁾);

Asunto-oy. Vallilan pienasunnot n:o 2: asemakaava-arkkitehti B. A. K. Brunila, sähköasentaja L. R. Myllymäki ja kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle arkkitehti L. Pajamies ja palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ¹⁶⁾);

Asunto-oy. Virkamiesasuntoja Sampsantie 40: kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste, apulaiskaupunginarkkitehti V. T. Määttä ja palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg sekä varalle arkkitehti L. Pajamies ja kansliasihteerit E. K. Uski ¹⁷⁾);

Asunto-oy. Sammatti: toimistonhoitaja J. E. Janatuinen, kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja kansliasihteerit E. K. Uski sekä varalle apulaiskaupungin-

¹⁾ Khs 2 p. tammik. 40 §. — ²⁾ S:n 9 p. tammik. 78 §. — ³⁾ S:n 16 p. tammik. 179 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. helmik. 578 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. maalisk. 714 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. huhtik. 844 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. huhtik. 887 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. huhtik. 989 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. huhtik. 1 033 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. syysk. 2 018 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. lokak. 2 342 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. lokak. 2 343 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. lokak. 2 387 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 29 p. lokak. 6 080 §. — ¹⁵⁾ Khs 30 p. lokak. 2 508 §. — ¹⁶⁾ S:n 6 p. marrask. 2 567 §. — ¹⁷⁾ S:n 13 p. marrask. 2 621 §.

sihteeri A. A. Blomberg ja kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste sekä tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varalle kiinteistötoimiston talo-osaston päällikkö U. J. Kallio ¹⁾;

Asunto-osuuskunta Nelikulma: apulaiskaupunginsihteeri A. A. Blomberg, kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste, kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg sekä varalle apulaiskaupunginsihteeri A. I. L. Danielson ja kaupunginsihteeri E. J. Waronen ²⁾;

Asunto-oy. Vallilan pienasunnot n:o 1: asemakaava-arkkitehti B. A. K. Brunila, sähköasentaja L. R. Myllymäki ja kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste ja palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ³⁾;

Asunto-osuuskunta Käpylä: apulaiskaupunginsihteeri A. A. Blomberg, kaupungin-asiamies E. Elfvingren, kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste ja apulaiskaupunginarkkitehti V. T. Määttä sekä varalle apulaiskaupunginsihteeri A. I. L. Danielson ja palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ⁴⁾;

Asunto-osuuskunta Haapa: apulaiskaupunginsihteeri A. A. Blomberg, kaupungin-asiamies E. Elfvingren ja kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste sekä varalle palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ja apulaiskaupunginsihteeri T. S. Törnblom ⁵⁾;

Asunto-oy. Hauho: filosofian maisteri A. Alenius, kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste ja kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle apulaiskaupunginsihteeri T. S. Törnblom ja kansliasihteeri E. K. Uski ⁶⁾;

Helsingin perheasunnot oy.: kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö P. Hanste, pankinjohtaja A. V. I. Linturi ja insinööri V. I. Voionmaa ⁷⁾;

Helsingin kaupungin rakennusosakeyhtiö n:o 4: apulaiskaupunginsihteeri A. A. Blomberg, asemakaava-arkkitehti B. A. K. Brunila, toimistonhoitaja J. E. Janatuinen, kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja kansliasihteeri E. K. Uski sekä varalle palkkalautakunnan toimiston päällikkö J. Ståhlberg ja apulaiskaupunginsihteeri T. S. Törnblom ⁸⁾;

Helsingin sokeaintalo-säätiön tilintarkastajaksi nimettiin ⁹⁾ kaupunginreviisori A. S. Törnqvist.

Suomen matkat yhdistyksen hallintoneuvostoon toimikaudeksi 1947—48 valittiin ¹⁰⁾ kaupunginjohtaja E. Hj. Rydman ja varalle rahatoimenjohtaja E. von Frenckell.

Sibelius-akatemian säätiön isännistöön toimikaudeksi 1947—52 valittiin ¹¹⁾ vt. Aho.

Helsingin kansanteatteri oy:n johtokuntaan valittiin ¹²⁾ kaupungin edustajaksi kaupunginjohtaja E. Hj. Rydman.

Suomen messut osuuskunnan hallintoneuvoston jäseneksi valittiin ¹³⁾ kansakoulujen taloudenhoitaja P. B. J. Railo sekä varalle teknillinen johtaja R. J. M. Granqvist ja kaupunginhallituksen jäsen K. Y. Räisänen ja tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varalle apulaiskaupunginkamreeri E. J. Jernström.

Oy. Helsingin kyllästyslaitoksen johtokunnan jäseniksi päätettiin ¹⁴⁾ ehdottaa valittavaksi teknillinen johtaja R. J. M. Granqvist ja yli-insinööri R. F. W. Lindbohm.

Helsingin sotilaspiirin kutsuntalautakuntaan valittiin ¹⁵⁾ kertomusvuoden asevelvollisuus-kutsuntaa varten everstiluutnantti A. A. Wansén ja kaartinkapteeni A. A. Leander.

Asukkaanottolautakunta II:een valittiin ¹⁶⁾ maanluovuttajia edustavaksi jäseneksi kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja varalle kaupungingeodeetti E. A. Salonen sekä muita kuin siirtoväkeen kuuluvia maansaajia edustavaksi jäseneksi levyseppä K. L. Forsman ja varalle asemamies F. A. Björkholm.

Maanlunastuslautakunta. Kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾ esittää asutuslautakunnalle, että 8 maanlunastuslautakunta II:een valittaisiin maanluovuttajia edustavaksi jäseneksi kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen ja varalle kaupungingeodeetti E. A. Salonen.

¹⁾ Khs 13 p. marrask. 2 625 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 2 703 §. — ³⁾ S:n 20 p. marrask. 2 704 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. marrask. 2 705 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 2 706 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. marrask. 2 757 §. — ⁷⁾ Khn jsto 3 p. jouluk. 6 218 §. — ⁸⁾ Khs 18 p. jouluk. 2 924 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. marrask. 2 696 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. tammik. 212 §. — ¹¹⁾ S:n 13 p. helmik. 470 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. maalisk. 739 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. maalisk. 692 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 5 p. marrask. 6 123 §. — ¹⁵⁾ Khs 19 p. kesäk. 1 524 §. — ¹⁶⁾ S:n 16 p. tammik. 180 §.

Asutusneuvojan vaali. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi asutuslautakunnan valinneen asutusneuvoksi v:ksi 1947 puheenjohtajansa, maatalousneuvos S. O. Österbergin.

Ampuma-aseiden kaupan harjoittamista koskevat lausunnot. Vallilan rauta oy:n ²⁾, Oy. Tikkamyynti ab:n ³⁾ ja Oy. Tikka-export ab:n ³⁾ anomusten johdosta, jotka koskivat oikeutta harjoittaa ampuma-aseiden kauppaa, kaupunginhallitus päätti poliisilaitokselle ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään huomauttamista anomusten johdosta, mutta että sillä ei ollut aineistoa, minkä nojalla se voisi arvostella kysymystä siitä, vaatiiko paikkakunnan tarve mainitunlaisen kaupan jatkamista ja ovatko hakijat sopivia sitä harjoittamaan, mistä asiasta poliisilaitoksella lienee suuremmat edellytykset antaa lausunto.

Kiinteän omaisuuden hankkimista koskeva lausunto. Uudenmaan läänin lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ puoltaa insinööri S. A. Forsbergin anomusta saada hankkia itselleen Degerögård nimisestä tilasta ostamansa n. 2 390 m²:n suuruinen alue.

---

¹⁾ S:n 6 p. helmik. 385 §. — ²⁾ S:n 8 p. toukok. 1 069 § ja 7 p. elok. 1 819 §. — ³⁾ S:n 23 p. lokak. 2 378 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. helmik. 453 §.

HAKEMISTO

	Sivu
Abborfors oy:n osakkeiden osto	13, 35, 139
Ahlström, A., oy:lle suoritettava korvaus ala-arvoisen turpeen myynnistä	236
Ahlströmin, R., rahastojen korkovarojen käyttö	186
Ahvenkosken voimalaitoksen energian käyttö.....	238
Ahvenkoski, ks. myös Abborfors.	
Aito asunto-oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali.....	242
Akateemisen raittiusseuran avustaminen	176
Aktiebolaget 48 oy:n tilojen osto	69
Alberga, ks. Leppävaara.	
Aleksis Kiven koulu, siellä suoritettavat muutostyöt	178
» » » » tapahtunut murtovarkaus	181
Alkoholijuomien tarjoilun supistaminen kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa.....	58
Alkoholiliike oy:n tehdasrakennuksen vahingoittuminen	239
» » voittovarojen käyttö	140
Alkoholistihuoltoa valaisevan lyhytfilmin valmistaminen	159
Alkoholistosaston perustaminen Tervalammen työlaitokseen	21, 160
Alli Tryggs minne loosin avustaminen.....	176
Aloite, asumus- ja avioerolasten hoitoa koskeva	55
» esikaupunkialueiden liikennekysymystä koskeva	86
» hoitopaikkojen hankkimista kroonisia tauteja sairastaville koskeva	52
» katujen nimien muuttamista koskeva.....	83
» » puhtaanapitoa koskeva	84
» kaupungin laitosten kannattavuuden ja järkiperaistämisen tutkimista koskeva	8
» kunnalliskotikysymyksen ratkaisemista koskeva	53
» kunnallisten pesulain perustamista koskeva	94
» » toipilaskotien perustamista koskeva	52
» kunnallisvaalitiedoituksen lähettämistä äänioikeutetuille koskeva	95
» kunnallisverotuksessa tehtäviä vähennyksiä koskeva	14
» lasten päiväkotien perustamista koskeva	55, 65
» lastentarhain ja leikkikenttien perustamista Lauttasaareen ja Munkkiniemeen koskeva...	65
» » lukumäärän lisäämistä ja niiden hallinnon jakamista ruotsinkielisten asuk- kaiden etua silmällä pitäen koskeva	65
» linja-auton n:o 41 kulkureittiä koskeva	86
» Malmin alueen epäkohtien korjaamista koskeva	83
» Maunulan ja Koskelan asuntojen vuokrien alentamista koskeva	80
» nuorisotalon hankkimista koskeva	59
» nuorisotyölautakunnan asettamista koskeva	59
» palokunnassa tapahtuneita irtisanomisia koskeva	44
» pienen äänestyslipun ottamista käytäntöön kunnallisvaaleissa koskeva	95
» pommituksissa vaurioituneiden autiotalojen kuntoonsaattamista koskeva	80
» punaisten hautapaikan kunnostamista koskeva	83
» raitiotie- ja linja-automaksujen alennuksen myöntämistä työntekijöille koskeva	86
» rakennusjärjestyksen määräysten muuttamista koskeva	79
» sairaslomamääräysten uudistamista koskeva	6
» siirto-oikeuden myöntämistä esikaupunkilaisille liikennelaitoksen linjoilla koskeva.....	86
» taksoituslautakunnan toiminnan tutkimista koskeva	5
» Tarvon sillan kunnostamista koskeva	83
» tavarahankintojen keskittämistä koskeva	94
» uusien synnytyspaikkojen perustamista koskeva	52
» » tulolähteiden aikaansaamista kaupungille koskeva	14
» valmiiden puutalojen hankkimista koskeva	80
» vanhusten asuntokysymyksen selvittelyä koskeva	53
» viranhaltijain kielitaitosäännön muuttamista koskeva	6
Aloitepalkkion myöntäminen	212
Aloite toiminnan käytäntöönottaminen	124
Aluelääkärien määräämien lääkkeiden hinnan periminen	148

Aluelääkärien vastaanottohuoneistojen siivoojien palkat	148
Aluesuunnitelmaliiton, Helsingin ja sen ympäristön, avustaminen	202, 240
Aluevaihto, Herttoniemen teollisuustontteja koskeva	70
» Malmilla olevia tiloja koskeva	70
» Munkkiniemen tontteja koskeva	69
» Tammelundin tien rakentamista tarkoittava	70
Amanuenssintoimen järjestäminen Marian sairaalaan	47
Ammattinvalinnan ohjauksen tehostaminen	23
» oppaiden julkaiseminen	56
Ammattinvalintakomitean väliaikaisen puheenjohtajan vaali	126
Ammattientarkastajan viran hoitaminen	45
Ammattientarkastuksen toimiston virka-aika	150
Ammattikouluille annettavien avustusten myöntämisen ehdot	183
Ammattikoulutaloon järjestettävä majoitus	183
Ammattiopetuslaitosten arvioitu valtionapu	39
» johtokunnan jäsenen, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali 97, 100	
» » tarverahojen ylittäminen	63
» ohjesäännön muuttaminen	62
» rehtorien opetusvelvollisuuden määrääminen	62
» tarkastajien velvoittaminen tarkkailemaan ammattikouluille myönnet-	
tyjen avustusten käyttöä	183
» tuntiopettajien palkkioiden korottaminen	63
» v:n 1948 talousarvioon merkityt avustusmäärärahat	26
Ammoniakinpesulaitteen hankkiminen kaasulaitokselle	91
Ampuma-aseiden kaupan harjoittamista koskevat lausunnot	244
Annankadun kansakoulun muutos- ja lisärakennustyöt	61, 178
Apukoulusta päässeiden oppilaiden myöhempien vaiheiden selvittäminen	178
Apulaisgeodeetille oman auton käytöstä virkatehtävissä myönnettävä korvaus	186
Apulaispalotarkastajain virkapuvut	143
Arabian alueelta tulevan viemärin yhdistäminen Lammassaarenkadun viemäriin	208
Arkadiankadun tonttia n:o 22 koskevan rakentamisajan pidentäminen	190
Arkistoasiakirjain hoito-ohjeet	109
Arkistotilan, tilastotoimiston, järjestäminen	110
Arosinin, A. S., testamenttirahastosta myönnettävien avustusten korottaminen	161
Asemakaavakysymykset	75—79, 200—202
Asemakaavan aikaansaaminen Malmin alueelle	83
Asemakaavataulun pystyttäminen Vanhaankaupunkiin	210
Asiakirjain hävittäminen	224
Askartelukeskusten järjestäminen	171
Askolan hiiltämöllä olevan polttouunin myynti	216
Asosiaalisten poikien eristyslaitoksen kunnostaminen	53
Asukkaanottolautakunnan, II:n, jäsenten ja varajäsenten vaali	243
Asumuserolasten hoitoa koskeva aloite	55
Asuntojentarkastuskonttorin työvoiman lisääminen	45
Asunto-osakeyhtiöiden johtokuntain ja hallitusten jäsenten vaali	241
Asunto-osakeyhtiölainat	138
Asunto-osuuskuntien johtokuntien ja hallitusten jäsenten vaali	241
Asutuslautakunnan arvioidut menot	24
» määrärahaan ylittäminen	58
Asutusneuvojan vaali	244
Autoasemat	219
Automaattisen varapuhelinkeskuksen purkaminen	122
Auton, oman, käytöstä virkatehtävissä myönnettävä palkkio	186
Autonhuoltoasemien paikkakysymys	127
Autonkuljettajien tuntipalkka	120
Autorenkaiden tilaaminen	122
Avantouintinäytökset	172
Avioerolasten hoitoa koskeva aloite	55
Backaksen tilaan kuuluvien asuntoalueiden kadunnimien hyväksyminen	200
Balder loosin avustaminen	176
Bengtsärin koulukodin rakennusten korjaaminen	196
» koulutilalla olevien lahonneiden hirsien myynti	163
» koulutilan käyttö	55
» nuorisoleirin järjestäminen	167
Bensiininjakeluasemien paikkakysymys	127
Bertha-Mariahemmet lastentarhan luovuttaminen Helsingin työvalmiusnaisten käyttöön	184
Betel-seurakunnan avustaminen	168
Bethel lastenkodin avustaminen	165
Blomsterfonden i Helsingfors nimisen säätiön oikeuttaminen erään puistotien käyttämiseen ...	195
» » » » säätiön vuokraamaa korttelin n:o 890 tonttia n:o 40	
» » » » koskeva asemakaavanmuutos	79

Bodomjärvi, uimapaikan kunnostaminen sen rannalle	172
Boijen sairaala ja synnytyslaitos, kaupungin käyttöön sieltä varattuja hoitopaikkoja koskeva sopimus	158
» » » » sitä koskevat hoitomaksut	51
Brage yhdistyksen avustaminen	166
Brita Maria Renlunds minne säätiön avustaminen	168
Cygnaeuskoulun luovuttaminen amerikkalaisten lahjavarojen jakamista varten	179
Dahlsbackan tilaan kuuluvan alueen erottamisoikeuden hankkiminen kaupungille	71
Desinfektiosanojen ostaminen ja korjaaminen	151
Desinfioimislaitoksen rakennuksen myynti	197
» yhden desinfioitsijan viran lakkauttaminen	46
Desinfioimislaitoksessa annetusta syyhelmähoidosta suoritettavan maksun korottaminen	46
Diakonissalaitoksen ylläpitämän keuhkotautisten lasten kodin avustaminen	22
Diplomaattikunnan kaasunkäyttö	236
Djurskyddsföreningen i Helsingfors yhdistyksen avustaminen	168
Droppen nimisen lastenkodin avustaminen	22
Ebeneserkodin siivoajan viran lakkauttaminen	64
Eduskuntatalon ympäristön asemakaavan muuttamista varten asetetun asiantuntijakomitean täydentäminen	102
Eduskuntavaalit, henkilökortiston laatiminen ja painattaminen niitä varten	94
Edustajain valitseminen eräisiin tilaisuuksiin ja toimituksiin	133, 202
Edustustilaisuudet, kaupungin järjestämät	58, 134—136
Edustustilaisuuksien järjestämisessä noudatettavat ohjeet	134
Ehrenströmin, J. A., 100-vuotismuistojuhla	136
Ehrensverd-seura, luoton myöntäminen sille	13
Eiran poliisiaseman autotallin rakentaminen	142
Ekholmin, C. F., stipendiraaston korkovarojen käyttö	66
Elimäenkadun tonttia n:o 29 koskevan rakentamisajan pidentäminen	190
Elinkeino-oikeuksien myöntämistä koskevat lausunnot	95
Elintarvikekeskuksen arkistoasiakirjain seulonta	230
» johtokunnan jäsenten ja puheenjohtajan vaali	101
» määrärahain ylittäminen	88
» omistaman soutuveneeseen myynti poliisilaitokselle	231
» v:n 1948 talousarvioon merkityt määrärahat	15, 31
Elintarvikkeiden luovuttaminen elintarvikekeskukselle	231
Elo oy:n ja kaupungin välinen aluevaihto	70
Eläinlääkintöosaston, terveydenhoitoviraston, määrärahain ylittäminen	45
Eläinsuojelutyön tukeminen	168
Eläintarhan kansakoulun luovuttaminen tilapäiseksi sairaalaksi	147
Eläkelisän ennakon suorittaminen kaupungin eläkkeennauttijoille	10
Eläkemäärien uudelleenlaskeminen	120
Eläkesääntö, kaupungin työntekijäin, sen muuttaminen	10
Eläkkeet, kaupungin suoritettavat, niiden järjestely	8
» kaupunginvaltuuston myöntämät ja epäämät	11, 12
» palvelusvuosien laskeminen niiden saamista varten	12
Ennakkopalkan maksaminen kaupungin viranhaltijoille	9
Ensimmäisen kaupunginlääkärin palkkaukseen haettava valtionapu	147
» » virkaloma	147
Erhelaskujen korvaaminen	110, 237
Erottajan kalliosuojan luovuttaminen ostokorttien jakamista varten	174
Esikaupunkialueella asuville myönnettäviä veronlievennyksiä tarkoittava aloite	14
Esikaupunkiliikennekysymyksen järjestäminen	86, 213, 214
Esikaupunkitoimikunnan asettaminen	126
Esrelinin, Selim, säätiön johtokunnan varajäsenen vaali	102
Espoon kunnan alueiden liittäminen Helsingin kaupunkiin	126
Eteläsataman Makasiinirannan rakennustyöt	41
» raiteiden järjestäminen	227
» satamatyöntekijäin huoltohuoneiston järjestäminen	228
» tullipaviljongin luonnospiirustuksen hyväksyminen	228
Eteläsatamassa olevan suojan luovuttaminen rakennustoimistolle	205
Etelä-Suomen voima oy:n myöntämät energianhintojen alennukset	238
» » omistamien Mankalan oy:n osakkeiden osto	13
Etumetsä 6 ja Etumetsä 36 nimisten talojen johtojen liittäminen kaupungin vesijohtoverkostoon	234
Evangelisluterilaiset seurakunnat, tonttien varaaminen niiden tarpeisiin	192
Fallkullan tila, maataloustyönjohtajan viran perustaminen sinne	67
Filadelfia-seurakunnan avustaminen	168
Finlands lönhörddas förening yhdistyksen avustaminen	165
» svenska folkdansring yhdistyksen avustaminen	166

Finlands svenska författarförening, lahjoitusvarojen myöntäminen sille	186
Fleminginkadun talo n:o 22—24, öljylämmityslaitteiden hankkiminen sinne	80
Folkhälsan i svenska Finland nimisen säätiön avustaminen	168
Ford oy., lisäalueiden vuokraaminen sille	73
Forsténin, N. ja R., avustusrahaston korkovarojen käyttö	161
Föreningen för upprätthållande av en hushållsskola i Helsingfors nimisen yhdistyksen avustaminen	183
Globen yhdistyksen avustaminen	176
Gullbyn tilan ostaminen	188
Haagan alueella olevien tilojen jakaminen uusiksi rekisteriyksiköiksi	202
» ampumaradan käyttö	170
» kansakoulun kirjaston siirtäminen kaupunginkirjaston Haagan haarakirjastoon	180
» kansakoulussa tapahtunut murtovarkaus	181
» kauppalan historian laatimisesta suoritettava palkkio	185
» kesätoimintaan osallistuvien lasten ruokinta	163
» korttelin n:o 45 jakaminen tontteihin	201
» lastentarhan perustaminen	64
» Marttayhdistyksen avustaminen	166
» näyttämön kannatusyhdistyksen avustaminen	166
» pohjoisosan katujen nimien hyväksyminen	200
» Päivän nuoret yhdistyksen avustaminen	176
» raitiotiesilmukan rakentaminen	85
» retkeily- ja hiihtomajan korjaaminen	171
» sankarihautojen hoito ja niiden muistomerkin kustannusten suorittaminen	67, 209
» viemäriojan perkaaminen	208
Haapa asunto-osuuskunnan johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	243
Haapaniemen urheilukenttä	170
Hagalundin rakennussuunnitelma-alueella suoritettava rakennustarkastus	141
Haka, asuntokeskuskunta, sen vuokraamaa korttelia n:o 842 koskeva asemakaavanmuutos ...	78
Hakan asunto-oy. Käpyläntie 4, lainan myöntäminen sille	139
Halkotoimiston autovarikon tuotantokomitean jäsenten vaali	125
» määrärahat	111
» tarpeisiin ostettava maa-alue	68
» työaika	114
Hallantorjuntakokeet	145
Haltialan tila, maataloustyönjohtajan viran perustaminen sinne	67
Hammaspoliklinikka, äitiysneuvoloiden, määrärahan varaaminen sitä varten	18
Hampaidenhoito, oppikoululaisten	65, 181
» äitiysneuvoloiden kirjoissa olevien naisten	18, 150
Hankintatoimikunta, sairaalalautakunnan asettama	153
Harakan alueen rakennussuunnitelman hyväksyminen	79
Harjoittelijat, Sofianlehdon pikkulastenkodissa toimivat, työaikalain soveltaminen heihin	162
Harjun ruumishuone, kodinhoitajattaren asunnon sisustaminen sinne	151
Harjutorin muuttaminen puistoksi	37, 77, 201
Harvia, Y., johtaja, hänen muistorahastonsa perustaminen	3, 137
Hauho asunto-oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	243
Hautausmaan, Helsingin yksityisen kreikkalaiskatolisen yhdyskunnan laajentaminen	72
Hautapaikka, Pitäjänmäellä oleva punaisten, sen kunnostaminen	83
Heikinlaakson sähköosuuskunnan johtoverkoston lunastaminen	35, 92
Heimberger, R., hänen palkintorahastonsa korkovarojen käyttö	183
Heinolan pitäjässä sijaitsevan Ylä-Pessalan ja Väli-Pessalan tilojen osto	69
Helenankodin avustaminen	168
Helsingfors dövtumsförening yhdistyksen avustaminen	165
» nykterhetsvänner yhdistyksen avustaminen	176
» segelsällskap nimisen yhdistyksen ja kaupungin välisen vuokrasopimuksen pidentäminen	74
» svenska Marthaförening yhdistyksen avustaminen	166
» » ungdomsråd yhdistyksen avustaminen	165
Helsingin asuntokeskuskunta Hakan vuokraamaa korttelia n:o 842 koskeva asemakaavanmuutos	78
» demokratian pioneerien aluejärjestön avustaminen	168
» invalidien yhdistyksen avustaminen	161
» ja sen ympäristön aluesuunnitelmaliiton avustaminen	202, 240
» jalkapalloklubi, jääkiekkoratalaitteiden lainaaminen sille	172
» kansanasunnott oy:n johtokunnan jäsenten, varajäsenten sekä tilintarkastajan vaali ...	242
» kansanteatteri oy:n johtokunnan jäsenen vaali	243
» kansanteatterin avustaminen	27
» kaupungin muodostaminen eri lääniksi	124
» » rakennus oy. n:o 4:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	243
» » sairaanhoitajattarien lepokodin avustaminen	159
» » kaupunkilähetyksen avustaminen	165, 168

Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen avustaminen	168
» » » naisosaston avustaminen	165
» » » nuoris-osaston avustaminen	165
» kunnantyoöntekijain keskustoimikunnan ja kaupungin välisen työehtosopimuksen hyväksyminen	10
» kyllästyslaitos oy:n johtokunnan jäsenten vaali	243
» käsityöopiston avustaminen	65
» lentoaseman ravintola, anniskeluoikeuden myöntäminen sille	95
» maalaiskunnan ja kaupungin välinen lopputilitys	139, 196
» maataloustyöntekijain ammattiosaston ja kaupungin välisen työehtosopimuksen muuttaminen	10
» maidontarkastusyhdistyksen 25-vuotisjuhla	149
» Marttayhdistyksen oikeuttaminen käyttämään valmistavan tyttöjen ammattikoulun luokkahuoneita	182
» nuoret kotkat, piirijärjestön avustaminen	165, 168
» nuorisotyötoimikunnan avustaminen	165, 168
» nuorten miesten kristillisen yhdistyksen avustaminen	165
» » naisten kristillisen yhdistyksen avustaminen	165, 168
» opettajayhdistyksen avustaminen	168
» partiotyttöpiiriin avustaminen	168
» perheasunnot oy:n hallussa olevien väestönsuojien käyttö	78
» » » johtokunnan jäsenten vaali	243
» » » talot, vuokralaisten ja alivuokralaisten hyväksyminen niihin ...	198
» pikkukirkkoyhdistyksen avustaminen	168
» poikakotiyhdistyksen avustaminen	165
» polttopuukeskuksen tilinpäätös ja lakkauttaminen	174
» puhelinyhdistyksen korttelissa n:o 52 omistamien tonttien yhdistäminen	76
» » oikeuttaminen rakentamaan tunneli korttelin n:o 52 alle ...	76, 193
» raittiit automiehet yhdistyksen avustaminen	176
» raittiispiiritoimikunnan avustaminen	176
» raittiusseuran avustaminen	176
» raittiusyhdistyksen keskustoimikunnan avustaminen	176
» retkelykerhojen yhteistoimikunta, askarteluparakin lahjoittaminen sille	171
» satamamiehet yhdistyksen avustaminen	176
» sokeaintalo-säätiön avustaminen	53
» » tilintarkastajan vaali	243
» sokeat yhdistyksen avustaminen	165
» sosialidemokraattisen nuorison aluetoimikunnan avustaminen	165
» » nuorisoyhdistyksen avustaminen	165
» » raittiuspiirijärjestön avustaminen	168, 176
» sotilaspöytäkirjojen kutsuntalautakunnan jäsenten vaali	243
» suomalaisen Marttayhdistyksen avustaminen	166
» » normaalilyseon raittiusyhdistyksen Kipinän avustaminen	176
» taloustyöntekijain yhdistyksen avustaminen	165
» teknillisen oppilaitoksen korttelissa n:o 334 omistama tontti, ullakkokerroksen rakentaminen sillä sijaitsevaan rakennukseen	77
» työväen sivistysjärjestön avustaminen	166
» valkonauhayhdistyksen avustaminen	165
» vapaaehtoisen palokunnan avustaminen	146
» verkkopalloseura, alueen vuokraaminen sille	57
» yksityisen kreikkalaiskatolisen yhdyskunnan hautausmaan laajentaminen	72
» yleisen sairaalan rakennussuunnitelman laajentaminen	52
» » talletusmakasiinin prokuuravaltuudet	223
Helsinginkadun 24:ssä suoritettut muutos- ja asentamistyöt	80, 196
Helsinki—Helsingfors nimisen kuvateoksen osto	240
Helsinki-seuran vanhojen korttelien nimikilpiä koskeva esitys	124
Hemgård lastentarhan opettajan ja aputyön virkojen lakkauttaminen	64
Henkikirjoitusilmoitusten tilastollinen käsittely	111
Henkikirjoitusta koskeva ilmoitus	143
Henkilövuokra-autotaksaa	218
Hermo- ja mielitautien vastustamisyhdistyksen avustaminen	20, 51
Hernesaaren alueiden vuokraaminen Ford oy:lle	73
Herttoniemen asuntoalue, poikkeuksen myöntäminen sen kortteleita n:o 101—116 koskevasta uudisrakennuskiellosta	79
» huvila-alueiden vuokraoikeuksien lunastaminen	34
» huvilarakennusten myynti	197
» saha oy:n ja kaupungin välinen sopimus	213
» sataman rakennustyöt	41
» satamasuunnitelma	225
» teollisuuskortteleita koskevan rakentamisajan pidentäminen	190
» teollisuustontteja koskeva aluevaihto	70
» teollisuustonttien myynti	72, 73

Herttoniemen tilaa koskeva aluevaihto	70
» väylän syventäminen	87
Hesperiankadun tontilla n:o 8 sijaitsevan rakennuksen torniosan sisustaminen asuinhuoneiksi	78
Hevosajoneuvoliikenteen uudelleenjärjestelyä selvittävän komitean lakkauttaminen	128
Hevosien osto Korkeasaareen	169
Hevossalmen vedensaannin järjestäminen	233
Hietalahden kauppahalli, päällysvaatteiden säilytysuojien rakentaminen sinne	196
Hietalahdenkadun leventäminen	69, 76—77
Hietaniemenkadun tonttia n:o 2 koskevan rakentamisajan pidentäminen	189
Hietarannan hikoilusaunan vuokra	170
» kioskin kaluston hoito	170
» luovuttaminen juhannusjuhlan paikaksi	170
Hikoilusaunojen pystytyspaikoista perittävät vuokrat	170
Hinaajan hankkiminen	41, 87
Historiatoimikunnan jäsenen vaali	102
» käyttöön talousarvioon merkitty määräraha	33
» suoritettavat palkkiot	185
Holhouslautakunnan puheenjohtajan vaalia koskeva lausunto	98
Hollannista saatu lahjoitus	210
Humaliston huvila-alueen n:o 23 vuokraoikeuden pidentäminen	74
Huolintakeskus oy., tontin myynti sille	73
Huoltokaivantojen rakentaminen Vallilan autohalliin	85
Huoltolautakunnan varaisjäsenen vaali	96
Huoltomäärärahaan ylittäminen	52
Huolto ohjesäännön muutos	52
Huoltotointa varten v:n 1948 talousarvioon merkityt määrärahat	20
Huoltoviranomaisten oikeuttaminen saamaan verotuksen yhteydessä annettuja tietoja	159
Huoltoviraston muutto- ym. kustannukset	159
» määrärahaan ylittäminen	52
» virka-aika	159
Huoneenvuokralautakuntien huoneisto	143
» kokoonpano	96, 98, 99, 143
» määrärahaan ylittäminen	44
» uudelleenjärjestely	43
Huoneenvuokratoimiston työaika	114
» viranhaltijat	143
Huopalahden ampumaradalle johtavan tien ja sillan korjaaminen	206
» kunnan lautamiehen J. R. Meriluodon palkka	241
Hyvösen lastenkodin avustaminen	55
» » talousarvioehdotuksen hyväksyminen	163
Hälytyslaitteiden asentaminen Aleksis Kiven kansakouluun	179
» » kaupunginkanslian kassaholviin	174
Hämeentien leventäminen	206
» tonteille vahvistetun rakentamisajan pidentäminen	189, 190
Häädättyjen henkilöiden muuttokustannusten suorittaminen	241
Höggullan terveystalon vuokran suorittaminen	148
Höyrypatojen hankkiminen kulkutautisairaalaan	48
Ikäkorotusten myöntämistapaa koskevat esitykset	115
» saantia koskevien määräysten muuttaminen	8—9
Ilmatorjuntapattereiden purkaminen	125
» rakentamisesta johtuneet vahingot	173
Imatra nimisen raittiusseuran avustaminen	176
Indeksivuokrat, omakotialueiden	191
Industri-Brand nimisen yhtiön omistaman tontin muuttaminen liiketalotontiksi	77
Influenssaepidemian torjuminen	147
Invaliidien avustaminen	161
Irtaimen omaisuuden, kaupungin, inventointi	5
» » » palovakuuttaminen	122
» » » tarkastajain ja heidän puheenjohtajansa vaali	97
» » » kertomus	113
Irtaimistoluettelot, kalustoesineiden poistaminen niistä	113
Irtolaishuoltoa valaisevan lyhytfilmin valmistaminen	159
Irtolaisosaston lakkauttaminen Tervalammen työlaitoksesta	21, 160
Isuhuopalahden rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista perittävät maksut	141
Istutukset, kaupungille kuulumattomat, niiden kunnossapito	209
Itämerenkadun julistaminen tavalliseksi kaduksi	221
Johanneksen kirkon istutusten kunnossapito	209
Johtosääntö, huoneenvuokralautakuntien, sen 12 §:n muuttaminen	43—44
» kaupunginkirjaston, sen muuttaminen	66
» kiinteistölautakunnan, sen muuttaminen	67

Johtosääntö, kiinteistötoimiston, sen muuttaminen	67
» nuorisotyölautakunnan, sen vahvistaminen	59
» Oulunkylän terveysisaren, sen vahvistaminen	148
» tilastotoimiston uusi, sen hyväksyminen	4
» verotusvalmisteluviraston, sen 6 §:n muuttaminen	5
Joulukuun 27 p:n määrääminen vapaapäiväksi	114
Juhannusaaton määrääminen vapaapäiväksi	114
Juhannusjuhlan järjestäminen Hietarantaan	170
Julkaisujen osto	240
Julkaisu- ja tiedotustoiminta, tilastotoimiston	110
Julkisivupiirustusten tarkastajain vaali	98
Jäihin hukkumisen vaaran ehkäiseminen	180
Järvelän tehtaat oy:n oikeuttaminen rakentamaan öljy- ja tärpättiputken katumaahan	193
Jätekeskus oy:n oikeuttaminen asentamaan juoksunostureita Länsisatamasta vuokraamaansa varastosuojaan	228
Jätepaperin myynti	111
» varastointi	230
Jätteen poistaminen Katajanokalta	229
Jääkiekkoratalaitteiden lainaaminen	172
Jäänsärkijät	225
Kaapelitunnelin rakentaminen kortteliin n:o 52	193
Kaartin maneesin käyttö	193
Kaasuannosten korottaminen	91
Kaasulaitoksen auton myynti	236
» esimiesten virka-aseman selvittäminen	235
» laajentaminen	90, 236
» liittymismaksun poistaminen ja sen korvaaminen mittarivuokralla	91
» määrärahat	10, 32, 34, 91, 92
» pääkonttorissa tapahtunut murtovarkaus	237
» tuotantokomitean kokouspalkkiot	235
» työaika	235
» työpajan huoneistotilan laajentaminen	236
» töiden aloittamiseen myönnetty lupa	236
Kaasumittarien lukeminen	236
» mittarivuokrien rahastuksesta maksettava palkkio	235
Kaasun säännöstely	231
Kaasunsäännöstelyvaliokunnan jäsenen vaali	128
Kaasurahakkeiden myyntipalkkio	236
Kaasupumpun hankkiminen	91
Kaasuvalaistuskulujen suorittaminen	236
Kaatopaikkojen määrääminen liitosalueella	127
Kaatuneiden muiston kunnioittaminen	136
» omaiset yhdistyksen Helsingin osaston avustaminen	165
» vanhemmat yhdistyksen avustaminen	168
XX teatteripäivien avustaminen	67, 186
Kahlaamon sijoittaminen kaupungin pohjoisosaan	57
Kahvinjakelu köyhäinhoidon avunsaajille	159
Kaisaniemen kansakoulun rakennustyöt	36, 61
Kaisaniemenkadun tontille n:o 1 määrätyn rakentamisaikojen pidentäminen	189
Kaisaniemenkatu n:o 4 nimisen yhtiön omistaman tontin muuttaminen liiketalotontiksi	75
Kaivopuiston kortteli n:o 199, kaistaleen lunastaminen siitä	34, 69
» korttelissa n:o 204 sijaitsevaa tonttia n:o 9 koskeva asemakaavanmuutos	77
» pienoisluistinradan järjestäminen	170
» rantatien rakentamiseksi hankittava maa-alue	187
» rautatietunnelin muutostyöt	227
» tähtitorni, erikoisnäytäntöjen järjestäminen siellä	195
Kalamessut, kaupungin osallistuminen niihin	230
Kalanjäädymöörakennus, tontin luovuttaminen sitä varten	72
Kalasadaman suolakalavaraston luonnospirustusten hyväksyminen	230
Kalevankadun tontti n:o 31, siellä olevan rakennuksen ullakon sisustaminen	76
Kalliolan kannatusyhdistyksen avustaminen	165, 168
» orkesterin avustaminen	27
Kallioliinnantien tonttia n:o 16 koskeva asemakaavanmuutos	187
Kallion demokratian pioneerit yhdistyksen avustaminen	166
» haarahammasklinikan korjaustyöt	150
» kansakoulu, näyttämön ja laululavan rakentaminen sille	178
» kirkon istutusten kunnossapito	209
» sosialidemokraattisen nuorisoseuran avustaminen	165
» urheilukentällä tapahtunut varkaus	170
» yhteiskoulun raittiusseuran avustaminen	176
Kallioniemen kesäkodin avustaminen	165, 168

Kalliorinteen lastentarha ja -seimi, vaatteiden kuivaushuoneen vuokraaminen niitä varten ...	184
Kalliosuoja, Suomen punaisen ristin sairaalan, sitä koskeva sopimus	157
» Tähtitorninmäen, sen sähkömoottorin vuokraaminen rakennushallitukselle	199
Kalliosuojien majoitusmaksut	199
Kalustoesineiden poistaminen irtaimistoluetteloista	113
Kaluston hankinta ja korjaukset	121
Kansakoulukanslia, suomenkielisten kansakoulujen, toimistoapulaisen viran perustaminen sinne	59
Kansakoulunopettajain lakko	177
Kansakoulut, huoneistoja koskevat kysymykset	178, 179
» kaupunginvaltuuston niitä koskevat päätökset	25, 36, 59—62
» kesäsiirtoloiden avustaminen	168
» lippujen myynti niille	212
» luokkien oppilasmäärän vahvistaminen	61
» nuoren ahertajan päiväkirjan hankkiminen	179
» opettajien palkkauksen järjestely	60, 117
» opettajille maksettava palkka lakkopäiviltä	177
» oppilaiden terveydenhoitoa koskevat asiat	178
» » varoittaminen heikoille jälle menemisen vaaroista	180
» palkankorotuksen myöntäminen vuosisijaisille	177
» puheviakaisten opettajan viran perustaminen	177
» raittiustyön tukeminen	180
» ruotsinkielisten koulujen opettajakuoron avustaminen	25
» » » suullisen esitystaidon neuvojan, kouluhoitajattarien ja veistokaluston hoitajan virkojen perustaminen ...	60
» » » taloudenhoitajan ja sihteerin virkojen uudelleenjärjestely	59
» siellä tapahtunut murtovarkaus	181
» siivoojain palkkausjärjestely	177
» siveysopin opetuksen antaminen niissä	179
» sääntöpalkkaisten virkain määrärahan käyttö vuosisijaisten palkkaamiseen	177
» taloudenhoitajan ennakkovarain määrän korottaminen	177
» talousarvioon merkityt määrärahat	25
» valtionapu	39, 180
» viljelyspalstojen vuokraaminen koulujen henkilökunnalle	179
» viransijaisten opettajien palkkaus	177
Kansakoulutalojen rakentaminen	36
Kansalaisoikeudet, Suomen, niiden myöntämistä koskevat lausunnot	95
Kansallismuseon pihamaan puiston kunnossapito	209
Kansanavun Helsingin paikallistoimiston avustaminen	53
» » » juhannusjuhla	170
Kansaneläkelaitos, sille suoritettavat korvaukset	24
» tontin varaaminen sen toimitaloa varten	189
Kansaneläkemaksujen perintä	140
Kansanhuollon ohjesäännön muuttaminen	58
Kansanhuolto, kaupunginvaltuuston sitä koskevat päätökset	58
Kansanhuoltolautakunnan alaisten virkojen uudelleenjärjestely	24
» jäsenten, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali	100
Kansanhuoltotoimisto	173
Kansanteatterin johtokunnan jäsenen vaali	243
Karhu-Kissat niminen seura, jääkiekkoratalaitteiden lainaaminen sille	172
Karjalankadun tontille n:o 5 määrätyn rakentamisajan pidentäminen	189
Kartta-aineiston käyttö ym.	187
Kassantarkastukset, revisiotoimiston suorittamat	112
Kassavajausten peittäminen	110, 237
Kasvatusapua koskevien määräysten soveltaminen	117
Kasvatustieteellisen kirjasto- ja lukusalisäätiön avustaminen	166
Kasvitieteellinen puutarha, kasvien lahjoittaminen sille	210
Katajanokan kappaletavara-aseman rakennussuunnitelma	228
» laiturin uudistaminen	226
» Rahapajanrannan nosturien hankkiminen	41
» satamatyöntekijäin huoltorakennuksen rakennusohjelma	228
» varastorakennuksen n:o 1 jätteiden poistaminen	229
» vuota- ja öljyvarastorakennuksen rakentaminen	41
Katujen kunnossapitoalueiden rajojen tarkistaminen	186
» nimien hyväksyminen	200
» » muuttamista koskeva aloite	83
» talvipuhtaanapito	84, 210
Katuvalaistus	239
Kauppahallit	196
Kauppakorkeakoulun korttelissa n:o 428 olevaa tonttia koskeva asemakaavanmuutos	78
Kauppateknikkojen yhdistyksen anoman työnvälityksen harjoittamisluvan epäminen	56
Kauppatilaston julkaiseminen	110
Kaupungin talojen korjaukset	196

Kaupunginagronomin valtuuttaminen edustamaan kaupunkia eräissä toimituksissa	202
Kaupunginarkisto	4, 109
Kaupunginhallituksen asiamiesosaston henkilökunta	104, 107
» diarioon merkittyjen ratkaisemattomien asiain luettelo	106
» edustajat lautakunnissa, johtokunnissa ym.	105
» ja kaupungin lautakuntain yhteistyö	105
» kokoonpano ja kokoukset	104
» määrärahan ylittäminen	3—4
» ohjesäännön vahvistaminen	3
» vuosijäsenten vaali	3
Kaupunginjohtajat	106, 186
Kaupunginkanslian kassaholvi, hälytyslaitteen asentaminen sinne	174
» sanelulaitteen hankkiminen	122
» vahtimestarien käteiskassa	107
» » virkapuvut	107
» viranhaltijat	104, 106
» virkojen uudelleenjärjestely	3
Kaupunginkellari, taideteosten hankkiminen sinne	186
Kaupunginkellarin käyttö	198
» sisustaminen	80
Kaupunginkirjaston hankittava kirjallisuus Suomi-Neuvostoliitto-seuran Pakilan osaston käyt- töön	185
» johtosäännön muuttaminen	66
» kirjastoapulaisen nimityksen muuttaminen kirjastoamanuenssiksi	185
» määrärahan ylittäminen	66
» Neuvostoliitolle vihamielisen kirjallisuuden luovuttaminen valtiolliselle poliisille	185
Kaupunginkättilön virkojen perustaminen	46
Kaupunginmetsänhoitajalle oman auton käytöstä virkatehtävissä myönnettävä korvaus.....	186
Kaupunginmuseon viran uudelleenjärjestely	66
Kaupunginorkesterin luovuttaminen hyväntekeväisyystilaisuuksiin	185
» vahtimestarit, työaikalain soveltaminen heihin	116
» valtionapu	39, 185
Kaupunginpuutarhan asuinrakennuksen muutostyöt	208
» lahjoittamat kasvit kasvitieteelliselle puutarhalle	210
Kaupungintalon juhlasalin käyttö	185, 197—198
» » siivoaminen	106
» juhlasalissa toimitetut akustiset tutkimukset	197
Kaupunginvaltuuston asiakirjojen käännöspalkkio	105
» jäsenmäärää koskevan kaupungin kunnallislain pykälän muuttaminen	2
» jäsenten vapauttaminen tehtävistään	1—2
» kokoonpano, kokoukset ym.	1—2
» määrärahan ylittäminen	3
» vaalilautakunnan puheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten vaali	97
Kaupunginviskaalinviraston apulaissyöttäjän tehtävien hoitamisesta myönnettyt palkkiot	142
» työvoiman lisääminen	142
Kaupunginvoudin, toisen, asiakirjojen seulominen	141
Kaupunginvoudinkonttorit	42
Kaupunkiliiton ansiomerkin myöntäminen eräille kaupungin viranhaltijoille	136
» palkka-asiainneuvoston kiertokirjeet	117
Kaupunkilähetyksen avustaminen	165, 168
» Kilossa olevan lastenkotirakennuksen korjaaminen ja laajentaminen	55
Kavallukset, Helsingin osakepankkiin maksettujen kunnallisverojen	140
» satamalaitoksessa tapahtuneet	223
» tuberkuloosihuoltotoimistossa tapahtuneet	45
» työtuissa tapahtuneet	161
Keilailuottelun toimeenpano	173
Kelkkamäen rakentaminen Pakilaan	170
Kellokosken piirimielisairaala, Marian sairaalan pesulan luovuttaminen sen käyttöön	157
» piirimielisairaalan avustus	20
» » määrärahan ylittäminen	51
Kellosaaren lentokonehallia koskeva ostotarjous	229
» » koskevan vuokrasopimuksen jatkaminen	229
Kenttäkeittiöiden hankkiminen nuorisoleireille	171
Keski-Helsingin asemakaava	200
» demokratian pioneerit yhdistyksen avustaminen	166
Keski-Töölön lastenhoidonneuvolasta varastettujen vaatesesineiden korvaaminen	151
Keskussairalahanke, Uudenmaan läänin kuntien	158
Kesälomat	108
Kesävirkestystoiminnan avustaminen	167
Keuhkotautisten lasten hoitoa varten v:n 1948 talousarvioon merkitty määräraha	22
Kielitaitosäännön, viranhaltijain, muuttaminen	6, 125

Kiinteistöjen luokitus ja rekisteröinti verotusvalmisteluvirastossa	16
» omistamista ja hallintaa koskevat anomukset	95—96
» palovakuuttaminen	80
Kiinteistökauppoja koskevat lausunnot	190
Kiinteistölautakunnan alaiset viranhaltijat	186
» johtosäännön muuttaminen	67
» jäsenten ja puheenjohtajan vaali	97, 101
Kiinteistömäärärahat	15, 27, 68
Kiinteistötoimisto, päällystakkiin luovuttaminen sille	145
Kiinteistötoimiston johtosäännön muuttaminen	67
» maatalousosaston alaisten maatilojen työnjohtajain virkojen vakinaistaminen	67
» ylivaihtimestarin käteiskassa	186
Kiinteän omaisuuden hankkimista koskeva lausunto	244
» » tarkastajain ja heidän puheenjohtajansa vaali	97
Kiiski oy:n korttelissa n:o 309 omistaman tontin jakaminen kahtia	77
Kiljavannummen keuhkotautiparantolan yhtiökokous	241
Kilo-Konungsbölen asemakaava	202
Kilon rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista perittävät maksut	141
Kilpi raittiusyhdistyksen avustaminen	176
Kimmontien tontin n:o 5 a varaaminen lastentarhaa varten	192
Kirjapainokoulun ammattiopettajan nimitys	63
» huoneiston luovuttaminen kurssitoimintaa varten	182
» hyväksi tehty testamenttilahjoitus	63 139
» jaettaviksi myönnetty stipendivarat	183
» litografisen osaston perustaminen	25, 63, 181
» opetuksen muuttaminen yhtäjaksoiseksi	62
» rehtorin opetusvelvollisuuden määrittäminen	63
Kirjasto, ks. Kaupunginkirjasto.	
Kirjastolautakunnan jäsenten ja puheenjohtajan vaali	101
Kirjoja sokeille yhdistyksen avustaminen	166
Kivelän sairaalaa koskevat kaupunginhallituksen päätökset	154, 155
» » » kaupunginvaltuuston päätökset	49
» sairaalan ajotien rakentaminen	206
» » hoitopaikkojen lukumäärä	153
» » mielisairasosaston hoitopaikkojen luvun vahvistaminen	155
» » puhelinkeskuksen laajentaminen	123
» » työvoiman lisääminen	19
Kivimäki, H., sairaanhoitajat, hänen ylläpitämänsä lastenkodin avustaminen	165
Klobbskogin rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista perittävät maksut	141
Kodinhoitajattarien asunnon sisustaminen Harjun ruumishuoneeseen	151
Koirien hautausmaan aitaaminen	168
Koitto nimisen raittiusyhdistyksen avustaminen	176
Koksinmurskan myyntihinta	237
Komiteat ja komiteapalkkiot	102, 123—129
Konepajat, kaupungin, niiden yhteistyön järjestäminen	127
Konttorikoneiden hoito	122
» korjaus ym. kustannusten tilittäminen	108
Konungsbölen rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista perittävät maksut	141
Koripallokentän rakentaminen Merisataman ranta-alueelle	56
Korkeasaari, hevosen hankkiminen sinne	169
» sen kaitsijan viran lakkauttaminen	56
» » liikennettä välittävän moottorilautan tilaaminen	35, 56
» » liikenteen järjestäminen ja liikennemaksujen vahvistaminen	218
Korkeussuhteet, eräiden korttelien, niiden vahvistaminen	202
Korot ja lainakustannukset nimisten määrärahojen ylittäminen	12
Kortteli n:o 280, sen tontin n:o 14 myynti Tukkukauppojen oy:lle	72
Korttelit n:o 101—116, 81 kaupunginosan, poikkeuksen myöntäminen niitä koskevasta uudisrakennuskiellosta	79
» » 468 ja 469, niiden varaaminen kansaneläkelaitoksen toimitaloa varten	189
Korva-, nenä- ja kurkkutautiosaston järjestäminen Kivelän sairaalaan	49
Korvausanomukset	180
Koskelan puistokylän asukkaiden vuokratkysymys	80, 198
» » kahden tontin vuokralle antaminen	191
» » tontin varaaminen lastentarhaa varten	192
» » vesipostien rakentaminen	193
Koskelantien katuprofiilin vahvistaminen	202
Koskinen, E., rouva, hänen kuukausiavustuksensa korottaminen	55
Kotiapulaisten kodin avustaminen	165
Kotikonnun omakotialueen vesijohdon rakentaminen	195
» rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista perittävät maksut	141
Kotisisarten palkkaamiseen myönnetty avustus	165
Kotisisartoiminnan, väestöliiton, avustaminen	21

Kotitalouskurssien avustaminen	183
Kotitalouslautakunnan jäsenten ja puheenjohtajan vaali	101
» käytössä olevan työväenopistotalossa sijaitsevan huoneiston sähkötyöt	183
» määrärahaihin ylittäminen	64
» opetuspesulan koneiston hankinta	64
Kotitalousopetuksen järjestäminen Taka-Töölössä	183
Kottby privata svenska barnträdgård nimisen lastentarhan avustaminen	26, 166
Kouluhammasklinikat	46, 150
Koulukasvitarhat	180
Koulukasvitarhatoiminnan järjestäminen liitosalueella	126
Koulukotien valtionapu	38
Koulumatkailutoimisto oy:lle myönnetyn lainan ehdot	138
Koulupsykologin viran perustaminen	25, 59
Koulutontin luovuttaminen Munkkiniemestä	71
Kreikkalaiskatolisen hautausmaan laajentaminen	72
Kroonisia tauteja sairastavat, hoitopaikkojen hankkiminen heille	52
Kruununhaan kansakoulutalon jälleenrakentaminen	36, 61
» kansakoulutonttia koskeva yliopiston ostotarjous	189
Kruunuvuorenkadun talon n:o 11—13 jälleenrakentaminen	35, 80
Kuljetustyöntekijäin palkkojen laskemisperusteet	120
Kulikutautien torjunta	147
Kulikutautisairaalan erään paviljongin korottaminen	36, 48
» määrärahat	19, 48
» pesukoneen ym. hankinta	154
» ruokailutilojen laajentaminen	48
» taloudenhoitajan toimisto, siellä tapahtunut murtovarkaus	154
» tarkastuspaviljongin avajaistilaisuus	134
» » kalustaminen	37, 154
» tilapäissairaalan tarvikkeiden hankinta	37
» työvoiman lisääminen	19, 48
» viranhaltijan häätäminen virka-asunnostaan	154
Kulosaaren erään alueen järjestely	205
» haarakirjaston sisustaminen	66
» kansakoulu, kouluaterioiden järjestäminen siellä	178
» kartanon puiston kunnostaminen	37
» » rakennusten korjaaminen	82
» » saunan rakentaminen	35
» silta	199
» vapaaehtoisen palokunnan toiminnan lakkauttaminen	146
Kultaseppäkoulun avustaminen	66
Kulttuurityö yhdistyksen avustaminen	166
Kumpulan kortteliin n:o 930 varaaminen uimahallia ym. varten	57
» koulupuutarhan kalustovajan korjaaminen	180
Kunnallisen poliklinikan perustaminen kaupungin palkannauttijoita varten	125
» vaalilain muuttamista koskeva aloite	95
Kunnalliset työväenasunnot, niitä varten myönnetyn korjausmäärärahan ylittäminen	81
» » siellä sattuneen tulipalon aiheuttamien vaurioiden korjaaminen	196—197
Kunnallishallinnon alalla tapahtuvan tutkimistyön edistäminen	3
Kunnallishallintoa, Helsingin kaupungin, valaisevan julkaisun laatiminen	110
Kunnalliskalenterin julkaisemista koskeva päätös	110
Kunnalliskodin hoidokkien viihdytystoimintaa ja henkistä huoltoa varten myönnetty määrärahat	20
» puukotetun vartijan sairaslomapalkka	53
» päiväystyön järjestäminen	160
» sairasosaston perustaminen	160
» sisäisen puhelinverkoston uusiminen	123
» sokerin saanti	160
» työaika	159
» työlaitosrakennuksen muutostyöt	53
» virkojen uudelleenjärjestely	53
Kunnalliskonferenssi, pohjoismainen, sen pitäminen Helsingissä	133
Kunnalliskotikysymyksen ratkaisemista koskeva aloite	53
Kunnallislakiin sisältyvän kaupunginvaltuuston jäsenmäärää koskevan pykälän muuttaminen	2
Kunnallispormestarin vaali	141
Kunnallisten asuinrakennusten rakentaminen Kymin- ja Limingantien varrelle	35, 81
» pesulain perustaminen	126
» toipilaskotien perustamista koskeva aloite	52
Kunnallisvaalit	94
Kunnallisverotus	14, 140
Kunnantyöntekijäin kesävirikistyskodin avustaminen	167
» liiton liittoedustajien vaalien suorittaminen	121

Kuorma-autonkuljettajien tuntipalkka	120
Kuorma-autotyö, sotalieskien käyttö siinä	120
Kuortaneenkadun tonttia n:o 1 koskevan rakentamisajan pidentäminen	190
Kurkiharju, F. M., kansakouluopettaja, hänen palkkakysymyksensä ratkaiseminen	60
Kurssitoiminta	24, 133, 162, 177
Kutsuntalautakunnan jäsenten vaali	243
Kuumanvedenvaraajan hankkiminen Kivelän sairaalaan	155
Kuuromykkäin hyväksi tehtävän työn tukeminen	165
» raittiusseuran Surdin avustaminen	176
Kyllästyslaitoksen, Helsingin, johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	243
Kyllästämisyhtiön osakkeiden ostaminen	13, 35
Käpy asunto-oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	242
Käpylä asunto-osuuskunnan johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	243
» vanha, lasten päiväkodin perustaminen sinne	65
Käpylän kansakoulun lisärakennuksen aiheuttama asemakaavanmuutos	78
» » » pääpiirustusten valmistaminen	178
» » » rakennustöiden alkaminen	36, 61
» lastentarhan huoneistokysymys	184
» ravintolan ympäristön kunnostaminen	201
Käsateollisuus, tonttien järjestäminen sitä varten	200
Kättilöiden koulutusta koskeva sopimus	149
» palkkaamista varten saatava valtionapu	149
Kättilövoimaa käyttävien laitosten luovuttaminen terveydenhoitotyön opetuspaikoiksi	149
Käyttörahasen pääoma	12
» sääntöjen muuttamista koskeva ehdotus	12
Käännöspalkkio, kaupunginvaltuuston asiakirjojen	105
Köyhäinhoidon avunsaajat, kahviannosten antaminen heille	159
» laitoshoidon laajentaminen ja järjestely	125
Köyhäinhoitoa valaisevan lyhytfilmin valmistaminen	159
Laajalahden asuntoalueella olevan Torppa n:o 21 nimisen asuinrakennuksen myynti	197
» asuntoalueen rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista perittävät maksut	141
Laajasalon erään tien kunnostaminen	207
» palokaivojen perustaminen	145
Laaksolan kirjaillijakoti nimisen testamenttilahjoituksen epääminen	67
Lahjoitusrahastot	139, 161
Lainat, kaupungin myöntämät	13, 138, 139
» » ottamat	13, 137
Laiturien kunnossapito	226
Lakko, viranhaltijain suunnittelema, sen aiheuttamat toimenpiteet	231
Lakkopäiviltä maksettava palkka kansakouluopettajille	177
Lapinlahden kansakoulun hammasklinikka, hampaidenhoidon antaminen siellä äitiysneuvoloiden kirjoissa oleville naisille	150
» » huonetilojen käyttäminen väliaikaisen opettajakorkeakoulun tarkoituksiin	179
» » voimistelusalin käyttö	179
» kansakoulussa loukkaantuneen oppilaan P. Haverisen sairaalakulujen korvaaminen	180
» vanhan kansakoulutalon kunnostaminen	178
» » luovuttaminen Marian sairaalan kesälomasijaisten majoituspaikaksi	179
» » » sotilasmajoituksesta kärsimät vahingot	179
Lapinlahdenkadun talo n:o 10, öljylämmityslaitteiden hankkiminen sinne.....	80
» tontilla n:o 31 sijaitsevan rakennuksen korottaminen	76
Lapinniemen puiston erään osan järjestäminen urheilukentäksi	56
Lapsilisät	8, 115, 118
Laskunen ym. hyväksyminen	105, 108, 109
Lasten päiväkodin sijoittaminen Kalevankadun 44:ään	76
Lastenhoidonneuvolat	46, 149, 150
Lastenhoitokursseilaiden harjoitteluun Marian sairaalassa	154
Lastenklinikan neuvolahuoneiston käyttöä koskeva sopimus	150
Lastenlinikasta kaupungille varattujen hoitopaikkojen käyttö	125
Lastenkotien, yksityisten, avustaminen	55, 165
Lastenlinnan ullakon sisustaminen asuin- ym. tarkoituksiin	78
Lastenpsykiatrin toimiston määrärahat	18
» » terveyssisaren virkaloma	150
Lastenruokintatoiminta	163
Lastensairaalassa olevien kaupungin hoitopaikkojen käyttö	157
Lastensuojelulautakunnan alaiset laitokset, päivystyksen järjestäminen niissä	162
» jäsenten ja varajäsenten vaali	96, 97
Lastensuojelumäärärahat	21, 54
Lastensuojeluohjesäännön muutos	53
Lastensuojelutyö, yksityinen, sitä koskeva selostus	163

Lastensuojeluviraston tilapäisen työvoiman palkkaaminen	162
» virkojen uudelleenjärjestely	54
Lastentarhain kesäsiirtolayhdistyksen avustaminen	168
Lastentarhat, liitosalueella olevien laitosten lasten terveydenhoito	183
» niiden arvioitu valtionapu	39
» » huoneistokysymykset	184, 196
» » johtajien palkkioiden korottaminen	64
» » johtokunnan alaisen puistoleikkitoiminnan ohjaajan palkkaaminen	65
» » » jäsenen, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali	101
» » kanslian siivoojan viran lakkauttaminen	64
» » lukumäärän lisäämistä ja niiden hallinnon jakamista ruotsinkielisten asukaiden etua silmälläpitäen koskeva aloite	65
» » määrärahat	26, 65
» tilapäisen apulaistarkastajan palkkaaminen niitä varten	26
» tonttien varaaminen niiden tarpeisiin	192
» uusien virkojen perustaminen niihin	64
» yksityiset, niiden avustaminen	65
Lautan tilaaminen Korkeasaaren liikennettä varten	56
Lautasaaren kalliosuojan päällä olevien vajarakennusten myynti	197
» kansanhuoltokanslian lakkauttaminen	174
» kansanpuiston laivalaiturin hoito	169
» lapset, lastentarhain ja leikkikenttien perustamista heille koskeva aloite	65
» lastentarhan laajentaminen	64
» maantiesillan kunnossapito	206
» palopostien siirtäminen kaupungin hoitoon	234
» Pohjoiskaaren 48:ssä olevien huvilarakennusten osto	34, 35, 64, 196
» Tiirakarinniemi, sähköjohdon rakentaminen sinne	239
» verotusvalmistelutoimiston lakkauttaminen	114
» vesijohtoverkoston myyntitarjous kaupungille	234
» yhteiskoulun avustaminen	26
Leikkikentän järjestäminen säätytalon puistoon	209
Leiriytymisalueiden hankkiminen	171
Lentoaseman ravintola, anniskeluoikeuden myöntäminen sille	95
Lentokenttä, Helsingin, sen ympäristön istutusten kunnossapito	209
Lentolehtisten levittäminen ilmasta	240
Leppäsuon lastentarha, kiipeilyvälineiden ja puistokeinin hankkiminen sinne	184
Leppävaaran rakennussuunnitelman hyväksyminen	79
Leppävaarassa olevan alueen luovuttaminen talonmies J. T. Juutilaiselle	71
» » lastenkodin avustaminen	165
» » pajarakennuksen myynti	197
Leski- ja orpoeläkekassan eläkkeennauttajiin eläkemäärien korottaminen	11
» » » johtokunnan jäsenen vaali	98
» » » sääntöjen muutos	11
Liikennejärjestyksen valmistelukomitean jäsenen vaali	127
Liikennelaitoksen konttorihuoneiston vuokran korottaminen	215
» lautakunnan jäsenen ja puheenjohtajan vaali	101
» linja-autojen vajarakennuksen korjaaminen	85
» linja-autonkuljettajien palkankorotus	84
» linjoilla kannettavat maksut	217
» löytötavararahaston sääntöjen vahvistaminen	84
» määrärahat	10, 30, 84
» oikeuttaminen myymään Askolassa oleva polttouuni	216
» palkanmaksujärjestelmän uudelleenjärjestely	214
» päivystystyön järjestäminen	215
» toimihenkilökunta	213
» vajarakennukset	215
» virka-aika	215
Liikenneluvan myöntämistä koskevat lausunnot	222
Liikennemaksujen korottaminen	87
Liikennesuunnitelman laatiminen Suur-Helsinkiä varten	213
Liikenneturvallisuuden tehostaminen	222
Liikenteen järjestely	219—221
Liitosalueella olevan irtaimen omaisuuden palovakuuttaminen	122
Liitosalueen aluelääkärien sairaanhoitajattaret, polkupyörien hankkiminen heille	148
» eräitä osia koskeva rakennuskielto	79
» lastentarhain lasten terveydenhoito	183
» liittäminen Helsingin kaupunkiin kameraalisessakin suhteessa	188
» teiden ym. korjaus ja kunnossapito	206—207
» tiemaksut	28
» tilojen merkitseminen maarekisteriin	186
» urheilulaitteiden hankkiminen	37
» vedensaannin tyydyttäminen	210

Liitosalueen viemäriverkoston suunnittelu ym.	127
» yleisten kaatopaikkojen määrääminen	127
Liitosalue, ks. myös Esikaupunkialue.	
Liljebladın, A., lahjoitusrahaston korkovarojen käyttö	161
Linja-autoasemalla kannettavat maksut	218
Linja-autojen vajarakennuksen korjaaminen	85
Linja-auton n:o 41 kulkureittiä koskeva aloite	86
Linja-autonkuljettajien palkankorotukset	84
Linja-auto ks. myös Omnibus.	
Linnankoskenkadun tasoittaminen	206
Lippujen käyttö	212
Litografiosaston perustaminen kirjapainokouluun	25, 63
Liuskasaaren vuokraoikeuden pidentäminen	74
Lohkomoitoksia koskevat lausunnot	202
Lomakodin kannatusyhdistyksen avustaminen	168
Lomanvietto, suurperheisten ja vähävaraisten	126
Luokitustoimikunnan asettaminen	102
Luontoisetukorvausten vahvistaminen	118
Luoton, lyhytaikaisen, ottaminen	137
Luotsaustaksan korottaminen	225
Luottamusmiesten, kaupungin, palkkiosäännön muuttaminen	6
Lyijymalmilöydytöjä, Pakilan, koskevat asiat	188
Lykkäyksen myöntäminen maksujen suorittamisessa	140
Lämmityslakko	147
Lämpimän veden jakelu Kivelän sairaalassa	155
Länsi Viertotie 35 asunto-oy., lainan myöntäminen sille	139
Länsisataman junamiehistöän huoltorakennuksen rakentaminen	228
» mukavuuslaitosten rakentaminen	229
» satamatyöntekijäin huoltorakennuksen muutostöiden suorittaminen	228
Läketieteenkandidaattiseura, työnvälityksen harjoittamisluvan myöntäminen sille	56
Lääkkeiden, aluelääkärin määräämien, hinnan periminen	148
Lääkärintoimitusosaston määräämien, hinnan periminen	115
Lääkärinlausuntokaavakkeen vahvistaminen	148
Lääkäripäivystyksen järjestäminen Suomenlinnaan	148
Lääkärit, kaupungin sairaala-, heille maksettavat palkkiot	19
Lääni, Helsingin kaupungin, sen muodostamista tarkoittava selvittely	124
Lääninkonttorille lähetettävät tilitykset, täydellisten valtakirjain liittäminen niihin	112
Löytövararahaston, liikennelaitoksen, sääntöjen vahvistaminen	84
Maanhankintalain määräysten toteuttaminen	71
Maanlunastuslautakunnan, II:n, jäsenen ja varajäsenen vaali	243
Maanmittaustoimitukset	202
Maantienjatkeiden kunnossapito	207
Maarekisteri, liitosalueen tilojen merkitseminen siihen	186
Maatalousosasto, työnvälitystoimiston, sen lakkauttaminen	55
Maataloustuotteiden luovutusvelvollisuutta koskevan päätöksen edellyttämän luokitustoimikunnan asettaminen	102
» luovutusyksikönmäärän tarkistaminen	195
» tukkukaupan järjestyssääntöehdotuksen laatiminen	127
Maataloustyönjohtajan virkain perustaminen	27
Maataloustyöntekijäin, kaupungin, palkan maksaminen työajan pituuden mukaan	10
Maatilat, niiden irtaimiston palovakuuttamatta jättäminen	195
» » työnjohtajain virkojen vakinaistaminen	67
Maauima-altaan sijoittaminen kaupungin pohjoisosaan	57
Maidontarkastamon määrärahan ylittäminen	45
» työaika ja päivystysjärjestelmä	149
» uuden taksan hyväksyminen	45
» viranhaltijoita koskevat päätökset	45
Maidontarkastuslain aiheuttama maidontarkastuksen järjestely	45
Maidontarkastusyhdistyksen 25-vuotisjuhla	134
Maitokauppojen aukioloaika	149
Maitopisarayhdistyksen avustaminen	55
Maistraatin ja raastuvanoikeuden arkiston määrärahan ylittäminen	43
» kunnallispuormestarin vaali	42
» lisäjäsenenä asemakaava- ja rakennusasioita käsiteltäessä toimivan asiantuntijan palkkion korottaminen	42
» määrärahan ylittäminen	42
Majoituslautakunnan jäsenten vaali	97
Makasiinirannan raiteiston järjestely	226
Makkarain myynti kaupungin kaduilla	195
Malm svenska ungdomsförening yhdistyksen avustaminen	166
Malmin alueen epäkohtien korjaamista koskeva aloite	83
» demokraattisten pioneerien avustaminen	168

Malmin kaupallisen keskikoulun avustaminen	183
» kylässä sijaitsevan alueen myynti	73
» » sijaitsevasta Carmen nimisestä tilasta myytävää aluetta koskeva lausunto.....	190
» kylässä sijaitsevia tiloja koskeva aluevaihto	70
» lastenkoti, siellä tapahtunut murtovarkaus	163
» lastensuojelutoimisto, sen virkojen vakinaistaminen	54
» lastentarhan ja -seimen perustaminen	184
» Pankkitien 6:ssa olevien rakennusten jättäminen palovakuuttamatta	199
» pohj. kansakoulun vahtimestarin asunnon järjestäminen	61, 179
» sairaalan alueen laajentaminen	188
» » apulaislääkäri, paikallislisän myöntäminen hänelle	9
» » hoitopaikkojen lukumäärä	153
» » määrärahat	19—20, 51
» » röntgenhoidon järjestäminen	157
» » työvoiman lisääminen	19, 50—51
» » vesijohtoverkosto, veden antaminen siitä	234
» sähkölaitos oy:n osakkeiden osto	139
» teiden kunnossapito	206
» terveydenhuoltotoimiston määrärahain ylittäminen	47
» terveystalosen asuntojen järjestely	148
» terveystalon toiminta, valtionavun saanti sitä varten	149
» » vuokran ym. maksaminen	148
» tievalaistuksen parantaminen	239
» turve oy:n osakkeiden jättäminen Helsingin maalaiskunnalle	139
» vedensaannin järjestäminen	145
Malminkadun 5:ssä olevan ruokailurakennuksen uusiminen	81
Mankala oy., lainan myöntäminen sille	138
» oy:n lainan takaaminen	13
» » osakkeiden osto	13, 35, 139
» » yhtiökokous	241
Mannerheimliiton Haagan osaston avustaminen	163
» » Helsingin osaston avustaminen	168
» » » sotakummivaliokunnan toimesta järjestettävä oppikoulu- laisten hampaidenhoito	65
» » » Malmin lastenystävät yhdistyksen avustaminen	165
Mariaföreningin nimisen yhdistyksen avustaminen	165
Marian sairaalan asuntopulan lieventäminen	154
» » hoitopaikkojen lukumäärä	153
» » kesälomasijaisten majoitus	179
» » laajentamis- ja muutostöiden suorittaminen	154
» » lastenosasto, lastenhoitokurssilaisten harjoittelu siellä	154
» » lääkäreille suoritettava palkkio lääkintöopillisista tutkimuksista ja poliklini- koissa pidetyistä iltapäivävastaanoista	19
» » määrärahat	19, 47, 154
» » pesulan luovuttaminen Kellokosken piiriemisairaalan käyttöön	157
» » sairaalakirjaston kaluston hankinta	185
» » työvoiman lisääminen	19, 47
» turvakoti, ks. Sedmigradskyn pientenlastenkoulu.	
Marjanien laivalaiturin uudistaminen	226
» » siirtolapuutarhan kunnostamistyöt	195
» » vapaaehtoisen palokunnan avustaminen	146
» » vedensaannin järjestäminen	210
Marttayhdistys, rukkien lainaaminen sille	161
Matka-apurahat	129—132
Matkakertomukset	132
Matkustussäännön mukaisten päivärahojen korottaminen	6
Maunula-yhtiöt, tukkimäärän ostaminen niiltä	138, 213
Maunulan asukkaiden vuokrakysymys	80, 198
» » kansakoulun rakentaminen	36, 61
» » kansanasunnot oy:n ja kaupungin välinen tukkien sahattamista koskeva sopimus	213
» » » johtokunnan jäsenen vaali	242
» » leikkikentän ympäristön kunnostaminen	37
» » pienasunnot oy:n johtokunnan jäsenen vaali	242
» » » laina-asiat	13, 138
Mellunkylän kansakoulun siivooja-vahtimestarin viran perustaminen	59
» » tievalaistuksen parantaminen	239
Menosääntö, kaupungin v:n 1948	15—37
Meriluoto, J. R., lautamies, hänen palkkakysymyksensä	241
Merisatama, koripallokentän rakentaminen sen ranta-alueelle	56
Merivesijohdon sijoittaminen Munkkisaaren rantaan	226
Messuhallirakennuksen laajentaminen	201
Metsälä 45 nimisen talon johtojen liittäminen kaupungin vesijohtoverkostoon	234

Metsätyöntekijäin varustehuollon rahoittaminen	196
Mikkolan, J. J., professori, ja hänen rouvansa testamenttilahjoitus	67
Mittarinlukijain ja rahastajain palkkakysymys	231
Moottoriajoneuvojen, ylipainoisten, käyttö	222
Moottorialuksen käyttö ruiskulaivana ym.	144
Moottorilautan tilaaminen Korkeasaaren liikennettä varten	56
Moskovaan tehtävä vierailumatka	133
Moskovan 800-vuotisjuhla	133
Muistokiven pystyttäminen Vanhaankaupunkiin	210
Mukavuuslaitosten rakentaminen	211, 229
Munkkiniemen ajosiltaa koskevat päätökset	205, 206
» alueella olevien, kaupungin omistamien tilojen yhdistäminen suuremmiksi rekis-	
» teriyksiköiksi	202
» kansakoulun siivoojan viran perustaminen	59
» korttelin n:o 1, 3 ja 5 osto	33
» » 91 tontille n:o 59 määrätyn rakentamisaajan pidentäminen	190
» laiturin uudistaminen	226
» lastentarhain ja leikkikenttien perustamista koskeva aloite	65
» poliisiasema, huoneiston hankkiminen sitä varten	142
» säätiön ostamia kiinteistöjä koskeva riitajuttu	73, 189
» tontteja koskeva aluevaihto	69
» tonttien osto	69
» uimarannan järjestäminen	37
» verotusvalmistelutoimiston lakkauttaminen	114
» yhteiskoulu, tontin varaaminen sitä varten	189
Munkkiniemenkadun tontille n:o 9 määrätyn rakentamisaajan pidentäminen	190
» varrella oleva puistikko, Yllätys nimisen veistoksen sijoittaminen sinne	210
Munkkisaari, lisäraiteen rakentaminen sen tulo-raiteen viereen	227
» merivesijohdon sijoittaminen sen rantaan	226
» siellä olevan tehdasrakennuksen palvakuuttaminen	229
Munksnäs svenska skolförening, koulutontin myynti sille	71
Murtovarkaudet, ks. Varkaustupaukset.	
Musiikkilahjoitusrahaston hoitokunta, R. Ahlströmin rahastojen korkovarojen myöntäminen sille	186
Musiikkilautakunnan jäsenten ja puheenjohtajan vaali	97, 101
» määrärahan ylittäminen	67
» oikeuttaminen vuokraamaan kaupungintalon juhlasalin	197
Mustasaaren laivalaiturin jäännösten purkaminen	169
Mustikkamaan hikoilusaunan vuokra	170
Mäkelän varastoalueelle johtavien teiden kunnossapito	206
Mäkelänkadun puiden vahingoittamisesta maksettava korvaus	209
» tonteille n:o 3, 5 ja 7 määrätyn rakentamisaajan pidentäminen	190
Mäkylän kylässä sijaitsevan opaskoirakoulun vedensäännin järjestäminen	210
» rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista perittävät maksut	141
Määrärahan ylittämistä koskeva ohje	140
Naisten äänioikeuden 40-vuotisjuhla	240
Naistenklinikasta kaupungille varattujen hoitopaikkojen käyttö	125, 157
Neikulma asunto-osuuskunnan johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	243
400-vuotisjuhla, kaupungin, komitean asettaminen valmistelemaan sen viettoa	123
» » määrärahan myöntäminen sen valmistelutoita varten	33
» » sen aiheuttamia alustavia toimenpiteitä koskeva kiertokirje	133
Neuvostoliitolle vihamieliseksi katsotun kirjallisuuden poistaminen kaupunginkirjaston kirja-	
varastosta	185
Neuvostoliiton 30-vuotisjuhlan aiheuttamat toimenpiteet	133
» käyttöön luovutetuista huoneistoista häädettyjen henkilöiden muuttokustannus-	
ten suorittaminen	241
» lähetystö-talo, tonttipaikan luovuttaminen sitä varten	127
Neuvottelu-oikeuden myöntäminen Suomen sairaanhoitajataryhdistykselle	157
Niemelä, E., rakennusmestari, hänen korttelissa n:o 387 omistamansa tonttia koskevan rakenta-	
misoikeuden lisääminen	77
Nikkilän sairaala, palolaitoksen hiilihapporuiskun luovuttaminen sille	145
» sairaalan asunto-olojen parantaminen	50
» » henkilökunnan yhdistyksen avustaminen	165
» » hoitopaikkojen lukumäärä	153, 156
» » lääkäreille myönnettävä paikallislisä	9
» » lääkärien palkkakysymys	156
» » määrärahat	50
» » potilaan aiheuttaman vahingon korvaaminen	50
» » työvoiman lisääminen	19, 49—50
» » urkurin palkkion korottaminen	19
» » valtionapu	158, 159
» » viranhaltijoita koskevat päätökset	50, 156

Nouseva voima raittiusseuran avustaminen	176
Nukarin kylässä olevan Pengerkosken tilan hallinta	163
» lastenkoti, korjaus- ja uudistöiden suorittaminen siellä	36
» lastenkoti, Pengerkosken tilan osto sen käyttöön.....	33
» » sen perustaminen	54
» » » virkojen perustaminen	21
Nuohousmaksut, niiden korottaminen ja niitä koskevien yleisten ohjeiden vahvistaminen	146
Nuoren ahertajan päiväkirjan hankkiminen kansakouluoppilaille.....	179
Nuorisoleirin järjestäminen Bengtsäriin	167
Nuorisoleirit, kenttäkeittiöiden hankkiminen niille	171
Nuorisotalon hankkimista koskeva aloite	59
Nuorisotyölautakunnan asettaminen	58, 163
» jäsenten ja puheenjohtajan vaali	100
Nuorisotyön tukeminen	165
Nuorisotyötoimiston perustaminen	59
Nuorisotyövoiman käyttö	120
Nuorten naisten kristillisen yhdistyksen lastentarhan avustaminen	65
Nuorten työn juhlan avustaminen	167
Obligatioiden arvonta	137
» kruunumääräisten, ostaminen	129
Obligatiolainan ottaminen	12, 137
Ohjesääntö, ammattiovetuslaitosten, sen muuttaminen	62
» huoltotoimen, sen muuttaminen	52
» kansanhuollon, sen muuttaminen	58
» kaupunginhallituksen, sen vahvistaminen	3
» lastensuojelun, sen muuttaminen	53
» poikien eristyslaitoksen, sen vahvistaminen	53
» ruotsinkielisen työväenopiston, sen muuttaminen	62
» sairaalahallinnon, sen muuttaminen	47
» suomenkielisen työväenopiston, sen muuttaminen	62
» terveydenhoitolautakunnan, sen muuttaminen.....	44
» työnvälitystoimiston, sen muuttaminen.....	55
Oikeusapulautakunnan jäsenten ja puheenjohtajan vaali	100
Oikeusaputoimiston määrärahaiin ylittäminen	55
Oikeustieteellisten ruumiintarkastusten suorittamista koskeva sopimus	151
Olympiakisat, v:n 1952, niiden aiheuttamat toimenpiteet	171
» » » » järjestäminen Helsinkiin	94
Oma-asunto oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	242
Omakotialueiden indeksivuokrat	191
Omakotilainat	13, 138
Omnibusautojen luovuttaminen eri tarkoituksiin	217
Omnibusliikenne pyhä- ja juhlapäivinä	217
» sitä koskevat aloitteet	86
Omnibuslinjat	216—217
Omnibuslippujen hintojen korottaminen	85
Opaskoirakoulun vedensaannin järjestäminen	210
Opettajakorkeakoulu, väliaikainen, huonetilojen luovuttaminen sitä varten	179
Opetuskeittiöiden huoneistojen käyttö	183
Opetustointa koskevat kaupunginvaltuuston päätökset	59—66
Opintoja varten sairaanhoitajattarille myönnetty lomat	153
Opintomatkat	177
Oppikoulujen vanhempainneuvostojen jäsenten vaali	103
Oppikoululaisten hampaidenhoidon järjestäminen	18, 65, 181
Oravamäki asunto oy:n omistaman rakennuksen ullakon sisustaminen toimisto- ym. tarkoituksiin	76
Osakkeiden merkitseminen perustettavassa puunkyllästämisyhtiössä	13, 35
» osto	13, 35, 139
Osapäivätyövoiman käyttö	6, 120
Oslon kaupungin lahjoittaman sillin jakaminen.....	168
Oslon tehtävä vierailumatka	133
Osuuspuu nimisen osuuskunnan ja kaupungin välinen sopimus	174
Otaniemen rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista perittävät maksut	141
Otso, jäänsärkijä, sen luovuttaminen valtion käyttöön	225
Oulunkylän lastentarhan ottaminen kaupungin haltuun	64
» poliisivartiopiiri, soutuveneen hankkiminen sille	142, 231
» raittiusseuran avustaminen	176
» suomalaisen kansakoulun vedensaannin turvaaminen ym.	178
» terveyssisaren johtosääntö	148
» vapaan huollon keskuksen avustaminen	161
» vedensaannin järjestäminen	210
» verotusvalmistelutoimiston lakkauttaminen	114

Paikanvuokrien korottaminen	225
Painatus- ja hankintatoimisto, painatus- ja sidonta- sekä konttoritarviketilausten toimittaminen sen kautta	108
Painatus- ja hankintatoimisto puhelimien hankinnan antaminen sen tehtäväksi	4
» » » sen ennakkovarain määrän korottaminen	108
» » » » hoitamiin konttorikoneiden korjaus- ym. kustannusten tilitäminen	108
» » » » huoneiston kunnostaminen	108
» » » » laskujen hyväksyminen	108
» » » » viranhaltijat	104
Painatusmenojen supistaminen	108
Pakilan demokratian pioneerit yhdistyksen avustaminen	166
» erään kaivon kunnostaminen	234
» » tien rakentaminen	194
» kelkkamäen rakentaminen	170
» lastentarhan ottaminen kaupungin haltuun	64
» lyijymalmilöyttöä koskevat päätökset	188
» omakotialueelle rakennettujen talojen myynnin ja rakentamisen yhteydessä ilmenneet puutteellisuudet	126
» siirtolapuutarhaa koskevat päätökset	37, 82
» tiehoitokunnan avustusanomus	207
» tievalaistuksen parantaminen	239
» vapaaehtoisen palokunnan avustaminen	146
Pakilasta Pitäjänmäelle johtavan vanhan tien kunnostaminen	206
Pakinkylän vapaaehtoisen palokunnan avustaminen	146
Pakinkylässä olevaa Nurmen tilaa koskeva kauppa	191
Pakkolämmitys, talojen	174
Palkankorotuksen ennakkosuoritus	118
Palkkajärjestely, viranhaltijain	8
Palkkakysymykset, ks. myös Viranhaltijat ja Työntekijät.	
Palkkalautakunnan jäsenten ja puheenjohtajan vaali	97
» määrärahan ylittäminen	4
» toimisto, sihteerin viran perustaminen sinne	4
Palkkiosäntö, kaupungin luottamusmiesten, sen uusiminen	6
Pallokentän aidan korjaaminen	170
Paloalipäällystökurssien toimeenpano	44
Paloheinän alueen paaluttaminen	202
Palojärjestyksen muuttaminen	44
Palokaivot	145, 178
Palokunnan rahastot	143
» sisäinen organisaatio	125
» työaika ja palvelusohjelma	143
» urheilutoiminnan tukeminen	143
Palokunnassa v. 1941 tapahtuneiden irtisanomisien tutkiminen	44
Palokunnat, vapaaehtoiset, niiden avustaminen	146
Palolaitoksen huoneistot	145
» määrärahat	44
» palokaluston myynti	144, 145
» » siirtäminen muihin laitoksiin	145
» pääpaloaseman tornin käyttö näköalapaikkana	145
» ruiskulaivan hankkiminen	144
» sairaankuljetusvaunujen käyttömaksut	44
» varoituskuvien hankkiminen	144
Palolautakunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	96
Palomiesten yleisurheilumestaruuskilpailujen osanottajien majoitus	145
Palopostit, Lauttasaareissa olevat, niiden siirtäminen kaupungin hoitoon	234
Palotarkastus, Sörnäisten satamassa toimitettu	143
Palotoimi, sitä varten v:n 1948 talousarvioon otetut määrärahat	15, 17
Paloturvallisuusmääräysten täydentäminen	44
Palovakuuttaminen, kaupungin kiinteistöjen	80
» » puutavaravarastojen	213
» » rajan ulkopuolella olevien rakennusten	199
» lastensuojelulaitosten irtaimiston	163
» liitosalueella olevan kaupungin irtaimen omaisuuden	122
» Malmin Pankkitien 6:ssa olevien rakennusten	199
» » sairaalan liinavaatevaraston	157
» Munkkisaaren tehdasrakennuksen	229
» teknillisten laitosten omaisuuden	231
» Tervalammen sikalarakennuksen	160
Palvelijatarkodin ylläpidon avustaminen	165
Parakkien myynti Työväen Mela-Veikot nimiselle yhdistykselle	172
» opetusministeriön lahjoittamien, käyttö	171

Parasta lapsille yhdistyksen avustaminen	168
Partiojärjestöjen avustaminen	166, 168
Pasilan lastenseimen toiminnan tukeminen	65
Pelastusarmeijan avustaminen	161, 168
Pengerkadun tontille n:o 9 määrätyn rakentamisajan pidentäminen	189
Pengerkosken tilan hallinta	163
» » osto	33
Perheasunnot ks. Helsingin perheasunnot	
Perheasuntolainan ottaminen	13
Peruslain, kunnallisten, perustaminen	94, 126
Pidätettyjen henkilöiden ruoka-annosten hinnan korottaminen	142
Pienasuntolainan ottaminen	13
Pietarinkadun tontin n:o 5 kunnostaminen	205
Pihlajasaaren huvilat	169
Pihlajasaarella olevien öljysäiliöiden siirtäminen pois sieltä	225
Pihlajatie 37 asunto-oy:n oikeuttaminen sisustamaan toimistohuoneita omistamansa rakennuksen ullakolle	201
Pihlajatie tonteille n:o 12 ja 14 määrätyn rakentamisajan pidentäminen	190
» tontin n:o 32 varaaminen lastentarhaa varten	192
Pikaluisteluratasilla lainaaminen Stadion-säätiölle	172
Pikkukirkkoyhdistyksen avustaminen	168
Pirkkolän lastentarhan korjaustyöt	184
» omakotialueen tonttien vuokrat	191
Pirttimäen retkeilymajan hoitajan palkkaaminen	171
» » kunnostaminen	23, 37
Pitkäsillan rannan puistikko, säleaidan rakentaminen ja pensaiden istuttaminen sinne	209
» tontille n:o 3 määrätyn rakentamisajan pidentäminen	189
Pitäjänmäen asema-alueelle rakennettava varastorakennus	191
» kansakoulun muutos- ja korjaustyöt	179
» punaisten hautapaikan kunnostaminen	83
» tehdastontin myynti	73
» teollisuusalueen vesijohtotyöt	90
» tievalaistuksen parantaminen	239
» vapaaehtoisen palokunnan avustaminen	146
Pohjois-Haagan katujen nimien hyväksyminen	200
Pohjoismaiden paikallisliikennekongressi	223
» palomiesten opinto- ja neuvottelupäivien osanottajien majoitus	145
» pääkaupunkien välinen työvoiman vaihto	120
Pohjoismainen kunnalliskonferenssi	133
Poikien eristyslaitoksen määrärahat	22
» » ohjesäännön vahvistaminen	53
» keskuksen avustaminen	168
Poisto asunto-oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	242
Poliisilaitoksen huoneistot	142
» käyttöön myönnetty uimahalliin oikeuttavat uintiliput	142
» määrärahat	17, 43, 142
» Oulunkylän vartiopiiri, soutuveneiden hankkiminen sille	142
» pidättämien henkilöiden ruoka-annosten hinta	142
Poliklinikan, kunnallisen, perustaminen kaupungin palkannauttijoita varten	125
Polkupyörän hankkiminen liitosalueen aluelääkärien sairaanhoitajattarille	148
Polttoaineen kulutus kaupungin laitoksissa	205
Polttopuukeskuksen lakauttaminen	174
Polttopuun myyntihinnan korottaminen	111
Pommituksissa vaurioituneiden autiotalojen kuntoonsaattaminen	80
Pommitusvaurioiden korjauskustannukset	229
Porvoon maalaiskunnan kunnanvaltuuston vaatimat sairaalan hoitokustannukset	153
Prokuravaltuuskien myöntäminen varastomistojen apulaisjohtajalle	223
Prosenttiurakkajärjestelmän soveltaminen satamanosturien käytössä	223
Puhelimien asentaminen ja hankinta	122
» hankinnan siirtäminen painatus- ja hankintatoimistolle	4
Puhelinkaapelin asentaminen Kivelän sairaalan alueelle	155
» myynti Helsingin puhelinyhdistykselle	122
Puhelinkeuhkus, automaattinen vara-, sen purkaminen	122
Puhelinluettelo, kaupungin kartan sisällyttäminen siihen	187
Puhevikaisten opettajan viran perustaminen suomenkielisiin kansakouluihin	177
Puhtaanapitomäärärahat	29, 83
Puhtaanapito-osasto, rakennustoimiston, sen päivystystyön järjestäminen	204
Puistolän Puistotien osan kunnostaminen	207
» vapaaehtoisen palokunnan avustaminen	146
» vedensaannin järjestäminen	145
Puistoleikkitoiminnan järjestäminen	26, 65
Puiston järjestäminen Harjutorille	201

Puiston järjestäminen kortteliin n:o 430	201
Puistopaikkojen varaaminen lapsille	184
Puistot, niiden käytäviä ja nurmikoita reunustavien aitojen poistaminen	209
» » suunnittelutöiden antaminen rakennustoimiston puisto-osaston suorittavaksi	208
Puistotalojen istutusten järjestäminen	37
Puistotien, It., leventäminen	69
» » tonttia n:o 1 koskeva sopimus	227
Puistotätien toimintaa tarkastavan valvojan palkkaaminen	26
Pukinmäen erään kylätien ottaminen kaupungin hoitoon	207
» tienhoitokunnan velkomien tiemaksujen suorittaminen	179
» tila, maataloustyönjohtajan viran perustaminen sinne	67
» tilan asuinrakennuksen korjaaminen	82
» urheilukentän valaistuslaitteiden asentaminen	170
Puotinkylä, ks. myös Variotkylä	
Puotinkylän kartanon kunnostaminen kansakoulutarkoituksiin	178
» Mellunkylän vaapaehdoisen palokunnan avustaminen	146
Puunkyllästämisyyhtiön osakkeiden merkitseminen	13, 35
» perustaminen	231
Puutalojen, valmiiden, hankkimista koskeva aloite	80
Puutavaravarastojen palovakuuttaminen	213
Pyöräilyradan ympäristön kunnostaminen	37
Päivystyskorvauksen laskemistapa	116
» suorittaminen terveydenhoitolautakunnan toimiston päivystäjille	147
Päivystysmääräysten muuttaminen	7
Päivystystyön järjestäminen kaupungin eri laitoksissa 150, 152, 160, 162, 204, 215, 230, 232, 235, ...	237
Päiväkodin, lasten, perustamista Tapanilaan ja ns. vanhaan Käpylään koskeva aloite	65
» » sijoittaminen Kalevankadun 44:n ullakkoon	76
Päiväkotien järjestämisestä lapsille koskeva aloite	55
Pääluottamusmiesten palkkaus	118
Pääpaloaseman tornin käyttö näköalapaikkana	145
Pääsiäislauantain määrääminen vapaapäiväksi	114
Pääviemärin rakentaminen Turun maantien alitse	194
Raastuvanoikeus, lainhuudatus- ja kiinnitysasiain käsittely siellä	42
» sen arkistotilojen järjestäminen	142
» määrärahat	43
» » oikeusneuvosmiehen virkojen täyttämisen	42
» » oikeuspormestarin viran täyttämisen	42
» » puhtaaksikirjoituskanslian työaika	142
» » » työvoiman lisääminen	142
Raatihuoneen arkiston määrärahan ylittäminen	43
Radio- ja teatteritalon järjestäminen Kaartin maneesiin	193
Radiokojeen hankkiminen rakennustoimiston korjauspajan ruokailuhuoneeseen	205
Rahatoimiston huoneiston muutostyöt	110
» johtosäännön muuttaminen	4
» kahvihuoneen luovuttaminen Suomen olympialaiselle komitealle	198
» kassanhoitajien erhelaskujen korvaaminen	110
» maksumääräysten allekirjoittaminen	109
» määrärahaan ylittäminen	4
» sotilasavustusosaston lakkauttaminen	16, 109
» työläispalkkojen kassanhoitajan palkan määrääminen	9
» varain hoidon valvonta	105
» viranhaltijain varastetun omaisuuden korvaaminen	110
» viranhaltijat	109
Raitioperävaunujen hankkiminen	85
Raitiotieliikenne, ajomaksujen korottaminen	85
» pyhä- ja juhlapäivinä	217
Raitiotieliikennettä koskevat aloitteet	86
Raitiotielinjat	216
Raitiotiesilmukan rakentaminen Haagaan	85
Raittiusseurojen työn tukeminen	126, 175, 176
Raittiustyö kansakouluissa	61, 180
Raittiusvalistuslautakunnan alaisen neuvojan viran perustaminen	58
» arvioidut menot	24
» jäsenten ja puheenjohtajan vaali	100
» määrärahaan ylittäminen	58
Rakennusasiamiehen toimen hoitaminen	241
Rakennusjärjestyksen määräysten muuttamista koskeva aloite	79
Rakennuskielto, eräiden liitosalueen osien	79
Rakennusluvan myöntämisestä koskeva lausunto	191
Rakennusmestarien, kaupungin palveluksessa olevien, virkojen vakinaistaminen	203, 223

Rakennussuunnitelma, Harakan alueen, sen hyväksyminen	79
» Leppävaaran, sen hyväksyminen	79
Rakennustarkastuksen järjestäminen Hagalundin alueelle	141
Rakennustarkastuksesta liitosalueen ulkopuolella perittävät maksut	141
Rakennustarkastuskonttorin määrärahan ylittäminen	42
Rakennusten myynti	197
Rakennustoimikunnan tehtäviä koskeva lausunto	241
Rakennustoiminta, kunnallinen	81
Rakennustoimiston huoneistot	205
» katurakennusosaston laboraattorin palkkaaminen	29
» puhtaanapito-osaston kamreerin palkan määrääminen	9
» » päivystystyön järjestäminen	204
» räjähdysaineiden varastointi	213
» ulkotyömaiden työaika	204
» varasto-osaston ruokailurakennuksen uusiminen	81
» viranhaltijat	203
» virkain uudelleenjärjestely	82
Rakennusvalvontaan kuuluvien toimitusten taksan korottaminen	42
Rakentamisajan, tonttien, pidentäminen	189
Ratakadun kansakoulun luovuttaminen amerikkalaisten lahjavarain jakelua varten	179
Rationalisointitoimenpiteet kaupungin virastoissa ja laitoksissa	7
Rauhanpäivän vietto	240
Rauta- ja metallivalimo Suomen kanavarakenne	194
Rautatieraiteiden luovuttaminen satamalaitoksen satamarakennusosastolle	227
Reijolan alueen katujen nimien hyväksyminen	200
» lastenkoti, puseruskoneen ym. hankkiminen sille	162
Renlund, K. H., hänen stipendi- ja palkintorahastonsa korkovarojen käyttö	183
RET raittiusosaston avustaminen	176
Retkeilyalueiden hankkiminen	171
Retkeilymajat	171
Reumasairaala, hoitopaikkojen varaamista sieltä koskeva tarjous	158
Revisiolaitosta koskevat kaupunginvaltuuston päätökset	4—5, 16
Revisiotoimisto, sen huoneisto	112
» » määrärahat	5, 16
» » viranhaltijat	5, 111—112
» väärinkäytösten ilmoittaminen sille	112
Rikostuomioiden toimeenpanijan konttori	42, 141
Ritarihuoneen lattioiden suojaaminen	174
Romun myynti	113, 216
Rottien hävittäminen	17
Ruiskulaivan hankkiminen palolaitokselle	144
Ruiskumaalamoita varten vahvistettujen paloturvallisuusmääräysten täydentäminen	44
Runeberginkadun 3:ssa olevien huoneistojen kunnostaminen poikien eristyslaitosta ja pienasun- toja varten	53
» » olevan vajarakennuksen korjaaminen	85
Ruoanjakajien, kansakoulujen, virkojen täyttäminen	59
Ruotsalaisen teatterin avustaminen	27
Ruotsin viikon vietto Suomessa	128, 134
Ruotsinkielisen kauppakorkeakoulun säätiön jäsenen vaali	102
Ruskeasuon poliisivartioaseman rakennuksen kunnostaminen	142
» ratsastushalli, raitiovaunujen huoltokaivantojen rakentaminen sinne	215
Ruumiinavausten suorittamisen lopettaminen Kivelän sairaalassa	155
Ryttylän koulukoti, luentokurssien järjestäminen siellä	162
» kylässä olevan Siitalan tilan tontin myynti	73
Räjähdysaineiden varastointi	213
Röntgenhoidon antaminen Malmin sairaalassa	156, 157
Röntgenlöpivalaisu, kaupungin työntekijäin	204
Röntgentutkimukset, satamalaitoksen henkilökunnan	223
Saariniemenkadun tontille n:o 3 määrätyn rakentamisajan pidentäminen	189
Sahausliike, kaupungin harjoittama	213
Sairaalahallinnon ohjesäännön muuttaminen	47
Sairaalahallituksen määrärahan ylittäminen	47
Sairaalahallituksen jäsenten ja puheenjohtajan vaali	96, 100
» kanslian virkojen järjestely	47
Sairaalamaksujen korottaminen	47, 51
Sairaalat, Helsingin yleisen sairaalan rakennussuunnitelman laajentaminen	52
» kaupungin, niiden hoitomaksujen vahvistaminen	47, 153
» » » hoitopaikkojen lukumäärä	153
» » » taloudenhoitajien halussa olevat käteiskassat	153
» » » tiliviraston määrärahan ylittäminen	47
» » » niissä vallitsevan asutopulan lieventäminen	155, 157

Sairaalat, kaupungin päivystyksen järjestäminen niissä	152
» » sairaosaston perustaminen kunnalliskotiin	160
» » tilapäisruokailua koskeva taksa niissä	154
» » työaikalain soveltaminen niiden hoitohenkilökuntaan	152
» » viikkolevon järjestäminen niiden yöhoitajattarille	153
» Uudenmaan läänin kuntien suunnittelemat	158
» yliopiston, niissä olevien hoitopaikkojen käyttö	157
Sairaalavirasto nimen antaminen sairaalalautakunnan alaiselle virastolle kanslioineen	152
» sen toimistoapulaisen palkkaaminen ja sen huoneiston kunnostaminen	152
Sairaanhoitajatarkoulu, rakennuksen rakentaminen sille Kivelän sairaalan alueelle	155
» sen määrärahan ylittäminen	51
» » ruotsinkielisten opintokirjojen painattaminen	157
Sairaanhoitajataroppilasasuntolan laajentaminen	154
Sairaanhoitajattaret, heidän kesäkotinsa avustaminen	159
» heille opintoja varten myönnettyt lommat	153
» liitosalueella toimivat, polkupyörien hankkiminen heille	148
Sairaanhoitolaitokset, työaikalain soveltaminen niissä	116
Sairaankuljetusvaunujen, palolaitoksen, käyttömaksujen korottaminen	44
Sairaskoti, Eläintarhassa oleva, sen alueen raivaaminen	209
Sairaslomahakemuksiin liitettävän lääkärinlausuntokaavakkeen vahvistaminen	115
Sairaslomamääräysten, kaupungin, uudistamista koskeva aloite	6
Sairasloman myöntäminen, sairaalalautakunnalle annettu sitä koskeva huomautus	153
Salmisaaren höyryvoimalaitos	92, 239
Sammatti asunto-oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	242
Sammutus vesisäiliöt	145
Sanelulaitteen hankkiminen kaupunginkansliaan	122
Sankarihaudat, Haagan, niiden muistomerkin kustannusten suorittaminen	67
Santahaminan lastentarhan avustaminen	184
Satama-alueiden vartiointikustannukset	224
Satamahinaajan hankkiminen	41, 87
» käyttämisestä suoritettavien maksujen korottaminen	225
Satamalaitos, päällystakkiin luovuttaminen sille	145
» sen asiakirjain hävittäminen	224
» » henkilökunnan röntgentutkimukset	223
» » laiturihuollontarkastajan E. Salovaaran väärinkäytökset	223
» » määrärahan ylittäminen	87
» » palveluksessa olevat henkilöt, viikkolevon järjestäminen heille	223
» » palveluksesta irtisanotun tavaranmerkitsijän G. A. Mannilan valitus	223
» » rakennusmestarien virkojen vakinaistaminen	203, 223
» » vaatetusmäärärahan ylittäminen	224
» » viranhaltijoita koskeva palkanjärjestely	223
» » virat ja viranhaltijat	86
Satamalautakunnan alaisten eräiden virkain täyttämistapa	114
» jäsenten ja puheenjohtajan vaali	101
Satamamaksujen korottaminen	87
Satamanosturit, prosenttiurakkajärjestelmän soveltaminen niiden käytössä	223
Satamaradan raiteiston järjestely	226—228
Satamasaaren saunan rakentaminen	169
Satamat niiden aitaaminen	225
» niitä varten v:n 1948 talousarvioon merkityt määrärahat	34
Satamatyöntekijäin huoltorakennukset	228
Satamatöiden aloittamiseen myönnetty lupa	225
Sato n:o 15 Annalantie asunto-oy., lainan myöntäminen sille	138
Sauna-seuran avustaminen	167
Saunan rakentaminen Kulosaaren ja Stansvikin kartanoihin	35
» » Satamasaareen	169
Saurion tehdas oy., sille myytävän tehdastontin myyntiehtojen muuttaminen	73
Savila asunto oy:n johtokunnan jäsenen vaali	242
Sedmigradskyn pientenlastenkoulut ja Marian turvakoti, niiden johtokunnan jäsenten vaali	101
» » » » » niiden tilintarkastajain vaali	65
Seurasaaressa ulkomuseo	170
Seurasaaressa ja Munkkiniemeen johtavan tien risteyksen järjestely	206
Shakkiliiton avustaminen	173
Sibelius-akatemian säätiön isännistön jäsenen vaali	243
Sidontamenojen supistaminen	108
Sielullisesti sairaiden huoltolaitosten määrärahan ylittäminen	46
» » miesten keskuskodin lakkauttaminen	46
» » naisten keskuskodin yöpäivystystyön järjestäminen	150
Siirtolapuutarhat	82, 195
Siirtomäärärahan käyttöä koskeva ehto	37
Siirtoväen huolto	159
Siivoojat, heidän palkkauksessaan noudatettavien periaatteiden vahvistaminen	120

Siivoojat, suomenkielisten kansakoulujen, heidän palkkauksensa järjestely	177
Sillin, Oslon kaupungin lajoittaman, jakaminen	168
Siltalan tila, tontin myynti sieltä	63
Siltamäen sillan kunnossapito	277
Sininauhaliiton raittiuskodin avustaminen	106
Sirkkulan lastentarhan lämpölaitteiden suurentaminen	174
Siuntiossa sijaitsevan lepokodin avustaminen	185
Siveysopin opetus kansakouluissa	169
Sjukhemmet i Helsingfors nimisen säätiön huvila-alueella olevan puiston raivaaminen	279
Snellmaninkadun kansakoulun jälle rakentaminen	36, 01
Sofiankadun 3:sta poistettavien lämpökennojen myynti	167
» 4—6:een hankittavat öljylämmityslaitteet	90
» 4—6:ssa suoritettut korjaustyöt	186
Sofianlehdon pikkulastenkodin työvoiman lisääminen	22, 192
Sokeaintalo-säätiön, Helsingin, tilintarkastajan vaali	263
Sokeiden avustaminen	53, 145
Solhem lastentarha, kokopäiväosaston järjestäminen sinne	64
Solhalla lastentarhan opettajan ja apu tytön virkojen lakkauttaminen	64
Sopimus, Ahvenkosken voimalaitoksen energian käyttöä koskeva	268
» lastenklinikan neuvolahuoneiston käyttöä koskeva	130
» lääkintöhallituksen ja kaupungin välinen, terveydenhoitotyön kehittämistä koskeva	159
» oikeuslääketieteellisiä ruumiintarkastuksia koskeva	141
» Puistotien tonttia n:o 1 koskeva	257
Sosiaalihuoltoa käsittävän lyhytfilmin valmistus	129
Sosiaalinen asunnontuotanto oy., lainan myöntäminen sille	158
» » » sen vuokraaman korttelin n:o 920 asemakaavan muuttaminen	78
» » » tonttien vuokraaminen sille	73
» asunnontuote oy. Asutuksen Pakilan omakotitalojen myynnin ja rakentamisen yhteydessä ilmenneet puutteellisuudet	126
Sosialidemokraattisen raittiusyhdistyksen Riennon avustaminen	176
Sotainvalioiden huolto	16, 109, 125, 161
Sotakuukausipalkkojen maksamisen lopettaminen	118
Sotaleskien käyttö kuorma-autotyössä	120
Sotilasavustusosasto, rahatoimiston, sen lakkauttaminen	109
Sotilasmajoitus	240
Soutustadionin melonta-altaan muutostyöt	172
Stadion-säätiön edustajiston jäsenten vaali	102
Stadionin aukio, Paavo Nurmen patsaan sijoittaminen sinne	210
Stansvik, asuntoparakin hankkiminen sinne	198
» saunan rakentaminen sinne	35
» siellä olevien vesi- ja viemärijohtojen uusiminen	198
Stenbäckkatu 18—20 asunto-oy:n johtokunnan jäsenten vaali	242
Strömberg oy., alueen myynti sille	189
» oy:n oikeuttaminen rakentamaan pääviemäri Turun maantien alitse	194
Sture asunto-oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	242
Sunnuntaipäivystystä hoitavien lääkärien lukumäärä	17
Sunnuntaityökorvauksen suorittaminen viranhaltijoille	7, 116, 144, 147
Suodatinlaitteiden hankkiminen	89
Suojahautojen purkaminen ja täyttäminen	205
Suojahuoneen rakentaminen Vuorikadun tontin n:o 3 kallioperään	75
Suojakanavan rakentaminen korttelista n:o 696 korttelissa n:o 697 olevalle varastoalueelle	194
Suojapukujen hankkiminen satamalaitoksen nosturinhoitajille	224
Suojavaatetuksen hankkiminen kaupungin työntekijöille	29
Suojeluskuntatalon, ent., edustalla olevien istutusten kunnostaminen	209
Suolatun lihan tarkastamon lopettaminen	230
Suomalaisen oopperan avustaminen	27
Suomen huoltotyöntekijäin liiton avustaminen	53
» huonokuuloisten huoltoliiton Helsingin paikallisosaston avustaminen	165
» kalastus oy., tontin myynti sille	72
» kansallisteatterin avustaminen	27, 67
» kansan demokraattisen liiton Helsingin kunnallisjärjestön avustaminen	168, 176
» kirjailijaliitto, lahjoitusvarojen myöntäminen sille	186
» laboranttiliitto, työnvälityksen harjoittamisluvan myöntäminen sille	56
» lastenhoitoyhdistyksen avustaminen	26, 168
» matkailu nimisen julkaisun avustaminen	240
» matkat yhdistyksen hallintoneuvoston jäsenen ja varajäsenen vaali	243
» messut osuuskunnan hallintoneuvoston jäsenen, varajäsenen, tilintarkastajan ja varatilintarkastajan vaali	243
» naisten demokraattisen liiton avustaminen	168
» olympialainen komitea, huoneistotilan luovuttaminen sille	198
» opiskelevan nuorison raittiusseuran avustaminen	168

Suomen palopäällystöliiton järjestämien opintopäivien osanottajien majoitus	145
» partiopoikajärjestön avustaminen	168
» partiopoikajärjestön oikeuttaminen liittämään kaupungin kartan ohjelmalehtiseensä	187
» » päämajan avustaminen	166
» partiotyttöjärjestön avustaminen	168
» » päämajan avustaminen	166
» punaisen ristin sairaala, kaupunkilaisille sieltä varatuista hoitopaikoista perittävät maksut	51
» » » » sen kalliosuojaa koskeva sopimus	157
» rakennusmestari liitto, työnvälityksen harjoittamisluvan myöntäminen sille	56
» rautatieläisten raittiusyhdistyksen Helsingin piirin avustaminen	176
» sairaanhoitajatar liitto, sen avustaminen	165
» » työnvälityksen harjoittamisluvan myöntäminen sille	56
» sairaanhoitajataryhdistys, neuvottelu oikeuden myöntäminen sille	157
» » sen avustaminen	165
» » työnvälityksen harjoittamisluvan myöntäminen sille	56
» satamaliiton avustaminen	229
» shakkiliiton avustaminen	173
» siviili- ja asevelvollisuusinvaliidien liiton avustaminen	161
» sokeain hierojain yhdistyksen avustaminen	165
» sosiaalidemokraattisen raittiusliiton avustaminen	168
» suurkisat, liikenteen järjestäminen niiden aikana	220
» » niiden kutsuvieraat	134
» » » urheilujuhlien avustaminen	58
» » niihin osallistuvien majoitus	183
» » pikkulasten huolto niiden aikana	184
» » pääsylippujen hankkiminen niihin	172
» taideakatemia, lahjoitusvarojen myöntäminen sille	186
» » sen isännistön jäsenten vaali	102
» työn liiton valmistamien mainosjulisteiden ym. osto	240
» työväen arkiston avustaminen	166
Suomenlinnan kansakoulun lämmityslaitteiden uusiminen	179
» lääkärinpäivestyksen järjestäminen	17, 148
» varattomien asukkaiden luo lääkärin ja sairaanhoitajattaren tekemien sairaskäyntien korvaaminen	17, 148
Suomi—Neuvostoliitto seuran avustusanomus	95
» » » Pakilan osaston kirjallisuudentarpeen tyydyttäminen	185
Surd nimisen raittiusseuran avustaminen	176
Suur-Helsingin liikennesuunnitelman laatiminen	213
Suurjännitelinjan ostaminen	240
Suurkisat, ks. Suomen suurkisat.	
Suurperheisten lomavieton järjestäminen	126
Suutarinkylässä olevaa Ribacka nimistä tilaa koskeva kauppa	191
Suutlahden höyryvoima-aseman jäähdytysveden poistokanavan rakentaminen	240
Svinsk ungdom i Helsingfors yhdistyksen avustaminen	166
Svenska befolkningsförbundet i Finland nimisen yhdistyksen avustaminen	21
e » handelshögskolan säätiön valtuuston jäsenen vaali	102
» kristliga föreningen av unga kvinnor yhdistyksen avustaminen	168
» » » » » män yhdistyksen avustaminen	165, 168
» odlingens vänner i Helsingfors yhdistyksen ja kaupungin välinen aluevaihto	70
» samskolan i Helsingfors säätiön tontin ostaminen	71
Synnytyspaikkojen perustamista koskeva aloite	52
Syväjäädyttämön rakentamiskysymys	127
Syyhelmähoidosta suoritettavan maksun korottaminen	46
Syyttäjistön määrärahan ylittäminen	43
Sähköenergian hintojen alennukset	238
Sähköjohdon rakentaminen Tiirakarinniemielle	239
Sähköjohtoverkoston lunastaminen	92
Sähkölaitoksen auton myynti	238
» halkotarve	238
» höyryvoimalaitoksen isännöitsijän tehtävistä suoritettava palkkio	32
» » rakentaminen	92
» kassanhoitajien kassavajausten peittäminen	237
» liittymismaksut	239
» määrärahat	10, 32, 34, 91
» päivystystyön järjestely	237
» rahastajien perimispalkkiot	237
» tuotantokomitean kokouspalkkiot	237
» töiden aloittamiseen myönnetty lupa	239
Sähkölaitos, palolaitoksen varastossa olevien päällystakkien luovuttaminen sille	145
Sähkön säännöstely	92, 231, 238
Sähkön säännöstelyvaliokunnan jäsenen vaali	128

Sähkön säästämistä tarkoittava informatiivisuus	175
Sähkötöiden suorittaminen työväenopiston talossa	183
Sähkövirran hinnan korottaminen	92
Sääntöjen tarkistaminen	125
Säätytalon puisto, leikkikentän järjestäminen sinne	209
Sörnäisten kansanhuoltokanslian lakkauttaminen	174
» rantatien raiteiston järjestely	226
» satamassa toimitettu palotarkastus	143
» satamatyöntekijäin ruokalarakennus, ruokakellarin rakentaminen sen yhteyteen	228
Taideteollisuuskeskuskoulun jaettaviksi myönnettyt stipendivarat	183
» johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	102
Taideostosten osto	186
» sijoittaminen julkisille paikoille	210
Taivalniemi, kanoittivajan pystyttäminen sinne	172
Taksa, henkilövuokra-autojen, sen korottaminen	218
» liikenne- ja satamamaksujen, sen korottaminen	87
» luotsauksesta suoritettavien maksujen, sen korottaminen	225
» maidontarkastamon, sen hyväksyminen ja vahvistaminen	45
» paikanvuokrien, sen korottaminen	225
» palolaitoksen sairaankuljetusvaunujen käyttömaksujen, sen korottaminen	44
» raitiotie- ja omnibuslippujen hintojen, sen korottaminen	217—218
» rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista suoritettavien maksujen, sen korottaminen	42
» sairaalain hoitomaksujen, sen korottaminen	47, 153
» satamajäänsärkijäin käyttämisestä suoritettavien maksujen, sen korottaminen	225
» sähkömaksujen, sen korottaminen	92
» tilapäisruokailusta kaupungin sairaaloissa suoritettavien maksujen, sen korottaminen	154
» ulkonevien rakennusosien rakentamisoikeudesta suoritettavien maksujen, sen korottami- nen	42
» vesijohtolaitoksen suorittamista tarkastuksista suoritettavien maksujen, sen uudistaminen	88
» vesimaksujen, sen korottaminen	89
» viranomaisten toimituskirjoista kannettavien lunastusmaksujen, sen korottaminen	6
» yleisen talletusvaraston maksujen, sen korottaminen	224
Taksat, teurastamolla kannettavien maksujen, niiden korottaminen	87, 230
Taksoituslautakunnan jäsenten vaali	97
» toiminnan tutkimista koskeva aloite	5
Talin pumppuasemarakennuksen vuokraaminen	234
» tila, maataloustyönjohtajan viran perustaminen sinne	67
Talletusvaraston taksa	224
Talousarvio, kaupungin v:n 1948	14—41, 141
Taloustyöntekijäkodin avustaminen	165
Talvipuhtaanapito, katujen	84
Tammelundin tien rakentamista tarkoittava aluevaihto	70
» yhdistysten sillan rakentaminen	83
Tapanilan kansakoulun korjaustyöt	179
» lasten päiväkodin perustaminen	65
» lastentarhan ja -seimen perustaminen	184
» leikkikentän perustaminen	37
» Päivän nuorten avustaminen	176
» sosialidemokraattisen työläisnuorisio-osaston avustaminen	165
» teiden kunnossapito	206
» terveysasiantuntijien asuntojen järjestely	148
» työväenteatterin avustaminen	27, 67
» vedensaannin järjestäminen	145
Tapaninkylä, lausunnon antaminen siellä olevia tiloja koskevista kaupoista	191
Tapaturman korvaukset, satamalautakunnan myöntämät	224
Tapaturmantorjuntayhdistyksen toimittamien varoituskuvien maksaminen	144, 213, 235
Tapaturmavakuutus, kaupungin hoito- ja huoltolaitoksissa olevien työtätekevien potilaiden ja hoidokkien	153
Tarvon sillan kunnostamista koskeva aloite	83
Tavarahankintojen, kaupungin laitosten, keskittäminen	94
Tavaststjernankadun tontille n:o 13 määrätyn rakentamisajan pidentäminen	190
Teatterien avustaminen	27, 67
Teatteripäivien avustaminen	67, 186
Tehdastyöntekijäin kuljettamista työpaikoille ja takaisin koskeva aloite	86
Tehtaankadun kansakoulun pommitusvaurioiden korjaaminen	36
» » tontin siistiminen	179
» » rautatieristeyksen puomien uudistaminen	227
Teknilliset laitokset, ks. Kaasulaitos, Sähkölaitos ja Vesijohtolaitos.	
Teknillisten laitosten lautakunnan jäsenten ja puheenjohtajan vaali	101
» » määrärahat	15, 31
» » omaisuuden palovakuuttaminen	231

Tempelriddarena partiojärjestön avustaminen	168
Temppeleaukion kalliosuojan lämmittäminen	109
Tenniskenttä, ks. Verkkopallokenttä.	
Tervalammen kansakoulun tonttipaikka	161
» Tilan karjan myynti ym.	160
» työlaitoksen hoitopäivämaksujen korottaminen	38
» » määrärahat	21
» » naisirtolaisoston lakkauttaminen ja alkoholiosaston perustaminen sen tilalle	21, 160
» » palovarusteiden lisääminen	145
» » päivystystyön järjestäminen ja työajan määrääminen	159, 160
» » uudisrakennukset	161
» » uuterausrahojen ylittäminen	53
Terveydellisten tutkimusten laboratorion määrärahaan ylittäminen	45
Terveydenhoitolautakunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	100
» määrärahaan ylittäminen	45
» ohjesäännön muuttaminen	44
» sihteerin palkkion korottaminen	147
» toimiston päivystäjien sunnuntaityökorvaukset	147
Terveydenhuoltotyön kehittäminen	148
Terveyssisarten asuntojen järjestely	148
» koulutusta koskeva sopimus	149
» palkkaamista varten saatava valtionapu	149
» virkojen perustaminen	46
Terveyssisartyövoimaa käyttävien laitosten luovuttaminen terveydenhoitotyön opetuspaikoiksi	149
Terveystalojen vuokran maksaminen	148
Testamenttilahjoitus kirjapainokoulun hyväksi	63, 139
» professori J. J. Mikkolan ja hänen rouvansa tekemä	67
Teurastamolautakunnan jäsenten ja puheenjohtajan vaali	101
Teurastamon alue, jätteenpaperin varastointi siellä	230
» » vihanneskaupan järjestäminen sinne	230
» määrärahat	15, 31, 35, 88
» taksojen korottaminen	87, 230
» teuraskarja, katoksen rakentaminen sitä varten	230
» teurastajat, urakkatyökorvauksen maksaminen heille	88
» työaika	229
» virkojen uudelleenjärjestely	88
» vuosikertomusten painattaminen ruotsiksi	230
Tiehoitomaksujen suorittaminen	179, 187, 221
Tien rakentaminen Pakilan korttelien n:o 49—51 pohjoisrajaa pitkin	194
Tievalaistus	239
Tiilien ym. myynti	212
Tilapäisen luoton ottaminen	137
» työvoiman palkkaus	116
Tilastotoimiston arkistotilan järjestäminen	110
» johtosäännön hyväksyminen	4
» julkaisutoiminta	110
» määrärahat	4, 16
» toimistopäällikön selostus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta	110
» työaika	114
» virkojen siirtäminen ylempään palkkaluokkaan	4
Tilgmann oy:n oikeuttaminen käyttämään kaupungin painattamaa matkailijakarttaa	187
Tilien tarkastus, kaupungin v:n 1946	4, 113
Tilinpäätös, kaupungin v:n 1946	4, 12
Tilintarkastajain vaali	5
Tilitykset, lääninkonttorille lähetettävät, täydellisten valtakirjain liittäminen niihin	112
Toimituskirjoista kannettavien lunastuksien taksa	6
Toipilaskotien, kunnallisten, perustamista koskeva aloite	52
Toisen kaupunginvoudin asiakirjojen seulominen	141
Toivolan koulukodin korjaus- ym. rakennustyöt	163
» » maataloustöiden ohjaajan palkankorotusanomuksen epäminen	55
» » puutarha-apulaisen palkkaaminen	22
» » työvoiman lisääminen	22, 163
Toivoniemen koulukodin käteiskassan määrän korottaminen	163
» » naispuutarhurin palkkaaminen	22
» » virkojen uudelleenjärjestely	22, 54
Tonttien myyntiehdot ja -hinnat	188
Tonttijakokarttojen hyväksyminen ja tonttijaonmuutosten vahvistaminen	75
Topeliuksenkadun tonteille n:o 13 ja 15 määrätyn rakentamisajan pidentäminen	190
Toukolan äitiys- ja lastenhoidonneuvolan huoneiston korjaaminen	151
Toverit raittiusseuran avustaminen	176
Tuberkuloosihuoltotoimiston luovuttaminen terveydenhuoltotyön opetuspaikaksi	149

Tuberkuloosihuoltotoimiston määrärahojen ylittäminen	45, 150
» varojen kavaltaminen	45
Tuberkuloosiliiton Jousi niminen lehti, juhannustervehdyksen laatiminen sitä varten	240
Tuberkuloosiparantolassa hoidettavien sotavammaisten ja siirtoväkeen kuuluvien potilaiden hoitomaksujen korottaminen	150
Tuberkuloosisairaala, maksujen suorittaminen siellä hoidettujen poliisien hoidosta	17
» sen hoitopaikkojen lukumäärä	153
» » höyrykattilan vaurioituminen	156
» » käyttö yliopiston järjestämään tuberkuloosipetukseen	156
» » lämmittäjä-mekaanikon asunnon järjestäminen	156
» » määrärahat	50
» » toimihenkilökunnan ruokarahan maksaminen vapaapäiviltä	150
» » työvoiman lisääminen ja virkojen siirtäminen ylempään palkkaluokkaan	50
» » öljylämmityslaitteiden hankkiminen sinne	80
Tuberkuloostisten asuntolain osastonhoitajien palkkojen määrääminen	156
Tukholman kaupungin lahjoittaman sairaalapaviljongin avajaistilaisuus	134
» kaupunginsihteerin vierailu	134
Tukholmankomitean toiminta	168
» varastossa olevien elintarpeiden luovuttaminen elintarvikekeskukselle ..	231
Tuki ja työ yhdistyksen avustaminen	165
Tukkukauppojen oy. tontin myynti sille	72
» oy:n ostamaa tonttia koskeva asemakaavanmuutos	77
Tulipalo, Kivelän sairaalaan kuuluvassa ns. Pauligin huvilassa sattunut	155
Tulo- ja omaisuusverolautakunnan jäsenten vaali	102
Tulolähteiden, uusien, aikaansaamista kaupungille koskeva aloite	14, 128
Tulosääntö, kaupungin v:n 1948	15, 16, 37—41
Tunnelin rakentaminen korttelin n:o 52 alle	76
Tuntipalkkaisen työn laskeminen hyväksi ikäkorotuksia varten	115
Tuomarinkylän tila, maataloustyönjohtajan viran perustaminen sinne	67
Tuotantokomiteain, kaasu- ja sähkölaitosten, kokouspalkkiot	235, 237
Turistiautojen hankkiminen	218
Turpeen, ala-arvoisen, myynnistä suoritettava korvaus	236
Turso, jäänsärkijä, sen luovuttaminen sotakorvaukseksi	225
Tutkijalautakunnan jäsenten vaali	98
Tyttönormaalilyseon raittiusyhdistyksen avustaminen	176
Tyyni asunto-oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	242
Työaika	8, 114, 143, 149, 150, 159, 160, 173, 204, 215, 229, 232, 235
Työaikalain määräämän sunnuntaityökorvauksen suorittaminen viranhaltijoille	7
» soveltaminen palohenkilöstöön	143
» » sairaalahenkilökuntaan	152
» soveltamista koskevat ohjeet	115
Työasiainlautakunnan arvioidut menot	24
» jäsenten ym. vaali	100
» määrärahojen ylittäminen	58
Työehtosopimusten hyväksyminen	10, 119
Työkyvyttömyysajalta maksettava päiväraha korvaus	120
Työlaitosliiton ylimääräisen kannatusmaksun suorittaminen	161
Työläiskynäilijäin ja kuvaajain liiton avustaminen	166
Työmaaajuopottelun torjuntatoiminta	24
Työmäärärahojen ylittäminen	204
Työntekijät, kaupungin, heidän eläkesääntönsä muuttaminen	10
» » » eläkkeittensä järjestely	8
» » » röntgenlöpivalaisunsa	204
» » heitä koskevat työehtosopimukset	10, 119
» » kuukausipalkan suorittaminen heille heidän silti joutumatta julkis-oikeudelliseen virkasuhteeseen	115
Työnvälityksen harjoittamisluvat	56
Työnvälitystoimisto, ammatinvalinnan oppaiden julkaiseminen ja ammatinvalintaa valaisevien elokuvien valmistaminen sen toimesta	56
» sen ilmoitusten julkaiseminen	164
» » maatalousosaston toimintaa koskeva selvittely	55, 164
» » määrärahat	23, 56
» » ohjesäännön muuttaminen	55
» » valtionapu	39, 164
» » virkojen siirtäminen ylempään palkkaluokkaan	55
» » virastojen velvoittaminen ilmoittamaan sille osapäivätyövoiman tarpeesta	6
Työsiirtolan, poikien, perustaminen Bengtsäriin	55
Työttömyyden torjuminen	23, 37
Työttömyyshuolto	161
Työtuvat	53, 159, 161

Työvoiman vaihto, pohjoismaiden pääkaupunkien välinen	120
Työväen Mela-Veikot, parakkien myynti yhdistykselle	172
Työväen oy. Taimi, sen kortteliin n:o 157 rakennettavan rakennuksen korkeuden lisääminen	76
» » » omistaman tontin lunastaminen katumaaksi	69
» uimarit yhdistyksen avantouintinäytös	172
Työväenopisto, ruotsinkielinen, sen johtokunnan jäsenen, varajäsenen ja puheenjohtajan vaali	100
» » » 20-vuotisjuhlan kustannusten suorittaminen	181
» suomenkielinen, kaitafilmikoneen hankkiminen sille	181
» » » sen johtokunnan jäsenen, varajäsenen ja puheenjohtajan vaali	100
» » » » talon korjaustyöt	181
» » » » käyttö majoituspaikkana Suomen suurkisojen aikana	181
» » » » ylivahimestarin viran perustaminen sinne	62
Työväenopistot, niiden määrärahan ylittäminen	62
» » ohjesääntöjen muuttaminen	62
» » niille jaetuiksi myönnetty stipendivarat	183
» » niissä suoritettavien luento- ja tuntipalkkioiden korottaminen	62
Tähtitorinmäen kalliosuojassa olevan sähkömoottorin vuokraaminen rakennushallitukselle	199
Tärpättiputken rakentaminen katumaahan	193
Töölö svenska samskola nimisen yhdistyksen ja kaupungin välisen vuokrasopimuksen pidentäminen	74
Töölön haarakirjaston järjestely	185
Uhlénin, A., avustusrahaston korkovarojen käyttö	161
Uimahalliin, oikeuttavien uintilippujen myöntäminen poliiseille	142
Uimahallin sijoittaminen kaupungin pohjoisosaan	57
Uimapaikan kunnostaminen Bodomjärven rannalle	172
Uimastadionin istutusten järjestäminen	37
» » kunnostaminen	57, 126
Ulkoilmakonsertit	185
Ulkomaalaisten anomukset saada omistaa ja hallita kiinteätä omaisuutta	95—96
Ulkomaan kauppa ja merenkulku nimisen julkaisun toimittamista koskeva päätös	110
Ullakkojen sisustaminen asuntotarkoituksiin	75, 76, 77, 201
Ulosottoapulaisen viran siirtäminen ylempään palkkaluokkaan	17
Ulosottolaitoksen määrärahat	17
» » työvoiman lisääminen	141
Union Internationale des transports publics nimiselle yhdistykselle menevien jäsenmaksujen suorittaminen	223
Unioninkadun 45:ssä suoritettavat korjaustyöt	150
Urakkakorvauksen maksamista viranhaltijoille koskeva esitys	115
Urheilu- ja retkeilylautakunnan jäsenen ja puheenjohtajan vaali	100
» » » retkeilytoimiston oikeuttaminen käyttämään kiinteistötoimiston autoja	169
Urheilujuhlien avustaminen	58
Urheilukadun tontille n:o 50 määrätyn rakentamisajan pidentäminen	190
Urheilukenttäalueen varaaminen Lapinniemen puistosta	56
Urheilukentät	170
Urheilumäärärahat	23, 37, 56
Urheiluolojen edistäminen	169
Ursa, tähtitieteellinen yhdistys, sen oikeuttaminen järjestämään erikoisnäytäntöjä	195
Uudenmaan läänin kuntien keskussairaalanhanke	158
Uudisrakennusten tärkeysjärjestys	205
Uunisaaren kuljetus- ja pääsymaksut	172
Uurnahautapaikkojen järjestäminen	72
Uurnalehtojen järjestäminen	127
Uurreputkien saumauksessa käytettävän laitteen käyttöoikeus	212
Utteruusrahat, kunnalliskodissa maksettavat, niiden määrän korottaminen	20
Vaalilautakunta, kaupunginvaltuuston, sen kokoonpano	97
Vaasan höyrymylly oy:n oikeuttaminen sijoittamaan merivesijohto Munkkisaaren rantaan ...	226
Vaatturiammattikoulun avustaminen	66
Vahingonkorvaukset, kaupunginhallituksen myöntämät	212
» » satamalautakunnan myöntämät	224
Wahlros, B., johtaja, korvauksen maksaminen hänelle	50
Vainajain muiston kunnioittaminen	136
Vajaaälyisten lasten kodin perustaminen	54
Vakuusasiakirjain tarkastus	105
Valiokunnat, päiväkirjan pitäminen niiden kokouksista	128
Vallilan asema-alue, varastorakennuksen rakentaminen sinne	229
» » » asunto-osuuskunnan johtokunnan jäsenen ja varajäsenen vaali	242
» » » autohalli, huoltokaivantojen rakentaminen sinne	85
» » » demokratian pioneerit yhdistyksen avustaminen	166
» » » kansakoulussa tapahtunut murtovarkaus	181
» » » lastenseimen lämpölaitteiden suurentaminen	184
» » » pientasunnot n:o 1 asunto oy:n johtokunnan jäsenen ja varajäsenen vaali	243

Vallilan pienasunnot n:o 2 asunto oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	242
» Päivän nuoret yhdistyksen avustaminen	176
Vallilan sosialidemokraattisen naisyhdistyksen avustaminen	168
» » raittiusyhdistyksen Tähkän avustaminen	176
Valmistavan poikien ammattikoulun huoneiston luovuttaminen kurssitoimintaa varten	182
» » » määrähain ylittäminen	63
» » » opetusohjelman muuttaminen	182
» » » lehtorin opetusvelvollisuuden määrääminen	62
» » » työmestarin ja ammattiopettajan nimitys	63
» » » virkojen täyttämisen	63
» tyttöjen ammattikoulun huoneiston käyttö	182
» » » käytävästä varastetun päällystakin korvaaminen	182
» » » luokkien lisääminen	63
» » » määrähain ylittäminen	63, 64
» » » opettajan osallistuminen työtehtäviin	182
» » » pesukoneen myynti	182
» » » rehtorin opetusvelvollisuuden määrääminen	62
» » » työvoiman lisääminen	182
» » » virkojen uudelleenjärjestely	63
Valonheittinasemien purkaminen	125
» rakentamisesta johtuneet vahingot	173
Valtionapu, ammattikoulujen	39
» ensimmäisen kaupunginlääkärin palkkausta varten	147
» kansakoulujen	39, 180
» kaupunginorkesterin	39, 185
» koulukotien	38
» lastentarhain	39
» Malmin terveystalon toimintaa varten	149
» sairaalain	158, 159
» terveysisarten ja kätilöiden palkkaamista varten	149
» työnvälitystoimiston	39, 164
Vanha Helsinki, sen korttelien nimikilpien asettaminen kadun nimeä osoittavan kilven viereen	124
Vanhainkoti, Blomsterfondin i Helsingfors nimisen säätiön, asuinhuoneiden sisustaminen sen	
rakennuksen ullakolle ym.	79
» tontin varaaminen sitä varten	192
Vanhainkotiavustaminen	165
Vanhakaupunki, muistokiven sijoittaminen sinne	210
Vanhakaupunginlahden julistaminen luonnonsuojelualueeksi	173
Vanhankirkon puiston istutusten kunnossapito	209
Vanhempainneuvostot, oppikoulujen, niiden jäsenten vaali	103
Vantaanjoen sillan kunnossapito	207
» vesimäärän lisääminen	232
Vantaantien kunnostaminen	207
Vapaa huollon avustaminen	53
Varastorakennuksen rakentaminen Vallilan asema-alueelle	229
Varkautapaukset ja varastetun omaisuuden korvaaminen 110, 151, 154, 155, 157, 163, 170,	
181, 182, 212, 224, 237	144, 213, 235
Varoituskuvien hankkiminen kaupungin eri laitoksille	144, 213, 235
Vartiokylän tila, maataloustyönjohtajan viran perustaminen sinne	67
» » sen päärakennuksen kunnostaminen kansakoulutarkoituksiin	36, 61
» uimarannan kunnostaminen	23
Vasikkasaaren kesäleirin avustaminen	167
Vastuuvapauden myöntäminen v:n 1946 hallinnosta ja tileistä	5
Vedensaannin järjestäminen liitosalueella	145, 210
» kaupungin, tyydyttämisen	232
Veneeristen tautien poliklinikkain määrähain ylittäminen	46
» » » ylimääräisen sairaanhoitohenkilökunnan palkkaaminen	150
Verhoilija-ammattikoulun avustaminen	65
» ottaminen kaupungin haltuun	183
Verkkopallokentän järjestäminen Hesperiankadun varrelle	57
Veronpidätykset työntekijäin palkankorotuksista	120
Verotusrahaston pääoma	12
» säännön 2 §:n muuttaminen	12
Verotuksen yhteydessä saatujen tietojen antaminen huoltoviranomaisille	159
Verotus, ks. Kunnallisverotus.	
Verotusvalmisteluviraston aputoimistojen lakkauttaminen	114
» johtosäännön muuttaminen	5
» määrärahat	5, 16
» sähkökirjoituskoneiden vuokran ja reijityskorttien hinnan suorittaminen	5, 16
» talon edustalla olevien istutusten kunnostaminen	209
» töiden järjestely	113

Verotusvalmisteluviraston uudelleenjärjestely	125
Veroäyriin, v:n 1947, hinta	140
Veroäyriin, v:n 1948, hinta	14
Vesijohtojen rakentaminen	34, 90, 195, 233
Vesijohtolaitoksen eräiden altaiden järjestäminen puhdasvesisäiliöiksi	89
» hankkimien suodatinlaitteiden hinnan suorittaminen	89
» käyttöön toimitettujen varoituskuvien hinnan suorittaminen	235
» maksujen korottaminen	89
» määrärahat	10, 31, 32, 34, 89
» päivytystyön järjestely	232
» suorittamia tarkastustehtäviä koskevan taksan uudistaminen	88
» työpajan ja laboratorion viranhaltijain työaika	232
» töiden aloittamiseen myönnetty lupa	233
» viranhaltijat	89
» ylitöypajamestarin lisäpalkkio	232
Vesijohtotyöt, Pitäjänmäen teollisuusalueen	90
Vesijohtoverkosto, kaupungin, yksityisten johtojen liittäminen siihen	234
Vesilintukannan, Vanhankaupungin, säilyttäminen	173
Vesimittarien lukeminen	232
Vesipostien rakentaminen	192, 233
Vesisäiliön huonetilojen vuokralleanto	234
Westendin rakennusvalvontaan kuuluvista toimituksista perittävät maksut	141
Vetehiset yhdistyksen avantouintinäytös	172
Viator, kustantamo, sen oikeuttaminen käyttämään kaupungin painattamaa matkailijakarttaa ..	187
Viemärikaivon rakentaminen Töölöntorin Sandelsinkadun puoleiselle sivustalle.....	208
Viemärin rakentaminen Turun maantien alitse	194
Viemärit	207—208
Viemäriverkosto, liitosalueen, sen suunnittelu	127
Vierailumatkat Moskovaan ja Osloon	133
Vihannesten tukkukaupan järjestäminen	127, 230
XV Olympia Helsinki 1952 nimiseen yhdistykseen liittyminen ja kaupungin edustajien valitseminen sen hallitukseen	136
Viikin latokartanolta Malmin lentokentälle johtavan suurjännitelinjan ostaminen	240
Viikkolevon järjestäminen eräille satamalaitoksen palveluksessa oleville	223
» » sairaalain yhoitajattarille	153
Viipurin valssimylly oy:n ja kaupungin välisen vuokrasopimuksen peruuttaminen	74
Vikingarna nimisen meripartiojärjestön avustaminen	168
Viljelyspalstatoiminta	162
Viljelyspalstojen vuokraaminen kansakoulujen henkilökunnalle	179
Viranhaltijat, kaupungin, heidän kielitaitoaan koskevan säännön muuttaminen	6
» » » osallistumisensa erinäisiin kursseihin	133
» » » palkkojensa ja eläkkeittensä järjestely	8, 117
» » » suunnittelemansa lakko	231
» » heille myönnetyn palkankorotuksen ennakkosuoritus	118
» sunnuntaityökorvauksen suorittaminen heille	7
Viransijaisten palkkaus	117
Virastot, kaupungin, osapäivätyön käytäntöön ottaminen niissä	6, 120
Virka-aika, ks. Työaika.	
Virka-asunnot, eronneiden viranhaltijain häätäminen niistä	154, 155
Virkaloman myöntämisestä koskeva sairaalalautakunnalle annettu huomautus	153
Virkamiesasuntoja asunto-oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	242
Virkamiesasuntoja Sampsantie 40 asunto-oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	242
» » » 50 asunto-oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	242
Virkamiesruokala, taideteosten hankkiminen sinne	186
Virkamiesruokalan käyttö	198
» sijoittaminen kaupungintalon kellarikerrokseen	80
Virkamiesvaihto	120—121
Virkamiesyhdistyksen kesävirikistyskodin avustaminen	167
Virkapuvut, apulaispalotarkastajain	143
» kaupunginkanslian vahtimestarien	107
Virkasäännön muuttaminen	8, 115
» tarkistaminen	125
» tulkinta	114
» työaika koskeva määräys	8, 114
Virkasääntökomitean valmisteltaviksi annetut esitykset	115
Voitto asunto-oy:n johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	242
Vuokra-autoasemat	219
Vuokra-autoliikenteen uudelleenjärjestelyyn liittyviä kysymyksiä selvittävän komitean lakkauttaminen	128
Vuokralaisten luottamusmiesten valitseminen	196
Vuokratiedustelun toimittaminen	111
Vuorikadun tontti n:o 3, yleisen suojahuoneen rakentaminen sen kallioperään	75

Vuositolintarkastajain vaali	5
Väestöliiton avustaminen	21, 165, 168
» ylläpitämä avioliittoneuvola, huonetilan luovuttaminen sille	151
Väestönsuoja, Suomen punaisen ristin sairaalaan kuuluva, sitä koskeva sopimus	157
Väestönsuojatilojen käyttäminen myymälöinä ja työhuoneina	78—79
Väestönsuojelulautakunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	97, 100
» uudelleenjärjestely	58
Väkijuomayhtiön voittovarojen käyttö	140
Väkijuomien anniskeluoikeudet	95
» käytön valvonnan tehostaminen	175
Väli-Pessalan tilan ostaminen	69
Väärinkäytökset, kaupungin hallinnossa tai sen työpaikoilla sattuneet, niiden ilmoittaminen revisiotoimistolle	112
Yhteenajot	221—222
Yleisen ammattikoulun käyttöön myönnetty stipendivarat	183
» » määrärahan ylittäminen	63
» » opetussuunnitelman muuttaminen	181
» talletusvaraston maksujen korottaminen	224
Yleishyödyllisten asuntoryhmien osakkeiden ja osuuksien luovutushinta	139
» yritysten ja laitosten avustaminen	23, 126, 164
Yleisluottamusmiesten palkkaus	118
Yleisradio oy., kaupungintalon juhlasalin luovuttaminen sen käyttöön	197
» oy:n Kaartin maneesin järjestämistä radio- ja teatteritaloksi koskeva hanke	193
Yleisten töiden aloittamiseen myönnetty lupa	205
» » lautakunnan jäsenten ja puheenjohtajan vaali	101
» » määrärahat	15, 29, 34, 35—37, 82, 204
Yliopiston ja kaupungin välinen oikeuslääketieteellisten ruumiintarkastusten toimittamista koskeva sopimus	151
» » » » tuberkuloosisairaalan käyttöä koskeva sopimus	156
» » » » määrärahan ylittäminen	51
» » » » klinikoissa olevien kaupungin hoitopaikkojen käyttö	157
Ylioppiaiden raittiusyhdistyksen avustaminen	176
Ylipainoisten moottoriajoneuvojen käyttö	222
Ylityökorvauksen perusteiden muuttaminen	115, 116
» suorittaminen kansanhuoltotoimiston henkilökunnalle	173
» » » palokuntalaisille	144
» » » sairaalain lääkäreille	152
Ylityön suorittaminen teurastamossa	230
Yllätys nimisen veistoksen sijoittaminen Munkkiniemenkadun varrella olevaan puistikkoon	210
Ylä-Pessalan tilan ostaminen	69
Yömakkarain myynti	195
Äitiys- ja lastenhoidonneuvoloiden lääkärien palkkioiden korottaminen	46
» » » työvoiman lisääminen	46
Äitiysneuvoloiden kirjoissa olevien naisten hampaidenhoito	18, 150
» luovuttaminen terveydenhoitotyön opetuspaikoiksi	149
Öflund, O. , talousneuvos, hänen testamenttilahjoituksensa	139
Öljylämmityslaitteiden hankkiminen eräisiin kaupungin kiinteistöihin	80
Öljyputken rakentaminen katumaahan	193
Öljysäiliöiden siirtäminen Pikku Pihlajasaaresta Sörnäisten niemeen	225

Julkaisujen luettelo

- A. Helsingin kaupungin tilasto.**
Ilmestyi aluksi erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina, sittemmin kaksikielisinä painoksina suomen- ja ruotsinkielisinä rinnakkaistekstein. V. 1933 ja myöhemmin ilmestyneissä julkaisuissa on yksinomaan suomenkielinen teksti, mutta taulukoissa on ruotsinkieliset sekä — sarjoissa I, II, III ja VI — ranskankieliset otsakkeet; sarjasta VI on kuitenkin myös erillinen ruotsinkielinen painos, joka lukuvuoteen 1936/37 saakka sisältää vain ruotsinkielisten opetuslaitosten toimintakertomukset mutta siitä lähtien kaikki kyseiset kertomukset.
- I. Terveysten- ja sairaanhoito.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
1—29. 1910—44. 30—31. Edellinen osa. 1945—46.
  - II. Ulkomaan kauppa.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
1—11. 1916—26.
  - III. Merenkulku.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
1—3. 1915—26.
- II—III. Ulkomaan kauppa ja merenkulku.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
1—13. 1927—48.
- IV. Helsingin kaupungin teknilliset laitokset.** Helsingin kaupungin teknillisten laitosten lautakunnan julkaisema.
1—33. 1916—48.
  - V. Kaupungin tilit ja tilinpäätös.** Helsingin kaupungin rahatoimiston julkaisema.
1—34. 1916—49.
  - VI. Opetuslaitokset.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
1—15. 1916/17—1944/45.
- B. Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema. Taulukoissa on suomen- ja ruotsinkieliset otsakkeet; sisällysluettelo on laadittu myöskin ranskankielellä. V:n 1950 vuosikirjassa on hakemisto v:ltä 1905—49.
5—11. 1909—15.
12—39. 1919—50.
- C. Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
Aikaisemmin julkaistu erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina, v:n 1932 kertomuksesta alkaen ainoastaan suomenkielisenä painoksena.
21—60. 1908—47.
Vanhempi sarja. Kaupunginvaltuusto.
1—3. 1875—87.
Henkilöhakemisto 1875—1930.
- D. Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
Julkaistaan erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.
1—9. 1911—32.
10—22. 1934—50.
- E. Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
Julkaistaan erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.
1—28. 1923—50.
- F. Helsingin kaupunkia koskevat asetukset. Kunnallinen käsikirja.**
Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema 1930.
Julkaistu erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.
- G. Tilastollisia kuukausitietoja Helsingistä.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
Julkaistaan suomen- ja ruotsinkielisinä rinnakkaistekstein.
1—6. 1950.